6 vols

Harold Gotoff

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑ

ATHENAEI

DEIPNOSOPHISTARUM

LIBRI QUINDECIM

GRAECE

TOMUS I.

LIBR. I—V CONTINENS.

LIPSIAE
IN BIBLIOPOLIO SCHÄFERIANO
MDCCXCVI.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑ

ATHENAEI DEIPNOSOPHISTARUM

LIBRI QUINDECIM

AD
EDITIONEM LUGDUNENSEM POSTREMAM
EMENDATIUS EXPRESSI

ACCEDUNT
VILLEBRUNII INTERPRETATIO GALLICA ET NOTAE
ITEMQUE ISAACI CASAUBONI ANIMADVERSIONES
INTEGRAE

CURAVIT
VIRORUM DOCTORUM EMENDATIONES
ADNOTATIONES VEL EDITAS VEL INEDITAS
ADJECIT INDICES NOVOS CONFECIT

GODOFREDUS HENRICUS SCHÄFER
AA. LL. M.

PARS I.
ATHENAEI TEXTUM GRAECUM CONTINENS.

LIPSIAE
IN BIBLIOPOLIO SCHÄFERIANO
MDCCXCVI.

HENRICO CAROLO ABRAHAMO
EICHSTÄDTIO

A M I C O   S U O

E T

F A M I L I A R I

PROFESSIONEM PHILOSOPHIAE
EXTRA ORDINEM
IN ACADEMIA LIPSIENSI
AUSPICANTI

HANC NOVAM ATHENAEI EDITIONEM

CONSECRAVIT

GODOFR. HENR. SCHÄFER.

PRAEFATIO
EDITORIS LIPSIENSIS.

Ad novam Deipnosophistarum Athenaei editionem si quis eruditorum hoc tempore adjiciat animum, quo et ad historiam omnis literaturae antiquae pervestigandam, et ad veterem philologiae cum historiae naturalis studio necessitudinem instaurandam, et ad colligenda, expolienda atque illustranda scenicorum poëtarum graecorum monumenta magna est et exoptatissima doctorum hominum conspiratio: haud sane metuendum videtur, ne hoc tale *institutum* in illorum, penes quos judicandi de his rebus auctoritas est, reprehensionem ac vituperium incurrat. Sed illud mihi magnopere metuendum esse video, ne miraturi sint nonnulli, quod et ego potissimum, et hac potissimum ratione ad istum laborem aggressus sim. Ego vero vehementer fuissem laetatus, si quis, me et ingenio doctrinaque paratior, et criticis subsidiis instructior, *Athenaeo* consecravisset operam, quam post Is. Casauboni mortem diu a multis, sed frustra exspectavit. Ac nominare possum duumviros, quos ipse, et librariae et multo magis literariae rei rationibus motus, appellavi ob hanc rem, et ad procurandam Deipnosophistarum editionem invitavi. Satius enim existimaram, Athenaeo obstetriciam a me operam praeberi, quam meas manus admoveri. Verum quum nec elicere quicquam neque exprimere ab illis potuissem, nisi promissionem symbolarum quarumdam, quas et ipsi ad novam editionem lubenter essent collaturi; quum accessissent praeterea cohortationes aliae, quas, ne ambitionis suspicionem moveam, grata mente servare malo, quam publice com-

memorare: alacri tandem animo ipſe me ad hoc quicquid eſt negotii ſuſcipiendum accinxi. Quod quo modo geſſerim, judicabunt periti: qua ratione gerere voluerim, et quae ſit omnino hujus editionis deſcriptio ac forma, hoc loco breviter exponam.

Volui autem tripartitam eſſe operis diviſionem, ita ut ſingulae partes abſolverentur ternis voluminibus et exiguae molis et ad uſum commodis ac tractabilibus. Prima pars textum Athenaei graecum complectitur, ex Iſ. Caſauboni recenſione tanta fide ac diligentia expreſſum, ut ex hac parte profecto non ſit, quare haec noſtra editio ſeveriſſimorum Criticorum judicia metuat, vel frons ejus, quod fieri hodie interdum ſolet, propter adjectam accurationis promiſſionem erubeſcat. Typothetis quae imitarentur tradidi folia editionis Lugdunenſis poſtremae, repurgata illa a mendis operarum numero plurimis, conſtanterque comparata cum editione Commeliniana, quam locis non paucis Graeca Athenaei ſaniora et integriora exhibere, meus me uſus docuiſſet. Quo facilius autem promtiusque loci, quos ſcriptores exemplis uſi Caſaubonianis laudarunt, in hac editione reperirentur, numeros paginarum Lugdunenſis poſtremae, quae eaedem ſunt Caſaubonianarum priorum, in marginibus accurate notavi. Ad calcem tertii voluminis accedent novi indices auctorum, rerum verborumque et copioſi et ſedulo confecti. Quanta enim negligentia, quam incredibili ſocordia conſarcinatus ſit auctorum index. qui Caſaubonianis exemplis adjunctus reperitur, nec ignorant hodie eruditi, et graviter jam olim, ſed jure ac merito indignatus monuit L. C. Valckenarius in diſſertatione, quam de ſcholiis in Homerum ineditis conſcripſit.

Altera pars continet interpretationem viri clariſſimi Lefebure de Villebrune gallicam, noſtris in terris raram adhuc et oppido paucis viſam, quam in locum verſionis latinae Dalechampii lubenter adſcivi. Rectene fecerim, an ſecus, viri intelligentes exiſtimabunt: mihi interpretatio Dalechampiana, a Caſaubono toties exagitata, cum

melioris eligendae optio esset, prorsus indigna visa fuit, quae nova repetitione ad posteritatem transmitteretur. Docti eam non desiderabunt, praesertim quum, quoscunque illius locos Casaubonus taxandos et emendandos censuit, in commentario ejus a nobis integros appositos, et si quae sunt praeterea, quae Dalechampianis notis aliquam lucem affundant, quamquam ex hoc genere perpauca sunt, etiam haec excerpta e versione diligenter istisque notis adjecta deprehenderint: indoctos autem et, quos haud raro et legendarum versionum et judicii de iis ferendi cupidiores vidi, semidoctos, multa erunt, quae ab lectione Athenaei avertant, horumque ipsorum rationibus, si quando Athenaeum evolvere in animum inducant, gallica versione adjungenda consuluisse longe melius nobis videmur. Villebrunianae interpretationi subjectae sunt ejusdem doctissimi viri notae integrae, neque omnino quicquam eorum, quae in editione hujus versionis Parisina leguntur, omissum est. Atque ut expedita esset nostrae editionis cum illa comparatio, marginibus adscripti numeri paginarum illius sunt.

Tertia parte primum continentur integrae Isaaci Casauboni animadversiones, locupletissimus ille graecarum literarum thesaurus, itidem ad margines accurate notatis editionis Lugdunensis numeris paginarum. Sequetur, quicquid amplius notarum editio tenet Lugdunensis: quibus notis admiscebuntur virorum doctorum emendationes adnotationesque adhuc per ingentem numerum librorum dispersae ac passim sic absconditae in latebris, ut, quod diuturnus me usus edocuit, et facile sit Athenaeum, juvandae lectionis causa, instruere permagno apparatu, et facilius omittere quaedam, quae, remotissimis saepe in angulis haerentia, vel oculatissimi hominis ejusque non ex indicibus librorum pendentis aciem effugiant. Tanto intentius et religiosius operam porro navabo in excerpendis digerendisque omnibus, quotquot invenire possim, animadversionibus, conaborque adeo, quod jam dudum institui, pro viribus efficere, ut futuro

Athenaei fofpitatori in hac editione materies fuppeditetur ampliffima, quam fuos in ufus convertat et ad perficiendum id, quo Cafaubonus immortalitatem nominis adeptus eft, aemulo ftudio adhibeat. Magnum denique editioni noftrae decus accedet ab ingenio doctrinaque virorum aliquot in hoc literarum genere principum, qui fymbolas ad Athenaeum etiam ex ea parte, quae adhuc minus culta fuit, ornandum roganti mihi promiferunt. Quibus ut, communis utilitatis ftudio moti, adjungi plures velint, ex animo opto, et, fi evenerit, Athenaei caufa laetabor. Caeterum ut omnia illa additamenta notis variorum excerptis, fuo quodque loco, interferentur: ita indices in commentarium Cafaubonianum ceterasque adnotationes pleni huic operis parti finem imponent.

Scribebam Lipfiae, menfe Majo anni MDCCXCVI.

DOM. PETRO
AB EPINACO,
ARCHIEPISCOPO
LUGDUNENSI.

Annis circiter abbhinc triginta, Allobrogum Cularonae, quam Gratianopolin vocant, medicinam cum publice profiterer, *Antistes inprimis Venerande*, ac illius ego partem tractarem, in qua de salubribus et insalubribus *alimentis disputatur*: venit in mentem, ex Athenaeo citasse plurima, eaque minime pervulgata, Hermolaum, Marcellum, et alios non paucos scriptores majorum gentium, quae ad explicandam et illustrandam eam quaestionem valde convenirent. Itaque protinus incessit me cupido ejus autoris perscrutandi ac evolvendi, qui tam copiosum rerum dignarum scitu, et alioqui reconditarum, praestantibus illis hominibus thesaurum suppeditasset. Quod statueram aggressus, diebus aliquot in eo studio consumptis, summa cum admiratione et voluptate deprehendi earum profecto rerum, quarum alliciebat me cognitio, multo plus, quam credebam et sperabam, ea lectione mihi comparatum fuisse: atque ideo, si reliqua ejus scriptoris pari diligentia excuterem, non poenitendum fructum operae me percepturum. Haec vero mihi cogitanti occurrerunt multa, quae incitatum et ad id festinantem simul terrere ac inhibere possent. Primum quidem considerabam, ex iis, qui autoris illius studiosissimi fuere, et ingenio, doctrina, judicio, Graecaeque linguae peritia floruerunt, neminem ad id usque tempus, (nondum enim versio Natalis a Comitibus prodierat) ausum fuisse autorem tantum, tam utilem omnibus, atque tam exoptatum, Latino sermone interpretari, quamvis

rumor ſpargeretur, Sangam, patritium Romanum, virum, ut aiunt, eximiae doctrinae, id praeſtitiſſe. Deinde cum propoſitum urgerem, nec ullo prorſus modo ab incepto vellem abſiſtere, utererque exemplari Germanico, quod Aldino paulo eſt emendatius, (defuit enim Manuſcriptum, quod impreſſis non minus eſſe maculoſum audio) uſque adeo vitioſum codicem, erroribusque foedatum comperi, ut ad ſingulas propemodum lineas impeditus haererem, nec progredi longius poſſem, niſi divinatione conjecturisque adjutus: quae ratio maximis quidem eſt difficultatibus obſtructa, lubrica, et fallax. His quoque ſalebris accedebat et illud, incredibili jactura periiſſe nobis, cum vetuſtate, tum injuria temporum, majorem partem librorum, quos Athenaeus frequentiſſime laudat et nominat: ac propterea, ſiquid depravatum nos remoretur, ac distrahat, id corrigi non poſſe ſcriptorum fide ac teſtimoniis, quae annorum, ut ita dicam, carie interciderunt. Omnibus tamen impedimentis his contemptis, ſcabram admodum illam viam emenſus, tandem finem attigi: ad quem cum perveniſſem, illa dulcedine legendi, quam intimam ac jucundiſſimam ſenſeram, non tam expletus ac ſatiatus, quam provocatus ac inſtigatus, generoſius quidpiam tentandum eſſe duxi, nimirum autoris Latinam interpretationem, quantumvis arduam et operoſam: non quia mihi ſic placerem, ut moleſtiſſimas difficultates illas ſuperaturum me conſiderem, hoc enim pudoris mei non eſt, nec ignorabam, quam ancipiti et moroſa lectorum cenſura id ſuſcipiendum eſſet: verum ſi, quod percupiebam, non aſſequerer, exiſtimavi ſaltem, cotis vice me futurum, quae (ut inquit Poëta) exſors ſecandi gladios acuit, et iſtos nimium timidos ac verecundos, qui marcere domi potius et in latebris volunt ingeniorum ſuorum foetus, quam alieni judicii periculum ſubire, ſtimulatum iri, ut intrepide, quod naturae praeſtantia et eruditione ſibi paraverint, nobiscum liberaliter communicent. Ego equidem haud dubito, fore multa, quae in hoc ſcribendi et commentandi genere juſtam reprehenſionem ſeveri et attenti lectoris non effugiant, quod mehercule nunquam moleſte feram. Etenim, quod aiunt, homo ſum, et ab aliis diſcere nec dedignor, nec erubeſco, ſi quid eſt ignotum mihi, quod vel oratione, vel ſcriptis aliorum liquere poſſit: hoc unum tantum ab aequis judicibus laboris mei petam, ut, quod minus videbitur illis probandum, aeſtimata rei totius difficultate, lenius et

placidius rejiciant, aut inducant, absque contentionis et convitiorum ferocia et acerbitate, id quod in maximi beneficii loco positurus fum. Multa namque fcio poft noftras obfervationes fuperfutura, quae a me praetermiffa, vel non fatis animadverfa, ut interdum hebefcunt etiam perfpicacium oculi, acriora judicia poftulent, a quibus nec odio commotis, nec invidia, facile, nifi fallor, impetrabo, ut veniam dent, aut fedate arguant. Hoc ego pro ingenua mea fimplicitate et infito animi candore nec tacebo, nec diffimulabo, aetatis noftrae viris induftriis, qui editis fcriptis fuis in hoc autore quaedam correxerunt, expofuerunt, reftituerunt, multa me debere, et accepta referre, quae ut innotefcant omnibus, adfcribenda curavi margini, adnotatis illorum nominibus ac libris, ne maligne illorum dignitati et gloriae furreptum aliquid fuiffe vel detractum quisquam arbitretur. Quinam illi fint, non eft, quod declarem hac epiftola, ne, illos pro meritis laudare fi adnitar, quidam calumnientur, conciliata per affentationem illorum gratia et benevolentia, tali patrocinio velle me tutum effe ab eorum criminatione, qui aliena carpere faftidiofe, ne dicam fuperbe, confueverunt. Caeterum, quantulumcunque futurum fit operae meae pretium, id totum dedicandum tibi, et nuncupandum cenfui, ***Antiftes omnibus eximiis virtutibus cumulatiffime***, non folum ob tui generis illuftrem nobilitatem, repetitam ab antiquiffimis temporibus, fed ob egregias plurimasque dotes et corporis et animi tuas, pietatem infignem, facundiam fingularem, doctrinam haud vulgarem, integritatem cunctis perfpectam, incredibilem humanitatem, mirificam in rebus gerendis fapientiam et prudentiam, ingenii folertiam promptiffimam, innumeras virtutes reliquas, ne fufius profequar, quae te in eum dignitatis et honoris gradum evexerunt, ut praeter Ecclefiae Lugdunenfis Pontificatum autoritatis et poteftatis in Gallia primariae, quem vix natus annos triginta quinque adeptus es, (adeo praecox tuarum fuit virtutum lux et maturitas.) omnes ordinis tui Praefules maximo te confenfu delegerint, qui de Ecclefiae Gallicae publico ftatu coram Majeftate Regia et cunctis Galliae Proceribus orationem haberes in iis conventibus, quos Lutetiae nuper Rex Chriftianiff. egit: quae illa tua in differendo facultas et gravitas cum infigni quadam moderatione et temperantia conjuncta Regi videlicet in tantum grata fuit, ut te protinus inter concilii fanctioris et fecretioris Optimates allegi et

advocari jusserit, cujus diligentiae, curae, fidei, quae praecipue ad Rempubl. pertinent, tractanda et administranda committeret. Plura de tuis laudibus ideo non adjiciam, quod verear, ne personae tuae gloriam, cum amplificare velim, minuam. Commemorare autem hic supervacuum fuerit, quanta comitate et facilitate consuetudine tua et accessu me frui volueris, ex quo ad te mihi patuit aditus, quem patefecit non quidem excellentis meae virtutis cujusdam aut eruditionis commendatio, sed nativa tua bonitas, quae me sic obstrinxit, ut, quamvis omnia conquiram et moliar, quae intelligo tibi placitura, officio meo tamen et iis, quae a me jure potes exigere, non posse me satisfacere prorsus existimem. Vale.

Amplitudini Dignitatique tuae Addictissimus

J. DALECHAMPIUS.

AD EUNDEM.

Aedes Athenaeus *tuas*
Adit, salutatque haud minus,
Quam qui Latine reddidit.
Munusculum, quaeso, boni
Ut consulas, Vir Maxime.
Offert, tuae qui plurimum
Est dignitati deditus.
Quis vero Athenaeus novus?
Quis sit, rogas? audi, eloquor.
Illustrium scientia
Narrat virorum qui tibi
Convivium lautissimum,
Non tam ciborum ferculis,
Et apparatu splendido
Vini, volucrum, piscium,
Rarissimorum et fructuum,
Quam mutuis sermonibus,
Scitisque acutis salibus,
Perelegantibus jocis,
Multis poëtarum locis
Belle explicatis, et aliis
Suavissimis leporibus,
Qui cognitu dignissimi,
Gratissimi, dulcissimi,
Toto libro sparsi nitent.
Haec si semel gustaveris,
Abiveris nunquam satur.
Strigosus is nuper foras,
Male edolatus, horridus,
Corruptus, incomptus, rudis
Inauspicato prodiit.
Nunc tersior, limatior,

Ornatior, politior,
Purgatus a naevis suis,
Cultu novo laetissimus,
Lucem videre non timet,
Gaudetque, se manu teri
Humanioris judicis:
Sed nunc tua potissimum,
Cujus favore nititur,
Et se putat gratum fore
Iis omnibus, qui litteras
Bonas colunt, laudant, amant.

TYPOGRAPHUS LUGDUNENSIS
AD LECTOREM PHILATHENAEUM.

Cum in animo esset, ATHENAEUM NOSTRUM post aliquot alias editiones iterum typis mandare, id aggressi sumus doctissimorum quorundam virorum sententiam secuti. Cum ergo in praecedenti nostra editione notae quaedam marginales D. JACOBI DALECHAMPII exstitissent, quae te, Humanissime Lector, a recta serie textus potius abducerent, quam levarent, illas ad calcem libri remittere visum est, notatis paginis et locis, ad quos quaeque referuntur, ita ut, cum quid subobscurum occurrerit, facile omnes suo loco reperire possis; hac in re praesertim D. ISAACI CASAUBONI, Viri doctissimi, cui emendationem et redintegrationem hujus operis non immerito debemus, sententiam secuti, qui nobis Notarum loco lectiones quasdam varias et conjecturas suppeditavit, quas, nequid inane subesset, margini attexuimus. Ne autem remorentur te lineolae quaedam trajectitiae *), quae verbis nonnullis praeponuntur, illis utere pro Ariadnes filo, ut ad ejusdem Casauboni Commentaria feliciter deducaris: eorundem commentariorum capita marginibus adscripsimus, ut magis in promptu quaeque, prout sese offerent, habeas: et tuus labor, qui suscipiendus esset, aliquot percuniolis plurima ex parte redimeretur. Quinetiam margini passim adjectis numeris principia paginarum Athenaei Graeci Basileae editi anno 1535., ut

*) Exemta est ex hac editione istarum lineolarum foeditas. Nam cum numeri capitum commentarii Casauboniani in marginibus notati sint, idque subinde accuratius, quam in editione Lugdunensi: lectores filo illo Ariadneo facile carebunt.

G. H. S.

noſtra editio cum celebri illa facilius conferri poſſit, deſignanda curavimus *). Sis praeterea monitus, praeter *indicem* ſuperiorum editionum copioſiſſimum *rerum* fere omnium *ac verborum*, quae toto hoc opere tractantur, adjectos et alios novos, quorum *prior* ampliſſimus, *authorum*, qui citantur, *et librorum* ac fabularum, tum quae nominantur, tum etiam quae tacentur, nomina complectens, cum accurata omnium obſervatione, tanquam aureus rerum cognitu digniſſimarum et antiquarum theſaurus. Et ne quid deſideraretur, adjectus etiam *alter vocum latinarum*, quae paſſim explicantur: nec non et *tertius, graecarum vocum* index: *ultimus* eſt dę *paroemiis ſeu proverbiis*, ab authore noſtro citatis: cum emendationibus eorum, quae in priori editione exciderant: quae ſi tibi grata et accepta fuiſſe intelligamus, majora ſemper et meliora moliemur. Vale et fruere.

*) Nec hi numeri in hac editione notati ſunt, eorumque locum numeri paginarum editionum Caſaubonianarum occuparunt.

G. H. S.

QUAE APUD ATHENAEUM LEGUNTUR DEIPNOSOPHISTARUM NOMINA.

Aemilianus.
Alcides.
Arrbianus.
Athenaeus.
Daphnus.
Democritus.
Dionyſiocles.
Galenus.
Laurentius Convivator.
Leonides.
Magnus.
Maſurius.
Monius.
Myrtilus.
Palamedes.
Philadelphus.
Plutarchus.
Pontianus.
Rufinus.
Theodorus Cynulcus.
Uder.
Ulpianus Cetucetus.
Zoilus.

ELENCHUS TITULORUM,
QUO PRAECIPUA SINGULORUM LIBRORUM, QUOS TOMUS PRIMUS COMPLECTITUR, CAPITA AC SUMMAE CONTINENTUR *).

L. I.

Convivarum catalogus p. 3
Hoſpitum laus 5
Bibliothecae diverſorum 6
Epulae populares 7
Bos Empedoclis 7
Adagia coenarum quibusvis ferculis lepide accommodata 8
Archeſtrati Gaſtronomia 9
Coenarum deſcriptiones 9
Obſonii praeparandi ars 10
Philoxeni et Pithylli ingluvies 10, 11
Ingluvies Apicii 12
Ariſtoxeni lactucae 13
Halex Nicomedis 13
Non invitati qui aliorum coenas adeunt 13
Sine ſymbola coenas adeuntes 14
Soli manducantes 15
Heroum apud Homerum frugalitas 15
Pramnium vinum 16
Quae diaeta ac vivendi mos heroum Homericorum fuerit 17
Heroum cibatus apud Homerum et poſteriores 18
Menſae inſtructae 19
Aequalis coena, δαὶς ἐίση apud Homerum 20
Piſcatores Homerici 21
Halieutici, ſive de arte piſcandi libri 21
Oppianus 21
Homerici convivii contemplatio et conſideratio 22
Cantores Homerici p. 23
Pilae luſus 24
Xenophontis ſaltationes 25
Rurſus contemplatio quaedam Homericorum conviviorum 26
Luxus Phaeacum 26
Proci Homerici latrunculorum luſu ante fores animum recreant 27
Poëtae rejicientes culpam vitiorum ſuae aetatis ad Troica tempora 28
Menſis accumbendi mos 28
Sui ipſius miniſterium 29
Balnea 29
Coëundi vires 29
Unguenta 30
Corona 30
Artes manuariae in pretio 30
Saltatores in pretio 31
Plani 31
Praeſtigiatores 31
Roma totius orbis compendium 32
Saltationes 32
Pylades 32
Theophraſti in dicendo geſtus et figura corporis 33
Decenter veſtiri 33
Geſtus ſaltatorii 34
Muſeum 35
Bacchus medicus 36
Bibere 36
ἀναπίπτειν, decidere, ad animum refertur 37
ἀνακεῖσθαι de ſtatuis dicitur 37

*) Ex editione Lugdunenſi emendatius repetitus.

κατακεῖσθαι, recumbere p. 37
πάσασθαι, guſtare, paſci 38
Heroum Homericorum venatio 39
Arborum fructus 40
Heroës Homerici piſces et aves venantur 40, 41
Vinum vetus et ejus varii colores 41, 42
Bacchus ad mare fugiens 42
Vina Italica 42
Uniuscujusque oppidi propria 43
Cujusque regionis peculiaria 45
Perſarum reges largientes oppida 48
Vinum Pramnium 49
Vinum Icarium 49
Vinum Acanthium 49
Vinum biblinum 50
Trimma 51
Anthoſmia vinum cum aliis generibus 51
Vinorum proprietates 52
Vinum marina conditum 52
Vinum prae caeteris excellens 53
Chium vinum et Mareoticum 53
Vinum Taenioticum 54
Aegyptium vinum 54
Aſtydamas 54
Vitis et vini inventio 54
Hordeaceum vinum ſive zythum 54
Crambe ſive braſſica ab ebrietate vindicat 55

L. II.

De vino 57
Vini natura 58
Domus Triremis dicta 60
Vinum veritas 61
Tripodes 61
Bacchus rectus 62
Praefatio nominis Jovis ſervatoris ab ebrietate vindicans 62
Nectar 63
Ambroſia p. 63
Comoediae et Tragoediae inventio 65
θοίνης, θαλίας et μέθης etymologia 65
τέλος, ſacrificium 66
Aquae 66
Aqua tepida 67
Aqua fluvii corpus 70
Aquam ſolam bibentes 71
Iberorum ſive Hiſpanorum parſimonia 71
Laſyrtas potu non indigus 72
Aqua ex Choaſpe fluvio et Nilo potus regis Perſarum 73
Melampus vini temperaturam invenit 73
Aquarum uſus 73
Aquae quae optimae 74
Aquae nutritivae 75
Mellis uſus 75
Soli comedentes 76
νωγαλεύματα, lauta edulia 76
Nomenclator 77
Lecticae 77
Varia ſtragula 77
Stratores et Entimus Cretenſis apud Perſarum regem in honore 78
Tripodes menſae 79
Damaſcena et coccymela ſive brabyla 80
Ceraſa et chamaeceraſa 81
Mimaecylon 81, 82
Sycamina 82
Mora 83
Popularis podagra 84
Carya ſive nuces 84
Amygdalae 84
Amygdalae amarae ab ebrietate vindicant 85
Amygdalae tonus 85
Nuces Ponticae 86
Heracleoticae nuces 86
Perſicae nuces 86

Nucum diverfarum utilitas et malignitas, five damnofus earum ufus p. 86
Cicera 88
Lupinus 89
Phafelus 90
Olivae 90
Raphanides five radiculae 91
Coni 92
Oftracides 92
Ova 92
Ex ovo quare nata fabuletur Helena 92
Molionidae 93
Propoma 93
Malvae 94
Adipfos 94
Alimos 94
Cucurbita 94
Sicya 94
Philofophorum quaeftiones jocofae 95
Fungi 97
Cephifodoti adverfus Ariftotelem libri quatuor 97
Fungi mortiferi 98
Sion 98
Tubera 99
Hydnophyllon 100
Urtica, ἀκαλήφη 100
Afparagi 100
Ormenos 101
Cochlea 101
Bulbi 102
Turdi 104
Homeri Epicichlides 104
Ficedulae 105
Spini 105
Merulae 105
Cerebrum 106
Piper 107
Oleum 108
Garum 108
Acetum 108
Artymata 109
Cyminum p. 110
Pepones 110
Thridax, lactuca 111
Cynara 113
Cynosbatos 113
Cactos 114
Carduus 114
Palmae cerebrum 115

L. III.

Ciboria 116
Colocafia 116
Fluvii et plantae, quae fponte provenerunt, et eorum propter poffidentium avaritiam interitus 117
Sicyi 118
Ficus 119
Mala 128
Oftrea 135
Margarita 146
Hephthopolion 148
Pompejanus Philadelphenus novarum dictionum auoupator 153
μήτρα, vulva 157
Archeftratus Epicuro voluptatis factandae magifter 159
Malacoftraca, five quae molli includuntur crufta 164
Jecinora 167
Panes 170
Salfamenta 180
Potus 188
Alica 195

L. IV.

Carani nuptiale epulum 198
Cotyis convivium filiae fuae cum Iphicrate nuptias celebrantis 202
Attica coena 203
Coenae diverfae 204
Appetentiam irritantia 205
Compotantium faltatio 206
Parodia 207
Laconica convivia 212

Lacedaemoniorum Carneia p. 217
Lacedaemoniorum diaeta ac frugalitas 217
Cretensium syssitia 219
Persarum parsimonia ac frugalitas 220
Coena Philoxeni 224
Coena Cleopatrae 225
Arcadica coena 227
Naucratitarum coena 228
Coenae Aegyptiacae 229
Gallorum coena 229
Thracum coena 230
Celtarum coena 231
Parthorum coena 232
Romanorum coena 233
Germanorum coena 233
Monomachia ac saltatio 234
Suspendil lusus 236
Cynica coena 237
Lenticula 238
Pythagorica frugalitas 239
Avaritiae vituperatio 241
Lenticula 242
Pythagorica frugalitas 244
Philosophorum detrectatio 245
ἡδυλόγοι καὶ ἄσωτοι, suaviloquentes et lurcones 250
Vasa culinaria 256
Condimenta 257
τραπεζοποιοὶ, mensarum structores 258
Coqui Delii 262
Delphi Carycopoei 262
Instrumenta musica 264
De versu: Ultro voce bonus Menelaus venit ad illum 268
Menelaus non mollis fuit 270
Modestia convivarum Homericorum p. 271
Convivium Homerici Menelai 273
Alexandrinorum musica 277
Priscorum studium in musica 278
L. V.
Antiqui convivatores 280
Convivium Homericum et Platonicum 282
Convivium Xenophontis 284
Aula sive atrium 286
Aegyptiorum convivia 289
Platonis et Homeri convivium 289
Antiochus Epimanes appellatus 292
Antiochi pompa 293
Ptolemaei Philadelphi pompa 295
Philadelphi divitiae 306
Philopatoris naves 306
Navis Hieronis 310
Antigoni sacra triremis 315
Engytheca 315
Antiochi convivium 316
Alexandri convivium 317
Philosophus Athenion tyrannidem exercens Athenis 318
Apellicon Teius 322
Falsa opinio, quod Socrates militarit 324
Xenophon circa tempora peccat 325
Plato circa tempora errat 326
Socrates 328
Philosophi maledici 330
Philosophi queruli 331
Gorgon 332
Opisthonomi boves 333

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Sumtibus bibliopolii Schäferiani prodierunt:

αυσανίου Ἑλλάδος Περιήγησις. Pausaniae Graeciae Descriptio. Graece et Latine. Recensuit, ex codd. et aliunde emendavit, explanavit Jo. Frider. Facius. Tomus I. Libr. I—IV continens. 1794. 8. — Tomus II. Libr. V—VIII continens. 1795. — Tomus III. Libr. IX. X. et Rom. Amasaei interpretationem latinam omnium librorum continens. 1796. — Tomus IV. proximo anno proditurus continebit, quicquid notarum complectitur editio Kuhniana, notas excerptas variorum tum editas tum ineditas, indicesque plenos.

Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως τὰ Ἠθικά. Plutarchi Chaeronensis Moralia, id est Opera, exceptis Vitis, reliqua. Graeca emendavit, notationem emendationum, et latinam Xylandri interpretationem castigatam adjunxit, animadversiones explicandis rebus ac verbis, item indices copiosos adjecit Daniel Wyttenbach, Hist. Eloq. Litt. Gr. et Lat. in illustri Athen. Amstelod. Professor. *Ad editionem Oxoniensem emendatius expressa.* Tomi I. *Pars I.* 1796. 8.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Ἀθήναιος μὲν ὁ τῆς βίβλου πατήρ· ποιεῖται δὲ τὸν λόγον C. 1:
πρὸς Τιμοκράτη. Δειπνοσοφιστὴς δὲ ταύτῃ τοὔνομα. p. 1.
ὑπόκειται δὲ τῷ λόγῳ Λαρήνσιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ, τῇ τύχῃ περιφανὴς, τοὺς κατὰ πᾶσαν παιδείαν ἐμπειροτάτους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δαιτυμόνας ποιούμενος. ἐν οἷς οὐκ ἔσθ᾽ οὗτινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημόνευσεν. ἰχθῦς τε γὰρ τῇ βίβλῳ ἐνέθετο, καὶ τὰς τούτων χρείας, καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων ἀναπτύξεις· καὶ λαχάνων γένη παντοῖα, καὶ ζώων παντοδαπῶν, καὶ ἄνδρας ἱστορίας συγγεγραφότας, καὶ ποιητὰς, καὶ ὅλως σοφοὺς, καὶ ὄργανα μουσικὰ, καὶ σκωμμάτων εἴδη μυρία, καὶ ἐκπωμάτων διαφορὰς, καὶ πλούτους βασιλέων διηγήσατο, καὶ νηῶν μεγέθη, καὶ ὅσα ἄλλα οὐδ᾽ ἂν εὐχερῶς ἀπομνημονεύσαιμι, ἢ ἐπιλίποι με ἡ ἡμέρα κατ᾽ εἶδος διεξερχόμενον. καὶ ἔστιν ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία, μίμημα τῆς τοῦ δείπνου πολυτελείας, καὶ ἡ τῆς βίβλου διασκευὴ, τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. τοιοῦτον ὁ θαυμαστὸς οὗτος τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἥδιστον λογόδειπνον εἰσηγεῖται, κρείττων τε αὐτὸς ἑαυτοῦ γινόμενος, ὥσπερ οἱ Ἀθήνησι ῥήτορες, ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος πρὸς τὰ ἑπόμενα τῆς βίβλου βαθμηδὸν ὑπεραίρεται. οἱ δ᾽ ἐν τῷ δείπνῳ δῆθεν ἐπιδημήσαντες δειπνοσοφισταὶ ἦσαν, Μασούριος, νόμων ἐξηγητὴς, καὶ πάσης παιδείας οὐ παρέργως ἐπιμέλειαν ποιούμενος· Μόνιος, ποιητὴς, ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην παιδείαν οὐδενὸς δεύτερος, καὶ τὴν ἐγκύκλιον οὐ παρέργως ἐζηλωκώς· ἕκαστον γὰρ, ὧν ἐπεδείκνυτο, ὡς μόνον τοῦτο ἠσκηκὼς ἐφαίνετο, τοιαύτῃ πολυμαθείᾳ ἐκ παίδων συνετράφη· ἰάμβων δὲ ἦν ποιητὴς, οὐδενὸς δεύτερος, φησὶ, τῶν μετ᾽ Ἀρχίλοχον ποιητῶν· παρῆν δὲ καὶ Πλούταρχος, καὶ Λεωνίδης ὁ Ἠλεῖος, καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ Μαυρούσιος, καὶ Ζωΐλος, γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι. φιλοσόφων δὲ παρῆσαν Ποντιανὸς καὶ Δημόκριτος οἱ Νικομηδεῖς, πολυμαθείᾳ πάντας ὑπερηκοντικότες· Φιλάδελφός τε ὁ Πτολεμαιεὺς,

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Ἀθήναιος μὲν ὁ τῆς βίβλου πατήρ· ποιεῖται δὲ τὸν λόγον C. I:
πρὸς Τιμοκράτην. Δειπνοσοφιστὴς δὲ ταύτῃ τοὔνομα. p. I.
ὑπόκειται δὲ τῷ λόγῳ Λαρήνσιος Ῥωμαῖος ἀνήρ, τῇ τύχῃ περιφανής, τοὺς κατὰ πᾶσαν παιδείαν ἐμπειροτάτους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δαιτυμόνας ποιούμενος. ἐν οἷς οὐκ ἔσθ᾽ ὅτινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημόνευσεν. ἰχθῦς τε γὰρ τῇ βίβλῳ ἐνέθετο, καὶ τὰς τούτων χρείας, καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων ἀναπτύξεις· καὶ λαχάνων γένη παντοῖα, καὶ ζώων παντοδαπῶν, καὶ ἄνδρας ἱστορίας συγγεγραφότας, καὶ ποιητάς, καὶ ὅλως σοφούς, καὶ ὄργανα μουσικά, καὶ σκωμμάτων εἴδη μυρία, καὶ ἐκπωμάτων διαφοράς, καὶ πλούτους βασιλέων διηγήσατο, καὶ νηῶν μεγέθη, καὶ ὅσα ἄλλα οὐδ᾽ ἂν εὐχερῶς ἀπομνημονεύσαιμι, ἢ ἐπιλίποι με ἡ ἡμέρα κατ᾽ εἶδος διεξερχόμενον. καὶ ἔστιν ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία, μίμημα τῆς τοῦ δείπνου πολυτελείας, καὶ ἡ τῆς βίβλου διασκευή, τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. τοιοῦτον ὁ θαυμαστὸς οὗτος τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἥδιστον λογόδειπνον εἰσηγεῖται, κρείττων τε αὐτὸς ἑαυτοῦ γινόμενος, ὥσπερ οἱ Ἀθήνῃσι ῥήτορες, ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος πρὸς τὰ ἑπόμενα τῆς βίβλου βαθμηδὸν ὑπεράλλεται. οἱ δ᾽ ἐν τῷ δείπνῳ δῆθεν ἐπιδημήσαντες δειπνοσοφισταὶ ἦσαν, Μασούριος, νόμων ἐξηγητής, καὶ πάσης παιδείας οὐ παρέργως ἐπιμέλειαν ποιούμενος· Μόνιος, ποιητής, ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην παιδείαν οὐδενὸς δεύτερος, καὶ τὴν ἐγκύκλιον οὐ παρέργως ἐζηλωκώς· ἕκαστον γάρ, ὧν ἐπεδείκνυτο, ὡς μόνον τοῦτο ἠσκηκὼς ἐφαίνετο, τοιαύτῃ πολυμαθείᾳ ἐκ παίδων συνετράφη· ἰάμβων δὲ ἦν ποιητής, οὐδενὸς δεύτερος, φησί, τῶν μετ᾽ Ἀρχίλοχον ποιητῶν· παρῆν δὲ καὶ Πλούταρχος, καὶ Λεωνίδης ὁ Ἠλεῖος, καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ Μαυρούσιος, καὶ Ζωΐλος, γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι. Φιλοσόφων δὲ παρῆσαν Ποντιανὸς καὶ Δημόκριτος οἱ Νικομηδεῖς, πολυμαθείᾳ πάντας ὑπερηκοντικότες· Φιλάδελφός τε ὁ Πτολεμαιεύς,

ἀνὴρ οὐ μόνον ἐν φιλοσόφῳ θεωρίᾳ τεθραμμένος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἄλλον βίον ἐξητασμένος· τῶν δὲ Κυνικῶν εἷς ἦν, ὃν Κύνουλκον καλεῖ, ᾧ οὐ μόνον δύο κύνες ἀργοὶ εἵποντο, ὡς τῷ Τηλεμάχῳ ἐκκλησιάζοντι, ἀλλὰ τῶν Ἀκταίωνος πολὺ πλέονες. ῥητόρων τε ἦν ἄγυρις, τῶν Κυνικῶν κατ' οὐδὲν ἀπολειπομένη, ὧν κατέτρεχε μετὰ καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι τι ἐφθέγγοντο, Οὐλπιανὸς ὁ Τύριος, ὃς διὰ τὰς συνεχεῖς ζητήσεις, ἃς ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ποιεῖται ἐν ταῖς ἀγυιαῖς, περιπάτοις, βιβλιοπωλείοις, βαλανείοις, ἔσχεν ὄνομα τοῦ κυρίου διασημότερον, Κειτούκειτος· οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμον εἶχε, μηδενὸς ἀποτρώγειν, πρὶν εἰπεῖν, κεῖται ἢ οὐ κεῖται; οἷον, εἰ κεῖται ὥρα ἐπὶ τοῦ τῆς ἡμέρας μορίου· ἢ εἰ μήτρα κεῖται ἐπὶ τῶν ἐδωδίμων βρωμάτων· εἰ σύαγρος κεῖται τὸ σύνθετον ἐπὶ τοῦ συός. ἰατρῶν δὲ παρῆσαν Δάφνος Ἐφέσιος, ἱερὸς τὴν τέχνην, καὶ κατὰ τὰ ἤθη, τῶν Ἀκαδημαϊκῶν λόγων οὐ παρέργως ἁπτόμενος· Γαληνός τε ὁ Περγαμηνός, ὃς τοσαῦτ' ἐκδέδωκε συγγράμματα φιλόσοφά τε καὶ ἰατρικὰ, ὡς πάντας ὑπερβαλεῖν τοὺς πρὸ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν οὐδενὸς ὢν τῶν ἀρχαίων ἀδυνατώτερος· Ῥουφῖνός τε ὁ Νικαεύς. μουσικὸς δὲ παρῆν Ἀλκείδης ὁ Ἀλεξανδρεύς. καὶ ἦν ὁ κατάλογος οὗτος στρατιωτικὸς, φησὶ, μᾶλλον, ἢ συμποτικός. δραματουργεῖ δὲ τὸν διάλογον ὁ Ἀθήναιος ζήλῳ Πλατωνικῷ. οὕτω γοῦν ἄρχεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΤΙΜΟΚΡ. ΑΘΗΝ.

Αὐτὸς, ὦ Ἀθήναιε, μετειληφὼς τῆς καλῆς ἐκείνης συν- C. 2.
ουσίας τῶν νῦν ἐπικληθέντων Δειπνοσοφιςῶν, ἥτις p. 2.
ἀνὰ τὴν πόλιν πολυθρύλλητος ἐγένετο, ἢ παρ᾽ ἄλλου μαθὼν τοῖς ἑτέροις διεξῄεις; ἈΘ. Αὐτὸς, ὦ Τιμόκρατες, μετασχών. ΤΙ. Ἆρ᾽ οὖν ἐθελήσεις καὶ ἡμῖν τῶν καλῶν ἐπικυλικείων λόγων μεταδοῦναι;

Τρὶς δ᾽ ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδόασιν ἄμεινον,

ὥς που φησὶ ὁ Κυρηναῖος ποιητής. ἢ παρ᾽ ἄλλου τινὸς ἡμᾶς ἀναπυνθάνεσθαι δεῖ;

Εἶτα εἰςβάλλει μετ᾽ ὀλίγον εἰς τὸν τοῦ Λαρηνσίου ἔπαινον· καὶ λέγει, ὡς ὑπὸ φιλοτιμίας πολλοὺς τῶν ἀπὸ παιδείας συναθροίζων, οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ λόγοις εἱςία, τὰ μὲν προβάλλων τῶν ἀξίων ζητήσεως, τὰ δὲ ἀνευρίσκων, οὐκ ἀβασανίςως, οὐδ᾽ ἐκ τοῦ παρατυχόντος τὰς ζητήσεις ποιούμενος, ἀλλ᾽, ὡς ἔνι μάλιςα, μετὰ κριτικῆς τινος καὶ Σωκρατικῆς ἐπιςήμης, ὡς πάντας θαυμάζειν τῶν ζητήσεων τὴν τήρησιν. λέγει δ᾽ αὐτὸν καὶ καθεσαμένον ἐπὶ τῶν ἱερῶν εἶναι

καὶ θυσιῶν ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου βασιλέως Μάρκου, καὶ μὴ ἔλαττον τῶν πατρίων τὰ τῶν Ἑλλήνων μεταχειρίζεσθαι. καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστεροπαῖόν τινα, ἐπίστης ἀμφοτέρων τῶν φωνῶν προϊστάμενον. λέγει δ' αὐτὸν καὶ ἔμπειρον εἶναι ἱερουργιῶν τῶν νομισθεισῶν ὑπό τε τοῦ τῆς πόλεως ἐπωνύμου Ῥωμύλου καὶ Πομπιλίου Νουμᾶ, καὶ ἐπιστήμονα νόμων πολιτικῶν. πάντα δὲ ταῦτα μόνον ἐξευρεῖν ἐκ παλαιῶν ψηφισμάτων καὶ δογμάτων τηρήσεως· ἔτι δὲ νόμων συναγωγὴν *), οὓς ἔτι
p. 3. διδάσκουσιν, ὡς τὰ Πινδάρου, ὁ κωμῳδιοποιὸς Εὔπολίς φησι, ἤδη κατασεσιγασμένων **) ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας· ἦν δὲ, φησὶ, καὶ βιβλίων κτῆσις αὐτῷ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν τε τοσαύτη, ὡς ὑπερβάλλειν πάντας τοὺς ἐπὶ συναγωγῇ τεθαυμασμένους, Πολυκράτη τε τὸν Σάμιον, καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἀθηναίων τυραννήσαντα, Εὐκλείδην τε τὸν καὶ αὐτὸν Ἀθηναῖον, καὶ Νικοκράτη τὸν Κύπριον, ἔτι τε τοὺς Περγάμου βασιλέας, Εὐριπίδην τε τὸν ποιητὴν, Ἀριστοτέλη τε τὸν φιλόσοφον, καὶ τὸν τὰ τούτων ***) διατηρήσαντα βιβλία Νηλέα, παρ' οὗ πάντα, φησὶ, πριάμενος ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος, Φιλάδελφος δὲ ἐπίκλην, μετὰ τῶν Ἀθήνηθεν καὶ τῶν ἀπὸ Ῥόδου, εἰς τὴν καλὴν Ἀλεξάνδρειαν μετήγαγε. διόπερ ἐκεῖνα τῶν Ἀντιφάνους ἐρεῖ τις εἰς αὐτόν·

Ἀεὶ δὲ πρὸς Μούσαισι καὶ λόγοις πάρει,
Ὅπου τε σοφίας ἔργον ἐξετάζεται.

Ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
Μουσικῆς ἐν ἀώτῳ,
Οἷα παίζομεν φίλαν
Ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ
Τράπεζαν,

κατὰ τὸν Θηβαῖον μελοποιόν. καὶ ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις δὲ παρακαλῶν πατρίδα, φησὶ, τὴν Ῥώμην πᾶσιν ἀποφαίνει. τίς γὰρ τὰ οἴκοι ποθεῖ τούτῳ ξυνῶν, ἀναπεπταμένην ἔχοντι

*) γρ. νόμους συναγαγεῖν. **) γρ. κατασεσιγασμένου.
***) γρ. τούτου.

τοῖς φίλοις τὴν οἰκίαν; κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀπολλόδωρον

Εἰς οἰκίαν ὅταν τις εἰσίῃ φίλου,
Ἔστιν θεωρεῖν, Νικοφῶν, τὴν τοῦ φίλου
Εὔνοιαν εὐθὺς εἰσιόντι τὰς θύρας.
Ὁ θυρωρὸς ἱλαρὸς πρῶτόν ἐστιν. ἡ κύων
Ἔσανε, καὶ προσῆλθεν. ὑπήντησέ τις,
Δίφρον εὐθέως ἔθηκε, κᾂν μηδεὶς λέγῃ
Μηδέν.

τοιούτους ἔδει καὶ τοὺς λοιποὺς *) εἶναι πλείους. ὡς τοῖς C. 3
γε μὴ τοῦτο ποιοῦσιν ἐρεῖ τις, Τί μικρολογεῖς;

Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι,
Δαίνυ δαῖτα γέρουσι θάλειαν, ἔοικέ τοι.

τοιοῦτος ἦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Κόνων δὲ τῇ περὶ Κνίδον ναυμαχίᾳ νικήσας Λακεδαιμονίους, καὶ τειχίσας τὸν Πειραιᾶ, ἑκατόμβην τῷ ὄντι θύσας καὶ οὐ ψευδωνύμως πάντας Ἀθηναίους εἱστίασεν. Ἀλκιβιάδης δέ, Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι, πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος, (εἰς ἃς νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον) θύσας Ὀλυμπίῳ Διΐ, τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἱστίασε. τὸ αὐτὸ ἐποίησε καὶ Λεόφρων Ὀλυμπιάσιν, ἐπινίκιον γράψαντος τοῦ Κείου Σιμωνίδου. Ἐμπεδοκλῆς δ' ὁ Ἀκραγαντῖνος ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, Πυθαγορικὸς ὤν, καὶ ἐμψύχων ἀπεχόμενος, ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ καὶ τῶν πολυτελεστάτων ἀρωμάτων βοῦν ἀναπλάσας, διένειμε τοῖς εἰς τὴν πανήγυριν ἀπαντήσασιν. ὁ δὲ Χῖος Ἴων τραγῳδίαν νικήσας Ἀθήνησιν, ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων ἔδωκε Χῖον κεράμιον.

Τοῦ γάρ τις ἄλλου, πρὸς θεῶν περ, οὕνεκα
Εὔξαιτο πλουτεῖν εὐπορεῖν τε χρημάτων,
Ἢ τοῦ δύνασθαι παραβοηθεῖν τοῖς φίλοις,
Σπείρειν τε καρπὸν χάριτος ἡδίστης θεῶν;
Τοῦ μὲν πιεῖν γὰρ καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς
Ἔχομεν ὁμοίας. οὐχὶ τοῖς λαμπροῖσι γὰρ
Δείπνοις τὸ πεινῆν παύεται,

Ἀντιφάνης φησίν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Τελλίας **), φιλόξενος ὤν, καὶ πάντας πυλωρῶν, πεντακοσίοις ἱππεῦσι ἐκ Γέλας ποτὲ καταλύσασιν ὡς αὐτὸν χειμῶνος ὥρᾳ, ἔδωκεν ἑκάστῳ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. p 4

*) γρ. τῶν λοιπῶν. **) γρ. Γελλίας.

c. 4. Ὁ τρεχέδειπνός φησι σοφιστής, Κλέαρχός φησι, Χάρμον τὸν Συρακούσιον εὐτρεπίσαι στιχίδια καὶ παροιμίας εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς δείπνοις παρατιθεμένων. εἰς μὲν τὸν ἰχθὺν,

Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος.

εἰς δὲ τοὺς κήρυκας,

Χαίρετε, κήρυκες Διὸς ἄγγελοι.

εἰς δὲ τὴν χορδὴν,

Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιές.

εἰς δὲ τὴν ὠνθυλευμένην τευθίδα,

Σοφὴ, σοφὴ σύ.

εἰς δὲ τὸ ἐν τοῖς ἑψητοῖς ὡραῖον,

Οὐκ ἀπ' ἐμοῦ σκεδάσεις ὄχλον;

εἰς δὲ τὴν ἀποδεδαρμένην ἔγχελυν,

Οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχώδεα.

Τοιούτους πολλούς φησι τῷ Λαρηνσίῳ παρεῖναι δείπνῳ, ὥσπερ συμβολὰς κομίζοντας τὰ ἀπὸ τῶν στρωματοδέσμων γράμματα. Φησὶ δὲ καὶ, ὅτι ὁ Χάρμος εἰς ἕκαστον τῶν παρατιθεμένων ἔχων τι πρόχειρον, ὡς προείρηται, ἐδόκει τοῖς Μεσσηνίοις πεπαιδευμένος εἶναι, ὡς καὶ Καλλιφάνης ὁ τοῦ Παραβρύκοντος κληθείς, ἀρχὰς ποιημάτων πολλῶν ἐγγραψάμενος, ἀνειλήφει μέχρι τριῶν καὶ τεσσάρων στίχων, πολυμαθείας δόξαν προσποιούμενος. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι διὰ στόματος εἶχον τὰς ἐν τῷ Σικελικῷ μυραίνας, τὰς πλωτὰς ἐγχέλεις, τῶν Παχύνου θύννων τὰς ἠτριαίας, τοὺς ἐν Μήλῳ ἐρίφους, τοὺς ἐν Συμαίθῳ κεστρέας, καὶ τῶν ἀδόξων δὲ τὰς Πελωρίδας κόγχας, τὰς ἐκ Λιπάρας μαινίδας, τὴν Μαντινικὴν γογγυλίδα, τὰς ἐκ Θηβῶν βουνιάδας, καὶ τὰ παρ' Ἀσκραίοις τεῦτλα. Κλεάνθης δὲ ὁ Ταραντῖνος, ὥς φησι Κλέαρχος, πάντα παρὰ τοὺς πότους ἔμμετρα ἔλεγε· καὶ Πάμφιλος δὲ ὁ Σικελὸς, ὡς ταῦτα·

Ἔγχει πιεῖν μοι,

καὶ,

Τὸ κέρδιον σχίλον.
Ἀμίδα δότω τις,

ἢ,

Πλακοῦντά τις δότω.

Τὸν βίον, φησὶν, εὐςαθεῖς, οὐκ ἐγχειρογάςορες, γυργάθους ψηφισμάτων φέροντες, Ἀριστοφάνης φησίν.

Ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακούσιος ἢ Γελῷος, ἐν τῇ, ὡς Χρύσιππος, ἐπιγραφομένῃ Γαςρονομίᾳ· ὡς δὲ Λυγκεὺς καὶ Καλλίμαχος, Ἡδυπαθείᾳ· ὡς δὲ Κλέαρχος, Δειπνολογίᾳ· ὡς δ' ἄλλοι, Ὀψοποιΐᾳ· ἐπικὸν δὲ τὸ πόιημα, οὗ ἡ ἀρχή·

Ἱςορίης ἐπίδειγμα ποιέμενος Ἑλλάδι πάσῃ,

φησί·

Πρὸς δὲ μιᾷ πάντας δειπνεῖν ἀβροδαιτι τραπέζῃ.
Ἔςωσαν δ' ἢ τρεῖς, ἢ τέσσαρες, οἱ ξυνάπαντες,
Ἢ τῶν πέντε γε μὴ πλείους· ἤδη γὰρ ἂν εἴη
Μισθοφόρων ἁρπαξιβίων σκηνὴ ςρατιωτῶν.

ἀγνοεῖ δ', ὅτι οἱ ἐν τῷ Πλάτωνος συσσιτίῳ ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἦσαν. C. 5.

Οὗτοι δὲ τὰ δεῖπνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορῶσι,
Καὶ πέτονται δεξιῶς ἐπὶ ταῦτα ἄκλητοι,

Ἀντιφάνης φησὶ, καὶ ἐπάγει, οὓς ἐκ κοινῶν ἔδει τρέφειν τὸν δῆμον,

Ἀεί θ', ὥσπερ Ὀλυμπιάσι φασὶ τὰς μυίας ποιεῖν, p. 5.
Βῆν τὰς ἀκλήτας προκατακόπτειν πανταχῆ *).

— τὰ μὲν θέρεος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι,

φησὶ ὁ Συρακούσιος ποιητής. οὐχ ἅμα μὲν ἓν πάντα παρασκευάζεσθαι δυνατὸν, λέγεσθαι δὲ ῥᾴδιον.

Ὅτι δείπνων ἀναγραφὰς πεποίηνται ἄλλοι τε, καὶ Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος δι' ἐπῶν ἐν ἕνδεκα βιβλίοις ἢ καὶ πλείοσι· καὶ Νουμήνιος Ἡρακλεώτης, ὁ Διεύχους τοῦ ἰατροῦ μαθητής· καὶ Μητρέας ὁ Πιταναῖος, ὁ παρῳδός· καὶ Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὁ ἐπικληθεὶς Φακῆ, ὃν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τινὲς ἐντάττουσιν. τοῦ Φιλοξένου δὲ τοῦ Λευκαδίου δεῖπνου Πλάτων ὁ κωμῳδιοποιὸς μέμνηται·

— Ἐγὼ δ' ἐνθάδ' ἐν τῇ ἐρημίᾳ
Τουτὶ διελθεῖν βούλομαι τὸ βιβλίον
Πρὸς ἐμαυτόν. Ἔςι δ', ἀντιβολῶ σε, τοῦτο τί;
Φι. ἐνα καινή τις ὀψαρτυσία.

*) γρ. Αἰεὶ δὲ, ὥσπερ Ὀλυμπιάσιν φασὶ ταῖς μυίαις ποιεῖν, Βῆν τοῖς ἀκλήτοις προκατακόπτειν πανταχῆ.

Ἐπίδειξον αὐτήν, ἥτις ἐςίν; ἄκουε δή.
Ἄρξομαι ἐκ βολβοῖο, τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον.
Ἐπὶ θύννον; κἀκοῦν τῆς τελευτῆς πολὺ *)
Κράτιςον ἐνταῦθα **) τετάχθαι τάξεως.
Βολβὰς μὲν σποδιῇ δαμάσας καταχύσματι δεύσας
Ὡς πλείςους διάτρωγε· τὸ γὰρ δέμας .... ἀνορθοῖ †).
Καὶ τάδε μὲν δὴ ταῦτα· θαλάσσης δ' ἐς τέκν' ἄνειμι.

εἶτα μετὰ μικρόν·

Οὐδὲ λοπὰς κακόν ἐςιν· ἀτὰρ τὸ τάγηνον ἄμεινον
Οἶμαι.

καὶ μετ' ὀλίγον·

Ὀρφῶν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε
Μὴ τέμνειν, μή σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ.
Ἀλλ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, πολλὸν γὰρ ἄμεινον.
Πολύποδος πλεκτὴ δ' ††) ἂν ἐπεὶ λήψῃ κατὰ καιρὸν,
Ἑφθὴ τῆς ὀπτῆς, ἢν ᾖ μείζων, πολὺ κρείττων.
Ἢν ὀπταὶ δὲ δύ' ὦσ', ἑφθῇ κλαίειν ἀγορεύω.
Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι·
Παρθένε Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ σύματα μισεῖ.
Σκορπίος αὖ παύσει γέ σε τὸν πρωκτὸν ὑπελθών.

ἀπὸ τούτου τοῦ Φιλοξένου καὶ Φιλοξένειοί τινες πλακοῦντες ὠνομάσθησαν. περὶ τούτου Χρύσιππός φησιν· Ἐγὼ κατέχω τινὰ ὀψοφάγον ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπεπτωκότα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλησίον ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ὥςε φανερῶς ἐν τοῖς βαλανείοις τήν τε χεῖρα συνεθίζειν πρὸς τὰ θερμὰ, καθιέντα εἰς ὕδωρ θερμὸν, καὶ τὸ ςόμα ἀνχγαργαριζόμενον θερμῷ, ὅπως δηλονότι ἐν τοῖς θερμοῖς δυσκίνητος ᾖ. ἔφασαν γὰρ, αὐτὸν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποποιεῖσθαι, ἵνα θερμότατα παρατιθῶσι, καὶ μόνος καταναλίσκῃ αὐτὸς, τῶν λοιπῶν συνακολουθεῖν μὴ δυναμένων. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου ἱςοροῦσι, καὶ Ἀρχύτου, καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ τῷ κωμικῷ φησιν·

Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ
Τοὺς δακτύλους δήπουθεν ἰδαίους ἔχω,
Καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιςα πυρίῶ τεμαχίοις,
Κάμινος, οὐκ ἄνθρωπος.

*) γρ. τελευταίας vel παρὰ πολύ. **) γρ. ἐνταυθοῖ.
†) γρ. δέμας ἄτος ἀνορθοῖ, vel δέμας ἀνδρὸς ἀν. ††) γρ. Πολύποδος πλεκτὴν δ'.

Τὸν βίον, φησὶν, εὐσταθεῖς, οὐκ ἐγχειρογάστορες, γυργάθους ψηφισμάτων φέροντες. Ἀριστοφάνης φησίν.

Ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακούσιος ἢ Γελῷος, ἐν τῇ, ὡς Χρύσιππος, ἐπιγραφομένῃ Γαστρονομίᾳ· ὡς δὲ Λυγκεὺς καὶ Καλλίμαχος, Ἡδυπαθείᾳ· ὡς δὲ Κλέαρχος, Δειπνολογίᾳ· ὡς δ' ἄλλοι, Ὀψοποιΐᾳ· ἐπικὸν δὲ τὸ ποίημα, οὗ ἡ ἀρχή·

Ἱστορίης ἐπίδειγμα ποιούμενος Ἑλλάδι πάσῃ,

φησί·

Πρὸς δὲ μιᾷ πάντας δειπνεῖν ἁβροδαίτῳ τραπέζῃ.
Ἔστωσαν δ' ἢ τρεῖς, ἢ τέσσαρες, οἱ ξυνάπαντες,
Ἢ τῶν πέντε γε μὴ πλείους. ἤδη γὰρ ἂν εἴη
Μισθοφόρων ἁρπαξιβίων σκηνὴ στρατιωτῶν.

ἀγνοεῖ δ', ὅτι οἱ ἐν τῷ Πλάτωνος συσσιτίῳ ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἦσαν. C. 5.

Οὗτοι δὲ τὰ δεῖπνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορῶσι,
Καὶ πέτονται δεξιῶς ἐπὶ ταῦτα ἄκλητοι,

Ἀντιφάνης φησί, καὶ ἐπάγει, οὓς ἐκ κοινῶν ἔδει τρέφειν τὸν δῆμον,

Ἀεί θ', ὥσπερ Ὀλυμπιάσι φασὶ τὰς μυίας ποιεῖν, p. 5.
Βοῦν τοὺς ἀκλήτους προκατακόπτειν πανταχοῦ. *)

Τὰ μὲν θέρεος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι,

φησὶ ὁ Συρακούσιος ποιητής. οὐχ ἅμα μὲν οὖν πάντα παρασκευάζεσθαι δυνατὸν, λέγεσθαι δὲ ῥᾴδιον.

Ὅτι δείπνων ἀναγραφὰς πεποίηνται ἄλλοι τε, καὶ Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος δι' ἐπῶν, ἐν ἕνδεκα βιβλίοις ἢ καὶ πλείοσι· καὶ Νουμήνιος Ἡρακλεώτης, ὁ Διεύχους τοῦ ἰατροῦ μαθητής· καὶ Ματρέας ὁ Πιταναῖος, ὁ παρῳδός· καὶ Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὁ ἐπικληθεὶς Φακῆ, ὃν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τινὲς ἐντάττουσιν. τοῦ Φιλοξένου δὲ τοῦ Λευκαδίου δείπνου Πλάτων ὁ κωμῳδιοποιὸς μέμνηται·

— ἐγὼ δ' ἐνθάδ' ἐν τῇ ἐρημίᾳ
Τουτὶ διελθεῖν βούλομαι τὸ βιβλίον
Πρὸς ἐμαυτόν. ἔστι δ', ἀντιβολῶ σε, τοῦτο τί;
Φιλεξένου καινή τις ὀψαρτυσία.

*) γρ. Αἰεὶ δὲ, ὥσπερ Ὀλυμπιάσιν φασὶ ταῖς μυίαις ποιεῖν,
Βοῦν τοῖς ἀκλήτοις προκατακόπτουσι πανταχοῦ.

Ἐπίδειξον αὐτὴν, ἥτις ἐστίν; ἄκουε δή.
Ἄρξομαι ἐκ βολβοῖο, τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον.
Ἐπὶ θύννον; οὐκοῦν τῆς τελευτῆς πολὺ *)
Κράτιστον ἐνταῦθα **) τετάχθαι τάξεως.
Βολβὸς μὲν σποδιῇ δαμάσας καταχύσματι δεύσας
Ὡς πλείστους διάτρωγε. τὸ γὰρ δέμας. . . . ἀνορθοῖ ***).
Καὶ τάδε μὲν δὴ ταῦτα· θαλάσσης δ' ἐς τέκν' ἄνειμι.

Εἶτα μετὰ μικρόν·

Οὐδὲ λοπὰς κακόν ἐστιν· ἀτὰρ τὸ τάγηνον ἄμεινον
Οἶμαι.

καὶ μετ' ὀλίγον·

Ὀρφῶν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε
Μὴ τέμνειν, μή σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ.
Ἀλλ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, πολλὸν γὰρ ἄμεινον.
Πολύποδος πλεκτὴ δ' †) ἂν ἐπεὶ λήψῃ κατὰ καιρὸν,
Ἑφθὴ τῆς ὀπτῆς, ἢν ᾖ μείζων, πολὺ κρείττων.
Ἢν ὀπταὶ δὲ δύ' ὦσ', ἑφθῇ κλαίειν ἀγορεύω.]
Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι.
Παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύματα μισεῖ.
Σκορπίος αὖ παύσειέ γέ σου τὸν πρωκτὸν ὑπελθών.

Ἀπὸ τούτου τοῦ Φιλοξένου καὶ Φιλοξένειοί τινες πλακοῦντες ὠνομάσθησαν. περὶ τούτου Χρύσιππός φησιν, Ἐγὼ κατέχω τινὰ ὀψοφάγον ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπεπτωκότα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλησίον ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ὥστε φανερῶς ἐν τοῖς βαλανείοις τήν τε χεῖρα συνεθίζειν πρὸς τὰ θερμὰ, καθιέντα εἰς ὕδωρ θερμὸν, καὶ τὸ στόμα ἀναγαργαριζόμενον θερμῷ, ὅπως δηλονότι ἐν τοῖς θερμοῖς δυσκίνητος ᾖ. ἔφασαν γὰρ, αὐτὸν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποποιεῖσθαι, ἵνα θερμότατα παρατιθῶσι, καὶ μόνος καταναλίσκῃ αὐτὸς, τῶν λοιπῶν συνακολουθεῖν μὴ δυναμένων. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου ἱστοροῦσι, καὶ Ἀρχύτου, καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ τῷ κωμικῷ φησιν·

Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ
Τοὺς δακτύλους δήπουθεν ἰδαίους ἔχω,
Καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιστα πυρίῳ τεμαχίοις,
Κάμινος, οὐκ ἄνθρωπος.

*) γρ. τελευταίας vel παρὰ πολύ. **) γρ. ἐνταυθοῖ.
***) γρ. δέμας ἔτος ἀνορθοῖ, vel δέμας ἀνδρὸς ἄν.
†) γρ. Πολύποδος πλεκτὴν δ'.

Κλέαρχος δέ Φησι, Φιλόξενον προλυόμενον περιέρχεσθαι τὰς οἰκίας, ἀκολουθούντων αὐτῷ παίδων, καὶ Φερόντων ἔλαιον, οἶνον καὶ ὄξος, καὶ ἄλλα ἡδύσματα· ἔπειτα εἰσιόντα εἰς τὸν ἀλλότριον οἶκον, τὰ ἑψημένα τοῖς ἄλλοις ἀρτύειν ἐμβάλλοντα, ὧν ἐςι χρεία· εἶθ' ὅτως ἀνακύψαντα εὐωχεῖσθαι. οὗτος εἰς Ἔφεσον καταπλεύσας, εὑρὼν τὴν ὀψοπωλίαν κενὴν, ἐπύθετο τὴν αἰτίαν. καὶ μαθὼν, ὅτι πᾶν εἰς γάμους συνηγόρασαι, λουσάμενος παρῆν ἄκλητος ὡς τὸν νυμφίον. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ᾄσας ὑμέναιον, ὧ ἡ ἀρχὴ, p. 6.

Γάμε θεῶν λαμπρότατε,

πάντας ἐψυχαγώγησεν. ἦν δὲ διθυραμβοποιός. καὶ ὁ νυμφίος, Φιλόξενε, εἶπε, καὶ αὔριον ὧδε δειπνεῖς; καὶ ὁ Φιλόξενος, ἂν ὄψον, ἔφη, μὴ πωλῇ τις. Θεόφιλος δὲ Φησιν, οὐχ ὥσπερ Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος· ἐκεῖνος γὰρ, ὡς ἔοικε, ἐπιμεμΦόμενος τὴν Φύσιν, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν ηὔξατό ποτε γεράνου τὴν Φάρυγγα σχεῖν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἵππον ὅλως ἢ βοῦν ἢ κάμηλον ἢ ἐλέφαντα δεῖ σπουδάζειν γενέσθαι. ἔτω γὰρ καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ἡδοναὶ πολλῷ μείζους καὶ σφοδρότεραι. πρὸς γὰρ τὰς δυνάμεις ποιοῦνται τὰς ἀπολαύσεις. Κλέαρχος δὲ Μελάνθιόν Φησι τῦτ' εὔξασθαι, λέγων· Τιθωνῦ Μελάνθιος ἔοικε βουλεύσασθαι βέλτιον· ὁ μὲν γὰρ ἀθανασίας ἐπιθυμήσας, ἐν θαλάμῳ κρέμαται πάντων ὑπὸ γήρως ἐστερημένος τῶν ἡδέων· Μελάνθιος δὲ τῶν ἀπολαύσεων ἐρῶν, ηὔξατο τῆς μακραύχενος ὄρνιθος τὸν τράχηλον ἔχειν, ἵν' ὅτι πλεῖςον τοῖς ἡδέσιν ἐνδιατρίβῃ. ὁ αὐτός Φησι, Πίθυλλον τὸν Τένθην καλέμενον ἐ περιγλαττίδα μόνον ὑμενίνην Φορεῖν, ἀλλὰ καὶ προσελυτροῦν τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰς ἀπολαύσεις. καὶ τέλος ἰχθὺν τρίβων ἀπεκάθαιρεν αὐτήν. μόνος δ' ὅτος τῶν ἀπολαυςικῶν καὶ δακτυλήθρας ἔχων ἐσθίειν λέγεται τὸ ὄψον, ἵν' ὡς θερμότατα ὁ τρισάθλιος ἀναδιδῷ τῇ γλώττῃ. ἄλλοι δὲ Φίλιχθυν καὶ αὐτὸν Φιλόξενόν Φασιν· Ἀριςοτέλης δὲ Φιλόδειπνον ἁπλῶς. ὅς καὶ γράΦει πυ ταῦτα· Δημηγοροῦντες ἐν τοῖς ὄχλοις, κατατρίβουσιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι, καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Φάσιδος ἢ Βορυσθένους καταπλέοντας, ἀνεγνωκότες ὐδὲν, πλὴν εἰ τὸ Φιλοξένυ δεῖπνον οὐχ ὅλον *). Φαινίας δέ Φησι, ὅτι Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ποιητὴς περιπα- C. 6.

*) γρ. καὶ τῦτο ἐχ ὅλον, vel ἐχ ὅλον ἐδὲ τῦτο.

θὴς ὢν τοῖς ὄψοις, δειπνῶν ποτε παρὰ Διονυσίῳ, ὡς εἶδεν
ἐκείνῳ μὲν μεγάλην τρίγλαν παρατεθεῖσαν, ἑαυτῷ δὲ μι-
κρὰν, ἀναλαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας πρὸς τὸ οὖς προσή-
νεγκε· πυθομένου δὲ τοῦ Διονυσίου, τίνος ἕνεκεν τοῦτο ποιεῖ,
εἶπεν ὁ Φιλόξενος, ὅτι γράφων τὴν Γαλάτειαν βούλοιτό τινα
παρ' ἐκείνης τῶν κατὰ Νηρέα πυθέσθαι· τὴν δέ ποτε ἠρω-
τημένην οὐκ ἀποκεκρίσθαι, διότι *) νεωτέρα ἁλοίη· διὸ μὴ
παρακολουθεῖν· τὴν δὲ τῷ Διονυσίῳ παρατεθεῖσαν, πρεσβυ-
τέραν οὖσαν, εἰδέναι πάντα σαφῶς, ἃ βούλεται μαθεῖν.
τὸν οὖν Διονύσιον γελάσαντα ἀποςεῖλαι αὐτῷ τὴν τρί-
γλην τὴν παρ' αὐτῷ. συνεμέθυε δὲ τῷ Φιλοξένῳ
ἡδέως ὁ Διονύσιος. ἐπεὶ δὲ τὴν ἐρωμένην Γαλάτειαν ἐφω-
p. 7. ράθη διαφθείρων, εἰς τὰς Λατομίας ἐνεβλήθη, ἐν αἷς
ποιῶν τὸν Κύκλωπα, συνέθηκε τὸν μῦθον εἰς τὸ περὶ
αὐτὸν γενόμενον πάθος, τὸν μὲν Διονύσιον Κύκλωπα ὑπο-
ςησάμενος, τὴν δ' αὐλητρίδα Γαλάτειαν, ἑαυτὸν δ' Ὀδυσσέα.
Ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις Ἀπί-
κιος, πλουσιώτατος, τρυφητὴς, ἀφ' οὗ πλακούντων γένη πολ-
λὰ Ἀπίκια ὀνομάζεται. οὗτος ἱκανὰς μυριάδας καταναλώσας
εἰς τὴν γαςέρα, ἐν Μιντέρναις (πόλις δὲ Καμπανίας) διέ-
τριβε τὰ πλεῖςα, καρίδας ἐσθίων πολυτελεῖς, αἳ γίνονται
αὐτόθι ὑπέρ γε τὰς ἐν Σμύρνῃ μέγιςαι, καὶ τοὺς ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ ἀςακούς. ἀκούσας οὖν, καὶ κατὰ Λιβύην γίνεσθαι
ὑπερμεγέθεις, ἐξέπλευσεν οὐδ' ἀναμείνας μίαν ἡμέραν. καὶ
πολλὰ κακοπαθήσας κατὰ τὸν πλοῦν, ὡς πλησίον ἧκε τῶν
τόπων, πρὶν ἐξορμῆσαι τῆς νεὼς, (πολλὴ δ' ἐγεγόνει παρὰ
Λίβυσι φήμη τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ) προσπλεύσαντες ἁλιεῖς
προσήνεγκαν αὐτῷ τὰς καλλίςας καρίδας. ὁ δ' ἰδὼν ἐπύθετο,
εἰ μείζους ἔχουσιν **)· εἰπόντων δὲ, μὴ γίνεσθαι, ὧν ἤνεγ-
καν, ὑπομνησθεὶς τῶν ἐν Μιντέρναις, ἐκέλευσε τῷ κυβερ-
νήτῃ, τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐπὶ Ἰταλίαν ἀναπλεῖν, μηδὲ προσπε-
C. 7. λάσαντι τῇ γῇ. Ἀρισόξενος δ' ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος, ὁ
ὄντως μετελθὼν τὴν πάτριον φιλοσοφίαν, ἀφ' οὗ καὶ κω-
λήν τις καλεῖται Ἀρισόξενος ***), ἰδίως σκευαζόμενος, ὑπὸ
τῆς ἀνυπερβλήτου τρυφῆς καὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γινομένας

*) γρ. πολλάκις ἠρωτημένην οἱ ἀποκεκρίσθαι, διότι. **) γρ. εἰ μείζας οὐκ ἔχ. ***) γρ. Ἀριςοξένειος.

θριδακίνας οἰνομέλιτι ἐπότιζεν ἑσπέρας, καὶ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβάνων χλωρὰς ἔχειν ἔλεγε πλακοῦντας ὑπὸ τῆς γῆς ἀναπεμπομένας αὐτῷ. Τραϊανῷ δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐν Παρθίᾳ ὄντι, καὶ τῆς θαλάσσης ἀπέχοντι ἡμερῶν παμπόλλων ὁδὸν, Ἀπίκιος ὄστρεα νεαρὰ διεπέμψατο, ὑπὸ σοφίας αὐτῷ τεθησαυρισμένα, καὶ οὐχ ὡς Νικομήδει τῷ Βιθυνῷ τῷ βασιλεῖ *) ἐπιθυμήσαντι ἀφύης (μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ἦν τῆς θαλάσσης) μάγειρός τις μιμησάμενος τὸ ἰχθύδιον παρέθηκεν ὡς ἀφύας. ὁ γοῦν παρ' Εὔφρονι τῷ κωμικῷ μάγειρος φησί·

Ἐγὼ μαθητὴς ἐγενόμην Σωτηρίδα,
Ὃς ἀπὸ θαλάσσης Νικομήδει δώδεκα
Ὁδὸν ἀπέχοντι πρῶτον **) ἡμερῶν ποτε
Ἀφύης ἐπιθυμήσαντι, χειμῶνος μέσου
Παρέθηκεν, ἤδεις ὥστε πάντας ἀνακραγεῖν.
Πῶς δὲ δυνατὸν τοῦτ' ἐστί; θήλειαν λαβὼν
Γογγυλίδα, ταύτην ἔτεμεν εἰς λεπτὰ σφόδρα,
Τὴν ὄψιν αὐτῆς τῆς ἀφύης μιμούμενος,
Ἀποζέσας δ' ἔλαιον ἐπιχέας, ἅλας
Δοὺς μουσικῶς, μήκωνος ἐπιπάσσας ἄνω
Κόκκους μελαίνης τὸν ἀριθμὸν δυώδεκα,
Περὶ τὴν Σκυθίαν ἔλυσε τὴν ἐπιθυμίαν.
Καὶ Νικομήδης γογγυλίδα μασσώμενος,
Ἀφύης τότ' ἔλεγε τοῖς φίλοις ἐγκώμιον.
Οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ διαφέρει·
Ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ἑκατέρῳ τούτων τέχνη.

Ὅτι περὶ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ποιητὴς, ὡς ἀκλήτου ἐπεισπαίοντος εἰς τὰ συμπόσια Μυκωνίων ***) δίκην. δοκοῦσι δ' οἱ Μυκώνιοι †), διὰ τὸ πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν, ἐπὶ γλισχρότητι καὶ πλεονεξίᾳ διαβάλλεσθαι. τὸν γοῦν γλίσχρον Ἰσχόμαχον Κρατῖνος Μυκώνιον ††) καλεῖ· p. 8.

Πῶς ἂν Ἰσχομάχῳ γεγονὼς Μυκωνίῳ,
Φιλόδωρος ἂν εἴης; ἀγαθὸς ἂν πρὸς ἀγαθοὺς ἄνδρας
Ἐπισπόμενος ἧκον. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

*) γρ. τῷ Βιθυνῶν βασιλεῖ. **) γρ. πρὸς ἄρκτον. ***) γρ. Μυκονίων. †) γρ. Μυκόνιοι. ††) γρ. Μυκόνιον.

Πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μεθύων ὔτε τι
Τίμον εἰσήνεγκας, ἐδὲ μὴν κληθεὶς ἦλθες,
οἷα δὴ φίλος. ἀλλά σε γαστὴρ νῶν τε καὶ φρένας
παρήγαγεν εἰς ἀναιδείην *).

'Αρχίλοχός φησι.

Εὔβυλός ὁ κωμικός φησι πε·

— εἰσὶν ἡμῖν τῶν κεκλημένων δύο
'Επὶ δεῖπνον ἄμαχοι, Φιλοκράτης καὶ Φιλοκράτης.
"Ενα γὰρ ἐκεῖνον ὄντα δύο λογίζομαι,
Μεγάλες, μᾶλλον δὲ τρεῖς.
"Ον φασι παρακληθέντ' ἐπὶ δεῖπνον πρὸς φίλε τινὸς,
Εἰπόντος **) αὐτῷ τε φίλε, ὁπηνίκ' ἂν
Εἴκοσι ποδῶν μετροῦντι τὸ ςοιχεῖον ᾖ,
"Ηκειν, ἕωθεν αὐτὸν εὐθὺς ἡλίε
Μετρεῖν ἀνέχοντος, μακροτέρας δ' ὔσης ἔτι
Πλεῖν ἢ δυοῖν ποδοῖν παρεῖναι τῆς σκιᾶς.
"Επειτα φᾶναι, μικρὸν ὀψιαίτερον
Δι' ἀσχολίαν παρόνθ' ἥκειν ἅμ' ἡμέρᾳ.

'Ασυμβόλε δείπνε γὰρ ὅςις ὑςερεῖ,
Τῦτον ταχέως νόμιζε καὶ τάξιν λιπεῖν,

'Αμφις φησὶ ὁ κωμικός. Χρύσιππος δέ φησιν·

'Ασύμβολον κώθωνα μὴ παραλίμπανε.
Κώθων δ' ὁ παραλειπτὸς ἀσύμβολος, ἀλλὰ διωκτός.

'Αντιφάνης δέ φησι·

Βίος θεῶν γάρ ἐςιν, ὅταν ἔχῃς πόθεν
Τἀλλότρια δειπνεῖν μὴ προσέχων λογίσμασι.

καὶ πάλιν·

Μακάριος ὁ βίος, ᾧ δεῖ μ' ἀεὶ καινὸν πόρον
Εὑρίσκειν, ὡς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω ***).

C. 8. Ταῦτα οἴκοθεν ἔχων εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθον, καὶ προμελετήσας, ἵνα κἀγὼ τὸ ςεγανόμιον κομίζων παραγένωμαι· ἄκαπνα γὰρ αἰεὶ ἀοιδοὶ θύομεν.

*) γρ. Πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μέθυ, Ὧν ὔτε τιμὴν εἰσήνεγκας, ὔτε μὴν Κληθεὶς ἐσῆλθες, οἷα δὴ φίλος, ἀλλά σε Γαςὴρ νόον τε καὶ φρένας παρήγαγεν Ἐς ἀναιδείην. **) γρ. Ἕνα γὰρ ἐκεῖνον ὄντα, ὡς ὄντας δύο Λογίζομαι, νὴ Δία, μεγάλους, μᾶλλον δὲ τρεῖς. Ὃν φασι παρακληθέντα πρὸς φίλε τινὸς, Εἰπ. ***) γρ. Μάκαρς ὁ βίος· ὃ δεῖ μ' ἀεὶ καινὸν πόρον Εὑρεῖν ποθ', ὡς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω.

Ὅτι τὸ μονοφαγεῖν ἐςὶν ἐν χρήσει τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης·

> Μονοφαγεῖς ἤδη τι καὶ βλάπτεις ἐμέ.

Ἀμειψίας·

> Ἔῤῥ' ἐς κόρακας, μονοφάγε καὶ τοιχώρυχε.

Ὅτι Ὅμηρος ὁρῶν τὴν σωφροσύνην οἰκειοτάτην ἀρετὴν ἔσαν τοῖς νέοις καὶ πρώτην, ἔτι δὲ ἁρμόζουσαν καὶ πάντων τῶν καλῶν χορηγὸν ἔσαν, βελόμενος ἐμφῦσαι πᾶσιν αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐφεξῆς, ἵνα τὴν σχολὴν καὶ τὸν ζῆλον ἐπὶ τοῖς καλοῖς ἔργοις ἀναλίσκωσι, καὶ ὦσιν εὐεργετικοὶ καὶ κοινοὶ πρὸς ἀλλήλες, εὐτελῆ κατεσκεύασε πᾶσι τὸν βίον καὶ αὐτάρκη· λογιζόμενος, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἡδονὰς ἰσχυροτάτας γίνεσθαι περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν· τοὺς δὲ διαμεμενηκότας ἐν εὐτελείᾳ εὐτάκτους, καὶ περὶ τὸν ἄλλον βίον γίνεσθαι ἐγκρατεῖς. ἁπλῆν οὖν ἀποδέδωκε τὴν δίαιταν πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεῦσιν, ἰδιώταις, νέοις, πρεσβύταις, ὀπτὰ παρατιθεὶς πᾶσι κρέα, καὶ p. 9.
ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βόεια, ἔν τε ἑορταῖς καὶ γάμοις, καὶ ἄλλῃ συνόδῳ, καὶ οὐ θρία καὶ κανδύλην καὶ ἄμητας, μελίπηκτά τε τοῖς βασιλεῦσιν ἐξαίρετα παρατίθησιν Ὅμηρος, ἀλλ' ἀφ' ὧν εὖ ἕξειν ἔμελλον τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. Αἴαντα οὖν μετὰ τὴν μονομαχίαν νώτοισι βοῶν γέραιρεν ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ Νέςορι δ' ἤδη ὄντι γηραιῷ, καὶ Φοίνικι δὲ κρέας ὀπτὸν δίδωσι, καὶ Ἀλκίνῳ δὲ τῷ τὸν τρυφερὸν ᾑρημένῳ βίον, ἀφιςῶν ἡμᾶς τῶν ἀτάκτων ἐπιθυμιῶν. καὶ Μενέλαος δὲ τοὺς τῶν παίδων γάμους ποιῶν, Τηλεμάχῳ νῶτον βοὸς παρέθηκεν·

> Ὀπτά, τά ῥά οἱ γέρας πάρθεσαν αὐτῷ.

καὶ Νέςωρ δὲ βόας θύει Ποσειδῶνι παρὰ τῇ θαλάσσῃ διὰ τῶν φιλτάτων καὶ οἰκειοτάτων τέκνων, βασιλεὺς ὢν καὶ πολλοὺς ἔχων ὑπηκόους. ὁσιωτάτη γὰρ αὕτη ἡ θυσία θεοῖς καὶ προςφιλεςέρα, ἡ διὰ τῶν οἰκείων καὶ συνουσάτων ἀνδρῶν. καὶ τὰς μνηςῆρας δὲ ὑβριςὰς ὄντας, καὶ πρὸς ἡδονὰς ἀνειμένους. οὔτε ἰχθῦς ἐσθίοντας ποιεῖ, οὔτε ὄρνιθας, οὔτε μελίπηκτα· περιελὼν παντὶ σθένει τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας, καὶ τά, ὡς ὁ Μένανδρός φησι, ὑποβινητιῶντα βρώ-

ματα, καὶ τὸ παρὰ πολλοῖς λαςαυροκάκαβον καλούμενον
βρῶμα, ὥς φησι Χρύσιππος, οὗ ἡ κατασκευὴ περιεργοτέρα.
Πρίαμος δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ὀνειδίζει τοῖς υἱοῖς ἀναλί-
σκουσι τὰ μὴ νενομισμένα·

> Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.

Φιλόχορος δὲ ἱςορεῖ, καὶ κεκωλῦσθαι Ἀθήνησιν ἀπέκτου ἀρ-
νὸς μηδένα γεύσασθαι, ἐπιλειπούσης ποτὲ τῆς τῶν ζώων τού-
των γενέσεως. Ἑλλήσποντον δὲ Ὅμηρος ἰχθυόεντα προσα-
γορεύων, καὶ τοὺς Φαίακας πλωτικωτάτους ποιῶν, καὶ ἐν
τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους καὶ νήσους προσεχεῖς πολ-
λὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἐγίνετο πλῆθος καὶ ἀγρίων ὀρνίθων, καὶ
εἰς εὐδαιμονίαν δὲ καταριθμῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέ-
χειν, ὅμως τούτων ὐδὲν οὐδένα ποιεῖ προςφερόμενον, καὶ μὴν
οὐδ' ὀπώραν παρατίθησί τινι, καί περ οὖσαν πολλὴν, καὶ ἥδιςα
ταύτης μνημονεύων καὶ πάντα χρόνον παρασκευάζων ἀθάνα-
τον. Ὄχνη γὰρ, φησὶν, ἐπ' ὄχνῃ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ μὴν
οὐδὲ ςεφανουμένους, οὐδὲ μυρουμένους ποιεῖ, ὥσπερ οὐδὲ θυ-
μιῶντας, ἀλλὰ πάντων τούτων ἀπολύων τοὺς ἀνθρώπους. εἰς
ἐλευθερίαν καὶ αὐτάρκειαν ἐξαιρέτως τοὺς βασιλεῖς ἀποκαθί-
ςησι. καὶ θεοῖς δὲ ἁπλῆν ἀποδίδωσι δίαιταν, νέκταρ καὶ
ἀμβροσίαν. καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ ποιεῖ τιμῶντας αὐτοὺς
ἀπὸ τῆς διαίτης, ἀφελὼν λιβανωτὸν καὶ σμύρναν καὶ ςεφά-
νους, καὶ τὴν περὶ ταῦτα τρυφήν. καὶ τῆς ἁπλῆς δὲ ταύτης
διαίτης οὐκ ἀπλήςως ἀπολαύοντας παρίςησιν, ἀλλ', ὡς οἱ κρά-
τιςοι τῶν ἰατρῶν, ἀφαιρεῖ τὰς πλησμονάς·

> Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,

καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαντες. οἱ μὲν ἐξώρμων ἐπὶ μελέ-
p. 10. την ἀθλητικὴν, δίσκοισι τερπόμενοι καὶ αἰγανέαις, τῇ παι-
διᾷ τὰ πρὸς σπουδὴν ἐκμελετῶντες· οἱ δὲ κιθαρῳδῶν ἠκροῶν-
το, τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις ἐν μέλει καὶ ῥυθμῷ ποιούντων.
διὸ οὐδὲν θαυμαςὸν, τοὺς ὕτω τεθραμμένους ἀφλεγμάντους
εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς. ἐνδεικνύμενος οὖν καὶ
τὴν εὐταξίαν, ὡς ὑγιεινόν ἐςι καὶ εὔχρηςον καὶ κοινὸν, τὸν
σοφώτατον Νέςορα πεποίηκε Μαχάονι τῷ ἰατρῷ τετρωμένῳ
τὸν δεξιὸν ὦμον προφέροντα οἶνον, ταῖς φλεγμοναῖς ἐναν-
τιώτατον ὄντα, καὶ τῦτον Πράμνειον, ὃν ἴσμεν παχὺν καὶ
πολύτροφον· ὐ διψήσεως ἄκος, ἀλλ' ἐμφορήσεως ἕνεκα.

πεπωκότι γοῦν παρακελεύεται συνεχῶς τῦτο ποιεῖν, Σὺ μὲν, φησὶ, καθήμενος πῖνε, καὶ ἐπιξύοντα τυρὸν αἴγειον· ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῷ ὄψον, ἵνα πλεῖον πίνῃ. καί τοι ἀλλαχῦ λέγων, τὸν οἶνον ἐκλύειν τὴν ἰσχὺν καὶ ἀπογυιοῦν. περὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος Ἑκάβη οἰομένη, μένειν αὐτὸν τὸ καταλειπόμενον τῆς ἡμέρας, παρακαλεῖ πιεῖν σπείσαντα, προτρεπομένη εἰς θυμηδίαν. ὁ δ' ὑπερτίθεται πρὸς πρᾶξιν ἐξιών. καὶ ἡ μὲν ἀπερισπάστως ἐπαινεῖ τὸν οἶνον, ὁ δὲ μετὰ ἄσθματος ἥκων ἀπωθεῖ. καὶ ἡ μὲν ἀξιοῖ σπείσαντα πιεῖν, ὁ δὲ καθῃμαγμένος ἀσεβὲς ἡγεῖτο. οἶδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ σύμμετρον τοῦ οἴνυ, οἷς τὸν χανδὸν ἕλκοντα αὐτὸν βλάπτεσθαί φησι. καὶ κράσεων δὲ γένη διαφορὰ ἐπίσταται· οὐκ ἂν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ ζωρότερον κεραίρειν δεῖν ἔλεγε, μὴ οὔσης τινὸς καθημερινῆς κράσεως. ἴσως οὖν οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὸν εὐδιαφόρητον ἄνευ ςερεμνῦ σιτίυ μέγματος, ὃ τοῖς ἰατροῖς διὰ τὴν τέχνην ἐςὶ δῆλον· τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ οἴνυ σιτῶδες ἀναμίςγουσί τι πρὸς κατοχὴν τῆς δυνάμεως. ἀλλ' ἐκεῖνος τῷ μὲν Μαχάονι μετ' ἀλφίτου καὶ τυροῦ δέδωκε τὸν οἶνον· τὸν δ' Ὀδυσσέα ποιεῖ συνάπτοντα τὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ οἴνων ὠφέλειαν·

Ὃς δὲ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς.

τῷ δὲ κωθωνιζομένῳ δίδωσι τὸν ἡδύποτον, ὅτω καλέσας αὐτόν·

Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο.

Ποιεῖ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λούσας τοὺς ξένους, ὡς οὔτε φλεγμονὴν οὔτε ἀκρασίαν παρασχόντων τῶν εὖ βεβιωκότων, καὶ σωφρόνως ἀπτομένας. ἀρχαῖον δὲ τῦτο ἔθος. λούουσι γοῦν καὶ αἱ Κωκάλου θυγατέρες, ὡς νενομισμένον, τὸν Μίνω παραγενόμενον εἰς Σικελίαν.

Τῆς μέθης δὲ κατατρέχων ὁ ποιητὴς, τὸν τηλικοῦτον Κύκλωπα ὑπὸ μικροῦ σώματος διὰ ταύτην ἀπολλύμενον παρίςησιν, καὶ Εὐρυτίωνα τὸν Κένταυρον, τούς τε παρὰ Κίρκῃ λέοντας ποιεῖ καὶ λύκους ταῖς ἡδοναῖς παρακολουθήσαντας. τὸν δὲ Ὀδυσσέα σώζει τῷ Ἑρμοῦ λόγῳ πεισθέν-

τα· διὸ καὶ ἀπαθὴς γίνεται. Ἐλπήνορα δὲ πάροινον ὄντα καὶ τρυφερὸν κατακρημνίζει. καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς Ὀδυσσέα,

Οἶνός σε τρώει μελιηδής,

αὐτὸς οὐκ ἀπείχετο τοῦ πόματος· διὸ καὶ τρωθεὶς ἀπώλετο, ἔτι κρατῶν τὸ ποτήριον. ποιεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ ἀπόπλῳ μεθύοντας, διὸ καὶ ϛασιάζοντας· ὅθεν καὶ ἀπόλ-
p. 11. λυνται. Ἱϛορεῖ δὲ καὶ τὸν δεινότατον Αἰνείαν τῶν Τρώων ἐν τῷ βουλεύεσθαι, διὰ τὴν ἐν τῇ μέθῃ παῤῥησίαν καὶ τὰς ἀπειλὰς, ἃς Τρωσὶν ὑπέσχετο οἰνοποτάζων, ὑπομείναντα
C. 9. τὴν Ἀχιλλέως ὁρμὴν, καὶ μικροῦ παραπολλύμενον. καὶ Ἀγαμέμνων δὲ λέγει που περὶ αὐτῆς·

Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἢ οἴνῳ μεθύων, ἤ μ' ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί·

εἰς τὴν αὐτὴν τιθεὶς πλάϛιγγα τὴν μέθην τῇ μανίᾳ *). οὕτω δὲ τὰ ἔπη ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητής. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς δ' ὀνειδίζων τῷ Ἀγαμέμνονι φησίν·

Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων.

Ταῦτ' εἶπε τὸ Θετταλὸν σόφισμα, ὁ ἐκ Θετταλίας σοφιϛής. παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθήναιος.

Ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὁμήρῳ, πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίσματι, ὃ λέγει ἄριϛον, οὗ ἅπαξ μέμνηται ἐν Ὀδυσσείᾳ·

Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντ' ἄριϛον κειαμένω πῦρ **).

καὶ ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι·

Ἐσσυμένως τε πένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριϛον.

λέγει δὲ τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα, ὃ ἡμεῖς ἀκρατισμὸν καλοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν καὶ προσίεσθαι ψωμούς. ὡς Ἀντιφάνης·

Ἄριϛον ἐν ὅσῳ ὁ μάγειρος ποιεῖ.

εἶτ' ἐπάγει·

Συνακρατίσασθαί πως ἔχεις μετ' ἐμοῦ.

*) γρ. θεομηνίᾳ. **) γρ. Ἐντύνοντο ἄριϛον ἅμ' ἠοῖ κ. π.

καὶ Κάνθαρος·

Οὐκοῦν ἀκρατισώμεθ' αὐτᾶ μηδαμῶς *)·
Ἐν Ἰσθμῷ γὰρ ἀριστήσομεν.

Ἀρισομένης·

Ἀκρατιᾶμαι μικρὸν, εἶθ' ἥξω πάλιν,
Ἄρτε δὶς ἢ τρὶς ἀποδακών.

Φιλήμων δέ φησι, ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο οἱ παλαιοὶ ἀκρατίσματι, ἀρίσῳ, ἑσπερίσματι, δείπνῳ. τὸν μὲν οὖν ἀκρατισμὸν, διανησισμὸν ἔλεγον· τὸ δ' ἄρισον, δορπισόν· τὸ δὲ δεῖπνον, ἐπιδορπίδα. ἔσι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων·

Καὶ ταξιάρχας καὶ σρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας
Ἔταξα, σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα **).
Ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα.

τῆς δὲ τετάρτης τροφῆς ἔτως Ὅμηρος μέμνηται· C. 10.

— σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας.

ὃ καλοῦσί τινες δειλινὸν, ὅ ἐσι μεταξὺ τᾶ ὑφ' ἡμῶν λεγομένα ἀρίσου καὶ δείπνα. καὶ ἄρισον μέν ἐσι, τὸ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον· δεῖπνον δὲ μεσημβρινὸν, ὃ ἡμεῖς ἄρισον· δόρπον δὲ, τὸ ἑσπερινόν. μήποτε δὲ καὶ συνωνυμεῖ τὸ ἄρισον τῷ δείπνῳ. ἐπὶ γὰρ τῆς πρωϊνῆς που τροφῆς ἔφη·

Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντ', ἀπὸ δ' αὐτᾶ θωρήσσοντο.

μετὰ γὰρ τὴν ἀνατολὴν εὐθὺς δειπνοποιησάμενοι, προήρχοντο εἰς τὴν μάχην.

Εὐωχᾶνται δὲ παρ' Ὁμήρῳ καθήμενοι. οἴονται δέ τινες, καὶ ἑκάσῳ τῶν δαιτυμόνων κατ' ἄνδρα παρακεῖσθαι τράπεζαν. τῷ γᾶν Μέντῃ, φασὶν, ἀφικομένῳ πρὸς Τηλέμαχον τῶν τραπεζῶν παρακειμένων, ξεσὴ παρετέθη τράπεζα. ἐκ ἔσι δὲ τᾶτο ἐμφανῶς τοῦ προκειμένα κατασκευασικόν. δύναται γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπὸ τῆς Τηλεμάχα τραπέζης δαίνυσθαι. παρ' ὅλην δὲ τὴν συνεσίαν παρέκειντο αἱ τράπεζαι πλήρεις, (ὡς παρὰ p. 12. πολλοῖς τῶν βαρβάρων ἔτι καὶ νῦν ἔθος ἐσὶ) κατηρεφέες παν-

*) γρ. αὐτοῦ. μηδαμῶς. **) γρ. Καὶ ταξιάρχας καὶ σρατάρχας καὶ ἑκατον — τάρχας ἔταξα. σῖτον αὖ διώρισα.

τοίων ἀγαθῶν κατὰ Ἀνακρέοντα. μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν αἱ δμωαὶ ἀπὸ μὲν σῖτον πάλιν ἦρον καὶ τράπεζαν καὶ δέπας. ἰδιάζον δὲ τὸ παρὰ Μενελάῳ εἰσάγει συμπέσιον. δειπνήσαντας γὰρ ποιεῖ ὁμιλοῦντας, εἶτ' ἀπονιψαμένες ποιεῖ πάλιν δειπνοῦντας, καὶ δόρπε ἐξαῦτις μεμνημένες μετὰ τὸν κλαυθμόν. τῷ δὲ μὴ αἴρεσθαι τὰς τραπέζας ἐναντιῦσθαι δοκεῖ τὸ ἐν Ἰλιάδι·

Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.

ἀναγνωςέον οὖν ὅτω·

Ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα,

ἢ τὸν καιρὸν αἰτιᾶσθαι τὸν παρόντα δεῖ. πῶς γὰρ ἦν πρέπον τῷ Ἀχιλλεῖ πενθοῦντι παρακεῖσθαι τράπεζαν, καθάπερ τοῖς εὐωχεμένοις, παρ' ὅλην τὴν συνεσίαν; παρετίθεντο δὲ οἱ μὲν ἄρτοι σὺν τοῖς κανοῖς, τὰ δὲ δεῖπνα κρέα μόνον ἦν ὀπτὰ, ζωμὸν δὲ οὐκ ἐποίει Ὅμηρος, θύων βῦς, ἐδ' ἧψε κρέα.

Οὐδ' ἐγκέφαλον, ὤπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας·
Οὕτω σφόδρα ἦν ἀρχαῖος,

Ἀντιφάνης φησί. καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοῖραι ἐνέμοντο. ὅθεν ἐΐσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος. τὰ γὰρ δεῖπνα δαῖτας ἔλεγον, ἀπὸ τῦ δατεῖσθαι, ἐ μόνον τῶν κρεῶν διανεμομένων, ἀλλὰ καὶ τοῦ οἴνε.

Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα δαιτὸς ἐΐσης.

καὶ,

Χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς.

ἐκ τέτων δ' ἐπείσθη Ζηνόδοτος, δαῖτα ἐΐσην τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθὴ ἀναγκαῖον ἦν, ἐπεκτείνας, φησὶ, εἴρηκεν ἐΐσην. ἐπεὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, οἷς δὴ ἐ παρῆν ἄφθονος τροφὴ, ἄρτι φαινομένης, ἀθρόον ἐπ' αὐτὴν ἰόντες βίᾳ ἥρπαζον, καὶ ἀφῃροῦντο τὰς ἔχοντας, καὶ μετὰ τῆς ἀκοσμίας ἐγένοντο καὶ φόνοι. ἐξ ὧν εἰκὸς λεχθῆναι καὶ τὴν ἀτασθαλίαν, ὅτι ἐν ταῖς θαλίαις τὰ πρῶτα ἐξημάρτανον οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀλλήλες. ὡς δὲ παρεγένετο αὐτοῖς πολλὴ ἐκ τῆς Δήμητρος, διένεμον ἑκάςῳ ἴσην, καὶ ἕτως εἰς κόσμον ἦλθε τοῖς ἀνθρώποις τὰ δόρπα. διὸ

ἄρτῳ τε ἐπίνοια πέμματός τε εἰς ἴσον διαμεμοιραμένων, καὶ τοῖς διακλίνεσιν ἄλεισα· καὶ γὰρ ταῦτα ἐς ἴσον χωροῦντα ἐγίνετο. ὥςε ἡ τροφὴ δαὶς ἐπὶ τῷ δαίεσθαι λέγεται, ὅ ἐςι διαμοιρᾶσθαι ἐπίσης, καὶ ὁ τὰ κρέα ὀπτῶν δαιτρὸς, ἐπεὶ ἴσην ἑκάςῳ μοῖραν ἐδίδυ. καὶ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων δαῖτας λέγει ὁ ποιητὴς, ἐπὶ δὲ θηρίων οὐκ ἔτι. ἀγνοῶν δὲ ταύτης τῆς φωνῆς τὴν δύναμιν ὁ Ζηνόδοτος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκδόσει γράφει·

— αὐτὰς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε δαῖτα·

τὴν τῶν γυπῶν καὶ τῶν ἄλλων οἰωνῶν τροφὴν ὕτω καλῶν, μόνου ἀνθρώπυ χωροῦντος τὸ ἴσον ἐκ τῆς προαιρετικῆς βίας. διὸ καὶ μόνη τὕτυ ἡ τροφὴ δαὶς, καὶ μοῖρα τὸ ἑκάςῳ διδόμενον. οὐχ ἔφερον δὲ οἴκαδε οἱ παρ' Ὁμήρῳ δαιτυμόνες τὰ λειπόμενα, ἀλλὰ κορεσθέντες κατέλιπον, παρ' οἷς ἦν ἡ δαίς· καὶ ἡ ταμία λαβῦσα εἶχεν, ἵνα, ἄν τις ἀφίκηται ξένος, ἔχοι δοῦναι αὐτῷ. p. 13.

Καὶ ἰχθύσι δὲ Ὅμηρος ποιεῖ χρωμένυς τὺς τότε καὶ ὄρνισι. κατὰ γῦν τὴν Θρινακίαν οἱ Ὀδυσσέως ἑταῖροι θηρεύυσιν

Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, φίλας θ' ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίςροισιν.

ὐ γὰρ ἐν τῇ Θρινακίᾳ ἐκεχάλκευτο τὰ ἄγκιςρα, ἀλλ' ἐπεφέροντο ἐν τῷ πλῷ, δηλονότι ὥςε ἦν αὐτοῖς θήρας ἰχθύων ἐπιμέλεια καὶ τέχνη. εἰκάζει δὲ καὶ τὺς ὑπὸ Σκύλλης ἁρπαζομένυς Ὀδυσσέως ἑταίρυς ἰχθύσι προμήκει ῥάβδῳ ἁλισκομένοις, καὶ θύραζε ῥιπτομένοις· ὕτω καὶ ταύτην τὴν τέχνην ἀκριβοῖ μᾶλλον τῶν τοιαῦτα προηγυμένως ἐκδεδωκότων ποιήματα ἢ καὶ συγγράμματα, Καῖκλον λέγω τὸν Ἀργεῖον, καὶ Νυμήνιον τὸν Ἡρακλεώτην, Παγκράτιον τὸν Ἀρκάδα, Ποσειδώνιον τὸν Κορίνθιον, καὶ τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. τοσύτοις γὰρ ἐνετύχομεν ἐποποιοῖς ἁλιευτικὰ γεγραφόσι· καταλογάδην δὲ τῷ Σελεύκου τοῦ Ταρσέως, καὶ Λεωνίδυ τοῦ Βυζαντίυ. οὐ C. 11. μνημονεύει δὲ τοιαύτης ἐδωδῆς ἐπὶ τῶν δείπνων, ὡς οὐκ οἰκείας νομιζομένης τῆς τροφῆς τοῖς ἐν ἀξιώμασιν ἥρωσι κειμένοις, ὡς οὐδὲ τῆς τῶν νεογνῶν ἱερείων.

Οὐ μόνον δὲ ἰχθύσιν, ἀλλὰ καὶ ὀςρείοις ἐχρῶντο, καίτοι τῆς τούτων ἐδωδῆς οὐ πολὺ ἐχούσης τὸ ὠφέλιμον καὶ ἡδύ, ἀλλὰ κἂν τῷ βυθῷ κατὰ βάθος κειμένων. καὶ οὐκ ἔςιν εἰς ταῦτα ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ χρήσασθαι, ἢ δύντα κατὰ βυθοῦ·

Ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὡς ῥεῖα κυβιςᾷ.

ὃν καὶ λέγει πολλοὺς ἂν κορέσαι, τήθεα διφῶντα.

Ἑκάςῳ δὲ τῶν δαιτυμόνων παρ' Ὁμήρῳ παράκειται, παντὶ γοῦν *) παρατίθεται κάνεον, καὶ τράπεζα, καὶ δέπας,

— πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,

ἐπιςέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες, ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται, ὥςε διὰ τοῦ ποτοῦ ἐπιςεφανοῦσθαι. καὶ ταῦτα ἔπρασσον πρὸς οἰωνοῦ τιθέμενοι. κοῦροι δὲ διανέμουσι

— πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.

τὸ δὲ πᾶσιν, οὐ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. Ἀλκίνους γοῦν τῷ Ποντονόῳ φησί·

— μέθυ νεῖμον

Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον,

καὶ ἑξῆς ἐπάγει·

Νώμησε δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν,

Εἰσὶ δὲ καὶ τοῖς ἀρίςοις κατὰ δεῖπνα τιμαί. Τυδείδης γοῦν καὶ κρέασι καὶ πλείοις δεπάεσσι τιμᾶται· καὶ Αἴας νώτοισι διηνεκέεσσι γεραίρεται· καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τοῖς αὐτοῖς,

— νῶτα βοὸς —
— τά ῥά οἱ — πάρθεσαν αὐτῷ,

Μενελάῳ δηλονότι. καὶ Ἰδομενέα δὲ καὶ Ἀγαμέμνονα πλείονι δέπαϊ τιμᾷ· καὶ Σαρπηδὼν δὲ παρὰ Λυκίων τοῖς αὐτοῖς τιμᾶται, καὶ ἕδρῃ, καὶ κρέασιν. ἣν δέ τις αὐτοῖς καὶ διὰ τῆς προπόσεως ἀσπασμός. οἱ γοῦν θεοὶ

— χρυσέοις δεπάεσσι

Δειδέχατ' ἀλλήλους,

*) γρ. παράκειται ποτήρια. παντὶ γ.

ἤτοι ἐδεξιοῦντο προπίνοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς. καί τις δὲ p. 14.
δείδεκτ' Ἀχιλλῆα, ἀντὶ τοῦ ἐδεξιοῦτο, ὅ ἐστιν, προέπινεν
αὐτῷ, τῇ δεξιᾷ διδοὺς τὸ ποτήριον. ἐδωροῦντο δὲ καὶ ἀπὸ
τῶν αὐτῶν μοίρας, οἷς ἠβούλοντο· ὡς Ὀδυσσεὺς νώτου ἀπο-
προταμὼν, οὗ αὐτῷ παρέθεντο, τῷ Δημοδόκῳ.

Ἐχρῶντο δ' ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ κιθαρῳδοῖς καὶ C. 12.
ὀρχησταῖς, ὡς οἱ μνηστῆρες. καὶ παρὰ Μενελάῳ

— ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός.
— δύω δὲ κυβιστητῆρες —
Μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνευον —

μολπῆς, ἀντὶ τοῦ παιδιᾶς. σῶφρον δέ τι ἦν τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος, καὶ φιλοσόφων διάθεσιν ἐπέχον. Ἀγαμέμνων γοῦν τὸν ἀοιδὸν καταλείπει τῇ Κλυταιμνήστρᾳ φύλακα, καὶ παραινετῆρά τινα· ὃς πρῶτον μὲν ἀρετὰς γυναικῶν διερχόμενος, ἐνέβαλλέ τινα φιλοτιμίαν εἰς καλοκαγαθίαν· εἶτα διατριβὴν παρέχων ἡδεῖαν, ἀπεπλάνα τὴν διάνοιαν φαύλων ἐπινοιῶν. διὸ Αἴγισθος οὐ πρότερον διέφθειρε τὴν γυναῖκα, πρὶν τὸν ἀοιδὸν ἀποκτεῖναι ἐν νήσῳ ἐρήμῃ. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ἀείδων ἀνάγκῃ, ὃς τοὺς ἐφεδρεύοντας τῇ Πηνελόπῃ ἐβδελύττετο. κοινῶς δέ που πάντας τοὺς ἀοιδοὺς αἰδοίους τοῖς ἀνθρώποις εἶναί φησι.

— τοὔνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.

ὁ δὲ παρὰ Φαίαξι Δημόδοκος ᾄδει Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὸ τοιοῦτον πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρανόμων ὀρέξεων, εἰδὼς ἐν τρυφερῷ τινι βίῳ τεθραμμένους, κἀντεῦθεν ὁμοιότατα τοῖς τρόποις αὐτῶν τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν προφέρων. καὶ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδει πρὸς τὴν αὐτῶν βουλὴν ὁ Φήμιος νόστον Ἀχαιῶν. καὶ αἱ Σειρῆνες δὲ ᾄδουσι τῷ Ὀδυσσεῖ τὰ μάλιστα αὐτὸν τέρψοντα, καὶ τὰ οἰκεῖα τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτοῦ καὶ πολυμαθείᾳ λέγουσαι. Ἴσμεν γὰρ, φασὶ, τά τ' ἄλλα, καὶ ὅσσα γίνεται ἐν χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Ὀρχήσεις δ' εἰσὶ παρ' Ὁμήρῳ αἱ μέν τινες τῶν κυβιστητήρων, αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἧς τὴν εὕρεσιν Ἀγαλλὶς ἡ Κερκυραία γραμματικὴ Ναυσικάᾳ ἀνατίθησι, ὡς πολίτιδι χαριζομένη· Δικαίαρχος δὲ Σικυωνίοις, Ἵππασος

δὲ Λακεδαιμονίοις, ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια πρώτοις*). ταύτην δὲ μόνην τῶν ἡρωΐδων Ὅμηρος παράγει σφαιρίζουσαν.

Διαβόητοι δὲ ἐπὶ σφαιρικῇ Δημοτέλης ὁ Θεόγνιδος τοῦ Χίου σοφιστοῦ ἀδελφὸς, καί τις Χαιρεφάνης; ὅς ἀσελγεῖ τινι νέῳ παρακολουθῶν, οὐ διελέγετο μὲν, ἐκώλυε δὲ πράττειν τὸν νεανίσκον. εἰπόντος δὲ, ὅτι, Χαιρέφανες, ἐὰν παύσῃ ἀκολουθῶν, πάντα σοι ἔσται παρ' ἡμῶν, ἐγὼ δ' ἂν, ἔφη, σοι διαλεχθείην; τί οὖν, εἶπε, παρακολουθεῖς; χαίρω σε θεωρῶν, ἔφη, τὸ δὲ ἦθος οὐ δοκιμάζω. τὸ δὲ καλούμενον διὰ τῆς σφαίρας ἁρπαστὸν Φαινίνδα ἐκαλεῖτο, ὃ ἐγὼ πάντων μάλιστα ἀσπάζομαι· πολὺ δὲ τὸ σύντονον καὶ καματηρὸν, τῆς περὶ τὴν σφαιριστικὴν ἁμίλλης, τό τε κατὰ τοὺς τραχηλισμοὺς ῥωμαλέον. διηγεῖται δὲ τὴν Φαινίνδα παιδιὰν οὕτως Ἀντιφάνης·

Σφαῖραν λαβὼν,

p. 15. Τῷ μὲν διδοὺς ἔχαιρε, τὸν δ' ἔφευγ' ἅμα,
Τοῦ δ' ἐξέκρουσε, τὸν δ' ἀνέστησεν πάλιν
Κλαγκταῖσι φωναῖς.

ἐκαλεῖτο δὲ Φαινίνδα ἀπὸ τῆς ἀφέσεως τῶν σφαιριζόντων**). ὅ τε εὑρετὴς αὐτοῦ, ὥς φησι Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, Φαινέσιος ὁ παιδοτρίβης. καὶ Ἀντιφάνης·

Φαινίνδα παίζων ἧεις ἐν Φαινεστίου †).

ἐφρόντιζον δὲ εὐρυθμίας οἱ σφαιρίζοντες. Δημόξενος οὖν φησι·

Νεανίας τις ἐσφαίριζεν ὢν ἐτῶν
Ἴσως ἑπτακαίδεκα,
Κῷος. θεοὺς γὰρ φαίνεθ' ἡ νῆσος φέρειν.
Ὃς ἐπεί ποτ' ἐμβλέψειε τοῖς καθημένοις,
Ἢ λαμβάνων τὴν σφαῖραν, ἢ διδοὺς, ἅμα
Πάντες ἐβοῶμεν. ἡ δ' εὐρυθμία,

*) γρ. Δικαίαρχος μὲν Σικυωνίους, Ἵππασος δὲ Λακεδαιμονίους ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια πρώτους. vel, — — ταύτης τε καὶ τῶν γυμνασίων πρώτοις. **) γρ. ἐφετίνδα ἀπὸ τῆς ἀφέσεως (vel ἐφέσεως) τῶν σφ. †) γρ. ἧει ἐς Φαιν.

Τό τ' ἦθος, ἥ τε τάξις ὅση
Ἐν τῷ τι λέγειν ἢ πράττειν ἐφαίνετο *).
Πέρας ἔτι **) κάλλας, ἄνδρες' ἔτ' ἀκήκοα
Ἔμπροσθεν, ἔθ' ἑώρακα τοιαύτην χάριν.
Κακὸν ἄν τι μεῖζον ἔλαβον, εἰ πλείω χρόνον
Ἔμεινα· καὶ νῦν δ' οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκῶ.

ἐσφαίριζε δ' οὐκ ἀηδῶς καὶ Κτησίβιος Χαλκιδεὺς φιλόσοφος, καὶ πολλοὶ διὰ τὴν σφαιρικὴν αὐτῷ συναπεδύοντο τῶν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως φίλων. συνέγραψε δὲ περὶ σφαιριστικῆς Τιμοκράτης ὁ Λάκων.

Οἱ Φαίακες δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἄνευ σφαίρας ὠρχοῦντο ***). καὶ ὀρχοῦνταί πυ ἀνὰ μέρος πυκνῶς. τῦτο γάρ ἐςι τὸ, C. 13.

Ταρφέ' ἀμειβόμενοι,

ἄλλων ἐφεςώτων καὶ ἐπικροτύντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις, ὅ φησι ληκεῖν. οἶδε δὲ ὁ ποιητὴς καὶ τὴν πρὸς ᾠδὴν ὄρχησιν. Δημοδόκυ γοῦν ᾄδοντος, κοῦροι πρωθῆβαι ὠρχοῦντο. καὶ ἐν τῇ ὁπλοποιΐᾳ δὲ παιδὸς κιθαρίζοντος ἄλλοι δ' ὁμαρτῇ μολπῇ τε ὀρχηθμῷ τε ἔσκαιρον. ὑποσημαίνεται δὲ ἐν τούτοις ὁ ὑπορχηματικὸς τρόπος, ὃς ἤνθησεν ἐπὶ Ξενοδήμυ καὶ Πινδάρυ. καὶ ἔςιν ἡ τοιαύτη ὄρχησις μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἑρμηνευομένων πραγμάτων, ἣν παρίςησι γινομένην Ξενοφῶν ὁ καλὸς ἐν τῇ Ἀναβάσει ἐν τῷ παρὰ Σεύθῃ τῷ Θρᾳκὶ συμποσίῳ. φησὶ γοῦν· Ἐπειδὴ σπονδαὶ ἐγένοντο καὶ ἐπαιάνισαν, ἀνέςησαν πρῶτοι Θρᾷκες, καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχῦντο σὺν ὅπλοις, καὶ ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως, καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο· τέλος δ' ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει, ὡς πᾶσι δοκεῖ πεπληγέναι τὸν ἄνδρα· ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς πως, καὶ πάντες ἀνέκραγον. καὶ ὁ μὲν σκυλεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἑτέρυ, ἐξῄει, ᾄδων Σιτάλκαν· ἄλλοι δὲ τῶν Θρᾳκῶν τὸν ἕτερον ἐξέφερον, ὡς τεθνηκότα. ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς. μετὰ τῦτον Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες ἀνέςησαν,

*) γρ. ἡ δὲ δὴ εὐρυθμία, Τό τ' ἦθος, ἥ τε τάξις, ἥ τε χάρις ὅση Ἐν τῷ τι πράττειν ἢ λέγειν ἐφαίνετο. **) γρ. Πέρας ἐςί. ***) γρ. καὶ ἄνευ σφαίρας καὶ μετὰ σφαίρας ὠρχ.

οἱ ὠρχοῦντο τὴν Καρπαίαν καλουμένην ἐν τοῖς ὅπλοις. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν ὅδε· ὁ μὲν παραθέμενος τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ πυκνὰ μεταστρεφόμενος, ὡς φοβούμενος· λῃστὴς δὲ προσέρχεται· ὁ δὲ ἐπὰν προΐδηται, ἁρπάσας τὰ ὅπλα μάχεται πρὸ ζεύγους ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν. καὶ τέλος ὁ λῃστὴς δήσας τὸν ἄνδρα, τὸ ζεῦγος ἀπάγει,
p.16. ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν λῃστήν· εἶτα παρὰ τοὺς βοῦς δήσας, ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένον ἐλαύνει. καί τις, φησί, τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο, καὶ κροτῶν τὰς πέλτας ὤκλαζε, καὶ ἐξανίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν ἐποίει. καὶ Ἀρκάδες δέ, φησί, ἀναστάντες ἐξοπλισάμενοι, ᾖσαν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι, καὶ ἐπαιώνισαν, καὶ ὠρχήσαντο.

Ἐχρῶντο δὲ καὶ αὐλοῖς καὶ σύριγξιν ἥρωες. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκούει. εἰς δὲ τὰ συμπόσια οὐ παρήγαγε, πλὴν ἐν τῇ ὁπλοποιΐᾳ, γάμων γινομένων, αὐλῶν μνημονεύει. τοῖς δὲ βαρβάροις ἀποδίδωσι τοὺς αὐλούς· παρὰ Τρωσὶν οὖν ἦν αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπή.

C.14. Ἔσπενδον δὲ ἀπὸ τῶν δείπνων ἀναλύοντες, καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῇ, καὶ οὐχ, ὡς ὕστερον, Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι. σπένδουσι δ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν δείπνων ἀπιόντες. προσνέμονται δ' αὐτῷ αἱ γλῶσσαι διὰ τὴν ἑρμηνείαν.

Οἶδε δ' Ὅμηρος καὶ ποικίλας ἐδωδάς. λέγει γοῦν ἐδωδὴν παντοίην, καί,

Ὄψα, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.

οἶδε δὲ καὶ πᾶσαν τὴν νῦν πολυτέλειαν. οἴκων μὲν οὖν λαμπρότατος ὁ Μενελάου. τοιοῦτον δέ τινα ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμπρότητι Πολύβιος Ἴβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν, ὃν καὶ ἐζηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν, πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσω τῆς οἰκίας ἑστάναι, πλήρεις οἴνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς. Ὅμηρος δὲ τοπογραφῶν καὶ τὴν Καλυψοῦς οἰκίαν, ἐκπλήττει τὸν Ἑρμῆν. ἀπολαυστικὸς δέ ἐστι παρ' αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Φαιάκων βίος·

Αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε,

καὶ τὰ ἑξῆς. ἃ ἔπη Ἐρατοσθένης ὅτω δεῖν γεγράφθαι φησίν·

> Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι,
> Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ, κακότητος ἀπούσης*),
> Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ.

κακότητος ἀποίσης φάσκων, τῆς ἀφροσύνης. ἀδύνατον γὰρ, μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας, οἳ μάλα φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν, ὡς ὁ Ναυσικράτης φησί. καὶ οἱ μνηστῆρες δὲ παρ' αὐτῷ πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων ἐτέρποντο, ὀ παρὰ τοῦ Μεγαλοπολίτε Διοδώρου ἢ Θεοδώρου μαθόντες τὴν πεττείαν, ὀδὲ τῦ Μιτυληναίου Λέοντος, τοῦ ἀνέκαθεν Ἀθηναίου, ὃς ἀήττητος ἦν κατὰ τὴν πεττευτικὴν, ὥς φησι Φαινίας. Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀκηκοέναι φησὶ παρὰ τῦ Ἰθακησίου Κτήσωνος τὴν τῶν μνηστήρων πεττείαν, οἵα ἦν. Ὀκτὼ γὰρ, φησί, καὶ ἑκατὸν ὄντες οἱ μνηστῆρες, διετίθεσαν ψήφους ἐναντίας ἀλλήλαις, ἴσας πρὸς ἴσας τὸν ἀριθμὸν, ὅσοιπερ ἦσαν καὶ αὐτοί. γίνεσθαι οὖν ἑκατέρωθεν τέσσαρας καὶ πεντήκοντα. τὸ δ' ἀνὰ μέσον τέτων διαλιπεῖν ὀλίγον κενόν· ἐν δὲ τῷ μεταιχμίῳ τέτῳ μίαν τιθέναι ψῆφον, ἣν καλεῖν μὲν αὐτὰς Πηνελόπην· σκοπὸν δὲ ποιεῖσθαι, εἴ τις βάλοι ψήφῳ ἑτέρᾳ. καὶ κλήρου μὲν τὸν λαχόντα στοχάζεσθαι ταύτης. p. 17. εἰ δέ τις τύχοι καὶ ἐκκρούσειε πρόσω τὴν Πηνελόπην, ἀποτίθεσθαι τὴν αὐτῦ εἰς τὴν τῆς βληθείσης καὶ ἐξωσμένης χώραν, ἐν ᾗ πρότερον ἦν. καὶ πάλιν στάντα τὴν Πηνελόπην, ἐν ᾧ τὸ δεύτερον ἐγένετο χωρίῳ, ἐντεῦθεν βαλεῖν τὴν ἑτέραν. εἰ δὲ τύχοι, ἄνευ τῦ μηδεμιᾶς τῶν ἄλλων ψαῦσαι, νικᾶν, καὶ ἐλπίδας ἔχειν πολλὰς, γαμήσειν αὐτήν. τὸν δὲ Εὐρύμαχον πλείστας εἰληφέναι ταύτῃ **) τῇ παιδιᾷ, καὶ εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ. ὅτω δὲ διὰ τὴν τρυφὴν τὰς χεῖρας οἱ μνηστῆρες ἔχυσιν ἁπαλὰς, ὡς μηδὲ τὸ τόξον ἐντεῖναι δύνασθαι. πολυτελεῖς δ' αὐτοῖς καὶ οἱ διακονούμενοι.

Δυνατωτάτη δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἡ τῶν μύρων εὐωδία·

> Οὗ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
> Ἔμπης εἰς γαῖάν τε καὶ ὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.

*) γρ. ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα. **) γρ. τὸν δ' Εὐρύμαχον πλείστας εἰληφέναι νίκας τ.

καὶ ϛρωμνὰς δὲ οἶδε διαπρεπούσας. τοιαύτας οὖν Ἀρήτη Ὀδυσσεῖ ὑποϛρωννύναι κελεύει, καὶ Νέϛωρ αὐχεῖ πρὸς Τηλέμαχον, πολλῶν τοιούτων εὐπορεῖν. τῶν δ' ἄλλων ποιητῶν ἔνιοι τὰς καθ' αὑτὰς πολυτελείας καὶ ῥαθυμίας ἀνέπεμπον, ὡς ὅσας καὶ κατὰ τὰ Τρωϊκά. Αἰσχύλος οὖν ἀπρεπῶς πυ παράγει μεθύοντας τὰς Ἕλληνας, ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγνύναι. λέγει γοῦν·

Ὅδ' ἐϛίν, ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιόν, τὴν κάκοσμον ἀράνην,
Ἔῤῥιψεν, ὀδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀϛρακουμένη
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέασ' ἐμοί.

καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ·

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον ἀράνην
Ἔῤῥιψεν, ὀδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Κατάγνυται τὸ τεῦχος ὀ μύρα πνέον.
Ἐδειματέμην δ' ὀ φίλης ὀσμῆς ὕπο.

Εὔπολις δὲ τὸν πρῶτον εἰσηγησάμενον τὸ τῆς ἀμίδος ὄνομα ἐπιπλήττει λέγων·

Μισῶ λακωνίζειν, ταγηνίζειν δὲ κἂν πριαίμην,
Πολλὰς δ' οἶμαι νῦν βεβινῆσθαι.
Ὅς δὲ πρῶτος ἐξεῦρε τὸ πρῶτ' ἐπιπίνειν,
Πολλήν γε λακκοπρωκτίαν ἐπίϛαθ' ἡμῖν*) εὑρών.
Εἶεν· τίς εἶπεν ἀμίδα πάμπρωτος μεταξὺ πίνων;
Παλαμηδικόν γε τοῦτο τοὐξεύρημα καὶ σοφόν.

οἱ παρ' Ὁμήρῳ δὲ ἀριϛεῖς κοσμίως δειπνοῦσιν ἐν Ἀγαμέμνονος. εἰ δ' ἐν Ὀδυσσείᾳ φιλονεικοῦσιν Ἀχιλλεὺς καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Ἀγαμέμνων χαῖρε νόῳ, ἀλλ' ὠφέλιμοι αἱ φιλοτιμίαι, ζητούντων, λόγῳ ἢ μάχῃ αἱρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον. ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηϛῆρας εἰσάγει μεθύοντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν· ἀλλὰ πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ῥιπτόμενον. καθέζονται δ' ἐν τοῖς συνδείπνοις οἱ ἥρωες, οὐ κατακέκλινται. τοῦτο δὲ καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ ἐνίοτε ἦν, ὥς φησι Δοῦρις. τετρακοσίους οὖν ποτε ἡγεμόνας ἑϛιῶν **) ἐκάθισεν ἐπὶ δί-

*) γρ. ἐπίϛαιθ' ἡμ. **) γρ. εἰς ϛζ.

φρων ἀργυρῶν καὶ κλιντήρων ἀλουργοῖς περιςρώσας ἱματίοις.
Ἡγήσανδρος δέ φησι, ὐδὲ ἔθος εἶναι ἐν Μακεδονίᾳ, κα- p. 18.
τακλίνεσθαί τινα ἐν δείπνῳ, εἰ μή τις ἔξω λίνων ὗν κεν-
τήσειεν· ἕως δὲ τότε καθήμενοι ἐδείπνουν. Κάσανδρος
οὖν πέντε καὶ τριάκοντα ὢν ἐτῶν, ἐδείπνει παρὰ τῷ πα-
τρὶ καθήμενος, ὐ δυνάμενος τὸ ἆθλον ἐκτελέσαι, καί περ
ἀνδρεῖος γεγονὼς, καὶ κυνηγὸς ἀγαθός. ἐς τὸ πρέπον δὲ
Ὅμηρος ἀφορῶν τὺς ἥρωας ὐ παρήγαγεν ἄλλο τι δαινυ-
μένυς, ἢ κρέα, καὶ ταῦτα αὐτοῖς σκευάζοντας. ὐ γὰρ ὔχει
γέλωτα ὐδ᾽ αἰσχύνην, ὀψαρτύοντας αὐτὺς καὶ ἕψοντας ὁρᾷν.
ἐπετήδευον γὰρ τὴν αὐτοδιακονίαν, καὶ ἐκαλλωπίζοντο,
φησὶ Χρύσιππος, τῇ ἐν τύτοις εὐςροφίᾳ. Ὀδυσσεὺς γοῦν
δαιτρεῦσαί τε καὶ πῦρ νῆσαι, οἷος οὐκ ἄλλος, δεξιὸς εἶ-
ναί φησι. καὶ ἐν Λιταῖς δὲ Πάτροκλος καὶ Ἀχιλλεὺς πάντα
εὐτρεπίζει. καὶ Μενελάυ δὲ τελῦντος γάμυς, ὁ νυμφίος
Μεγαπένθης οἰνοχοεῖ. νῦν δὲ ἐπὶ τοσῦτον ἐκπεπτώκαμεν,
ὡς κατακεῖσθαι δαινύμενοι. προσφάτως δὲ καὶ τὰ βαλανεῖα
παρῆκται, τὴν ἀρχὴν ὐδὲ ἔνδον τῆς πόλεως ἐώντων εἶναι
αὐτά. ὧν τὸ βλαπτικὸν Ἀντιφάνης δηλοῖ·

Εἰς μακαρίαν τὸ λυτρόν· ὡς διέθηκέ με.
Ἑφθὸν κομιδῇ πεποίηκ᾽, ἀποκναίσειεν ἂν
Καὶ ὁστισοῦν με λαβόμενος τοῦ δέρματος.
Οὕτω ςερεὸν πρᾶγμα *) θερμὸν ἐσθ᾽ ὕδωρ.

Ἕρμιππος·

Μὰ Δί᾽ ὐ μέν τοι μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ
Τὸν ἀγαθὸν, ὐδὲ θερμολυτεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς.

ηὔξηταί δὲ καὶ ἡ τῶν ὀψοποιῶν περιεργία, καὶ ἡ τῶν μυ-
ρεψῶν· ὥςτ᾽ ὐδ᾽ ἂν κολυμβᾷν εἰς κολυμβήθραν μύρυ ἀρ-
κεῖσθαί τις ἂν δύναιτο, φησὶ Ἄλεξις. ἀνθῦσι δὲ καὶ αἱ τῶν
περὶ τὰ πέμματα δημιυργίαι, καὶ αἱ περὶ τας συνυσίας
περιεργίαι, ὥςτ᾽ ἐπιτεχνᾶσθαι σπόγγυς ὑποτίθεσθαι· ἐπακτικὸν
γὰρ εἶναι τὸ τοιῦτον πρὸς ἀφροδισίων πλῆθος. Θεόφρα- C. 18.
ςος δ᾽ ὕτω φησί τινας ὀχευτικὰς δυνάμεις εἶναι, ὡς καὶ
μέχρις ἑβδομήκοντα συνυσιῶν ἐπιτελεῖν, καὶ τὸ τελευταῖον
αὐτοῖς αἷμα ἀποκρίνεσθαι. Φύλαρχος δὲ Σανδρόκοττόν φησι

*) γρ. ςερεόν τι πρ.

τὸν Ἰνδῶν βασιλέα Σελεύκῳ· μεθ' ὧν ἔπεμψε δώρων, ἀποστελεῖν τινας δυνάμεις στυπτικὰς *) τοιαύτας, ὡς ὑπὸ τοὺς πόδας τιθεμένας τῶν συνουσιαζόντων, οἷς μὲν ὁρμὰς ἐμποιεῖν ὀρνίθων δίκην, οὓς δὲ καταπαύειν. ηὔξηται δὲ νῦν καὶ ἡ τῆς μουσικῆς διαστροφὴ, καὶ ἡ περὶ τὰς ἐσθήσεις καὶ ὑποδέσεις ἐπήκμασε πολυτέλεια. Ὅμηρος δὲ τὴν τοῦ μύρου φύσιν εἰδὼς, οὐκ εἰσήγαγε μύροις ἀλειφομένους τοὺς ἥρωας, πλὴν τὸν Πάριν· ἐν οἷς φησι, κάλλει στίλβων· ὡς καὶ Ἀφροδίτη κάλλει τὰ πρόσωπα καθαίρει. ἀλλ' οὐδὲ στεφανουμένους εἰσάγει. καίτοι τῷ ἐκ τῆς μεταφορᾶς ὁμοιώματι σημαίνεται, ὅτι ᾔδει τὸν στέφανον. φησὶ γοῦν·

Νῆσον, ἣν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο.

καὶ,

Πάντη γάρ στέφανος πολέμοιο δεδήει.

παρατηρητέον δὲ καὶ, ὅταν Ὀδυσσέα ἀπονιζόμενον τὰς χεῖρας ποιῇ, πρὶν μεταλαβεῖν τροφῆς· ἐν Ἰλιάδι δὲ τοῦτο ποιοῦντας οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. σχολαζόντων γὰρ βίος ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ διὰ τὴν εἰρήνην τρυφώντων. διὸ οἱ ἐνταῦθα ἐθε-
p. 19. ράπευον τὸ σῶμα διὰ λουτρῶν καὶ κατανιμμάτων. διὰ τοῦτο καὶ ἀστραγαλίζουσιν ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ καὶ ὀρχοῦνται καὶ σφαιρίζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ καλῶς εἴρηκεν, ἐπὶ Ἄτυος διὰ λιμὸν εὑρεθῆναι τὰς παιδιάς. πρεσβεύει γὰρ τοῖς χρόνοις τὰ ἡρωϊκά. οἱ δ' ἐν τῇ Ἰλιακῇ πολιτείᾳ μονονοὺ βοῶσι·

Κλῦθ' ἀλάλα πολέμου θύγατερ,

ἐγχέων προοίμιον.

Ὅτι Ἀριστόνικον τὸν Καρύστιον, τὸν Ἀλεξάνδρου σφαιριστὴν, Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποίησαν διὰ τὴν τέχνην, καὶ ἀνδριάντα ἀνέστησαν. τὰς γὰρ βαναύσους τέχνας Ἕλληνες ὕστερον περὶ πλείστου μᾶλλον ἐποιοῦντο ἢ τὰς κατὰ παιδείαν γινομένας ἐπινοίας. Ἱστιαιεῖς οὖν καὶ Ὠρεῖται Θεοδώρου τοῦ ψηφοκλέπτου ἐν θεάτρῳ χαλκῆν εἰκόνα ἀνέθηκαν ψῆφον κρατοῦσαν· ὡς δὲ αὔτως Μιλήσιοι Ἀρχελάου τοῦ κιθαριστοῦ.
C. 16. ἐν δὲ Θήβαις, Πινδάρου μὲν οὐκ ἔστιν εἰκὼν, Κλέωνος δὲ τοῦ ᾠδοῦ, ἐφ' ἧς ἐπιγέγραπται·

*) γρ. δυν. στυτικάς.

Πυθέα υἱὸς ὅδ' ἐςὶ Κλέων, Θηβαῖος ἀοιδὸς,
῞Ος πλείςους θνητῶν ἀμφέθετο ςεφάνες,
Κρατὸς ἐπὶ σφετέρης, καί οἱ κλέος ἐρανόμηκες.
Χαῖρε Κλέων, Θήβας πατρίδ' ἐπευκλείσας.

ὑπὸ τῦτον τὸν ἀνδριάντα, ὅτε Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμων φεύγοντά τινα χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιον κοῖλον ὂν ἐνθέσθαι, καὶ συνοικιζομένης τῆς πόλεως ἐπανελθόντα εὑρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτη τριάκοντα *). Ἡρόδοτος δὲ ὁ λογόμιμος, ὥς φησι Ἡγήσανδρος, καὶ Ἀρχέλαος ὁ ὀρχηςὴς παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ βασιλεῖ μάλιςα ἐτιμῶντο τῶν φίλων. ὁ δὲ πατὴρ αὐτῦ Ἀντίοχος τὺς Σωςράτου τοῦ αὐλητῦ υἱεῖς σωματοφύλακας ἐπεποίητο. ἐθαυμάζετο δὲ παρ' Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις Ματρέας ὁ Πλάνος, ὁ Ἀλεξανδρεύς. ὃς ἔλεγε καὶ θηρίον τρέφειν, ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κατεσθίει· ὡς καὶ ζητεῖσθαι μέχρι νῦν τὸ Ματρέου θηρίον, τί ἐςιν. ἐποίησε δ' ὗτος καὶ παρὰ τὰς Ἀριςοτέλυς ἀπορίας, καὶ ἀνεγίνωσκε δημοσίᾳ, διὰ τί ὁ ἥλιος δύνει μὲν, κολυμβᾷ δ' ὔ· καὶ διὰ τί οἱ σπόγγοι συμπίνυσι μὲν, συγκωθωνίζονται δ' ὔ· καὶ τὰ τετράδραχμα καταλλάττεται μὲν, ὀργίζεται δ' ὔ. Ἀθηναῖοι δὲ Ποθεινῷ τῷ νευροσπάςῳ τὴν σκηνὴν ἔδωκαν, ἀφ' ἧς ἐνεθουσίων οἱ περὶ C.17.
Εὐριπίδην. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Εὐριπίδην **) ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνέςησαν μετὰ τῶν περὶ Αἰσχύλον. ἐθαυμάζετο δὲ καὶ Ξενοφῶν ὁ θαυματοποιὸς, ὃς μαθητὴν κατέλιπε Κρατισθένη τὸν Φλιάσιον· ὃς πῦρ τε αὐτόματον ἐποίει ἀναφίεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ φάσματα ἐτεχνᾶτο, ἀφ' ὧν ἐξίςα τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν. τοιῦτος ἦν καὶ Νυμφόδωρος ὁ θαυματοποιὸς, ὃς προσκρύσας Ῥηγίνοις, ὥς φησι Δῦρις, εἰς δειλίαν αὐτὺς ἔσκωψε πρῶτος. Εὔδικος δὲ ὁ γελωτοποιὸς ηὐδοκίμει μιμύμενος παλαιςὰς, καὶ πύκτας, ὥς φησιν Ἀριςόξενος. Στράτων δ' ὁ Ταραντῖνος ἐθαυμάζετο τὺς διθυράμβους μιμύμενος· τὰς δὲ κιθαρῳδίας οἱ περὶ τὸν ἐξ Ἰταλίας Οἰνωνᾶν· ὃς καὶ Κύκλωπα εἰσήγαγε τερετίζοντα, p. 20.
καὶ ναυαγὸν Ὀδυσσέα σολοικίζοντα, ὁ αὐτός φησι. Διοπείθης δὲ ὁ Λοκρὸς, ὥς φησι Φανόδημος, παραγενόμενος εἰς Θήβας, καὶ ὑποζαννύμενος οἴνυ κύςεις μεςὰς καὶ γά-

*) γρ. εἴκοσιν. **) γρ. Εὐρυκλείδην.

λακτος, καὶ ταύτας ἀποθλίβων, αἷμα ἔλεγεν ἐκ τοῦ σώματος. ἔνδοξοι δ' ἦσαν καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ θαυματοποιοὶ, Σκύμνος ὁ Ταραντῖνος, Φιλιστίδης ὁ Συρακούσιος, Ἡράκλειτος ὁ Μιτυληναῖος. γεγόνασι δὲ καὶ πλάνοι ἔνδοξοι, ὧν Κηφισόδωρος καὶ Πανταλέων. Φιλιππίδε δὲ τοῦ γελωτοποιοῦ Ξενοφῶν μνημονεύει.

Ὅτι οἰκουμένης δῆμον τὴν Ῥώμην φησί. λέγει δὲ καὶ, ὅτι οὐκ ἄν τις σκοπῶ πόρρω τοξεύοι, λέγων τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπιτομὴν τῆς οἰκεμένης. ἐν ᾗ συνιδεῖν ἐστιν ὅτως πάσας τὰς πόλεις ἱδρυμένας, καὶ κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλάς· ὡς Ἀλεξανδρέων μὲν τὴν χρυσῆν, Ἀντιοχέων δὲ τὴν καλὴν, Νικομηδέων δὲ τὴν περικαλλῆ, προσέτι τε τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν, ὁπόσας ὁ Ζεὺς ἀναφαίνει, τὰς Ἀθήνας λέγω. ἐπιλείποι δ' ἄν με οὐχ ἡμέρα μία ἐξαριθμέμενον τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων οὐρανοπόλει Ῥώμῃ ἀριθμουμένας πόλεις, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἀριθμέμεναι, διὰ τὸ πλῆθος. καὶ γὰρ ὅλα ἔθνη ἀθρόως αὐτόθι συνῴκισαι, ὡς τὸ Καππαδοκῶν καὶ Σκυθῶν, καὶ Ποντικῶν, καὶ ἄλλων πλειόνων. ὅτοι οὖν πάντες ὁ σύμπας δῆμος τῆς οἰκεμένης.

Τὸν ἐφ' ἡμῶν, φησὶ, φιλόσοφον ὀρχηστὴν Μέμφιν ἐκάλεσαν· ἀπαρχαΐζοντες τὴν διὰ τοῦ σώματος αὐτε κίνησιν τῇ τῶν πόλεων ἀρχαιοτέρᾳ καὶ βασιλικωτέρᾳ· περὶ ἧς Βακχυλίδης φησί·

Τὴν ἀχείμαντόν τε Μέμφιν, καὶ δονακώδεα Νεῖλον.

ὅτος τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν, ἥτις ἐστὶ, μετὰ σιωπῆς πάνθ' ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν. τῆς δὲ κατὰ τοῦτον ὀρχήσεως τῆς τραγικῆς καλεμένης πρῶτος εἰσηγητὴς γέγονε Βάθυλλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὅν φησιν νομίμως ὀρχήσασθαι Σέλευκος. τοῦτον τὸν Βάθυλλόν φησιν Ἀριστόνικος καὶ Πυλάδης*), ὃ ἐστι καὶ σύγγραμμα περὶ ὀρχήσεως, τὴν Ἰταλικὴν ὄρχησιν συστήσασθαι ἐκ τῆς κωμικῆς, ἣ ἐκαλεῖτο κόρδαξ, καὶ τῆς τραγικῆς, ἣ ἐκαλεῖτο ἐμμέλεια, καὶ τῆς σατυρικῆς, ἣ ἐλέγετο σίκιννις· διὸ καὶ οἱ σάτυροι σικιννισαί.

*) γρ. καὶ Πυλάδην.

ἧς εὑρετὴς Σίκιννός τις βάρβαρος· οἱ δέ φασιν, ὅτι Κρὴς ἦν ὁ Σίκιννος. ἦν δὲ ἡ Πυλάδου ὄρχησις ὀγκώδης, παθητική τε καὶ πολύκοπος· ἡ δὲ Βαθύλλειος ἱλαρωτέρα. καὶ γὰρ ὑπόρχημά τι τοῦτον διατίθεσθαι. Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι τὴν ὥραν ἦν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος καὶ μουσικὴν ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ. μετὰ γοῦν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσε μετὰ λύρας· οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασί· καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάρισεν. ἄκρως δὲ ἐσφαίρισεν, ὅτε τὴν Ναυσικάαν ἔθηκε *). τῆς δὲ Μέμφιδος ὀρχήσεως ἤρα καὶ Σωκράτης ὁ σοφὸς, καὶ πολλάκις καταλαμβανόμενος ὀρχούμενος, ὥς φησι Ξενοφῶν, ἔλεγε τοῖς γνωρίμοις, παντὸς εἶναι μέλους τὴν ὄρχησιν γυμνάσιον. ἔταττον γὰρ τὸ p. 21. ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι. Ἀνακρέων·

Καλλίκομοι κοῦραι Διὸς ὠρχήσαντ' ἐλαφρῶς.

Ἴων·

Ἐκ τῶν ἀέλπτων μᾶλλον ὤρχησε φρένας.

Ἕρμιππος δέ φησι, Θεόφραστον παραγίνεσθαι εἰς τὸν περίπατον καθ' ὥραν λαμπρὸν καὶ ἐξησκημένον, εἶτα καθίσαντα διατίθεσθαι τὸν λόγον, οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενον κινήσεως, οὐδὲ σχήματός τινος· καί ποτε ὀψοφάγον μιμούμενον, ἐξέραντα τὴν γλῶσσαν, περιλείχειν τὰ χείλη.

Ἔμελε δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν C. 18. ἐσθῆτα, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἔσκωπτον. Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ· Πάντα δυναμένου ὀξέως τε καὶ τορῶς διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισαμένου ἐπιδέξια ἐλευθέρως, οὐδὲ ἁρμονίαν λόγων λαβόντος ὀρθῶς ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων εὐδαιμόνων βίον. Σαπφὼ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει· Τίς δ' ἀγριῶτίς **) τοι θέλγει νόον, οὐκ ἐπισαμένη τὰ βράκεα ἕλκεν ἐπὶ τῶν σφυρῶν; Φιλέταιρος ἢ Ἄμφις· Ἀμφίβαλλε σέρνοις φάρος· οὐ καθήσεις, τάλαν, μήδ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφέξῃ; Ἕρμιππος δέ φησι, Θεόκριτον τὸν Χῖον ὡς ἀπαίδευτον μέμφεσθαι ***) τὴν

*) γρ. Ναυσικάαν καθῆκε. **) γρ. Τίς ἀγριῶτίς.
***) γρ. ὡς ἀπαιδεύτου μ.

Ἀναξιμένους περιβολήν. Καλλίστρατός τε ὁ Ἀριστοφάνειος Ἀρίσταρχον ἐν συγγράμματι κακῶς εἴρηκεν ἐπὶ τῷ μὴ εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι, φέροντός τι καὶ τοῦ τοιούτου πρὸς *) παιδείας ἐξέτασιν. διὸ καὶ Ἄλεξίς φησι·

Ἓν γὰρ νομίζω τοῦτο τῶν ἀνελευθέρων
Εἶναι, τὸ βαδίζειν ἀῤῥύθμως ἐν ταῖς ὁδοῖς,
Ἐξὸν καλῶς· οὗ μήτε πράττεται τέλος
Μηδεὶς ἡμᾶς, μήτε μὴν δόντας δι' ἑτέρων λαβεῖν **),
Φέρει δὲ τοῖς μὲν χρωμένοισιν εὖ ***)
Δόξης τιν' ὄγκον, τοῖς δ' ὁρῶσιν ἡδονήν,
Κόσμον δὲ τῷ βίῳ. τὸ τοιοῦτον γέρας
Τίς οὐκ ἂν αὐτῷ κτῷτο, φάσκων νοῦν ἔχειν;

Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐ-
πρέπειαν καὶ σεμνότητα, ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται
καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρ-
χηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων, ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαι-
λέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρ-
χηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χο-
ροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶ-
σαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾶν.
ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφά-
νης γοῦν (παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπό-
κειται πίστις) ποιεῖ αὐτὸν τὸν Αἰσχύλον λέγοντα· τοῖσι χο-
C.19. ροῖς αὐτὸς τὰ σχήματα ἐποίουν. καὶ πάλιν· τοὺς Φρύγας
οἶδα †) θεωρῶν, ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδα
ἦλθον τεθνεῶτα, πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχη-
ματίσαντας. καὶ Τέλεσις δὲ ἢ Τελεστὴς ††) ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος
πολλὰ ἐξεύρηκε σχήματα, ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα
p.22. δεικνυούσαις. Ἀριστοκλῆς γοῦν φησιν, ὅτι Τελεστὴς ὁ Αἰ-
σχύλου ὀρχηστὴς οὕτως ἦν τεχνίτης, ὥστε ἐν τῷ ὀρχεῖ-
σθαι τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας φανερὰ ποιῆσαι τὰ πράγματα
δι' ὀρχήσεως. φασὶ δὲ καὶ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ, Θε-

*) γρ. τι τοῦ τοιούτου καὶ πρ. **) γρ. οὗ μήτε πράττεται τέλος, Ἡμᾶς τε μηδὲν δόντας ἑτέρῳ δεῖ λαβεῖν. ***) γρ. Φέρει δὲ τοῦτο τοῖσι χρωμένοισιν εὖ, vel Φέρει δὲ τοῖς μὲν χρωμένοισιν εὖ τόδε. †) γρ. οἶσθα. ††) γρ. Τελέστης.

σκίας, Πρατίνας *), Κρατῖνος, Φρύνιχος, ὀρχηστικοὶ ἐκαλοῦντο, διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα ἀναφέρειν εἰς ὄρχησιν τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν ἰδίων ποιημάτων διδάσκειν τοὺς βουλομένους ὀρχεῖσθαι. μεθύων δὲ ἐποίει τὰς τραγῳδίας Αἰσχύλος, ὥς φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς οὖν ὠνείδιζεν αὐτῷ, ὅτι, εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ, ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε.

Ὀρχήσεις ἐθνικαὶ αἴδε· Λακωνικαί, Τροιζηνικαὶ **), Ἐπιζεφύριοι, Κρητικαί, Ἰωνικαί, Μαντινιακαί, ἃς προκρίνει Ἀριστόξενος διὰ τὴν τῶν χειρῶν κίνησιν. οὕτως δ' ἦν ἔνδοξον καὶ σοφὸν ἡ ὄρχησις, ὥστε Πίνδαρος τὸν Ἀπόλλω ὀρχηστὴν καλεῖ·

Ὀρχηστά, ἀγλαΐας ἀνάσσων, εὐρυφάρετρ' Ἄπολλον.

καὶ Ὅμηρος δὲ ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τις †) ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις φησίν·

— — Ἀπόλλων,
Φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, χαρίεν κιθαρίζει ††),
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς.

Εὔμηλος δὲ ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος τὸν Δία ὀρχούμενόν που παράγει, λέγων·

Μέσσοισιν δ' ὠρχεῖτο πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Θεόφραστος δέ φησι, πρῶτον Ἄνδρωνα τὸν Καταναῖον αὐλητὴν κινήσεις καὶ ῥυθμοὺς ποιῆσαι τῷ σώματι αὐλοῦντα, ὅθεν σικελίζειν τὸ ὀρχεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς· μεθ' ὃν Κλεόφαντον Θηβαῖον.

Ὀρχησταὶ δὲ ἔνδοξοι, Βολβὸς μὲν παρὰ Κρατίνῳ καὶ Καλλίᾳ· Ζήνων δὲ ὁ Κρὴς, ὁ πάνυ Ἀρταξέρξῃ προσφιλέστατος, παρὰ Κτησίᾳ. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν τῇ πρὸς Φιλόξενον ἐπιστολῇ μέμνηται Θεοδώρου καὶ Χρυσίππου.

Ὅτι τὸ Μουσεῖον ὁ Φλιάσιος Τίμων, ὁ σιλλογράφος, τάλαρόν που φησίν, ἐπισκώπτων τοὺς ἐν αὐτῷ τρεφομένους φιλοσόφους, ὅτι ὥσπερ ἐν πανάγρῳ τινὶ σιτοῦνται, καθάπερ οἱ πολυτιμότατοι ὄρνιθες·

*) γρ. Θέσπις, Πρ.
**) γρ. Τροιζηνιακαί.
†) γρ. τῶν τις Ὁμηριδῶν.
††) γρ. ἀγατὸν κιθαρίζων.

Πολλοὶ μὲν βόσκονται ἐν Αἰγύπτῳ πολυφύλῳ
Βιβλιακοὶ χαρακῖται ἀπείριτα δηριόωντες
Μασίων ἐν ταλάρῳ.

Ἕως ἂν τῆς λογοδιαῤῥοίας ἀπαλλαγῶσιν ὗτοι οἱ τραπεζορήτορες, οἳ ὑπὸ γλωσσαλγίας ἐπιλελῆσθαί μοι δοκοῦσι καὶ τοῦ Πυθικοῦ χρησμῦ, ὃν ἀναγράφει Χαμαιλέων·

Εἴκοσι τὰς πρὸ κυνὸς, καὶ εἴκοσι τὰς μετέπειτα;
Οἴκῳ ἐνὶ σκιερῷ Διονύσῳ χρῆσθαι ἰατρῷ.

καὶ Μνησίθεος δὲ Ἀθηναῖος Διόνυσον Ἰατρόν φησι τὴν Πυθίαν χρῆσαι τιμᾷν Ἀθηναίοις. φησὶ δὲ καὶ Ἀλκαῖος ὁ Μιτυληναῖος ποιητής·

Οἴνῳ πνεύμονα τέγγε, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται,
Ἡ δ' ὥρη χαλεπὴ, πάντα δὲ διψῆ ὑπὸ καύματος.

καὶ ἀλλαχῦ·

Πίνωμεν, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται.

Εὔπολίς τε τὸν Καλλίαν φησὶ ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ Πρωταγόρυ πίνειν, ἵνα πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν πνεύμονα ἔκλυτον φορῇ *). ἡμῖν δ' ὐ μόνον ὁ πνεύμων ἀπεξήρανται, κινδυνεύει δὲ καὶ ἡ καρδία. καί τοι Ἀντιφάνης λέγει·

— — τὸ δὲ
Ζῆν, εἰπέ μοι, τί ἐςι; Τὸ πίνειν, φήμ' ἐγώ.
p. 23. Ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα
Δένδρων ἀεὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν
Βρέχεται, μέγεθος καὶ κάλλος οἷα γίνεται·
Τὰ δ' ἀντιτείνονθ', οἱονεὶ δίψαν τινὰ
Ἢ ξηρασίαν ἔχοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.

οὕτω τῦτοις, φησὶ, κυνολογήσασιν ἐδόθη πιεῖν.
Εἴρηται δὲ τὸ βρέχειν καὶ ἐπὶ τοῦ πίνειν. Ἀντιφάνης·

Δεῖ γὰρ φαγόντας δαψιλῶς βρέχειν.

Εὔβυλος·

— — Σίκων ἐγὼ
Βεβρεγμένος **) ἥκω καὶ κεκωθωνισμένος.
Πέπωκας ἔτος; Πέπωκ' ἐγὼ μὰ Δία τὸν
Μενδαῖον.

*) γρ. ἄκλυτον vel ἄκλυςον ὐ φορῇ. **) γρ. Εὔβυλος Ἴωνι· Ἐγὼ B.

῞Οτι τὸ ἀναπίπτειν κυρίως ἐπὶ ψυχήν ἐςιν, οἷον ἀθυμεῖν, ὀλιγωρεῖν. Θουκυδίδης πρώτῃ· Νικώμενοι ἐπ' ἐλάχιςον ἀναπίπτουσι. Κρατῖνος δ' ἐπὶ ἐρετῶν χρῆται τῇ λέξει·

῾Ρόθιαζε κἀνάπιπτε.

καὶ Ξενοφῶν ἐν οἰκονομικῷ· Διὰ τί ἄλυποι ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ ἐρέται, ἢ ὅτι ἐν τάξει μὲν κάθηνται, ἐν τάξει δὲ προνεύουσιν, ἐν τάξει δὲ ἀναπίπτουσιν;

᾿Ανακεῖσθαι δέ φαμεν ἐπὶ ἀνδριάντος. ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατακειμένων χρωμένους τῇ λέξει διέσυρον. Δίφιλος·

᾿Εγὼ δ' ἕως μέν τινος ἀνεκείμην.

πρὸς ὃν δυσχεραίνων ὁ ἑταῖρός φησι·

᾿Ανάκεισο.

Φιλιππίδης·

Καὶ δειπνῶν ἀεὶ ἀνακείμενος παρ' αὐτόν.

καὶ ἐπάγει·

Πότερον ἀνδριάντα εἱςία;

κατακεῖσθαι δὲ λέγεται, καὶ κατακεκλίσθαι, ὡς ἐν συμποσίοις Ξενοφῶν καὶ Πλάτων. ῎Αλεξις·

῾Ως ἔςι κατακεῖσθαι πρὸ δείπνου συμφορά.
Οὔτε γὰρ ὕπνος δήπουθεν οὐδὲν ἂν λάβοι,
Οὐδ' ἂν λέγῃ τις, οὐδαμῶς μάθοιμεν ἄν.
῾Ο νοῦς γὰρ ἐςι τῆς τραπέζης πλησίον.

῎Εςι δὲ εὑρεῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης σπανίως τὸ ἀνακεῖσθαι. Σάτυρος παρὰ Σοφοκλεῖ τοῦτό φησιν·

᾿Επικαιόμενος τῷ ῾Ηρακλεῖ ἀνακειμένῳ
Μέσον εἰς τὸν αὐχὲν' εἰσαλοίμην.

᾿Αριςοτέλης ἐν Τυῤῥηνῶν νομίμοις· Οἱ δὲ Τυῤῥηνοὶ δειπνοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Θεόπομπος·

᾿Επίνομεν μετὰ ταῦτα κατακείμενοι
Μαλακώτατ' ἐπὶ τρικλινίῳ,
Τελαμῶνος εἰμώζοντες ἀλλήλοις μέλη.

Φιλωνίδης·

Κατάκειμαι, ὡς ὁρᾶτε, δεκάπαλαι.

Εὐριπίδης Κύκλωπι·

'Ανέπεσε φάρυγγος αἰθέρ' ἐξανιεὶς βαρύν.

"Αλεξις·

Μετὰ ταῦτ' ἀναπεσεῖν ἐκέλευον αὐτὴν παρ' ἐμέ.

"Οτι τὸ πάσασθαι ἐπὶ τοῦ ἀπογεύσασθαι τίθεται. Φησὶ γοῦν Φοίνιξ πρὸς 'Αχιλλέα·

Οὐκ ἔθελες ἅμ' ἄλλῳ ἐνὶ μεγάροισι πάσασθαι.

καὶ ἀλλαχοῦ·

Εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο.

τῶν γὰρ σπλάγχνων ἀπογεύονται μόνων *), ὡς ἂν ὀλίγων πολὺς ὅμιλος. καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πρὸς 'Αχιλλέα φησί·

p. 24. Νῦν δὴ καὶ σίτα πασάμην.

οἰκεῖον γὰρ τοῦ τηνικάδε ἀτυχήσαντος, ἀπογεύσασθαι μόνον. εἰς κόρον γὰρ ἐλθεῖν οὐκ εἴα τὸ πένθος. διὸ καὶ ὁ τὸ σύνολον οὐ γευσάμενος τροφῆς κεῖται ἄσιτος, ἄπαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἀποπληρουμένων οὐδέποτε λέγει τὸ πάσασθαι, ἀλλ' ὁπόσα δηλοῖ κόρον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτα τάρφθεν.

καί·

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.

οἱ δὲ νεώτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ πληρωθῆναι τιθέασι τὸ πάσασθαι. Καλλίμαχος·

— — μύθου δὲ πασαίμην

"Ηδιον.

Ἐρατοσθένης·

— — ὀπταλέα κρέα

Ἐκ τέφρης ἐπάσαντο, τά τ' ἀγρώσσοντες ὄλοντο.

Ποτικολλῶν ἅτε ξύλον παρὰ ξύλῳ,

φησὶ ὁ Θηβαῖος μελοποιός.

"Οτι Σέλευκός φησι τὴν παρ' Ὁμήρῳ δαῖτα θάλειαν στοιχείων μεταθέσει δίαιταν εἶναι. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δαίσασθαι λέγειν, βιαιότερόν ἐστι.

*) γρ. ἀπογεύονται μόνον.

Σφαιρίζουσι δὲ παρ' Ὁμήρῳ οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες· καὶ δίσκοις δὲ καὶ ἀκοντίοις μετά τινος συμμετρίας ἐχρῶντο·

Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες.

τὸ γὰρ τερπνὸν τὴν κακοπάθειαν κουφίζει. καὶ ἐπὶ κυνηγεσίᾳ δὲ ἐξιᾶσιν *) οἱ νέοι πρὸς μελέτην τῶν πολεμικῶν κινδύνων, καὶ ἐπὶ θήρας παντοίας, ἀφ' ὧν ῥωμαλεώτεροι καὶ ὑγιεινότεροι διετέλουν·

Ὡς ὅτε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,

καὶ ἀντίον ἱστάμενοι ἀκοντίζουσιν. ἴσασι δὲ καὶ λουτρὰ ἄκη πόνων παντοίων· κόπον μὲν θαλάττῃ λύοντες, ἣ μάλιστα τοῖς νεύροις ἐστὶ πρόσφορος· ἀναχαλῶντες δὲ ταῖς ἐμβάσεσι τὰς τῶν μυῶν συντάσεις, εἶτ' ἐπαλείφοντες λίπα, πρὸς τὸ μὴ ξηρανθέντος τοῦ ὕδατος ἀπεσκληρυμένα γίνεσθαι τὰ σώματα. οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκοπιῆς ἐπανελθόντες,

— ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
— κνήμας, ἠδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.

καὶ οὕτως ἀναψύξαντες,

Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
— — καὶ ἀλειψάμενοι λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην.

ἔστι καὶ τρόπος ἕτερος καμάτων λύσεως· ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιονήσεων.

Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων.

αἱ γὰρ ἐμβάσεις, περικεχυμένου πανταχόθεν τοῖς πόροις τοῦ ὕδατος, φράττουσι τὴν τῶν ἱδρώτων ἔκκρισιν, καθάπερ ἂν εἴ τις ἠθμὸς εἰς ὕδωρ βληθείη. διέξεισι γὰρ οὐδὲν, ἢν μή τις αὐτὸν μετεωρίσας τοῖς πόροις ἀναψυχὴν καὶ διέξοδον εἰς τὸ ἔξω παράσχῃ, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς Φυσικοῖς προβλήμασι, ζητῶν, διὰ τί οἱ ἱδροῦντες, ἐπὰν ἔλθωσιν εἰς θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὕδωρ, οὐκ ἔτι ἱδροῦσι, ἕως πάλιν ἐπανέλθωσιν ἀπὸ τῶν ἐμβάσεων.

Παρετίθετο δὲ τοῖς ἥρωσι δειπνοῦσι καὶ λάχανα. ὅτι δὲ οἴδασι τὰς λαχανείας, δῆλον ἐκ τῶν παρὰ νείατον ὄρχον

*) γρ. ἐπὶ κυνηγέσια δὲ ἐξ.

κοσμητῶν πρασιῶν. ἀλλὰ μὴν καὶ τοῖς κακοχυμωτάτοις κρομύοις ἐχρῶντο.

— ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῷ ὄψον.

ἐπιμελουμένους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει καὶ τῶν ἀκροδρύων. ὄχνη
p. 25. γὰρ ἐπ' ὄχνῃ που γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ. διὸ καὶ τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφόρα, καλὰ προσαγορεύει·

Ἔνθα — δένδρεα καλὰ πεφύκει —
Ὄχναι, καὶ ῥοιαί, καὶ μηλέαι.

τὰ δ' εἰς ξυλείαν εὔθετα, μακρὰ, τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις διαςέλλων· ἔνθεν

δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης.

ἀρχαιοτέρα δ' ἦν καὶ τῶν Τρωϊκῶν ἡ τούτων χρῆσις. Τάνταλος οὖν οὐδὲ θανὼν ἀπηλλάττετο τῆς τούτων ἐπιθυμίας· εἴπερ ὁ κολάζων αὐτὸν θεὸς, πρόσιων, καθάπερ οἱ τὰ ἄλογα τῶν ζώων τοῖς θαλλοῖς ἄγοντες, τοῖς τοιούτοις καρποῖς, ἀποκρούεται *) αὐτὸν τῆς ἀπολαύσεως, ὅτε τῆς ἐλπίδος ἐγγὺς ἔλθοι. καὶ Λαέρτην δ' Ὀδυσσεὺς ἀναμιμνήσκει, ὧν ἔδωκε αὐτῷ παιδὶ ὄντι·

Ὄχνας μοὶ δῶκας τρισκαίδεκα,

καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὅτι δὲ καὶ ἰχθῦς ἤσθιον, Σαρπηδὼν δῆλον ποιεῖ, ὁμοιῶν τὴν ἅλωσιν πανάγρου δικτύου θήρᾳ. καὶ τοι Εὔβουλος κατὰ τὴν κωμικὴν χάριν φησὶ παίζων·

Ἰχθὺν δὲ ποῦ γ' Ὅμηρος ἐσθίοντ' εἴρηκέ γε
Τινὰ τῶν Ἀχαιῶν; κρέα δὲ μόνον ὤπτων, ἐπεὶ
Ἕψοντά γ' οὐ πεποίηκεν αὐτῶν οὐδένα.
Ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἄλλην ἑταίραν εἶδέ τις
Αὐτῶν· ἑαυτοὺς δ' ἔδεφον ἐνιαυτοὺς δέκα,
Πικρὰν ςρατείαν δ' εἶδον, οἵτινες πόλιν
Μίαν λαβόντες, εὐρυπρωκτότεροι πολὺ
Τῆς πόλεως ἀπεχώρησαν, ἧς εἷλον τότε,

*) γρ. εἴπερ ὁ κολάζων αὐτὸν θεὸς, προσείων, (καθάπερ οἱ τὰ ἄλογα τῶν ζώων τοῖς θαλλοῖς ἄγοντες) τοὺς τοιούτους καρποὺς, ἀποκρ.

οὐδὲ τὸν ἀέρα δ' ἥρωες τοῖς ὄρνισιν εἴων ἐλεύθερον, παγίδας καὶ νεφέλας ἐπὶ ταῖς κίχλαις καὶ πελειάσιν ἱςάντες. ἐγυμνάζοντο δὲ πρὸς ὀρνεοθηρευτικὴν, καὶ τὴν πελειάδα τῇ μηρίνθῳ κρεμάντες ἀπὸ νηὸς ἱςȣ̃, καὶ τοξεύοντες ἐκηβόλως εἰς αὐτὴν, ὡς ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δηλȣ̃ται. παρέλιπε δὲ τὴν χρῆσιν τῶν λαχάνων, καὶ ἰχθύων, καὶ τῶν ὀρνίθων, διά τε τὴν λιχνείαν, καὶ προσέτι τὴν ἐν ταῖς σκευασίαις ἀπρέπειαν, ἐλάττω κεκρικὼς ἡρωϊκῶν καὶ θείων ἔργων. ὅτι δὲ καὶ ἑφθοῖς ἐχρῶντο κρέασιν, ἐμφανίζει, ἐν οἷς λέγει·

Ὡς δὲ λέβης ζεῖ — — —
Κνίσσῃ μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο.

καὶ ὁ κατ' Ὀδυσσέως ἀφεθεὶς πȣ̀ς βοὸς τȣ̃το σημαίνει· πόδα γὰρ βόειον ȣ̓δεὶς ὀπτᾷ. καὶ τὸ,

Κρειῶν δὲ πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων,

ȣ̓ μόνον τὴν τῶν κρεῶν ἐξαλλαγὴν δηλοῖ, ὡς ὀρνίθεια, χοίρεια, ἐρίφεια, βόεια λέγων, ἀλλὰ τὴν ϛκευασίαν, ὡς ποικίλην ἔχοντα, καὶ ȣ̓ μονοειδῆ, ἀλλὰ περιττήν· ὡς ἀνακύπτειν τὰς Σικελικὰς, καὶ Συβαριτικὰς, καὶ Ἰταλικὰς τραπέζας, ἤδη δὲ καὶ Χίας. μαρτυροῦνται γὰρ καὶ Χῖοι οὐκ ἔλαττον τῶν προειρημένων ἐπὶ ὀψαρτυτικῇ. Τιμοκλῆς·

— — Χῖοι πολὺ
Ἄριϛ' ἀνευρήκασιν ὀψαρτυτικήν.

Κοιμῶνται δὲ μετὰ γυναικῶν παρ' Ὁμήρῳ ȣ̓ μόνον οἱ νέοι, ἀλλὰ καὶ οἱ γέροντες, Φοῖνιξ τε καὶ Νέϛωρ· μόνῳ Μενελάῳ ȣ̓ συνέζευκται γυνὴ, διὰ γυναῖκα γαμετὴν ἡρπασμένην τὴν ϛρατείαν πεποιημένῳ.

Παλαιὸν μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων Πίνδαρος ἐπαινεῖ. Εὔβȣλος δέ φησι· Ἄτοπόν τε, τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις τὸν παλαιὸν, ἄνδρα δὲ
μὴ τὸν παλαιὸν, ἀλλὰ τὸν νεώτερον *). τὸ αὐτὸ δὲ καὶ p. 26.
Ἄλεξις σχεδὸν ἀπαραλλάκτως, τοῦ σφόδρα μόνȣ κειμένȣ
ἀντὶ τοῦ ἀεί. ὄντως δὲ παλαιὸς οἶνος ȣ̓ πρὸς ἡδονὴν μόνον, C. 2c

*) γρ. Ἄτοπόν γε, τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ Παρὰ ταῖς ἑταίραις τὸν παλαιὸν, ἄνδρα δὲ Μὴ τὸν παλαιὸν, ἀλλὰ τὸν νεώτερον.

ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν προσφορώτερος· πέσσει τε γὰρ μᾶλλον τὰ σῖτα, καὶ λεπτομερὴς ὢν εὐανάδοτός ἐστι. δύναμιν δὲ τοῖς σώμασιν ἐμποιεῖ, τὸ αἷμά τε ἐνερευθὲς καὶ εὐανάδοτον κατασκευάζει, καὶ τοὺς ὕπνους ἀταράχους παρέχει. ἐπαινεῖ δὲ Ὅμηρος τὸν ἐπιδεχόμενον ἱκανὴν κρᾶσιν, ὡς τὸν τοῦ Μάρωνος. ἐπιδέχεται δὲ πλείω κρᾶσιν ὁ παλαιὸς οἶνος, διὰ τὸ μᾶλλον θερμὸς γίνεσθαι παλαιούμενος. ἔνιοι δὲ καὶ τὴν Διονύσου φυγὴν εἰς τὴν θάλασσαν οἰνοποιΐαν σημαίνειν φασὶ, πάλαι γνωριζομένην· ἡδὺν γὰρ εἶναι τὸν οἶνον παρεγχεομένης θαλάσσης. ἐπαινῶν δὲ Ὅμηρος τὸν μέλανα οἶνον, πολλάκις αὐτὸν καὶ αἴθοπα καλεῖ· δυναμικώτατος γάρ ἐστι, καὶ μένων ἐν ταῖς ἕξεσι τῶν πινόντων πλεῖστον χρόνον. Θεόπομπος δέ φησι, παρὰ Χίοις πρώτοις γενέσθαι τὸν μέλανα οἶνον, καὶ τὸ φυτεύειν δὲ καὶ θεραπεύειν ἀμπέλους Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος τοῦ Διονύσου, ὃς καὶ συνῴκισε τὴν νῆσον, τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι. ὁ δὲ λευκὸς οἶνος ἀσθενὴς καὶ λεπτός. ὁ δὲ κιῤῥὸς πέπτει ῥᾷον, ξηραντικώτερος ὤν.

C.21. Περὶ Ἰταλικῶν οἴνων φησὶ παρὰ τούτῳ τῷ σοφιστῇ Γαληνός· Ὁ Φαλερῖνος οἶνος ἀπὸ ἐτῶν δέκα ἐστὶ πότιμος, καὶ ἀπὸ πεντεκαίδεκα μέχρις εἴκοσιν· ὁ δ' ὑπὲρ τοῦτον ἐκπίπτων τὸν χρόνον κεφαλαλγικὸς, καὶ τοῦ νευρώδους καθάπτεται. εἴδη δ' αὐτοῦ δύο, ὁ αὐστηρὸς, καὶ ὁ γλυκάζων. οὗτος δὲ τοιοῦτος γίνεται, ὅταν ὑπὸ τὸν τρυγητὸν νότοι πνεύσωσι, παρ' ὃ καὶ μελάντερος γίνεται. ὁ δὲ μὴ οὕτω τρυγηθεὶς, αὐστηρός τε, καὶ τῷ χρώματι κιῤῥός. καὶ τοῦ Ἀλβανοῦ δὲ οἴνου εἴδη δύο, ὁ μὲν γλυκάζων, ὁ δ' ὀμφακίας· ἀμφότεροι δὲ ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀκμάζουσι. Συῤῥεντῖνος δὲ ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν ἄρχεται γίνεσθαι πότιμος· ὢν γὰρ ἀλιπὴς καὶ λίαν ψαφαρὸς, μόλις πεπαίνεται· καὶ παλαιούμενος, σχεδὸν μόνος ἐστὶν ἐπιτήδειος τοῖς χρωμένοις διηνεκῶς. ὁ δὲ Ῥηγῖνος τοῦ Συῤῥεντίνου λιπαρώτερος ὢν, χρήσιμος ἀπὸ ἐτῶν πεντεκαίδεκα. χρήσιμος καὶ ὁ Πριούερνος, λεπτομερέστερος ὢν τοῦ Ῥηγίνου, ἥκιστά τε καθαπτόμενος κεφαλῆς. τούτῳ ἐμφερὴς ὁ Φορμιανὸς, ταχὺ δὲ ἀκμάζει, καὶ λιπαρώτερός ἐστιν αὐτοῦ. βράδιον δ' ἀκμάζει ὁ Τριφολῖνος· ἔστι δὲ τοῦ Συῤῥεντίνου γεωδέστερος. ὁ δὲ Σετῖ-

νος τῶν πρώτων ἐςὶν οἴνων, ἐμφερὴς τῷ Φαλέρνῳ, κουφότερος, ἐ πληκτικός. ὁ Τιβουρτῖνος λεπτὸς, εὐδιάπνευςος, ἀκμάζων ἀπὸ ἐτῶν δέκα· κρείττων δὲ γίνεται παλαιέμενος. ὁ Λαβικανὸς ἡδὺς, λιπαρὸς τῇ γεύσει, μεταξὺ Φαλέρνου καὶ Ἀλβανῦ· ἡ δὲ αὐτοῦ πόσις ἀπὸ ἐτῶν δέκα. ὁ Γαύρανος δὲ καὶ ὀλίγος καὶ κάλλιςος, προσέτι τε εὔτονος καὶ παχὺς, Πραινεςίνυ δὲ καὶ Τιβουρτίνου λιπαρώτερος. ὁ Μαρσικὸς πάνυ αὐςηρὸς, εὐςόμαχος δέ. γίνεται δὲ καὶ περὶ τὴν Καμπανίας Κύμην ὁ καλούμενος Οὐλβανὸς, πότιμος, κοῦφος ἀπὸ ἐτῶν πέντε. ὁ Ἀγκωνιτανὸς χρηςὸς, λιπαρός πως. ὁ Βικεντῖνος ἐμφερὲς ἔχει τῷ Ἀλβανῷ, p. 27. τὸ ὀμφακίας εἶναι· ἔςι δὲ δυνατὸς καὶ εὐςόμαχος. ὁ Οὐέτερος δὲ ἡδὺς πινόμενος, εὐςόμαχος· ἴδιον δ' αὐτῦ, τὸ μὴ δοκεῖν ἀπαρέγχυτος εἶναι· ἐμφαίνει γὰρ ὡς ἐμμεμιγμένυ αὐτῷ ἑτέρου. ὁ Καληνὸς κῦφος, τῦ Φαλέρνυ εὐςομαχώτερος. εὐγενὴς δὲ καὶ ὁ Καίκουβος, πληκτικὸς, εὔτονος· παλαιῦται δὲ μετὰ ἱκανὰ ἔτη. ὁ Φουνδανὸς εὔτονος, πολύτροφος, κεφαλῆς καὶ ςομάχυ ἅπτεται· διὸ ἐ πολὺς ἐν συμποσίοις πίνεται. πάντων δὲ τέτων ὁ Σαβῖνος κουφότερος, ἀπὸ ἐτῶν ἑπτὰ ἐπιτήδειος πίνεσθαι. μέχρις πέντε καὶ δέκα. ὁ δὲ Σιγνῖνος μέχρις ἐτῶν ἓξ χρήσιμος, παλαιωθεὶς δὲ πολὺ χρησιμώτερος. ὁ Νυμεντᾶνος ἀκμάζει ταχὺ, καὶ ἀπὸ ἐτῶν πέντε πότιμός ἐςι· ἔςι δ' ὔτε λίαν ἡδὺς, ὔτε λεπτός. ὁ Σπολητῖνος δὲ οἶνος καὶ πινόμενος ἡδὺς, καὶ τῷ χρώματι χρυσίζει. Καπυανὸς κατὰ πολλὰ τῷ Συῤῥεντίνῳ ἐμφερής. ὁ Βαρβῖνος λίαν αὐςηρὸς, καὶ ἀεὶ ἑαυτῦ κρείττων γίνεται. εὐγενὴς καὶ ὁ Καυκῖνος, καὶ τῷ Φαλερίνῳ παρεμφερής. ὁ Βενεφράνος εὐςόμαχος, καὶ κῦφος. ὁ ἐν Νεαπόλει Τρεβελλικὸς εὔκρατος τῇ δυνάμει, εὐςόμαχος, εὔςομος. ὁ Ἔρβυλος ἐν ἀρχῇ μέν ἐςι μέλας, μετ' ἐ πολλὰ δὲ ἔτη λευκὸς γίνεται· ἔςι δὲ λίαν κῦφος, καὶ τρυφερός. ὁ Μασσαλιώτης καλός· ὀλίγος δὲ γίνεται, παχὺς, σαρκώδης. Ταραντῖνος δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τῦ κλίματος τέτου πάντες ἁπαλοί· ἐ πλῆξιν, ἐ τόνον ἔχοντες, ἡδεῖς, εὐςόμαχοι. ὁ δὲ Μαμερτῖνος ἔξω μὲν τῆς Ἰταλίας γίνεται· καὶ γινόμενος ἐν Σικελίᾳ, καλεῖται Ἰωταλῖνος *)· ἡδὺς δ' ἔςι, κοῦφος, εὔτονος.

*) γρ. Πωταλῖνος.

Ὅτι παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται δαίμων, ὥς φησι Χάρης ὁ Μιτυληναῖος, ὃς καλεῖται Σοροάδειος. ἑρμηνεύεται δὲ Ἑλλάδι φωνῇ οἰνοποιός.

Ὅτι Ἀντιφάνης που ὁ χαρίεις τὰ ἐξ ἑκάστης πόλεως ἰδιώματα ὅτω καταλέγει·

Ἐξ Ἤλιδος μάγειρος, ἐξ Ἄργους λέβης,
Φλιάσιος οἶνος, ἐκ Κορίνθου στρώματα,
Ἰχθῦς Σικυῶνος, Αἰγίου δ' αὐλητρίδες,
Τυρὸς Σικελικός, μύρον ἐξ Ἀθηνῶν, ἐγχέλυς Βοιώτιαι *).

Ἕρμιππος δ' ὅτως·

Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ἐξ οὗ ναυκληρεῖ Διόνυσος ἐπ' οἴνοπα πόντον,
Ὅσσ' ἀγάθ' ἀνθρώποις δεῦρ' ἤγαγε νηΐ μελαίνῃ.
Ἐκ μὲν Κυρήνης καυλὸν καὶ δέρμα βόειον·
Ἐκ δ' Ἑλλησπόντου σκόμβρους καὶ πάντα ταρίχη·
Ἐκ δ' αὖ Ἰταλίας χόνδρον καὶ πλευρὰ βόεια·
Καὶ παρὰ Σιτάλκου ψώραν Λακεδαιμονίοισι·
Καὶ παρὰ Περδίκκου ψεύδη ναυσὶν πάνυ πολλαῖς.
Αἱ δὲ Συράκουσαι σῦς καὶ τυρὸν παρέχουσι **).
Καὶ Κερκυραίους ὁ Ποσειδῶν ἐξολέσειε
Ναυσὶν ἐπὶ γλαφυραῖς, ὅτι δίχα θυμὸν †) ἔχουσι.
Ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν. ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ
Ἱστία καὶ βύβλους· ἀπὸ δ' αὖ Συρίας λιβανωτόν.
Ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάριττον τοῖσι θεοῖσι·
Ἡ Λιβύη δ' ἐλέφαντα πολὺν παρέχει κατὰ πρᾶσιν·
Ἡ Ῥόδος ἀσταφίδας τε καὶ ἰσχάδας ἡδυονείρους.
Αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας ἀπίους καὶ ἴφια μῆλα·
Ἀνδράποδ' ἐκ Φρυγίας· ἀπὸ δ' Ἀρκαδίας ἐπικούρους.
Αἱ Παγασαὶ δούλους καὶ στιγματίας παρέχουσι·
p. 28. Τὰς δὲ Διὸς βαλάνους καὶ ἀμύγδαλα σιγαλόεντα
Παφλαγόνες παρέχουσι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός·
Φοινίκη αὖ καρπὸν φοίνικος καὶ σεμίδαλιν·
Καρχηδὼν δάπιδας καὶ ποικίλα προσκεφάλαια.

C. 22. Πίνδαρος δ' ἐν τῇ εἰς Ἱέρωνα Πυθικῇ ᾠδῇ·

Ἀπὸ Ταϋγέτου μὲν Λάκαιναν ἐπὶ θηρσὶ

*) γρ. Τυρὸς Σικελικός, ἐκ Συρακουσῶν σύες, Μύρον ἐξ Ἀθηνῶν, ἐγχέλυς Βοιώτιαι. **) γρ. σῖτον ἠδὲ τυρὸν π.
†) γρ. ὅτι δὴ δίχα θ.

Κύνα, τρέχειν πυκινώτατον. ἑρπετόν·
Σκύριαι δ' ἐς ἄμελξιν γάλακτος
Αἶγες ἐξοχώταται·
"Οπλα δ' ἀπ' "Αργεος· ἅρμα
Θηβαίων ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπε·
Σικελίας δ' ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν.

Κριτίας δ' ὅτως·

Κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐςὶ χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον,
"Ον σκοπὸν ἐς λατάγων τόξα καθιςάμεθα.
Εἶτα δ' ὄχος Σικελὸς, καλλιδαπάνη τε κρατίςη*).

* * *

Θεσσαλικὸς δὲ θρόνος γυίων τρυφερωτάτη ἕδρα.
Εὐναίε δὲ λέχες ἔξοχα κάλλος ἔχει
Μίλητός τε, Χῖος τ', ἐναλὸς πόλις Οἰνοπίωνος.
Τυρσηνὴν δὲ κρατεῖ χρυσότυπος **) φιάλη,
Καὶ πᾶς χαλκὸς, ὅτις κοσμεῖ δόμον ἔν τινι χρείᾳ.
Φοίνικες δ' εὗρον γράμματ' ἀλεξίλογα.
Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη·
Φορτηγὰς δ' ἀκάτας Κᾶρες, ἁλὸς ταμίαι.
Τὸν δὲ τροχὸν γαίης τε καμίνε τ' ἔκγονον εὗρε
Κλεινότατον κέραμον, χρήσιμον οἰκονόμον,
"Η τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταςήσασα τρόπαιον.

καὶ ἐπαινεῖται ὄντως ὁ Ἀττικὸς κέραμος. Εὔβελος δέ φησι·

Κνίδια κεράμια, Σικελικὰ βατάνια, Μεγαρικὰ πιθάκνια.

Ἀντιφάνης δέ·

Νᾶπυ Κύπρου καὶ σκαμμωνίας ὀπὸν,
Κάρδαμον Μιλήσιον, κρόμυον Σαμοθρᾴκιον,
Καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος καὶ σίλφιον, θύμον Ὑμήττιον,
Ὀρίγανον Τενέδιον.

"Οτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Χαλυβώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν, ὅν φησι Ποσειδώνιος κἀν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι, Περσῶν αὐτόθι καταφυτευσάντων τὰς ἀμπέλες. ἐν δὲ Ἴσσῃ τῇ κατὰ τὸν Ἀδρίαν νήσῳ Ἀγαθαρχίδης φησὶ οἶνον γίνεσθαι, ὃν πᾶσι συγκρινόμενον καλλίω εὑρίσκεσθαι. Χίε δὲ οἴνε καὶ Θασίε μέμνηται Ἐπίλυκος·

*) γρ. κάλλει δαπάνη τε κράτιςος. **) γρ. Τυρσηνὴ δὲ κρατεῖ χρ.

Χῖος καὶ Θάσιος ἠθημένος.

οἶνος Λέσβιος, ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ, φησὶ Κλέαρχος.

Λεσβίου κόματος
Οὐκ ἔϛιν ἄλλος οἶνος ἡδίων πιεῖν.

φησὶ Ἄλεξις, Θασίοις καὶ Λεσβίοις οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος, καὶ νωγαλίζει *). ὁ αὐτός·

Ἡδὺς ὁ Βρόμιος, τὴν ἀτέλειαν Λεσβίῳ **)
Ποιῶν, τὸν οἶνον εἰσάγουσιν ἐνθάδε·
Ὃς δ' ἂν εἰς ἑτέραν ληφθῇ γ' ἀποϛέλλων πόλιν
Κἂν κύαθον, ἱερὰν ἐγγράφων τὴν ἐσίαν.

Ἔφιππος·

Φιλῶ γε Πράμνιον οἶνον Λέσβιον.
Πολλὴ δὲ Λεσβία ϛαγὼν ἐκπίνεται ἄγαν.

Ἀντιφάνης·

Ἔϛιν ὄψον χρηϛὸν ἐπαγωγὸν πάνυ
Οἶνός τε Θάσιος, καὶ μύρον καὶ ϛέμματα.
Ἐν πλησμονῇ γὰρ Κύπρις, ἐν δὲ τοῖς κακῶς
Πράσσουσιν οὐκ ἔνεϛιν Ἀφροδίτη βροτοῖς.

Εὔβουλος·

Θάσιον ἢ Χῖον λαβὼν,
Ἢ Λέσβιον γέροντα νεκταροϛαγῆ.

μέμνηται δ' οὗτος καὶ Ψυθίου οἴνου·

Οἶνον γάρ με Ψύθιον γεύσας ἡδὺν ἄκρατον,
Διψῶντα λαβὼν ὄξει παίει πρὸς τὰ ϛήθη.

καὶ Ἀναξανδρίδης·

Χοῦς κεκραμένος Ψυθίου.

p. 29. Ὅτι Ἀριϛοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφοριαζούσας Δη-
C. 23. μήτριος ὁ Τροιζήνιος Θεσμοφοριασάσας ἐπιγράφει. ἐν ταύ-
τῃ ὁ κωμικὸς μέμνηται Πεπαρηθίου οἴνου·

Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω Πράμνιον,
Οὐ Χῖον, οὐ Θάσιον, οὐ Πεπαρήθιον,
Οὐδ' ἄλλον, ὅστις ἐπεγείρει τὸν ἔμβολον.

*) γρ. Θασίοις καὶ Λεσβίοις οἰναρίοις Τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος, Καὶ νωγαλίζει. **) γρ. Λεσβίοις.

Εὔβυλος·

'Ο Λευκάδιος πάρεςι καὶ Μιλήσιος
Οἰνίσκος ἔπω πότιμος.

'Αρχεςράτυ τοῦ δειπνολόγυ·

Εἶθ' ὁπόταν πλήρωμα Διὸς σωτῆρος ἔλησθε,
Ἤδη χρὴ γεραιὸν πολιὸν σφόδρα κρατεφορῦντα *)
Οἶνον, ὑγρᾷ χαίτᾳ λευκῷ πεπυκασμένον ἄνθει,
Πίνειν ἐκ Λέσβυ περικύμονος ἐκγεγαῶτα.
Τὸν δ' ἀπὸ Φοινίκης ἱερῦς τὸν βύβλινον αἰνῶ·
Οὐ μέν τοί κείνῳ γε παρεξισῶ αὐτόν. ἐὰν γὰρ
'Εξαίφνης αὐτῦ γεύσῃ μὴ πρόσθεν ἐθισθεὶς
Εὐώδ[illegible]ς μέν σοι δόξει τοῦ Λεσβίυ εἶναι
Μᾶλλον· ἔχει γὰρ τῦτο χρόνυ διὰ μῆκος ἄπλατον.
Πινόμενος δ' ἥσσων πολλῷ, κεῖνος δὲ δοκήσει
Οὐκ οἴνῳ σοὶ ἔχειν ὅμοιον γέρας, ἀμβροσίᾳ δέ.
Εἰ δέ τινες σκώπτυσιν ἀλαζονοχαυνοφλύαροι,
'Ως ἥδισος ἔφυ πάντων Φοινίκιος οἶνος,
Οὐ προσέχω τὸν νοῦν αὐτοῖς — — **)
Ἔςι δὲ καὶ Θάσιος πίνειν γενναῖος, ἐὰν ᾖ
Πολλαῖς πρεσβεύων οἴνυ περικαλλέσιν ὥραις.
Οἶδα δὲ κἀξ ἄλλων πόλεων βοτρυοσαγῆ ἔρνη
Εἰπεῖν αἰνῆσαί τε, καὶ ὅ με λέληθ' ὀνομῆναι.
'Αλλ' ἀθὲν τ' ἄλλ' ἐςιν ἁπλῶς πρὸς Λέσβιον οἶνον.
'Αλλά τινες χαίρυσιν ἐπαινῦντες τὰ παρ' αὐτοῖς.

Φοίνικος δὲ οἴνυ μέμνηται καὶ Ἔφιππος· Κάρυα, ῥοιὰς, Φοινίκια ἕτερα νωγαλίσματα, ςαμνάριά τε οἴνυ τοῦ Φοινικικῦ ***): καὶ πάλιν·

Φοινικίνυ βῖκος †) τις ὑπανεῴγνυται.

μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ξενοφῶν 'Αναβάσει. Μενδαίυ δὲ ὁ Κρατῖνος·

Νῦν δ' ἂν ἴδοι Μενδαῖον ἡβῶντ' ἀρτίως
Οἰνίσκον, ἕπεται κἀκολυθεῖ, καὶ λέγει·
Οἴμ', ὡς ἁπαλὸς, καὶ λευκὸς ἆρ' οἴσει τρία ††).

*) γρ. κρᾶτα φερῦντα. **) γρ. αὐτοῖς τάδε μυθεῦσι, vel ὥς τις ταχυπειθής. ***) γρ. Κάρυα, ῥοιὰς, Φοίνικας, ἕτερα νώγαλα, Σταμνάριά τ' οἴνυ μικρὰ τῦ Φοινικικῦ, Ωάρια, τοιαῦθ' ἕτερα πολλὰ παίγνια. †) γρ. Φοινικικῦ βι ††) γρ. λευκός. ἆρ' οἴσει τρία;

Ἕρμιππος δέ πυ ποιεῖ τὸν Διόνυσον πλειόνων μεμνημένον·

Μενδαίῳ μὲν ἐνυρῦσιν καί τοι θεοὶ αὐτοὶ
Στρώμασιν ἐν μαλακοῖς, Μάγνητα δὲ μειλιχόδωρον,
Καὶ Θάσιον, τῷ δὴ μήλων ἐπιδέδρομεν ὀδμή.
Τῦτον ἐγὼ κρίνω πολὺ πάντων εἶναι ἄριστον
Τῶν ἄλλων οἴνων μετ' ἀμύμονα Χῖον ἄλυπον.
Ἔστι δέ τις οἶνος, ὃν δὴ σαπρίαν καλέουσι,
Οὗ καὶ ἀπὸ στόματος στάμνων ἀνοιγομενάων *)
Ὄζει ἴων, ὄζει δὲ ῥόδων, ὄζει δ' ὑακίνθου·
Ὀσμὴ θεσπεσία, κατὰ πᾶν δ' ἔχει ὑψιρεφὲς δῶ
Ἀμβροσία καὶ νέκταρ ὁμῦ. τοῦτ' ἔστι τὸ νέκταρ,
Τύτου χρὴ παρέχειν πίνειν ἐν τῇσι θαλείῃς
Τοῖσιν ἐμοῖσι φίλοις, τοῖς δ' ἐχθροῖς ἐκ Πεπαρήθυ.

Φησὶ δὲ Φανίας ὁ Ἐρέσιος, Μενδαίυς τὺς βότρυς ἐπὶ τῇ ἀμπέλῳ ῥαίνειν τῷ ἐλατηρίῳ· διὸ γίνεσθαι τὸν οἶνον μαλακόν **).

Ὅτι Θεμιστοκλῆς ὑπὸ βασιλέως ἔλαβεν δωρεὰν τὴν Λάμψακον εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ' εἰς ἄρτον, Μυῦντα δ' εἰς ὄψον, Περκώπην δὲ καὶ τὴν Παλαισκῆψιν εἰς στρωμνὴν καὶ ἱματισμόν. ἐκέλευσε δὲ τύτῳ, στολὴν φορεῖν βαρβαρικὴν,
p. 30. ὡς καὶ Δημαράτῳ δὺς τὰ πρότερον ὑπάρχοντα †). καὶ στολὴν γάμβριον προσθεὶς, ἐφ' ᾧ τε μηκέτι Ἑλληνικὸν ἱμάτιον περιβάλληται. καὶ Κῦρος δὲ ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ φίλῳ ὄντι ἐχαρίσατο ἑπτὰ πόλεις, ὥς φησι ὁ Βαβυλώνιος Ἀγαθοκλῆς, Πήδασον, Ὀλύμπιον, Καμάντιον ††), Σκῆπτρα, Ἀρτύψον, Τορτύρην. ὁ δ' εἰς ὕβριν, φασὶ, καὶ ἄνοιαν προελθὼν, τυραννεῖν ἐπεχείρησε τῆς πατρίδος, στρατιὰν συναγαγών. καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον.

Τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνοῖς ὁ Πρίαπος, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διονύσῳ, ἐξ ἐπιθέτου καλύμενος ὕτως, ὡς Θρίαμβος καὶ Διθύραμβος.

C. 24. Ὅτι Μιτυληναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς γλυκὺν οἶνον πρόδρομον καλῦσιν· ἄλλοι δὲ πρότροπον ἢ πρόδρομον. θαυμάζεται δὲ καὶ ὁ Ἰκάριος οἶνος. ὡς Ἄμφις·

*) γρ. ὑπανοιγομ. **) γρ. μαλακτικόν. †) γρ. ὡς καὶ Δημαράτῳ, δὺς τὰ πρότερον αὐτῷ ὑπάρχοντα. ††) γρ. Κάμαν, Τίον.

Ἐν Θασίοις τέλαιον, ἐν Γέλᾳ φακοί·
Ἰκάριος οἶνος, ἰσχάδες Κιμώλιαι.

γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ, φησὶν Ἐπαρχίδης, ὁ Πράμνειος. ἔςι δὲ ἔτος γένος τι οἴνου· καὶ ἔςιν ἔτος ἔτε γλυκὺς, ἔτε παχὺς, ἀλλ' αὐςηρὸς, καὶ σκληρὸς, καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρεσαν· οἵῳ Ἀριςοφάνης οὐχ ἥδεσθαι Ἀθηναίες φησὶ, λέγων, τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἔτε ποιηταῖς ἥδεσθαι σκληροῖς καὶ ἀςεμφέσιν, ἔτε Πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις, συνάγουσι τὰς ὀφρῦς τε καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἀνθοσμίᾳ καὶ πέπονι νεκταροςαγεῖ. εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνιον πέτραν, καὶ παρ' αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ' ἔ τὸν Πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Ἴκαρος πρότερον Ἰχθυόεσσα διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τῶν ἰχθύων πλῆθος, ὡς καὶ Ἐχινάδες ἀπὸ τῶν ἐχίνων καὶ Σηπιὰς ἄκρα ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν σηπιῶν, καὶ Λαγοῦσσαι νῆσοι ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς λαγῶν, καὶ ἕτεραι Φυκοῦσαι καὶ Λαπαδῦσαι ἀπὸ τῶν παραπλησίων. προσαγορεύεται δὲ, φησὶ Ἐπαρχίδης, ἡ ἄμπελος, ἡ τὸν Ἰκάριον Πράμνιον φέρεσα, ὑπὸ τῶν ξένων μὲν Ἱερὰ, ὑπὸ δὲ τῶν Οἰνοέων Διονυσιάς. Οἰνόη δὲ πόλις ἐν τῇ νήσῳ ἐςί. Δίδυμος δὲ πράμνιόν φησι οἶνον ἀπὸ πραμνίας ἀμπέλε ἔτω καλεμένης. οἱ δὲ ἰδίως τὸν μέλανα. ἔνιοι δὲ ἐν τῇ καθόλε *) τὸν πρὸς παραμονὴν ἐπιτήδειον, οἱονεὶ παραμένειον ὄντα. οἱ δὲ τὸν πραΰνοντα τὸ μένος, ἐπεὶ οἱ πιόντες προσηνεῖς. ἐπαινεῖ Ἄμφις καὶ τὸν ἐξ Ἀκάνθου πόλεως οἶνον, λέγων·

Ποδαπὸς εἶ, φράσον. Ἀκάνθιος. Εἶτα πρὸς θεῶν
Οἴνου πολίτης ὢν κρατίςου ςρυφνὸς εἶ,
Καὶ τἄνομ' αὐτὸ τῆς πατρίδος ἐν τοῖς τρόποις
Ἔχεις, τὰ δ' ἤθη τῶν πολιτῶν οὐκ ἔχεις.

Κορινθίου οἴνου Ἄλεξις μνημονεύει, ὡς σκληρῦ·

Οἶνος ξενικὸς παρῆν. ὁ γὰρ Κορίνθιος
Βασανισμός ἐςι.

καὶ Εὐβοϊκοῦ δέ·

— — πολὺν πιὼν
Εὐβοικὸν οἶνον.

*) γρ. ἐν τῷ καθ.

Ἀρχίλοχος τὸν Νάξιον τῷ νέκταρι παραβάλλει, ὃς καί που φησί·

> Ἐν δορὶ μέν μοι μάζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δ' οἶνος
> Ἰσμαρικός. πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος.

Στράττις δὲ τὸν Σκιάθιον ἐπαινεῖ·

> Οἶνος κοκκύζει τοῖς *) ὁδοιπόροις πιεῖν,
> Μέλας Σκιάθιος ἴσον ἴσῳ κεκραμένος.

Ἀχαιὸς δὲ τὸν Βίβλινον·

p. 31. Ἐδεξιοῦτο Βιβλίου μέθης ἐκπώματι **).

καλεῖται δὲ οὕτως ἀπό τινος χωρίου οὕτω προσαγορευομένου. φησὶ δὲ καὶ Φιλῖνος·

> Ὅτι παρέξω Λέσβιον, Χῖον,
> Παπ....†) Θάσιον, Βίβλινον, Μενδαῖον, ὥστε μηδὲν κραιπαλᾶν.

Ἐπίχαρμος δὲ ἀπό τινων ὀρῶν Βιβλίνων φησὶ αὐτὸν ὠνομάσθαι. Ἀρμενίδας δὲ τῆς Θράκης φησὶ εἶναι χώραν τὴν Βιβλίαν, ἣν αὖθις Τισάρην ††) καὶ Οἰσύμην προσαγορευθῆναι. ἐπιεικῶς δὲ ἡ Θράκη ἐθαυμάζετο ὡς ἡδύοινος, καὶ συνόλως τὰ πλησίον αὐτῆς χωρία.

> Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι.

Ἱππίας δ' ὁ Ῥηγῖνος τὴν εἰλεὸν καλουμένην ἄμπελον Βιβλίαν φησὶ καλεῖσθαι· ἣν Πόλλιν τὸν Ἀργεῖον, ὃς ἐβασίλευσε Συρακουσίων, πρῶτον εἰς Συρακούσας κομίσαι ἐξ Ἰταλίας. εἴη ἂν οὖν ὁ παρὰ Σικελιώταις γλυκὺς καλούμενος Πόλλιος ὁ Βίβλινος οἶνος. χρησμός·

> Πῖν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις,
> Οὐδ' ἱερὰν Ὑπέραν, ὅθι γ' ἄτρυγον οἶνον ἔπινες.

ὠνομάζετο δὲ παρὰ Τροιζηνίοις, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτῶν πολιτείᾳ, ἄμπελος Ἀνθηδονιὰς καὶ Ὑπεριὰς ἀπὸ Ἄνθου τινὸς καὶ Ὑπέρου, ὡς καὶ Ἀλθηφιὰς ἀπὸ Ἀλθηφίου τινὸς, ἑνὸς τῶν Ἀλφειοῦ ἀπογόνων. Ἀλκμὰν δέ που ἄπυρον οἶνον καὶ ἄνθεος ὄσδοντά φησι τὸν ἐκ πέντε λόφων, ὅς ἐστι τόπος Σπάρτης ἀπέχων σταδίους ἑπτά. καὶ τὸν ἐκ Δευ-

*) γρ. Κοκκύζει οἶνος τ. **) γρ. Βιβλίνου μέθυος ἐκπ.
†) γρ. Πεπαρήθιον. ††) γρ. ἣν Ἀντισάρην ἢ Τισάρην.

θιάδων ἐρύματός τινος, καὶ τὸν ἐξ Οἰνοῦντος, καὶ τὸν ἐξ Ὀνόγλων καὶ Σταθμῶν. χωρία δὲ ταῦτα τὰ καὶ πλησίον Πιτάνης. Φησὶν οὖν· Οἶνον δ' Οἰνουντιάδην, ἢ Δένθιν, ἢ Παρύσιον *), ἢ Ὄνογλιν **), ἢ Σταθμίταν, καὶ τὸν ἐκ Καρύσα, ὅς ἐσι πλησίον †) Ἀρκαδίας. ἄπυρον δὲ εἶπε τὸν οὐχ ἑψημένον· ἐχρῶντο γὰρ ἑφθοῖς οἴνοις. Πολύβιος δὲ διάφορον οἶνον ἐν Καπύῃ φησὶ γίνεσθαι, τὸν ἀναδενδρίτην καλέμενον, ᾧ μηδένα συγκρίνεσθαι. Ἀλκίφρων δ' ὁ Μαιάνδριος, περὶ τὴν Ἐφεσίαν εἶναι ὀρείαν κώμην, τὴν πρότερον μὲν καλουμένην Λητοίδα, νῦν δὲ Λατωρείαν ἀπὸ Λατωρείας ἀμαζόνος, ἐν ᾗ γίνεσθαι τὸν Πράμνειον οἶνον. Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος ὑπόχυτόν τινα οἶνον ἐν Ῥόδῳ καλεῖ παραπλήσιον τῷ γλυκεῖ. καὶ γλύξις δ' οἶνος καλεῖται, ὁ τὸ ἕψημα ἔχων. Πολύζηλος δὲ αὐτίτην καλεῖ οἶνον ἐν Ῥόδῳ. Πλάτων δ' ὁ κωμικὸς καπνίαν· κάλλισος δ' οὗτος γίνεται ἐν Βενεβεντῷ, πόλει Ἰταλίας. ἄμφις δ' οἶνος ὁ φαῦλος καλεῖται παρὰ Σωσικράτει. ἐχρῶντο δ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ πόματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατασκευαζομένῳ, ὃ ἐκάλουν τρίμμα. Θεόφρασος δὲ ἐν τῇ περὶ φυτῶν ἱσορίᾳ φησὶ, ἐν Ἡραίᾳ τῆς Ἀρκαδίας γίνεσθαι οἶνον, ὃς τὰς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίσησι, τὰς δὲ γυναῖκας τεκύσας ποιεῖ. περὶ δὲ Κερυνίαν τῆς Ἀχαίας ἀμπέλα τι γένος εἶναι, ἀφ' ἧς τὸν οἶνον ἐξαμβλοῦν ποιεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἐγκύμονας· κἂν τῶν βοτρύων δὲ, φησὶ, φάγωσι, ἐξαμβλῦσιν. ὁ δὲ Τροιζήνιος οἶνος ἀγόνους, φησὶ, ποιεῖ τὰς πίνοντας. ἐν Θάσῳ δὲ λέγει, ὡς αὐτοὶ ποιῦσιν οἶνόν τινα ὑπνητικὸν, καὶ ἕτερον ἀγρυπνεῖν ποιοῦντα τὰς πίνοντας. περὶ δὲ τῆς τοῦ ἀνθοσμία οἴνου σκευασίας Φανίας ὁ Ἐρέσιός φησι τάδε· Γλεύκει παρεγχεῖται περὶ) τὰς πεντήκοντα εἷς θαλάσσης, καὶ γίνεται ἀνθοσμίας. καὶ πάλιν· Ἀνθοσμίας γίνεται ἐκ νέων ἀμπέλων ἰσχυρότερος, ἢ ἐκ παλαιῶν. ἑξῆς τέ φησι· Τὰς ὀμφακώδεις συμπατήσαντες ἀπέθεντο, καὶ ἀνθοσμίας ἐγένετο. Θεόφρασος δ' ἐν Θάσῳ φησὶ τὸν ἐν τῷ πρυτανείῳ διδόμενον θαυμασὸν εἶναι τὴν ἡδονήν· ἠρτυμένος γάρ ἐσιν. ἐμβάλλουσι p. 32.

*) γρ. Καρύσιον. **) γρ. Ὀνογλίταν. †) γρ. Σταθμίταν. Καρύσιον λέγει τὸν ἐκ Καρύσα, ὅς ἐσι τόπος πλ.
††) γρ. παρά.

γὰρ εἰς τὸ κεράμιον ςαῖς μέλιτι φιράσαντες, ὥςε τὴν ὀσμὴν ἀπ' αὐτῦ, τὴν δὲ γλυκύτητα ἀπὸ τῦ ςαιτὸς λαμβάνειν τὸν οἶνον. καὶ ἑξῆς δέ φησιν· Ἐάν τις κεράσῃ σκληρὸν καὶ ἄοσμον μαλακῷ καὶ εὐόσμῳ, καθάπερ τὸν Ἡρακλεώτην καὶ τὸν Ἐρυθραῖον, τῦ μὲν τὴν μαλακότητα, τῦ δὲ τὴν εὐςομαχίαν παρεχομένυ. μυρτίτης δὲ ἢ μυῤῥίνης οἶνος κεῖται παρὰ Ποσειδίππῳ·

Διψηρὸς ἄτοπος ὁ μυῤῥίνης ὁ τίμιος.

C. 25. Καὶ Ἑρμῆς δ' εἶδος πόσεως παρὰ Στράττιδι.

Χαιρέας δὲ ἐν Βαβυλῶνι οἶνόν φησι γίνεσθαι, τὸν καλέμενον νέκταρ.

Ἦ γὰρ ἔπος τόδ' ἀληθὲς, ὅτ' ὁ μόνον ὕδατος αἶσαν,
Ἀλλά τι καὶ λέσχης οἶνος ἔχειν ἐθέλει.

Οὐδὲ γὰρ ἀπόβλητον *) Διονύσιον, ὀδὲ γίγαρτον,

ὁ Κεῖός φησι ποιητής.

Τῶν οἴνων ὁ μὲν λευκὸς, ὁ δὲ κιῤῥὸς, ὁ δὲ μέλας. καὶ ὁ μὲν λευκὸς, λεπτότατος τῇ φύσει, ὀρητικὸς, θερμὸς, πεπτικός τε ὢν, τὴν κεφαλὴν ποιεῖ διάπυρον· ἀναφερὴς γὰρ ὁ οἶνος. ὁ δὲ μέλας, ὁ μὴ γλυκάζων, τροφιμώτατος, συπτικός. ὁ δὲ γλυκάζων, καὶ τῶν λευκῶν, καὶ τῶν κιῤῥῶν τροφιμώτατος. λεαίνει γὰρ κατὰ τὴν πάροδον, καὶ παχύνων τὰ ὑγρὰ μᾶλλον, κεφαλὴν ἧττον παρενοχλεῖ. ὄντως γὰρ ἡ τοῦ γλυκέος οἴνυ φύσις ἐγχρονίζει περὶ τὰ ὑποχόνδρια, καὶ πτυέλυ ἐςὶν ἀναγωγὸς, ὡς Διοκλῆς καὶ Πραξαγόρας ἱςορῦσι. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖός φησιν· Ὁ μέλας οἶνός ἐςι θρεπτικώτατος, ὁ δὲ λευκὸς ὀρητικώτατος καὶ λεπτότατος, ὁ δὲ κιῤῥὸς ξηρὸς, καὶ τῶν σιτίων πεπτικώτερος. οἱ δ' ἐπιμελέςερον τεθαλαττωμένοι οἶνοι ἀκραίπαλοί τε εἰσὶ, καὶ κοιλίαν λύουσιν, ἐπιδάκνυσί τε τὸν ςόμαχον, ἐμφυσήσεις τε ἐνεργάζονται, καὶ συγκατεργάζονται τὴν τροφήν. τοιῦτος δ' ἐςιν ὅ τε Μύνδιος, καὶ ὁ ἀπὸ Ἁλικαρνασσῦ. ὁ γοῦν κυνικὸς Μένιππος ἁλμοπότιν τὴν Μύνδον φησί. ἱκανῶς δὲ καὶ ὁ Κῷος τεθαλάττωται. καὶ ὁ Ῥόδιος δὲ ἐλάττονος μὲν τετύχηκε θαλάσσης· ὁ δὲ πολὺς αὐτῦ ἀχρεῖός ἐςιν. ὁ δὲ νησιώτης εἴς τε τὺς πότυς ἐςὶν εὖ πεφυκὼς, καὶ πρὸς τὴν καθημερινὴν

*) γρ. Οὐ γὰρ ἀπ.

χρῆσιν οὐκ ἀνοίκειος. ὁ δὲ Κνίδιος αἵματος γεννητικὸς, τρόφιμος, κοιλίαν εὔλυτον κατασκευάζων· πλείων δὲ πινόμενος, ἐκλύει τὸν στόμαχον. ὁ δὲ Λέσβιος σύψιν μικροτέραν ἔχει, καὶ μᾶλλον οὐρεῖται. χαριέστερος δ' ἐστιν ὁ Χῖος. καὶ τοῦ Χίου ὁ καλούμενος Ἀριούσιος. διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ εἰσι τρεῖς. ὁ μὲν γὰρ αὐστηρός ἐστιν, ὁ δὲ γλυκάζων, ὁ δὲ μέσος τούτων τῇ γεύσει αὐτόκρατος καλεῖται. ὁ μὲν οὖν αὐστηρὸς εὔστομός ἐστι, καὶ τρόφιμος, καὶ μᾶλλον οὐρεῖται. ὁ δὲ γλυκάζων τρόφιμος, πλήσμιος, κοιλίας μαλακτικός. ὁ δ' αὐτό- p. 33.
κρατος τῇ χρείᾳ μέσος ἐστί. κοινῶς δ' ὁ Χῖος πεπτικὸς, τρόφιμος, αἵματος χρηστοῦ γεννητικὸς, προσηνέστατος, πλήσμιος, διὰ τὸ πολὺ εἶναι *) τῇ δυνάμει. τῶν δ' οἴνων χαριέστατος ὁ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἀλβανὸς, καὶ ὁ Φαλέρνος. ὁ δὲ τούτων πεπαλαιωμένος καὶ κεχρονικὼς, φαρμακώδης ὢν, καροῖ λίαν ταχέως. ὁ δὲ Ἀδριανὸς καλούμενος εὔπνους, εὐανάδοτος, ἄλυπος τὸ σύνολον. οἰνοποιητέον δὲ αὐτοὺς πρό τινος χρόνου, καὶ εἰς ἀναπεπταμένον τόπον θετέον, εἰς τὸ διαπνεῦσαι τὸ πολὺ **) τῆς δυνάμεως αὐτῶν. χαριέστατος δ' οἶνος εἰς παλαίωσιν ὁ Κερκυραῖος. ὁ δὲ Ζακύνθιος καὶ ὁ Λευκάδιος, διὰ τὸ γύψον λαβεῖν, καὶ κεφαλὴν ἀδικοῦσιν. ὁ δὲ ἀπὸ Κιλικίας Ἀβάτης καλούμενος κοιλίας μόνον ἐστὶ μαλακτικός. Κῴῳ δὲ καὶ Μυνδίῳ, καὶ Ἁλικαρνασίῳ, καὶ παντὶ τῷ ἱκανῶς τεθαλαττωμένῳ συνάδει τὰ σκληρὰ τῶν ὑδάτων, οἷα κρηναῖα, καὶ ὄμβρια, ἐὰν ᾖ διϋλισμένα καὶ πλείονα χρόνον καθεσταμένα. χρήσιμοι δ' εἰσὶν οὗτοι Ἀθήνῃσι καὶ Σικυῶνι· ἐν ταύταις γὰρ σκληρὰ τὰ τοιαῦτα ὕδατα. τοῖς δὲ θαλασσίοις τῶν οἴνων, καὶ τοῖς παρέχουσιν ἱκανωτέραν σύψιν, τῷ Χίῳ καὶ Λεσβίῳ, τὰ ἀποιότατα τῶν ὑδάτων εὐθετεῖ.

Εὖ γλῶσσα †) σιγήσασα τὸν πολὺν χρόνον,
Πῶς δῆτα τλήσῃ πρᾶγμ' ὑπεξελθεῖν τόδε;
Ἦ τῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον,
Ὑφ' ἧς τὸ κρυφθὲν ἐκφανεῖς ἀνάκτορον,

φησὶ Σοφοκλῆς.

Ὅτι ὁ Μαρεώτης οἶνος, ὁ Ἀλεξανδρεωτικὸς, τὴν μὲν προσηγορίαν ἔσχεν ἀπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κρήνης Μαρείας,

*) γρ. διὰ τὸ πολὺς εἶναι. **) γρ. τὸ παχύ. †) γρ. Φεῦ γλ.

καὶ τῆς παρ' αὐτὴν πόλεως ὁμωνύμου, ἣ πρότερον μὲν ἦν μεγίστη, νῦν δὲ κώμη· παρείληφε μέντοι τὴν προσηγορίαν λαβοῦσα ἀπὸ Μάρωνος *), ἑνὸς τῶν μετὰ Διονύσου τὰς στρατείας πεποιημένων. πολλὴ δὲ ἡ περὶ τὴν γῆν ταύτην ἄμπελος, ἧς καὶ ἡ σταφυλὴ βρωθῆναι πάνυ εὔστομος, καὶ ὁ γινόμενος οἶνος κάλλιστος· λευκός τε γὰρ καὶ ἡδὺς, εὔπνους, εὐανάδοτος, λεπτὸς, κεφαλῆς οὐ καθικνέμενος, διουρητικός. τούτου δὲ καλλίων ὁ Ταινιωτικὸς καλούμενος. ταινία δ' ἐστιν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἀφ' ἧς οἱ γινόμενοι οἶνοί εἰσι μὲν ἠρέμα ὑπόχλωροι, ἐμφαίνοντές τι ἐν αὐτοῖς λιπαρὸν, ὃ κατὰ τὴν τοῦ ὕδατος κρᾶσιν ἀναλύεται κατὰ βραχὺ, ὡς καὶ τὸ μέλι τὸ Ἀττικὸν ἀνακιρνάμενον. οὗτος ὁ Ταινιωτικὸς, πρὸς τὸ ἡδὺς εἶναι, ἔχει τι καὶ ἀρωματῶδες, ἠρέμα ἐπιστύφων. ἡ δὲ περὶ τὸν Νεῖλον ἄμπελος πλείστη μὲν αὐτὴ, ὅσος καὶ ὁ ποταμός, καὶ πολλαὶ τῶν οἴνων αἱ ἰδιότητες κατά τε τὰ χρώματα καὶ τὴν προσφοράν. τούτους δ' ὑπερβάλλει ὁ κατὰ Ἄντυλλαν πόλιν, οὐ μακρὰν οὖσαν Ἀλεξανδρείας, ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοί τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοσαν εἰς ζώνας. ὁ δὲ κατὰ τὴν Θηβαΐδα, καὶ μάλιστα ὁ κατὰ τὴν Κόπτον πόλιν, οὕτως ἐστὶ λεπτὸς, καὶ εὐανάδοτος. καὶ ταχέως πεπτικὸς, ὡς τοῖς πυρεταίνουσι διδόμενος μὴ βλάπτειν.

Σαυτὴν ἐπαινεῖς, ὥσπερ Ἀστυδάμας, γύναι.

p. 34. ἦν δὲ τραγικὸς ποιητὴς ὁ Ἀστυδάμας.

Ὅτι Θεόπομπος ὁ Χῖος τὴν ἄμπελον ἱστορεῖ εὑρεθῆναι ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν Ἀλφειὸν, καὶ ὅτι τῆς Ἠλείας τόπος ἐστὶν ἀπέχων ὀκτὼ σταδίους, ἐν ᾧ οἱ ἐγχώριοι κατακλείοντες τοῖς Διονυσίοις χαλκεῖς λέβητας τρεῖς κενοὺς, παρόντων τῶν ἐπιδημούντων ἀποσφραγίζονται, καὶ ὕστερον ἀνοίγοντες, εὑρίσκουσιν οἴνου πεπληρωμένους. Ἑλλάνικος δέ φησι, ἐν τῇ Πλινθίνῃ πόλει Αἰγύπτου πρώτῃ εὑρεθῆναι τὴν ἄμπελον. διὸ καὶ Δίων ὁ ἐξ Ἀκαδημίας, φιλοίνους καὶ φιλοπότας τοὺς Αἰγυπτίους γενέσθαι, εὑρεθῆναί τε παρ' αὐτοῖς βοήθημα, ὥστε τοὺς διὰ πενίαν ἀποροῦντας οἴνου τὸν ἐκ τῶν κριθῶν γενόμενον πίνειν· καὶ οὕτως ἥδεσθαι τοὺς τοῦτον προσ-

*) γρ. κώμη περιελείφθη, τὴν προσηγορίαν λαβοῦσα ἀπὸ Μ.

φερομένης, ὡς καὶ ᾄδειν, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν, ὅσα τὰς ἐξοίνας γινομένας. Ἀριστοτέλης δὲ φησι, ὅτι οἱ μὲν ἀπ' οἴνε μεθυσθέντες ἐπὶ πρόσωπον φέρονται, οἱ δὲ τὸν κρίθινον πεπωκότες ἐξυπτιάζονται τὴν κεφαλήν· ὁ μὲν γὰρ οἶνος καρηβαρικὸς, ὁ δὲ κρίθινος καρωτικός. ὅτι δὲ φίλοινοι Αἰγύπτιοι, σημεῖον καὶ τὸ παρὰ μόνοις αὐτοῖς ὡς νόμιμον*) ἐν τοῖς δείπνοις, πρὸ πάντων ἐδεσμάτων κράμβας ἐσθίειν ἐφθὰς, καὶ μέχρι τῦ δεῦρο παρασκευάζεσθαι. καὶ πολλοί εἰς τὰς κατασκευαζομένας ἀμεθύσες προσλαμβάνεσι τὸ τῆς κράμβης σπέρμα. καὶ ἐν ᾧ δ' ἂν ἀμπελῶνι κράμβαι φύονται, ἀμαυρότερος ὁ οἶνος γίνεται. διὸ καὶ Συβαρῖται, φησὶ Τίμαιος, πρὸ τοῦ πίνειν κράμβας ἤσθιον. Ἄλεξις·

Ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς.
Κατανύστασον. παύσῃ γάρ. εἶτά σοι δότω
Ῥάφανόν τις ἑφθήν.

Εὔβελος δέ πε φησί·

— — Γύναι,
Ῥάφανόν γε κεμίσασ' εἰς ἐμὲ σὺ, τὴν κραιπάλην
Μέλλεις ἀφεῖναι πᾶσαν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖς.

ὅτι δὲ τὴν κράμβην ῥάφανον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, Ἀπολλόδωρος δηλοῖ ὁ Καρύστιος·

Οἶδ', ὅτι καλῦμεν ῥάφανον, ἡμεῖς δ' οἱ ξένοι
Κράμβην, γυναιξὶ διαφέρειν οἴει δέ τι;

Ἀναξανδρίδης·

— — Ἐὰν λάσησθε νῦν,
Ῥάφανόν τε πολλὴν ἐντρώγητε, παύσετε
Τὸ βάρος, διασκεδᾶτε τὸ προσὸν νῦν νέφος
Ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Νικοχάρης·

Εἰς αὔριον ἀντὶ ῥαφάνων ἑψήσομεν
Βαλανεῖον **), ἵνα νῷν ἐξάρῃ τὴν κραιπάλην.

*) γρ. ὂν νόμιμον. **) γρ. ἑψήσομεν Βαλάνιον.

Ἄμφις·

Οὐκ ἔστιν, ὡς ἔοικε, φάρμακον μέθης
Οὐδὲν τοιοῦτον, ὡς τὸ προσπεσεῖν ἄφνω
Λύπην τιν᾽ οὕτως. ἐξελαύνει γὰρ σφόδρα
Λήρους, ὥστε τὰς ῥαφάνας οὕτω δοκεῖν *).

περὶ δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἡ κράμβη ποιεῖ, ἱστορεῖ καὶ Θεόφραστος, φεύγειν φάσκων καὶ ζῶσαν. τὴν ἄμπελον τῆς ῥαφάνου τὴν ὀδμήν.

*) γρ. ἐξελαύνει γὰρ σφόδρα. Ὡς λῆρον εἶναι τὰς ῥαφάνους οὕτως (vel ὄντως) δοκεῖν.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας προσεπιμετρεῖν τῷ ὕπνῳ, οὐκ εἴων C. 1.
με οἱ λόγοι, ὃς ἀπεμνημόνευσας, ὄντες ποικίλοι. ὕπνῳ δι- p. 35.
δόναι σχολήν.

Ὅτι τὸν οἶνον ὁ Κολοφώνιος Νίκανδρος ὠνομάσθαι φησὶν ἀπὸ Οἰνέως·

> Οἰνεὺς δ' ἐν κοίλοισιν ἀποθλίψας δεπάεσσιν
> Οἶνον ἔκλησε.

Φησὶ δὲ καὶ Μελανιππίδης ὁ Μιλήσιος·

> Ἐπώνυμος, ὦ δέσποτ', οἶνος Οἰνέως.

Ἑκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος τὴν ἄμπελον ἐν Αἰτωλίᾳ λέγων εὑρεθῆναι, φησὶ καὶ τάδε· Ὀρεσθεὺς ὁ Δευκαλίωνος ἦλθεν εἰς Αἰτωλίαν ἐπὶ βασιλέα *), καὶ κύων αὐτῷ στέλεχος ἔτεκε· καὶ ὃς ἐκέλευσεν αὐτὸν κατορυχθῆναι. καὶ ἐξ αὐτȣ̃ ἔφυ ἄμπελος πολυστάφυλος. διὸ καὶ τὸν αὐτȣ̃ παῖδα Φύτιον ἐκάλεσε. τούτου δ' Οἰνεὺς ἐγένετο, κληθεὶς ἀπὸ τῶν ἀμπέλων. οἱ γὰρ παλαιοὶ, φησὶ, Ἕλληνες οἴνας ἐκάλουν τὰς ἀμπέλȣς. Οἰνέως δ' ἐγένετο Αἰτωλός. Πλάτων δ' ἐν Κρατύλῳ ἐτυμολογῶν τὸν οἶνον, οἰόνουν αὐτόν φησι εἶναι, διὰ τὸ οἰήσεως ἡμῶν τὸν νοῦν ἐμπιπλᾶν. ἢ τάχα ἀπὸ τῆς ὀνήσεως κέκληται. παρετυμολογῶν, γὰρ Ὅμηρος τὴν φωνὴν, ὧδέ πως φησί·

> Ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴκε πίῃσθα.

*) γρ. ἐπὶ βασιλείᾳ.

καὶ γὰρ τὰ βρώματα ὀνείατα καλεῖν εἴωθεν, ἀπὸ τοῦ ὀνίσκειν ἡμᾶς.

Οἶνόν τοι, Μενέλαε, θεοὶ ποίησαν ἄριστον
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας.

Δίφιλος δ' ὁ κωμικός φησιν·

Ὦ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε,
Διόνυσε, καὶ σοφώτατ', ὡς ἡδύς τις εἶ,
Ὅταν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιῇς μόνος.
Τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα συμπείθεις γελᾶν·
Τόν τ' ἀσθενῆ τολμᾶν τι· τὸν δειλὸν θρασύν.

ὁ δὲ Κυθήριος Φιλόξενος λέγει·

Εὐῤῥείτας οἶνος πάμφανος.

Χαιρήμων δὲ ὁ τραγῳδὸς παρασκευάζειν φησὶ τὸν οἶνον τοῖς χρωμένοις γέλωτα, σοφίαν, εὐμάθειαν, εὐβουλίαν. Ἴων δ' ὁ Χῖος φησι·

Ἄδαμον *) παῖδα, ταυρωπόν, νέον οὐ νέον,
Ἥδιστον πρόπολον βαρυγδούπων ἐρώτων,
Οἶνον ἀερσίπνουν †), ἀνθρώπων πρύτανιν.

Μνησίθεος δὲ ἔφη·

p. 36. Τὸν οἶνον τοὺς θεοὺς
Θνητοῖς καταδεῖξαι, τοῖς μὲν ὀρθῶς χρωμένοις,
Ἀγαθὸν μέγιστον· τοῖς δ' ἀτάκτως, τοὔμπαλιν.
Τροφήν τε γὰρ δίδωσι τοῖσι χρωμένοις,
Ἰσχύν τε ταῖς ψυχαῖσι καὶ τοῖς σώμασιν.
Εἰς τὴν ἰατρικήν τε χρησιμώτατον.
Καὶ τοῖς ποτοῖς γὰρ φαρμάκοις κεράννυται,
Καὶ τοῖσιν ἑλκωθεῖσιν ὠφέλημ' ἔχει.
Ἐν ταῖς συνουσίαις τε ταῖς καθ' ἡμέραν,
Τοῖς μὲν μέτριον πίνουσι καὶ κεκραμένον,
Εὐθυμίαν φέρει γ'· ἐὰν δ' ὑπερβάλῃς, ὕβριν.
Ἐὰν δ' ἴσον ἴσῳ προσφέρῃ, μανίαν ποιεῖ·
Ἂν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν γε σωμάτων.
Διὸ καὶ καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον πανταχοῦ
Ἰατρόν· ἡ δὲ Πυθί' εἴρηκέ τισι,
Διόνυσον Ὑγιάτην καλεῖν.

*) γρ. Ἄδαμνον. †) γρ. ἀερσίνοον.

Εὔβουλος δὲ ποιεῖ τὸν Διόνυσον λέγοντα·

Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω
Τοῖς εὖ φρονοῦσι· τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα,
Ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
Ἔρωτος, ἡδονῆς τε· τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
Ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
Οἴκαδε βαδίζουσ'. ὁ δὲ τέτρατος
Οὐκ ἔθ' ἁμέτερος ἐστ', ἀλλ' ὕβρεως· ὁ δὲ πέμπτος βοῆς *)·
Ἕκτος δὲ κώμων· ἕβδομος δ' ὑπωπίων·
Ὄγδοος κλήτορος **)· ὁ δὲ ἔνατος χολῆς·
Δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ.
Πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς,
Ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

Ἐπίχαρμος δέ φησι· Ἐκ μὲν θυσίας θοίνη, ἐκ δὲ θοίνης πόσις ἐγένετο. Χαρίεν, ὥς γε μοι. ἐκ δὲ πόσιος κῶμος, ἐκ κώμου δὲ ἐγένετο θυανία· ἐκ δὲ θυανίας δίκη· ἐκ δὲ καταδίκης †) πέδαι τε καὶ σφάκελος καὶ ζημία. Πανύασις δ' ὁ ἐποποιὸς τὴν μὲν πρώτην πόσιν ἀπονέμει Χάρισιν, Ὥραις καὶ Διονύσῳ· τὴν δὲ δευτέραν Ἀφροδίτῃ, καὶ πάλιν Διονύσῳ· Ὕβρει δὲ καὶ Ἄτῃ τὴν τρίτην. κατὰ γὰρ τὸν Εὐριπίδην C. 2.

Πληγὰς ὁ κῶμος λοίδορόν θ' ὕβριν φέρει.

ὅθεν τινὲς τὴν Διονύσου γένεσιν καὶ τὴν τῆς Ὕβρεως κατὰ ταυτὰ γενέσθαι φασίν. Ἄλεξις δέ που φησὶν, ὡς

Ὁμοιότατος ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν
Τρόπον τίν' ἐστιν. τὸν γὰρ οἶνον τὸν νέον
Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι·
Πρώτιστον ἀφυβρίσαι κ' ἀπανθῆσαι· πάλιν
Σκληρὸν γενέσθαι ††). παρακμάσαντα δ', ὧν λέγω,
Τούτων ἁπάντων, ἀπαρυθέντα τὴν ἄνω
Ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσάν ποτε
Πότιμον γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν.
Ἡδὺν θ' ἅπασι τἀπίλοιπον διατελεῖν.

*) γρ. Οἴκαδε βαδίζουσ'. ὁ δὲ τέταρτος οὐκέτι Ἡμέτερός ἐστιν, ἀλλ' ὕβρεως· πέμπτος βοῆς. **) γρ. Ὁ δ' ὄγδοος κλήτορος. †) γρ. ἐκ δὲ θυανίας δίκη· ἐκ δὲ δίκης καταδίκη· ἐκ δὲ κατ. ††) γρ. Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι Πρώτιστον, ἀφρῆσαί τε, κ' ἀνθῆσαι, πάλιν Σκληρὸν γεν.

κατὰ δὲ τὸν Κυρηναῖον ποιητὴν

Οἶνός τοι πυρὶ *) ἴσον ἔχει μένος, εὖτ᾽ ἂν ἐς ἄνδρας
  Ἔλθῃ· κυμαίνει δ᾽, οἷα Λίβυσσαν ἅλα
Βοῤῥῆς ἠὲ νότος. τὰ δέ τοι κεκρυμμένα φαίνει
  Βυσσόθεν· ἐκ δ᾽ ἀνδρῶν πάντ᾽ ἐτίναξε νόον.

ἀλλαχοῦ δὲ τοὐναντίον φησὶ Ἄλεξις·

Οὐδὲν γ᾽ ἔοικ᾽ ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν.
Ὁ μὲν γὰρ ἀπογηράσκων ἀηδὴς γίνεται·
Οἶνον δὲ τὸν παλαιότατον σπουδάζομεν.
Ὁ μὲν δάκνει γὰρ, ὁ δ᾽ ἱλαροὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

Πανύασις δὲ λέγει·

p. 37. Οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ
Ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσῃ συνοπηδὸν ἀνίῃ.
Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἐρατὸν μέρος ἀγλαΐης τε,
Ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ᾽ ἱμερτῆς φιλότητος.
Τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ
Πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον ἠΰτε γῦπα
Ἧσθαι πλημμύροντα λελησμένον εὐφροσυνάων.

καὶ πάλιν·

Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον
Ἀγλαός· ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαὶ,
Πάντες δ᾽ ὀρχησμοὶ, πᾶσαι δ᾽ ἐραταὶ φιλότητες.
Πάσας δ᾽ ἐκ κραδίης ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάζει
Πινόμενος κατὰ μέτρον, ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων.

Τίμαιος δὲ ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀκράγαντι οἰκίαν τινά φησι καλεῖσθαι Τριήρη ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Νεανίσκους τινὰς ἐν αὐτῇ μεθυσκομένους, ἐς τοσοῦτον ἐλθεῖν μανίας ἐκθερμανθέντας ἀπὸ τῆς μέθης, ὡς νομίζειν μὲν ἐπὶ τριήρους πλεῖν, χειμάζεσθαι δὲ χαλεπῶς κατὰ τὴν θάλασσαν, καὶ τοσοῦτον ἔκφρονας γενέσθαι, ὡς τὰ ἀπὸ τῆς οἰκίας πάντα σκεύη καὶ στρώματα ῥίπτειν ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν ναῦν διὰ τὸν χειμῶνα ἀποφορτίζεσθαι δόξαν αὐτοῖς λέγειν τὸν κυβερνήτην. συναθροιζομένων οὖν πολλῶν, καὶ τὰ ῥιπτόμενα διαρπαζόντων, οὐδ᾽ ὡς παύεσθαι τῆς μανίας τοὺς νεανίσκους. καὶ τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, παραγενομένων τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐγκλινθέντες οἱ νεανίσκοι ἔτι ναυ-

*) γρ. τῷ πυρί.

τιῶντες, ἀπεκρίναντο πυνθανομένων τῶν ἀρχόντων, ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχλέμενοι ἠναγκάσθαι ἀποφορτίσασθαι τῇ θαλάσσῃ τὰ περιττὰ τῶν φορτίων. θαυμαζόντων δὲ τῶν ϛρατηγῶν τὴν ἔκπληξιν τῶν ἀνδρῶν, εἷς τῶν νεανίσκων, καί τοι δοκῶν τῶν ἄλλων πρεσβεύειν κατὰ τὴν ἡλικίαν, Ἐγὼ δ', ἔφη, ἄνδρες Τρίτωνες, ὑπὸ τοῦ δέες καταβαλὼν ἐμαυτὸν ὑπὸ τὲς θαλάμες, ὡς ἔνι μάλιϛα κατωτάτω ἐκείμην. συγγνόντες οὖν τῇ αὐτῶν ἐκϛάσει, ἐπιτιμήσαντες, μὴ πλείονος οἴνε ἐμφορεῖσθαι, ἀφῆκαν. καὶ οἱ χάριν ἔχειν ὁμολογήσαντες, ἂν λιμένος, ἔφη, τύχωμεν ἀπαλλαγέντες τοσέτε κλύδωνος, σωτῆρας ὑμᾶς ἐπιφανῶς μετὰ τῶν θαλασσίων δαιμόνων ἐν τῇ πατρίδι ἱδρυσόμεθα, ὡς αἰσίως ἡμῖν ἐπιφανέντας. ἐντεῦθεν ἡ οἰκία Τριήρης ἐκλήθη.

Φιλόχορος δέ φησιν, ὅτι οἱ πίνοντες ἐ μόνον ἑαυτὲς ἐμφανίζεσιν, οἵ τινες εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαϛον ἀνακαλύπτεσι παῤῥησίαν ἄγοντες· ὅθεν, οἶνος καὶ ἀλήθεια, λέγεται· καὶ

— ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον.

καὶ τὸ νικητήριον ἐν Διονύσε τρίπες. καὶ γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φαμὲν τὲς ἀληθεύοντας. δεῖ δὲ νοεῖν τρίποδα τε Διονύσε τὸν κρατῆρα. ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων, ἐς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινεν ἀμφοτέρες· ἐμπυριβήτης, ὁ καὶ λοετροχόος. Αἰσχύλος·

Τὸν μὲν τρίπες ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης,
Αἰεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς ϛάσιν.

ὁ δ' ἕτερος ὁ κρατὴρ καλέμενος. Ὅμηρος· p. 38.

Ἕπτ' ἀπύρες τρίποδας.

ἐν τούτοις δὲ τὸν οἶνον ἐκίρνων, καὶ ἐτός ἐϛιν ὁ τῆς ἀληθείας οἰκεῖος τρίπες. διὸ Ἀπόλλωνος μὲν οἰκεῖος, διὰ τὴν ἐκ μαντικῆς ἀλήθειαν· Διονύσε δὲ, διὰ τὴν ἐν μέθῃ. Σῆμος δ' ὁ Δήλιός φησι· Τρίπες χαλκες, ἐχ ὁ Πυθικὸς, ἀλλ' ὃν νῦν λέβητα καλεσι. ἐτοι δ' ἦσαν οἱ μὲν ἄπυροι, εἰς οὓς τὸν οἶνον ἐξεκεράννυον· οἱ δὲ λοετροχόοι, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἐθέρμαινον, καὶ ἐμπυριβῆται· καὶ τέτων ἔνιοι ὠτώεντες. τρίποδα δὲ τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες, τρίποδες ὠνομάζοντο.

Φησί πȣ Ἔφιππος·

Οὐκ σὲ πλῆθος πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν.
Οὐκοῦν μεθύοντάς φασι τἀληθῆ λέγειν.

Ἀντιφάνης·

— — κρύψαι, Φειδία,
Ἅπαντα τἆλλα τις δύναιτ' ἄν, πλὴν δυοῖν·
Οἶνόν τε πίνων, εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών.
Ἀμφότερα μηνύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων
Καὶ τῶν λόγων τ' αὖ· ὥστε *) τὰς ἀρνουμένας
Μάλιστα ταῦτα καταφανεῖς πολλοῖς ποιεῖ.

Φιλόχορος δέ φησι, Ἀμφικτύονα τὸν Ἀθηναίων βασιλέα μαθόντα παρὰ Διονύσȣ τὴν τȣ̃ οἴνου κρᾶσιν, πρῶτον κεράσαι. διὸ καὶ ὀρθοὺς γενέσθαι τȣ̀ς ἀνθρώπους ȣ̈τω πίνοντας, πρότερον ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καμπτομένους. καὶ διὰ τȣ̃το ἱδρύσασθαι βωμὸν ὀρθȣ̃ Διονύσȣ ἐν τῷ τῶν Ὡρῶν ἱερῷ· αὗται γὰρ καὶ τὸν τῆς ἀμπέλȣ καρπὸν ἐκτρέφουσι. πλησίον δ' αὐτȣ̃ καὶ ταῖς νύμφαις βωμὸν ἔδειμεν, ὑπόμνημα τοῖς χρωμένοις τῆς κράσεως ποιȣ́μενος. καὶ γὰρ Διονύσȣ τροφοὶ αἱ Μȣ̃σαι λέγονται. καὶ θεσμὸν ἔθετο, προσφέρεσθαι μετὰ τὰ σῖτα ἄκρατον, μόνον ὅσον γεύσασθαι, δεῖγμα τῆς δυνάμεως τȣ̃ ἀγαθοῦ θεȣ̃· τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη κεκραμένον, ὁπόσον ἕκαστος βȣ́λεται· προσεπιλέγειν δὲ τȣ́τῳ τὸ τȣ̃ Διὸς σωτῆρος ὄνομα, διὰ . . . . καὶ μνήμης **) ἕνεκα τῶν πινόντων, ὅτι ȣ̈τω πίνοντες ἀσφαλῶς σωθήσονται. Πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ νόμων τὴν τοῦ οἴνȣ χρῆσίν φησι ὑγείας ἕνεκα ὑπάρχειν. ἀπὸ τȣ̃ κατὰ μέθην δὲ κατασήματος καὶ ταύρῳ παρεικάζȣσιν τὸν Διόνυσον καὶ παρδάλει, διὰ τὸ πρὸς βίαν τρέπεσθαι τȣ̀ς ἐξοινωθέντας. Ἀλκαῖος·

Ἄλλοτε μὲν μελιαδέος, ἄλλοτε δ' ὀξυτέρȣ τριβόλων ἀρ-
ξήτȣ μένει †).

εἰσὶ δ' οἳ καὶ θυμικοὶ γίνονται. τοιȣ̃τος δ' ὁ ταῦρος. Εὐριπίδης·

Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κ' εἰς κέρας θυμȣ́μενοι.

διὰ δὲ τὸ μάχιμον καὶ θηριώδεις ἔνιοι γίνονται. ὅθεν καὶ τὸ παρδαλῶδες. καλῶς οὖν Ἀρίσων ὁ Χῖός φησι, ἥδιστον

*) γρ. Ἀμφότερα μηνύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων Καὶ τῶν λόγων ταῦθ'· ὥστε. **) γρ. διά τε τὸν οἰωνὸν καὶ μν. alii, διδαχῆς καὶ μν. †) γρ. ἀρητυμένȣ. alii, ἀρυτόμενοι.

τοτὸν εἶναι τὸν ἅμα μὲν γλυκύτητος, ἅμα δ' εὐδίας κοινωνοῦντα. διὸ καὶ τὸ καλέμενον νέκταρ κατασκευάζειν τινὰς περὶ τὸν Λυδίας Ὄλυμπον, οἶνον καὶ κηρία συγκιρνάντας εἰς ταυτὰ καὶ τὰ τῶν ἀνθῶν εὐώδη.

Οἶδα δ', ὅτι Ἀναξανδρίδης τὸ νέκταρ ἐ ποτὸν, ἀλλὰ p. 39. τροφὴν εἶναι λέγει θεῶν· Τὸ νέκταρ πάνυ μάττων ἐσθίω, διαπίνω τ' ἀμβροσίαν, καὶ τῷ Διὶ διακονῶ, καὶ σεμνὸς εἶμ' ἑκάστοθ' Ἥρᾳ λαλῶν καὶ Κύπριδι παρακαθήμενος *). καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι·

Τὸ νέκταρ ἔδμεναι αὐτάς.

καὶ Σαπφὼ δέ φησι·

Ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο,
Ἑρμᾶς δ' ἑλὼν ἔρπεν θεοῖς οἰνοχοήσων †).

ὁ δ' Ὅμηρος θεῶν πόμα τὸ νέκταρ οἶδεν. Ἴβυκος δέ φησι, τὴν ἀμβροσίαν τῦ μέλιτος κατ' ἐπίτασιν ἐννεαπλασίαν ἔχειν γλυκύτητα, τὸ μέλι λέγων ἔνατον εἶναι μέρος τῆς ἀμβροσίας κατὰ τὴν ἡδονήν.

Οὐδεὶς φιλοπότης ἄνθρωπός ἐςι κακός ††).
Ὁ γὰρ διμάτωρ Βρόμιος ἐ χαίρει συνὼν
Ἀνδράσι πονηροῖς, ἐδ' ἀπαιδεύτῳ βίῳ.

φησὶ Ἄλεξις· καὶ ὅτι οἶνος φιλολόγες πάντας ποιεῖ τὲς πλέον πίνοντας αὐτόν. ὁ δὲ ποιήσας τὸ εἰς Κρατῖνον ἐπί- C. 3. γραμμά φησι·

Οἶνός τοι χαρίεντι πέλει μέγας ἵππος ἀοιδῷ·
Ὕδωρ δὲ πίνων, χρηςὸν ἐδὲν ἂν τέκοις.
Ταῦτ' ἔλεγεν, Διόνυσε, καὶ ἔπνεεν, ἐχ' ἑνὸς ἀσκῦ
Κρατῖνος, ἀλλὰ παντὸς ὠδωδὼς πίθε.
Τοιγάρτοι ςεφάνων δόμος ἔβρυεν· εἶχε δὲ κιττῶν
Μέτωπον, οἷα καὶ σὺ, κεκροκωμένον †††).

Πολέμων φησὶ, ἐν Μουνυχίᾳ ἥρωα Ἀκρατοπότην τιμᾶσθαι· παρὰ δὲ Σπαρτιάταις Μάττωνα καὶ Κέρδωνα ἥρωας

*) γρ. — τὸ νέκταρ ἐσθίω πάνυ Μάττων, διαπίνω τ' ἀμβροσίαν, καὶ τῷ Διὶ Διακονῶ, καὶ σεμνὸς εἶμ' ἑκάστοτε Ἥρᾳ λαλῶν καὶ Κύπριδι παρακαθήμενος. †) γρ. ἔρπιν θεοῖς ᾠνοχόησεν. ††) γρ. ἐςὶν ἄνθρωπος κακός. †††) γρ. εἶχε δὲ κιττῷ Μέτωπον, οἷα καὶ σὺ, κεκρικωμένον.

ὑπό τινων μαγείρων ἱδρύσθαι ἐν τοῖς Φειδιτίοις. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀχαΐα Δειπνεὺς, ἀπὸ τῶν δείπνων σχὼν τὴν προσηγορίαν.

Ἐκ τροφῆς ξηρᾶς ὔτ' ἂν σκώμματα γένοιτο, ὔτ' αὐτοσχέδια ποιήματα, ἀλλὰ μὴν ὐδὲ κόμπος, ὐδὲ ψυχῆς ἀλαζονεία. καλῶς οὖν ἐν τῷ,

Πῆ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,
Ἃς, ὁπότ' ἐν Λήμνῳ, κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ καὶ πίνοντες κρητῆρας
Οἴνου ἐπιστεφέας,

ἐπεσημήνατο ὁ γραμματικὸς Ἀρίσαρχος περιγράφειν τὸν σίχον, ὃς ὑπὲρ κρεωφαγίας *) αὐχεῖν ποιεῖ τὺς Ἕλληνας. ὐ γὰρ ἀπὸ πάσης εὐθυμίας καὶ πληρώσεως τὸ καυχᾶσθαι, καὶ σκώπτειν, καὶ γελοιάζειν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀλλοιύσης τὴν γνώμην, καὶ πρὸς τὸ ψευδὲς τρεπύσης, ἣ γίνεται κατὰ τὴν μέθην. διὸ Βακχυλίδης φησί·

Γλυκεῖ' ἀνάγκη γευομένα κυλίκων,
Θάλπησι θυμὸν Κύπριδος.
Ἐλπὶς δ' αἰθύσσει φρένας
Ἀναμιγνυμένα Διονυσίοισι δώροις·
Ἀνδράσι δ' ὑψοτάτω
Πέμπει μερίμνας.
Αὐτὸς μὲν πολέων
Κρήδεμνον λύει·
Πᾶσι δ' ἀνθρώποις
Μοναρχήσειν δοκεῖ.
Χρυσῷ δ' ἐλέφαντί τε
Μαρμαίρουσιν οἶκοι·
Πυροφόροι δὲ κατ' αἰγλήεντα
Νῆες ἄγυσι ἀπ' Αἰγύπτυ
Μέγισον πλῦτον,
Ὣς πίνοντος ὁρμαίνει κέαρ.

Σοφοκλῆς δέ φησι·

p. 40. τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον.

οἱ δ' ἄλλοι ποιηταί φασι τὸν οἶνον

εὔφρονα καρπὸν ἀρύρης.

*) γρ. ὑπὸ κρεωφ.

καὶ ὁ τῶν ποιητῶν δὲ βασιλεὺς τὸν Ὀδυσσέα παράγει λέγοντα·

Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζει,
Θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ,

καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἀπὸ μέθης καὶ ἡ τῆς κωμῳδίας, καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας εὕρεσις ἐν Ἰκαρίῳ *) τῆς Ἀττικῆς εὑρέθη, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τῆς τρύγης καιρόν. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τρυγῳδία τὸ πρῶτον ἐκλήθη ἡ κωμῳδία.

Τὴν πανσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς,
Οἴνε δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις,
Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι,

Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις φησί. καὶ Ἀστυδάμας δέ φησι·

Θνητοῖσι τὴν ἀκεσφόρον λύπης
Ἔφηνεν οἰνομήτορ' ἄμπελον **).

Συνεχῶς μὲν γὰρ ἐμπιπλάμενος ἄνθρωπος ἀμελὴς γίνεται· ὑποπίνων δὲ πάνυ φροντιστικὸς †), Ἀντιφάνης φησί.

Οὐ μεθύω τὴν φρόνησιν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον μόνον,
Τὸ διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στόματι τὰ γράμματα,

φησὶ Ἄλεξις.

Σέλευκος δέ φησι, τὸ παλαιὸν οὐκ εἶναι ἔθος, οὔτ' οἶνον ἐπὶ πλεῖον οὔτ' ἄλλην ἡδυπάθειαν προσφέρεσθαι, μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρῶντας· διὸ καὶ θοίνας, καὶ θαλίας, καὶ μέθας ὠνόμαζον, τὰς μὲν, ὅτι διὰ θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον· τὰς δ', ὅτι θεῶν χάριν ἡλίζοντο καὶ συνῄεσαν· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, δαῖτα θάλειαν· τὸ δὲ μεθύειν φησὶ Ἀριστοτέλης, τὸ μετὰ τὸ θύειν αὐτῷ χρῆσθαι.

— θεοῖσι μικρὰ θύοντας τέλη
Τῶν βεθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους,

*) γρ. ἐν Ἰκαρίᾳ. **) γρ. — θνητοῖσι τὴν ἀκεσφόρον λύπης ἔφηνεν οἰνομήτορ' ἄμπελον. †) γρ. Συνεχῶς γὰρ ἐμπιπλάμενος ἀμελὴς γίγνεται Ἄνθρωπος· ὑποπίνων δὲ πάνυ φρ.

Εὐριπίδης φησί. καὶ σημαίνει ὧδε τὸ τέλος τὴν θυσίαν. καὶ Ὅμηρος·

Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα.

τελετάς τε καλοῦμεν τὰς ἔτι μείζους, καὶ μετά τινος μυστικῆς παραδόσεως ἑορτὰς, τῶν εἰς αὐτὰς δαπανημάτων ἕνεκα. τελεῖν γὰρ, τὸ δαπανᾷν· καὶ πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, καὶ εὐτελεῖς οἱ ὀλίγα.

Φησὶν Ἄλεξις·

Τὰς εὐτυχοῦντας ἐπιφανῶς δεῖ ζῆν *),
Φανερὰν τε τὴν δόσιν τὴν τοῦ θεοῦ ποιεῖν.
Ὁ γὰρ δεδωκὼς τ' ἀγαθὰ, τὸν μὲν ὢν **)
Πεποίηκεν, οἴεται †) χάριν τινὰ
Ἔχειν ἑαυτῷ· τὰς ἀποκρυπτομένας δὲ καὶ
Μετρίως πράττειν φάσκοντας ††), ἀχρήστους ὁρῶν
Ἀνελευθέρως τε ζῶντας, ἐπὶ καιροῦ τινος
Λαβὼν, ἀφεῖλεθ', ὅσα δεδωκὼς ἦν πάλαι.

C. 4. Οὐ χαίρει τῷ πόματι ἐκ πρώτης ἐθισθεὶς ἀνατροφῆς ὑδροποτεῖν.

Ἡδὺ γὰρ ἔστ' ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ
Τέρπεσθαι μύθοισιν, ἐπὴν δαιτὸς κορέσωνται,

Ἡσίοδος ἐν τῇ Μελαμποδίᾳ φησί.

Οὔ τινι ἡμῶν ἐπῆλθε, περὶ ὑδάτων εἰπεῖν τι, ἀφ' ὧν καὶ ὁ οἶνος φύεται· καί τοι Πινδάρου τοῦ μεγαλοφωνοτάτου
p. 41. ἄριστον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ φήσαντος. Ὅμηρος μὲν οὖν ὁ θειότατος καὶ τροφιμώτατον αὐτὸ οἶδεν, ἐν οἷς αἰγείρων ὑδατοτροφέων ἄλσος λέγει. ἐπαινεῖ δὲ καὶ τὸ διαυγὲς αὐτοῦ·

Κρῆναι πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ.

τὸ δὲ δὴ κοῦφον καὶ πλείονος τιμῆς ἄξιον ἱμερτὸν καλεῖ. ἱμερτὸν οὖν φησι τὸν Τιταρήσιον, ὃς τῷ Πηνειῷ συμμίσγεται †††). καὶ τοῦ ῥυπτικοῦ δὲ ὕδατος μέμνηται, ὃ ἀποδεχόμενος καὶ Πραξαγόρας ὁ Κῶος καλὸν εἶναι λέγει.

Καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι.

*) γρ. δεῖ ζῆν ἀεί. **) γρ. τ' ἀγαθὰ δαίμων, τὸν μὲν, ὧν.
†) γρ. αὐτὸς, οἴεται. ††) γρ. Πράττειν μετρίως φ.
†††) γρ. ὃ μίσγεται, vel ὃ συμμίσγεται.

διαςέλλει δὲ καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατέος· τὸν μὲν Ἑλλήσποντον εἶναι λέγων πλατὺν, ὑπὲρ δὲ θατέρυ φράζων·

Στῆσαν μὲν νῆας ἀγχῦ ὕδατος γλυκεροῖο.

οἶδε δὲ καὶ τὴν χλιαρῦ φύσιν πρὸς τὰ τραύματα. τὸν γοῦν Εὐρύπυλον τρωθέντα ἐκ τέτυ καταιονεῖ· καίτοι, εἰ ἐπισχεῖν ἔδει τὴν αἱμοῤῥαγίαν, τὸ ψυχρὸν ἐπιτήδειον ἦν συςρέφον καὶ συσφίγγον. εἰς δὲ τὸ παρηγορῆσαι τὰς ὀδύνας, τῷ θερμῷ ἐπαιονεῖ θέλγειν δυναμένῳ. ἔςι δὲ παρ᾽ αὐτῷ τὸ λιαρὸν θερμόν. ἐναργῶς δὲ τῦτο δείκνυσιν ἐν τῷ περὶ τῶν Σκαμάνδρυ πηγῶν·

Ἡ μὲν γὰρ (φησὶν) ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.

ἆρά γε τῦτο λιαρόν ἐςιν, ἀφ᾽ ὗ πυρὸς ἀτμὶς καὶ καπνὸς ἔμπυρος ἀναφέρεται; περὶ δὲ τῆς ἑτέρας πηγῆς λέγει, ὡς

— θέρεϊ ῥέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυςάλλῳ.

εἰωθὼς δὲ λέγειν καὶ τὺς νεοτρώτυς θερμῷ περιῤῥεῖσθαι αἵματι, ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονός φησι·

Ὄφρα οἱ αἷμ᾽ ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.

ἐπὶ δὲ τοῦ φεύγοντος μετὰ τὸ βληθῆναι ἐλάφυ μεταφράζων φησίν·

Ὄφρ᾽ αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ᾽ ὀρώρει.

Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλῦσι τὸ χλιαρὸν, ὡς Ἐρατοσθένης φησί. ὑδαρὲς, φησὶ, καὶ μετάκερας. τῶν δ᾽ ἄλλων ὑδάτων τὰ μὲν ἐκ πετρῶν φερόμενα δυσφορα καλεῖ, ὡς ἀχρεῖα δηλονότι. τὰ δὲ κρηναῖα καὶ διὰ πλείονος γῆς καὶ εὐκάρπυ φερόμενα τῶν ἄλλων προκρίνει. ὡς καὶ Ἡσίοδος·

Κρήνης ἀενάυ καὶ ἀποῤῥύτυ, ἅ τ᾽ ἀθόλωτος.

καὶ Πίνδαρος·

Μελιγαθὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ,
Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικρήνυ.

κρήνη δὲ ἐν Βοιωτίᾳ ἡ Τιλφῶσσα, ἀφ᾽ ἧς Ἀριςοφάνης φησὶ Τειρεσίαν πιόντα, διὰ γῆρας ὑχ᾽ ὑπομείναντα τὴν ψυχρότητα, ἀποθανεῖν.

Θεόφραστος δέ φησιν ἐν τῷ περὶ ὑδάτων τὸ Νείλου
ὕδωρ πολυγονώτατον καὶ γλυκύτατον· διὸ καὶ λύειν τὰς κοι-
λίας *) τῶν πινόντων, μίξιν ἔχον νιτρώδη **). ἐν δὲ τῷ
περὶ φυτῶν ἐνιαχοῦ φησι ὕδωρ γίνεσθαι παιδογόνιον †), ὡς
ἐν Θεσπιαῖς· ἐν Πύῤῥᾳ δὲ ἄγονον. καὶ τῶν γλυκέων δέ φησιν
ὑδάτων ἔνια ἄγονα, ἢ οὐ πολύγονα, ὡς τὸ ἐν Φεταῖς, καὶ
p. 42. τὸ ἐν Τάῤῥᾳ. αὐχμῶν δέ ποτε γενομένων περὶ τὸν Νεῖ-
λον, ἐῤῥύη τὸ ὕδωρ ἰῶδες, καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἀπώ-
λοντο. μεταβάλλειν τέ φησι οὐ μόνον τὰ πικρὰ τῶν ὑδά-
των, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁλυκὸν, καὶ ὅλους ποταμοὺς, καθὰ τὸν
ἐν Κιθαιρῶνι, παρ' ᾧ Ζηνὸς, καὶ τὸν ἐν Καρίᾳ, παρ' ᾧ
Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν. αἴτιον δὲ τὸ πολλοὺς κεραυνοὺς πί-
πτειν περὶ τὸν τόπον. τἄλλα δὲ τῶν ὑδάτων καὶ σωματώδη
εἰσὶ, καὶ ἔχει ὥσπερ τι βάρος ἐν ἑαυτοῖς, ὡς τὸ ἐν Τροι-
ζῆνι· τοῦτο γὰρ καὶ τῶν γευομένων εὐθὺς ποιεῖ πλήρες τὸ
στόμα. τὰ δὲ πρὸς τοῖς περὶ Πάγγαιον μετάλλοις, τοῦ μὲν
χειμῶνος τὴν κοτύλην ἄγουσαν ἔχει ἐννενήκοντα ἕξ, θέρους
δὲ τεσσαράκοντα ἕξ. συστέλλει δὲ αὐτὰ καὶ πυκνοῖ μᾶλλον
C. 5. τὸ ψύχος. διὸ καὶ ἐν τοῖς γνώμοσι ῥέον οὐκ ἀναδίδωσι | τὰς
ὥρας ἐν τῷ χειμῶνι, ἀλλὰ περιττεύει, βραδυτέρας οὔσης
τῆς ἐκροῆς, διὰ τὸ πάχος. καὶ ταῦτα περὶ Αἰγύπτου φησὶ,
ὅπου μαλακώτερος ὁ ἀήρ. τὸ δὲ ἁλυκὸν ὕδωρ γεωδέστερόν
ἐστι, καὶ πλείονος δεῖται κατεργασίας· ὡς καὶ τὸ θαλάσ-
σιον, θερμοτέραν ἔχον τὴν φύσιν, καὶ μὴ ὅμοιον πάσχον.
μόνον δ' ἀτέραμνον τῶν ἁλυκῶν τὸ τῆς Ἀρεθούσης. χείρω
δ' ἐστὶ τὰ βαρυσταθμότερα, καὶ τὰ σκληρότερα, καὶ τὰ ψυ-
χρότερα, διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. δυσκατεργαστότερα γάρ ἐστι,
τὰ μὲν τῷ πολὺ τὸ γεῶδες ἔχειν, τὰ δὲ ψυχρότητος ὑπερ-
βολῇ. τὰ δὲ ταχὺ θερμαινόμενα κοῦφα καὶ ὑγιεινά. ἐν
Κραννῶνι δ' ἐστιν ὕδωρ ἡσυχῇ θερμαῖνον, ὃ διατηρεῖ ††)
κραθέντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δ' ἐπίῤ-
ῥυτα καὶ ἐξ ὀχετοῦ ὡς ἐπίπαν βελτίω τῶν στασίμων, κο-
πτόμενά τε μαλακώτερα γίνονται. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀπὸ τῆς
χιόνος δοκεῖ χρηστὰ εἶναι. καὶ γὰρ ἀνάγεται τὸ ποτιμώτε-

*) γρ. καὶ ὅτι λύει τὰς κ. **) γρ. μίξιν ἔχοντα λιτρώδη.
†) γρ. παιδογόνον, vel γυναιξὶ παιδογόνον. ††) γρ. ὃ θερ-
μὸν διατηρεῖ.

ρον· καὶ τοῦτο κεκομμένον ἐστὶ τῷ ἀέρι. διὸ καὶ τῶν ὀμβρίων βελτίω, καὶ τὰ ἐκ κρυστάλλου δὲ, διὰ τὸ κουφότερα εἶναι· σημεῖον δ', ὅτι καὶ ὁ κρύσταλλος αὐτὸς κουφότερος τοῦ ἄλλου ὕδατος. τὰ δὲ ψυχρὰ σκληρὰ, διότι γεωδέστερα. τὸ δὲ σωματῶδες καὶ θερμανθὲν θερμότερον, καὶ ψυχθὲν ψυχρότερόν ἐστι. κατὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι ποτιμώτερα τῶν ἐν τοῖς πεδίοις· ἧττον γὰρ μέμικται τῷ γεώδει. ποιεῖ δὲ τὸ γεῶδες καὶ τὰς ἐπιχροὰς τῶν ὑδάτων. τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης ἐρυθρὸν γίνεται ἐπί τινας ἡμέρας. τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένους κατά τινας χρόνους ἰοβαφὲς, καίπερ ὄντος καθ' ὑπερβολὴν λεπτοῦ. σημεῖον δὲ τούτου, τὸ ἐπάνω Ὑπάνιος νήχεσθαι, γίνεται διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βορείοις. πολλαχοῦ δ' εἰσὶ κρῆναι αἱ μὲν ποτιμώτεραι, καὶ οἰνωδέσεραι, ὡς ἡ περὶ Παφλαγονίαν, πρὸς ἥν φησι τοὺς ἐγχωρίους ὑποπίνειν προσιόντας· ἁλμώδεις δ' ἅμα τῷ ὀξεῖ ἐν Σικανοῖς τῆς Σικελίας. ἐν τῇ Καρχηδονίων δὲ ἐπικρατείᾳ κρήνη ἐστὶν, ᾗ τὸ ἐφιστάμενον ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον, μελάντερον τὴν χρόαν, ὃ ἀποσφαιροῦντες χρῶνται πρὸς τὰ πρόβατα καὶ τὰ κτήνη. καὶ παρ' ἄλλοις δ' εἰσὶ λίπος ἔχουσαι τοιοῦτον, ὡς ἡ ἐν Ἀσίᾳ, ὑπὲρ ἧς Ἀλέξανδρος ἐπέστειλεν ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. καὶ τῶν θερμῶν δ' ἐκ φύσεως ὑδάτων ἔνια γλυκέα ἐστὶν, ὡς τὰ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας, καὶ περὶ Τραγασὰς, τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Λαρίσσῃ *), καὶ περὶ Μαγνησίαν, καὶ ἐν Μήλῳ, καὶ Λιπάρᾳ· ἐν δὲ Πρέσῃ, τῇ πρὸς τὸν Μύσιον p. 43. Ὄλυμπον, τὰ βασιλικὰ καλέμενα. τὰ δ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, ἔτι δὲ Νύσσαν πόλιν, οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ, ὡς μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολουομένους ἐλαίου. τοιαῦτα καὶ τὰ ἐν Δασκύλου κώμῃ. τὰ δὲ ἐν Καρέροις κατάξηρα καὶ σφόδρα θερμά. τὰ δὲ περὶ Μηνὸς κώμην, ἥ ἐστι Φρυγίας, τραχύτερά ἐστι καὶ λιτρωδέστερα· ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ καλουμένῃ Λέοντος κώμῃ τῆς Φρυγίας. τὰ δὲ περὶ Δουλύλαιον **) καὶ πινόμενά ἐστιν ἥδιστα. τὰ γὰρ περὶ Βαΐας ἢ Βαΐων λιμένα †) τῆς Ἰταλίας παντελῶς ἄποτα.

Σταθμήσας τὸ ἀπὸ τῆς ἐν Κορίνθῳ Πειρήνης καλουμένης ὕδωρ, κουφότερον πάντων εὗρον τῶν κατὰ τὴν Ἑλ-

*) γρ. τὰ τ' ἐν τῇ Τρωϊκῇ Λαρίσσῃ. **) γρ. περὶ Δορύλαιον. †) γρ. ἢ Βαΐου λιμένα.

λάδα. ὁ γὰρ Ἀντιφάνει τῷ κωμικῷ πεπίςευκα, λέγοντι, κατὰ πολλὰ τὴν Ἀττικὴν διαφέρουσαν τῶν ἄλλων, καὶ ὕδωρ κάλλιςον ἔχειν. Φησὶ γάρ· Οἷα δὴ χώρα φέρει διαφέροντα πάσης, Ἱππόνικε, τῆς οἰκουμένης, Τὸ μέλι, τοὺς ἄρτους, τὰ σῦκα. σῦκα μὲν, νὴ τὸν Δία, πάνυ φέρει, Βοσκήματ', ἔρια, μύρτα, θύματτα, τυροὺς, ὕδωρ διαφέρον, ὥςε καὶ γνοίην ἂν εὐθὺς Ἀττικὸν πίνων ὕδωρ.

C. 6. Τὸ ὕδωρ ποταμοῦ σῶμά φησί που Εὔβουλος ὁ κωμῳδοποιὸς εἰρηκέναι Χαιρήμονα τὸν τραγικόν·

Ἐπεὶ δὲ σηκῶν περιβολὰς ἠμείψαμεν,
Ὕδωρ τε, ποταμοῦ σῶμα, διεπεράσαμεν,
Καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ἐξ ὑδάτων ἄρδεται.

Ἐν Τήνῳ κρήνη ἐςὶν, ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίγνυται. Ἡρόδοτος δὲ ἐν τετάρτῃ τὸν Ὕπανίν φησιν ἀπὸ μὲν τῶν πηγῶν φερόμενον ἐπὶ πέντε ἡμέρας βραχὺν εἶναι καὶ γλυκὺν, μετὰ δὲ ἄλλων τεσσάρων ἡμερῶν πλόον πικρὸν γίνεσθαι, ἐκδιδούσης εἰς αὐτὸν κρήνης τινὸς πικρᾶς. Θεόπομπος δέ φησι, παρὰ τὸν Ἐργίνην ποταμὸν ὀξὺ εἶναι ὕδωρ, καὶ τοὺς πίνοντας αὐτὸ μεθύσκεσθαι, καθὰ καὶ τοὺς τὸν οἶνον. Ἀριςόβουλος δ' ὁ Κασανδρεύς φησι, ἐν Μιλήτῳ κρήνην εἶναι Ἀχίλλειον καλουμένην, ἧς τὸ μὲν ῥεῦμα εἶναι γλυκύτατον, τὸ δ' ἐφεςηκὸς ἁλμυρὸν, ἀφ' ἧς οἱ Μιλήσιοι περιῤῥάνασθαί φασι τὸν ἥρωα, ὅτε ἀπέκτεινε Στράμβηλον, τὸν τῶν Λελέγων βασιλέα. Φασὶ δὲ καὶ, ὅτι τὸ περὶ Καππαδοκίαν ὕδωρ, πολύ τε ὂν καὶ κάλλιςον, οὐ σήπεται ἀπόρῥοιαν οὐκ ἔχον, πλὴν εἰ μὴ ὑπὸ γῆν ῥέοι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν ἑβδόμῳ Ὑπομνημάτων ἐπὶ Κορίνθου προάγουσί φησι ἡμῖν διὰ τῆς Κοντοπορίας καλουμένης, κατὰ τὴν ἀκρώρειαν προσβαίνουσιν, εἶναι κρήνην νᾶμα ἀνιεῖσαν χιόνος ψυχρότερον, ἐξ ἧς πολλοὺς μὴ πίνειν ἀποπαγήσεσθαι προςδοκῶντας· αὐτὸς δὲ λέγει πεπωκέναι. Φύλαρχος δέ φησιν, ἐν Κλείτορι εἶναι κρήνην, ἀφ' ἧς τοὺς πιόντας οὐκ ἔτ' ἀνέχεσθαι τὴν τοῦ οἴνου ὀδμήν.

Κλέαρχός φησι, τὸ μὲν ὕδωρ, ὥσπερ καὶ τὸ γάλα, λευκὸν λέγεσθαι· οἶνον δὲ, καθάπερ καὶ τὸ νέκταρ, ἐρυθρόν· μέλι δὲ καὶ ἔλαιον χλωρόν· τὸ δ' ἐκ τῶν μύρων θλιβόμενον μέλαν.

Εὔβουλος εὑρετικούς φησι τὸ ὕδωρ ποιεῖν τοὺς πίνοντας αὐτὸ μόνον· τὸν δ' οἶνον ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖν *). τὰ αὐτὰ δὲ ἰαμβεῖα καὶ ὁ Φιλητᾶς φησι.

Τοσαῦτα ὥσπερ οἱ ῥήτορες πρὸς ὕδωρ εἶπον **), καὶ βραχὺ ἀναπαυσάμενος· αὖθις, ἔφη †), Ἄμφις ὁ κωμικός που φησί· p. 44.

> Ἐνῆν ἄρ', ὡς ἔοικε, κἀν οἴνῳ λόγος.
> Ἔνιοι δ' ὕδωρ πίνοντές εἰσ' ἀβέλτεροι.

Ἀντιφάνης δέ·

> Οἴνῳ τὸν οἶνον ἐξελαύνειν, κόπῳ κόπον,
> Σάλπιγγι τὴν σάλπιγγα, τῷ κήρυκι τὸν βοῶντα,
> Καὶ ψόφῳ ψόφον, τριωβόλῳ δὲ πόρνην,
> Αὐθάδειαν αὐθαδείᾳ, Καλλίστρατον μαγείρῳ,
> Στάσιν στάσει, μάχην μάχῃ, ὑπωπίοις δὲ πύκτην,
> Πόνῳ πόνον, δίκην δίκῃ, γυναικὶ τὴν γυναῖκα.

Ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἔταττον οἱ παλαιοὶ τὸ ἄκρατον. Σώφρων·

> Ὕδωρ ἄκρατον εἰς τὴν κύλικα.

Ὅτι Φύλαρχός φησι, Θεόδωρον τὸν Λαρισσαῖον ὑδροπότην γενέσθαι, τὸν ἀλλοτρίως ἀεί ποτε πρὸς Ἀντίγονον ἐσχηκότα τὸν βασιλέα. φησὶ δὲ, καὶ τοὺς Ἴβηρας πάντας ὑδροποτεῖν, καί τοι πλουσιωτάτους ἀνθρώπων ὄντας· μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθῆτας δὲ φορεῖν πολυτελεστάτας. Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος Φιλῖνόν τινα ἱστορεῖ μήτε ποτῷ χρήσασθαί ποτε, ἢ ἐδέσματι ἄλλῳ, ἢ μόνῳ γάλακτι πάντα τὸν βίον. Πύθερμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραννήσασι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς Ἀγχίμολον καὶ Μόσχον φησὶ τοὺς ἐν Ἤλιδι σοφιστεύσαντας ὑδροποτῆσαι πάντα τὸν βίον, καὶ μόνα σῦκα προσφερομένους οὐδενὸς ἧττον φαίνεσθαι σώμασιν ἐῤῥωμενεστέρους ††)· τὸν δ' ἱδρῶτα αὐτῶν δυσώδη οὕτως ἔχειν, ὡς πάντας αὐτοὺς ἐκκλίνειν ἐν τοῖς βαλανείοις. Μάτρις δ'

*) γρ. Ὁ μὲν οἶνος ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖ· Ὕδωρ δὲ τοὺς πίνοντας εὑρετικοὺς ποιεῖ. **) γρ. πρὸς ὕδωρ εἰπών.
†) γρ. ἀναπαυσάμενος, αὖθις ἔφη. ††) γρ. ἐῤῥωμένας.

ὁ Ἀθηναῖος, ὃν ἐβίω χρόνον †), οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυρίνης ὀλίγον· οἴνου δὲ καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἀπείχετο, πλὴν ὕδατος. ὑδροπότης δ' ἦν καὶ Λάμπρος ὁ μουσικὸς, περὶ οὗ Φρύνιχός φησι λάρους θρηνεῖν, ἐν οἷσι Λάμπρος ἐναπέθνησκεν, ἄνθρωπος ὑδατοπότας, μίνυρος ὑπερσοφιστὴς, μουσῶν σκελετὸς, ἀηδόνων ἠπίαλος, ὕμνος ᾅδου. Μάχων δ' ὁ κωμικὸς ὑδροπότου Μοσχίωνος μέμνηται. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶ, ὅτι ἁλμυρὰς τινες προσφερόμενοι τροφὰς ἄδιψοι διέμειναν, ὧν ἦν Ἀρχωνίδης ὁ Ἀργεῖος. Μάγων δὲ ὁ Καρχηδόνιος τρὶς τὴν ἄνυδρον διῆλθεν, ἄλφιτα ξηρὰ σιτούμενος καὶ μὴ πίνων. Πολέμων δ' ὁ Ἀκαδημαϊκὸς, ἀρξάμενος ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν, ὑδροπότησε μέχρι θανάτου, ὡς ἔφη Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος. Διοκλῆ τε τὸν Πεπαρήθιόν φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος μέχρι τέλους ψυχρὸν ὕδωρ πεπωκέναι. αὐτὸς δὲ περὶ αὑτοῦ μάρτυς ἀξιόχρεως Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ, φάσκων, χρόνον τινὰ ὕδωρ μόνον πεπωκέναι. καὶ Πυθέας γοῦν φησι· Ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθένη καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διάκεινται· ὁ μὲν γὰρ ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὥς φασιν· ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος, κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Εὐφορίων δὲ ὁ Χαλκιδεὺς οὕτω πως γράφει· Λασύρτας Λασιώνιος οὐδὲ προσεδεῖτο ποτοῦ, καθάπερ οἱ ἄλλοι, οὖρον δὲ προΐετο ††), καθάπερ πάντες ἄνθρωποι. καὶ πολλοὶ διὰ φιλοτιμίαν ἐπεχείρησαν παρατηρῆσαι, καὶ ἀπέστησαν πρὸ
p. 45. τοῦ εὑρεῖν τὸ πραττόμενον. θέρους γὰρ ὥρᾳ καὶ τριακονθήμερον προσεδρεύοντες, καὶ οὐδενὸς μὲν ὁρῶντες ἀπεχόμενον ἁλμυροῦ, τὴν κύσιν δ' αὐτοῦ ἔχοντα, συνεπείσθησαν ἀληθεύειν. ἐχρῆτο δὲ καὶ τῷ ποτῷ, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον οὐ προσεδεῖτο τούτου μεταλλάξαι βρώματα διάφορα.

Ἔσθ' ἡδὺ *), (φησὶ Ἀντιφάνης) καὶ τῶν πολλάκις θρυλλουμένων
Διάμεσον ὄντα τὸ παραγεύσασθαί τινος
Καινοῦ, διπλασίαν παρέσχε τὴν ἡδονήν **).

†) γρ. ὅσον ἐβίω χρόνον. ††) γρ. οὐδ' οὖρον προΐετο. *) γρ. Τὸ γὰρ μεταλλάξαι διάφορα βρώματα Ἔσθ' ἡδύ. **) γρ. παρέσχε διπλασίαν τὴν ἡδ.

Ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησι ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος, ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεος πιεῖν ἄγεται τοῦ παρὰ Σοῦσα ῥέοντος· τοῦ δὲ μόνου πίνει ὁ βασιλεύς. τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι καμίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοισιν ἕπονταί οἱ. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος καὶ ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις φέρεται τῷ βασιλεῖ, λέγων, αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον καὶ ἥδιστον εἶναι. καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου δὲ βασιλεὺς δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπίκλην, ἐκδοὺς τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ, ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε, πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἡ παῖς πίνῃ, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. Ἡλιόδωρος δέ φησι, τὸν Ἐπιφανῆ Ἀντίοχον, ὃν διὰ τὰς πράξεις Πολύβιος Ἐπιμανῆ καλεῖ, τὴν κρήνην τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κεράσαι οἴνῳ, καθάπερ καὶ τὸν Φρύγα Μίδαν φησὶ Θεόπομπος, ὅτε ἑλεῖν τὸν Σειληνὸν ὑπὸ μέθης ἠθέλησεν. ἔστι δὲ ἡ κρήνη, ὥς φησι Βίων, μέση Μήδων *) καὶ Παιόνων, Ἴννα καλουμένη. Στάφυλος δέ φησι, τὴν τοῦ οἴνου κρᾶσιν Μελάμποδα πρῶτον εὑρεῖν. φησὶ δὲ πεπτικώτερον τοῦ οἴνου τὸ ὕδωρ Πλειστόνικος.

Ὅτι τοῖς προπίνουσιν ἐπιτεταμένως οὐκ οἰκείως διατίθεται ὁ στόμαχος, ἀλλὰ μᾶλλον κακοῦται, καὶ πολλάκις φθορὰς τῶν ληφθέντων παρασκευάζει. δεῖ οὖν τὸν ὑγείας ἀντιποιούμενον καὶ συμμέτροις γυμνασίοις χρᾶσθαι, διὰ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας, καὶ λουτροῖς, ὡς διανοῖξαί τε τὸ σῶμα καὶ μαλαχθῆναι· μετὰ δὲ ταῦτα προπίνειν ὕδωρ ὡς χρηστότατον, ἐν μὲν χειμῶνι καὶ ἔαρι θερμὸν ὡς μάλιστα, ἐν δὲ τῷ θέρει ψυχρὸν, ὡς μὴ προσεκλύειν τὸν στόμαχον· προπίνειν δὲ σύμμετρον τῷ πλήθει, χάριν τοῦ προαναληφθῆναι τοῦτο εἰς τὴν ἕξιν, καὶ μὴ ἀκέραιον ἀναδίδοσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου δύναμιν, μηδὲ τοῖς πέρασι τῶν ἀγγείων προσπίπτουσαν ἐπιδάκνειν. ἐὰν δέ τις ἡμῶν τοῦτο δυσκόλως ποιῇ, C. 7.
γλυκὺ ὕδωρ ἢ θερμὸν **) προλαμβανέτω, μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον πρότροπον, τὸν γλυκὺν Λέσβιον, ὄντα εὐστόμαχον. καὶ ὁ γλυκάζων δ᾽ οἶνος οὐ βαρύνει τὴν κεφαλὴν, ὡς Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ διαίτης φησί· ὅ τινες μὲν ἐπιγρά-

*) γρ. Μαίδων. **) γρ. γλυκὺν ἢ ὕδωρ θερμόν.

φησι περὶ ὀξέων νοσημάτων· οἱ δὲ περὶ πτισάνης· ἄλλοι δὲ πρὸς τὰς Κνιδίας γνώμας. λέγει δέ· Ὁ γλυκὺς ἧσσόν ἐστι καρηβαρικὸς τοῦ οἰνώδεος, καὶ ἧσσον φρενῶν ἁπτόμενος, διαχωρητικώτερος τοῦ ἑτέρου κατ᾽ ἔντερον. οὐ δεῖ δὲ προπίνειν κατὰ τοὺς Καρμανούς, φησὶ Ποσειδώνιος· τούτους γάρ, φιλοφρονουμένους ἐν τοῖς συμποσίοις, λύειν τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ φλέβας, καὶ τὸ καταῤῥέον αἷμα μιγνύντας τῷ πόματι, προσφέρεσθαι, τέλος φιλίας νομίζοντας τὸ γεύσασθαι τοῦ
p. 46. ἀλλήλων αἵματος. μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν ταύτην συγχρίεσθαι τὴν κεφαλὴν μύρῳ, μάλιστα μὲν ῥοδίνῳ, εἰ δὲ μή, μηλίνῳ, εἰς τὸ ἀποκρίνεσθαί τι ἀπὸ τοῦ πότου *), καὶ μὴ βλάπτεσθαι ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεως· εἰ δὲ μή, ἰρίνῳ ἢ ναρδίνῳ. οὐ κακῶς οὖν Ἄλεξις φησι·

> Ἐναλείφεται τὰς ῥῖνας, ὑγιείας μέρος
> Μέγιστον, ὀσμὰς ἐγκεφάλῳ χρηστὰς ποιῶν.

ἐκκλίνειν δὲ δεῖ τὰ παχέα τῶν μύρων· ὕδωρ τε πίνειν τὸ κατὰ πρόσοψιν λεπτὸν καὶ διαυγές, ὃ δὴ καὶ κατὰ τὸν σταθμόν ἐστι κοῦφον, καὶ οὐδὲν ἐν αὐτῷ γεῶδες ἔχει. τὸ δὲ συμμέτρως θερμαινόμενον καὶ ψυχόμενον ὕδωρ χρηστόν ἐστι, καὶ εἰς χάλκεον ἢ ἀργύρεον ἄγγος ἐγχεόμενον οὐ ποιεῖ τὸ ἰῶδες. φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἱπποκράτης· Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον καὶ ψυχόμενον ἀεὶ κουφότερον. μοχθηρὰ δέ ἐστι τὰ βραδέως τὰ ὄσπρια τήκοντα· τοιαῦτα δὲ τὰ νιτρώδη καὶ ἁλμυρά.

Ἐν τῷ περὶ ὑδάτων Ἱπποκράτης καλεῖ τὸ χρηστὸν ὕδωρ πολύτιμον. τὰ δὲ τῶν ὑδάτων στάσιμα χαλεπά· ὡς τὰ λιμναῖα καὶ τὰ ἑλώδη. ἔστι δὲ καὶ τῶν κρηναίων τὰ πλεῖστα σκληρότερα. Ἐρασίστρατος δέ φησι, ὡς δοκιμάζουσί τινες τὰ ὕδατα σταθμῷ, ἀνεξετάστως. ἰδοὺ γάρ, τοῦ ἐξ Ἀμφιαράου ὕδατος καὶ τοῦ ἐξ Ἐρετρίας συμβαλλομένων, τοῦ μὲν φαύλου, τοῦ δὲ χρηστοῦ, ὄντως οὐδ᾽ ἥτις ἐστὶ διαφορὰ κατὰ τὸν σταθμόν. Ἱπποκράτης δ᾽ ἐν τῷ περὶ τόπων ἄριστά φησιν εἶναι τῶν ὑδάτων, ὅσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥεῖ καὶ ἐκ λόφων ξηρῶν †). ταῦτα γὰρ λευκά, καὶ γλυκέα, καὶ τὸν οἶνον ὀλίγον φέρειν οἷά τέ ἐστι, τόν τε χειμῶνα θερμαίνεται, καὶ τὸ θέρος ψυχρά ἐστιν. ἐπαινεῖ δὲ μάλιστα, ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς ἀνα-

*) γρ. τὸ ἀπὸ τοῦ ποτοῦ. †) γρ. ἐκ λόφων γεηρῶν.

τολὴν ἡλίυ ἐῤῥωγε, καὶ μάλιςα πρὸς τὰς θερινάς· τὰ γὰρ ἀνατολικὰ λαμπρὰ εἶναι, καὶ εὐώδη, καὶ κᾶφα.

Διοκλῆς δὲ φησι, τὸ ὕδωρ πεπτικὸν εἶναι, καὶ ἄφυσον, ψυκτικόν τε μετρίως, ὀξυδερκές τε, καὶ ἥκιςα καρηβαρικὸν, κινητικόν τε ψυχῆς καὶ σώματος. Πραξαγόρας τέ φησι ταυτά· ἐπαινεῖ δὲ τὸ ὄμβριον. Εὐήνωρ δὲ τὰ λακκαῖα· χρηςόν τε εἶναι φάσκει τὸ ἐξ Ἀμφιαράτε †), συμβαλλόμενον τῷ ἐν Ἐρετρίᾳ.

Ὅτι δὲ τὸ ὕδωρ ὁμολογεμένως ἐςὶ τρόφιμον, δῆλον ἐκ τοῦ τρέφεσθαί τινα ἐξ αὐτῦ μόνε τῶν ζώων, ὥσπερ τὰς τέττιγας. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὑγρῶν ἐςι τρόφιμα, οἷον γάλα, πτισάνη, οἶνος. τὰ γοῦν ὑποτίτθια γάλακτι διοικεῖται. καὶ πολλὰ δὲ ἔθνη γαλακτοποτοῦντα ζῇ. Δημόκριτον δὲ τὸν Ἀβδηρίτην λόγος ἔχει, διὰ γῆρας ἐξάξαι αὐτὸν διεγνωκότα τοῦ ζῆν, καὶ ὑφαιροῦντα τῆς τροφῆς καθ' ἑκάςην ἡμέραν, ἐπεὶ αἱ τῶν Θεσμοφορίων ἡμέραι ἐνέςησαν, δεηθεισῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν, μὴ ἀποθνήσκειν κατὰ τὴν πανήγυριν, ὅπως ἑορτάσωσι, πεισθῆναι, κελεύσαντα μέλιτος ἀγγεῖον αὐτῷ πλησίον παρατεθῆναι· καὶ διαζῆσαι ἡμέρας ἱκανὰς τὸν ἄνδρα τῇ ἀπὸ τῦ μέλιτος ἀναφορᾷ μόνῃ χρώμενον· καὶ μετὰ τὰς ἡμέρας βαςαχθέντος τῦ μέλιτος, ἀποθανεῖν. ἔχαιρε δὲ ὁ Δημόκριτος αἰεὶ τῷ μέλιτι. καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον, πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι, ἔφη, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς μέλιτι βρέχοι, τὰ δ' ἐκτὸς ἐλαίῳ. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τροφὴ ἦν ἄρτος μετὰ μέλιτος, ὥς φησι Ἀριςόξενος, τὺς προσφερομένυς αὐτὰ ἀεὶ ἐπ' ἀρίςῳ λέγων ἀνόσως διατελεῖν. P. 47. Λύκος δὲ πολυχρονίους φησὶν εἶναι τὺς Κυρνίους, (οἰκοῦσι δ' ἔτοι περὶ Σαρδὼ) διὰ τὸ μέλιτι ἀεὶ χρῆσθαι. πλεῖςον δὲ τῦτο γίνεται παρ' αὐτοῖς.

Ὅρα τὸ ἀνατιθεμένων πάντων τὴν ζήτησιν, ἤτοι ἀναβαλλομένων.

Ὅτι τὸ ἄνησις, ἤτοι νῆσις, πλεονασμῷ τοῦ α, ὡς ςάχυς ἄςαχυς, παρὰ Κρατίνῳ κεῖται·

Οὐ γάρ τοι σύγε πρῶτος φοιτᾷς ἐπὶ δεῖπνον ἄνησις.

†) γρ. ἐξ Ἀμφιαράε.

τὸ δὲ ὀξύπεινος παρὰ Διφίλῳ·

— — τέρπομαι γυμνὰς ὁρῶν
Τὰς ὀξυπείνας, καὶ πρὸ τῶν καιρῶν ἀεὶ
Πάντ' εἰδέναι σπεύδοντας.

καὶ Ἀντιφάνης·

— — ἓν νόσημα τοῦτ' ἔχει·
Ἀεὶ γὰρ ὀξύπεινός ἐστι. Θετταλὸν λέγεις
Κομιδῆ τὸν ἄνδρα.

C. 8. καὶ Εὔβουλος·

Ζῆθον μὲν ἐλθεῖν ἁγνὸν ἐς Θήβης πέδον
Οἰκεῖν κελεύει: καὶ γὰρ ἀξιωτέρους
Πωλοῦσιν, ὡς ἔοικε, τοὺς ἄρτους ἐκεῖ.
Σὺ δ' ὀξύπεινος. τὸν δὲ μουσικώτατον
Κλεινὰς Ἀθήνας ἐκπερᾷν Ἀμφίονα,
Οὗ ῥᾷστα δὴ πεινῶσι Κεκροπιδῶν κόροι,
Κάπτοντες αὔρας, ἐλπίδας σιτούμενοι.

ὁ δὲ μονοσιτῶν κεῖται παρ' Ἀλέξιδι·

Ἐπὰν ἰδιώτην ἄνδρα μονοσιτοῦντ' ἴδῃς,
Ἢ μὴ ποθοῦντ' ᾠδὰς ποιητικὰς*) καὶ μέλη,
Τὸν μὲν ἰδιώτην τοῦ βίου τὸν ἥμισυν
Ἀπολωλεκέναι νόμιζε, τὸν δὲ τῆς τέχνης
Τὴν ἡμίσειαν· ζῶσι δ' ἀμφότεροι μόλις.

Πλάτων· Οὐ μονοσιτῶν ἑκάστοτε, ἀλλὰ κἀνίοτε δειπνῶν δὶς τῆς ἡμέρας.

Ὅτι νωγαλεύματα ἐκάλουν τὰ ἡδέα βρώματα. Ἀραρώς·

Τὰ κομψὰ ταῦτα νωγαλεύματα.

Ἄλεξις·

— — Θασίοις οἰνάροις †)
Τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος,
Καὶ νωγαλίζει.

Ἀντιφάνης·

Βότρυς, ῥοιάς, φοίνικας, ἕτερα νωγαλεύματα.

Ἀπόσιτον δ' εἴρηκε Φιλωνίδης. αὐτόσιτον δὲ Κρώβυλος

*) γρ. ποιητήν. alii: ποιητάς. †) γρ. οἰναρίοις.

Παράσιτον αὐτόσιτον. ἀναρίσητον δ' εἴρηκεν Εὔπολις. ἀναγκόσιτον δὲ Κράτης. καὶ Νικόςρατος δέ· Μειράκιον κατὰ τύχην ὑποσκαφιόκαρτόν τι, καὶ κεχλαμυδωμένον, κατὰ γῆς ἀναγκοσιτῶ.

Ἀρισόδειπνον εἶπεν Ἄλεξις·

— ἀφ' ὧν γένοιτ' ἂν ἡμῖν συντόμως
Ἀρισόδειπνον.

Μετὰ ταῦτα ἀνασάντες κατεκλίνθημεν, ὡς ἕκασος ἤθελεν, ἐ περιμείναντες ὀνομακλήτορα, τὸν τῶν δείπνων ταξίαρχον.

Ὅτι καὶ τρίκλινοι οἶκοι, καὶ τετράκλινοι, καὶ ἑπτάκλινοι, καὶ ἐννεάκλινοι, καὶ κατὰ τὰς ἑξῆς ἀριθμὰς ἦσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης·

Συναγαγὼν τρεῖς ὄντας εἰς τρίκλινον ὑμᾶς.

Φρύνιχος·

Ἑπτάκλινος οἶκος ἦν καλὸς, εἶτ' ἐννεάκλινος ἕτερος οἶκος.

Εὔβελος·

Θὲς ἑπτάκλινον. ἑπτάκλινος ἐςοσί.
Καὶ πέντε κλίνας Σικελικάς. λέγ' ἄλλο τι.
Σικελικὰ προσκεφάλαια πέντε.

Ἄμφις·

Οὐχ ὑποςρώσεις ποτὲ τρίκλινον; p. 48.

Ἀναξανδρίδης· C. 9.

Τρίκλινον δ' εὐθέως συνήγετο, καὶ συναυλίαι γέροντι *).
Ἀλλὰ ξενῶνας οἶγε, καὶ ῥῦσον δόμους,
Στρώννυ τε κοίτας, καὶ πυρὸς φλέξον μένος,
Κρατῆρά τ' αἶρε, καὶ τὸν ἥδισον κέρα.

Νῦν δὲ τὴν τῶν ςρωμάτων σύνθεσιν περιβολῇ χωρίζεσι καὶ ὑποβολῇ, φησὶ Πλάτων ὁ Φιλόσοφος. ὁ δ' ὁμώνυμος αὐτῷ ποιητής φησι· Κᾆτ' ἐν κλίναις ἐλεφαντόποσι καὶ ςρώμασι πορφυροβάπτοις, κἂν φοινικίσι Σαρδιανικαῖσι κοσμησάμενοι †) κατάκεινται. ἤκμασε δ' ἡ τῶν ποικίλων ὑφὴ, μά-

*) γρ. — τρίκλινον δ' εὐθέως Συνήγετο, καὶ συναυλίαι γεροντικαί. †) γρ. κοιμησόμενοι.

λιστα ἐντέχνων περὶ αὐτὰ γενομένων Ἀκεσᾶ καὶ Ἑλικῶνος τῶν Κυπρίων. ὑφάνται δ' ἦσαν ἔνδοξοι. καὶ ἦν Ἑλικὼν υἱὸς Ἀκεσᾶ, ὥς φησι Ἱερώνυμος. ἐν Πυθοῖ γοῦν ἐπί τινος ἔργου ἐπιγέγραπται·

> Τεῦξ' Ἑλικὼν Ἀκεσᾶ Σαλαμίνιος, ὧν ἐνὶ χερσὶ
> Πότνια θεσπεσίην Παλλὰς ἔτευξε χάριν.

τοιοῦτος ἦν καὶ Παθυμίας ὁ Αἰγύπτιος.

Ὡς ἐγὼ σκιρτῶ πάλαι, ὅπου ῥοδόπνοα στρώματ' ἐστὶ, καὶ λούομαι μύροις ψακαστοῖς, φησὶν Ἔφιππος. Ἀριστοφάνης· Ὅστις ἐν ἡδυόσμοις στρώμασι παννυχίζων, τὴν δέσποιναν ἐρείδεις. Σώφρων δὲ στρουθωτὰ ἐλίγματα φησι ἐντετιμημένα. Ὅμηρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν κατώτερα λῖτα εἶναι φάσκει, ἤτοι λευκὰ, καὶ μὴ βεβαμμένα, ἢ πεποικιλμένα· τὰ δὲ περιστρώματα ῥήγεα καλὰ, πορφύρεα.

Καὶ πρῶτοι δὲ Πέρσαι, ὥς φησιν Ἡρακλείδης, καὶ τοὺς λεγομένους στρώτας ἐφεῦρον, ἵνα κόσμον ἔχῃ ἡ στρῶσις καὶ εὐάφειαν. τὸν οὖν Κρῆτα Τιμαγόραν, ἢ τὸν ἐκ Γόρτυνος, ὥς φησι Φανίας ὁ περιπατητικὸς, Ἔντιμον, ὃς ζήλῳ Θεμιστοκλέους ἀνέβη ὡς βασιλέα, τιμῶν Ἀρταξέρξης, σκηνὴν μὲν ἔδωκεν αὐτῷ διαφέρουσαν τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, καὶ κλίνην ἀργυρόποδα. ἔπεμψε δὲ καὶ στρώματα πολυτελῆ, καὶ τὸν ὑποστρώσοντα, φάσκων, οὐκ ἐπίστασθαι τοὺς Ἕλληνας ὑποστρωννύειν. καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκαλεῖτο ὁ Κρὴς οὗτος τὸν βασιλέα ψυχαγωγήσων, ὅπερ οὐδενὶ πρότερον τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο, ἀλλ' οὐδ' ὕστερον. αὕτη γὰρ ἡ τιμὴ τοῖς συγγενέσι διεφυλάττετο. Τιμαγόρᾳ μὲν γὰρ τῷ Ἀθηναίῳ, τῷ προσκυνήσαντι βασιλέα, καὶ μάλιστα τιμηθέντι, τοῦτο οὐχ ὑπῆρξε. τῶν δὲ παρατιθεμένων βασιλεῖ, τούτων τινὰ *) ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀπεστέλλετο. Ἀνταλκείδᾳ δὲ τῷ Λάκωνι τὸν αὐτοῦ στέφανον εἰς μύρον βάψας ἔπεμψε. τῷ δ' Ἐντίμῳ τοιαῦτα πολλὰ ἐποίει, καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκάλει· ἐφ' ᾧ οἱ Πέρσαι χαλεπῶς ἔφερον, ὡς τῆς τε τιμῆς δημευομένης, καὶ στρατείας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐσομένης. ἔπεμψε δὲ καὶ κλίνην αὐτῷ ἀργυρόποδα,

*) γρ. τούτῳ τινά.

καὶ ϛρωμνὴν, καὶ σκηνὴν ὀρανόροφον ἀνθίνην, καὶ θρόνον ἀργυροῦν, καὶ ἐπίχρυσον σκιάδιον, καὶ φιάλας λιθοκολλήτους χρυσᾶς, καὶ ἀργυρᾶς δὲ μεγάλας ἑκατὸν, καὶ κρατῆρας ἀργυροῦς, καὶ παιδίσκας ἑκατὸν, καὶ παῖδας ἑκατὸν, χρυσοῦς τε ἑξακισχιλίους, χωρὶς τῶν εἰς τὰ ἐπιτήδεια P. 49. καθ' ἡμέραν διδομένων, τραπέζας ἐλεφαντόποδας, τῶν ἐπιθημάτων ἐκ τῆς καλουμένης σφενδάμνου πεποιημένων.

Κρατῖνος·

Τράπεζαι τρισκελεῖς σφενδάμνιναι.

Εἰπόντος τινὸς Κυνικοῦ τρίποδα τὴν τράπεζαν, δυσχεραίνει ὁ παρὰ τῷ σοφιςῇ Οὐλπιανὸς, καὶ λέγει· Τήμερον ἐγὼ πράγματα ἕξω ἐξ ἀπραξίας. πόθεν γὰρ τούτῳ ὁ τρίπους; εἰ μὴ τὴν Διογένους βακτηρίαν, σὺν καὶ τὼ πόδε ἀριθμῶν ὅτος τρίποδα προσηγόρευσε, πάντων τραπέζας καλούντων τὰς παραθέσεις ταύτας. C. 10.

Ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήϋκος γάμῳ, (κἂν γὰρ γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι,) τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. καὶ Ξενοφῶν δ' ὁ μουσικώτατος ἐν ἑβδόμῳ Ἀναβάσεως γράφει· Τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν· οὗτοι δὲ ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεσοὶ νενεμημένων. καὶ ἐπάγει· Μάλιςα δ' αἱ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο. Ἀντιφάνης·

Ἐπεὶ δ' ὁ τρίπους ἤρθη, κατὰ χειρῶν τ' εἴχομεν.

Εὔβουλος·

— — τρίποδες οὗτοι πέντε σοί,
Καὶ πέντε, πεντηκοντολόγος γενήσομαι *).

Ἐπίχαρμος· Τί δὲ τάδ' ἐςι; δηλαδὴ τρίπους. τί μὰν οὐκ ἔχει πόδας τέτταρας; οὐκ ἔςι τρίπους, ἀλλ', οἶμαι, τετράπους. ἔςι δ' ὄνομ' αὐτῷ τρίπους, τέτορας γε μὰν ἔχει πόδας. Οἰδίπους τοίνυν πόθ' ἦν αἰνίγματ' οὐ νοεῖς **). Ἀριςοφάνης·

— — τράπεζαν ἡμῖν φέρε
Τρεῖς πόδας ἔχουσαν· τέσσαρας δὲ μὴ 'χέτω.
Καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι;

*) γρ. — τρίποδες πέντε σοί, Κρέα πέντε. Πεντ. γ. **) γρ. Οἰδίπους τύνη ποτ' ὤν, αἰνίγματ' οὐ νοεῖς; vel Οἰδίπους τοίνυν ποτ' ἦν (melius ἦς), αἰνίγματα τοι νοεῖς.

Ὅτι ἔθος ἦν ἐν τοῖς δείπνοις, τῷ ἑςιάτορι κατακλιθέντι προδίδοσθαι γραμματίδιόν τι, περιέχον ἀναγραφὴν τῶν παρεσκευασμένων, ἐφ' ᾧ εἰδέναι, ὅ τί μέλλοι ὄψον φέρειν ὁ μάγειρος.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ'. Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἐνδόξου οὔσης καὶ μεγάλης πολλοὶ τῶν ἀρχαίων μέμνηνται. ἐπεὶ δὲ πλεῖςον ἐν τῇ τῶν Δαμασκηνῶν ἐςι χώρᾳ τὸ κοκκύμηλον καλούμενον, καὶ κάλλιςα γεωργεῖται, ἰδίως καλεῖται τὸ ἀκρόδρυον Δαμασκηνὸν, ὡς διάφορον τῶν κατὰ τὰς ἄλλας χώρας γινομένων. κοκκύμηλα οὖν ἐςιν ταῦτα, ὧν ἄλλοι τε μέμνηνται, καὶ Ἱππῶναξ·

Στέφανον εἶχον κοκκυμήλων καὶ μίνθης.

Ἄλεξις·

Καὶ μὴν ἐν ὕπνῳ οἴομαι ἑωρακέναι
Νικητήριον. λέγ' *) αὐτό. τὸν νοῦν πρόσεχε δή.
Ἐν τῷ ςαδίῳ τῶν ἀνταγωνιςῶν μέ τις
Ἐδόκει ςεφανοῦν γυμνὸς προσελθὼν
Στεφάνῳ κυλιςῇ **) κοκκυμήλων, Ἡράκλεις,
Πεπόνων.

πάλιν·

Ἑώρακας πώποτε ἤνυςρον ἐσκευασμένον,
Ἢ σπλῆν' ὀπτὸν μεμονθυλευμένον †),
Ἢ κοκκυμήλων σπυρίδα πεπόνων; τοιοῦτον ἔχει τὸ
μέτωπον ††).

Νίκανδρος·

— — μῆλον, ὃ κόκκυγος καλέουσι.

Κλέαρχος δ' ὁ περιπατητικός φησι, Ῥοδίους καὶ Σικελιώτας βράβυλα καλεῖν τὰ κοκκύμηλα. ὡς καὶ Θεόκριτος ὁ Συρακούσιος·

p. 50. Ὄρπηκες βραβύλοισι καταβρίθοντες ἔραζε.

καὶ πάλιν·

— — ὅσον μῆλον βραβύλοιο
Ἥδιον.

*) γρ. Νίκατρον ἐγώ. λ. **) γρ. Ἐδόκει ςεφανοῦν γυμνὸς προσελθὼν ὡς ἐμὲ Στεφάνῳ κυλιςῷ. †) γρ. Ἑώρακας πώποτε εὖ ἐσκευασμένον Ἤνυςρον, ἢ ὀπτὸν σπλῆνα μ.
††) γρ. τὸ πρόσωπον.

ἐστι δὲ τοῦτο τὸ ἀκρόδρυον μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῶν κοκκυμήλων, τῇ δ' ἐδωδῇ τὸ αὐτὸ, πλὴν ὀλίγον δριμύτερον. Σέλευκος δὲ ἐν Γλώσσαις βράβυλά φησι, ἧλα, κοκκύμηλα, μάδρυα, ταὐτὰ εἶναι. τὰ μὲν μάδρυα, οἷον μαλόδρυα. τὰ δὲ βράβυλά φησι, ὅτι εὐκοίλια, καὶ τὴν βορὰν ἐκβάλλοντα. ἧλα δὲ, οἷον μῆλα, ὡς Δημήτριος ὁ Ἰξίων λέγει ἐν ἐτυμολογίᾳ. Θεόφραστος δὲ λέγει κοκκύμηλα καὶ σποδιάς. τοῦτο δ' ἐστιν ὥσπερ ἄγρια κοκκύμηλα. Ἀραρὼς δὲ κοκκυμηλέαν καλεῖ τὸ δένδρον, κοκκύμηλον δὲ τὸ ἀκρόδρυον. Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος μέσως φησὶ εἶναι ταῦτα εὔχυλα, εὔφθαρτα, εὐέκκριτα, ὀλιγότροφα.

ΚΕΡΑ'ΣΙΑ. Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν· Ἴδιον δὲ C. 11.
τῇ φύσει δένδρον ὁ κέρασός ἐστι, καὶ μεγέθει μέγα· καὶ γὰρ εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πήχεις αὔξεται. φύλλον δὲ ὅμοιον ἔχει τῷ τῆς μεσπίλης· σκληρὸν δὲ καὶ παχύτερον· φλοιὸν δ' ὅμοιον φιλύρᾳ· ἄνθος δὲ λευκὸν, ἀπίῳ καὶ μεσπίλῃ ὅμοιον, ἐκ μικρῶν ἀνθῶν συγκείμενον, κηριῶδες. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρὸς, ὅμοιος διοσπύρῳ τὸ σχῆμα· τὸ δὲ μέγεθος, ἡλίκον κύαμος· πλὴν τοῦ διοσπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρὸς, τοῦ δὲ κεράσου μαλακός. καὶ πάλιν· Κράταιγος, οἱ δὲ κραταιγόνα καλοῦσιν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον τεταμένον, ὅμοιον μεσπίλῃ, πλὴν μεῖζον ἐκείνου, καὶ πλατύτερον, ἢ προμηκέστερον. τὸν δὲ χαραγμὸν οὐκ ἔχει, ὥσπερ ἐκεῖνο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον οὔτε μέγα λίαν, οὔτε παχύ. τὸ δὲ ξύλον ποικίλον, ξανθὸν, ἰσχυρόν. φλοιὸν δ' ἔχει λεῖον, ὅμοιον μεσπίλῃ. μονόῤῥιζον εἰς βάθος ὡς ἐπὶ πολύ. καρπὸν δ' ἔχει στρογγύλον, ἡλίκον ὁ κότινος. πεπαινόμενος δὲ ξανθός τε ἐστὶ καὶ ἐπιμελαίνεται. ἔχει δὲ τὴν γεῦσιν καὶ τὸν χυλὸν μεσπίλης, διόπερ ἀγρία μεσπίλη δόξειε μᾶλλον εἶναι. ἐκ τούτων μοι δοκεῖ, φησὶ, ὁ φιλόσοφος τὸ νῦν κεράσιον καλούμενον ἐμφανίζειν. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς χαμαικέρασόν τινα καλῶν δένδρον, ἔφη οὕτως· Ἐν τῇ Βιθυνῶν γῇ γίνεται ἡ χαμαικέρασος, ἧς ἡ μὲν ῥίζα ἐστὶν οὐ μεγάλη, ἀλλ' οὐδὲ τὸ δένδρον, ἀλλὰ τῇ ῥοδῇ ἴσον. ὁ δὲ καρπὸς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὅμοιος, τοὺς δὲ πλείονι χρησαμένους, καθότι οἶνος, βαρύνει τε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀλγεῖν τίθησι. ταῦτα ὁ Ἀσκληπιάδης, φησὶ, μοὶ δοκεῖ λέγειν περὶ τῶν μιμαικύλων. τότε

γὰρ . . . φέρει αὐτὰ δένδρα τοιῦτον, καὶ ὁ πλέον †) τῶν ἑπτὰ τοῦ καρπῦ φαγὼν κεφαλαλγὴς γίνεται. Ἀριςοφάνης·

Ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτομάτοισι τὰ μιμαίκυλα φύεται πολλά.

Θεόπομπος·

Τράγυσι μύρτα *) καὶ πέποια μιμαίκυλα.

Κράτης·

— πάνυ γάρ ἐςιν ὡρικωτάτη·
Τὰ τιτθία, ὥσπερ μῆλον ἢ μιμαίκυλα.

Ἄμφις·

Ὁ συκάμινος συκάμιν', ὁρᾷς, φέρει,
Ὁ πρίνος ἀκύλας, ὁ κόμαρος μιμαίκυλα.

Θεόφραςος· Ἡ κόμαρος ἡ τὸ μιμαίκυλον φέρυσα τὸ ἐδώδιμον.

Ὅτι Ἀγῆνα Σατυρικόν τι δρᾶμα ἀμφιβάλλεται, εἴτε Πύθων ἐποίησεν ὁ Καταναῖος, ἢ Βυζάντιος, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος.

Φησὶ ὁ παρὰ τῷ ῥήτορι Λαρήνσιος· Πολλὰ ὑμεῖς οἱ Γραι-
κοὶ ἐξιδιοποιεῖσθε, ὡς αὐτοὶ ἢ ὀνομάσαντες, ἢ πρῶτοι εὑ-
ρόντες. ἀγνοεῖτε δὲ, ὅτι Λεύκολλος ὁ Ῥωμαίων ςρατηγὸς,
p. 51. ὁ τὸν Μιθριδάτην καὶ Τιγράνην καταγωνισάμενος, πρῶτος
διεκόμιζεν εἰς Ἰταλίαν τὸ φυτὸν τῦτο ἀπὸ Κερασοῦντος
Ποντικῆς πόλεως. καὶ ὗτός ἐςιν ὁ καὶ τὸν καρπὸν καλέσας
κεράσιον ὁμωνύμως τῇ πόλει, ὡς ἱςορῦσιν οἱ ἡμέτεροι συγ-
γραφεῖς. πρὸς ὃν Δάφνος τίς φησιν· Ἀλλὰ μὴν παμπόλ-
λοις ἐνιαυτοῖς πρεσβύτερος Λευκόλλυ ἀνὴρ ἐλλόγιμος, Δί-
φιλος ὁ Σίφνιος, γεγονὼς κατὰ Λυσίμαχον τὸν βασιλέα
(εἷς δὲ ὗτος τῶν Ἀλεξάνδρυ διαδόχων), μνημονεύει τῶν κε-
ρασίων, λέγων· Τὰ κεράσια εὐςόμαχα, εὔχυλα, ὀλιγό-
τροφα. ἐκ ψυχρῦ δὲ λαμβανόμενα εὐςόμαχα. καλλίω δὲ
τὰ ἐρυθρότερα καὶ τὰ Μιλήσια· εἰσὶ γὰρ διουρητικά.

ΣΥΚΑ'ΜΙΝΑ. Ὅτι πάντων ἁπλῶς ὗτω καλούντων
αὐτὰ, Ἀλεξανδρεῖς μόνοι μόρα ὀνομάζυσι· συκάμινα δὲ ὐ τὰ
α ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας συκῆς, ἅ τινες συκόμορα λέγυσιν. ἅπερ οἱ

†) γρ. τό τε γὰρ φέρον αὐτὰ δένδρον τοιῦτον, καὶ ὁ πλ. *) γρ. Τρώγυσι μ.

ἐπιχώριοι ἐπὶ βραχὺ κνίσαντες σιδηρίῳ, ἐῶσιν ἐπὶ τοῖς φυτοῖς· καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κινούμενα, ἐντὸς ἡμερῶν τριῶν *) οὕτω πέπονα καὶ εὐώδη γίνονται, (μάλιστα δὲ ζεφύρων πνευσάντων) καὶ ἐδώδιμα, ὡς τὸ ἐν αὐτοῖς ἠρέμα ψυχρὸν, καὶ τοῖς πυρεταίνουσι μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου καταπλαττόμενον, ἐπὶ τοῦ στομάχου ἐπιτίθεσθαι, — καὶ οὐκ ὀλίγα παρηγορεῖσθαι τοὺς νοσοῦντας. Φέρει δὲ τὸν καρπὸν τοῦτον ἡ Αἰγυπτία συκάμινος ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ἐπικαρπίων. μόρα δὲ τὰ συκάμινα καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Φρυξὶν ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος·

> Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

ἐν δὲ Κρήσσαις καὶ κατὰ τῆς βάτου·

> Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχύμοις
> Καὶ μιλτοπρέποις βρίθεται ταυτοῦ χρόνου.

Σοφοκλῆς·

> Πρῶτον μὲν ὄψει λευκὸν ἀνθοῦντα στάχυν,
> Ἔπειτα φοινίξαντα γογγύλον μόρον.

καὶ Νίκανδρος δὲ ἐν Γεωργικοῖς ἐμφανίζει, καὶ ὅτι πρότερον τῶν ἄλλων ἀκροδρύων φαίνεται, μορέην τε καλῶν τὸ δένδρον ἀεὶ, ὡς καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς·

> Καὶ μορέης, ἣ παισὶ πέλει μείλιγμα νέοισι,
> Πρῶτον ἀπαγγέλλουσα βροτοῖς ἡδεῖαν ὀπώρην.

Φανίας δὲ Ἐρέσιος, ὁ Ἀριστοτέλους μαθητὴς, τὸν τῆς ἀγρίας συκαμίνου καρπὸν μόρον καλεῖ, ὄντα καὶ αὐτὸν γλυκύτατον καὶ ἥδιστον, ὅτε πεπανθείη. γράφει δὲ οὕτως· Τὸ μόρον τὸ βατῶδες, ξηρανθείσης τῆς σφαίρας τῆς συκαμινώδους, σπερματικὰς ἔχει τὰς συκαμινώδεις διαγωνὰς, καθάπερ ὑφαινούσας. καὶ διαφορὰς ἔχει ψαθυρὰς καὶ εὐχύμους. Παρθένιος δὲ ἄβρυνά φησι συκάμινα, ἃ καλοῦσιν ἔνιοι μόρα. Σαλμώνιος δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα βάτια. Δημήτριος δὲ ὁ Ἰξίων τὰ αὐτὰ συκάμινα καὶ μόρα· Οἷον αἱμόῤῥοα μόρα καὶ σύκων ἄμεινω †). Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος ἰατρὸς γράφει οὕτως· Τὰ δὲ συκάμινα, ἃ καὶ μόρα λέγεται, εὔχυλα μέν εἰσι μέσως, ὀλιγότροφα δὲ καὶ εὐστόμαχα καὶ εὐέκκριτα. ἰδίως δὲ τούτων τὰ ἄωρα ἕλμινθας ἐκτινάσσει. Πύθερμος δὲ ἱστορεῖ, ὥς φησιν Ἡγή- C. 12.

*) γρ. ἡμερῶν τεττάρων. †) γρ. οἷον αἱμόῤῥοα καὶ σύκων ἀμ.

p. 52. σανδρος, κατ' αὐτὸν τὰς συκαμίνους οὐκ ἐνεγκεῖν καρπὸν ἐτῶν εἴκοσι, καὶ γενέσθαι ἐπιδημίαν ποδαγρικῶν τοσαύτην, ὥςε μὴ μόνον ἄνδρας τῷ πάθει ἐνσχεθῆναι, ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ κόρας καὶ εὐνέχους, ἔτι δὲ γυναῖκας· περιπεσεῖν δὲ ὅτω τὸ δεινὸν καὶ αἰπολίῳ †), ὡς τὰ δύο μέρη τῶν προβάτων ἐνσχεθῆναι τῷ αὐτῷ πάθει.

ΚΑ'ΡΥΑ. οἱ Ἀττικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς κοινῶς πάντα τὰ ἀκρόδρυα κάρυα λέγουσιν. Ἐπίχαρμος δὲ κατ' ἐξοχὴν, ὡς ἡμεῖς·

Καπυρετρώγονα κάρυα, ἀμυγδάλας.

Φιλύλλιος· Ὠὰ, κάρυα, ἀμυγδάλαι. Ἡρακλέων δέ φησιν ὁ Ἐφέσιος· Κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας καὶ τὰ νῦν καςάνεια. τὸ δὲ δένδρον καρύα παρὰ Σοφοκλεῖ· Καρύαι μελίαι τε. Εὔβουλος· Φηγὸς, κάρυα, καρύςια. καλεῖται δέ τινα καὶ μόςηνα κάρυα.

ἈΜΥΓΔΑ'ΛΑΙ. Ὅτι αἱ Νάξιαι ἀμυγδάλαι διὰ μνήμης ἦσαν τοῖς παλαιοῖς· καὶ γίνονται ὄντως ἐν Νάξῳ τῇ νήσῳ διάφοροι, ὡς ἐμαυτὸν, φησὶ, πείθω. Φρύνιχος·

— — τὰς δὲ γομφίους
Ἅπαντας ἐξέκοψεν, ὥςε
Οὐκ ἂν δυναίμην *) Ναξίαν ἀμυγδάλην
Κατάξαι.

διάφοροι δ' ἀμυγδάλαι γίνονται κἀν Κύπρῳ τῇ νήσῳ. παρὰ γὰρ τὰς ἀλλαχόθι **) καὶ ἐπιμήκεις εἰσὶ, καὶ κατὰ τὸ ἄκρον ἐπικαμπεῖς. Λάκωνας δὲ Σέλευκος ἐν Γλώσσαις φησὶ καλεῖν τὰ μεγάλα κάρυα μυκήρος. Τηνίους δὲ τὰ γλυκέα κάρυα. Ἀμερίας δέ φησι, μύκηρον τὴν ἀμυγδάλην καλεῖσθαι. ἐπακτικώτατα δὲ πρὸς ποτὸν τὰ ἀμύγδαλα προεσθιόμενα. Εὔπολις·

Δίδου μασᾶσθαι Ναξίας ἀμυγδάλας,
Οἶνόν τε πίνειν Ναξίων ἀπ' ἀμπέλων.

ἦν δέ τις ἄμπελος Ναξία καλουμένη. Πλέταρχος δὲ ὁ Χαιρωνεύς φησι, παρὰ Δρούσῳ τῷ Τιβερίῳ Καίσαρος υἱῷ

†) γρ. περιπεσεῖν δὲ τούτῳ τῷ δεινῷ καὶ αἰπόλια. *) γρ. Ἅπαντας ἔτως ἐξέκοψεν, ὥςε νῦν Οὐκ ἂν δ. **) γρ. ἀλλαχόθεν.

ἰατρόν τινα ὑπερβάντα πάντας ἐν τῷ πίνειν Φωραθῆναι πρὸ τοῦ ποτε προεσθίοντα πικρὰς ἀμυγδάλας πέντε ἢ ἕξ, ἅσπερ κωλυθεὶς προσενέγκασθαι οὐδὲ πρὸς τὸ μικρότατον ἀντέσχε τοῦ ποτε. αἴτιος οὖν ἦν ἡ τῆς πικρότητος δύναμις ξηραντικὴ καὶ δάπανος ὑγρῶν οὖσα. κληθῆναι δὲ ἀμυγδάλας Φησὶν Ἡρωδιανὸς ὁ Ἀλεξανδρεὺς παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὡσπερεὶ ἀμυχὰς ἔχειν πολλάς.

Ὄνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων,

Φησί που Φιλήμων.

Φηγίνεον Πανὸς ἄγαλμα, Φησὶ Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν.

Ὅτι καὶ οὐδετέρως ἀμύγδαλα λέγεται. Δίφιλος·

Τρωγάλια, μυρτίδες, πλακοῦς, ἀμύγδαλα.

Ὅτι περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ τόνου τῆς ἀμυγδάλης Πάμφιλος μὲν ἀξιοῖ ἐπὶ τε καρπε βαρύνειν ὁμοίως τῷ ἀμυγδάλῳ· τὸ μέν τοι δένδρον θέλει περισπᾷν, ἀμυγδαλῆ καὶ ῥοδῆ. καὶ Ἀντίλοχος·

Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος.

Ἀρίσαρχος δὲ καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ' ὀξεῖαν τάσιν. Φιλόξενος δὲ ἀμφότερον περισπᾷ. P. 53.

Εὔπολις·

Ἀπολεῖς με καὶ μὰ τὴν ἀμυγδάλην.

Ἀρισοφάνης·

Ἄγε νῦν τὰς ἀμυγδαλὰς λαβὼν τασδί, κάταξον τὴν κεφαλὴν σαυτε λίθῳ.

Φρύνιχος·

Ἀμυγδάλη τῆς βηχὸς ἀγαθὸν φάρμακον.

Ἄλλοι δὲ ἀμυγδαλὰς, ὡς καλάς. Τρύφων δὲ ἐν Ἀττικῇ προσῳδίᾳ ἀμυγδάλην μὲν τὸν καρπὸν βαρέως, ὃν ἡμεῖς οὐδετέρως ἀμύγδαλον λέγομεν, ἀμυγδαλῆ δὲ τὰ δένδρα, κτητικοῦ παρὰ τὸν καρπὸν ὄντος τε χαρακτῆρος, καὶ διὰ τοῦτο περισπωμένε. C. 13.

Ὅτι Πάμφιλος ἐν Γλώσσαις μεκηρόβατόν Φησι καλεῖσθαι τὸν καρυοκατάκτην ὑπὸ τῶν Λακώνων ἀντὶ τε ἀμυ-

γδαλοκατάκτην. μυκήρυς γὰρ Λάκωνες καλῦσι τὰ ἀμύγδαλα.

Ὅτι Ποντικῶν *) καλυμένων καρύων, ἃ λόπιμά τινες ὀνομάζυσι, μνημονεύει Νίκανδρος. Ἑρμώναξ δὲ καὶ Τιμαχίδας ἐν Γλώσσαις Διὸς βάλανόν φησι καλεῖσθαι τὸ Ποντικὸν κάρυον.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ταραντῖνος ζητεῖ, πότερον προπαρατίθεσθαι δεῖ τὰ τραγήματα, καθάπερ ἔν τισι τόποις τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα γίνεται, ἢ ἔ, ἀλλὰ μετὰ τὸ δεῖπνον. ἐὰν μὲν οὖν μετὰ τὸ δεῖπνον, συμβαίνει, πλείονος τροφῆς παρενδυομένης ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις, τὰ ἐπεισφερόμενα κάρυα χάριν τῆς πρὸς τὸ πίνειν ὁρμῆς ἐμπλεκόμενα τοῖς σιτίοις ἐμπνευματώσεις καὶ φθορὰς τῆς τροφῆς παρασκευάζειν, διὰ τὸ παρακολουθοῦν αὐτοῖς ἐπιπολαςικὸν φύσει καὶ δυσκατέργαςον, ἐξ ὧν ἀπεψίαι γίνονται καὶ κοιλίας καταφοραί.

Τὰ δὲ ἀμύγδαλα, φησὶ Διοκλῆς, τρόφιμα μέν ἐςι καὶ εὐκοίλια, θερμαντικὰ δὲ διὰ τὸ ἔχειν κεγχρῶδές †) τι. λυπεῖ δ' ἧττον τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν, καὶ τὰ βεβρεγμένα τῶν ἀβρόχων, καὶ τὰ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν. τὰ δὲ Ἡρακλεωτικὰ καλύμενα καὶ Διὸς βάλανοι τρέφει μὲν ἐχ ὁμοίως τοῖς ἀμυγδάλοις, ἔχει δέ τι κεγχρῶδες καὶ ἐπιπολαςικόν· πλείω δὲ βρωθέντα βαρύνει τὴν κεφαλήν. ἧττον δὲ ἐνοχλεῖ καὶ τέτων τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν. τὰ δὲ Περσικὰ κεφαλαλγητικὰ μέν ἐςιν ἐχ ἧττον τῶν Διὸς βαλάνων· τρέφει δὲ μᾶλλον, καὶ φάρυγγα τραχύνει καὶ ςόμα. ὀπτηθέντα δὲ ἀλυπότερα γίνεται· διαχωρεῖ δὲ μάλιςα τῶν καρύων ἐσθιόμενα μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ πλατέα φυσωδέςερά ἐςιν. ἀλυπότερα δὲ τὰ ἑφθὰ τῶν ὠμῶν καὶ πεφρυγμένων, τὰ δὲ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν.

Φιλότιμος δὲ ἐν τοῖς περὶ τροφῆς φησι· Τὸ πλατὺ καὶ τὸ καλύμενον Σαρδιανὸν δυσκατέργαςά ἐςιν ὠμὰ πάντα καὶ δυσδιάλυτα, κατεχόμενα ὑπὸ τῦ φλέγματος ἐν τῇ κοιλίᾳ, καὶ ςρυφνότητα ἔχοντα· τὸ δὲ Ποντικὸν λιπαρὸν καὶ δυσκατέργαςον, τὸ δὲ ἀμύγδαλον ἧττον δυσκατέργαςον. φα-

*) γρ. Εὐβοϊκῶν. †) γρ. καγχρυῶδες vel καχρυῶδες.

γόντες οὖν πλείονα, οὐκ ἐνοχλούμεθα. λιπαρώτερά τε φαίνεται, καὶ ἀναδίδωσι χυμὸν γλυκὺν καὶ λιπαρόν.

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος, τὰ κάρυα, φησὶ, τὰ βασι- p. 54.
λικὰ κεφαλαλγῆ ἐστιν καὶ ἐπιπολαστικά. τούτων δὲ τὰ ἁπαλὰ
ἔτι καὶ λελευκασμένα εὐχυλώτερα καὶ κρείττονα ὑπάρχει.
τὰ δ' ἐν τοῖς ἰπνοῖς φρυγόμενα ὀλιγότροφα. τὰ δὲ ἀμύγδαλά ἐστι λεπτυντικὰ καὶ οὐρητικὰ, καὶ καθαρτικὰ καὶ ὀλιγότροφα. τῶν μέν τοι χλωρῶν κακοχύλων ὄντων καὶ ἀτροφωτέρων, πολὺ μᾶλλον φυσωδέστερα καὶ ἐπιπολαστικώτερά ἐστι τὰ ξηρά. τὰ δὲ ἁπαλὰ καὶ πλήρη καὶ λελευκασμένα, γαλακτώδη ὄντα, εὐχυλώτερά ἐστι. τῶν δὲ ξηρῶν τὰ Θάσια καὶ Κύπρια, ἁπαλὰ ὄντα, εὐεκκριτώτερά ἐστι. τὰ δὲ Ποντικὰ κάρυα κεφαλαλγῆ· ἧττον δ' ἐπιπολαστικὰ τῶν βασιλικῶν.

Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, τῶν Εὐβοϊκῶν, φησὶ, καρύων ἢ καστάνων (ἀμφοτέρως γὰρ καλεῖται) δύσπεπτος μὲν ἡ κατεργασία τῇ κοιλίᾳ, καὶ φυσώδης ἡ πέψις γίνεται· παχύνει δὲ τὰς ἕξεις, ἐάν τις αὐτῶν κρατήσῃ. τὰ δὲ ἀμύγδαλα, καὶ τὰ Ἡρακλεωτικὰ καὶ τὰ Περσικὰ κάρυα, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα, χείρω ἐστὶ τούτων. χρὴ δὲ μηδὲν ὅλως τῆς τοιαύτης ἰδέας ἄπυρον ἐσθίειν, ἔξω τῶν χλωρῶν ἀμυγδάλων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἕψειν, τὰ δὲ φρύγειν. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι λιπαρὰ τῇ φύσει, καθάπερ αἱ ἀμυγδάλαι τε αἱ ξηραὶ καὶ Διὸς βάλανοι· τὰ δὲ ξηρὰ καὶ στρυφνὰ, καθάπερ αἵ τε φηγοὶ καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος. τῶν οὖν λιπαρῶν ἀφαιρεῖται τὸ λίπος ἡ πύρωσις· ἐστι γὰρ τοῦτο χείριστον. τὰ δὲ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ πεπαίνεται, ἐάν τις ὀλίγῳ καὶ μαλακῷ πυρὶ χρῆται.

Ὁ δὲ Δίφιλος τὰ κάστανα καὶ Σαρδιανοὺς βαλάνους καλεῖ, εἶναι λέγων αὐτὰς καὶ πολυτρόφους καὶ εὐχύλους, δυσοικονομήτους δὲ διὰ τὸ ἐπιμένειν τῷ στομάχῳ· τὰς δὲ φρυγείσας ἀτροφωτέρας μὲν γίνεσθαι, εὐοικονομήτους δέ· τὰς δὲ ἑψομένας ἐμπνευματοῦν μὲν ἧττον, τρέφειν δὲ τούτων μᾶλλον.

— — λόπιμον κάρυόν τε
Εὐβοίεες, βάλανον δὲ μετεξέτεροι καλέσαντο,

Νίκανδρός φησι ὁ Κολοφώνιος ἐν Γεωργικοῖς.

Ἀγέλοχος δὲ ἄμωτα καλεῖ τὰ καστάνεια. ὅπου δὲ γίνεται τὰ κάρυα τὰ Σινωπικὰ, ταῦτα δένδρα ἐκάλουν ἄμωτα.

'ΕΡΕ'ΒΙΝΘΟΙ.' Κρώβυλος· Χλωρὸν ἐρέβινθόν τιν' ἐκοττάβιζον κενὸν ὅλως. τραγήματα δ' ἐςὶ πιθήκου τῦτο δή που δυςυχῆς †). Ὅμηρος·

Θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι,

C. 14. Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν παρῳδαῖς·

Πὰρ πυρὶ χρὴ τοιαῦτα λέγειν χειμῶνος ἐν ὥρῃ,
Ἐν κλίνῃ μαλακῇ κατακείμενον ἔμπλεον ὄντα,
Πίνοντα γλυκὺν οἶνον, ὑποτρώγοντ' ἐρεβίνθους.
Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόσα τοι ἔτη ἐςί, φέριςε;
Ηηλίκος ἦσθ', ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο;

Σαπφώ·

Χρύσειοι ἐρέβινθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύοντο.

Θεόφραςος δ' ἐν Φυτικοῖς τῶν ἐρεβίνθων τινὰς καλεῖ κρειὸς. καὶ Σόφιλος· Ὁ πατὴρ ὁ ταύτης πολὺ μέγιςός ἐςι, κρειὸς ἐρέβινθος. Φαινίας δ' ἐν τοῖς περὶ Φυτῶν φησι· Τραγήματος ἔχει χώραν ἁπαλὰ μὲν, ὦχρος, κύαμος, ἐρέβινθος· ξηρὰ δὲ ἑφθὰ καὶ φρυκτὰ σχεδὸν τὰ πλεῖςα.

p. 55. Ἄλεξις· Ἔςιν ἀνήρ μοι πτωχὸς, κἀγὼ γραῦς, καὶ θυγάτηρ, καὶ παῖς υἱὸς, καὶ ἥδ' ἡ χρηςή· πένθ' οἱ πάντες. τούτων οἱ τρεῖς δειπνοῦμεν· δύο δ' αὐτοῖς συγκοινωνοῦμεν μάζης μιᾶς *). φθόγγους δ' ἀλύρους θρηνοῦμεν, ἐπὰν μηδὲν ἔχωμεν. χρῶμα δ' ἀσίτων ἡμῶν ὄντων γίνεται ὠχρόν. τὰ μέρη δ' ἡμῶν χ' ἡ σύνταξις τοῦ βίου ἐςὶ κύαμος, θέρμος, λάχανον, γογγυλὶς, ὦχρος, λάθυρος, φηγὸς, βολβὸς, τέττιξ, ἐρέβινθος, ἀχρὰς, τό τε θειοπαγὲς μητρῷον ἐμοὶ μελέδημ', ἰσχὰς, Φρυγίας εὕρημα συκῆς.

Φερεκράτης·

Ταχεῖας ποιήσεις τὰς ἐρεβίνθους εὐθέως **).

πάλιν·

Τρώγων ἐρεβίνθους ἀπεπνίγη πεφρυγμένας.

Δίφιλος δὲ φησι· Οἱ ἐρέβινθοι δύσπεπτοι, σμηκτικοὶ, οὐρητικοὶ, πνευματικοί. κατὰ δὲ Διοκλέα ζυματικοὶ τῆς σαρ-

†) γρ. —χλωρὸν ἐρέβινθόν τινα Ἐκοττάβιζον κενὸν ὅλως. τράγημα δὴ Ἔςιν πιθήκου τῦτο δή που δυςυχοῦς. *) γρ. μικρᾶς. **) γρ. αὐτόθι vel αὐτόθεν.

κός. κρείττες δ' οἱ λευκοὶ τῶν μελάνων καὶ πυξοειδεῖς, καὶ οἱ Μιλήσιοι τῶν λεγομένων κρείων, οἵ τε χλωροὶ τῶν ξηρῶν, καὶ οἱ βεβρεγμένοι τῶν ἀβρόχων.

Ὅτι Ποσειδῶνος εὕρεμα οἱ ἐρέβινθοι.

ΘΕΡΜΟΙ.

Μὴ ὥραισι μετὰ τῶν κακῶν ἵκοιθ' ὁ τὰς θέρμους
φαγὼν †),
Ἐν τῷ προθύρῳ τὰ λέμμαθ' ὅτι ἡ κατέλιπεν,
Ἀλλ' οὐκ ἀπεπνίγη καταφαγών. μάλιστα δὲ ††)
Κλεαίνετος μὲν οὐκ ἐδήδοκ' οἶδ' ὅτι
Ὁ τραγικὸς αὐτάς· ὐδενὸς γὰρ πώποτε
Ἀπέβαλλεν ὀσπρίε λέπος *).
Οὕτως ἐκεῖνός ἐστιν εὐχερὴς ἀνήρ.

Λυκόφρων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον, ἀφ' ὗ ἡ τῶν Ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκώπτων τῶν φιλοσόφων τὰ δεῖπνα, φησί·

Καὶ δημόκριτος ἐπεχόρευσε **) δαψιλὴς
Θέρμος πενήτων καὶ τρικλίνων συμπότης.

Δίφιλος· C.15.

Οὐκ ἔστιν ὐδὲν τεχνίον ἐξωλέστερον.
Τῦ πορνοβοσκῦ. Κατὰ τὴν ὁδὸν πωλεῖν περιπατῶν βέ-
λομαι
Ῥόδα, ῥαφανίδας, θερμοκυάμους, στέμφυλα,
Ἄλλως ἅπαντα μᾶλλον, ἢ ταύτας τρέφειν.

καὶ σημείωσαι, φησὶ, τὸ θερμοκυάμυς, ἐπεὶ καὶ νῦν ὕτω λέγεται. Πολέμων δέ φησι, τὺς Λακεδαιμονίυς τὺς θέρμυς λυσιλαΐδας καλεῖν.

Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ ἐν αἰτίοις φυτικοῖς, ὅτι θέρμος καὶ ὄροβος καὶ ἐρέβινθος μόνα ὐ ζωῦται τῶν χεδροπῶν διὰ τὴν δριμύτητα καὶ πικρότητα. ὁ δ' ἐρέβινθος, φησί, μέλας γίνεται διαφθειρόμενος. γίνεσθαι δὲ λέγει κάμπας ἐν τοῖς

†) γρ. Μὴ ὥραισι δὴ ἵκοιθ' ὁ τὰς θέρμας φαγών. ††) γρ. Ἀλλ' οὐκ ἀπεπνίγη καταφαγών. τίς δ' ὅδε; *) γρ. Ἀπέβαλεν ὀσπρίε λέπος Κλεαίνετος. **) γρ. Καὶ δημόκοινος ἐπεχόρ.

ἐρεβίνθοις ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας. Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος τὰς θέρμους φησὶν εἶναι σμηκτικὰς καὶ πολυτρόφους, μάλιστα δὲ τὰς ἐπὶ πλεῖον ἀπεγλυκασμένους. διὸ καὶ Ζήνων ὁ Κιττιεὺς, σκληρὸς ὢν καὶ πάνυ θυμωτικὸς πρὸς τὰς γνωρίμους, ἐπὶ πλεῖον τοῦ οἴνου σπάσας ἡδὺς ἐγίνετο καὶ μείλιχος. πρὸς τὰς πυνθανομένους οὖν τοῦ τρόπου τὴν διαφορὰν, ἔλεγε, τὸ αὐτὸ τοῖς θέρμοις πάσχειν· καὶ γὰρ ἐκείνους, πρὶν διαβραχῆναι, πικροτάτους εἶναι, πο-

p. 56. τισθέντας δὲ γλυκεῖς καὶ προσηνεστάτους.

ΦΑΣΗΛΟΙ. Λακεδαιμόνιοι ἐν τοῖς δείπνοις τοῖς καλουμένοις κοπίσι διδόασι τραγήματα σῦκα τὰ ξηρὰ καὶ κυάμους καὶ φασήλους χλωρούς. ἱστορεῖ Πολέμων. Ἐπίχαρμος·

Φασήλους φῶγε θᾶσσον, αἴχ' ὁ Διόνυσος φιλῇ.

Δημήτριος·

Ἢ σῦκον, ἢ φάσηλον, ἢ τοιοῦτό τι.

ΕΛΑΑΙ. Εὔπολις·

Σησίαι, δρυπετεῖς τ' ἐλάαι.

ταύτας Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι. Δίφιλος δέ φησιν ὁ Σίφνιος, τὰς ἐλάας ὀλιγοτρόφους εἶναι καὶ κεφαλαλγεῖς· τὰς δὲ μελαίνας καὶ κακοστομαχωτέρας, καὶ βαρύνειν τὴν κεφαλήν· τὰς δὲ κολυμβάδας καλουμένας εὐστομαχωτέρας εἶναι, καὶ κοιλίας στατικάς· τὰς δὲ θλαστὰς μελαίνας εὐστομαχωτέρας εἶναι. μνημονεύει τῶν θλαστῶν ἐλαιῶν Ἀριστοφάνης·

Θλαστὰς ποιεῖν ἐλαίας.

πάλιν·

Οὐ ταὐτόν ἐστιν ἁλμάδες καὶ στέμφυλα.

καὶ μετ' ὀλίγα·

Θλαστὰς γὰρ εἶναι κρεῖσσόν ἐστιν ἁλμάδος.

Ἀρχέστρατος ἐν τῇ γαστρονομίᾳ·

Ῥυσσαί καὶ δρυπεπεῖς παρακεῖσθωσάν σοι ἐλαῖαι.

Ὥστε Μαραθώνος τὸ λοιπὸν ἐπ' ἀγαθῷ μεμνημένοι,
Πάντες ἀεὶ ἐμβάλλουσι μάραθον ἐς τὰς ἁλμάδας,

φησὶν Ἕρμιππος.

Φιλήμων φησίν· Πιτυρίδες καλοῦνται αἱ φαῦλαι ἐλάαι, στεμφυλίδες δὲ αἱ μέλαιναι. Καλλίμαχος δὲ ἐν τῇ Ἑκάλῃ

γένη ἐλαῶν καταλέγει γεργέριμον πίτυρίν τε. ἔλεγον δὲ τὰς δρυπεπεῖς ἐλάας καὶ ἰσχάδας καὶ γεργερίμυς, ὥς Φησι Δίδυμος. καὶ χωρὶς δὲ τοῦ Φάσκειν ἐλάας αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐλέγοντο μόνον δρυπεπεῖς. Τηλεκλείδης· Ξυγγενέσθαι διὰ χρόνυ λιπαρεῖτό με δρυπέπεσι μάζαις καὶ διασκανδικίσαι †). Ἀθηναῖοι δὲ τὰς τετριμμένας ἐλαίας σέμΦυλα ἐκάλυν. βρύτεα δὲ τὰ ὑΦ' ἡμῶν σέμΦυλα, τὰ ἐκπιέσματα τῆς σαΦυλῆς. παρὰ δὲ τὰς βότρυς γέγονεν ἡ Φωνή.

ῬΑΦΑΝΙ'ΔΕΣ. ὅτως κέκληνται διὰ τὸ ῥαδίως Φαίνεσθαι. καὶ ἐκτεταμένως δὲ καὶ κατὰ συσολὴν λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς. Κρατῖνος·

Ταῖς ῥαΦανῖσι δοκεῖ, τοῖς δ' ἄλλοις ὀ λαχάνοις.

Εὔπολις·

Ῥαφανῖδες ἄπλυτοι, σηπίαι.

ὅτι δὲ τὸ ἄπλυτον ἐπὶ τῶν ῥαΦανίδων ἀκύειν δεῖ, οὐκ ἐπὶ τῶν σηπιῶν, δηλοῖ Ἀντιφάνης γράΦων· Νῆττας, σχαδόνας, κάρυ' ἐντρώγειν, ὠὰ, ἐγκρίδας, ῥαΦανῖδας ἀπλύτυς, γογγυλίδας, χόνδρον, μέλι. ἰδίως δ' ὅτως ἐκαλοῦντο ἄπλυτοι ῥαΦανῖδες, ἃς καὶ Θασίας ὠνόμαζον. Φερεκράτης· ῬαΦανίς τ' ἄπλυτος ὑπάρχει, καὶ θερμὰ λυτρὰ, καὶ ταρίχη πνικτὰ, καὶ κάρυα. ὑποκορισικῶς δ' εἴρηκεν Πλάτων ἐν Ὑπερβόλῳ· Φύλιον ἢ ῥαΦανίδιον.

ΘεόΦρασος δὲ ἐν τοῖς περὶ Φυτῶν γένη ῥαΦανίδων Φησὶν εἶναι πέντε, Κορινθίαν, Λειοθασίαν, Κλεωναίαν, Ἀμωρέαν, Βοιωτίαν· καλεῖσθαι δὲ ὑπό τινων τὴν Λειοθασίαν Θρακίαν· γλυκυτάτην δὲ εἶναι τὴν Βοιωτίαν, καὶ τῷ σχήματι σρογγύλην. ἁπλῶς δέ Φησιν, ὧν ἐσι λεῖα τὰ Φύλλα, γλυκύτεραί εἰσι.

Καλλίας δὲ ἐπὶ τῆς ῥαΦανῖδος εἴρηκε τὴν ῥάΦανον. περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κωμῳδίας διεξιὼν, Φησίν· Ἔτνος, πῦρ, γογγυλίδες, ῥάΦανοι, δρυπεπεῖς, ἐλατῆρες. ὅτι δ' ὅτω τὰς ῥαΦανῖδας εἴρηκε, δῆλον Ἀρισοφάνης ποιεῖ περὶ τῆς τοιαύτης ἀρχαιότητος ἐν Δαναΐσι γράΦων καὶ αὐτὸς καὶ λέγων· Ὁ χορὸς δ' ὠρχεῖτ' ἂν ἐναψάμενος δάπιδας καὶ p. 57. C. 16.

†) γρ. μάζαις τε· ἀεὶ γὰρ σκανδικίσαι, vel διασκ vel δηρὸν δὲ σκανδ.

ςρωματόδεσμα, διαμασχαλίσας αὐτὸν σχελίσι καὶ φύσκαις καὶ ῥαφανίσιν.

Εὐτελὲς δὲ σφόδρα ἔδεσμα ἡ ῥαφανίς. Ἄμφις·

Ὅστις, ἀγοράζειν ὄψον ἐξὸν, Ἄπολλον, ἰχθύων
Ἀληθινῶν, ῥαφανίδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται.

ΚΩΝΟΙ. Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἰατρὸς ἐν τῷ περὶ ἐδεσῶν ὀςρακίδας καλεῖ τῶν κώνων τὰς πυρῆνας, ἔτι δὲ κώνας. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύςιος πιτύϊνα κάρυα. ὁ δὲ Μύνδιος Ἀλέξανδρος πιτυίνους κώνους. Θεόφραςος δὲ τὸ μὲν δένδρον πεύκην ὀνομάζει, τὸν δὲ καρπὸν κῶνον. Ἱπποκράτης δὲ ἐν τῷ περὶ πτισάνης, ἃ τὰ ἐκ τοῦ ἡμίσους μὲν νοθεύεται, ὑπ' ἐνίων δὲ καὶ ὅλον, κοκκάλους· οἱ πολλοὶ δὲ πυρῆνας, ὡς καὶ Ἡρόδοτος, ὅταν περὶ τῆ Ποντικῆ καρύε λέγῃ. Φησὶ γάρ· Πυρῆνα δ' ἔχει· τῦτο ἐπὰν γένηται πέπον †).

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησιν· Οἱ ςρόβιλοι πολύτροφοι μέν εἰσι, λεαντικοὶ δὲ ἀρτηρίας, καὶ θώρακος καθαρτικοὶ, διὰ τὸ ἔχειν παρεμπεπλεγμένον τὸ ῥητινῶδες. Μνησίθεος δέ φησιν, πιαίνειν αὐτὰς τὸ σῶμα, καὶ πρὸς εὐπεψίαν ἀλύπους εἶναι, ὑπάρχειν δὲ καὶ ἐρητικοὺς καὶ οὐκ ἐφεκτικοὺς κοιλίας.

ὨΑ'. Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὸ καλούμενον φησιν ὄρνιθος γάλα τὸ ἐν τοῖς ᾠοῖς εἶναι λευκόν. Ἀριστοφάνης· Τίκτει πρῶτον ὑπηνέμιον ᾠὸν νύξ. Σαπφὼ δ' αὐτὸ τρισυλλάβως καλεῖ· Φασὶ δή ποτε Λήδαν ᾤιον εὑρεῖν. καὶ πάλιν· Ὠΐε πολὺ λευκότερον. ᾠεα δ' ἔφη Ἐπίχαρμος· Ὤεα χανὸς κἀλεκτορίδων πετεηνῶν. Σιμωνίδης ἐν δευτέρῳ ἰάμβων· Οἷόν τε χηνὸς ᾤεον Μαιανδρίε. διὰ τεσσάρων δὲ αὐτὰ προενήνεκται Ἀναξανδρίδης, ᾠάρια εἰπών. καὶ Ἔφιππος·

Σταμνάριά τ' οἴνου μικρὰ τοῦ Φοινικικῦ,
Ὠάρια, τοιαῦθ' ἕτερα πολλὰ παίγνια.

Ἄλεξις δὲ ἡμίτομά που ᾠῶν λέγει. ὠὰ δὲ ὐ μόνον ἀνεμιαῖα ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ ὑπηνέμια.

†) γρ. τοῦτον, ἐπεὰν γένηται πέπων.

Ἐκάλουν δὲ καὶ τὰ νῦν τῶν οἰκιῶν παρ' ἡμῖν καλούμενα ὑπερῷα ὦϊα, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν ἐρωτικοῖς, τὴν Ἑλένην φάσκων ἐν τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ πολλοῖς, ὡς ἐξ ὠοῦ εἴη γεγεννημένη. οὐκ εὖ δὲ Νεοκλῆς ὁ Κροτωνιάτης ἔφη, ἀπὸ τῆς σελήνης πεσεῖν τὸ ὠὸν, ἐξ ȣ̃ τὴν Ἑλένην γεννηθῆναι· τὰς γὰρ σεληνίτιδας γυναῖκας ὠοτοκεῖν, καὶ τȣ̀ς ἐκεῖ γεννωμένους πεντεκαιδεκαπλασίονας ἡμῶν εἶναι, ὡς Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης ἱϛορεῖ.

Ἴβυκος δὲ ἐν πέμπτῳ μελῶν περὶ Μολιονιδῶν φησι·

Τούς τε λευκίππους κόρους, τέκνα Μολιόνας, p. 58.
Κτανόντα, ἅλικας, ἰσοκεφάλους, ἐνιγυίους,
Ἀμφοτέρους γεγαῶτας ἐν ὠέῳ ἀργυρέῳ.

Ἔφιππος·

Ἴτρια, τραγήματα, πυραμοῦς, ἄμης,
Ὠῶν ἑκατόμβη. πάντα ταῦτ' ἐχνάνομεν.

Ὠῶν δὲ ῥοφητῶν μνημονεύει Νικόμαχος·

Οὐσείδιον γὰρ καταλιπόντος μοι τοῦ πατρὸς,
Οὕτω συνεστρογγύλικα κἀξεκόκκισα
Ἐν μησὶν ὀλίγοις, ὥσπερ ὠὸν τις ῥοφῶν.

Χηνείων δ' ὠῶν Ἔριφος·

. . 'Ωὰ λευκά γε
Καὶ μεγάλα χήνει' ἐϛὶν, ὥς γέ μοι δοκεῖ.
Οὗτος δέ φησι ταῦτα τὴν Λήδαν τεκεῖν.

Ἐπαίνετος δὲ καὶ Ἡρακλείδης ὁ Συρακούσιος ἐν Ὀψαρτυτικῷ τῶν ὠῶν φησι πρωτεύειν τὰ τῶν ταῶν, μεθ' ἃ εἶναι τὰ χηναλωπέκεια, τρίτα καταλέγει τὰ ὀρνίθεια.

ΠΡΟΠΟΜΑ. Τȣ́τȣ φησὶ περιενεχθέντος ὁ τῶν δείπνων C. 17ι ταμίας, Οὐλπιανὸς ἔφη, εἰ κεῖται παρά τινι τὸ πρόπομα ȣ̈τω καλούμενον, ὡς νῦν ἡμεῖς φαμεν. καὶ ζητούντων πάντων, αὐτὸς, ἔφη, ἐγὼ ἐρῶ. Φύλαρχος ὁ Ἀθηναῖος ἢ Ναυκρατίτης, ἐν οἷς ὁ λόγος ἐϛὶν αὐτῷ περὶ Ζηλᾶ τȣ̃ Βιθυνῶν βασιλέως, ὃς ἐπὶ ξενίᾳ καλέσας τȣ̀ς τῶν Γαλατῶν ἡγεμόνας ἐπιβȣλεύσας αὐτοῖς καὶ αὐτὸς διεφθάρη, φησὶ ȣ̈τως, εἰ μνήμης εὐτυχῶ· Πρόπομά τι πρὸ τȣ̃ δείπνȣ περιεφέρετο, καθὼς εἰώθει τὸ πρῶτον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Οὐλ-

πικνὸς ᾖτει πιεῖν ἐν ψυκτῆρι, ἀρέσκειν ἑαυτῷ φάσκων διὰ τὸ ἐτοίμας ἀπεμνημονευκέναι.

Ἦν δὲ τῶν ἐν τοῖς προπόμασι, φησὶ, παρασκευαζομένων ἄλλα τε καὶ δὴ καὶ ταῦτα.

C. 18. ΜΑΛΑ'ΧΑΙ. Ἡσίοδος·

Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

τοῦτο Ἀττικῶς. ἐγὼ δὲ, φησὶν, ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις εὗρον τοῦ Ἀντιφάνους τὸ μο καὶ λο διὰ τοῦ ο γεγραμμένον.

Τρώγοντες μολόχης ῥίζαν.

καὶ Ἐπίχαρμος·

Πραΰτερος ἔγωγε μολόχης.

Φανίας δὲ ἐν τοῖς φυτικοῖς φησι· Τῆς ἡμέρου μαλάχης ὁ σπερματικὸς τύπος καλεῖται πλακοῦς, ἐμφερὴς ὢν αὐτῷ· τὸ μὲν γὰρ κτενῶδες ἀνάλογον, καθάπερ ἡ τοῦ πλακοῦντος κρηπὶς, κατὰ μέσον δὲ τοῦ πλακουντικοῦ ὄγκου τὸ κέντρον ὀμφαλικόν· καὶ περιληφθείσης τῆς κρηπῖδος ὅμοιον γίνεται τοῖς θαλαττίοις περιγεγραμμένοις ἐχίνοις. ὁ δὲ Σίφνιος Δίφιλος ἱστορεῖ. ὡς ἡ μαλάχη ἐστὶν εὔχυλος, λεαντικὴ ἀρτηρίας, τὰς ἐπιπολαίους ἀποκρίνουσα δριμύτητας. ἐπιτήδειόν τε εἶναί φησι αὐτὴν τοῖς τῶν νεφρῶν καὶ τῆς κύστεως ἐρεθισμοῖς· εὐέκκριτόν τε εἶναι μετρίως καὶ τρόφιμον· κρείττω δὲ τὴν ἀγρίαν τῆς κηπευομένης. Ἕρμιππος δ' ὁ Καλλιμάχειος καὶ εἰς τὴν καλουμένην φησὶν ἄλιμον, προσέτι τε ἄδιψον, ἐμβάλλεσθαι τὴν μαλάχην οὖσαν χρησιμωτάτην.

ΚΟΛΟΚΥ'ΝΤΑΙ. Εὐθύδημος Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ λαχάνων σικύαν Ἰνδικὴν καλεῖ τὴν κολοκύντην, διὰ τὸ κεκομίσθαι τὸ σπέρμα ἐκ τῆς Ἰνδικῆς. Μεγαλοπολῖται δ' αὐτὴν σικυωνίαν ὀνομάζουσι.

Θεόφραστος δὲ τῶν κολοκυντῶν φησι οὐκ εἶναι ἓν μέρος ἰδέας, ἀλλ' εἶναι τὰς μὲν βελτίους, τὰς δὲ χείρους. Μηνόδωρος δὲ ὁ Ἐρασιστράτειος, Ἰκεσίου φίλος, τῶν κολο-

p. 59. κυντῶν, φησὶν, ἡ μὲν Ἰνδικὴ, ἡ καὶ αὐτὴ καὶ σικύα, ἡ δὲ κολοκύντη. καὶ ἡ μὲν Ἰνδικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἕψεται· ἡ δὲ κολοκύντη καὶ ὀπτᾶται. ἄχρι δὲ τοῦ νῦν λέγεσθαι παρὰ

Κνιδίοις τὰς κολοκύντας Ἰνδικάς †). Ἑλλησπόντιοι δὲ σικύας μὲν τὰς μακρὰς καλοῦσι, κολοκύντας δὲ τὰς περιφερεῖς. Διοκλῆς δὲ κολοκύντας μὲν καλλίστας γίνεσθαι περὶ Μαγνησίαν, προσέτι τε γογγύλην ὑπερμεγέθη, γλυκεῖαν καὶ εὐστόμαχον· ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ σικυόν· ἐν δὲ Σμύρνῃ καὶ Γαλατείᾳ θρίδακα· πήγανον δ' ἐν Μύροις. Δίφιλος δέ φησι· Ἡ δὲ κολοκύντη ὀλιγότροφός ἐστι καὶ εὔφθαρτος, καὶ ὑγραντικὴ τῆς ἕξεως, καὶ εὐέκκριτος, εὔχυλος. εὐστομαχωτέρα δέ ἐστιν ἡ δι' ὕδατος καὶ ὄξους λαμβανομένη. εὐχυλοτέρα δὲ ἡ ἀρτυτή. λεπτυντικωτέρα δέ ἐστιν ἡ μετὰ νάπυος. εὐπεπτοτέρα δὲ καὶ εὐεκκριτωτέρα ἡ κάθεφθος *). Μνησίθεος δέ φησιν· Ὅσα εὐφυῶς διάκειται πρὸς τὴν τοῦ πυρὸς κατεργασίαν, οἷον ὅ τε σικυὸς καὶ ἡ κολοκύντη, καὶ μῆλα Κυδώνια, καὶ στρούθεια, καὶ εἴ τι τοιοῦτο, ταῦθ', ὅταν προσενεχθῇ πυρωθέντα, δίδωσι τῷ σώματι τροφὴν οὐ πολλὴν μὲν, ἄλυπον δὲ καὶ μᾶλλον ὑγράν. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα τῆς κοιλίας ἐφεκτικὰ πάντα. δεῖ δὲ αὐτὰ λαμβάνειν ἑφθὰ μᾶλλον.

Ἀττικοὶ δὲ μόνως καλοῦσιν αὐτὴν κολοκύντην. Ἕρμιππος·

Τὴν κεφαλὴν ὅσην ἔχει, ὅσην κολοκύντη **).

Φρύνιχος ὑποκοριστικῶς·

Ἢ μαζίον τι μικρὸν ἢ κολοκυντίον.

Ἐπίχαρμος·

Ὑγιέστερόν τ' ἦν ἔτι κολοκύντας πολύ.

Ἐπικράτης ὁ κωμῳδιοποιός·

Τί Πλάτων καὶ Σπεύσιππος καὶ Μενέδημος;
πρὸς τίσι νῦν διατρίβουσι; ποία φροντίς;
ποῖος δὲ λόγος διερευνᾶται παρὰ τοῖσι;
τάδε μοι πινυτῶς, εἴ τι κατειδὼς ἥκεις,
λέξον πρὸς γᾶς. Ἀλλ' οἶδα λέγειν περὶ τῶνδε σαφῶς.
Παναθηναίοις γὰρ ἰδὼν ἀγέλην μειρακίων
ἐν γυμνασίοις Ἀκαδημίας ἤκουσα

†) γρ. τὰς κολοκύντας σικύας Ἰνδικάς. vel τινὰς κολοκύντας Ἰνδικάς. *) γρ. vel κάτεφθος. **) γρ. ὅση κολοκύντη.

λόγων ἀφάτων, ἀτόπων. περὶ γὰρ φύσεως
ἀφοριζόμενοι, διεχώριζον ζώων τε
βίον, δένδρων τε φύσιν, λαχάνων τε γένη. κᾆτ'
ἐν τέτοις τὴν κολοκύντην ἐξήταζον,
τίνος ἐςὶ γένας. Καὶ τί ποτ' ἄρ' ὡρίσαντο;
καὶ τίνος γένας εἶναι τὸ φυτόν; δήλωσον,
εἰ κάτοισθά τι. Πρώτιςα μὲν πάντες
ἀναυδεῖς τότ' ἐπέςησαν, καὶ κύψαντες
χρόνον οὐκ ὀλίγον διεφρόντιζον· κᾆξαίφνης,
ἔτι κυπτόντων καὶ ζητούντων τῶν μειρακίων,
λάχανόν τις ἔφη ςρογγύλον εἶναι, ποίαν
δ' ἄλλος, δένδρον δ' ἕτερος. ταῦτα δ' ἀκέων
ἰατρός τις Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατεπέρδετ'
αὐτῶν ὡς ληρούντων. ἦ πα δεινῶς
ὠργίσθησαν, χλευάζεσθαι ἐβόησαν.
τὸ γὰρ ἐν λέσχαις τοιαῖσδε τοιαῦτα ποιεῖν
εὐπρεπὲς, ἐδ' ἐμέλησε †) τοῖς μειρακίοις.
ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πρᾴως, ἐδὲν
ὀρινθεὶς, ἐπέταξ' αὐτοῖς, πάλιν ἀφορίζεσθαι, τίνος ἐςὶ
γένας. οἱ δὲ διῄρουν.

Ἄλεξις ὁ χαρίεις πρόπομα ὅλον παρατίθησι τοῖς διακρίνειν δυναμένοις·

p. 60. Ἔλαθον γενόμενος, ἓ τὸ πρᾶγμ' ἠβέλετο.
Κατὰ χειρὸς ἐδόθη. τὴν τράπεζαν ††) ἧκ' ἔχων,
Ἐφ' ἧς ἐπέκειτ' ἐ τυρὸς, ἐδ' ἐλαῶν γένη,
Οὐδὲ παρέχεσαι κνίσσαν ἡμῖν πλείονα
Παροψίδες καὶ λῆροι· ἀλλὰ παρετέθη
Ὑπερήφανος ὄζεσα τῶν ὡρῶν λοπὰς *),
Τὸ τοῦ πόλε τοῦ παντὸς ἡμισφαίριον.
Ἅπαντ' ἐνῆν τἀκεῖ γὰρ ἐν ταύτῃ καλά·
Ἰχθῦς, ἔριφοι, διέτρεχε τέτων σκορπίος,
Ὑπέφαινεν ὠὸν ἡμίτομον τὰς ἀςέρας.
Ἐπεβάλομεν τὰς χεῖρας. ὁ μὲν ἐμοὶ λαλῶν
Ἅμα καὶ διανεύων ἠσχολεῖτο· πᾶς δ' ἀγὼν
Ἐπ' ἐμὲ κατήντα. τὸ πέρας οὐκ ἀνῆχ', ἕως
Τὴν λοπάδ' ὀρύττων ἀποδέδειχα κόσκινον.

†) γρ. ἀπρεπὲς, ἐδ' ἠμέλ. ††) γρ. τὶς τρ. *) γρ. Ὑπερηφάνως ὄζεσα τῶν Ὡρῶν λοπάς.

ΜΥΚΑΙ. Ἀρισίας· Ç. 19.

Μύκαισι δ᾽ ὀρέχθει *) τὸ λάϊνον πέδον †).

Πολίοχος·

— — μεμαγμένην
Μικρὰν μελαγχρῆ μᾶζαν ἠχυρωμένην
Ἑκάτερος ἡμῶν εἶχε δὶς τῆς ἡμέρας,
Καὶ σῦκα βαιά· καὶ μύκης τις ἐνίοτ᾽ ἂν
Ὠπτᾶτο, καὶ κοχλίας γενομένου ψακαδίω
Ἀνηγρεύετ᾽ ἄν, καὶ λάχανα τῶν αὐτοχθόνων,
Θλαστή τ᾽ ἐλαία, καὶ πιεῖν οἰνάριον
Ἦν ἀμφίβολον.

Ἀντιφάνης·

Τὸ δεῖπνόν ἐστι μᾶζα κεχαρακωμένη
Ἀχύροις, πρὸς εὐτέλειαν ἐξωπλισμένη,
Καὶ βολβὸς εἷς, καὶ παροψίδες τινὲς,
Σόγχος τις, ἢ μύκης τις, ἢ τοιαῦθ᾽, ἃ δὴ
Δίδωσιν ἡμῖν ὁ τόπος ἆθλ᾽ ἀθλίοις.
Τοιοῦτος ὁ βίος ἀπύρετος, φλέγμ᾽ οὐκ ἔχων.
Οὐδεὶς κρέως παρόντος ἐσθίει θύμον,
Οὐδ᾽ οἱ δοκοῦντες πυθαγορίζειν.

καὶ προελθών·

Τίς γὰρ οἶδ᾽ ἡμῶν τὸ μέλλον, ὅ τι παθεῖν
Πέπρωθ᾽ ἑκάστῳ τῶν φίλων; ταχὺ δὴ λαβὼν
Ὄπτα μύκητας πρινίνας τουσδὶ δύο.

Ὅτι Κηφισόδοτος ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ Ἀριστοτέλους, τέσσαρα δ᾽ ἐστὶ ταῦτα βιβλία, ἐπιτιμᾷ τῷ φιλοσόφῳ, ὡς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀθροῖσαι, Ἀντιφάνους ὅλον ποιήσαντος δρᾶμα τὸ ἐπιγραφόμενον Παροιμία ††)· ἐξ οὗ καὶ παρατίθεται τάδε·

Ἐγὼ γὰρ ἄν τι τῶν ὑμετέρων φάγοιμι,
Μύκητας ὠμὰς ἂν φαγεῖν δοκῶ,
Καὶ στρυφνὰ μῆλα, κ᾽ εἴ τι πνίγοι βρῶμά τι †††).

*) γρ. ὀρεχθεῖ. †) γρ. vel δάπεδον. ††) γρ. Παροιμίαι. †††) γρ. Ἐγὼ γὰρ ἂν τῶν ὑμετέρων φάγοιμί τι, Μύκητας ὠμὰς ἂν φαγεῖν ἐμοὶ δοκῶ, Καὶ στρυφνὰ μῆλα, κ᾽ εἰ ἀποπνίγοι βρῶμά τι.

Φύονται δὲ οἱ μύκητες γηγενεῖς, καὶ εἰσὶν αὐτῶν ἐδώδιμοι ὀλίγοι· οἱ γὰρ πολλοὶ ἀποπνίγουσιν. διὸ καὶ Ἐπίχαρμος παίζων ἔφη·

Οἷον αἱ μύκαι ἄρ' ἐπεσκληκότες πνιξεῖσθε.

Νίκανδρος δὲ ἐν Γεωργικοῖς καταλέγει, καὶ τίνες αὐτῶν εἰσιν οἱ θανάσιμοι, λέγων·

— — ἐχθρὰ δ' ἐλαίης,
Ῥοιῆς τε, πρίνε τε, δρυός τ' ἄπο πήματα κεῖται,
Οἰδαλέα σύκολλα *) βάρη πνιγόεντα μυκήτων.

Φησὶ δὲ καὶ, ὅτι

p. 61. — συκέης ὁπότε στέλεχος βαθὺ κόπρῳ
Κακκρύψας ὑδάτεσσιν ἀειναέεσσι νοτίζεις,
Φύονται πυθμέσσιν ἀκήριοι, ὧν σὺ μύκητα
Θρεπτικὰ μήτε χαμαιζήλης ἀπὸ ῥίζης προτάμοιο †).

τὰ δ' ἄλλα οὐκ ἦν ἀναγνῶναι.

— καί τε μύκητας ἀμανίτας τότ' ἐφεύσαις,

φησὶ ὁ αὐτὸς Νίκανδρος ἐν τῷ αὐτῷ.

Ἔφιππος·

Ἴν', ὥσπερ οἱ μύκητες, ἀποπνίξαιμί σε.

Ἐπαρχίδης Εὐριπίδην φησὶ τὸν ποιητὴν ἐπιδημῆσαι τῇ Ἰκάρῳ, καὶ γυναικός τινος μετὰ τέκνων κατὰ τὰς ἀγρὰς, δύο μὲν ἀῤῥένων τελείων, μιᾶς δὲ παρθένε, φαγέσης θανασίμες μύκητας καὶ ἀποπνιγείσης μετὰ τῶν τέκνων, ποιῆσαι τετὶ τὸ ἐπίγραμμα·

Ὦ τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος ἥλιε τέμνων,
Ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος;
Μητέρα, παρθενικήν τε κόρην, δισσάς τε συναίμες
Ἐν ταυτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένας.

Διοκλῆς ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησιν· Ἄγρι' ἑψήματα τεῦτλον, μαλάχη, λάπαθον, ἀκαλήφη, ἀνδράφαξις, βολβοὶ, ὕδνα, μύκαι.

ΣΙΑ. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων φησὶν ἐν ὕδατι

*) γρ. σύγκολλα. †) γρ. — ὧν σὺ μύκητα θρεπτὸν μήτε χαμηλὸν ἀπαὶ ῥίζης προτάμοιο.

γίνεσθαι, σελίνῳ ἐλείῳ τὸ φύλλον ἐοικός. διὸ καὶ Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος Εὐεργέτης Αἰγύπτου βασιλεύσας παρ' Ὁμήρῳ ἀξιοῖ γράφειν·

Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἠδὲ σελίνου.

σίου γὰρ μετὰ σελίνου φύεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἴου.

Δίφιλός φησι, τοὺς μύκητας εἶναι εὐστομάχους, κοιλίας διαχωρητικούς, θρεπτικούς· δυσπέπτους δὲ καὶ φυσώδεις. τοιούτους δὲ εἶναι τοὺς ἐκ Κέω τῆς νήσου. πολλοὶ μέντοι καὶ κτείνουσι. δοκοῦσι δὲ οἰκεῖοι εἶναι οἱ λεπτότατοι καὶ ἁπαλοὶ καὶ εὔθρυπτοι, οἱ ἐπὶ πτελέαις καὶ πεύκαις γινόμενοι. ἀνοίκειοι δὲ οἱ μέλανες καὶ πελιοὶ καὶ σκληροὶ, καὶ οἱ μετὰ τὸ ἑψηθῆναι καὶ τεθῆναι πησσόμενοι, οἵ τινες λαμβανόμενοι κτείνουσι. βοηθοῦνται δὲ ἀπὸ ὑδρομέλιτος πόσεως, καὶ ὀξυμέλιτος, νίτρου, καὶ ὄξους· μετὰ τὴν πόσιν δὲ ἐμεῖν δεῖ. διόπερ καὶ δεῖ μάλιστα σκευάζειν αὐτοὺς μετὰ ὄξους καὶ ὀξυμέλιτος, ἢ μέλιτος, ἢ ἁλῶν. οὕτω γὰρ αὐτῶν τὸ πνιγῶδες ἀφαιρεῖται. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἱστορίας γράφει· Ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι καὶ ἐπίγεια, καθάπερ οὓς καλοῦσί τινες πέζιας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους. ἄρριζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν. ὁ δὲ μύκης ἔχει προσφύσεως ἀρχὴν, τὸν καυλὸν εἰς μῆκος, καὶ ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ
ῥιψί *). φησὶ δὲ καὶ, ὅτι ἐν τῇ περὶ τὰς Ἡρακλέους στήλας C.20.
θαλάσσῃ ὅταν πλείω ὕδατα γένηται, μύκητες φύονται πρὸς τῇ θαλάσσῃ, οὓς καὶ ἀπολιθοῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου φησί. καὶ Φαινίας δὲ ἐν πρώτῳ περὶ φυτῶν, τὰ μὲν φύειν, τὰ δὲ οὐδὲ φύειν τὴν ἀνθίνην, οὐδὲ τῆς σπερματικῆς †) ἴχνος κορυνήσεως ††), οὐδὲ σπερματώσεως, οἷον μύκης, ὕδνον, πτέρις, ἕλιξ. ὁ αὐτός φησι· Πτέρις, ἣν ἔνιοι βλάχνον καλοῦσι. Θεόφραστος ἐν Φυτικοῖς· Λειόφλοια, καθάπερ ὕδνον, μύκης, πέζις, γεράνειον.

ΥΔΝΑ. γίνεται καὶ ταῦτα αὐτόματα ἀπὸ γῆς, μάλι- p. 62.
στα περὶ τοὺς ἀμμώδεις τόπους. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Θεο- C.21.

*) γρ. τὸν καυλὸν εὐμήκη, καὶ ἔχεται τοῖς ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥιψί. vel: τὸν καυλὸν ἐς μῆκος ἀποτείνοντα, καὶ τρέφεται τοῖς ἀπ' αὐτοῦ ῥ., †) γρ. τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ τῆς σπ. ††) alii: κορυνώσεως.

φραςος· Τὸ ὕδνον, ὃ καλᾶσί τινες γεράνειον, καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον. καὶ πάλιν· Ἡ τῶν ἐγγεοτόκων τέτων γέννησις ἅμα καὶ φύσις, οἷον τᾶ τε ὕδνου καὶ τᾶ φυομένου περὶ Κυρήνην, ὃ καλᾶσι μίσυ. δοκεῖ δ' ἡδὺ σφόδρα τᾶτ' εἶναι, καὶ τὴν ὀσμὴν ἔχειν κρεώδη, καὶ τὸ ἐν τῇ Θρᾴκῃ δὲ γενόμενον ἴσον †). περὶ δὲ τέτων ἴδιόν τι λέγεται· φασὶ γὰρ, ὅταν ὕδατα μετοπωρινὰ καὶ βρονταὶ γίνωνται σκληραὶ, τότε γίνεσθαι· καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταὶ, ὡς ταύτης αἰτιωτέρας ὄσης· ἐ διετίζειν δὲ, ἀλλ' ἐπέτειον εἶναι, τὴν δὲ χρείαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχει τᾶ ἦρος. ἐ μὴν ἀλλ' ἔνιοί γε ὡς σπερματικῆς ὄσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβάνεσι. ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μιτυληναίων ἐ φασι πρότερον εἶναι, πρὶν ἢ γενομένης ἐπομβρίας τὸ σπέρμα κατενεχθῇ ἀπὸ Τιαρῶν. τᾶτο δ' ἐςὶ χωρίον, ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἔν τε τοῖς αἰγιαλοῖς μάλιςα, καὶ ὅπε χώρα ὕπαμμος. καὶ γὰρ αἰτίαι τοιαῦται. φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀκαρνίδι, καὶ ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ, κἀν τῇ Ἠλείων.

Λυγκεὺς ὁ Σάμιός φησιν· Ἀκαλήφην ἡ θάλασσ' ἀνίησιν, ἡ δὲ γῆ ὕδνα. καὶ Μάτρων ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ δείπνῳ·

Ὄςρεά τ' ἤνεγκεν Θέτιδος Νηρηΐδος ὕδνα.

Δίφιλος δὲ φύσει δύσπεπτά φησιν εἶναι τὰ ὕδνα, εὔχυλα δὲ καὶ παραλεαντικά· προσέτι δὲ διαχωρητικὰ, καὶ ἔνια αὐτῶν ὅμοια τοῖς μύκαις πνιγώδη εἶναι. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν Ἑλλησπόντῳ φησὶ ἔτε ὕδνον γίνεσθαι, ἔτε γλαυκίσκον, ἔτε θύμον· διὸ Ναυσικλείδης ἐρημίαν *), μήτε ἔαρ, μήτε φίλες.

Ὑδνόφυλλον δέ φησι Πάμφιλος ἐν Γλώσσαις τὴν φυομένην τῶν ὕδνων ὕπερθε πόαν, ἀφ' ἧς τὸ ὕδνον γινώσκεσθαι.

C. 22. ἈΚΑΛΗ'ΦΗ. λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἕτως καὶ τὸ βοτανῶδες καὶ κνησμῶν αἴτιον. Ἀριςοφάνης Φοινίσσαις· Πρῶτον πάντων ἶφυα φῦναι· εἶθ' ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας.

ἈΣΠΑ'ΡΑΓΟΙ. ἕτοι καὶ ἕλειοι καὶ ὄρειοι καλοῦνται. ὧν οἱ κάλλιςοι ἐ σπείρονται. πάντων ὄντες τῶν ἐντὸς θεραπευτικοί. οἱ δὲ σπαρτοὶ καὶ σφόδρα ὑπερμεγέθεις γίνονται. ἐν Λιβύῃ δέ φασιν ἐν Γαιτουλίᾳ γίνεσθαι πάχος μὲν Κυ-

†) γρ. ἶτον. *) γρ. διὸ Ναυσικλείδην εἰρηκέναι.

τρία καλάμε, μῆκος δὲ ποδῶν δώδεκα. ἐν δὲ τῇ ἐρεινῇ καὶ παρωκεανίτιδι πάχος μὲν μεγάλων ναρθήκων, μῆκος δὲ περὶ τὰς εἴκοσι πήχεις.

Κρατῖνος δὲ διὰ τῦ φ ἀσφάραγον ὀνομάζει. καὶ Θεόπομπος·

Κἄπειτ' ἰδὼν ἀσφάραγον ἐν θάμνῳ τινί.

Ἀμειψίας·

Οὐ σχῖνος, ὀδ' ἀσφάραγος, ὀ δάφνης κλάδοι.

Δίφιλος δέ φησιν, ὡς ὁ τῆς κράμβης ἀσφάραγος, λεγόμενος ἰδίως ὅρμενος, εὐςομαχώτερός ἐςι καὶ εὐεκκριτικώτερος*), ὄψεων δὲ βλαπτικός. ἔςι δὲ δριμὺς καὶ ἐρητικὸς, καὶ ἀδικεῖ νεφρὲς καὶ κύςιν. Ἀττικοὶ δ' εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅρμενον τὸν ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξηνθηκότα. Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς·

Κἀξορμενίζει κἀπισχολάζεται
Βλάςη. p. 63.

παρὰ τὸ ἐξορκέιν καὶ βλαςάνειν.

Ἀντιφάνης δὲ διὰ τῦ π φησὶ ἀσπάραγον·

Ἀσπάραγος ἠγλάιζεν, ὦχρος ἐξήνθηκέ τις.

Ἀριςοφῶν· Κάππαριν, βληχὼ, θύμον, ἀσπάραγον, πίτταν, ῥάμνον, σφάκελον, τύμπανον.

ΚΟΧΛΙ'ΑΣ. Φιλύλλιος·

Οὐκ εἰμὶ τέττιξ ὀδὲ κοχλίας, γύναι.

καὶ πάλιν·

Μαινίδες, σκόμβροι, κοχλίαι, κορακῖνοι.

Ἡσίοδος δὲ τὸν κοχλίαν φερέοικον καλεῖ. καὶ Ἀναξίλας δέ·

Ἀπιςότεροι εἶ τῶν κοχλιῶν πολλῷ πάνυ,
Οἳ περιφέρεσ' ὑπ' ἀπιςίας τὰς οἰκίας.

Ἀχαιός·

Ἦ τοσᾶσδ' Αἴτνη τρέφει κοχλίας κεράςας.

προβάλλεται δὲ κἀν τοῖς συμποσίοις γρῖφε τάξιν ἔχον περὶ τῶν κοχλιῶν ὅτως·

Ὑλογενὴς, ἀνάκανθος, ἀναίματος, ὑγροκέλευθος.

*) γρ. εὐεκκριτώτερος.

Ἀριςοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων Φησίν· Οἱ κοχλίαι Φαίνονται κύοντες ἐν τῷ μετοπώρῳ καὶ τȣ̃ ἔαρος· μόνοι τε ȣ̂τοι τῶν ὀςρακοδέρμων συνδυαζόμενοι ὤΦθησαν. Θεόφρασος δὲ ἐν τῷ περὶ Φωλευόντων, οἱ κοχλίαι, Φησὶ, Φωλεύȣσι μὲν καὶ τȣ̃ χειμῶνος, μᾶλλον δὲ τȣ̃ θέρȣς. διὸ καὶ πλεῖςοι Φαίνονται τοῖς μετοπωρινοῖς ὕδασιν. ἡ δὲ Φωλεία τȣ̃ θέρους καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων.

Λέγονται δέ τινες τῶν κοχλιῶν καὶ σέσιλοι. Ἐπίχαρμος·

Τȣ́των ἁπάντων ἀκρίδας ἀνταλλάσσενται.
Κόγχον δὲ τὸν σέσιλον ἅπαγ' ἐς τὸν Φθόρον.

Ἀπελλᾶς δὲ Λακεδαιμονίȣς Φησὶ σέμελον τὸν κοχλίαν λέγειν. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν δευτέρῳ Ἐτυμολογιῶν τῶν κοχλιῶν Φησί τινας καλεῖσθαι κωλυσιδείπνȣς.

C.23. ΒΟΛΒΟΙ'. τȣ́των Ἡρακλῆς ἐσθίειν παραιτεῖται ἐν Ἀμαλθείᾳ Εὐβȣ́λȣ λέγων·

Θερμότερον, ἢ κραυρότερον*), ἢ μέσως ἔχον,
Τȣ̃τ' ἔσθ' ἑκάςῳ μεῖζον, ἢ Τροίαν ἑλεῖν.
Κἀγὼ γὰρ ȣ̓ καυλοῖσιν, ȣ̓δὲ σιλφίῳ,
Οὐδ' ἱεροσύλοις καὶ πικραῖς παρεψίσι,
Βολβοῖς τ' ἐμαυτὸν χορτάσων ἐλήλυθα·
Ἃ δ' εἴς τ' ἐδωδὴν πρῶτα καὶ ῥώμης ἀκμὴν,
Καὶ πρὸς ὑγίειαν, πάντα ταῦτ' ἐδαινύμην·
Κρέας βόειον ἑφθὸν ἀσόλοικον μέγα,
Ἀκροκώλιόν τε γεννικὸν, ὀπτὰ δελφάκια
Λιπαρὰ τρία**).

Ἄλεξις ἐμφανίζων τὴν τῶν βολβῶν πρὸς τὰ ἀφροδίσια δύναμιν Φησι·

Πίννας, κάραβον,
Βολβȣ̀ς, κοχλίας, κήρυκας, ᾠὰ, ἀκροκώλια,
Τοσαῦτα τȣ́των ἄν τις εὕροι Φάρμακα,
Ἐρῶν θ' ἑταίρας ἕτερα χρησιμώτερα.

Ξέναρχος †)·

Φθίνει δέμος ἀςύτοισι δεσποτῶν κεχρημένος
Τύχαις ††), ἀλάςωρ τ' εἰσπέπαικε Πελοπιδῶν.

*) γρ. κρυερώτερον. **) γρ. Ἀλίπαςα τρία. †) γρ. Ξέναρχος Βȣταλίωνι. ††) γρ. — Φθίνει δόμος Ἀςυντάτοισι δεσποτῶν κεχρημένος Τύχαις.

"Αστυτος οἶκος, κ' ὅτε βυσαύχην θεῷ
Δηοῖ σύνοικος γηγενὴς βολβὸς φίλοις
Ἑφθὸς βοηθῶν δυνατὸς ἔς' ἐπαρκέσαι,
Μάτην δὲ πόντε κυανέαις δίναις τραφεὶς
Φλεβὸς τροπωτὴρ πελύκας, ἁλὰς βροτῶν p. 64.
Πλεκταῖς ἀνάγκαις τῆς τροχηλάτε κόρης
Πίμπλησι λοπάδος σερνοσώματον κύτος.

Ἀρχέςρατος·

Βολβῶν καὶ καυλῶν χαίρειν λέγω ὀξυβάφοισι,
Ταῖς τ' ἄλλαισι παροψίσι πάσαις *).

Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος ἐν Συμποσίῳ· Βολβὸς, καὶ κοχλίας, καὶ ὠὸν, καὶ τὰ ὅμοια δοκεῖ σπέρματος εἶναι ποιητικὰ, ἐ διὰ τὸ ὁμοειδεῖς **) ἔχειν τὰς πρώτας φύσεις, καὶ τὰς αὐτὰς δυνάμεις τῷ σπέρματι. Δίφιλος· Οἱ βολβοὶ δύςπεπτοι μέν εἰσι, πολύτροφοι δὲ καὶ εὐςόμαχοι· ἔτι δὲ σμηκτικοὶ καὶ ἀμβλυντικοὶ ὄψεως, διεγερτικοὶ τ' ἀφροδισίων. ἡ δὲ παροιμία φησίν·

Οὐδέν σ' ὀνήσει βολβὸς, ἂν μὴ νεῦρ' ἔχῃς.

διεγείρεσι δ' ὄντως αὐτῶν πρὸς ἀφροδίσια οἱ βασιλικοὶ λεγόμενοι, οἳ καὶ κρείττονες τῶν ἄλλων εἰσί. μεθ' ἓς οἱ πυῤῥοὶ, οἱ δὲ λευκοὶ καὶ Λιβυκοὶ σκυλλώδεις †)· χείρονες δὲ πάντων οἱ Αἰγύπτιοι. αἱ δὲ βολβίναι καλέμεναι εὐχυλότεραι μέν εἰσι τῶν βολβῶν, ἐ μὴν ἔτω εὐςόμαχοι, διὰ τὸ γλυκάζον ἔχειν παχύ τι. καί γε ἱκανῶς εἰσι, διὰ τὴν πολλὴν σκληρότητα, καὶ εὐέκκριτοι.

Μνημονεύει δὲ βολβίνης Μάτρων ἐν Παρῳδαῖς·

Σόγχους δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήνω,
Μυελόεν βλάςημα, καρηκομόωντας ἀκάνθαις,
Βαλβίνας θ', αἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίε εἰσὶν ἀοιδοὶ,
Ἃς ἐν χέρσῳ θρέψε Διὸς παῖς ἄσπετος ὄμβρος,
Λευκοτέρας χιόνος, ἰδεῖν ἀμύλοισιν ὁμοίας.
Τάων φυομένων ἠράσσατο πότνια γαςήρ.

Ὅτι Νίκανδρος Μεγαρῆας βολβὲς ἐπαινεῖ.

Θεόφραςος δὲ ἐν ζ Φυτῶν, ἐνιαχε, φησὶ, ἕτω γλυκεῖς εἰσιν οἱ βολβοὶ, ὥςε καὶ ὠμὲς ἐσθίεσθαι, ὥςπερ καὶ

*) γρ. Ταῖς τ' ἄλλαις πάσῃσι παρόψισι. **) γρ. ἐ διὰ τὸ πολύτροφα εἶναι, ἀλλὰ διὰ τὸ ὁμ. †) γρ. σκιλλώδεις.

ἐν τῇ Ταυρικῇ Χεῤῥονήσῳ. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Φαινίας. ἔστι δὲ καὶ γένος φησὶ βολβῶν Θεόφραστος ἐριοφόρον, ὃ φύεται ἐν αἰγιαλοῖς. ἔχει δὲ τὸ ἔριον ὑπὸ τοὺς πρώτους χιτῶνας, ὥστε ἀνὰ μέσον εἶναι τοῦ ἐδωδίμου τοῦ ἐντὸς καὶ τοῦ ἔξω. ὑφαίνεται δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ πέδιλα καὶ ἄλλα ἱμάτια, ὡς καὶ Φαινίας φησί. τὸ δὲ ἐν Ἰνδοῖς τριχῶδές ἐστι.

Περὶ δὲ τῆς τῶν βολβῶν σκευασίας Φιλήμων φησί·

— τὸν βολβὸν, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ, τυρὸν, μέλι,
Σήσαμον, ἔλαιον, κρόμυον, ὄξος, σίλφιον·
Αὐτὸς δ' ἐφ' αὑτοῦ ἐστι πονηρὸς καὶ πικρός.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ταραντῖνος τῶν συμποσίων περιγράφων τοὺς βολβοὺς, φησί· Περιγράφειν δεῖ τὴν πολλὴν βρῶσιν, καὶ μάλιστα τῶν ἐχόντων ὁλκιμόν τι καὶ γλίσχρον, οἷον ὠῶν, βολβῶν, ἀκροκωλίων, κοχλιῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· ἐπιμένει γὰρ τῇ κοιλίᾳ πλείονας χρόνους, καὶ ἐμπλεκόμενα παρακατέχει τὰ ὑγρά.

C.24. ΚΙΧΛΑΙ. καὶ τούτων ἦσαν καὶ ἄλλων ὀρνίθων ἀγέλαι ἐν τοῖς προπόμασι.

Τηλεκλείδης·

Ὀπταὶ δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο.

Συρακούσιοι δὲ τὰς κίχλας κιχήλας λέγουσιν. Ἐπίχαρμος·

Τάς τ' ἐλαιοφυλλοφάγους κιχήλας †).

Μέμνηται τούτων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις.

p. 65. Τρία δὲ εἶναι γένη κιχλῶν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ· ὧν τὴν πρώτην καὶ μεγίστην κίσσῃ πάρισον εἶναι, ἣν καὶ καλεῖσθαι ἰξοφάγον, ἐπειδὴ ἰξὸν ἐσθίει· τὴν δὲ τῷ κοσσύφῳ ἴσην, ἣν ὀνομάζεσθαι τριχάδα· τὴν δὲ τρίτην ἐλαχίστην τῶν προειρημένων οὖσαν ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι. οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν, ὡς Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ ὁ Μύνδιος· ἣν καὶ συναγελαστικὴν εἶναι, καὶ νεοττεύειν, ὡς καὶ τὰς χελιδόνας.

Ὅτι τὸ εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον ἐπύλλιον, ἐπιγραφόμενον δὲ Ἐπικιχλίδες, ἔτυχε ταύτης τῆς προσηγορίας,

†) γρ. ἐλαιοφιλοφάγους κ.

διὰ τὸ τὸν Ὅμηρον ᾄδοντα αὐτὸ τοῖς παισὶ κίχλας δῶρον λαμβάνειν. ἱστορεῖ Μέναιχμος ἐν τῷ περὶ τεχνιτῶν.

ΣΥΚΑΛΙΔΕΣ. Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἱστορεῖ· Ἄτερος τῶν αἰγιθαλλῶν ὑφ' ὧν μὲν ἐλαιὸς καλεῖται, ὑπὸ δέ τινων πιρίας, συκαλὶς δ', ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα †). δύο δ' εἶναι γένη αὐτῦ, συκαλίδα καὶ μελαγκόρυφον.

Ἐπίχαρμος· Ἀγλαὰς συκαλλίδας. καὶ πάλιν· Ἦν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενοι, τέτρακές τε σπερματολόγοι, κἀγλααὶ συκαλλίδες.

Ἁλίσκονται δ' αὗται τῷ τῶν σύκων καιρῷ. διὸ βέλτιον ὀνομάζοιτ' ἂν δι' ἑνὸς λ·. διὰ δὲ τὸ μέτρον Ἐπίχαρμος διὰ λλ δυοῖν εἴρηκεν.

ΣΠΙΝΟΙ. Εὔβυλος ††)·

Ἀμφιδρομίων ὄντων, ἐν οἷς νομίζεται,
Ὀπτᾶν τε τυρῦ Χερσονησίτου τόμον,
Ἕψειν τ' ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαισμένην,
Πνίγειν τε παχέων ἀρνίων στηθύνια,
Τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμῦ σπίνοις,
Ὁμῦ τε χναύειν μαινίσι σηπίδια,
Πιλοῦν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρεφῶς,
Πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρας.

ΚΟΨΙΧΟΙ. Νικόστρατος ἢ Φιλέταιρος·

Τί οὖν ἀγοράζω; Φράζε γάρ. μὴ πολυτελῶς,
Ἀλλὰ καθαρίως *). δασύποδ', ἐὰν περιτύχῃς, ἀγόρασον,
Καὶ νηττί', ὁπόσα σὺ βέλει, καὶ κίχλας, καὶ κοψίχους,
Ὀρνιθίων τε τῶν ἀγρίων τύτων συγχνὰ, χαίρειν **).

ΨΑΡΕΣ. Ἀντιφάνης δὲ καὶ ψάρας ἐν τοῖς βρώμασι καταλέγει· Μέλι, πέρδικες, φάτται, νῆτται, χῆνες, ψάρες, κίττα, κολοιὸς, κόψιχος, ὄρτυξ, ὄρνις θήλεια. Πάντων ἡμᾶς λόγον ἀπαιτεῖς, καὶ ὐδ' ὁτιοῦν ἔξεσιν εἰπεῖν ἀνυπεύθυνον.

Ὅτι τὸ στρυθάριον παρ' ἄλλοις τε καὶ δὴ καὶ παρ' Εὐβύλῳ· Περδίκια λάβε τέτταρ' ἢ καὶ πέντε, δασύποδας

†) γρ. συκαλὶς, ὅτι ἁλίσκεται, ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα.
††) forte Ἔφιππος. *) γρ. καθαρείως. **) γρ. συχνά. χαρίεν γάρ.

τρεῖς, ϛρυθάρια θ', οἷον ἐντραγεῖν, ἀκανθυλλίδας, βιττάκους, σπινία, κερχνῆδας, τά τ' ἄλλα, ἅ τ' ἂν ἐπιτύχῃς.

ἘΓΚΈΦΑΛΟΙ ΧΟΙΡΕΙΟΙ. Τέτων ἡμᾶς ἐσθίειν οὐκ εἴων οἱ φιλόσοφοι, φάσκοντες, τὲς αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἴσον καὶ κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε ὑ τοκήων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων. ὐδένα οὖν τῶν ἀρχαίων βεβρωκέναι, διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεις ἁπάσας σχεδὸν ἐν αὐτῷ εἶναι. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν
p. 66. παλαιῶν φησιν ἐγκέφαλον· καὶ Σοφοκλέα γοῦν ἐν Τραχινίαις ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ λευκὸν μυελὸν, ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον·

Κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσε
Κρατὸς διασπαρέντος, αἵματός θ' ὁμȣ̃.

C. 25. καί τοι τἄλλα διαῤῥήδην ὀνομάσαντα. καὶ Εὐριπίδης δὲ τὴν Ἑκάβην θρηνȣ̃σαν εἰσαγαγὼν τὸν Ἀςυάνακτα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ῥιφθέντα, φησί·

Δύϛηνε, κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
Τείχη πατρῷα Λοξίȣ πυργώματα,
Ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόϛρυχον,
Φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾷ
Ὀςέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.

ἔχει δὲ ἐπιςασίαν ἡ τῶν ποιημάτων †) τέτων ἐκδοχή. καὶ γὰρ Φιλοκλῆς τε ἐγκέφαλόν φησιν·

Οὐδ' ἂν ἐγκέφαλόν γ' ἔσθων λίποι ††).

καὶ Ἀριςοφάνης·

Ἀπολέσαι μ' ἂν ἐγκεφάλȣ θρίω δύω.

καὶ ἄλλοι. λευκὸν οὖν ἂν εἴη μυελὸν εἰρηκὼς Σοφοκλῆς ποιητικῶς, Εὐριπίδης τε τὸ τῆς προςόψεως εἰδεχθὲς καὶ αἰσχρὸν ὐχ αἱρέμενος ἐναργῶς ἐμφανίσαι, ἐδήλωσεν, ὡς ἐβέλετο.

Ὅτι δ' ἱερὸν ἐνόμιζον τὴν κεφαλὴν, δῆλον ἐκ τȣ̃ καὶ κατ' αὐτῆς ὀμνύειν, καὶ τὲς γινομένους ὑπ' αὐτῆς πταρμὲς

†) γρ. ἔχει δ' ἐπίςασιν ἡ τῶν π.

††) γρ. Ὡς ὐδ' ἂν ἐγκεφάλων γ' ἔσθων λίποι.

προσκυνεῖν ὡς ἱερὰς· ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς συγκαταθέσεις βεβαιωμένας τῇ ταύτης ἐπινεύσει. ὡς καὶ ὁ Ὁμηρικὸς Ζεὺς φησιν·

Εἰδ᾽ ἄγε τοι κεφαλῇ ἐπινεύσομαι.

Ὅτι εἰς τὸ πρόπομα καὶ ταῦτα ἐνεβάλλοντο· πέπερι, φύλλης *), σμύρνα, κύπειρον, μύρον Αἰγύπτιον. Ἀντιφάνης·

Ἂν μὲν ἄρα πέπερί τις φέρῃ πριάμενος,
Στρεβλᾶν γράφεσι τᾶτον ὡς κατάσκοπον.

πάλιν·

Νῦν δεῖ περιιόντα πέπερι καὶ καρπὸν βλίτου
Ζητεῖν.

Εὔβουλος·

Κόκκον λαβᾶσα Κνίδιον, ἢ τᾶ πεπέριος,
Τρίψασ᾽ ὁμᾶ σμύρνῃ διάπαττε τὴν ὁδόν.

Ὠφελίων·

Λιβυκὸν πέπερι, θυμίαμα καὶ βιβλίον
Πλάτωνος ἐμβρόντητον.

Νίκανδρος Θηριακοῖς·

Ἠ καὶ λεπτοθρίοιο πολύχνοα φύλλα κονίζῃς.
Πολλάκι δ᾽ ἢ πέπερι κόψας νέον, ἢ ἀπὸ Μήδων
Κάρδαμον.

Θεόφραστος ἐν Φυτῶν ἱστορίᾳ· Τὸ πέπερι καρπὸς μέν ἐστι· διττὸν δὲ αὐτᾶ τὸ γένος. τὸ μὲν στρογγύλον, ὥσπερ ὄροβος κέλυφος ἔχων, ὑπέρυθρον· τὸ δὲ πρόμηκες μέλαν, σπερμάτια μηκωνικὰ ἔχον. ἰσχυρότερον δὲ πολὺ τᾶτο θατέρα, θερμαντικὰ δὲ ἄμφω. διὸ καὶ πρὸς τὸ κώνειον βοηθεῖ ταῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ πνιγμᾶ γράφει· Ἡ δὲ τέτων ἀνάκτησις ὄξους ἐγχύσει καὶ πετέριδος, ἢ κνίδης καρπῷ τριφθείσης. τᾶτο δ᾽ ἡμᾶς τηρῆσαι δεῖ, ὅτι ἐδέτερον ὄνομα ἐδέν ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰς ι λῆγον, εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι· τὸ γὰρ πέπερι καὶ κόμμι καὶ κοῖφι ξενικά.

*) γρ. φυλλίς.

"ΕΛΑΙΟΝ. Σαμικοῦ †) ἐλαίου μνημονεύει Ἀντιφάνης ἢ Ἄλεξις·

— — οὑτοσὶ δέ σοι
Τοῦ λευκοτάτου πάντων ἐλαίου Σαμικοῦ ††)
Ἐστὶν μετρητής.

Καρικοῦ δὲ Ὠφελίων·

p. 67. Ἐλαίῳ Καρικῷ ἀλείφετο.

Ἀμύντας ἐν σταθμοῖς Περσικοῖς φησι· Φέρει τὰ ὄρη τέρμινθον καὶ σχῖνον καὶ κάρυα τὰ Περσικά, ἀφ' ὧν ποιοῦσι τῷ βασιλεῖ ἔλαιον πολύ. Κτησίας δὲ ἐν Καρμανίᾳ φησὶ γίνεσθαι ἔλαιον ἀκάνθινον, ᾧ χρῆσθαι βασιλέα· ὃς καὶ καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων τρίτῳ βιβλίῳ πάντα τὰ τῷ βασιλεῖ παρασκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὔτε πεπέρεως μέμνηται, οὔτε ὄξους, ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Δείνων ἐν τῇ Περσικῇ πραγματείᾳ, ὅς γέ φησι καὶ ἅλας Ἀμμωνιακὸν ἀπ' Αἰγύπτου ἀναπέμπεσθαι βασιλεῖ, καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου. ἐλαίου δὲ τοῦ ὠμοτριβοῦς καλουμένου μέμνηται Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ ὀδμῶν, φάσκων, αὐτὸ γίνεσθαι ἐκ τῶν φαυλιῶν ἐλαιῶν καὶ ἐξ ἀμυγδάλων. τοῦ δὲ ἐν Θουρίοις γινομένου ἐλαίου ὡς διαφόρου μνημονεύει Ἄμφις·

Ἐν Θουρίοις τοὔλαιον, ἐν Γέλᾳ φακή.

ΓΑΡΟΣ. Κρατῖνος·

Ὁ τάλαρος ἡμῶν διάπλεως ἔσται γάρου.

Φερεκράτης· Ἀνεμολύνθη τὴν ὑπήνην τῷ γάρῳ. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ· Τοῦ ταριχηροῦ γάρου. Πλάτων·

Ἐν σαπρῷ γάρῳ βάπτοντες ἀποπνίξουσί με.

Ὅτι δ' ἀρσενικόν ἐστιν τοὔνομα, Αἰσχύλος δηλοῖ εἰπών· Καὶ τὸν ἰχθύων γάρον.

C. 26. "ΟΞΟΣ. τοῦτο μόνον Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων εἶδος καλοῦσι. κάλλιστον δ' ὄξος εἶναί φησι Χρύσιππος ὁ φιλόσοφος τό τε Αἰγύπτιον καὶ τὸ Κνίδιον. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Πλούτῳ φησί·

Ὄξει διέμενος Σφηττίῳ.

†) γρ. Σαμιακοῦ, ††) γρ. Σαμιακοῦ.

Δίδυμος δ' ἐξηγούμενος τὸ ἰαμβεῖόν φησιν· Ἴσως, διότι οἱ Σφήττιοι ὀξεῖς. μνημονεύει δέ που καὶ τοῦ ἐκ Κλεωνῶν ὄξους ὡς διαφόρου· Ἐν δὲ Κλεωναῖς ὀξύτιδές εἰσι*). καὶ Δίφιλος·

> Δειπνεῖ τε καταδὺς, πῶς δοκεῖς; Λακωνικῶς.
> Ὄξους δὲ κοτύλην **), πάξ. τί πάξ, ὀξὶς μέτρον
> Χωρεῖ †) τοσοῦτο τῶν Κλεωναίων.

Φιλωνίδης·

> Τὰ καταχύσματ' τούτοισιν ὄξος οὐκ ἔχει.

Ὁ δὲ Ταραντῖνος Ἡρακλείδης ἐν τῷ συμποσίῳ φησί· Τὸ ὄξος τινὰ τῶν ἐκτὸς συνιςάνει, παραπλησίως δὲ καὶ τὰ ἐν κοιλίᾳ, τὰ ἐν τῷ ὄγκῳ, διαλύει, διὰ τὸ δηλονότι διαφόρους ἐν ἡμῖν μίγνυσθαι χυμούς.

Ἐθαυμάζετο δὲ καὶ τὸ Δεκελεικὸν ὄξος. Ἄλεξις·

> Τέτταρας κοτύλας
> Ἀναγκάσας με μεςὰς αὐτοῦ σπάσαι
> Ὄξους Δεκελεικοῦ, δι' ἀγορᾶς μέσης ἄγεις.

Λεκτέον δὲ . . . . ὀξὺ γὰρ διὰ τοῦ υ ††), καὶ τὸ δεχόμενον αὐτὸ ἀγγεῖον ὀξύβαφον. ἐπεὶ καὶ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Θεοπόμπου †††) αἰκίας εἴρηκεν· Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω. οὕτως οὖν εὕρομεν καὶ ὀξυρόδινον.

Ὅτι ἀρτύματα εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ:

> Καὶ βορᾶς ἀρτύματα.

καὶ παρ' Αἰσχύλῳ·

> Διαβρέχεις τἀρτύματα.

καὶ Θεόπομπος δέ φησι· Πολλοὶ μὲν ἀρτύματος μέδιμνοι, πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον. τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ·

> Ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς. p. 68.

Κρατῖνος Γλαύκῳ·

> Οὐ πρὸς παντός ἐςιν ἀρτῦσαι καλῶς ††††).

*) γρ. Ἐν δὲ καὶ Κλεωναῖαι ὀξίδες, vel ὀξύδες. **) γρ. Ὄξους τε κ. †) γρ. ὄξους μέτρον Χ. ††) γρ. Λεκτέον δὲ ὀξύβαφον διὰ τοῦ υ. †††) γρ. κατὰ Θεόπομπον. ††††) γρ. Οὐ παντὸς ἀνδρός ἐςιν ἀρτῦσαι κ.

Εὔπολις·

Ὄψῳ πονηρῷ πολυτελῶς ἠρτυμένῳ.

Ὅτι ἀρτύματα ταῦτα καταλέγει που Ἀντιφάνης· Ἀσταφίδος, ἁλῶν, σιραίου, σιλφίου, τυροῦ, θύμου, σησάμου, νίτρου, κυμίνου, ὀριγάνου, βοτανίων, ὄξους, ἐλαῶν εἰς ἀβυρτάκην, χλόης, καππάριδος, ᾠῶν, ταρίχων, καρδάμων, θρίων, ὀποῦ.

Ὅτι οἴδασιν οἱ παλαιοὶ τὸ Αἰθιοπικὸν καλούμενον κύμινον.

C. 27. Ὅτι εἴρηται ἀρσενικῶς ὁ θύμος καὶ ὁ ὀρίγανος. Ἀναξανδρίδης· Ἀσφάραγον σχῖνόν τε τέμνων καὶ ὀρίγανον, ὃς δὴ σεμνύνει τὸ τάριχον ὁμοῦ μιχθὲν κοριαννῷ *). Ἴων·

Αὐτὰρ ὅγ' ἐμμαπέως τὸν ὀρίγανον ἐν χερὶ κεύθει.

θηλυκῶς δὲ Πλάτων ἢ Κάνθαρος· Ἡ ἐξ Ἀρκαδίας οὕτω δριμυτάτην ὀρίγανον. οὐδετέρως Ἐπίχαρμος καὶ Ἀμειψίας. τὸν δὲ θύμιον ἀρσενικῶς Νίκανδρος ἐν Μελισσουργικοῖς.

Ὅτι τοὺς πέπονας Κρατῖνος μὲν σικυοὺς σπερματίας κέκληκεν ἐν Ὀδυσσεῦσι·

Πώποτ' εἶδές μοι τὸν ἄνδρα παῖ Λαέρτα φίλον
Ἐν Πάρῳ σικυὸν μέγιστον σπερματίαν ὠνούμενον **).

Πλάτων Λαΐῳ·

— — οὐχ ὁρᾷς,
Ὅθ' ὁ Μελέαγρος Γλαύκωνος ὢν μεγάλου γένους,
Κόκκυξ ἠλίθιος περιέρχεται †),
Σικυοῦ πέπονος εὐνουχία κνήμας ἔχων.

Ἀναξίλας·

Τὰ δὲ σφυρὰ ᾤδει μᾶλλον, ἢ σικυὸς πέπων.

Θεόπομπος· Μαλακωτέρα πέπονος καὶ σικυοῦ μοι γέγονε. Φαινίας· Βρωτὰ μὲν ἁπαλὰ τῷ ἐπικαρπίῳ σικυὸς καὶ πέπων ἄνευ τοῦ σπέρματος· πεττόμενον δὲ τὸ περικάρπιον μόνον. κολοκύντη δὲ ὠμὴ μὲν ἄβρωτος, ἑφθὴ δὲ καὶ ὀπτὴ βρωτή.

*) γρ. Ἀσφάραγον σχῖνόν τε τεμὼν καὶ ὀρίγανον, ὃς δὴ Σεμνύνει τὸ τάριχον ὁμοῦ μιχθὲν κοριαννῷ. **) γρ. — πώποτ' εἶδες, εἰπέ μοι, Τὸν ἄνδρα, παῖ Λαέρτα φίλος, ἐν Πάρῳ Σικυὸν μέγιστον σπ. ὠν. †) γρ. Μέγας τε, κόκκυξ ἠλίθιος π.

Διοκλῆς δ' ὁ Καρύσιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησιν, ἕψανα ἄγρια εἶναι θρίδακα· ταύτης κρατίϛην τὴν μέλαιναν· κάρδαμον, ἀδριανὸν *), σίναπυ, κρόμυον· τȣ́τȣ εἶδος Ἀσκαλώνιον καὶ γήτειον· σκόροδον, φύσιγγες, σικυὸς πέπων, μήκων. καὶ μετ' ὀλίγα· Ὁ πέπων δ' ἐϛιν εὐκαρδιώτερος καὶ εὐπεπτότερος. ἐφθὸς δ' ὁ σικυὸς ἁπαλὸς, ἄλυπος, ȣ̓ρητικός. ὁ δὲ πέπων ἑψηθεὶς ἐν μελικράτῳ διαχωρητικώτερος. Σπεύσιππος δ' ἐν τοῖς Ὁμοίοις τὸν πέπονα καλεῖ σικύαν. Διοκλῆς δὲ πέπονα ὀνομάσας οὐκ ἔτι καλεῖ σικύαν. καὶ ὁ Σπεύσιππος δὲ σικύαν εἰπὼν πέπονα οὐκ ὀνομάζει. Δίφιλος δέ φησιν· Ὁ πέπων εὐχυλότερός ἐϛι καὶ ἐπικρατητικός. † κακοχυλότερος δὲ, ὀλιγότροφος δὲ καὶ εὔφθαρτος **), καὶ εὐεκκριτώτερος.

ΘΡΙ'ΔΑΞ. ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην καλȣ̃σιν. Ἐπίχαρμος·

Θρίδακος ἀπολελεμμένας τὸν καυλόν.

θριδακινίδας δ' εἴρηκε Στράττις· Πρασοκουρίδες, αἳ κατ' p. 69.
εὐφύλλȣς ἀνὰ κήπους πεντήκοντα ποδῶν ἴχνεσι βαίνȣσι τ' C. 28.
ἐφαπτόμεναι ποδοῖν σατυριδίων μακροκέρκων χορὰς ἑλίσσȣσαι παρ' ὠκίμων πέταλα καὶ θριδακινίδων εὐόσμων τε σελίνων †).

Θεόφραϛος δέ φησι· Τῆς θριδακίνης ἡ λευκὴ γλυκυτέρα καὶ ἁπαλωτέρα. γένη δ' αὐτῆς τρία, τὸ πλατύκαυλον, καὶ ϛρογγυλόκαυλον, καὶ τρίτον τὸ Λακωνικόν. αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν φύλλον σκολυμῶδες, ὀρθὴ δὲ καὶ εὐαυξὴς ἀπαράβλαϛός ἐϛιν ἐκ τȣ̃ καυλȣ̃. τῶν δὲ πλατέων ȣ̎τω τινὲς γίνονται πλατύκαυλοι, ὥϛ' ἐνίȣς χρῆσθαι καὶ θύραις κηπȣριναῖς. τῶν δὲ καυλῶν φησι κολȣσθέντων ἡδίȣς τȣ̀ς παλαιβλαϛεῖς εἶναι.

Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν δευτέρῳ Γλωσσῶν βρένθιν λέγεσθαί φησι παρὰ Κυπρίοις θρίδακα, ȣ̓ ὁ Ἄδωνις

*) γρ. κοριανὸν, aut ſimile aliud. **) γρ. Ὁ πέπων εὐχυλότερός ἐϛι καὶ ἐπικεραϛικός. ὁ σικυὸς κακοχυλότερος, ὀλιγότροφός τε καὶ εὔφθ. †) γρ. σελινίων vel σελινιδίων.

καταφαγὼν *) ὑπὸ τοῦ κάπρου διεφθάρη. Ἄμφις τε ἐν Ἰαλέμῳ φησί·

Ἐν ταῖς θριδακίναις ταῖς κάκιστ' ἀπολωλυμέναις,
Ἃς εἰ φάγοι τις ἐντὸς ἑξήκοντ' ἐτῶν,
Ὁπότε γυναικὸς λαμβάνοι κοινωνίαν,
Στρέφοιθ' ὅλην τὴν νύκτα μηδέν τι πλέον,
Ὧν βούλεται, δρῶν, ἀντὶ τῆς ὑπουργίας
Τῇ χειρὶ τρίβων τὴν ἀναγκαίαν τύχην.

καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν, ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἄδωνιν ἐν θριδακίνῃ κρύψειεν· ἀλληγορούντων τῶν ποιητῶν, ὅτι ἀσθενεῖς εἰσι πρὸς ἀφροδίσια οἱ συνεχῶς χρώμενοι θρίδαξι. καὶ Εὔβουλος δ' ἐν Ἀσώτοις φησί·

Μὴ παρατίθει μοι θριδακίνας, ὦ γύναι,
Ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἢ σεαυτὴν αἰτιῶ.
Ἐν τῷ λαχάνῳ τούτῳ γάρ, ὡς ὁ λόγος, ποτὲ
Τὸν Ἄδωνιν ἀποθανόντα προὔθηκε Κύπρις·
Ὥστ' ἐστὶ νεκύων βρῶμα.

Κρατῖνος δέ φησι, Φάωνος ἐρασθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ἐν καλαῖς θριδακίναις αὐτὸν ἀποκρύψαι· Μαρσύας δ' ὁ νεώτερος, ἐν χλόῃ κριθῶν.

Ἱππώνακτα δὲ τετρακίνην τὴν θρίδακα καλεῖν Πάμφιλος ἐν Γλώσσαις φησί· Κλείταρχος δὲ, Φρύγας οὕτω καλεῖν. Ἴβυκος δ' ὁ Πυθαγόρειος τὴν ἐκ γενέσεώς φησι θρίδακα πλατύφυλλον, τετανὴν, ἄκαυλον, ὑπὸ μὲν τῶν Πυθαγορείων λέγεσθαι εὐνοῦχον, ὑπὸ δὲ τῶν γυναικῶν ἀστυτίδα. ;διουρητικοὺς γὰρ παρασκευάζει, καὶ ἐκλύτους πρὸς τὰ ἀφροδίσια· ἐστὶ δὲ κρατίστη ἐσθίεσθαι.

Δίφιλος δέ φησιν, ὡς ὁ τῆς θρίδακος καυλὸς πολύτροφός ἐστι, καὶ δυσέκκριτος μᾶλλον τῶν φύλλων· ταῦτα δὲ πνευματικώτερά ἐστι, καὶ τροφιμώτερα, καὶ εὐεκκριτώτερα. κοινῶς μέν τοι ἡ θρίδαξ εὐστόμαχος, ψυκτική, εὐκοίλιος, ὑπνωτική, εὔχυλος, ἐφεκτικὴ τῆς πρὸς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. ἡ δὲ τρυφερωτέρα θρίδαξ εὐστομαχωτέρα, καὶ μᾶλλον ὕπνον ποιοῦσα· ἡ δὲ σκληροτέρα καὶ ψαθυρὰ ἧττόν ἐστι καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐκοίλιος, ὕπνον τε ποιεῖ. ἡ δὲ μέλαινα θρίδαξ ψύχει μᾶλλον, εὐκοίλιός τέ ἐστι. καὶ αἱ μὲν

*) γρ. καταφυγών.

θεριναὶ εὐχυλότεραι καὶ τροφιμώτεραι· αἱ δὲ φθινοπωριναὶ ἄτροφοι καὶ ἀχυλότεραι. ὁ δὲ καυλὸς τῆς θρίδακος ἄδιψος εἶναι δοκεῖ.

Θρίδαξ δ' ἑψομένη ὁμοίως τῷ ἀπὸ κράμβης ἀσπαράγῳ ἐν λοπάδι, ὡς Γλαυκίας ἱστορεῖ, κρείττων τῶν ἄλλων ἑψητῶν λαχάνων. ἐν ἄλλοις δὲ Θεόφραστος ἐπίσπορά φησι P. 70. καλεῖσθαι τευτλίον, θριδακίνην, εὔζωμον, νάπυ, λάπαθον, κορίαννον, ἄνηθον, κάρδαμον.

Δίφιλος δὲ κοινῶς φησιν εἶναι πάντα τὰ λάχανα ἄτροφα, καὶ λεπτυντικὰ, καὶ κακόχυλα, ἔτι τε ἐπιπολαστικὰ καὶ δυσοικονόμητα.

Θερινῶν δὲ λαχάνων Ἐπίχαρμος μέμνηται.

ΚΙΝΑ'ΡΑ. ταύτα Σοφοκλῆς *) ἐν Κοχλίσι **) κυνάραν καλεῖ. ἐν δὲ Φοίνικι·

Κύναρος ἄκανθα πάντα πληθύει γύην.

Ἑκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον, (Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει Νησιώτου †)) ἔσις οὖν ὁ ποιήσας ††), λέγει οὕτω· Περὶ τὴν Ὑρκανίην θάλασσαν καλεομένην οὔρεα ὑψηλὰ καὶ δασέα ὕλῃσι. ἔπι δὲ τοῖσιν οὔρεσιν ἄκανθα κυνάρα. καὶ ἑξῆς· Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα· ἐν δὲ τοῖσιν οὔρεσι δένδρεα ἔνι ἄγρια, ἄκανθα, κυνάρα, ἰτέα, μυρίκη. καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν δὲ φησι ποταμὸν γίνεσθαι τὴν κυνάραν. καὶ Σκύλαξ δὲ ἢ Πολέμων, εἶναι †††) δὲ τὴν γῆν ὑδρηλὴν κρήνῃσι καὶ ὀχετοῖσιν. ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι πέφυκε κυνάρα καὶ βοτάνη ἄλλη. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς· Ἐντεῦθεν δὲ ὄρος παρέτεινε τοῦ ποταμοῦ ††††), καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὑψηλόν τε καὶ δασὺ ἀγρίῃ ὕλῃ καὶ ἀκάνθῃ κυνάρᾳ.

Δίδυμος δ' ὁ γραμματικὸς, ἐξηγούμενος παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὸ κύναρος ἄκανθα, μή ποτε, φησὶ, τὴν κυνόσβατον λέγει, διὰ τὸ ἀκανθῶδες καὶ τραχὺ εἶναι τὸ φυτόν. καὶ γὰρ ἡ Πυθία ξυλίνην κύνα αὐτὸ εἶπεν. καὶ ὁ Λοκρὸς χρη-

*) γρ. ταύτην Σοφοκλῆς. **) γρ. Κολχίσι. †) γρ. Νησιώτα. ††) γρ. ὅστις οὖν ἐστιν ὁ π. †††) γρ. καὶ Σκύλαξ δὲ ἢ Πολέμων γράφει, εἶναι. ††††) γρ. τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ.

σμὸν λαβὼν, ἐκεῖ πόλιν οἰκίζειν, ὅπου ἂν ὑπὸ ξυλίνης κυνὸς δηχθῇ, καταμυχθεὶς τὴν κνήμην ὑπὸ κυνοσβάτου. ἔκτισε τὴν πόλιν. ἔστι δὲ ὁ κυνόσβατος μεταξὺ θάμνου καὶ δένδρου, ὥς φησι Θεόφραστος· καὶ τὸν καρπὸν ἔχει ἐρυθρὸν παραπλήσιον τῇ ῥοιᾷ· ἔχει δὲ καὶ τὸ φύλλον ἀγνῶδες.

Φαινίας δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν κάκτον Σικελικήν τινα καλεῖ ἀκανθῶδες φυτὸν, ὡς καὶ Θεόφραστος ἐν ἕκτῳ περὶ φυτῶν. ἡ δὲ κάκτος καλουμένη περὶ Σικελίαν μόνον, ἐν τῇ Ἑλλάδι δ' οὐκ ἔστι· ἀφίησι δ' εὐθὺς πρὸς τῆς ῥίζης καυλοὺς ἐπιγείους. τὸ δὲ φύλλον ἔχει πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες· καυλοὺς δὲ τοὺς καλουμένους κάκτους. ἐδώδιμοι δ' εἰσὶ περιλεπόμενοι, καὶ μικρὸν ὑπόπικροι. καὶ ἀποθησαυρίζουσιν αὐτοὺς ἐν ἅλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφίησιν, ὃν καλοῦσι πτέρνικα, καὶ τοῦτον ἐδώδιμον. τὸ δὲ περικάρπιον, ἀφαιρεθέντων τῶν παππωδῶν, ἐμφερὲς τῷ τοῦ φοίνικος ἐγκεφάλῳ. ἐδώδιμον καὶ τοῦτο· καλοῦσι δ' αὐτὸ ἀσκάληρον. τίς δὲ τούτοις οὐχὶ πειθόμενος θαῤῥῶν ἂν εἴποι, τὴν κάκτον εἶναι ταύτην τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων μὲν καλουμένην κάρδυον, οὐ μακρὰν ὄντων τῆς Σικελίας, περιφανῶς δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κινάραν ὀνομαζομένην· ἀλλαγῇ γὰρ δύο γραμμάτων κάρδος καὶ κάκτος ταὐτὸν ἂν εἴη. σαφῶς δ' ἡμᾶς διδάσκει καὶ Ἐπίχαρμος, μετὰ τῶν ἐδωδίμων λαχάνων καὶ τὴν κάκτον καταλέγων οὕτως· Μήκων, μάραθοι, τραχέες τε κάκτοι. Τοῖς ἄλλοις μὲν φαγεῖν ἐντὶ λαχάνοις εἰς † τὸ πιὸν αἴκα τις ἐκτρίψας καλῶς *) παρατιθῇ νιν, ἀδύς ἐστιν· αὐτὸς δ' ἐπ' αὐ-
p. 71. τοῦ χαιρέτω. καὶ πάλιν· Θρίδακας, ἐλάταν **), σχῖνον, ῥαφανίδας, κάκτους. καὶ πάλιν· Ὁ δέ τις ἀγρόθεν ἔοικε μάραθα καὶ κάκτους φέρειν †), ἴφυον, λάπαθον, ὀτόστυλλον, σκόλιον, σερίδια, δράκτυλον, πτέριν, κάκτον, ὀνόπορδον ††). καὶ Φιλητᾶς ὁ Κῷος·

Γηρύσαιτο δὲ νεβρὸς ἀπὸ ψυχὴν ὀλέσασα,
Ὀξείης κάκτου τύμμα φυλαξαμένη.

ἀλλὰ μὴν καὶ κινάραν ὠνόμασε παραπλησίως ἡμῖν Σώπατρος·

*) γρ. κἂν ἄλλοις· Κάκτον φαγεῖν ἐντὶ λάχανον. εἰς τὸ πῖαν αἴκα τις ἐντρίψας κ. **) γρ. ἐλαίαν. †) γρ. φέρων. ††) γρ. καὶ τὸν ὀνόπορδον.

ὁ Πάφιος, γεγονὼς τοῖς χρόνοις κατ' Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππε, ἐπιβιὰς δὲ καὶ ἕως τῆ δευτέρε τῆς Αἰγύπτε βασιλέως, ὡς αὐτὸς ἐμφανίζει ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων αὐτῆ. Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης, βασιλεὺς Αἰγύπτε, εἷς ὢν τῶν Ἀριςάρχε τῆ γραμματικῆ μαθητῶν, ἐν δευτέρῳ Ὑπομνημάτων γράφει ὅτως· Περὶ Βερενίκην τῆς Λιβύης Λῆθων ποταμὸς, ἐν ᾧ γίνεται ἰχθὺς λάβραξ, καὶ χρυσόφρυς, καὶ ἐγχέλεων πλῆθος, καὶ τῶν καλεμένων βασιλικῶν, αἳ τῶν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς Κωπαΐδος λίμνης τὸ μέγεθός εἰσιν ἡμιόλιαι· πᾶν τε τὸ ῥεῖθρον αὐτῆ ἰχθύων ποικίλων ἐςὶ πλῆρες. πολλῆς δ' ἐν τοῖς τόποις κινάρας φυομένης, οἵ τε συνακολεθοῦντες ἡμῖν ςρατιῶται πάντες δρεπόμενοι συνεχρῶντο, καὶ ἡμῖν προσέφερον ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν.

Οἶδα δὲ καὶ Κίναρον καλεμένην νῆσον, ἧς μνημονεύει Σῆμος.

ἘΓΚΈΦΑΛΟΣ ΦΟΙ'ΝΙΚΟΣ. Θεόφραςος περὶ Φοίνικος τῆ φυτῆ εἰπὼν ἐπιφέρει· Ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν καρπῶν φυτεία τοιαύτη τις· ἡ δ' ἀπ' αὐτῆ, ὅταν ἀφέλωσι τὸ ἄνω, ἐν ᾧπερ ὁ ἐγκέφαλος. καὶ Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ Ἀναβάσεως γράφει τάδε· Ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τῆ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ ςρατιῶται· καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τό τε εἶδος καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς· ἦν δὲ σφόδρα καὶ τῆτο κεφαλαλγές. ὁ δὲ φοίνιξ, ὅταν ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος, ὅλως ἐξαυαίνετο. Νίκανδρος Γεωργικῷ *)·

> Σὺν καὶ φοίνικος παραφυάδας ἐκκόπτοντες,
> Ἐγκέφαλον φορέεσι, νέοις ἀσπαςὸν ἔδεσμα.

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἱςορεῖ· Οἱ τῶν φοινίκων ἐγκέφαλοι πλήσμιοι καὶ πολύτροφοι, ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ δυσοικονόμητοι, διψώδεις τε καὶ ςατικοὶ κοιλίας.

Ἡμεῖς δὲ, φησὶν ὅτος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, δόξομεν ἐγκέφαλον ἔχειν μέχρι τῆ τέλες, εἰ καταπαύσομεν ἐνταῦθα καὶ τήνδε τὴν συναγωγήν.

*) γρ. Γεωργικοῖς.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

p. 72. Καλλίμαχος ὁ γραμματικὸς τὸ μέγα βιβλίον ἴσον ἔλεγε
C. 1. εἶναι τῷ μεγάλῳ κακῷ.

ΚΙΒΩ'ΡΙΑ. Νίκανδρος ἐν Γεωργικοῖς·

> Σπείρειας κύαμον Αἰγύπτιον, ὄφρα θερείης
> Ἄνθεα μὲν στεφάνους ἀνύῃς, τὰ δὲ πεπτηῶτα
> Ἀκμαίῃ καρποῖο κιβώρια δαινυμένοισιν
> Ἐς χέρας ἠιθέοισι πάλαι ποθέουσιν ὀρέξῃς.
> Ῥίζας δ' ἐν θοίνῃσιν ἀφεψήσας προτίθημι.

ῥίζας λέγει Νίκανδρος τὰ ὑπ' Ἀλεξανδρέων κολοκάσια καλούμενα. ὡς ὁ αὐτός·

> — κυάμους, λέψας κολοκάσιον, ἐντμήξας τε *).

Ἔστι δ' ἐν Σικυῶνι Κολοκασίας Ἀθηνᾶς ἱερόν.

Ἔστι δὲ καὶ κιβώριον εἶδος ποτηρίου.

Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ Φυτῶν ὅτω γράφει· Ὁ κύαμος ἐν Αἰγύπτῳ φύεται μὲν ἐν ἕλεσι καὶ λίμναις· καυλὸς δ' αὐτοῦ μῆκος μὲν ὁ μακρότατος εἰς τέσσαρας πήχεις, πάχος δὲ δακτυλιαῖος, ὅμοιος καλάμῳ μακρῷ ἀγονάτῳ. διαφύσεις δ' ἔνδοθεν ἔχει διόλου διειλημμένας ὁμοίας τοῖς κηρίοις. ἐπὶ τούτῳ δ' ἡ κωδία καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος· χρῶμα δ' ὅμοιον ῥόδῳ κατακορές. παραφύεται δὲ φύλλα μεγάλα

*) γρ. — κυάμους λ. κ., vel — κυάμους λέψας, κολοκάσιον ἐντμ. τε.

ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα καλάμου τοῦ παχυτάτου, καὶ διαφύσεις ὁμοίας ἔχουσα τῷ καυλῷ. ἐσθίουσι δ' αὐτὴν καὶ ἑφθὴν καὶ ὠμὴν καὶ ὀπτὴν, καὶ οἱ περὶ τὰ ἕλη τούτῳ σίτῳ χρῶνται. γίνεται δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ κατὰ Κιλικίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκπέπτουσιν αἱ χῶραι. καὶ περὶ Τορώνην τῆς Χαλκιδικῆς ἐν λίμνῃ τινὶ μετρία τῷ μεγέθει καὶ αὐτὴ πέπτει, καὶ τελεοκαρπεῖ. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησιν· Ἡ τοῦ κυάμου τοῦ Αἰγυπτίου ῥίζα, ἥτις λέγεται κολοκάσιον, εὐςόμαχός τέ ἐςι P. 73. καὶ τρόφιμος, δυσέκκριτος διὰ τὸ παραςύφειν· κρεῖττον δ' ἐςι τὸ ἥκιςα ἐριῶδες. οἱ δὲ γινόμενοι, φησὶ, κύαμοι ἐκ τῶν κιβωρίων, χλωροὶ μὲν, εἰσὶ δύσπεπτοι, ὀλιγότροφοι, διαχωρητικοὶ, πνευματικώτατοι· ξηρανθέντες δὲ, ἧττον πνευματοῦσι. γίνεται δὲ οὕτως ἐκ τῶν κιβωρίων καὶ ἄνθος ςεφανωτικόν. καλοῦσι δ' Αἰγύπτιοι μὲν αὐτὸ λωτόν· Ναυκρατῖται δὲ οἱ ἐμοὶ, λέγει οὗτος ὁ Ἀθήναιος, μελίλωτον, ἀφ' οὗ καὶ μελιλώτινοι ςέφανοι, πάνυ εὐώδεις, καὶ καύσωνος ὥρα ψυκτικώτατοι. Φύλαρχος δέ φησιν· Οὐδέποτε πρότερον ἐν οὐδενὶ τόπῳ κυάμων Αἰγυπτίων οὔτε σπαρέντων, οὔτ', εἰ σπείρειέ τις, τικτομένων, εἰ μὴ κατὰ Αἴγυπτον, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύῤῥου παρὰ τὸν Θύαμιν ποταμὸν τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας ἐν ἕλει τινὶ συνέβη φῦναι. δύο μὲν οὖν ἤνεγκέ πως ἔτη καρπὸν ἐκτενῶς, καὶ ηὔξησε· τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου φυλακὴν ἐπιςήσαντος καὶ κωλύοντος οὐχ ὅτι λαμβάνειν τὸν βουλόμενον, ἀλλὰ μηδὲ προσέρχεσθαι πρὸς τὸν τόπον, ἀνεξηράνθη τὸ ἕλος· καὶ τὸ λοιπὸν οὐχ ὅτι τὸν προειρημένον ἤνεγκε καρπὸν, ἀλλ' οὐδὲ ὕδωρ εἴποτε ἔσχε, φαίνεται. τὸ παραπλήσιον ἐγένετο καὶ ἐν Αἰδεψῷ. χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων ὑδάτων ναμάτιόν τι ἐφάνη ψυχρὸν ὕδωρ προϊέμενον οὐ πόῤῥω τῆς θαλάσσης. τούτου πίνοντες οἱ ἀῤῥωςοῦντες τὰ μέγιςα ὠφελοῦντο· διὸ πολλοὶ παρεγίνοντο καὶ μακρόθεν τῷ ὕδατι χρησόμενοι. οἱ οὖν τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου ςρατηγοὶ βουλόμενοι οἰκονομικώτεροι εἶναι, διάφορόν τι ἔταξαν διδόναι τοῖς πίνουσι, καὶ ἐκ τούτου ἀπεξηράνθη τὸ νᾶμα. καὶ ἐν Τραγάσαι δὲ ἐξουσίαν εἶχον οἱ βουλόμενοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνου τὸν Τραγασαῖον ἅλα λαμβάνειν. Λυσιμάχου δὲ τέλος ἐπιβαλόντος, ἠφανίσθη· θαυμάσαντος δὲ καὶ ἀφέντος τὸν τόπον ἀτελῆ, πάλιν ηὐξήθη.

ΣΙΚΥΌΣ. παροιμία·

Τὸν σικυὸν τρώγουσα, γύναι, τὴν χλαῖναν ὕφαινε.

Μάτρων ἐν Παρῳδαῖς·

Καὶ σικυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱὸν,
Κείμενον ἐν λαχάνοις, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τραπέζας.

καὶ Λάχης·

Ὡς δ' ὅτ' ἀέξηται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ.

Ἀττικοὶ μὲν οὖν ἀεὶ τρισυλλάβως. Ἀλκαῖος δὲ δάκῃ φησὶ τῶν σικύων, ἀπὸ εὐθείας τῆς σίκυς, ὡς στάχυς στάχυος. Φρύνιχος δ' ἐν Τραγαῖς φησὶ σικύδιον ὑποκοριστικῶς.

Μέχρι τῶδε τὰ τῆς ἐπιτομῆς. ἐντεῦθεν αὐτὸς ὁ Ἀθήναιος.

* ςελέων ῥαφανίδας σικύας τέτταρας. σικύδιον δ' ὑποκοριςικῶς εἴρηκε Φρύνιχος ἐν Τραγαῖς. P. 74. C. 2.

Θεόφραςος δέ φησι, σικυῶν τρία εἶναι γένη, Λακωνικὸν, Σκυταλίαν, Βοιώτιον. καὶ τέτων τὸ μὲν Λακωνικὸν*) ὑδρευόμενον βελτίω γίνεσθαι, τὰς δ' ἄλλας ἀνύδρους **). γίνονται δὲ, φησὶ, καὶ εὐχυλότεροι οἱ σικυοὶ, ἐὰν τὸ σπέρμα ἐν γάλακτι βραχὲν σπαρῇ, ἢ ἐν μελικράτῳ. ἱςορεῖ δὲ ταῦτα ἐν Φυτικοῖς Αἰτίοις θᾶττον αὔξεσθαι, κἂν ἐν ὕδατι, κἂν ἐν γάλακτι πρότερον, ᾖ εἰς τὴν γῆν κατατεθῆναι, βραχῇ. Εὐθύδημος δὲ ἐν τῷ περὶ λαχάνων, εἶδος σικυῶν εἶναι τὰς προσαγορευομένας δρακοντίας. ὀνομάσθαι δὲ σικυὰς φησι Δημήτριος ὁ Ἰξίων ἐν πρώτῃ Ἐτυμολογεμένων ἀπὸ τῦ σεύεσθαι καὶ κύειν· ὁρμητικὸν γὰρ ὑπάρχειν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμποσίῳ ἠλύγκιον καλεῖ τὸν σικυόν. Δίφιλος δέ φησιν ὁ Καρύςιος, τὸν σικυὸν ἐν πρώτοις λαμβανόμενον ἐνοχλεῖν· φέρεσθαι γὰρ ἄνω, καθάπερ τὴν ῥάφανον· τελευταῖον δὲ λαμβανόμενον ἀλυπότερον εἶναι καὶ εὐπεπτότερον· ἑφθὸν δὲ καὶ διερητικὸν μετρίως ὑπάρχειν. Δίφιλος δέ φησιν· Ὁ σικυὸς ψυκτικὸς ὑπάρχων δυσοικονόμητός ἐςι καὶ δυσυποβίβαςος· ἔτι δὲ φρικοποιὸς, καὶ γεννητικὸς χολῆς, ἀφροδισίων τε ἐφεκτικός. αὔξονται δὲ ἐν τοῖς κήποις οἱ σικυοὶ κατὰ τὰς πανσελήνους, καὶ φανερὰν ἴσχεσι τὴν ἐπίδοσιν, καθάπερ καὶ οἱ θαλάττιοι ἐχῖνοι.

ΗΣΥΚΗ. Οὐδενὶ γὰρ τῶν περὶ συκῶν λόγων παραχωρήσαιμι, κἂν ἀποκρέμασθαι δέῃ. φιλόσυκος γάρ εἰμι δαιμονίως. λέξω τὰ μοι προσπίπτοντα. ἡ συκῆ, ἄνδρες φίλοι, ἡγεμὼν τῦ καθαρίε βίε τοῖς ἀνθρώποις ἐγένετο. δῆλον δὲ τῦτο ἐκ τῦ καλεῖν τὰς Ἀθηναίας ἱερὰν συκῆν τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον εὑρέθη· τὸν δ' ἀπ' αὐτῆς καρπὸν ἡγητηρίαν, διὰ τὸ πρῶτον εὑρεθῆναι τῆς ἡμέρε τροφῆς.

Τῶν δὲ σύκων ἐςὶ γένη πλείονα. Ἀττικὸν μὲν, ἕ μνημονεύει Ἀντιφάνης ἐν Ὁμωνύμοις· ἐπαινῶν δὲ τὴν χώραν τὴν Ἀττικὴν, τάδε λέγει· Οἷα δ' ἡ χώρα φέρει, Διαφέροντα πάσης, Ἱππόνικε, τῆς οἰκεμένης· Τὸ μέλι, τὰς ἄρτας, τὰ σῦκα. σῦκα μὲν, νὴ τὸν Δία, Πάνυ φέρει †).

*) γρ. τὸν μὲν Λακ. **) γρ. ἀνυδρεύτας. †) γρ. — οἷα δ' ἡ χώρα φέρει, Διαφέροντα πάσης, Ἱππόνικε, τῆς οἰκεμ-

Ἴϛρος δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ἐδ' ἐξάγεσθαί φησι τῆς Ἀττικῆς τὰς ἀπ' αὐτῶν γινομένας ἰσχάδας, ἵνα μόνοι ἀπολαύοιεν οἱ κατοικοῦντες. καὶ ἐπεὶ πολλοὶ ἐνεφανίζοντο διακλέπτοντες, οἱ τέτες μηνύοντες τοῖς δικαςαῖς ἐκλήθησαν τότε πρῶτον συκοφάνται. Ἄλεξις δ' ἐν Ποιητῇ φησιν·

> Ὁ συκοφάντης ἐ δικαίως τὄνομα
> Ἐν τοῖσι μοχθηροῖσίν ἐςι κείμενον.
> Ἔδει γὰρ, ὅςις χρηςὸς ἦν ἡδύς τ' ἀνὴρ,
> Τὰ σῦκα προςτεθέντα δηλοῦν τὸν τρόπον.
> Νυνὶ δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἡδὺ προςτεθὲν
> Ἀπορεῖν πεποίηκε, διὰ τί τἄθ' ὅτως ἔχει.

C, 3. Φιλόμνηςος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθείων φησίν· Ἐπεὶ καὶ ὁ συκοφάντης ἐντεῦθεν προσηγορεύθη, διὰ τὸ εἶναι τότε τὰ ἐπιζήμια καὶ τὰς εἰσφορὰς σῦκα, καὶ οἶνον,
p. 75. καὶ ἔλαιον, ἀφ' ὧν τὰ κοινὰ διῴκουν· καὶ τὲς ταῦτα πράττοντας καὶ εἰσφαίνοντας ἐκάλεν, ὡς ἔοικε, συκοφάντας, αἱρέμενοι τὲς ἀξιοπιςοτάτες τῶν πολιτῶν. Λακωνικὲ δὲ σύκη μνημονεύει ἐν Γεωργοῖς Ἀριςοφάνης, τάδε λέγων·

> Συκάς φυτεύω πάντα πλὴν Λακωνικῆς.
> Τἕτο γὰρ τὸ σῦκον ἐχθρόν ἐςι καὶ τυραννικόν·
> Οὐ γὰρ ἦν ἂν μικρὸν, εἰ μὴ μισόδημον ἦν σφόδρα.

μικρὸν δὲ αὐτὸ εἶπε, διὰ τὸ μὴ μέγα εἶναι φυτόν. Ἄλεξις δ' ἐν Ὀλυνθίῳ Φρυγίων σύκων μνημονεύων φησί· Τό τε θειοφαγὲς μητρῷον ἐμοὶ μελέδημ', ἰσχὰς, Φρυγίας εὕρεμα συκῆς. τῶν δὲ καλεμένων φιβαλέων σύκων πολλοὶ μὲν μέμνηνται τῶν κωμῳδοποιῶν, ἀτὰρ καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις·

> Ὦ δαιμόνιε, πύρεττε μηδὲν φροντίσας,
> Καὶ τῶν φιβαλέων τρῶγε σύκων τὲ θέρες,
> Κἀμπιμπλάμενος κάθευδε τὰς μεσημβρίας,
> Κᾆτα σφακέλιζε, καὶ πέπρησο, καὶ βόα.

Τηλεκλείδης δ' ἐν Ἀμφικτύοσι· Ὡς καλοὶ καὶ φιβαλέοι

> μένης· Τὸ μέλι, τὰς ἄρτες, τὰ σῦκα' σῦκα μὲν, νὴ τὸν Δία,
> Διαφέροντα καὶ πάνυ γ' αὕτη φέρει, βοσκήματα, Ἔρια,
> μύρτα, θύματα, τυρὲς, ὕδωρ διαφέρον σφόδρ', ὥςε καὶ
> γνοίην ἂν εὐθὺς Ἀττικὸν πίνων ὕδωρ.

καὶ τὰς μυῤῥίνας δὲ φιβαλέας *) λέγουσιν, ὡς Ἀντιφάνης ἐν Κρησί·

Πρώτιστα δὲ
Τῶν μυῤῥινῶν ἐπὶ τὴν τράπεζαν βάλομ', ὡς
Διαμασῶμ', ὅταν τι βουλεύειν δέῃ·
Τασδὶ φιβάλεως πάνυ καλὰς στεφανωτρίδας.

χελιδονίων δὲ σύκων μνημονεύει Ἐπιγένης ἐν Βραγχίᾳ·

Εἶτ' ἔρχεται χελιδονίων μετ' ὀλίγον
Σκληρῶν ἁδρὸς πινακίσκος.

Ἀνδροτίων δὲ, ἢ Φίλιππος, ἢ Ἡγήμων ἐν τῷ Γεωργικῷ γένη σύκων τάδε ἀναγράφει οὕτως· Ἐν μὲν τῷ πεδίῳ φυτεύειν χρὴ χελιδονέων, ἐρινεῶν, λευκερινεῶν, φιβαλέων· ὀπωροβασιλίδας δὲ πανταχοῦ. ἔχει γάρ τι χρήσιμον ἕκαστον τὸ γένος. ἐπὶ δὲ τὸ πλεῖστον αἱ κόλουροι, καὶ φορύνιαι, καὶ δίφοροι, καὶ Μεγαρικαὶ, καὶ Λακωνικαὶ συμφέρουσιν, ἐὰν ἔχωσιν ὕδωρ. τῶν δὲ ἐν Ῥόδῳ γινομένων σύκων μνημονεύει Λυγκεὺς ἐν ἐπιστολαῖς, σύγκρισιν ποιούμενος τῶν Ἀθήνησι γινομένων καλλίστων πρὸς τὰ Ῥοδιακά. γράφει δὲ οὕτως: Τὰ δὲ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς, ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν. καὶ ταῦτ' οὐκ ἀπὸ δείπνου, καθάπερ ἐκεῖ, διεφθαρμένης ἤδη διὰ τὴν πλησμονὴν τῆς γεύσεως, ἀλλ' ἀθίκτου τῆς ἐπιθυμίας οὔσης πρὸ δείπνου παρατέθεικα. τῶν δ' ἐν τῇ καλῇ Ῥώμῃ καλλιστρουθίων καλουμένων σύκων εἰ ὁ Λυγκεὺς ἐγεύσατο, ὥσπερ ἐγὼ, ὀξυωπέστερος ἂν ἐγεγόνει παρὰ πολὺ τοῦ ὁμωνύμου· τοσαύτην ὑπεροχὴν ἔχει ταῦτα τὰ σῦκα πρὸς τὰ ἐν τῇ πάσῃ οἰκουμένῃ γινόμενα. ἐπαινεῖται δὲ καὶ ἄλλα σύκων γένη κατὰ τὴν Ῥώμην γινομένων, τά τε καλούμενα Χῖα, καὶ τὰ Λιβιανὰ, ἔτι δὲ καὶ τὰ Χαλκιδικὰ ὀνομαζόμενα, καὶ τὰ Ἀφρικανὰ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος ὁ Λύκιος μαρτυρεῖ ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι. Παρμένων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Ἰάμβοις, τὰ ἀπὸ Καύνων †) τῆς Αἰολικῆς πόλεως ὡς διάφορα ἐπαινῶν, φησίν:

Ἦλθον μακρὴν θάλασσαν οὐκ ἄγων σῦκα p. 76.
Καύνια φόρτου.

ὅτι δὲ καὶ τὰ ἀπὸ Καύνου τῆς Καρίας ἐπαινεῖται, κοινόν,

*) γρ. φιβάλεως. †) γρ. Καυνῶν.

τοξαλίων δὲ σύκων οὕτως καλουμένων μνημονεύει Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος, καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνὸς, παρατιθέμενοι Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου ἐκ δράματος Προικιζομένης ἱματιοπώλιδος τάδε·

— πλὴν τὸ οἰνάριον πάνυ
Ἦν ὀξὺ καὶ πονηρὸν, ὥστ' ᾐσχυνόμην,
Τὰ λοιπὰ μὲν γὰρ τοξαλίας χωρία
Συκᾶς φέρει· τἀμὸν δὲ καὶ τὰς ἀμπέλους.

τῶν δ' ἐν Πάρῳ τῇ νήσῳ, (διάφορα γὰρ κἀνταῦθα γίνεται σύκα, τὰ καλούμενα παρὰ τοῖς Παρίοις αἱμώνια, ταὐτὰ ὄντα τοῖς Λυδίοις καλουμένοις, ἅπερ διὰ τὸ ἐρυθρῶδες καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἔτυχε) Ἀρχίλοχος μνημονεύει, λέγων οὕτως·

Ἔα Πάρον καὶ σῦκα κεῖνα καὶ θαλάσσιον
Βίον.

τὰ δὲ σῦκα ταῦτα τοσαύτην ἔχει τὴν παραλλαγὴν πρὸς τὰ πολλαχοῦ γινόμενα, ὡς τὸ τοῦ ἀγρίου συὸς κρέας πρὸς τὰ ἄλλα τὰ μὴ τῶν ἀγρίων χοίρων κρέα. λευκερινεὸς δέ τι εἶδός ἐστι συκῆς, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ τὰ λευκὰ σῦκα φέρουσα. μνημονεύει δ' αὐτῆς Ἕρμιππος ἐν Ἰάμβοις οὕτως·

Τὰς λευκερινεὰς δὲ χωρὶς ἰσχάδας.

τῶν δὲ ἐρινῶν σύκων Εὐριπίδης ἐν Σκίρωνι·

Ἢ προσπηγνῦναι κραδαῖς ἐρίναις,

καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Σφιγγί· Ἀλλ' οὐχ ὅμοια γ' ἐρίνοις οὐδαμῶς. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἑλένης γάμῳ τροπικῶς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν εἰπών·

Πέπων δ' ἔρινος ἀχρεῖος ὢν *)
Ἐς βρῶσιν, ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ.

C. 4. πέπων δ' ἔρινος εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ πέπον ἔρινον, καὶ Ἄλεξις ἐν Λέβητι·

— καί τι δεῖ λέγειν
Ἔθ' ἡμᾶς τὰς τὰ σῦχ' ἑκάστοτε
Ἐν τοῖς συρίχοις πωλοῦντας **), οἳ κάτωθε μὲν
Τὰ σκληρὰ καὶ μοχθηρὰ τῶν σύκων ἀεὶ

*) γρ. Πέπων ἐρινὸς αὐτὸς ὢν ἀχρήιος. **) γρ. — καὶ τί δεῖ Λέγειν ἔθ' ἡμᾶς τὰς τὰ σῦχ' ἑκάστοτε Ἐν τοῖς συρίχοις π.

Τιθέασιν, ἐπιπολῆς δὲ πέπονα καὶ καλά.
Εἶθ᾽ ὁ μὲν ἔδωκεν, ὡς τοιαῦτ᾽ ὠνήμενος,
Τιμήν· ὁ δ᾽ ἐγκάψας τὸ κέρμ᾽ εἰς τὴν γνάθον
Ἔριν᾽ ἀπέδοτο, σῦκα πωλεῖν ὀμνύων.

τὸ δένδρον ἡ ἀγρία συκῆ, ἐξ ἧς τὰ ἔρινα, ἐρινὸς κατὰ τὸ ἄῤῥεν λέγεται, Στράττις Τρωΐλῳ·

Ἐρινὸν οὖν τιν᾽ αὐτῆς πλησίον
Νενόηκας ὄντα,

καὶ Ὅμηρος·

Τῷ δ᾽ ἐν ἐρινεὸς ἐϛι μέγας φύλλοισι τεθηλώς.

Ἀμερίας δ᾽ ἐρινακὰς καλεῖσθαι τὰς ὀλύνθυς. Ἑρμώναξ δ᾽ ἐν Γλώτταις Κρητικαῖς σύκων γένη ἀναγράφει ἀμάδεα καὶ νικύλεα. Φιλήμων δ᾽ ἐν Ἀττικαῖς Λέξεσι καλεῖσθαί φησί τινα σῦκα βασίλεια, ἀφ᾽ ὧν καλεῖσθαι καὶ τὰς βασιλίδας ἰσχάδας, προσιϛορῶν, ὅτι κόλυτρα καλεῖται τὰ πέπονα σῦκα. Σέλευκος δ᾽ ἐν ταῖς Γλώσσαις καὶ γλυκυσίδην τινὰ καλεῖσθαί φησι, σύκῳ τὴν μορφὴν μάλιϛα ἐοικυῖαν· φυλάττεσθαι δὲ τὰς γυναῖκας ἐσθίειν, διὰ τὸ ποιεῖν ματαϊσμὰς· ὡς καὶ Πλάτων ὁ κωμῳδοποιός φησιν ἐν Κλεοφῶντι. τὰ δὲ p. 77. χειμερινὰ σῦκα Πάμφιλος καλεῖσθαί φησι κυδωναῖα ὑπὸ Ἀχαιῶν, τῦτο λέγων Ἀριϛοφάνην εἰρηκέναι ἐν Λακωνικαῖς Γλώσσαις. κορακέων δὲ σύκων εἶδος Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις παραδίδωσι διὰ τύτων·

Ἡ τῶν φιβαλέων μάλιϛ᾽ ἄν, ἢ τῶν κορακέων.

Θεόφραϛος δ᾽ ἐν δευτέρῳ Φυτῶν Ἱϛορίας σύκων φησὶ γένος τοιῦτόν τι εἶναι, οἷον ἡ χαρίτιος Ἀράτειος καλυμένη. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ περὶ τὴν Τρωϊκὴν φησιν Ἴδην γίνεσθαι συκῆν θαμνώδη, φύλλον ὅμοιον ἔχυσαν τῷ τῆς φιλύρας· φέρειν δὲ σῦκα ἐρυθρά, ἡλίκα ἐλαία τὸ μέγεθος, ϛρογγυλώτερα, εἶναι δὲ τὴν γεῦσιν μεσπιλώδη, περὶ δὲ τῆς ἐν Κρήτῃ καλυμένης Κυπρίας συκῆς ὁ αὐτὸς Θεόφραϛος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς Φυτικῆς Ἱϛορίας τάδε γράφει· Ἡ ἐν Κρήτῃ καλυμένη Κυπρία συκῆ φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τῦ ϛελέχυς καὶ τῶν παχυτάτων ἀκρεμόνων, βλαϛὸν δέ τινα ἀφίησι μικρὸν ἄφυλλον, ὥσπερ ῥιζίον, πρόσω ὁ καρπός. τὸ δὲ ϛέλεχος μέγα καὶ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, φύλλον δὲ τῇ πτελέᾳ. πεπαίνει δὲ τέτταρας καρ-

πὺς, ὅσαι παρ' αὐτῦ *) καὶ αἱ βλαςήσεις. ἡ δὲ γλυκύτης προσεμφερὴς τῷ σύκῳ, καὶ ἔσωθεν τοῖς ἐρίνοις, μέγεθος δὲ, ἡλίκον κοκκύμηλον. τῶν δὲ προδρόμων καλυμένων σύκων ὁ αὐτὸς Θεόφραςος μνημονεύει ἐν τρίτῃ Φυτικῶν Αἰτίων ὅτως· Τῇ συκῇ ὅταν ἀὴρ ἐπιγένηται μαλακὸς, καὶ ὑγρὸς καὶ θερμὸς, ἐξεκαλέσατο τὴν βλάςησιν. ὅθεν καὶ οἱ πρόδρομοι. καὶ προελθὼν τάδε λέγει· Πάλιν δὲ τὺς προδρόμυς αἱ μὲν Φέρυσιν, ἥ τε Λακωνικὴ, καὶ ἡ λευκομφάλιος, καὶ ἕτεραι πλείυς· αἱ δ' ὐ Φέρυσι. Σέλευκος δ' ἐν Γλώσσαις προτερικήν Φησι καλεῖσθαι γένος τι συκῆς, ἥτις Φέρει πρώϊον τὸν καρπόν. διφόρυ δὲ συκῆς μνημονεύει καὶ Ἀριςοφάνης ἐν Ἐκκλησιαζέσαις·

Ὑμᾶς δέ γ' ὡς θρία λαβόντας διφόρυ συκῆς.

καὶ Ἀντιφάνης ἐν Σκληρίαις·

Ἔςι γὰρ παρ' αὐτὴν τὴν δίφορον συκῆν κάτω.

ὁ Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ πεντηκοςῇ τετάρτῃ τῶν ἱςοριῶν κατὰ τὴν Φιλίππυ Φησὶν ἀρχὴν περὶ τὴν Βισαλτίαν, Ἀμφίπολιν καὶ Γραιςωνίαν τῆς Μακεδονίας, ἔαρος μέσυ ὄντος, τὰς μὲν συκὰς σῦκα, τὰς δ' ἀμπέλυς βότρυς, τὰς δ' ἐλαίας, ἐν ᾧ χρόνῳ βρύειν εἰκὸς ἦν, αὐτὰς ἐλαίας ἐνεγκεῖν, καὶ εὐτυχῆσαι πάντα Φίλιππον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ Φυτῶν ὁ Θεόφραςος καὶ τὸν ἐρινεὸν εἶναί Φησι δίφορον. οἱ δὲ καὶ τρίφορον, ὥσπερ ἐν Κέῳ. λέγει δὲ καὶ, τὴν συκῆν, ἐὰν ἐν σκίλλῃ Φυτευθῇ, θᾶττον παραγίνεσθαι, καὶ ὑπὸ σκωλήκων μὴ διαφθείρεσθαι, καὶ πάντα δὲ τὰ ἐν σκίλλῃ Φυτευθέντα καὶ θᾶττον αὐξάνεσθαι, καὶ εὐβλαςῆ γίνεσθαι. πάλιν δὲ ὁ Θεόφραςος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Αἰτίων· Ἡ Ἰνδικὴ καλυμένη, θαυμαςὴ ὖσα τῷ μεγέθει, μικρὸν ἔχει τὸν καρπὸν καὶ ὀλίγον, ὡς ἂν εἰς τὴν βλάςησιν ἐξαναλίσκυσα ἅπασαν τὴν τροφήν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς Φυτικῆς ἱςορίας ὁ Φιλόσοφός Φησιν· Ἔςι καὶ ἄλλο γένος συκῆς ἔν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ περὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον ὀλυνθοΦόρον, ὃ τὸ μὲν σῦκον ἔμπροσθεν Φέρει τῦ Φυτῦ **), τὸν δὲ ὄλυνθον ἐξόπισθεν, αἱ δὲ ὅλως ἐκ τῦ ἔνυ βλαςῦ, καὶ ὀυκ ἐκ τῦ νέου.

*) γρ. ἴσαι περ αὐτῦ.

**) γρ. τῦ Φύλλυ.

πρῶτον δὲ τῦτο τῶν σύκων πέπονά †) τε καὶ γλυκὺν ἔχει, καὶ ἐχ ὥσπερ τὸν παρ' ἡμῖν. γίνεται δὲ καὶ μείζων ὗτος πολὺ τῶν p. 78.
σύκων. ἡ δ' ὥρα μετὰ τὴν βλάστησιν ὐ πολύ. οἶδα δὲ καὶ C. 5.
ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα· βασίλεια, συκοβασίλεια, κιῤῥοκοιλάδια καὶ ὑλάδια, σαρκελάφεια, λαπύρια, πικρίδια, δρακόντια, λευκόφια, μελανόφια, κρήνεια, μυλαϊκὰ, Ἀσκαλώνια.

Περὶ δὲ τῆς προσηγορίας τῶν σύκων λέγων Τρύφων ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱςορίας Δωρίχνά φησιν ἐν Γεωργικῷ ἱςορεῖν, Συκέαν, ἕνα τινὰ τῶν Τιτάνων, διωκόμενον ὑπὸ Διὸς τὴν μητέρα γῆν ὑποδέξασθαι, καὶ ἀνεῖναι τὸ φυτὸν εἰς διατριβὴν τῷ παιδὶ; ἀφ' ὗ καὶ Συκέαν πόλιν εἶναι ἐν Κιλικίᾳ. Φερένικος δὲ ὁ ἐποποιὸς, Ἡρακλεώτης δὲ γένος, ἀπὸ Συκῆς τῆς Ὀξύλυ θυγατρὸς προσαγορευθῆναι· Ὄξυλον γὰρ τὸν Ὀρίυ Ἁμαδρυάδι τῇ ἀδελφῇ μιγέντα μετ' ἄλλων γεννῆσαι Καρύαν, Βάλανον, Κράνειον, Ὀρέαν, Αἴγειρον, Πτελέαν, Ἄμπελον, Συκῆν, καὶ ταύτας Ἁμαδρυάδας νύμφας καλεῖσθαι, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ τῶν δένδρων προσαγορεύεσθαι. ὅθεν καὶ τὸν Ἱππώνακτα φάναι·

Συκῆν μέλαιναν, ἀμπέλυ κασιγνήτην.

Σωσίβιος δ' ὁ Λάκων, ἀποδεικνὺς εὕρημα Διονύσυ τὴν συκῆν, διὰ τῦτό φησι καὶ Λακεδαιμονίυς Συκίτην Διόνυσον τιμᾶν. Νάξιοι δὲ, ὡς Ἀνδρίσκος, ἔτι δ' Ἀγλωσθένης ἱςορῦσι, Μειλίχιον καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον διὰ τὴν τῦ συκίνυ καρπῦ παράδοσιν· διὸ καὶ τὸ πρόσωπον τῦ θεῦ παρὰ τοῖς Ναξίοις, τὸ μὲν τῦ Βακχέως Διονύσυ καλυμένυ εἶναι ἀμπέλινον, τὸ δὲ τῦ Μειλιχίυ σύκινον· τὰ γὰρ σῦκα μείλιχα καλεῖσθαι.

Ὅτι δὲ πάντων τῶν καλυμένων ξυλίνων καρπῶν ὠφελιμώτερά ἐςι τοῖς ἀνθρώποις τὰ σῦκα, ἱκανῶς Ἡρόδοτος ὁ Λύκιος διὰ πολλῶν ἀποδείκνυσιν ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι, εὐτραφῆ τε λέγων γίγνεσθαι τὰ νεογνὰ τῶν παιδίων ἐν τῷ χυλῷ τῶν σύκων, εἰ διατρέφοιτο. Φερεκράτης ἢ ὁ πεποιηκὼς τὺς Πέρσας φησίν·

Ἦν δ' ἡμῶν σῦκόν τις ἴδῃ διὰ χρόνυ νέον ποτὲ,
*Τῷ 'φθαλμῷ περιμάττομέν γε τῦτο τῶν παιδίων *),*

†) γρ. καρπὸν δὲ τῦτο τῶν σύκων π, *) γρ. Τὼ 'φθαλμὼ περιμάττομέν γε τύτῳ τῶν π.

ὡς καὶ ἰάματος οὐ τοῦ τυχόντος τῶν σύκων ὑπαρχόντων. ὁ δὲ θαυμασιώτατος καὶ μελίγηρυς Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ μέγα ἀγαθόν φησιν εἶναι τὰ σῦκα, οὑτωσί λέγων· Ὦ βασιλεῦ, σὺ δ' ἐπ' ἄνδρας τοιούτους παρασκευάζῃ στρατεύεσθαι, οἳ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας, σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι. σιτέονται δ', οὐχ ὅσα ἐθέλουσιν, ἀλλ' ὅσα ἔχουσι, χώρην ἔχοντες τραχείην. πρὸς δὲ νὴ Δί' οὐκ οἴνῳ χρέονται, ἀλλ' ὑδροποτέουσιν. οὐ σῦκα ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο οὐθὲν ἀγαθόν. Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Φίλιππος, φησὶ, ὁ Περσέως πατὴρ, ὅτε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχεν, ἀπορῶν τροφῶν, τοῖς στρατιώταις παρὰ Μαγνήτων, ἐπεὶ σῖτον οὐκ εἶχον, σῦκα ἔλαβε. διὸ καὶ Μυοῦντος κυριεύσας, τοῖς Μάγνησιν ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σύκων. καὶ Ἀνάνιος δ' ὁ Ἰαμβοποιός ἔφη·

Εἴ τις καθεῖρξε χρυσὸν ἐν δόμοις πολλὸν,
Καὶ σῦκα βαιὰ, καὶ δύ' ἢ τρεῖς ἀνθρώπους,
Γνοίη χ', ὅσῳ τὰ σῦκα τοῦ χρυσοῦ κρέσσω.

p. 79. Τοσαῦτα τοῦ Μάγνου συκολογήσαντος, Δάφνος ὁ ἰατρὸς ἔφη· Φιλότιμος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τροφῆς, τὰ ἁπαλὰ, φησὶ, σῦκα διαφορὰς μὲν ἔχει πλείους πρὸς ἄλληλα καὶ τοῖς γένεσι, καὶ τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς ἕκαστα γίγνεται, καὶ ταῖς δυνάμεσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ, καθόλου εἰπεῖν, τά τε ὑγρὰ τὰ πεπεμμένα καὶ μάλιστα αὐτῶν διαλύεται ταχέως, καὶ κατεργάζεται μᾶλλον τῆς ἄλλης ὀπώρας, καὶ τὴν λοιπὴν τροφὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι. δυνάμεις δ' ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε, καὶ γλυκείας, ὑπονιτρώδεις τε, καὶ τὴν διαχώρησιν ἀθρουστέραν, καὶ διακεχυμένην, καὶ θᾶττον, καὶ λίαν ἄλυπον παρασκευάζει. χυλὸν δ' ἁλυκὸν δριμύτητα ἔχοντα ἀναδίδωσι μεθ' ἁλῶν ἐπιπινόμενα. διαλύεται μὲν οὖν ταχέως· διότι πολλῶν καὶ †) μεγάλων ὄγκων εἰσενεχθέντων, μετὰ μικρὸν χρόνον λαγαροὶ γινόμεθα καθ' ὑπερβολήν. ἀδύνατον δ' ἦν τοῦτο συμβαίνειν, διαμενόντων καὶ μὴ ταχὺ διαλυομένων τῶν σύκων. κατεργάζεται δὲ μᾶλλον τῆς ἄλλης, οὐ μόνον ὅτι πολλαπλάσιον λαμβάνοντες αὐτὴν τῆς λοιπῆς ὀπώρας ἀλύπως διάγομεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν εἰωθυῖαν τροφὴν ἴσην λαμ-

†) γρ. δῆλον δὲ, διότι π. κ.

βάνοντες, τούτων προχειρισθέντων, οὐδὲν ἐνοχλούμεθα. δῆλον οὖν, ὡς, εἰ κρατοῦμεν ἀμφοτέρων, ταῦτά τε πέπτεται μᾶλλον, καὶ τὴν λοιπὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι τροφήν. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τὰς λεγομένας· τὴν μὲν κολλώδη τε καὶ τὴν ἀλυκὴν, ἐκ τοῦ κολλᾶν τε καὶ ῥύπτειν τὰς χεῖρας· τὴν δὲ γλυκεῖαν ἐν τῷ σώματι γινομένην ὁρῶμεν. τὴν δὲ διαχώρησιν ἄνευ στρόφων τε καὶ ταραχῆς, καὶ πλείω, καὶ θᾶττον, καὶ μαλακωτέραν ὅτι παρασκευάζει. λόγου προσδεῖν οὐδὲν νομίζομεν. ἀλλοιοῦται δ' οὐ λίαν, οὐ διὰ τὸ δύσπεπτον αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καταπίνομέν τε ταχέως οὐ λεάναντες, καὶ τὴν διέξοδον διότι ταχεῖαν ποιεῖται. χυμὸν δ' ἀλυκὸν ἀναδίδωσι, C. 6.
διότι τὸ μὲν νιτρῶδες ἀπεδείχθη τὰ σῦκα ἔχοντα, ἀλυκώτερον δὲ ποιήσει ἢ δριμὺν ἐκ τῶν ἐπιγινομένων. οἱ μὲν γὰρ ἅλες τὸν ἀλυκόν; τὸ δ' ὄξος καὶ τὸ θύμον τὸν δριμὺν αὔξει χυμόν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμποσίῳ ζητεῖ, πότερον ἐπιλαμβάνειν δεῖ μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν θερμὸν ὕδωρ, ἢ ψυχρόν. καὶ τοὺς μὲν λέγοντας θερμὸν δεῖν ἐπιλαμβάνειν, προορῶντας τὸ τοιοῦτο παρακελεύεσθαι, διότι καὶ τὰς χεῖρας ταχέως τὸ θερμὸν ῥύπτει. διὸ πιθανὸν εἶναι, καὶ ἐν κοιλίᾳ συντόμως αὐτὰ τῷ θερμῷ διαλύεσθαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ σύκων τὸ θερμὸν διαλύει τὴν συνέχειαν αὐτῶν, καὶ εἰς λεπτομερεῖς τόπους *) ἄγει· τὸ δὲ ψυχρὸν συνίστησιν. οἱ δὲ ψυχρὸν λέγοντες προσφέρεσθαι, ἢ τοῦ ψυχροῦ, φασὶ, πόματος λῆψις τὰ ἐπὶ τοῦ στομάχου καθήμενα τῷ βάρει καταφέρει. τὰ γὰρ σῦκα οὐκ ἀσείως διατίθησι τὸν στόμαχον, καυσώδη καὶ ἀτονώτερον αὐτὸν ποιοῦντα· διόπερ τινὲς καὶ τὸν ἄκρατον συνεχῶς προσφέρονται. μετὰ δὲ ταῦτα ἑτοίμως καὶ τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ προωθεῖ. δεῖ δὲ πλέονι καὶ ἀθρουστέρῳ χρῆσθαι τῷ πόματι p.80.
μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν, ἕνεκα τοῦ μὴ ὑπομένειν αὐτὰ ἐν κοιλίᾳ, φέρεσθαι δὲ εἰς τὰ κάτω μέρη τῶν ἐντέρων. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι μὴ δεῖ σῦκα προσφέρεσθαι μεσημβρίας· νοσώδη γὰρ εἶναι τότε, ὡς καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις εἴρηκεν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Προαγῶνι·

Κάμνοντα δ' αὐτὸν τοῦ θέρους ἰδών ποτε,
Ἔτρωγ', ἵνα κάμνοι, σῦκα τῆς μεσημβρίας.

*) γρ. τόμους.

καὶ Εὔβουλος ἐν Σφιγγοκαρίωνι·

Νὴ τὸν Δί', ἠσθένουν γὰρ, ὦ βέλτιστε σὺ,
Φαγοῦσα πρώην σῦκα τῆς μεσημβρίας.

Νικοφῶν δ' ἐν Σειρῆσιν·

Ἐὰν δέ γ' ἡμῶν σῦκά τις μεσημβρίας
Τρώγων καθεύδῃ χλωρὰ, πυρετὸς εὐθέως
Ἥκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου,
Κᾆθ' οὗτος ἐπιπεσὼν ἐμεῖν ποιεῖ χολήν.

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησι, τῶν σύκων εἶναι τὰ μὲν ἁπαλὰ ὀλιγότροφα καὶ κακόχυλα, εὐέκκριτα δὲ, καὶ ἐπιπολαστικὰ, καὶ εὐοικονομικώτερα δὲ τῶν ξηρῶν. τὰ δὲ πρὸς τῷ χειμῶνι γινόμενα, βίᾳ πεπαινόμενα, χείρονα τυγχάνει. τὰ δ' ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν ὡρῶν κρείττονα, ὡς ἂν κατὰ φύσιν πεπαινόμενα. τὰ δὲ πολὺν ὀπὸν ἔχοντα καὶ τὰ σπάνυδρα δ' εὐστομαχώτερα μὲν, βαρύτερα δέ. τὰ δὲ Τραλλιανὰ ἀναλογεῖ τοῖς Ῥοδίοις. τὰ δὲ Χῖα καὶ τἄλλα πάντα ταῦτα εἶναι κακοχυλώτερα. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεσμῶν φησιν· Ὅσα δὲ ὠμὰ προσφέρεται τῶν τοιούτων, οἷον ἄπιοι, καὶ σῦκα, καὶ μῆλα Δελφικὰ, καὶ τὰ τοιαῦτα, δεῖ παραφυλάττειν τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τοὺς χυλοὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς μήτε ἀπέπτους, μήτε σαπροὺς, μήτε κατεξηρασμένους λίαν ὑπὸ τῆς ὥρας ἕξει. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου εὐφώνους φησὶ γίνεσθαι τοὺς μὴ σύκων ἐσθίοντας. Ἡγησιάνακτα οὖν τὸν Ἀλεξανδρέα, τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα, κατ' ἀρχὰς ὄντα πένητα, καὶ τραγῳδόν φησι γενέσθαι καὶ ὑποκριτικὸν καὶ εὔηχον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν σύκων μὴ γευσάμενον. καὶ παροιμίας δὲ οἶδα περὶ σύκων λεγομένας τοιάσδε·

Σῦκον μετ' ἰχθὺν, ὄσπρεον μετὰ κρέα.
Σῦκα φίλ' ὀρνίθεσσι φυτεύειν οὐκ ἐθέλουσι.

ΜΗ͂ΛΑ. ταῦτα Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεσμῶν μῆλα Δελφικὰ καλεῖ. Δίφιλος δέ φησι, τῶν μήλων τὰ χλωρὰ καὶ μηδέπω πέπονα κακόχυμα εἶναι καὶ κακοστόμαχα, ἐπιπολαστικά τε καὶ χολῆς γεννητικὰ, νοσοποιά τε καὶ φρίκης παραίτια. τῶν δὲ πεπόνων εὐχυλώτερα μὲν εἶναι τὰ γλυκέα καὶ εὐεκκριτώτερα, διὰ τὸ στύψιν μὴ ἔχειν.

κακοχυμώτερα δὲ εἶναι τὰ ὀξέα καὶ σταλτικώτερα. τὰ δὲ τῆς γλυκύτητος ὑφειμένα, προσλαμβάνοντα δὲ εὐστομεῖν, διὰ τὴν ποσὴν στύψιν εὐστομαχώτερα. εἶναι δὲ αὐτῶν τὰ μὲν θερινὰ κακοχυλώτερα, τὰ δὲ φθινοπωρινὰ εὐχυλώτερα. τὰ δὲ καλούμενα ὀρβικάτα, μετὰ στύψεως ἡδείας ἔχοντα καὶ γλυκύτητα, εὐστόμαχα εἶναι. τὰ δὲ σητάνια λεγόμενα, προσ- p. 81.
έτι δὲ πλατάνια, εὔχυλα μὲν καὶ εὐέκκριτα, οὐκ εὐστόμαχα δέ. τὰ δὲ Μορδιανὰ καλούμενα γίνεται μὲν κάλλιστα ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Μορδίῳ λεγομένῃ, ἀναλογεῖ δὲ τοῖς ὀρβικάτοις. τὰ δὲ κυδώνια, ὧν ἔνια καὶ στρούθεια λέγεται κοινῶς, ἁπάντων ἐστὶ τῶν μήλων εὐστομαχώτερα, καὶ μάλιστα τὰ πέπονα. Γλαυκίδης δέ φησιν, ἄριστα τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια, φαυλία, στρούθεια. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς, τὰ μῆλα, φησὶ, τὰ μὲν ἐαρινὰ δυσπεπτότερα πολὺ τῶν ἀπίων, καὶ τὰ ὠμὰ τῶν ὠμῶν, καὶ τὰ πέπονα τῶν πεπόνων. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τῶν ὑγρῶν, τὰ μὲν ὀξέα καὶ μήπω πέπονα στρυφνοτέρας καὶ ποσῶς ὀξείας, χυμόν τε ἀναδίδωσιν εἰς τὸ σῶμα τὸν καλούμενον ξυστικόν. καθόλου τε τὰ μῆλα τῶν ἀπίων δυσπεπτότερα εἶναι· διότι τὰ μὲν ἐλάττω φαγόντες ἧττον, τὰς δὲ πλείους προσαράμενοι μᾶλλον πέπτομεν. ξυστικὸς δὲ γίνεται χυμὸς ἐξ αὐτῶν ὁ λεγόμενος ὑπὸ Πραξαγόρου· διότι τὰ μὴ κατεργαζόμενα παχυτέρους ἕξει τοὺς χυμούς. ἀπεδείχθη δὲ καθόλου τὰ μῆλα δυσκατεργαστότερα τῶν ἀπίων, καὶ ὅτι τὰ στρυφνὰ μᾶλλον ἔτι παχυτέρους παρασκευάζειν εἴωθε τοὺς χυμούς. τὰ δὲ χειμερινὰ τῶν μήλων, τὰ μὲν κυδώνια στρυφνοτέρους, τὰ δὲ στρούθεια τοὺς χυμοὺς ἐλάττους ἀναδίδωσι, καὶ στρυφνοτέρους ἧττον, πέπτεσθαί τε μᾶλλον δύναται. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς τὰ κυδώνια μῆλα τὰ στρούθειά φησι καλεῖσθαι, ἀγνοῶν. Γλαυκίδης γὰρ ἱστορεῖ, ἄριστα λέγων, τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια, φαυλία, στρούθεια. κυδωνίων δὲ μήλων μνημονεύει Στησίχορος ἐν Ἑλένῃ οὕτως·

Πολλὰ μὲν κυδώνια μᾶλα ποτεῤῥίπτουν ποτὶ δίφρον ἄνακτι,
Πολλὰ δὲ μύῤῥινα φύλλα καὶ ῥοδίνους στεφάνους ἴων τε κορωνίδας οὔλας.

καὶ Ἀλκμάν. ἔτι δὲ Κάνθαρος ἐν Τηρεῖ·

Κυδωνίοις μήλοισιν εἰς τὰ τιτθία.

καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀγροίκῳ τὰ κυδώνια μῆλα στρούθεια καλεῖ. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν τὰ κυδώνια φησι μῆλα τῇ εὐωδίᾳ καὶ τὰς τῶν θανασίμων φαρμάκων δυνάμεις ἀπαμβλύνειν. τό γ' οὖν Φαρικὸν φάρμακον ἐμβληθέν φησιν εἰς ῥοΐσκον ἔτι ὀδωδότα ἀπὸ τῆς τῶν μήλων τούτων συνθέσεως, ἐξίτηλον γενέσθαι, μὴ τηρῆσαν τὴν ἰδίαν δύναμιν. κερασθὲν γοῦν καὶ δοθὲν πιεῖν τοῖς εἰς τοῦτο ἐνεδρευθεῖσιν, ἀπαθεῖς αὐτοὺς διατηρῆσαι. ἐπιγνωσθῆναι δὲ τοῦτο ὕστερον ἐξ ἀνακρίσεως τοῦ τὸ φάρμακον πωλήσαντος καὶ ἐπιγνόντος τὸ γενόμενον ἐκ τῆς τῶν μήλων συνθέσεως. Ἕρμων δ' ἐν Κρητικαῖς Γλώσσαις κοδύμαλα καλεῖσθαί φησι τὰ κυδώνια μῆλα. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, ἄνθους γένος τὸ κοδύμαλον εἶναί τινας ἱστορεῖν. Ἀλκμὰν δὲ τὸ στρουθίον μῆλον, ὅταν λέγῃ μεῖον ἢ κοδύμαλον. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ Σωσίβιος τὸ κυδώνιον μῆλον ἀκούουσιν. ὅτι δὲ διαφέρει τὸ κυδώνιον μῆλον τοῦ στρου-

p. 82. θείου, σαφῶς εἴρηκεν ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ β τῆς ἱστορίας. διάφορα δὲ μῆλα γίνεται ἐν Σιδοῦντι. κώμη δ' ἐστιν αὕτη Κορίνθου, ὡς Εὐφορίων ἢ Ἀρχύτας ἐν Γεράνῳ φησίν·

Ὥριον οἷά τε μῆλον, ὅ δ' ἀργιλλώδεσιν ὄχθαις
Πορφύρεον λαχείῃ ἐνιτρέφεται Σιδόεντι.

C. 7. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Νίκανδρος ἐν Ἑτεροιουμένοις οὕτως·

Αὐτίχ' ὅγ' ἐκ Σιδόεντος ἢδ' Πλείστου ἀπὸ κήπων
Μῆλα ταμὼν χλοάοντα τύπους νωμήσατο Κάδμου.

ὅτι δ' ἡ Σιδοῦς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη, Ἀρειανὸς εἴρηκεν ἐν πρώτῃ Ἡρακλείας, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν ς περὶ νεῶν καταλόγου. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἀντιπάτρῳ φησίν·

Ἠχί μοι ὡραίων πολὺ φίλτερος ἠδ' ἀριμήλων †)
Πορφυρέων, Ἐφύρη τάπερ αὔξεται ἠνεμόεσσα.

φαυλίων δὲ μήλων μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτύοσιν οὕτως·

Ὦ τὰ μὲν κομψοί, τὰ δὲ φαυλότεροι φαυλίων μήλων.

†) γρ. ἠδ' ἄρα μήλων.

καὶ Θεόπομπος ἐν Θησεῖ. Ἀνδροτίων δ' ἐν τῷ Γεωργικῷ, τὰς δὲ μηλίας, φησὶ, φαυλίας καὶ ϛρυθείας. ἐ γὰρ ἀποῤῥεῖ τὸ μῆλον ἀπὸ τῦ μίσχυ τῶν ϛρυθείων. τὰς δὲ ἐρινὰς ἢ Λακωνικὰς, ἢ Σιδουντίας, ἢ χνοώδεις. ἐγὼ δ', ἄνδρες φίλοι, πάντων μάλιϛα τεθαύμακα τὰ ἐν Ῥώμῃ πιπρασκόμενα μῆλα, τὰ Ματτιανὰ καλέμενα, ἅπερ κομίζεσθαι λέγεται ἀπό τινος κώμης ἱδρυμένης ἐπὶ τῶν πρὸς Ἀκυληΐᾳ Ἄλπεων. τέτων δ' ἐ πολὺ ἀπολείπεται τὰ ἐν Γάγγροις, πόλει Παφλαγονικῇ. ὅτι δὲ καὶ τῶν μήλων εὑρετής ἐϛι Διόνυσος, μαρτυρεῖ Θεόκριτος ὁ Συρακούσιος, ἐτωσίπως λέγων·

Μᾶλα μὲν ἐν κόλποισι Διωνύσοιο φυλάσσων,
Κρατὶ δ' ἔχων λεύκαν, Ἡρακλέος ἱερὸν ἔρνος.

Νεοπτόλεμος δ' ὁ Παριανὸς ἐν τῇ Διονυσιάδι καὶ αὐτὸς ἱϛορεῖ, ὡς ὑπὸ Διονύσε εὑρεθέντων τῶν μήλων, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων. ἐπιμηλὶς δὲ καλεῖται, φησὶ Πάμφιλος, τῶν ἀπίων τι γένος. Ἑσπερίδων δὲ μῆλων ἔτως καλεῖσθαί τινά φησι Τιμαχίδας ἐν τῷ τετάρτῳ, εἰπών. καὶ ἐν Λακεδαίμονι*) παρατίθεσθαι τοῖς θεοῖς φησι Πάμφιλος ταῦτα. εὔοσμα δὲ εἶναι καὶ ἄβρωτα, καλεῖσθαι δ' Ἑσπερίδων μῆλα. Ἀριϛοκράτης γοῦν ἐν τετάρτῳ Λακωνικῶν· Ἔτι δὲ μῆλα καὶ τὰς λεγομένας Ἑσπερίδας.

ΠΕΡΣΙΚΑ'. Θεόφραϛος ἐν δευτέρῳ περὶ φυτῶν ἱϛορίας λέγων περὶ ὧν ὁ καρπὸς ἐ φανερὸς, γράφει καὶ τάδε· Ἐπεὶ τῶν γε μειζόνων φανερὰ πάντων ἡ ἀρχὴ, καθάπερ ἀμυγδαλῆς καὶ καρύε καὶ τῶν †) ἄλλων, ὅσα τοιαῦτα, πλὴν τῦ Περσικῦ, τέτε δ' ἥκιϛα. καὶ πάλιν· Ῥόας ἀπίας θηλείας. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνεσι φησι τάδε· Περσικὰ λεγόμενα μῆλα, ὑπό τινων δὲ Περσικὰ κοκκύμηλα, μέσως ἐϛὶν εὔχυλα, θρεπτικώτερα δὲ τῶν μήλων. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς τὸ Περσικόν φησι λιπαρώτερον καὶ κεγχρῶδες εἶναι· χαυνότερον δ' ὑπάρχειν, καὶ πιεζόμενον πλεῖϛον ἔλαιον ἀνιέναι. Ἀριϛοφάνης δὲ ὁ p. 83.

*) γρ. εἰπών. . . . . καὶ ἐν Λακεδ. †) γρ. καὶ καρύα καὶ βαλάνα καὶ τ.

γραμματικὸς ἐν Λακωνικαῖς Γλώσσαις τὰ κοκκύμηλά φησι τοὺς Λάκωνας καλεῖν ὀξύμαλα Περσικά, ἅτινα ἄδρια *).

ΚΙΤΡΙΟΝ. περὶ τούτου πολλὴ ζήτησις ἐνέπεσε τοῖς δειπνοσοφισταῖς, εἴτις ἐστὶν αὐτοῦ μνήμη παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μυρτίλος μὲν γὰρ ἔφασκεν, ὥσπερ εἰς αἶγας ἡμᾶς ἀγρίας ἀποπέμπων τοὺς ζητοῦντας, Ἡγήσανδρον τὸν Δελφὸν ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν αὐτοῦ μνημονεύειν, τῆς λέξεως τὰ νῦν οὐ μεμνῆσθαι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ μὴν ἔγωγε, φησὶ, διορίζομαι, μηδ᾽ ὅλως τὸν Ἡγήσανδρον τοῦτ᾽ εἰρηκέναι, δι᾽ αὐτὸ τοῦτ᾽ ἐξαναγνοὺς αὐτοῦ πάντα τὰ ὑπομνήματα, ἐπεὶ καὶ ἄλλος τις τῶν ἑταίρων τοῦτ᾽ ἔχειν οὕτω διεβεβαιοῦτο, ὁρμώμενος ἔκ τινων σχολικῶν ὑπομνημάτων ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου· ὥστε ὥρα σοι, φίλε Μυρτίλε, ἄλλον ζητεῖν μάρτυρα. Αἰμιλιανὸς δὲ ἔλεγεν, Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίων βασιλέα, ἄνδρα πολυμαθέστατον, ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμμασι μνημονεύοντα τοῦ κίτρου, καλεῖσθαι φάσκειν αὐτὸ παρὰ τοῖς Λίβυσι μῆλον Ἑσπερικὸν, ἀφ᾽ ὧν καὶ Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρύσεα διὰ τὴν ἰδέαν λεγόμενα μῆλα· ὅτι δ᾽ ἐς τοὺς Διὸς καὶ Ἥρας λεγομένους γάμους ἀνῆκεν ἡ γῆ, Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ἐν ἑξηκοστῷ Αἰγυπτιακῶν. πρὸς τούτοις ἀποβλέψας ὁ Δημόκριτος ἔφη· Εἰ μέν τι τούτων Ἰόβας ἱστορεῖ, χαιρέτω Λιβυκαῖσι βίβλοις, ἔτι ταῖς Ἄννωνος πλάναις. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ὄνομα οὔ φημι κεῖσθαι τοῦ κιτρίου παρὰ τοῖς παλαιοῖς τοῦτο, τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπὸ τοῦ Ἐρεσίου Θεοφράστου οὕτως λεγόμενον ἐν ταῖς περὶ Φυτῶν ἱστορίαις ἀναγκάζει με ἐπὶ τῶν κιτρίων ἀκούειν τὰ σημαινόμενα. Φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς περὶ Φυτῶν ἱστορίας οὕτως· Ἡ δὲ Μηδία χώρα καὶ ἡ Περσὶς ἄλλα ἔχει πλείω, καὶ τὸ μῆλον τὸ Περσικὸν ἢ Μηδικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο φύλλον μὲν ὅμοιον καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς δάφνης, ἀνδράχνης, καὶ καρύας· ἀκάνθας δ᾽, οἵας ἄπιος, ἢ ὀξυάκανθος· λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς. τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μὲν, εὔοσμον δὲ πάνυ καὶ αὐτὸ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου. κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον, ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δὲ, ἐπειδὰν καὶ τύχῃ τις πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον· δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ διακό-

*) γρ. ἅ τινες ἄδρια.

πτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. καὶ πρὸς στόματος εὐωδίαν· ἐὰν γάρ τις ἑψήσῃ ἐν ζωμῷ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ εἴσω τοῦ μήλου, ἐκπιέσῃ τε εἰς τὸ στόμα, καὶ καταῤῥοφήσῃ, ποιεῖ τὴν ὀσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦτο τοῦ ἦρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα, διειργασμένον ἐπιμελῶς. εἶτ' ἄρδεται διὰ τετάρτης ἢ πέμπτης ἡμέρας. ὅταν δὲ ἁδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἔαρος εἰς χωρίον μαλακὸν, καὶ ἔφυδρον, καὶ οὐ λίαν λεπτόν. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν· τὰ μὲν γὰρ ἀφῄρηται, τὰ δ' ἀνθεῖ, τὰ δ' ἐκπίπτει. τῶν δ' ἀνθῶν ὅσα ἔχει καθάπερ ἠλακάτην ἐκ μέσου ἀνέχουσαν, ταῦτά ἐστι γόνιμα· ὅσα δὲ μὴ, ἄγονα. κἀν τῷ πρώτῳ δὲ τῆς αὐτῆς πραγματείας τὰ περὶ τῆς ἠλακάτης καὶ τῶν γονίμων εἴρηκεν. ἐκ τούτων ἐγὼ κινούμενος, ὦ ἑταῖροι, ὧν φησιν ὁ Θεόφραστος περὶ τῆς χρόας, περὶ ὀδμῆς, περὶ φύλλων, τὸ κίτριον εἶναι λέγεσθαι πεπίστευκα. καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμαζέτω, εἴ φησι, μὴ ἐσθίεσθαι αὐτό· ὁπότε γε p. 84.
καὶ μέχρι τῶν κατὰ τοὺς πάππους ἡμῶν χρόνων οὐδεὶς ἤσθιεν, ἀλλ' ὥς τι μέγα κειμήλιον ἀπετίθεντο ἐν ταῖς κιβωτοῖς μετὰ τῶν ἱματίων. ὅτι δ' ὄντως ἐκ τῆς ἄνω χώρας ἐκείνης κατέβη εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φυτὸν τοῦτο, ἐστὶν εὑρεῖν λεγόμενον καὶ παρὰ τοῖς τῆς κωμῳδίας ποιηταῖς, οἳ καὶ περὶ μεγέθους αὐτῶν τι λέγοντες τῶν κιτρίων μνημονεύειν φαίνονται. Ἀντιφάνης μὲν ἐν Βοιωτίῳ *)· C. 8.

Καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἠλίθιον τὸ καὶ λέγειν
Ὥσπερ πρὸς ἀπλήστους. ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε,
Παρθένε, τὰ μῆλα. καλά γε. καλὰ δῆτ', ὦ θεοί.
Νεωστὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον
Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐστὶ παρὰ τοῦ βασιλέως.
Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε, νὴ τὴν Φωσφόρον,
Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία
Μόν'. ἔστιν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἔστι πανταχοῦ
Καὶ τίμιον.

Ἔριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ, αὐτὰ ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα προσθεὶς ὡς ἴδια, τὰ τοῦ Ἀντιφάνους, ἐπιφέρει·

Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε, νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
Φησὶ τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία

*) γρ. ἐν Βοιωτίᾳ.

γραμματικὸς ἐν Λακωνικαῖς Γλώσσαις τὰ κοκκύμηλά φησι τοὺς Λάκωνας καλεῖν ὀξύμαλα Περσικά, ἅτινα ἄδρια *).

ΚΙΤΡΙΟΝ. περὶ τούτου πολλὴ ζήτησις ἐνέπεσε τοῖς δειπνοσοφισταῖς, εἴτις ἐστὶν αὐτοῦ μνήμη παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μυρτίλος μὲν γὰρ ἔφασκεν, ὥσπερ εἰς αἶγας ἡμᾶς ἀγρίας ἀποπέμπων τοὺς ζητοῦντας, Ἡγήσανδρον τὸν Δελφὸν ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν αὐτοῦ μνημονεύειν, τῆς λέξεως τὰ νῦν οὐ μεμνῆσθαι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ μὴν ἔγωγε, φησὶ, διορίζομαι, μηδ' ὅλως τὸν Ἡγήσανδρον τοῦτ' εἰρηκέναι, δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐξαναγνοὺς αὐτοῦ πάντα τὰ ὑπομνήματα, ἐπεὶ καὶ ἄλλος τις τῶν ἑταίρων τοῦτ' ἔχειν οὕτω διεβεβαιοῦτο, ὁρμώμενος ἔκ τινων σχολικῶν ὑπομνημάτων ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου· ὥστε ἄρα σοι, φίλε Μυρτίλε, ἄλλον ζητεῖν μάρτυρα. Αἰμιλιανὸς δὲ ἔλεγεν, Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίων βασιλέα, ἄνδρα πολυμαθέστατον, ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμμασι μνημονεύοντα τοῦ κίτρου, καλεῖσθαι φάσκειν αὐτὸ παρὰ τοῖς Λίβυσι μῆλον Ἑσπερικὸν, ἀφ' ὧν καὶ Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρύσεα διὰ τὴν ἰδέαν λεγόμενα μῆλα. ὅτι δὲ τοὺς Διὸς καὶ Ἥρας λεγομένους γάμους ἀνῆκεν ἡ γῆ, Ἀσκληπιάδης εἴρηκε ἐν ἑξηκοστῷ Αἰγυπτιακῶν. πρὸς τούτοις ἀποβλέψας ὁ Δημόκριτος ἔφη· Εἰ μέν τι τούτων Ἰόβας ἱστορεῖ, χαιρέτω Λιβυκαῖσι βίβλοις, ἔτι ταῖς Ἄννωνος πλάναις. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ὄνομα οὔ φημι κεῖσθαι τοῦ κιτρίου παρὰ τοῖς παλαιοῖς τοῦτο, τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπὸ τοῦ Ἐρεσίου Θεοφράστου οὕτως λεγόμενον ἐν ταῖς περὶ Φυτῶν ἱστορίαις ἀναγκάζει με ἐπὶ τῶν κιτρίων ἀκούειν τὰ σημαινόμενα. φησὶ γὰρ ὁ Φιλόσοφος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς περὶ Φυτῶν ἱστορίας οὕτως· Ἡ δὲ Μηδία χώρα καὶ ἡ Περσὶς ἄλλα ἔχει πλείω, καὶ τὸ μῆλον τὸ Περσικὸν ἢ Μηδικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο φύλλον μὲν ὅμοιον καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς δάφνης, ἀνδράχνης, καὶ καρύας· ἀκάνθας δ', οἵας ἄπιος, ἢ ὀξυάκανθος· λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς. τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μὲν, εὔοσμον δὲ πάνυ καὶ αὐτὸ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου. κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον, ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δὲ, ἐπειδὰν καὶ τύχῃ τις πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον· δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ διακό-

*) γρ. ἃ τινες ἄδρια.

ττει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. καὶ πρὸς σόματος εὐωδίαν· ἐὰν γάρ τις ἑψήσῃ ἐν ζωμῷ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ εἴσω τοῦ μήλου, ἐκπιέσῃ τε εἰς τὸ σόμα, καὶ καταῤῥοφήσῃ, ποιεῖ τὴν ὀσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦτο τοῦ ἦρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα, διειργασμένον ἐπιμελῶς. εἶτ' ἄρδεται διὰ τετάρτης ἢ πέμπτης ἡμέρας. ὅταν δὲ ἁδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἔαρος εἰς χωρίον μαλακὸν, καὶ ἔφυδρον, καὶ οὐ λίαν λεπτόν. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν· τὰ μὲν γὰρ ἀφῄρηται, τὰ δ' ἀνθεῖ, τὰ δ' ἐκπίττει. τῶν δ' ἀνθῶν ὅσα ἔχει καθάπερ ἠλακάτην ἐκ μέσου ἀνέχουσαν, ταῦτά ἐσι γόνιμα· ὅσα δὲ μὴ, ἄγονα. κἀν τῷ πρώτῳ δὲ τῆς αὐτῆς πραγματείας τὰ περὶ τῆς ἠλακάτης καὶ τῶν γονίμων εἴρηκεν. ἐκ τούτων ἐγὼ κινούμενος, ὦ ἑταῖροι, ὧν φησιν ὁ Θεόφρασος περὶ τῆς χρόας, περὶ ὀδμῆς, περὶ φύλλων, τὸ κίτριον εἶναι λέγεσθαι πεπίσευκα. καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμαζέτω, εἰ φησι, μὴ ἐσθίεσθαι αὐτό· ὁπότε γε p. 84.
καὶ μέχρι τῶν κατὰ τοὺς πάππους ἡμῶν χρόνων οὐδεὶς ἤσθιεν, ἀλλ' ὥς τι μέγα κειμήλιον ἀπετίθεντο ἐν ταῖς κιβωτοῖς μετὰ τῶν ἱματίων. ὅτι δ' ὄντως ἐκ τῆς ἄνω χώρας ἐκείνης κατέβη εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φυτὸν τοῦτο, ἐσὶν εὑρεῖν λεγόμενον καὶ παρὰ τοῖς τῆς κωμῳδίας ποιηταῖς, οἳ καὶ περὶ μεγέθους αὐτῶν τι λέγοντες τῶν κιτρίων μνημονεύειν φαίνονται. Ἀντιφάνης μὲν ἐν Βοιωτίῳ *)· C. 8.

Καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἠλίθιον τὸ καὶ λέγειν
Ὥσπερ πρὸς ἀπλήσους. ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε,
Παρθένε, τὰ μῆλα. καλά γε. καλὰ δῆτ', ὦ θεοί.
Νεωσὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον
Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐσὶ παρὰ τοῦ βασιλέως.
Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε, νὴ τὴν Φωσφόρον,
Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία
Μόν'. ἔσιν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἔσι πανταχοῦ
Καὶ τίμιον.

Ἔριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ, αὐτὰ ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα προσθεὶς ὡς ἴδια, τὰ τοῦ Ἀντιφάνους, ἐπιφέρει·

Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε, νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
Φησὶ τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία

*) γρ. ἐν Βοιωτ[illegible]

Μόν'. ἔστιν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἔστι πανταχοῦ
Καὶ τίμιον. τούτων μὲν ὀβολὸν οὐ πολὺ
Τίθημι, λογιοῦμαι γάρ, αὗται δὲ ῥοαὶ
Ὡς εὐγενεῖς. τὴν γὰρ Ἀφροδίτην ἐν Κύπρῳ
Δένδρον φυτεῦσαι τοῦτό φασιν ἓν μόνον,
Βέρβεια πολυτίμητε. κᾆτα τρεῖς μόνας;
Καὶ τάσδε κομίσαις. οὐ γὰρ εἶχον πλείονας.

τούτοις εἴ τις ἀντιλέγειν ἔχοι, ὅτι μὴ τὸ νῦν κίτριον λεγόμενον σημαίνεται, σαφέστερα μαρτύρια παραστήσασθαι. καίτοι καὶ Φαινίου τοῦ Ἐρεσίου ἔννοιαν ἡμῖν διδόντος, μή ποτε ἀπὸ τῆς κέδρου τὸ κεδρίον ὠνόμασται. καὶ γὰρ τὴν κέδρον φησὶν ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν ἀκάνθας ἔχειν περὶ τὰ φύλλα. ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τὸ κίτριόν ἐστι, παντὶ δῆλον. ὅτι δὲ καὶ προσλαμβανόμενον τὸ κίτριον πάσης τροφῆς ξηρᾶς τε καὶ ὑγρᾶς ἀντιφάρμακόν ἐστι παντὸς δηλητηρίου, εὖ οἶδα, μαθὼν παρὰ πολίτου ἐμοῦ πιστευθέντος τὴν τῆς Αἰγύπτου ἀρχήν. οὗτος κατεδίκασέν τινας γενέσθαι θηρίων βορὰν κακούργους εὑρεθέντας, καὶ ἔδει αὐτοὺς ἅπασι τοῖς ζώοις παραβληθῆναι. εἰσιοῦσι δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ τοῖς λῃσταῖς εἰς τιμωρίαν ἀποδεδειγμένον θέατρον, κατὰ τὴν ὁδὸν καπηλίς τις κατ' ἔλεον ἔδωκεν, οὗ μετὰ χεῖρας εἶχεν ἐσθίουσα κιτρίου, καὶ λαβόντες ἔφαγον, καὶ μετ' οὐ πολὺ παραβληθέντες πελωρίοις καὶ ἀγριωτάτοις ζώοις, ταῖς ἀσπίσι, δηχθέντες οὐδὲν ἔπαθον. ἀπορία δὲ κατέσχε τὸν ἄρχοντα· καὶ τὸ τελευταῖον ἀνακρίνων τὸν αὐτοὺς φυλάττοντα στρατιώτην, εἴ τι ἔφαγον ἢ ἔπιον, ὡς ἔμαθεν κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξ ἀκεραίου τὸ κίτριον δεδομένον, τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν τῷ μὲν πάλιν ἐκέλευσε δοθῆναι κιτρίου, τῷ δ' οὔ· καὶ ὁ μὲν φαγὼν, δηχθεὶς οὐδὲν ἔπαθεν, ὁ δὲ παραυτίκα πληγεὶς ἀπέθανε. δοκιμασθέντος οὖν διὰ πολλῶν τοῦ τοιούτου, εὑρέθη τὸ κίτριον ἀντιφάρμακον παντὸς
p. 85. δηλητηρίου φαρμάκου. ἐὰν δέ τις ἐν μέλιτι Ἀττικῷ ὅλον τὸ κίτριον, ὡς ἔχει φύσεως, συνεψήσῃ μετὰ τοῦ σπέρματος, διαλύεται μὲν ἐν τῷ μέλιτι, καὶ ὁ ἀπ' αὐτοῦ λαμβάνων ἕωθεν δύο ἢ τρεῖς δακτύλους οὐδὲν ὁτιοῦν ὑπὸ φαρμάκου πείσεται. εἴ τις τούτοις ἀπιστεῖ, μαθέτω καὶ παρὰ Θεοπόμπου τοῦ Χίου, ἀνδρὸς φιλαλήθους καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ.

Φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, περὶ Κλεάρχου διηγούμενος τοῦ Ἡρακλεώτου, τῶν ἐν τῷ Πόντῳ*) τυράννου, ὡς βιαίως ἀνῄρει πολλοὺς, καὶ ὡς τοῖς πλείστοις ἐδίδου κώνειον πιεῖν. ἐπειδὴ οὖν, φησὶ, πάντες ἔγνωσαν τὴν τοῦ φαρμάκου ταύτην φιλοτησίαν, οὐ προῄεσαν τῶν οἰκιῶν, πρὶν φαγεῖν πήγανον· τοῦτο γὰρ τοὺς προφαγόντας μηδὲν πάσχειν, πίνοντας τὸ ἀκόνιτον· ὃ κληθῆναί φησι, διὰ τὸ φύεσθαι ἐν τόπῳ Ἀκόναις καλουμένῳ, ὄντι περὶ τὴν Ἡράκλειαν.

Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Δημοκρίτου, θαυμάσαντες οἱ πολλοὶ τὴν τοῦ κιτρίου δύναμιν, ἀπῄσθιον, ὡς μὴ πρότερον φαγόντες ἢ πιόντες τι. Πάμφιλος δ' ἐν ταῖς Γλώσσαις Ῥωμαίους φησὶ αὐτὸ κίτρον καλεῖν.

Ἑξῆς δὲ τοῖς προειρημένοις κατ' ἰδίαν ἐπεισενεχθέντων ἡμῖν πολλῶν ὀστρέων, καὶ τῶν ἄλλων ὀστρακοδέρμων, σχεδὸν τὰ πλεῖστα αὐτῶν μνήμης ἠξιωμένα παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν Ἥβης γάμῳ εὑρίσκω διὰ τούτων·

Ἄγει δὲ παντοδαπὰ κογχύλια,
Λεπάδας, ἀσπέδους**), στραβήλας, κηκιβάλους, τηθυνάκια,
Βαλάνας, πορφύρας, ὄστρεα συμμεμυκότα·
Τὰ διελεῖν μὲν ἐστι χαλεπὰ, καταφαγεῖν δ' εὐμαρέα·
Μύας, ἀναρίτας τε, καρύκας τε, καὶ σκιφύδρια·
Τὰ γλυκέα μὲν ἐντὶ ἐπέσθειν, ἐν πάγει μὲν δ' ὀξέα †)·
Τάς τε μακρογογγύλας σωλῆνας, ἡ μέλαινά τε
Κόγχος, ἅπερ κογχοθήρᾳ πᾶσιν ἐς τρισώνια,
Θάτεραι δέ τ' αἱ κόγχοι αἱ ἀμαθίτιδές τε κακοδόκιμοί τε κηυγόνοι ††)·
Τὰς ἀνδροφυκτίδας πάντος ἄνθρωποι καλέοντι,
Ἄμμες δὲ λεύκας τοὶ θεοί.

ἐν δὲ Μούσαις γράφεται·

Ἀντὶ τοῦ κόγχος ἀντέλλην καλέομες †††)· ἔστιν δ' ἅδιστον κρέας.

*) γρ. Ἡρακλεωτῶν τῶ ἐν τῷ Π., vel τοῦ Ἡρακλ. **) γρ. Λεπάδας ἀσπέτας. †) γρ. Τὰ γλυκέα μὲν ἐντὶ ἐπέσθεν, ἐμπαγέμεν δ' ὀξέα. ††) γρ. κήγονοι. †††) γρ. Ἐντὶ κόγχος, ἂν τέλλην καλέομες.

τὴν τελλίναν λεγομένην ἴσως δηλοῖ, ἣν Ῥωμαῖοι μύτλον ὀνομάζουσι. μνημονεύων δ' αὐτῆς Ἀριςοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῆς ἀχνυμένης σκυτάλης συγγράμματι, ὁμοίας φησὶ εἶναι τὰς λεπάδας ταῖς καλουμέναις τελλίναις.

C. 9. Καλλίας δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ περὶ τῆς παρ' Ἀλκαίῳ λεπάδος παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ φησὶν εἶναι ᾠδὴν, ἧς ἡ ἀρχή·

Πέτρας καὶ πολιᾶς θαλάσσης τέκνον,

ἧς ἐπὶ τέλει γεγράφθαι·

Ἐκ λεπάδων χαύνοις φρένας ἆ θαλασσία λεπάς *).

ὁ δ' Ἀριςοφάνης γράφει ἀντὶ τοῦ λεπὰς χέλυς· καὶ φησιν, οὐκ εὖ Δικαίαρχον ἐκλεξάμενον λέγειν τὰς λεπάδας· τὰ παιδάρια δὲ, ἡνίκ' ἂν εἰς τὸ ςόμα λάβωσιν, αὐλεῖν ἐν ταύταις καὶ παίζειν, καθάπερ καὶ παρ' ἡμῖν τὰ σπερμολόγα

p. 86. τῶν παιδαρίων ταῖς καλουμέναις τελλίναις. ὡς καὶ Σώπατρός φησιν ὁ Φλοιακογράφος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Εὐβουλοθεομβρότῳ·

Ἀλλ' ἴσχε· τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μέ τις **)
Ἀκοὰς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔβη.

Πᾶ δ' ὁ Ἐπίχαρμος ἐν Πύῤῥᾳ καὶ Προμαθεῖ †) φησι·

Κἂν τις Ἑλλήνων τὸν ἀνδρί τ' ἂν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς ὅσσα ††).

παρὰ Σώφρονι δ' οἱ κόγχοι μελαινίδες λέγονται· Μελαινίδες γάρ τοι νησοῦν τι ἐμὶν †††) ἐκ τῶ μικρῶ λιμένος. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁλιευτικῷ τὸν ἀγροιώταν χηράβας ††††) ὀνομάζει. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράβος μέμνηται· τῶ δ' ἀναρίτω Ἴβυκος. καλεῖται δ' ὁ ἀναρίτης καὶ ἀνάρτας. κογχῶδες δὲ ὂν τὸ ὄςρεον προσέχεται ταῖς πέτραις, ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δ' ἐν Συνεργαζομέναις·

Προσφὺς, ὅκως τις χοιράδων ἀνκρίτης.

*) γρ. Ἐκ λυπάων δ' ἰαίνοι σε φρένας ἁ θαλασσία λεπάς. vel: ἰαίνοις, ὦ θαλασσία λεπάς. **) γρ. μέγας. †) γρ. Ἐπίχαρμος ἐν πυρκαεῖ Προμ. ††) γρ. Καὶ τελλίναν τε κ' ἀναρίταν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς (vel λεπάδ'), ὅσα. †††) γρ. Μελαινίδες γάρ τοι νίσσονται, vel νισσοῦνται. ††††) γρ. χηράβαν, vel χηράμβαν.

Αἰσχύλος δ' ἐν Πέρσαις, Τίς ἀνήρει τὰς νήσυς ἀναριτοτρόφυς, εἴρηκεν. Ὅμηρος δὲ τῶν τηθέων μέμνηται. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύσιος ἐν τοῖς Ὑγιεινοῖς κράτιςά φησιν εἶναι τῶν κογχυλίων πρὸς διαχώρησιν καὶ ὔρησιν μύας, ὄςρεα, κτένας, χήμας. Ἄρχιππος δ' ἐν Ἰχθύσι· Λεπάσιν, ἐχίνοις, ἐσχάραις, βελόναις τε, τοῖς κτένεσί τε. ῥωμαλεώτερα δὲ τῶν κογχίων φησὶν εἶναι ὁ Διοκλῆς κόγχας, πορφύρας, κήρυκας. περὶ δὲ τῶν κηρύκων ὁ Ἄρχιππος τάδε λέγει· Κῆρυξ θαλάσσης τρόφιμος, υἱὸς πορφύρας. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, παραπλήσια εἶναι κήρυκας, πορφύρας, ςραβήλυς, κόγχυς. τῶν ςραβήλων μνημονεύει καὶ Σοφοκλῆς ἐν Καμικοῖς ὕτως·

> Ἀλίας ςραβήλυ τῆσδε τέκνον, εἴ τινα
> Δυναίμεθ' εὑρεῖν.

ἔτι ὁ Σπεύσιππος ἑξῆς πάλιν ἰδίᾳ καταριθμεῖται κόγχυς, κτένας, μῦς, πίννας, σωλῆνας· καὶ ἐν ἄλλῳ μέρει ὄςρεα, λεπάδας. Ἀραρὼς δὲ Καμπυλίωνί φησιν·

> Τὰ κομψὰ δήπυ ταῦτα νωγαλεύματα·
> Κόγχαι τε, καὶ σωλῆνες, αἵ τε καμπύλαι
> Καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην.

Σώφρων δ' ἐν Μίμοις·

> Τίνες δὲ ἐντὲ ποκα, φίλα; τὸ δέ τοι,
> Μακραὶ κόγχαι· σωλῆνες τῆτί γα
> Γλυκύκρεων κογχύλιον, χηρᾶν γυναικῶν λίχνευμα.

τῶν δὲ πιννῶν μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις·

> Ἡ μὲν σηπίῃσι *) καὶ ὀςρέοισιν ὁμοίη.

Φιλύλλιος δ', ἢ Φρύνιχος, ἢ Ἀριςοφάνης ἐν Πόλεσι·

> Πολυπόδιον, σηπιδάριον, κάραβον, ἀςακὸν, ὄςρεα †),
> χήμας,
> Λεπάδας, σωλῆνας, μῦς, πίννας, κτένας ἐκ Μηθύμνης
> Αἶρετ' ἀνθρακίδας, τρίγλη, σαργὸς, κεςρεὺς, πέρκη,
> κορακῖνος.

Ἀγίας δὲ καὶ Δερκύλος ἐν Ἀργολικοῖς τὺς ςραβήλυς ἀςραβήλυς C.10. ὀνομάζυσι, μνημονεύοντες αὐτῶν ὡς ἐπιτηδείων ὄντων εἰς τὸ

*) γρ. πίννῃσι. †) γρ. ὄςρεια.

σαλπίζειν. τὰς δὲ κόγχας ἐςὶν εὑρεῖν λεγομένας καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς. Ἀριςοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις·

Ἀνέχασκον εἶς ἕκαςος ἐμφερέςατα
p. 87. Ὀπτωμέναις κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

Τηλεκλείδης δ' ἐν Ἡσιόδοις κόγχην φησὶν διελεῖν. καὶ Σώφρων Γυναικείοις·

Αἵ γα μὰν κόγχαι, ὥσπερ αἰκ' ἐξ ἑνὸς κελεύσματος,
Κεχάναντι ἅμμιν πᾶσαι· τὸ δὲ κρῆς ἑκάςας ἐξέχει,

ἀρσενικῶς δ' Αἰσχύλος ἐν Ποντίῳ Γλαύκῳ*)·

Κόγχοι, μύες, κ' ὄςρεα.

Ἀριςώνυμος Θησεῖ·

Κόγχος ἦν βάπτων ἄλλων †) ὁμοίως.

παραπλησίως δ' εἴρηκε καὶ Φρύνιχος Σατύροις. Ἰκέσιος δὲ ὁ Ἐρασιςράτειος τῶν χημῶν φησι τὰς μὲν τραχείας λέγεσθαι, τὰς δὲ βασιλικάς· καὶ τὰς μὲν τραχείας καὶ κακοχύλους εἶναι ὀλιγοτρόφους καὶ εὐεκκρίτους. χρῆσθαι δὲ αὐταῖς καὶ δελέασι τοὺς πορφυρευομένους. τῶν δὲ λείων κατὰ τὰ μεγέθη καὶ τὰς διαφορὰς εἶναι κρατίςας. Ἡγήσανδρος δ' ἐν Ὑπομνήμασι τὰς τραχείας φησὶ κόγχας ὑπὸ μὲν Μακεδόνων κωρύκους καλεῖσθαι, ὑπὸ δὲ Ἀθηναίων κρείας. τὰς δὲ λεπάδας ὁ Ἰκέσιος τῶν προειρημένων εὐεκκρίτους μᾶλλον εἶναι· τὰ δ' ὄςρεα ἀτροφώτερά τε τούτων καὶ πλήσμια, εὐεκκριτώτερά τε τούτων. οἱ δὲ κτένες τροφιμώτεροι μέν εἰσι τούτων, κακοχυλώτεροι δὲ καὶ δυσεκκριτώτεροι. τῶν δὲ μυῶν οἱ μὲν Ἐφέσιοι καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι τῇ εὐχυλίᾳ τῶν μὲν κτενῶν βελτίονες, τῶν δὲ χημῶν λειπόμενοι. οὐρητικώτεροι δὲ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τὴν κοιλίαν φερόμενοι. εἰσὶ δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ σκιλλώδεις, κακόχυλοί τε καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν ἀπειθεῖς· οἱ δ' ἐλάσσονες τούτων καὶ δασεῖς ἔξωθεν οὐρητικώτεροι μέν εἰσι καὶ εὐχυλώτεροι τῶν σκιλλωδῶν, ἀτροφώτεροι δὲ διά τε τὸ μέγεθος, καὶ τῷ γένει ὄντες τοιοῦτοι. οἱ δὲ τῶν κηρύκων τράχηλοι εὐςόμαχοί τέ εἰσι, καὶ ἀτροφώτεροι μυῶν τε, καὶ χημῶν, καὶ κτενῶν. τοῖς δ' ἀσθενῆ τὸν ςόμαχον ἔχουσι καὶ μὴ ῥᾳδίως ἀποδιωθοῦσι τὴν τροφὴν εἰς τὸ κύτος

*) γρ. Ποντιεῖ Γλαύκῳ. †) γρ. ἄλλον.

τῆς κοιλίας χρήσιμοι, δύσφθαρτοί τε ὄντες. τὰ γὰρ ὁμολογουμένως εὔπεπτα κατὰ τοὐναντίον ἀλλότρια τῆς διαθέσεως ταύτης ἐστίν. εὐχερῶς διαφθειρόμενα, διὰ τὸ ἁπαλὰ καὶ εὐδιάλυτα εἶναι. ὅθεν αἱ μήκωνες αὐτῶν πρὸς μὲν τὰς τῶν στομάχων εὐτονίας οὐκ εὐθετοῦσι· πρὸς δὲ τὴν τῆς κοιλίας ἀσθένειαν χρήσιμοι. τροφιμώτεραι δὲ τούτων εἰσὶ καὶ ἀπολαυστικώτεραι αἱ τῆς πορφύρας μήκωνες. πλὴν σκιλλωδέστεραι ὑπάρχουσι· καὶ γὰρ ὅλον τὸ κογχύλιον τοιοῦτόν ἐστιν. ἴδιον δὲ καὶ ταύταις καὶ τοῖς σωλῆσι παρέπεται τὸ ἑψομέναις παχὺν ποιεῖν τὸν ζωμόν. ἑψόμενοι δὲ τὸ καθ' ἑαυτοὺς καὶ οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ποσείδιππος ἐν Λοκροῖσιν οὕτως·

> Ὥρα περαίνειν ἐγχέλια, καὶ καράβους,
> Κόγχας, ἐχίνους προσφάτους, μηκώνια,
> Πίννας, τραχήλους, μύας.

αἱ βάλανοι δ' εἰ μείζονες, εὐέκκριτοι καὶ εὔστομοι. τὰ δὲ ὠτάρια, (γίνεται δὲ ταῦτα κἀν τῇ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένῃ Φάρῳ νήσῳ) τροφιμώτερα τῶν προειρημένων ἁπάντων, οὐκ εὐέκκριτα δέ. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως, τὸ ὄστρεον τοῦτο ὑπὸ Αἰολέων καλεῖσθαι οὖς Ἀφροδίτης. αἱ δὲ φωλάδες πολυτροφώτεραι, βρωμώδεις δέ. τὰ δὲ τήθη παραπλήσια τοῖς προειρημένοις, καὶ πολυτροφώτερα. γίνεται δέ τινα καὶ ἄγρια λεγόμενα ὄστρεα· πολύτροφα δ' ἐστι, καὶ βρωμώδη, προσέτι τε εὐτελῆ κατὰ τὴν γεῦσιν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζώων, ὄστρεα, φησί, πίννη, ὄστρεον, μῦς, κτεὶς, σωλὴν, κόγχη, λεπὰς, τῆθος, βάλανος· πορευτικὰ δὲ κῆρυξ, πορφύρα, ἡδυπορφύρα, ἐχῖνος, στράβηλος. ἐστι δ' ὁ μὲν κτεὶς τραχυόστρακος, ῥαβδωτός· τὸ δὲ τῆθος ἀῤῥάβδωτον, λειόστρακον· ἡ δὲ πίννη λεπτόστομον· τὸ δὲ ὄστρεον παχύστομον, μονόθυρον δὲ καὶ λειόστρακον· λεπὰς δὲ δίθυρον *) καὶ λειόστρακον †)· συμφυὲς δὲ μῦς· μονοφυὲς δὲ καὶ λειόστρακον σωλὴν καὶ βάλανος· κοινὸν δ' ἐξ ἀμφοῖν κόγχη. τὸ δ' ἐντὸς τῆς πίννης Ἐπαίνετος ἐν Ἀρτυτικῷ καλεῖσθαί φησι μήκωνα. ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων μο- p. 88. C. 11.

*) γρ. μονόθυρον. †) γρ. τραχυόστρακον.

ρίων ἱστορίας ὁ Ἀριστοτέλης, γίνονται, φησὶν, αἱ μὲν πορ-
φύραι περὶ τὸ ἔαρ, οἱ δὲ κήρυκες λήγοντος τοῦ χειμῶνος.
ὅλως δὲ, φησὶ, τὰ ὀστρακόδερμα ἐν τῷ ἔαρι φαίνεται ἔχον-
τα τὰ καλούμενα ᾠά· καὶ ἐν τῷ μετοπώρῳ δὲ, πλὴν τῶν ἐχί-
νων τῶν ἐδωδίμων. οὗτοι δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταύταις ταῖς
ὥραις ἀεί τε ἰσχύουσι καὶ τὸ πλέον ἐν ταῖς πανσελήνοις
καὶ ταῖς ἀλεεινοῖς ἡμέραις, πλὴν τῶν ἐν τῷ Εὐρίπῳ τῶν
Πυῤῥαίων· ἐκεῖνοι δ' ἀμείνονες τοῦ χειμῶνος, καί εἰσι μι-
κροὶ, πλήρεις δὲ ᾠῶν. κύοντες δὲ φαίνονται καὶ οἱ κοχλίαι
πάντες ὁμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν. προελθὼν δὲ πάλιν φησὶν
ὁ φιλόσοφος· Αἱ μὲν οὖν πορφύραι τοῦ ἔαρος συναθροιζό-
μεναι εἰς τὸ αὐτὸ ποιοῦσι τὴν καλουμένην μελικήραν. τοῦτο δ'
ἐστιν οἷον κηρίον· ἀλλ' οὐχ οὕτω γλαφυρὸν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν
εἰ ἐκ λεπύρων ἐρεβίνθων λευκῶν πολλὰ συμπαγείη. ἔχει
δὲ ἀνεῳγμένον πόρον οὐδὲν τούτων. οὐδὲ γίνονται ἐκ τούτων
αἱ πορφύραι, ἀλλὰ φύονται αὗται καὶ τἆλλα ὀστρακόδερμα
ἐξ ἰλύος καὶ σήψεως. τοῦτο δὲ συμβαίνει ὥσπερ ἀποκάθαρ-
μα καὶ ταύταις καὶ τοῖς κήρυξιν. κηριάζουσι γὰρ καὶ οὗτοι·
ἀφιᾶσι δ' ἀρχόμεναι κηριάζειν γλισχρότητα μυξώδη, ἐξ
ὧν τὰ λεπυρώδη συνίσταται. ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα διαχεῖ-
ται· ἀφίησι δ' ἰχῶρα εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ
γίνεται ἐν τῇ γῇ συστάντα πορφύρια μικρὰ, ἃ ἔχουσαι ἀλί-
σκονται αἱ πορφύραι· ἐὰν δὲ, πρὶν ἐκτεκεῖν, ἁλῶσιν, ἐνίο-
τε ἐν ταῖς φορμίσιν. εἰς δὲ τοῦτο συνιοῦσαι, ἐκτίκτουσι, καὶ
γίνεται οἱονεὶ βότρυς. ἐστι δὲ τῶν πορφυρῶν γένη πλείονα.
καὶ ἔνιαι μὲν μεγάλαι, οἷον αἱ περὶ τὸ Σίγειον καὶ τὸ
Λέκτον· αἱ δὲ μικραὶ, οἷον ἐν τῷ Εὐρίπῳ καὶ περὶ Καρίαν.
p. 89. καὶ αἱ μὲν ἐν τοῖς κόλποις μεγάλαι καὶ τραχεῖαι· καὶ τὸ
ἄνθος αἱ μὲν πλεῖσται μέλαν ἔχουσιν, ἔνιαι δ' ἐρυθρὸν μι-
κρόν· γίνονται δ' ἔνιαι τῶν μεγάλων καὶ μναϊαῖαι. αἱ δ' ἐν
τοῖς αἰγιαλοῖς καὶ περὶ τὰς ἀκτὰς τὸ μὲν μέγεθός εἰσι μικραὶ,
τὸ δὲ ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσιν. ἔτι δ' ἐν μὲν τοῖς προσβό-
ροις μέλαιναι, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἐρυθραὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος,
προσθεὶς τὰ, λιχνότερα τᾶν πορφυρᾶν, ὅτι παροιμία ἐστὶ,
καὶ λέγει, ὡς μέν τινες, ἀπὸ τοῦ βάμματος· οὗ γὰρ ἂν προσ-
ψαύσῃ, ἕλκει ἐφ' ἑαυτὸ, καὶ τοῖς προσπαρατεθειμένοις

ἐμποιεῖ χρώματος αὐγήν· ἄλλοι δ' ἀπὸ τοῦ ζώου. ἁλίσκονται δὲ, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, τοῦ ἔαρος. ὑπὸ κύνα δ' οὐχ ἁλίσκονται· οὐ γὰρ νέμονται, ἀλλὰ κρύπτουσιν ἑαυτὰς, καὶ φωλεύουσι. τὸ δὲ ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον τοῦ μήκωνος καὶ τοῦ τραχήλου. ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ κήρυξ τὰ ἐπικαλύμματα κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα τὰ στρομβώδη ἐκ γενετῆς πάντα. νέμονται δ' ἐξείρουτα τὴν καλουμένην γλῶτταν ὑπὸ τὸ κάλυμμα. τὸ δὲ μέγεθος τῆς γλώσσης ἔχει ἡ πορφύρα μεῖζον δακτύλου, ᾧ νέμεται καὶ διατρυπᾷ καὶ τὰ κογχύλια καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄστρακον. μακρόβια δ' ἐστὶ καὶ ἡ πορφύρα, καὶ ὁ κήρυξ. καὶ ζῇ περὶ ἔτη ἕξ. φανερὰ δὲ ἡ αὔξησις ἐκ τῆς ἐν τῷ ὀστράκῳ ἕλικος. αἱ δὲ κόγχαι, καὶ χῆμαι, καὶ σωλῆνες, καὶ κτένες ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λαμβάνουσι τὴν σύστασιν. αἱ δὲ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυθοῦ· ἔχουσί τε ἐν αὐταῖς τὸν πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον· οὗ στερόμεναι θᾶττον διαφθείρονται. τοῦτο δὲ Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων συμπεφυκέναι φησὶν αὐταῖς. Χρύσιππος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς, ἡ πίννη, φησὶ, καὶ ὁ πιννοτήρης συνεργὰ ἀλλήλοις, κατ' ἰδίαν οὐ δυνάμενα συμμένειν. ἡ μὲν οὖν πίννη ὄστρεόν ἐστιν, ὁ δὲ πιννοτήρης καρκῖνος μικρός. καὶ ἡ πίννη διαστήσασα τὸ ὄστρακον ἡσυχάζει, τηροῦσα τὰ ἐπεισιόντα ἰχθύδια. ὁ δὲ πιννοτήρης παρεστὼς, ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν, ὥσπερ σημαίνων· ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει. καὶ οὕτως τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατεσθίουσι κοινῇ. φασὶ δέ τινες, καὶ συγγεννᾶσθαι αὐτὰ αὐτοῖς, καὶ ὡς ἂν ἐξ ἑνὸς σπέρματος γίνεσθαι. πάλιν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησί· Πάντα τὰ ὀστρακώδη γίνεται καὶ ἐν τῇ ἰλύϊ. ἐν μὲν τῇ βορβορώδει τὰ ὄστρεα, ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόγχαι, καὶ τὰ ῥηθέντα. περὶ δὲ τὰς σήραγγας τῶν πετρῶν τήθεα, καὶ βάλανοι, καὶ τὰ ἐπιπολάζοντα, οἷον λεπάδες, καὶ νηρῖται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνεται τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ τὰ μὴ ἔχοντα ὄστρακον, καθάπερ αἵ τε κνίδαι, καὶ οἱ σπόγγοι ἐν ταῖς σήραγξι τῶν πετρῶν. ἔστι δὲ τῶν κνιδῶν δύο γένη. αἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς κοίλοις οὐκ ἀπολύονται τῶν πετρῶν, αἱ δὲ ἐν τοῖς λείοις καὶ πλαταμώδεσιν ἀπολυόμεναι μεταχωροῦσι. τὰς δὲ κνίδας ὁ Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ ἀκαλήφας ὀνομάζει. ἔτι τε Ἀριστοφάνης ἐν Φοινίσσαις, οὕτως, p. 90. C. 12.

Ἔχει, τὸ πρῶτον †) πάντων ἴφυα φῦναι· εἶθ᾽ ἑξῆς τὰς
κρανααὰς ἀκαλήφας.

καὶ ἐν Σφηξί. Φερεκράτης δ᾽ ἐν Αὐτομόλοις· Κἂν ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρόνον ἐσεφανῶσθαι ††). Δίφιλος δ᾽ ὁ Σίφνιος ἰατρὸς, ἡ δὲ ἀκαλήφη, φησὶν, ἐστὶν εὐκοίλιος, οὐρητική, εὐστόμαχος· κνησμὸν δὲ ποιεῖ τοῖς συνάγουσιν, ἐπειδὰν μὴ προαλείψωνται. οὕτως γὰρ ἀνιᾷ τοὺς θηρεύοντας αὐτήν· ὑφ᾽ ὧν κατὰ παραφθορὰν νῦν ἀκαλήφη ὀνομάζεται. τάχα δὲ ἴσως διὰ ταύτην καὶ ἡ βοτάνη· κατ᾽ εὐφημισμὸν γὰρ τῆς ἀντιφράσεως ὠνόμασται. οὐ γὰρ πραεῖα ἐστι καὶ ἁπαλὴ τῇ ἁφῇ, τραχεῖα δὲ καὶ ἀηδής. τῆς μέντοι θαλασσίας ἀκαλήφης μνημονεύει καὶ Φιλιππίδης ἐν Ἀμφιαράῳ οὕτως·

Ὄστρε᾽, ἀκαλήφας, λεπάδας παρέθηκέ μοι.

τὸ δ᾽ ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνους πέπαικται·

Ἀλλ᾽ ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτη καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.

ἐπεὶ τήθεα τὰ ὄστρεα. μέμνηται γὰρ κωμῳδικῶς πρὸς τὴν τηθὴν καὶ μητέρα *). καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὀστρέων ὁ Δίφιλος τάδε φησίν· Χημῶν δὲ τῶν παχεστῶν αἱ μικραὶ **) καὶ λεπτὴν ἔχουσαι τὴν σάρκα ὄστρεα λέγονται· καὶ εὐστόμαχοί εἰσι καὶ εὐέκκριτοι. αἱ δὲ παχεῖαι, βασιλικαὶ δὲ πρός τινων καλούμεναι, πελώριαί τε λεγόμεναι, τρόφιμοι, δυσέκκριτοι, εὔχυλοι, εὐστόμαχοι, καὶ μάλιστα αἱ μείζους. τελλῖναι γίνονται μὲν ἐν Κανώβῳ πολλαὶ, καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ Νείλου ἀνάβασιν πληθύουσιν. ὧν λεπτότεραι μέν εἰσιν αἱ βασιλικαὶ, διαχωρητικαί τε καὶ κοῦφαι, ἔτι δὲ τρόφιμοι· αἱ δὲ ποτάμιαι γλυκύτεραι. οἱ δὲ μύες μέσως εἰσὶ τρόφιμοι, διαχωρητικοὶ, οὐρητικοί. κράτιστοι δὲ οἱ Ἐφέσιοι, καὶ τούτων οἱ φθινοπωρινοί. αἱ δὲ μύες, καὶ τῶν μυῶν οὖσαι μικρότεραι, γλυκεῖαί τε καὶ εὔχυλοί εἰσι, προσέτι τε καὶ τρόφιμοι. οἱ δὲ σωλῆνες μὲν πρός τινων καλούμενοι, πρός τινων δὲ καὶ αὐλοὶ, καὶ δόνακες, καὶ ὄνυχες, πολύχυλοι, καὶ κακόχυλοι,

†) γρ. ἐν Φοινίσσαις· Οὕτως ἔχει· τὸ πρ. alii: Εἰκὸς δήπου πρ.
††) γρ. Νὴ τὴν Δήμητρ᾽, ἀνιαρὸν ἦν τὸ κακῶς ᾄδοντος ἀκούειν. Βουλοίμην κἂν ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρ. ἐσ. *) γρ. μέμικται κωμῳδία β πρὸς τὴν τροφὸν καὶ μ. **) γρ. Χημῶν δὲ τῶν τραχειῶν αἱ μ.

κολλώδεις καὶ οἱ μὲν ἄῤῥενες αὐτῶν ῥαβδωτοί εἰσι καὶ ὀ μονοχρώματοι. εἰσὶ δὲ τοῖς λιθιῶσι καὶ ἄλλοις δυσκρᾶσιν εὔθετοι. οἱ δὲ θήλεις μονοχρώματοί τέ εἰσι καὶ γλυκύτεροι· λαμβάνονται δὲ ἑφθοὶ καὶ τηγανιστοί. κρείττονες δ' εἰσὶν οἱ μέχρι τοῦ χανεῖν ἐπ' ἀνθράκων ὀπτώμενοι. σωληνισταὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ συνάγοντες τὰ ὄστρεα ταῦτα, ὡς ἱστορεῖ Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας, γράφων οὕτως· Φιλόξενος ὁ καλούμενος Σωληνιστὴς ἐκ δημαγωγοῦ τύραννος ἀνεφάνη, ζῶν τὸ μὲν ἐξαρχῆς ἁλιευόμενος, καὶ σωληνοθήρας ὤν, ἀφορμῆς δὲ λαβόμενος καὶ ἐμπορευσάμενος βίον ἐκτήσατο. τῶν δὲ κτενῶν ἁπαλώτεροι μέν εἰσιν οἱ λευκοί· ἄβρωμοι γὰρ καὶ εὐκοίλιοι. τῶν δὲ μελάνων καὶ πυῤῥῶν οἱ μείζονες καὶ ἐνεχάριοι †) εὔστομοι. κοινῶς δὲ πάντες εὐστόμαχοι, εὔπεπτοι, εὐκοίλιοι, λαμβανόμενοι μετὰ κυμίνου καὶ πεπέρεως. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν·

> *Λεπάσιν, ἐχίνοις, ἐσχάραις, βελόναις τε, τοῖς κτένεσίν τε.*

αἱ δὲ βάλανοι καλούμεναι ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς δρυΐνας ὁμοιό- p. 91.
τητος διαφέρουσι παρὰ τοὺς τόπους. αἱ μὲν γὰρ Αἰγύπτιαι γλυκεῖαι, ἁπαλαί, εὔστομοι, θρεπτικαί, πολύχυλοι, οὐρητικαί, εὐκοίλιοι· αἱ δὲ ἄλλαι ἀλυκώτεραι. τὰ δὲ ὠτία δύσπεπτα, τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγανιζόμενα. αἱ δὲ φωλάδες εὔστομοι, βρωμώδεις δὲ καὶ κακόχυλοι. ἐχῖνοι δὲ ἁπαλοὶ μὲν, εὔχυλοι, βρωμώδεις, πλήσμιοι, εὔφθαρτοι· μετὰ δὲ ὀξυμέλιτος λαμβανόμενοι καὶ σελίνου καὶ ἡδυόσμου εὐστόμαχοι, γλυκεῖς τε καὶ εὔχυλοι. προσηνέστεροι δ' αὐτῶν οἱ ἐρυθροὶ, καὶ οἱ μήλινοι, καὶ οἱ παχύτατοι, καὶ οἱ ἐν τῷ ξύεσθαι τὴν σάρκα γαλακτῶδες ἀνιέντες. οἱ δὲ περὶ τὴν Κεφαληνίαν γινόμενοι, καὶ περὶ τὴν Ἰκαρίαν, καὶ τὸν Ἀδρίαν, τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπόπικροί εἰσιν. οἱ δ' ἐπὶ τοῦ σκοπέλου τῆς Σικελίας κοιλίας λυτικοί. Ἀριστοτέλης δέ φησι, τῶν ἐχίνων πλείω γένη εἶναι· ἓν μὲν τὸ ἐσθιόμενον, ἐν ᾧ τὰ καλούμενά ἐστιν ὠά· ἄλλα δὲ δύο, τό τε τῶν σπατάγγων *), καὶ τὸ τῶν καλουμένων βρίσσων **). μνημονεύει τῶν σπατάγγων καὶ Σώ-

†) γρ. καὶ ἐαρινοί. *) γρ. σπαταγγῶν. **) γρ. βρυσῶν.

φρων, καὶ Ἀριςοφάνης ἐν Ὁλκάσιν ὅτως· Δ[illegible]οδάπτοντα,
C.13. μισύλλοντα, διαλείχοντά με τὸν κάτω σπαταγγήν. καὶ Ἐπί-
χαρμος δὲ ἐν Ἥβης γάμῳ περὶ τῶν ἐχίνων φησί· Καρ-
κῖνός θ' ἵκοντι, ἐχῖνός τε, τοὶ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα νεῖν
μὲν οὐκ ἴσαντι, πεζαὶ †) δ' ἐμπορεύονται μόνοι. Δημήτριος
δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἕκτῳ καὶ εἰκοςῷ τῦ Τρωϊκῦ διακόσμυ Λά-
κωνά φησί τινα κληθέντα ἐπὶ θοίνην, παρατεθέντων ἐπὶ
τὴν τράπεζαν θαλαττίων ἐχίνων, ἐπιλαβέσθαι ἑνὸς, οὐκ
εἰδότα τὴν χρῆσιν τῦ ἐδέσματος, ἀλλ' ὐδὲ προσέχοντα τοῖς
συνδειπνῦσιν, πῶς ἀναλίσκυσιν· ἐνθέντα δὲ εἰς τὸ ςόμα
σὺν τῷ κελύφει βρύκειν τοῖς ὀδῦσι τὸν ἐχῖνον· δυσχρηςού-
μενον ῦν τῇ βρώσει, καὶ ὐ συνιέντα τὴν ἀντιτυπίαν τῆς
τραχύτητος, εἰπεῖν· Ὦ φάγημα μιαρὸν, ὔτε μὴ νῦν σε
ἀφέω μαλακισθεὶς, ὔτ' αὖθις ἔτι λάβοιμι. ὅτι δὲ οἱ ἐχῖνοι,
λέγω δὲ καὶ τὺς χερσαίυς καὶ τὺς θαλαττίυς, καὶ ἑαυτῶν
εἰσὶ φυλακτικοὶ πρὸς τὺς θηρῶντας προβαλλόμενοι τὰς ἀκάν-
θας, ὥσπερ τι χαράκωμα, Ἴων ὁ Χῖος μαρτυρεῖ ἐν Φοι-
νίκῃ καινῇ *), λέγων ὅτως·

'Αλλ' ἔν τε χέρσῳ τὰς λέοντος ᾔνεσα,
Ἢ τὰς ἐχίνυ μᾶλλον οἰζυρὰς τέχνας,
Ὃς, εὖτ' ἂν ἄλλων θηρίων ὀσμὴν μάθῃ,
Στρόβιλος ἀμφ' ἄκανθαν εἱλίξας δέμας,
Κεῖται δακεῖν τε καὶ θίγειν ἀμήχανος.

Τῶν δὲ λεπάδων, φησὶν ὁ Δίφιλος, τινὲς μέν εἰσι μι-
κραὶ, τινὲς δὲ καὶ ὀςρέοις ἐοικυῖαι. εἰσὶ δὲ σκληραὶ, καὶ
ὀλιγόχυλοι, καὶ ὐκ ἄγαν δριμεῖαι, εὔςομοι δὲ καὶ εὐ-
κατέργαςοι· ἑφθαὶ δὲ ποσῶς εὔςομοι. αἱ δὲ πίνναι ὐρητικαὶ,
τρόφιμοι, δύσπεπτοι, δυσανάδοτοι. ἐοίκασι δ' αὐταῖς καὶ οἱ
κήρυκες· ὧν οἱ μὲν τράχηλοι εὐςόμαχοι, δυσκατέργαςοι δὲ,
διὸ τοῖς ἀσθενῦσι τὸν ςόμαχον οἰκεῖοι, δυσέκκριτοί τε καὶ
μέσως τρόφιμοι. τύτων δὲ αἱ μήκωνες λεγόμεναι πρὸς τοῖς
πυθμέσιν ἁπαλαὶ, εὔφθαρτοι· διὸ τοῖς τὴν γαςέρα ἀσθενῦ-
σιν οἰκεῖαι. αἱ δὲ πορφύραι μεταξὺ πίννης εἰσὶ καὶ τῦ κή-
ρυκος· ὧν οἱ μὲν τράχηλοι πολύχυλοι, εὔςομοι, τὸ δὲ λοι-
πὸν αὐτῶν ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ, καὶ εὐανάδοτον, εἰς ἐπί-
p. 92. κρασίν τε ἐπιτήδειον. τὰ δὲ ὄςρεα γεννᾶται μὲν καὶ ἐν πο-

†) γρ. πεζῦ. *) γρ. ἐν Φοίνικι ἢ Καινεῖ.

ταμοῖς, καὶ ἐν λίμναις, καὶ ἐν θαλάσσῃ. κράτιστα δὲ τὰ θαλάττια, ὅταν λίμνη ἢ ποταμὸς παρακέηται· γίνεται γὰρ εὔχυλα, καὶ μείζονα, καὶ γλυκύτερα. τὰ δὲ πρὸς ἠόσι καὶ πέτραις, ἰλύος καὶ ὕδατος ἀμιγῆ, μικρὰ, σκληρὰ, δηκτικά. τὰ δὲ ἐαρινὰ ὄστρεα καὶ τὰ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν κρείσσονα, πλήρη, θαλασσίζοντα μετὰ γλυκύτητος, εὐστόμαχα, εὐέκκριτα. τὰ δὲ συνεψόμενα μαλάχῃ, ἢ λαπάθῳ, ἢ ἰχθύσιν, ἢ καθ᾽ αὑτὰ, τρόφιμα καὶ εὐκοίλια. Μνησίθεος δ᾽ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησιν· Ὄστρεα καὶ κόγχαι καὶ μύες καὶ τὰ ὅμοια τὴν μὲν σάρκα δυσκατέργαστά ἐστι διὰ τὴν ὑγρότητα τὴν ἐν αὐτοῖς ἁλυκήν. διόπερ ὠμὰ μὲν ἐσθιόμενα κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικὰ διὰ τὴν ἁλυκότητα. τὰ δὲ ἑψόμενα ἀφίησιν ἤτοι πᾶσαν, ἢ τὴν πλείστην ἅλμην εἰς τὴν συνέψουσαν αὐτὴν ὑγρότητα. διόπερ αἱ μὲν ὑγρότητες, ἐν αἷς ἂν ἑψηθῇ τι τῶν ὀστρείων, ταρακτικαὶ, καὶ ὑπακτικαὶ κοιλίας εἰσίν· αἱ δὲ σάρκες τῶν ἑψημένων ὀστρέων ψόφους †) ποιοῦσιν ἐστερημέναι τῶν ὑγρῶν. τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ὀστρέων, ἐάν τις αὐτὰ καλῶς ὀπτήσῃ, ἀλυποτάτην ἔχει διάθεσιν· πεπύρωται γάρ. διὸ οὐχ ὁμοίως τοῖς ὠμοῖς ἐστι δύσπεπτα, καὶ τὰς ὑγρότητας ἐν αὐτοῖς ἔχει κατεξηρασμένας, δι᾽ ὧν ἔκλυτος ἡ κοιλία γίνεται· τροφήν τε δίδωσιν ὑγράν τε καὶ δύσπεπτον ἅπαν ὄστρεον, καὶ πρὸς τὰς οὐρήσεις ἐστὶν οὐκ εὔοδα. ἀκαλήφη δὲ καὶ ἐχίνων ὠὰ καὶ τὰ τοιαῦτα τροφὴν μὲν δίδωσιν ὑγρὰν καὶ μικράν· τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶ λυτικὰ καὶ οὐρήσεως κινητικά. Νίκανδρος δ᾽ ὁ Κολοφώνιος ἐν Γεωργικοῖς τάδε τῶν ὀστρέων καταλέγει·

> Ἠὲ καὶ ὄστρεα τόσσα, βυθὰς ἅ τε βόσκεται ἅλμης,
> Νηρῖται, στρόμβοι τε, πελωριάδες τε, μύες τε,
> Γλίσχραι τ᾽ ἀλλὰ σύνες τε ††), καὶ αὐτῆς φωλεὰ
> πίννης.

καὶ Ἀρχέστρατος δ᾽ ἐν Γαστρονομίᾳ φησί·

> Τὰς μῦς Αἶνος ἔχει μεγάλας, ὄστρεια δ᾽ Ἄβυδος,
> Τὰς ἄρκτους Πάριον, τὰς δὲ κτένας ἡ Μιτυλήνη·
> Πλείστους δ᾽ Ἀμβρακία παρέχει, καὶ ἄπλατα † μετ᾽
> αὐτῶν *)·

†) γρ. ψήφους. ††) γρ. Γλίσχραι τελλῖναί τε.
*) γρ. κάπρους τε μετ᾽ αὐτῶν.

Μεσσήνη δὲ πελωριάδας στενοπορθμίδι κόγχας,
Κἂν Ἐφέσῳ λήψῃ τὰς χήμας ὄτι πονηρὰς·
Τήθεα Καλχηδών· τὰς κήρυκας δ' ἐπιτρίψαι
Ὁ Ζεὺς, τάς τε θαλασσογενεῖς καὶ τὰς ἀγοραίας,
Πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου· κεῖνος δέ μοί ἐστιν ἑταῖρος,
Λέσβον ἐριστάφυλον ναίων, Ἀγάθων δὲ καλεῖται.

καὶ Φιλύλλιος δὲ, ἢ ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὰς Πόλεις, Φησί· Χήμας, λεπάδας, σωλῆνας, μῦς, πίννας, κτένας ἐκ Μηθύμνης. ὄστρεια δὲ μόνως οὕτως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Κρατῖνος Ἀρχιλόχοις· Πίννῃσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοίη. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμοις· Ὄστρεα συμπεφυκότα. ὄστρεον δὲ, ὡς ὄρνεον. Πλάτων ἐν Φαίδρῳ ὀστρέου τρόπον Φησὶ δεδεσμευμένοι· καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ· Τὸ τῶν ὀστρέων γένος συμπάντων. ἐν δὲ τῷ τῆς πολιτείας δεκάτῳ ὄστρεα εἶπε συμπεφυκέναι, ὄστρεά τε καὶ Φυκίας. αἱ δὲ πελωρίδες ὠνομάσθησαν παρὰ τὸ πελά-
p. 93. ριον. μείζων γάρ ἐστι χήμης καὶ παρηλλαγμένον. Ἀριστοτέλης δέ Φησι, καὶ ἐν ἄμμῳ αὐτὰς γίνεσθαι. τῶν δὲ χημῶν μνημονεύει Ἴων ὁ Χῖος ἐν Ἐπιδημίαις. καὶ ἴσως οὕτως ὠνόμασαι τὰ κογχύλια παρὰ τὸ κεχηνέναι. περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γινομένων ὀστρέων, (οὐ γὰρ ἄκαιρον καὶ τούτων μνησθῆναι διὰ τὴν τῶν μαργαριτῶν χρῆσιν) Θεόφραστος μὲν ἐν τῷ περὶ λίθων γράφει οὕτως· Τῶν θαυμαζομένων δὲ λίθων ἐστὶ καὶ ὁ μαργαρίτης καλούμενος, διαφανὴς μὲν τῇ φύσει· ποιοῦσι δ' ἐξ αὐτοῦ τοὺς πολυτελεῖς ὅρμους. γίνεται δὲ ἐν ὀστρέῳ τινὶ παραπλησίῳ ταῖς πίνναις, πλὴν ἐλάττονι· μέγεθος δὲ, ἡλίκον ἰχθύος ὀφθαλμὸς εὐμεγέθης. Ἀνδροσθένης δ' ἐν τῷ τῆς Ἰνδικῆς παράπλῳ γράφει οὕτως· Τῶν δὲ στρόμβων καὶ χοιρίων καὶ τῶν λοιπῶν κογχυλίων αἱ ποικίλαι ἰδέαι, καὶ πολὺ διάφοροι τῶν παρ' ἡμῖν. γίνονται δὲ πορφύρα τε καὶ ὀστρέων πολὺ πλῆθος τῶν λοιπῶν. ἓν δὲ ἴδιον, ὃ καλοῦσιν ἐκεῖνοι βέρβερι, ἐξ οὗ ἡ μαργαρῖτις λίθος γίνεται. αὕτη δ' ἐστὶ πολυτελὴς κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ πωλεῖται περὶ Πέρσας τε καὶ τοὺς ἄνω τόπους πρὸς χρυσίον. ἔστι δ' ἡ μὲν τοῦ ὀστρέου ὄψις παραπλησία τῷ κτενί· οὐ διεγλυπται δὲ, ἀλλὰ λεῖον τὸ ὄστρακον ἔχει καὶ δασὺ, οὐδὲ ὦτα ἔχει δύο, ὥσπερ ὁ κτεὶς, ἀλλὰ ἕν. ἡ δὲ λίθος γίνεται ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ ὀστρέου, ὥσπερ ἐν τοῖς συείοις ἡ χάλαζα. καὶ ἔστιν ἡ

ρυσοειδὴς σφόδρα, ὥστε μὴ ῥᾳδίως διαγνῶναι, ὅταν
θῇ παρὰ τὸ χρυσίον· ἡ δὲ ἀργυροειδής· ἡ δὲ τελέως
, ὁμοία τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἰχθύων. Χάρης δ' ὁ C.14.
ληναῖος ἐν ἑβδόμῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν φησι·
ύεται δὲ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν, ὡσαύτως δὲ
κτὰ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Περσικὴν, καὶ Σουσιανὴν, καὶ
ανίαν παρόμοιον ὀστρέῳ· τὸ δ' ἐστὶν ἁδρὸν καὶ πρόμη-
ἔχον ἐν αὐτῷ σάρκα καὶ μεγάλην καὶ λευκὴν, εὐώδη
α. ἐξ ὧν ἐξαιροῦντες ὀστᾶ λευκὰ, προσαγορεύουσι μὲν
αρίτην· κατασκευάζουσι δ' ἐξ αὐτῶν ὁρμίσκους τε καὶ
λια περὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· περὶ ἃ σπουδάζουσιν οἱ
αι καὶ Μῆδοι καὶ πάντες Ἀσιανοὶ πολὺ μᾶλλον τῶν
ἐκ χρυσίου γεγενημένων. Ἰσίδωρος δ' ὁ Χαρακηνὸς ἐν τῷ τῆς Παρθίας περιηγητικῷ κατὰ τὸ Περσικὸν πέλαγος νῆσόν φησιν εἶναί τινα, ἔνθα πλείστην μαργαρῖτιν εὑρίσκεσθαι. διόπερ σχεδίας καλαμίνας πέριξ εἶναι τῆς νήσου· ἐξ ὧν καθαλλομένους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπ' ὀργυίας εἴκοσιν ἀναφέρειν διπλοῦς κόγχους. φασὶ δ', ὅταν βρονταὶ συνεχεῖς ὦσι καὶ ὄμβρων ἐκχύσεις, τότε μᾶλλον τὴν πίνναν κύειν, καὶ πλείστην γίγνεσθαι μαργαρῖτιν καὶ εὐμεγέθη. τοῦ δὲ χειμῶνος εἰς τὰς ἐμβυθίους θαλάσσας δύνειν εἰώθασιν αἱ πίνναι· θέρους δὲ τὰς μὲν νύκτας κεχήνασι διανηχόμεναι, ἡμέρας δὲ μύουσιν. ὅσαι δ' ἂν πέτραις ἢ σπιλάσι προσφυῶσι, ῥιζοβολοῦσι· κἀνταῦθα ἐνοῦσαι τὴν μαργαρῖτιν γεννῶσι. ζωογονοῦνται δὲ καὶ τρέφονται διὰ τοῦ προσπεφυκότος τῇ σαρκὶ μέρους. τοῦτο δὲ συμπέφυκε τῷ τοῦ κόγχου στόματι χηλὰς ἔχον καὶ νομὴν εἰσφέρον. ὃ δή ἐστιν ἐοικὸς καρκίνῳ μικρῷ, καλούμενον πιννοφύλαξ. διήκει δὲ ἐκ τούτου ἡ σὰρξ μέχρι μέσου τοῦ κόγχου οἱονεὶ ῥίζα, παρ' ἣν ἡ μαργαρῖτις γεννωμένη αὔξεται διὰ τοῦ στερεοῦ τῆς κόγχης, καὶ τρέφεται, ὅσον ἂν ᾖ προσπεφυκυῖα χρόνον. ἐπειδὰν δὲ παρὰ τὴν ἔκφυσιν ὑποδυομένη p. 94.
ἡ σὰρξ καὶ μαλακῶς ἐντέμνουσα χωρίσῃ τὴν μαργαρῖτιν ἀπὸ τοῦ κόγχου, ἀμπέχουσα μὲν οὐκέτι τρέφει, λειοτέραν δ' αὐτὴν καὶ διαυγεστέραν ποιεῖ καὶ καθαρωτέραν. ἡ μὲν οὖν ἐμβύθιος πίννα διαυγεστάτην ποιεῖ καὶ καθαρωτέραν, καὶ μεγάλην γεννᾷ μαργαρῖτιν· ἡ δὲ ἐπιπολάζουσα καὶ ἀναφερὴς, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖσθαι, δύσχρους καὶ ἥσσων.

κινδυνεύουσι δ' οἱ θηρῶντες τὰς μαργαρίτας, ὅταν εἰς κεχηνότα κόγχον κατ' εὐθὺ ἐκτείνωσι τὴν χεῖρα· μύει γὰρ τότε, καὶ πολλάκις οἱ δάκτυλοι αὐτῶν ἀποπρίονται· ἔνιοι δὲ καὶ παραχρῆμα ἀποθνήσκουσιν· ὅσοι δ' ἂν ἐκ πλαγίου ὑποθέντες τὴν χεῖρα τύχωσι, ῥᾳδίως τὰς κόγχους ἀπὸ τοῦ λίθου ἀποσπῶσιν. μαράγδων δὲ μνημονεύει Μένανδρος ἐν Πεδίῳ *)·

Μαράγδων εἶναι ταῦτ' ἔδει, καὶ σάρδια.

ἄνευ δὲ τοῦ σ λεκτέον· παρὰ γὰρ τὸ μαρμαίρειν ὠνόμασται τῷ διαυγὴς ὑπάρχειν.

Μετὰ ταῦτα παρηνέχθησαν πίνακες ἔχοντες τῶν ἐξ ὕδατος κρεῶν πολλά· πόδας καὶ κεφαλὰς, καὶ ὠτία, καὶ σιαγόνας· ἔτι δὲ καὶ χορδὰς, καὶ κοιλίας, καὶ γλώσσας, ὥσπερ ἔθος ἐςὶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένοις ἑφθοπωλίοις. εἴρηται γὰρ, Οὐλπιανὲ, καὶ τὸ ἑφθοπώλιον παρὰ Ποσειδίππῳ ἐν Πεδίῳ **). καὶ πάλιν ζητούντων τὰς ὀνομάσαντάς τι τούτων, ὁ μέν τις ἔλεγε· Τῶν ἐδωδίμων κοιλιῶν μνημονεύει Ἀριςοφάνης ἐν Ἱππεῦσι·

Φύσω σ' ἀδεκατεύτους κοιλίας πωλεῖν.

καὶ ἑξῆς·

Τί μ', ὦ 'γαθ', οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας,
Πωλεῖν τε τὰς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς;

καὶ πάλιν·

Ἐγὼ δέ γ' ἤνυςρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείνην †)
Καταβροχθίσας, κᾆτ' ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος
Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.

καὶ πάλιν·

Ἡ δ' ὀβριμοπάτρα γ' ἐφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας,
Καὶ χόλικος, ἠνύςρου τε, καὶ γαςρὸς τόμον.

σιαγόνος δὲ Κρατῖνος Πλούτοις·

Περὶ σιαγόνος βοείας μαχόμενος.

καὶ Σοφοκλῆς Ἀμύκῳ·

Σιαγόνας τε δὴ μαλθακὰς τίθησι.

*) γρ. Μένανδρος ἐν Παιδίῳ. **) γρ. ἐν Παιδίῳ. †) γρ. κοιλίαν ὑείαν.

Πλάτων δ' ἐν Τιμαίῳ γράφει· Καὶ τὰς σιαγόνας ἄκρας αὐτοῖς συνέδησεν ὑπὸ τὴν φύσιν τῆ προσώπε. καὶ Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ Ἱππικῆς· Σιαγόνα μακρὰν συνεσαλμένην. οἱ δὲ συαγόνα *) διὰ τῆ υ σοιχεία ἐκφέροντες κατ' ἀναλογίαν λέγεσιν ἀπὸ τῆ ὑός. χορδῶν τε μέμνηται Ἐπίχαρμος, ἃς ὀρύας ὀνομάζει, ἐπιγράψας τι καὶ τῶν δραμάτων Ὀρύαν, Ἀρισοφάνης ἐν Νεφέλαις·

Ἐκ μιᾶ χορδὴν τοῖς φροντισαῖς παραθέντων.

Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ·

Ὡς λεπτὸς, ἢ δ' ὅς, ἐσθ' ὁ τῆς χορδῆς τόμος.

καὶ Εὔπολις ἐν Αἰξίν. Ἄλεξις δ' ἐν Λευκαδίᾳ ἢ Δραπέταις· C.15.

Χορδαρίε τόμος ἥκεν, καὶ περικομματίων **). P.95.

Ἀντιφάνης ἐν Γάμοις·

Ἐκτεμὼν χορδῆς μέσαιον †).

ποδῶν δὲ, καὶ ὠτίων, ἔτι δὲ ῥύγχες Ἄλεξις ἐν Κρατίᾳ ††) ἢ Φαρμακοπώλῃ· τὸ δὲ μαρτύριον ὀλίγον ὕσερον ἐκθήσομαι πολλὰ ἔχον τῶν ζητεμένων ὀνομάτων. Θεόφιλος Παγκρατιασῇ·

Ἑφθῶν μὲν σχεδὸν
Τρεῖς μνᾶς. λέγ' ἄλλο. ῥυγχίον, κωλῆν, πόδας
Τέτταρας ὑείας. Ἡράκλεις. βοὸς δὲ τρεῖς.

Ἀναξίλας Μαγείροις·

Τῶν Αἰσχύλε πολὺ μᾶλλον εἶναί μοι δοκεῖ
Ἰχθύδι' ὀπτᾶν. τί σὺ λέγεις ἰχθύδια;
Συσσίτιον μέλλεις νεσηλεύειν, ὅσον
Ἀκροκώλι' ἑφεῖν ἐςι ῥύγχη, πόδας †††).

Ἀναξίλας δ' ἐν Κίρκῃ·

Δεινὸν μὲν γὰρ ἔχονθ' ὑὸς ῥύγχος, ὦ φίλε Κινησία.

καὶ ἐν Καμψοῖ ††††)·

Ῥύγχος φορῶν ὕειον ᾐσθόμην τότε.

*) γρ. ὑαγόνα. **) γρ. καὶ περίκομμά τι. †) γρ. μέσαιον vel μεσάτιον. ††) γρ. ἐν Κρατεύᾳ. †††) γρ. ἐςι ῥύγχη, καὶ πόδας. ††††) γρ. Καλυψοῖ.

ὠτάρια δ' ὠνόμασε καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Σατύρῳ. Ἀξιόνικος δὲ ἐν Χαλκίδι φησί·

Ζωμοποιῶ θερμὸν ἰχθὺν ἐπανακλάττων, ὑμίβρωτα λείψανα συντιθείς. . . .
Οἴονται ἄνω ἑτεράλικα σιλφίῳ
Σφενδονῶν †) ἀλλάντα τέμνω· παραφέρω χορδῆς τόμον·
Ῥύγχος εἰς ὄξος πιέζω· ὥστε πάντας ὁμολογεῖν,
Τῶν γάμων κρεῖττω γεγονέναι τὴν ὅλον ἡμέραν.

Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι·

Ἐγευσάμην χορδῆς ὁ δύστηνος, τέκνον.
Πῶς οὐ εἰσίδω ῥύγχος περικεκαυμένον;

Φερεκράτης Λήροις·

Ὡς ἐχὶ τατὶ ῥύγχος ἀτεχνῶς ἐσθ' ὑός.

καὶ τόπος δέ τις ἔτω καλεῖται Ῥύγχος περὶ Στράτον τῆς Αἰτωλίας, ὥς φησι Πολύβιος ἐν ἕκτῃ ἱςοριῶν. Στησίχορός τέ φησιν ἐν Συοθήραις·

Κρύψαι δὲ ῥύγχος ἄκρον γᾶς ὑπένερθεν.

ὅτι δὲ κυρίως λέγεται ῥύγχος ἐπὶ τῶν συῶν, προείρηται. ὅτι δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων ζώων, Ἄρχιππος Ἀμφιτρύωνι δευτέρῳ κατὰ παιδιὰν εἴρηκε. καὶ ἐπὶ τῦ προσώπε ὅτως·

Καὶ ταῦτ' ἔχων τὸ ῥύγχος ἔτωσὶ μακρόν.

καὶ Ἀραρὼς Ἀδώνιδι·

Ὁ γὰρ θεὸς τὸ ῥύγχος ὡς ἡμᾶς ςρέφει.

ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι·

Καὶ μὴν τὸ δεῖν' ἀκροκώλια δέ σοι τέτταρα ἥψησα ταχερά *).

καὶ ἐν Γηρυτάδῃ·

Ἀκροκώλια, ἄρτοι, κάραβοι.

Ἀντιφάνης Κορινθίᾳ· Ἔπειτα καὶ ἀκροκώλιον ὕειον Ἀφροδίτῃ, γελοῖον, ἀγνοεῖς, ἐν τῇ Κύπρῳ δ' ὅτω φιληδεῖ ταῖς ὕεσι, δέσποτα, ὥςε καταφαγεῖν **) ἀπεῖρξε τὸ ζῶον, τὰς δὲ βῦς ἠνάγ-

†) γρ. Οἷος (vel potius Ὗος) ὠτάριά τε κ' ἀκροκώλια σιλφίῳ σφενδονῶν. *) γρ. Καὶ μὴν ἐς τὸ δεῖπνον ἀκροκώλιά σοι τέσσαρα ἥψησα τ. **) γρ. σκατοφαγεῖν.

κασεν. ὅτι δὲ ὄντως Ἀφροδίτῃ ὗς θύεται, μαρτυρεῖ Καλλίμαχος ἢ Ζηνόδοτος ἐν Ἱσορικοῖς Ὑπομνήμασι, γράφων ὧδε· Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ὗς θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται p. 96. Ὑσυρία *). Φερεκράτης δ' ἐν Μεταλλεῦσι·

Σχελίδες δ' ὁλόκνημοι πλησίον τακερώταται
Ἐπὶ πινακίσκοις, καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια.

*Ἄλεξις Κυβευταῖς·

Ἠριστηκότων
Σχεδόν τι δ' ἡμῶν ἐξ ἀκροκωλίου τινός.

κἀν Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοισιν·

— ἡμίοπτα μὲν
Τὰ κρεάδι' ἐστί, τὸ περίκομμ' ἀπόλλυται.
Ὁ γόγγρος ἑφθὸς, τὰ δ' ἀκροκώλι' ἄδιπα.

τῶν δ' ἑφθῶν ποδῶν μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Δουλοδιδασκάλῳ· Ὡς παρασκευάζεται δεῖπνον πῶς ἂν εἴπαθ' ἡμῖν. καὶ δῆτα ὑπάρχει τέμαχος ἐγχέλιον ἡμῖν, τευθὶς, ἄρνειον κρέας, φύσκης τόμος, πὺς ἑφθὸς, ἧπαρ, πλευρὸν, ὀρνίθια πλήθει πολλὰ, τυρὸς ἐν μέλιτι, μερὶς κρεῶν. Ἀντιφάνης C. 16. Παρασίτῳ·

— χοιρίων
Σκέλη κάπύρ'. ἀστεῖόν γε, νὴ τὴν Ἑστίαν,
Ἄριστον. ἑφθὸς †) τυρὸς ἐπεδόνει πολύς.

Ἐκφαντίδης δ' ἐν Σατύροις·

Πόδας τε, εἰ δέοι, πριάμενον καταφαγεῖν ἑφθοὺς ὑός.

γλώσσης δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισαῖς διὰ τούτων· *Ἅλις ἀφύης μοι· παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κάπτων. ἀλλὰ φέρετ' ἀπόβασιν ἡπάτιον, ἢ καπρίδιον νέου κόλλοπά τινα· εἰ δὲ μὴ, πλευρὸν ἢ γλῶτταν, ἢ σπληνὸς, ὅν ἐστιν, ἢ δέλφακος, ἢ ῥίνης, ἢ τριέα, φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν.

Τοσούτων λεχθέντων καὶ περὶ τούτων, οὐδὲ τῶν ἰατρῶν C. 17. οἱ παρόντες ἀσύμβολοι μετειλήφασιν. ἔφη γὰρ ὁ Διονυσιοκλῆς· Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεσμάτων ἔφη· Κεφαλὴ καὶ πόδες ὑῶν οὐ πολὺ τὸ τρόφιμον καὶ λιπαρὸν ἐν αὐ-

*) γρ. Ὑσήρια. †) γρ. ἑφθοῖς.

τοῖς ἔχουσι. καὶ ὁ Λεωνίδης· Δήμων ἐν τετάρτῳ Ἀτθίδος, Ἀφείδαντα, φησί, βασιλεύοντα Ἀθηνῶν Θυμοίτης ὁ νεώτερος ἀδελφὸς, νόθος ὢν, ἀποκτείνας, αὐτὸς ἐβασίλευσεν. ἐφ' οὗ Μέλανθος Μεσσήνιος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, ἐπήρετο τὴν Πυθίαν, ὅπου κατοικήσῃ. ἡ δὲ ἔφη, ἔνθα ἂν ξενίοις πρῶτον τιμηθῇ, τοὺς πόδας αὐτῷ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῷ δείπνῳ παραθέντων. καὶ τοῦτ' ἐγένετο αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι. τῶν ἱερειῶν γὰρ τότε πάτριόν τινα ἑορτὴν ἐπιτελούσων, καὶ πάντα τὰ κρέα καταναλωκυιῶν, τῶν δὲ ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς ὑπολοίπων ὄντων, ταῦτα τῷ Μελάνθῳ ἀπέστειλαν.

Μήτρα ἑξῆς ἐπεισηνέχθη, μητρόπολίς τις ὡς ἀληθῶς οὖσα καὶ μήτηρ τῶν Ἱπποκράτους υἱῶν, οὓς εἰς ὑωδίαν κωμῳδουμένους οἶδα. εἰς ἣν ἀποβλέψας ὁ Οὐλπιανὸς, ἄγε δὴ, ἔφη, ἄνδρες φίλοι, παρὰ τίνι κεῖται ἡ μήτρα; ἱκανῶς γὰρ γεγαστρίσμεθα, καὶ καιρὸς ἤδη ἐστὶ καὶ λέγειν ἡμᾶς. τοῖς δὲ Κυνικοῖς τοῦτο παρακελεύομαι, σιωπᾶν κεχορτασμένοις ἀφειδῶς· πλὴν εἰ μὴ καὶ τῶν σιαγόνων καὶ τῶν κεφαλῶν κατατρῶξαι βούλωνται καὶ τὰ ὀστᾶ, ὧν οὐδεὶς φθόνος αὐτοῖς ἀπολαύειν ὡς κυσί· οὕτω γὰρ εἰσι, καὶ εὔχονται καλεῖσθαι.

p. 97. — νόμος δὲ, λείψαν' ἐκβάλλειν κυσὶν,

ἐν Κρήσσαις ὁ Εὐριπίδης ἔφη. πάντα γὰρ ἐσθίειν καὶ πίνειν θέλουσιν, ἐπὶ νοῦν οὐ λαμβάνοντες, ὅπερ ὁ θεῖος Πλάτων ἔφη ἐν Πρωταγόρᾳ, τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλήλοις δι' αὐτῶν συνιέναι †) ἐν τῷ πότῳ, μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας, τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας, πολλοῦ μισθούμενοι ἀλλοτρίαν φωνὴν, τὴν τῶν αὐλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις ξύνεισιν· ὅπου δὲ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ξυμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις αὐλητρίδας, οὔτε ὀρχηστρίδας, οὔτε ψαλτρίας, ἀλλ' αὐτοὺς ἑαυτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων, διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς λέγοντάς τε, καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, κἂν πάνυ πολὺν οἶνον πίωσι. τοῦτο δ' ὑμεῖς ποιεῖτε, ὦ Κύνουλκε, πίνοντες, μᾶλλον

†) γρ. συνεῖναι.

δ' ἐκπίνοντες, αὐλητρίδων καὶ ὀρχηστρίδων δίκην ἐμποδίζετε τὴν διὰ τῶν λόγων ἡδονὴν, ζῶντες κατὰ τὸν αὐτὸν Πλάτωνα, ὡς ἐν τῷ Φιλήβῳ φησὶν, οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλλά τινος πνεύμονος, ἢ τῶν, ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρέων ἐμψύχων ἐστὶ σωμάτων *). καὶ ὁ Κύνουλκος ὀργισθεὶς, γάστρων, ἔφη, καὶ κοιλιόδαιμον ἄνθρωπε, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶσθα, οὐ λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι, οὐ τῆς ἐν λόγοις χάριτος ἀπάρξασθαί ποτε, ἀλλὰ τὸν χρόνον ἅπαντα περὶ ταῦτα κατατρίβεις, ζητῶν, κεῖται, οὐ κεῖται; εἴρηται, οὐκ εἴρηται; ἐξονυχίζεις τε πάντα τὰ προσπίπτοντα τοῖς συνδιαλεγομένοις, τὰς ἀκάνθας συνάγων,

Ὡς αἲ ἐχινόποδας καὶ ἀνὰ τρηχεῖαν ὄνωνιν

ἀεὶ διατρίβων, ἀνθέων τῶν ἡδίστων μηδὲν συναθροίζων. ἢ οὐ σὺ C.18.
εἶ ὁ καὶ τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμένην στήναν, κατά τινα πατρίαν παράδοσιν λεγομένην καὶ διδομένην τοῖς φίλοις, ἐπινομίδα καλῶν; καὶ εἰ μὲν τὴν Πλάτωνος ζηλώσας, μαθεῖν βουλόμεθα· εἰ δὲ παρά τινι οὕτως εὑρὼν λεγομένην, ἐμφάνισον τὸν εἰπόντα. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἐπινομίδα καλουμένην καὶ μέρος τι τῆς τριήρους, ὡς Ἀπολλώνιος ἐν Τριηρικῷ παρατέθειται. οὐ σὺ εἶ ὁ καὶ τὸν καινὸν καὶ οὐδέπω ἐν χρείᾳ γενόμενον φαινόλην, (εἴρηται γὰρ, ὦ βέλτιστε, καὶ ὁ φαινόλης) εἰπών; Παῖ Λεῦκε, δός μοι τὸν ἄχρηστον φαινόλην. εἰς βαλανεῖον δέ ποτε πορευόμενος, οὐκ ἔφης πρὸς τὸν πυνθανόμενον, Ποῖ δή; Ἀπολούμενος, ἦν δ' ἐγὼ, ἐπείγομαι; κακείνης σοι τῆς ἡμέρας ὁ καλὸς καυνσινὸς ὑπὸ λωποδυτῶν ἀνηρπάσθη· ὡς γέλωτα πάμπολυν ἐν τῷ βαλανείῳ γενέσθαι, ἀχρήστου ζητουμένου φαινόλου. ἄλλοτε δὲ, ὦ ἑταῖροι φίλτατοι, πρὸς γὰρ ὑμᾶς εἰρήσεται τἀληθὲς, προσέπταισε λίθῳ, καὶ τὴν κνήμην ἔλυσε· θεραπευθεὶς οὖν προῄει, καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους, Τί τοῦτο, Οὐλπιανέ; Ὑπώπιον, ἔλεγε. κἀγὼ, (συνῆν γὰρ αὐτῷ) τότε τὸν γέλωτα φέρειν οὐ δυνάμενος, παρά τινι τῶν φίλων ἰατρῶν †) ὑπαλειψάμενος τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς παχεῖ φαρμάκῳ, πρὸς τοὺς πυνθανομένους, Τί δὲ σύ; Πρόσκομμα, ἔφασκον. τῆς δ' αὐτῆς ταύτης σοφίας C.19.
καὶ ἕτερός ἐστι ζηλωτὴς Πομπηϊανὸς ὁ Φιλαδελφεὺς, ἄνθρω- p. 98.

*) γρ. μετ' ὀστρείων ἔμψυχά ἐστι σ, †) γρ. ἰατρῷ.

πος οὐκ ἀπάνουργος, ὀνοματοθήρας δὲ καὶ αὐτός. οὗτος πρὸς
τὸν οἰκέτην διαλεγόμενος, μεγάλῃ τῇ φωνῇ καλέσας τοὔνο-
μα, Στρομβιχίδη, ἔφη, κόμιζέ μοι ἐπὶ τὸ γυμνάσιον τὰς
βλαύτας τὰς ἀφορήτους, καὶ τὴν ἐφεστρίδα τὴν ἄχρηστον.
ἐγὼ γὰρ ὑποδησάμενος τὸν πώγωνα προσαγορεύσω τοὺς ἑταί-
ρους. ὀπτὸς γάρ ἐστί μοι τάριχος. κόμιζε δὲ τοῦ ἐλαίου τὴν
λήκυθον. πρότερον γὰρ συντριβησόμεθον, ἔπειθ' οὕτως ἀπο-
λούμεθον. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος σοφιστὴς Φεβρουαρίῳ μηνὶ, ὡς
Ῥωμαῖοι λέγουσι, (τὸν δὲ μῆνα τοῦτον κληθῆναί φησιν ὁ
Μαυρούσιος Ἰόβας ἀπὸ τῶν καταδαίων φόβων κατ' ἀναί-
ρεσιν τῶν δειμάτων, ἐν ᾧ τοῦ χειμῶνός ἐστι τὸ ἀκμαιότατον,
καὶ ἔθος τότε τοῖς κατοιχομένοις τὰς χοὰς ἐπιφέρειν πολ-
λαῖς ἡμέραις) πρός τινα τῶν φίλων, οὐκ εἶδές με, ἔφη,
C. 20. πολλῶν ἡμερῶν διὰ τὰ καύματα. τῆς δὲ τῶν Παναθηναίων
ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, δι' ἣν καὶ τὰ δικαστήρια οὐ συνάγεται,
ἔφη· Γενέθλιός ἐστι τῆς ἀλέκτορος Ἀθηνᾶς, καὶ ἄδικος ἡ
τῆτες ἡμέρα. ἐκάλεσε δέ ποτε καὶ τὸν ἐκ Δελφῶν ἐπανελ-
θόντα ἡμῶν ἑταῖρον, οὐδὲν αὐτῷ χρήσαντος τοῦ θεοῦ, ἄχρη-
στον. δεῖξιν δέ ποτε λόγων δημοσίᾳ ποιούμενος, καὶ ἐγκώμιον
διεξερχόμενος τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἔφη· Θαυμαστὴ δ'
ἡ Ῥωμαίων ἀρχὴ ἡ ἀνυπόστατος. τοιοῦτοί τινές εἰσιν, ὦ ἑταῖ-
ροι, οἱ Οὐλπιάνειοι σοφισταὶ, οἱ καὶ τὸ μιλιάριον καλούμενον
ὑπὸ Ῥωμαίων, τὸ εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευα-
ζόμενον, ἰπνολέβητα ὀνομάζοντες, πολλῶν ὀνομάτων ποιη-
ταὶ, καὶ πολλοῖς παρασάγγαις ὑπερδραμόντες τὸν Σικελιώ-
την Διονύσιον· ὃς τὴν μὲν παρθένον ἐκάλει μένανδρον, ὅτι
μένει τὸν ἄνδρα· καὶ τὸν στύλον μενεκράτην, ὅτι μένει καὶ
κρατεῖ· βαλλάντιον δὲ τὸ ἀκόντιον, ὅτι ἐναντίον βάλλεται·
καὶ τὰς τῶν μυῶν δ' ἐκδύσεις*) μυστήρια ἐκάλει, ὅτι τοὺς μῦς
τηρεῖ. Ἄθανις δ' ἐν πρώτῳ Σικελικῶν τὸν αὐτόν φησι Διο-
νύσιον καὶ τὸν βοῦν γαρόταν καλεῖν, καὶ τὸν χοῖρον ἰάκ-
χον. τοιοῦτος ἦν καὶ Ἀλέξαρχος, ὁ Κασσάνδρου τοῦ Μακεδο-
νίας βασιλεύσαντος ἀδελφὸς, ὁ τὴν Οὐρανόπολιν καλουμέ-
νην κτίσας. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ Ἡρακλείδης ὁ Λέμβος ἐν
τῇ τριακοστῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν, λέγων οὕτως· Ἀλέξαρχος,
ὁ τὴν Οὐρανόπολιν κτίσας, διαλέκτους ἰδίας εἰσήνεγκεν, ὀρ-

*) γρ. τῶν μυῶν διεκδύσεις.

θροβόαν μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα καλέων, καὶ βροτοκέρτην τὸν κουρέα, καὶ τὴν δραχμὴν ἀργυρίδα, τὴν δὲ χοίνικα ἡμεροτροφίδα, καὶ τὸν κήρυκα ἀπύτην. καὶ τοῖς Κασσανδρέων δὲ ἄρχουσι τοιαῦτά ποτε ἐπέστειλε· Ἀλέξαρχος ὁ μάρμων †), πρόμοις γαθεῖν. τὰς ἡλιοκρεῖς οἰῶν, οἶδα λιποῦσα θεωτῶν ἔργων κρατήτορας μορσίμῳ τύχᾳ κεκυρωμένας θεοῦ πόγχις ξυτλώσαντες αὐτοὺς, καὶ φύλακας ὀριγενεῖς. τί δὲ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δηλοῖ, νομίζω ἐγὼ μηδὲ τὸν Πύθιον διαγνῶναι. κατὰ γὰρ τὸν Ἀντιφάνους Κλεοφάνη

— τόδε τυραννεῖν ἐστιν, ἢ
Τί δή ποτε τὸ σπουδαῖον, ἀκολουθεῖν, ἔρις,
Ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, ἢ διαλέπτων ††), ἀσίτων, συκίνων λέγονθ', ὅτι
Τὸ πρᾶγμα τοῦτ' οὐκ ἔστιν, εἴπερ γίνεται· p. 99.
Οὐδ' ἔστι γάρ πω γινόμενον, ὅπερ γίνεται,
Οὔτ', εἰ πρότερον ἦν, ἐστὶν, ὅγε νῦν γίνεται.
Ἔστι γὰρ οὐκ ὂν οὐδέν. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω,
Οὐκ ἔστιν ὥσπερ γέγονε. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω *),
Ἐκ τοῦ γὰρ εἶναι γέγονεν. εἰ δ' οὐκ ἦν, ὅθεν;
Πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος; οὐχ οἷόν τε γάρ.
Εἰ δ' αὐτόθεν ποι γέγονε, οὐκ ἔσται πάλιν.
Κεῖποι δέ πω τις, εἴποθεν γενήσεται
Τὸ οὐκ ὂν, εἰς οὐκ ὂν γὰρ οὐ δυνήσεται.
Ταυτὶ δ' ὅτ' ἐστιν, οὐδ' ἂν Ἀπόλλων μάθοι **).

οἶδα δ', ὅτι καὶ Σιμωνίδης που ὁ ποιητὴς ἀρίσαρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην ἀγησίλαον. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἰοχέαιραν τὴν ἀσπίδα, τὸ ζῶον. διὰ ταῦτα τοιαῦτα ὁ θαυμάσιος Πλάτων ἐν τῷ Πολιτικῷ εἰπὼν ξηροβατικά τινα ζῶα καὶ ὑδροβατικὰ ἄλλα, ξηροτροφικόν τε καὶ ὑγροτροφικὸν καὶ ξηρονομικὸν, ἐπὶ ζώων χερσαίων καὶ ἐνύγρων καὶ ἐναερίων, ἐπιλέγει, ὥσπερ παρακελευόμενος τούτοις τοῖς ὀνοματοποιοῖς, φυλάττεσθαι τὴν καινότητα, γράφων καὶ κατὰ λέξιν τάδε· Κᾂν διαφυλάξῃς τὸ μὴ σπουδάζειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, πλουσιώτερος εἰς τὸ γῆρας ἀναφανήσῃ φρονήσεως. οἶδα δὲ καὶ Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν ῥήτορα ὀνομάζοντα τροχοπέδην C.21.

†) γρ. μάρκων. ††) γρ. Ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, νὴ Δία, Λεπτ. *) γρ. Οὐκ ἔστιν ὅτε περ γέγονεν, ὅτε μὴ γ. π. **) γρ. οὐδ' ἂν ὠ 'πόλλων μάθοι.

τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους ὁ ὀχούμενος ἐπορεύετο, καίτοι Σιμαρίου ἐν τοῖς Συνωνύμοις ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος. καὶ Σοφοκλῆς δέ που ὁ ποιητὴς τὸν φύλακα μοχλόν που ὠνόμασεν ἐν τούτοις·

> Θάρσει, μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός.

κἂν ἄλλοις δὲ τὴν ἄγκυραν ἰσχάδα κέκληκεν, διὰ τὸ κατέχειν τὴν ναῦν·

> Ναῦται δ' ἐμηρύσαντο νηὸς ἰσχάδα.

καὶ Δημάδης δὲ ὁ ῥήτωρ ἔλεγε τὴν μὲν Αἴγιναν εἶναι λήμην τοῦ Πειραιῶς, τὴν δὲ Σάμον ἀποῤῥῶγα τῆς πόλεως· ἔαρ δὲ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους· τὸ δὲ τεῖχος ἐσθῆτα τῆς πόλεως· τὸν δὲ σαλπιγκτὴν κοινὸν Ἀθηναίων ἀλέκτορα. ὁ δ' ὀνοματοθήρας οὗτος σοφιστὴς ἀκάθαρτον ἔφη γυναῖκα, ἧς ἐπεσχημένα ἦν τὰ γυναικεῖα. πόθεν δέ σοι, ὦ Οὐλπιανὲ, καὶ κεχορτασμένοι εἰπεῖν ἐπῆλθε, δέον τῷ κορεσθῆναι χρήσασθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Οὐλπιανός πως ἡδέως γελάσας, ἀλλὰ μὴ βαΰζε, εἶπεν, ὦ ἑταῖρε, μηδὲ ἀγρίαινε τὴν κυνικὴν προβαλλόμενος λύσσαν, τῶν ὑπὸ κύνα οὐσῶν ἡμερῶν δέον αἰκάλλειν μᾶλλον, καὶ προσσαίνειν τοῖς συνδείπνοις, μὴ καί τινα κυνοφόντιν ἑορτὴν ποιησώμεθα ἀντὶ τῆς παρ' Ἀργείοις ἐπιτελουμένης. χορτασθῆναι εἴρηται, ὦ δαιμόνιε ἀνδρῶν, παρὰ μὲν Κρατίνῳ ἐν Ὀδυσσεῦσιν οὕτως·

> Ἧσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα *) λευκόν.

καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Τροφωνίῳ ἔφη χορτασθείς. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Γηρυτάδῃ·

> Θεράπευε, καὶ χόρταζε τῶν μονῳδιῶν.

Σοφοκλῆς τε ἐν Τυροῖ·

> Οἳ τοῖσι παγχόρτοισιν **) ἐξενίζομεν.

p. 100. Εὔβουλος δ' ἐν Δόλωνι·

> Ἐγὼ κεχόρτασμαι μὲν, ἄνδρες, οὐ κακῶς,
> Ἀλλ' εἰμὶ πλήρης, ὥστε καὶ μόλις πάνυ
> Ὑπεδησάμην, ἅπαντα δρῶν, τὰς ἐμβάδας.

*) γρ. πανημέριος χορταζόμενος γ. **) γρ. Ὃν τοῖσι π.

Σώφιλος δ' ἐν Φυλάρχῳ·

Γαστρισμὸς ἔστι δαψιλής, τὰ προοίμια
Ὁρῶ, χορτασθήσομαι †).
Νὴ τὸν Διόνυσον, ἄνδρες, ἤδη στηνιῶ.

καὶ Ἄμφις ἐν Οὐρανῷ· Εἰς τὴν ἑσπέραν χορταζόμενα πᾶσιν ἀγαθοῖς. ταῦτα μὲν οὖν, ὦ Κύνελκε, εἰπεῖν προχείρως ἔχω σοι τὰ νῦν, αὔριον δὲ ἢ ἔννηφι, (τὴν γὰρ εἰς τρίτην Ἡσίοδος εἴρηκεν οὕτως) πληγαῖς σε χορτάσω, ἐάν περ μὴ εἴπῃς, ὁ κοιλιοδαίμων παρὰ τίνι κεῖται. σιωπήσαντος δ' ἐκείνου, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο αὐτός σοι, ὦ κύον, ἐρῶ, ὅτι Εὔπολις τοὺς κόλακας ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι οὕτω κέκληκεν. τὸ δὲ μαρτύριον ἀναβαλοῦμαι, ἔστ' ἂν ἀποδῶ σοι τὰς πληγάς.

Ἡσθέντων οὖν ἐπὶ τοῖς πεπαιγμένοις ἁπάντων, ἀλλὰ μὴν, ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς, καὶ τὸν περὶ τῆς μήτρας λόγον ἀποδώσω. Ἄλεξις γὰρ ἐν τῷ Ποντικῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι, Καλλιμέδοντα τὸν ῥήτορα, Κάραβον δὲ ἐπικαλούμενον, κωμῳδῶν, (ἦν δ' οὗτος εἷς τῶν κατὰ Δημοσθένη τὸν ῥήτορα πολιτευομένων) φησίν·

Ὑπὲρ πάτρας μὲν πᾶς τις ἀποθνήσκειν θέλει,
Ὑπὲρ δὲ μήτρας Καλλιμέδων ὁ Κάραβος
Ἐφθῆς ἴσω . . . . . πρὸς ἴταλῶν ἀποθανεῖν ††).

ἦν δὲ ὁ Καλλιμέδων καὶ ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος. μνημονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλομήτορι οὕτως·

Ἔμμητρον ἐὰν ᾖ τὸ ξύλον, βλάστην ἔχει,
Μητρόπολίς ἐστιν, οὐχὶ πατρόπολις.
Μήτραν τινὲς πωλοῦσιν, ἥδιστον κρέας.
Μήτρας ὁ Χῖός ἐστι τῷ δήμῳ φίλος.

Εὔφρων δ' ἐν Παραδιδομένῃ·

Ούμὸς διδάσκαλος δὲ μήτραν σκευάσας,
Παρέθηκε Καλλιμέδοντι, κἀσθίονθ' ἅμα
Ἐποίησε πηδᾶν, ὅθεν ἐκλήθη Κάραβος.

Διώξιππος δὲ ἐν Ἀντιπορνοβοσκῷ·

— οἵων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων,
Ὡς μαστικῶν, ἤνυστρα, μήτρας, χόλικας.

†) γρ. — γαστρισμὸς ἔστι δαψιλής, Τὰ προοίμι' ὡς ὁρῶ δεῖ χορτασθήσομαι. ††) γρ. Ἐφθῆς ἴσως προσιεῖτ' ἂν ὁ τάλας ἀποθανεῖν.

ἐν δὲ Ἱϛοριογράφῳ· Τὴν ϛοὰν διεξέπαιον. Ἀμφικλῆς, μήτρας δύο κρεμαμένας, Δείξας ἐκεῖνον πέμπε. Φής, ἐὰν ἴδῃς †). Εὔβουλος δ' ἐν Δευκαλίωνι·

Ἠπάτια, νῆϛις, πλεύμονες, μήτρα.

ὁ Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράϛου γνώριμος, καὶ τὴν σὺν ὀπῷ χρῆσιν αὐτῆς οἶδεν. ἀναγράφων γ' οὖν τὸ Πτολεμαίου συμπόσιον, φησὶν οὕτως· Μήτρας τινὸς περιφερομένης
C.22. ἐν ὄξει καὶ ὀπῷ. τοῦ δὲ ὀποῦ μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Δυσέρωσι, περὶ Κυρήνης τὸν λόγον ποιούμενος·

— ἐκεῖσε δ' ἐκπλέω,
Ὅθεν διεσπάσθημεν ἐῤῥῶσθαι λέγων,
Ἅπασιν ††) ἵπποις, σιλφίῳ, συνωρίσι,
Καυλῷ, κέλησι, μασοῖς, πυρετοῖς, ὀποῖς.

p.101. τῆς δὲ διαφορᾶς τῆς περὶ τὴν ἐκτομίδα *) μνημονεύει Ἵππαρχος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθείς, ἐν τούτοις·

— ἀλλὰ
Ἐν λοπάσιν μ' εὐφραίνει μήτρης καλὰ πρόσωπα
Ἐκβολάδος, δέλφαξ ἐν κλιβάνῳ ἡδέα ὄζων.

Σώπατρος δ' ἐν μὲν Ἱππολύτῳ φησίν·

Ἀλλ' οἷα μήτρα καλλίκαρπος ἐκβολὰς
Δίεφθα, λευκανθεῖσα, τυροῦ τε δέμας **).

ἐν δὲ Φυσιολόγῳ·

Μήτρας ὑείας οὐκ ἀφεψηθεὶς τόμος,
Τὴν δηξίθυμον ἐντὸς ὀξάλμην ἔχων.

ἐν δὲ Σίλφαις·

Μήτρας ὑείας ἑφθὸν ὡς φάγῃς τόμον,
Δριμεῖαν ὠθῶν πηγανῖτιν εἰς χολήν.

οἱ μέντοι ἀρχαῖοι πάντες πρὸ τοῦ δειπνεῖν οὐ παρέφερον οὔτε μήτρας, οὔτε θρίδακας, οὔτ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ὥσπερ

†) γρ. — τὴν ϛοὰν Διεξέπαιεν Ἀμφικλῆς, μήτρας δύο Κρεμαμένας Δείξας, ἐκεῖνον πέμπε, φησίν, ἐὰν ἴδῃς. ††) γρ. Ὅθεν διεσπάσθημεν· ἐῤῥῶσθαι λέγων Ἅπ. *) γρ. τῆς ἐκβολάδος παρὰ τὴν ἐκτομίδα, vel παρὰ τὴν ἐκτομάδα. **) γρ. τυροῦται δέμας.

νῦν γίνεται. Ἀρχέστρατος γοῦν ὁ ὀψοδαίδαλος μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς προπόσεις καὶ τὸ μύροις χρήσασθαί φησιν·

Ἀεὶ δὲ στεφάνοισι κάρα παρὰ δαῖτα πυκάζε
Παντοδαποῖς, οἷς ἂν γαίας πέδον ὄλβιον ἀνθεῖ,
Καὶ στακτοῖσι μύροις ἀγαθοῖς χαίτην θεράπευε,
Καὶ σμύρναν λίβανόν τε πυρὸς μαλακὴν ἐπὶ τέφραν
Βάλλε πανημέριος, Συρίης εὐώδεα καρπόν.
Ἐμπίνοντι δέ σοι φερέτω τοιόνδε τράγημα,
Γαστέρα καὶ μήτραν ἑφθὴν ὑὸς, ἔν τε κυμίνῳ,
Ἔν τ' ὄξει δριμεῖ καὶ σιλφίῳ ἐμβεβαῶσαν,
Ὀρνίθων τ' εἴη ὀπτῶν ἁπαλὸν γένος, ὡς ἂν ὑπάρχῃ †)
Ὥρη. τῶν δὲ Συρακοσίων τούτων ἀμέλησον,
Οἳ πίνουσι μόνον, βατράχων τρόπον, οὐδὲν ἔδοντες ††).
Ἀλλὰ σὺ μὴ πείθου κείνοις. ἃ δ' ἐγὼ λέγω, ἔσθιε
Βρωτά· τὰ δ' ἄλλα γ' ἐκεῖνα τραγήματα πάντα πέφυκε
Πτωχείας παράδειγμα καλῆς ἑφθῆς, ἐρέβινθοι *),
Καὶ κύαμοι, καὶ μῆλα, καὶ ἰσχάδες. ἀλλὰ πλακοῦντα
Αἴνει Ἀθήνησι γεγενημένον. εἰ δὲ μὴ ἄν που
Αὐτὸν ἔχῃς, ἑτέρωθι μέλι ζήτησον ἀπελθὼν
Ἀττικόν· ὡς τοῦτ' ἐστιν, ὃ ποιεῖ κεῖνον ὑβριστήν.
Οὕτω τοι δεῖ ζῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς,
Καὶ κατὰ τοῦ βαράθρου καὶ ταρτάρου ἐς τὸν ὄλεθρον
Ἥκειν, καὶ κατορωρύχθαι σταδίους ἀναρίθμους.

Λυγκεὺς δὲ διαγράφων τὸ Λαμίας τῆς αὐλητρίδος δεῖπνον, ὅτε ὑπεδέχετο Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν, εὐθέως τοὺς εἰσελθόντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐσθίοντας ποιεῖ ἰχθῦς παντοίους καὶ κρέα· ὁμοίως καὶ τὸ Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως δεῖπνον διατιθεὶς ἐπιτελοῦντος Ἀφροδίσια, καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἰχθῦς πρῶτον παρατίθησι καὶ κρέα. θαυμάζειν δ' ἐστιν ἄξιον τοῦ τὰς καλὰς ὑποθήκας παραδιδόντος ἡμῖν Ἀρχεστράτου, ὃς Ἐπικούρῳ τῷ σοφῷ τῆς ἡδονῆς καθηγεμὼν γενόμενος, κατὰ τὸν Ἀσκραῖον ποιητὴν γνωμικῶς καὶ ὑμῖν συμβουλεύει, τισὶ μὲν μὴ πείθεσθαι, αὐτῷ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ ἐσθίειν παρακελεύεται τὰ καὶ τὰ, οὐδὲν ἀποδέων τοῦ παρὰ Δαμοξένῳ τῷ κωμῳδοποιῷ μαγείρου, ὃς ἐν Συντρόφοις φησίν·

†) γρ. ὧν ἂν ὑπ. ††) γρ. οὐδὲν ἔδοντες. *) γρ. καλῆς, ἑφθοί τ' ἐρέβινθοι.

p.102. Ἐπικούρου δέ με
C.23. Ὁρᾷς μαθητὴν ὄντα τοῦ σοφοῦ, παρ' ᾧ
Ἐν δύ' ἔτεσιν καὶ μησὶν οὐχ ὅλοις δέκα
Τάλαντ' ἐγώ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα.
Τοῦτο δὲ τί ἐστιν, εἰπέ μοι, καθήγησαι *). μάγειρος ἦν,
κἀκεῖνος οὐκ ᾔδει, θεοί,
Ποῖος μάγειρος, ἡ φύσις πάσης τέχνης
Ἀρχέγονόν ἐστιν, ὦ ἀλητήρια **).
Οὐκ ἔστιν οὐθὲν τοῦ πονεῖν ***) σοφώτερον.
Ἦν τ' εὐχερὲς τὸ πρᾶγμα τοῦ λόγου τριβὴν
Ἔχοντι τούτου· πολλὰ γὰρ συμβάλλεται.
Διόπερ μάγειρον ὅταν ἴδῃς ἀγράμματον,
Μὴ Δημοκρίτου τε πάντα διανεγνωκότα †),
Μᾶλλον δὲ κατέχοντα, καταγέλα σύ γ' ὡς κενοῦ.
Καὶ τὸν Ἐπικούρου κανόνα μισθώσω σαφές,
Ὡς ἐκ διατριβῆς. τοῦτο δεῖ γὰρ εἰδέναι,
Τίν' ἔχει διαφορὰν πρῶτος, ὦ βέλτιστέ συ,
Γλαυκίσκος ἐν χειμῶνι καὶ θέρει. πάλιν,
Ποῖος ἐπὶ δύσιν πλειάδος συνειδέναι ††),
Ἰχθὺς, ὑπὸ τροπάς ἐστι χρησιμώτατος·
Αἱ μεταβολαὶ γὰρ, αἵ τε κινήσεις κακὸν
Ἠλίβατον ἐν ἀνθρώποισιν· ἀλλοιώματα
Ἐν ταῖς τροπαῖς ποιοῦσι. μανθάνεις; τὸ δὲ
Ληφθὲν καθ' ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν.
Τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν
Στρόφοι, καὶ πνευμάτια †††) γινόμενα, τὸν κεκλημένον
Ἀσχημονεῖν ποιοῦσι. παρὰ δ' ἐμοὶ τρέφει
Τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται,
Ὀρθῶς τε διαπνεῖ· τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους
Ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται.
Χυμὸς λέγεις. Δημόκριτος οὐδὲν πρᾶγμα τὰ
Γινόμενα ποιεῖ ††††) τὸν φαγόντ' ἀθρητικόν.

*) γρ. καθηγέτα. **) γρ. Μάγειρος ἦν κἀκεῖνος; οὐκ ᾔδεις; Θεοὶ, Ποῖος μάγειρος! ἡ φύσις πάσης τέχνης Ἀρχέγονός ἐστιν, ὦ ἀλιτηρία σύ γε. ***) γρ. τοῦ ποιεῖν. †) γρ. Μὴ Δημόκριτόν τε πάντα δ. ††) γρ. ἐπὶ δύσιν Πλειάδων σ. †††) γρ. Τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν στρόφοι Καὶ πν. ††††) γρ. Χυμὸς λέγεις; Δημόκριτος οὐδέν. ταῦτα δὴ Γινόμενα π.

Καὶ τῆς ἰατρικῆς τι μετέχειν μοι δοκεῖς.
Καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός. ἡ δ' ἀπειρία
Τῶν νῦν μαγείρων, κατανόει πρὸς τῶν θεῶν,
Οἵαν τιν' ὀσμήν. ὅταν ἴδῃς ἐξ ἰχθύων
Ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιούντων μίαν *),
Καὶ σήσαμ' ὑποτρίβοντας εἰς ταύτην λαβὼν
Ἕκαστον **) αὐτῶν κατὰ μέρος προσπαρδέτω,
Ὥς μοι κέχρησαι ***). τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτό τι,
Τῆς ἰδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης,
Καὶ συμπλεκομένας †) οὐχὶ συμφώνους ἀφάς.
Τὸ ταῦτα διορᾷν ἐστιν εὐψύχου τέχνης,
Οὐ τὸ διανίζειν λοπάδας, οὐδ' ὄζειν καπνοῦ.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τὀπτανεῖον οὐκ εἰσέρχομαι,
Ἀλλά τι θεωρῶ πλησίον καθήμενος·
Ποιοῦσι δ' ἕτεροι. σοὶ δὲ ††) λέγω τὰς αἰτίας,
Καὶ τἀποβαῖνον ὀξύ. τὸ περίκομμ' ἄφες,
Ἁρμονικὸς, οὐ μάγειρος, ἐπίτεινον τὸ πῦρ,
Ὁμαλιζέτω τοῖς τάχεσι. πρώτη λοπὰς
Ζεῖ; τὰς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως νοεῖς
Τὸν τύπον Ἄπολλον, καὶ τί φαίνεται τέχνη †††). p.103.
Εἶτ' οὐθὲν εἰκῇ παρατίθεμαι τοῖς συμπόταις
Βρῶμ'; ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν.
Πῶς ἐστιν αὐτοῖς; ἃ διὰ τεττάρων ἔχει
Κοινωνίαν; διὰ πέντε, διὰ πασῶν πάλιν,
Ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα,
Καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω.
Ἐνίοτε δ' ἀφεστὼς παρακελεύομαι, πόθεν
Ἅπτει, τί τούτων μιγνύειν μέλλεις, ὅρα,
Διάφωνον ἕλκεις; οὐχ ὑπερβήσῃ. σοφόν.
Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν·
Ἐμασᾶτ' ἐπιμελῶς· εἶδε τἀγαθὸν μόνος
Ἐκεῖνος, οἷόν ἐστιν· οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ
Ζητοῦσι συνεχῶς, οἷον ἔστ'; οὐκ εἰδότες.
Οὐκοῦν ὅτ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσί τε,

*) γρ. Οἷ' ἐστιν. ἐδωδὴν ὅταν ἴδῃς ἐξ ἰχθύων Ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιοῦντας μίαν. **) γρ. εἰς ταύτην; λαβὼν Ἕκ.
***) γρ. Ὅς μοι κέχρηται. †) γρ. συμπλεκομένης.
††) γρ. σὺ δέ; vel σὺ δὲ τί; †††) γρ. Ζεῖ ταῖς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως. νοεῖς Τὸν τύπον. Ἄπολλον. καὶ τί φαίνεται τέχνη.

Οὐδ' ἂν ἑτέρῳ δοίησαν. οὕτω σοι δοκεῖ;
Ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπὰ δηλαδὴ πάλαι*).

C. 24. καὶ Πλάτων δ' ἐν Συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας μειρακίου πατέρα, ὡς διαφθαρέντος κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ, φησίν·

Ἀπολώλεκάς με τὸ μειράκιον παραλαβών,
Ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
Ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἑωθινὰς
Πίνει διά σε νῦν, πρότερον οὐκ εἰθισμένον.
Εἴ τι μεμάθηκε, δέσποτα, ζῆν, ἐγκαλεῖς;
Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦθ', ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.
Ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθὸν,
Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν. οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν
Ταύτην ἑτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν δὴ καλῶς.
Ὦ Σωσία, πάντη τυχὸν δώσεις ἐμοί**).
Ἑώρακας σὺ φιλόσοφον, εἰπέ μοι, τινὰ
Μεθύοντ', ἐπὶ τούτοις, οἷς λέγεις, κηλάμενον;
Ἅπαντας. οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες,
Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις
Καὶ ταῖς διατριβαῖς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ,
Ἴσασιν, οὗ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου,
Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς περὶ πράγματος,
Ὥστ' ἐκπεπλῆχθαι πάντας.

καὶ παρ' Ἀντιφάνῃ δ' ἐν Στρατιώτῃ τυχὼν †) παραινέσεις εἰσφέρων ἄνθρωπος τοιοῦτός ἐστιν, ὅς φησιν·

— — ὅς τις ἄνθρωπος ††)
Ἀσφαλές τι κτῆμ' ὑπάρχειν τῷ βίῳ λογίζεται,
Πλεῖστον ἡμάρτηκεν. ἢ γὰρ εἰσφορά τις ἥρπακε
Τἄνδοθεν πάντ', ἢ δίκῃ τις περιπεσὼν ἀπώλετο,
Ἢ στρατηγήσας προσῶφλεν, χορηγὸς θ' αἱρεθεὶς †††)
Ἱμάτια καὶ χρυσᾶ παρασχὼν τῷ χορῷ ῥάκος φορεῖ,
Ἢ τριηραρχῶν ἀπήγξατ', ἢ πλέων ἥλωκέ που,
Ἢ βαδίζων, ἢ καθεύδων κατακέκοφθ' ὑπ' οἰκετῶν.
Οὐ βέβαιον οὐδέν ἐστι, πλὴν ὃ ἂν καθ' ἡμέραν
p. 104. Εἰς ἑαυτὸν ἡδέως τις εἰσαναλίσκειν τύχοι.

*) γρ. λοιπά. δῆλα δὴ πάλαι. **) γρ. Ὦ Σωσία, πάντη τάχ' ἐνδώσεις ἐμοί. †) γρ. ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι. ††) γρ. — — ὥς τις ἄνθρωπος φύς. †††) γρ. ἢ χορηγὸς αἱρ.

Οὐδὲ ταῦτα σφόδρα τι· καὶ γὰρ τὴν τράπεζαν ἁρπάσαι
Κειμένην ἄν τις προσελθών. ἀλλ' ὅταν τὴν ἔνθεσιν
Ἐντὸς ἤδη τῶν ὀδόντων τυγχάνῃ κατεσπακώς,
Τᾶτ' ἐν ἀσφαλεῖ νόμιζε τῶν ὑπαρχόντων μόνον.

τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν Ὑδρίᾳ. εἰς ταῦτ' οὖν τις ἀποβλέπων, ἄνδρες φίλοι, εἰκότως ἂν ἐπαινέσειεν τὸν καλὸν Χρύσιππον, κατιδόντα ἀκριβῶς τὴν Ἐπικέρυ φύσιν, καὶ εἰπόντα, μητρόπολιν εἶναι τῆς φιλοσοφίας αὐτᾶ τὴν Ἀρχεςράτυ γαςρολογίαν, ἣν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαςρίμαργοι θεογονίαν τινὰ αὐτῶν εἶναι λέγουσιν τὴν καλὴν ταύτην ἐποποιΐαν. πρὸς ὓς καὶ Θεόγνητος ἐν Φάσματι ἢ Φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τύτων·

Ἄνθρωπ', ἀπολεῖς με. τῶν γὰρ ἐκ τῆς ποικίλης
Στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς.
Ἐρεῖς, ἀλλότριον ἐσθ' ὁ πλᾶτος ἀνθρώπῳ πάχνης *),
Σοφία δ' ἴδιον κάλλος. ἀδεὶς πώποτε
Ταύτην λαβὼν ἀπώλεσ'. ὦ τάλας ἐγώ,
Οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν!
Ἐπαρίςερ' ἔμαθες, ὦ πόνηρε, γράμματα·
Ἀντέςροφέν σα τὸν βίον τὰ βιβλία.
Πεφιλοσόφηκας γῇ τε κ' ἀρανῷ λαλῶν,
Οἷς ἀθέν ἐςιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

Ἔτι τᾶ Οὐλπιανᾶ διαλεγομένυ, παῖδες ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβυς μείζονας Καλλιμέδοντος τᾶ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιληδεῖν τῷ βρώματι Κάραβος ἐπεκλήθη. Ἄλεξις μὲν οὖν αὐτὸν ἐν Δορκίδι ἢ Ποππυζέσῃ φίλιχθυν εἶναι κοινῶς παραδίδωσι, καθάπερ καὶ ἄλλοι τῶν κωμῳδοποιῶν, λέγων ὅτως·

Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐςὶν ἐψηφισμένον,
Ὥς φασι, χαλκῆν Καλλιμέδοντος εἰκόνα
Στῆσαι Παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν,
Ἔχεσαν ὀπτὸν κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ,
Ὡς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσιν τῆς τέχνης μόνον
Σωτῆρα, τὰς ἄλλας δὲ πάντας ζημίαν.

περισπάδακος δὲ ἦν πολλοῖς ἡ τᾶ καράβυ βρῶσις, ὡς ἔςι

*) γρ. ἀνθρώπῳ, πάχνη.

δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμῳδίας μερῶν. ἀρκέσει δὲ τανῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις, οὕτως λέγων·

Ἰχθύς τις ἐώνηται, ἢ σηπίδιον,
Ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων, ἢ πουλύπους,
Ἢ νῆστις, ὀπτᾶτ' ἢ γαλεὸς, ἢ τευθίδες.
Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ' οὐ καὶ βάτις, οὐδὲ φήμ' ἐγώ.
Οὐδὲ χόριον, οὐδὲ πυὸς, οὐδ' ἧπαρ κάπρου,
Οὐ δὴ σχαδόνες, οὐδ' ἠτριαῖον δέλφακος,
Οὐδ' ἐγχέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν,
Γυναιξὶ κοπιώσαις ἐπεκουρήσατε.

πλατείας δὲ καρίδας ἂν εἴη λέγων τοὺς ἀστακοὺς καλουμένους, ὧν μνημονεύει Φιλύλλιος ἐν Πόλεσι. καὶ Ἀρχέστρατος γὰρ ἐν τῷ διαβοήτῳ ποιήματι, οὐδ' ὅλως που κάραβον ὀνομάζων, ἀστακὸν προσαγορεύει, ὥσπερ καὶ τούτοις·

p.105. — ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, ἀστακὸν ὠνοῦ,
Τὸν τὰς χεῖρας ἔχοντα μακρὰς, ἄλλως τε βαρείας,
Τοὺς δὲ πόδας μικροὺς, βραδέως δ' ἐπὶ γαῖαν ὀρούει.
Εἰσὶ δὲ πλεῖστοι μὲν πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι
Ἐν Λιπάραις, πολλοὺς δὲ καὶ Ἑλλήσποντος ἀθροίζει.

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβης γάμῳ τὸν προειρημένον ἀστακὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχεστράτου δηλοῖ, ὅτι κάραβός ἐστι, λέγων οὕτως· Ἐντὶ δ' ἀστακοὶ, κολύβδαιναί τ' ἔχουσαι ποδία μικρὰ, τὰς χεῖρας δὲ μακρὰς, κάραβος δὲ τὤνυμα †). ἴδιον δ' ἐστι γένος καράβων τε καὶ ἀστακῶν ἄλλο, ἔτι δὲ καρίδων. τὸν δ' ἀστακὸν οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ο ὀστακὸν λέγουσι, καθάπερ καὶ ὀσταφίδας. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ φησί· Κοστακοὶ γαμψώνυχοι. Σπεύσιππος δὲ ἐν β Ὁμοίων παραπλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων κόρακον, ἀστακὸν, νύμφην, ἄρκτον, καρκῖνον, πάγουρον. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος φησι· Καρίδες, καρκῖνοι, κάραβοι, ἀστακοὶ εὔστομα καὶ διουρητικά. κολύβδαιναν δ' εἴρηκεν Ἐπίχαρμος ἐν τοῖς προεκκειμένοις, ὡς μὲν Νίκανδρός φησι, τὸ θαλάσσιον αἰδοῖον, ὡς δ' ὁ Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ, τὴν καρίδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων ἱστορίας, τῶν μαλακοστράκων ὀχεύονται, φησὶ, κάραβοι, ἀστακοὶ, καρίδες, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ τὰ ὀπισθουρητικὰ τῶν τετραπόδων, ὀχεύονται δὲ τοῦ ἔαρος ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ· ἤδη γὰρ ὦπται ἡ

†) γρ. κάραβοι δὲ τὤνυμα.

ὀχεία πάντων τῶν τοιούτων. ἐνιαχοῦ δὲ, ὅταν τὰ σῦκα ἄρξηται πεπαίνεσθαι. γίνονται δ' οἱ μὲν κάραβοι ἐν τοῖς τραχέσι καὶ πετρώδεσιν· οἱ δ' ἀσακοὶ ἐν τοῖς λείοις· ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι. διὸ καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ μὲν καὶ περὶ Θάσον ἀσακοὶ γίνονται, περὶ δὲ τὸ Σίγειον καὶ τὸν Ἄθω κάραβοι. εἰσὶ δ' οἱ κάραβοι μακρόβιοι πάντες. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων τοὺς ἀσακοὺς καὶ καράβους καὶ καρίδας ἐκδύεσθαί φησι τὸ γῆρας. περὶ δὲ τῶν καρίδων, ὅτι καὶ πόλις ἦν Καρίδες περὶ Χῖον τὴν νῆσον, Ἔφορος ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορεῖ, κτίσαι φάσκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος γενομένου κατακλυσμοῦ μετὰ Μάκαρος, καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος παραινεῖ τάδε·

> Ἢν δέ ποτ' εἰς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι,
> Καρῖδ' εὐμεγέθη λήψῃ· σπανίαι δὲ πρίασθαι.
> Ἐν δὲ Μακηδονίᾳ τε καὶ Ἀμβρακίᾳ μάλα πολλαί.

ἐκτεταμένως δ' εἴρηκε καρῖδα Ἀραρὼς μὲν ἐν Καμπυλίωνι·

> — — αἵ τε καμπύλαι
> Καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην
> Εἰς σχοινόπλεκτον ἄγγος.

καὶ Εὔβουλος ἐν Ὀρθάνῃ·

> Καρῖδα καθῆκα κάτω, κἀνέσπασ' αὖθις.

Ἀναξανδρίδης Λυκούργῳ·

> Καὶ συμπαίζει καριδαρίοις μετὰ περδικίων καὶ θριττιδίων,
> Καὶ ψιτταδίοις †) μετὰ κωβιδαρίων, καὶ σκινδαρίοις μετὰ κωβιδίων.

ὁ δ' αὐτὸς κἀν Πανδάρῳ φησίν·

> Οὐκ ἐπικεκρυφὼς ††) ὀρθὸς, ὦ βέλτιστ', ἔσῃ. p.106.
> Αὕτη δὲ καριδοῦ τὸ σῶμα, καμπύλη
> Ἄγκυρά τ' ἐστὶν ἄντικρυς τοῦ σώματος.

ἐν δὲ Καρκίνῳ·

> Ἐρυθρότερον καρῖδος ὀπτῶν †††) σ' ἀποφανῶ.

†) γρ. ψηττάδίοις. ††) γρ. Οὐκ ἐπικεκυφώς. †††) fort. ὀπτῆς.

Εὔβουλος Τηθαῖς· Καρίδα τε τῶν κυφῶν, καὶ Ὠφελίων Καλλαίσχρῳ·

Κυρταὶ δ' ὁμοῦ καρῖδες ἐν ξηρῷ πέδῳ.

καὶ ἐν Ἰαλέμῳ·

Ὠρχοῦντο δ', ὡς καρῖδες ἀνθράκων ἔπι
Πηδῶσι κυρταί.

συνεσταλμένως δ' εἴρηκεν Εὔπολις ἐν Αἰξὶν οὕτως·

Πλὴν ἅπαξ ποτ' ἐν Φαίακος ἔφαγον καρίδας.

καὶ ἐν Δήμοις·

Ἔχον τὸ πρόσωπον καρίδος μασθλητίνης.

ὠνομάσθησαν δὲ καρίδες ἀπὸ τοῦ κάρα· τὸ πλεῖστον γὰρ μέρος τοῦ σώματος ἡ κεφαλὴ ἀπηνέγκατο. καρίδας δὲ βραχέως οἱ Ἀττικοὶ ἀναλόγως· παρὰ γὰρ τὸ κάρη γέγονε, διὰ τὸ μείζονι κεχρῆσθαι κεφαλῇ. ὡς οὖν παρὰ τὸ γραφὴ γραφὶς, καὶ βολὴ βολὶς, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κάρη καρίς. ταθείσης δὲ τῆς παρατελευταίας, ἐτάθη καὶ τὸ τέλος· καὶ ὁμοίως λέγεται τῷ ψηφὶς, κρηπὶς, καὶ τευθίς. περὶ δὲ τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος οὕτως γράφει· Τῶν δ' ὀστρακοδέρμων καρὶς, ἀστακὸς, κάραβος, καρκῖνος, λέων, τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα, διαφέρουσι, μείζων δ' ἐστὶν ὁ λέων τοῦ ἀστακοῦ. οἱ δὲ κάραβοι καὶ γραψαῖοι λέγονται· τῶν καρκίνων δ' εἰσὶν σαρκωδέστεροι. ὁ δὲ καρκῖνος βαρὺς καὶ δύσπεπτος. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κάραβοι, φησὶ, καὶ καρκῖνοι, καὶ καρίδες, καὶ τὰ ὅμοια, δύσπεπτα μὲν ταῦτα, τῶν δὲ ἄλλων ἰχθύων εὐπεπτότερα πολλῷ. πρέπει δ' αὐτοῖς ὀπτᾶσθαι μᾶλλον ἢ ἕψεσθαι. κουρίδας δὲ τὰς καρίδας εἴρηκε Σώφρων ἐν Γυναικείοις οὕτως· Ἴδε καλᾶν κουρίδων, ἴδε καμμάρων, ἴδε φίλα· θᾶσαι μὰν, ὡς ἐρυθραί τ' ἐντὶ καὶ λειοτριχιῶσαι. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ· Κουρίδες τε φοινίκιαι *). ἐν δὲ Λόγῳ καὶ Λογιναὶ διὰ τούτων εἴρηκεν· Ἀφύας τε, κωρίδας τε καμπύλας. Σιμωνίδης δέ·

Θύννοισι τευθὶς, κωβιοῖσι κωρίδες.

*) vel φοινίκεαι.

Ἑξῆς εἰσεκομίσθη ταγηνιστὰ ἤπατα περιειλημμένα τῷ C. 25.
καλουμένῳ ἐπίπλῳ, ὃν Φιλέταιρος ἐν Τηρεῖ ἐπίπλοιον εἴρη-
κεν. εἰς ἃ ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος, λέγε ἡμῖν, ἔφη, ὦ
σοφὲ Οὐλπιανὲ, εἴπου κεῖται οὕτως τὸ ἧπαρ ἐντετυλιγμέ-
νον. καὶ ὃς, ἐὰν πρότερον δείξῃς σὺ, παρὰ τίνι ὁ ἐπίπλους
εἴρηται ἐπὶ τοῦ λίπους καὶ τοῦ ὑμένος. ἀντικορυσσομένων οὖν
τούτων, ὁ Μυρτίλος ἔφη· Ὁ μὲν ἐπίπλους παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν
Βάκχαις· Καὶ τὸν ἄρτον ἐπικάμψας ἐπιπλόῳ. καὶ ἐν Θεά-
ροις· Ὀσφύος τε πέρι καὶ ἐπίπλου. καὶ ὁ Χῖος δὲ Ἴων ἐν p. 107.
ταῖς Ἐπιδημίαις ἔφη τὸ ἐπικάμψας. ἀπέχεις, φίλη κεφα-
λὴ Οὐλπιανὲ, τὸν ἐπίπλουν, ἵν' ἤδη ποτὲ αὐτῷ ἐντυλι-
χθεὶς κατακαυθῇς, καὶ πάντας ἡμᾶς ζητήσεων ἀπαλλάξῃς.
τό τε μαρτύριον τοῦ οὕτως διεσκευασμένου ἥπατος δίκαιος εἶ
ἀπομνημονεῦσαι, προειρημένον σοι πάλαι, ὅτε περὶ τῶν
ὠτίων καὶ ποδῶν ἐζητοῦμεν. Ἄλεξις ἐν Κρατεύᾳ ἢ Φαρ-
μακοπώλῃ εἴρηκε. πᾶσα δ' ἡ ἐκλογὴ χρησίμη οὖσα εἰς πολλὰ,
ἐπεὶ τὰ νῦν διὰ μνήμης οὐ κρατεῖς, αὐτὸς ἐγὼ διεξελεύσο-
μαι. Φησὶ δ' οὕτως ὁ κωμικός·

Πρῶτον μὲν ὄστρεια παρὰ Νηρεῖ τινι ἰδὼν,
Γέροντι φυκίοισιν ἠμφιεσμένῳ,
Ἔλαβον, ἐχίνους τ'· ἔστι γὰρ προοίμιον
Δείπνου χαριέντως ταῦτα πεπρυτανευμένου.
Τούτων δ' ἀπολυθεὶς κειμένων ἰχθυδίων
Μικρῶν, τρεμόντων τῷ δέει, τί πείσεται,
Θαῤῥεῖν κελεύσας ἕνεκ' ἐμοῦ, ταυτοῦ δὲ ἓν
Φήσας ἀδικήσειν, ἐπριάμην †) γλαῦκον μέγαν.
Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον ἐνθυμούμενος,
Ὅτι δὴ γυναικὸς ††) ἐπιφερούσης δακτύλους
Ἁπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἓν τούτων παθεῖν.
Ἐπὶ τὸ τάγηνον φυκίδας ψήττας τινὰς,
Καρίδα, φύκην, κωβιὸν, πέρκην, σπάρον,
Ἐποίησά τ' αὐτὸν ποικιλώτερον ταῶ,
Κρεάδια, ποδάρια, ῥύγχη τινὰ, ὠτάρια,
Ὕειον ἡπάτιον ἐγκεκαλυμμένον,
Αἰσχύνεται γὰρ πελιδνὸν τῷ χρώματι †††).

†) γρ. ἕνεκ' ἐμοῦ γ', ἅτ' οὐδὲ ἓν Φήσας ἀδικήσειν, ἐπρ. ††) γρ. Ὅτι δεῖ γυναικός. †††) γρ. Αἰσχύνεται πελιδνὸν εἶναι χρώματι.

Τέτοις μάγειρος ἐ πρόσεισ', οὐκ ὄψεται·
Οἰμώξεται γὰρ νὴ Δί'· ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς
Ταῦτ' οἰκονομήσω, καὶ γλαφυρῶς, καὶ ποικίλως.
Οὕτω ποῶ γὰρ τἔψον αὐτὸς, ὥστε τὰς
Δειπνοῦντας εἰς τὰ λοιπὰ διεμβάλλειν πεῶ *)
Ἐνίοτε τὰς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Τὰς σκευασίας πάντων δὲ καὶ τὰς σκευάσεις
Τέτων ἕτοιμός εἰμι δεικνύειν, λέγειν,
Προῖκα προδιδάσκειν, ἂν θέλῃ τις μανθάνειν.

ὅτι δὲ ἔθος τῷ ἐπίπλῳ περικαλύπτεσθαι τὰ ἡπάτια, Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς ἐν Ὑπομνήμασί φησι Μετάνειραν, τὴν ἑταίραν, ὡς ἐν τοῖς κεκαλυμμένοις ἡπατίοις αὐτὴ πνευμόνιον ἔλαβεν· καὶ ὡς περιελῦσα τὸ ςέαρ ἴδεν, ἀνέκραγεν ἀσείως·

Ἀπόλωλα, πέπλων μ' ὤλεσαν περιπτυχαί.

μήποτε δὲ καὶ Κρωβύλος ὁ κωμῳδοποιὸς αἰσχυνόμενον εἶπεν τὸ τοιῦτο ἧπαρ, ὥσπερ καὶ Ἄλεξις, ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ, λέγων ὕτως·

Καὶ πλεκτάνην ςιφρὰν σφόδρ', ἐν τύτοις τέ που
Αἰσχυνόμενον ἧπαρ, καὶ καπρίσκυς καταφαγοῦ.

ἡπάτιον δ' εἴρηκεν Ἀριςοφάνης ἐν Ταγηνιςαῖς, καὶ Ἀλκαῖος ἐν Παλαίςρᾳ, Εὔβυλός τ' ἐν Δευκαλίωνι. δασυντέον δὲ λέγοντας τὸ ἧπαρ· καὶ γὰρ ἡ συναλοιφή ἐςι παρ' Ἀρχιλόχῳ διὰ δασέος. φησὶ γάρ·

Χολὴν γὰρ οὐκ ἔχεις ἐφ' ἥπατι.

p.108. ἔςι δὲ καὶ ἰχθύς τις ἥπατος καλύμενος, ὅν φησιν αὐτὸς Εὔβυλος ἐν Λάκωσιν οὐκ ἔχειν χολήν·

Οὐκ ᾤυ με
Χολὴν ἔχειν, ὡς δ' ἡπάτῳ μοι διελέγυ.
Ἐγὼ δέ γ' εἰμὶ τῶν μελαμπύγων ἔτι.

Ἡγήσανδρος δ' ἐν Ὑπομνήμασιν ἐν ταῖς κεφαλαῖς φησι τὸν ἥπατον δύο λίθυς ἔχειν, τῇ μὲν αὐγῇ καὶ τῷ χρώματι παραπλησίυς τοῖς ὀςρίοις, τῷ δὲ σχήματι ῥομβοειδεῖς. ταγηνιςῶν δ' ἰχθύων μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Δημητρίῳ, καθάπερ κἀν τῷ προκειμένῳ δράματι.

*) γρ. εἰς τὰ λοπάδι' ἐμβάλλειν ποῶ.

Εὔβουλος Ὀρθάνῃ·

Πᾶσα δ' εὔμορφος γυνὴ
Ἔριθος ἀπῄδει, τηγάνων τε σύντροφα.
Τριβαλλοπανόθρεπτα μειρακύλλια †),
Ὁμοῦ δὲ τευθὶς, καὶ φαληρὶς ἡ κόρη,
Σπλάγχνοισιν ἀρνείοισι συμμεμιγμένη,
Πηδοῦ, χορεύει, πῶλος ὣς ὑπὸ ζυγοῦ.
Ῥιπὶς δ' ἐγείρει φύλακας Ἡφαίστου κύνας,
Θερμῇ παροξύνουσα τηγάνου πνοῇ.
Ὀσμὴ δὲ πρὸς μυκτῆρας ἠρεθισμένη
Ἄσσει ††). μεμαγμένη δὲ δὴ μητρὸς κόρη *)
Κοίλη φάραγγος δακτύλου πιάσματι
Σύρει τριήρους ἐμβολὰς, μεμυημένη
Δείπνου πρόδρομον ἄριστον.

ἐσθίουσι δὲ καὶ ταγηνιστὰς σηπίας. Φιλέταιρος ἢ Νικόστρατος ἐν Ἀντύλλῳ φησίν· Οὔποτ' αὖθις σηπίαν ἀπὸ τηγάνου τολμήσαιμι φαγεῖν μόνος. Ἡγέμων δ' ἐν Φιλίννῃ καὶ γόνον ἐκ ταγήνου ἐσθίοντας ποιεῖ ἐν τούτοις·

Μάλα ταχέως αὐτῶν πρίω πόλυπον,
Καὶ δὸς καταφαγεῖν κ' ἀπὸ τηγάνου γόνον.

Ἐπὶ τούτοις οὐχ ἡσθεὶς ὁ Οὐλπιανὸς, ἀνιχθεὶς δὲ, ἀποβλέψας ὡς ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐξ Ὀρθάνης Εὐβούλου ἰαμβεῖα εἰπών·

Ὡς εὖ νενανάγηκεν ἐπὶ τοῦ τηγάνου
Ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς Μυρτίλος,

ὅτι γὰρ οὐδὲν τούτων πριάμενός ποτε ἔφαγεν, εὖ οἶδα, τῶν τινος οἰκετῶν αὐτοῦ εἰπόντος μοί ποτε τὰ ἐκ Πορνοβοσκοῦ Εὐβούλου ἰαμβεῖα τάδε·

Τρέφει με Θετταλός τις ἄνθρωπος βαρὺς,
Πλουτῶν, φιλάργυρος δὲ, κ' ἀλιτήριος,
Ὀψοφάγος, ὀψωνῶν δὲ μέχρι τριωβόλου.

ἐπεὶ δὲ πεπαιδευμένος ἦν ὁ νεανίσκος, καὶ οὐχὶ παρὰ τῷ Μυρτίλῳ γε, ἀλλὰ παρὰ ἄλλῳ τινὶ, ὡς ἐπυνθανόμην αὐτοῦ, πῶς εἰς τὸν Μυρτίλον νέον ἔπεσεν **), ἔφη μοι τὰ ἐκ Νεοττίδος Ἀντιφάνους τάδε·

†) γρ. — πᾶσα δ' εὔμορφος γυνὴ Ἐρῶσα φοιτᾷ, τηγάνῳ τε σύντροφα Τριβαλλοπανόθρεπτα μειρακύλλια. ††) γρ. Ἄισσει. *) γρ. Δήμητρος κόρη. **) γρ. εἰς τὸν Μυρτίλον νέος ἔπεσε.

Πῶς ὢν μετ' ἀδελφῆς εἰς Ἀθήνας ἐνθάδε
Ἀφικόμην ἀχθεὶς ὑπό τινος ἐμπόρου,
Σύρος τὸ γένος ὤν. περιτυχὼν δ' ἡμῖν ὁδὶ
Κηρυττομένοις, ὀβολοστάτης ὤν, ἐπρίατο,
Ἄνθρωπος ἀνυπέρβλητος εἰς πονηρίαν,
Τοιοῦτος, οἷος μηδὲν εἰς τὴν οἰκίαν,
Μηδ' ὧν ὁ Πυθαγόρας ἐκεῖνος ἤσθιεν,
Ὁ τρισμακαρίτης εἰσφέρειν, ἔξω θύμου.

C.26. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ τοιαῦτά τινα παίζοντος, ὁ Κύνουλκος ἀνέκραγεν· Ἄρτου δεῖ, καὶ οὐ τοῦ Μεσαπίων βασιλέως. λέγω τοῦ ἐν Ἰαπυγίᾳ, περὶ οὗ καὶ σύγγραμμά ἐστι Πολέμωνι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης ἐν ἑβδόμῃ, καὶ Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελίᾳ διὰ τούτων·

p.109. Κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέμῳ νότῳ
Διεβάλομεν τὸ πέλαγος εἰς Μεσσαπίους·
Ἄρτος δ' ἀναλαβὼν ἐξένιζ' ἡμᾶς καλῶς,
Ξένος χαρίεις ἐκεῖ μέγας καὶ λαμπρὸς ἦν.

οὐ τούτου οὖν τοῦ Ἄρτου ὁ νῦν καιρὸς ἦν, ἀλλὰ τῶν εὑρημένων ὑπὸ τῆς Σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος καὶ Σιμαλίδος. οὕτως γὰρ ἡ θεὸς παρὰ Συρακουσίοις τιμᾶται, ὡς αὐτὸς Πολέμων ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τοῦ Μωρύχου. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον ἐν Σκώλῳ φησὶ τῷ Βοιωτιακῷ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάζου ἀγάλματα ἱδρῦσθαι.

Ἐπεὶ δὲ ἤδη ἄρτοι εἰσεκομίζοντο, καὶ πλῆθος ἐπ' αὐτοῖς παντοδαπῶν βρωμάτων, ἀποβλέψας εἰς αὐτὰ ἔφη·

Τοῖς ἄρτοις ὅσας ἱστᾶσι παγίδας οἱ ταλαίπωροι βροτοί *),

φησὶν Ἄλεξις ἐν τῇ Εἰς τὸ φρέαρ. ἡμεῖς οὖν εἴπωμέν τι καὶ περὶ ἄρτων. προφθάσας δ' αὐτὸν ὁ Ποντιανὸς ἔφη· Τρύφων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Φυτικοῖς ἐπιγραφομένοις ἄρτων ἐκτίθεται γένη, εἴ τι κἀγὼ μέμνημαι, ζυμίτην, ἄζυμον, σεμιδαλίτην, χονδρίτην, συγκομιστόν· τοῦτον δ' εἶναί φησι καὶ διαχωρητικώτερον τοῦ καθαροῦ· τὸν ἐξ ὀλυρῶν, τὸν ἐκ τιφῶν, τὸν ἐκ μελινῶν. γίνεται μὲν, φησὶν, ὁ χονδρίτης ἐκ τῶν ζειῶν. ἐκ γὰρ κριθῆς χόνδρον μὴ γίνεσθαι. παρὰ

*) γρ. — τοῖς ἄρτοις ὅσας Ἰστᾶσι παγίδας οἱ τ. β.

δὲ τὰς ὀπτήσεις ὀνομάζεσθαι ἰπνίτην, ὧ μνημονεύειν Τιμοκλέα ἐν Ψευδολησαῖς ἕτως·

Καταμαθὼν δὲ κειμένην θερμὴν σκάφην,
Θερμῶν ἰπνιτῶν εἴσθιον.

ἐσχαρίτης. τέτε μνημονεύει Ἀντίδοτος ἐν Πρωτόχρῳ·

Λαβόντα θερμὰς ἐσχαρίτας, πῶς γὰρ ἔ;
Τέτας ἀνειλίττοντα βάπτειν εἰς γλυκύν.

καὶ Κρωβύλος ἐν Ἀπαγχομένῳ·

καὶ σκάφην λαβών τινα
Τῶν ἐσχαριτῶν τῶν καθαρῶν.

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιςολῇ, συγκρίνων τὰ Ἀθήνησι γινόμενα τῶν ἐδωδίμων πρὸς τὰ ἐν Ῥόδῳ, Φησίν· Ἔτι δὲ σεμνυνομένων παρ' ἐκείνοις τῶν ἀγοραίων ἄρτων, ἀρχομένε μὲν τῷ δείπνε καὶ μεσοῦντος, ἐθὲν λειπομένες ἐπιφέρουσιν· ἀπειρηκότων δὲ καὶ πεπληρωμένων, ἡδίςην ἐπεισάγεσι διατριβὴν τὸν διάχρησον ἐσχαρίτην καλέμενον, ὃς ἕτω κέκραται τοῖς μειλίγμασι καὶ τῇ μαλακότητι, καὶ τοιαύτην ἐνθρυπτόμενος ἔχει πρὸς τὸν γλυκὺν συναυλιασμὸν προσβιαζόμενος, θαυμασόν τι συντελεῖ, καθάπερ †) ἀνανήφειν πολλάκις γίνεται τὸν μεθύοντα, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀνατεινῆν γίνεται τὸν ἐσθίοντα. Ταβαρίτης. Σώπατρος ἐν Κνιδίᾳ· Ταβαρίτης δ' ἄρτος ἦν πλησίγναθος. Ἀχαΐνας. τέτου τῷ ἄρτου μνημονεύει Σῆμος ἐν ὀγδόῳ Δηλιάδος, λέγων ταῖς θεσμοφόροις γίνεσθαι. εἰσὶ δὲ ἄρτοι μεγάλοι, καὶ ἑορτὴ καλεῖται Μεγαλάρτια, ἐπιλεγόντων τῶν φερόντων· Ἀχαΐνην ςέατος ἔμπλεον τράγον. κριβανίτης. τέτου μνημονεύει Ἀριςοφάνης ἐν Γήρᾳ· ποιεῖ δὲ λέγουσαν ἀρτόπωλιν, διηρπασμένων αὐτῆς τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν τὸ γῆρας ἀποβαλόντων·

Τετὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; θερμὰς, ὦ τέκνον.
Ἀλλ' ἢ παραφρονεῖς. κριβανίτας πάνυ λευκὰς, ὦ τέκνον.

ἐγκρυφίας. τέτε μνημονεύει Νικόςρατος ἐν Ἱεροφάντῃ, καὶ ὁ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέςρατος, ὃ κατὰ καιρὸν τὸ μαρτύριον παραθήσομαι. δίπυρος. Εὔβελος ἐν Γανυμήδει· Διπύρας τε p. 110.

†) γρ. συναυλίαν, ὁμῶ προσβιαζόμενος, ὡς θαυμασόν τι συντελεῖ· καὶ καθ.

θερμοῦς. οἱ δίπυροι δ' εἰσὶν τίνες; Ἄρτοι τρυφῶντες. Ἀλ-
καῖος Γανυμήδει. λάγχνον. τοῦτο ἐλαφρόν τ' ἐστὶ καὶ ἄτροφον,
καὶ μᾶλλον αὐτοῦ ἔτι ἡ ἀπανθρακὶς καλουμένη. μνημονεύει δὲ
τοῦ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν Ἐκκλησιαζούσαις, φάσκων· Λάγχνα
πέττεται. τῆς δ' ἀπανθρακίδος Διοκλῆς ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῃ
Ὑγιεινῶν, οὑτωσὶ λέγων· Ἡ δ' ἀπανθρακίς ἐστι τῶν λαγχάνων
ἁπαλωτέρα. ἔοικε δὲ καὶ οὗτος ἐπ' ἀνθράκων γίνεσθαι, ὥσπερ
καὶ ὁ παρ' Ἀττικοῖς ἐγκρυφίας. ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ
ἀφιεροῦντες προστιθέασιν ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου
C. 27. ἱερῷ. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Ἥβης γάμῳ κἀν Μούσαις, (τοῦτο δὲ
τὸ δρᾶμα διασκευή ἐστι τοῦ προκειμένου) ἄρτων ἐκτίθεται γένη,
C. 28. κριβανίτην, ὅμορον, σταιτίτην, ἐγκρίδα, ἀλειφατίτην, ἡμιάρ-
τιον. ὧν καὶ Σώφρων ἐν Γυναικείοις Μίμοις μνημονεύει,
λέγων οὕτως· Δεῖπνον ταῖς θείαις κριβανίτας, καὶ ὁμόρους,
καὶ ἡμιάρτιον ἐκ.... ατα †). οἶδα δὲ, ἄνδρες φίλοι, ὅτι
Ἀττικοὶ μὲν διὰ τοῦ ρ στοιχείου λέγουσι καὶ κρίβανον καὶ κρι-
βανίτην· Ἡρόδοτος δ' ἐν δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν ἔφη· Κλιβά-
νῳ διαφανεῖ. καὶ ὁ Σώφρων δὲ ἔφη· Τίς σταιτίτας, ἢ κλι-
βανίτας, ἡμιάρτια πέσσει. ὁ δ' αὐτὸς μνημονεύει καὶ πλα-
κίτα τινὸς ἄρτου ἐν Γυναικείοις· Εἰς νύκτα μ' αἰτίᾳ σὺν ἄρ-
τῳ πλακίτᾳ ††). καὶ τυρῶντος δ' ἄρτου μνημονεύει ὁ Σώ-
φρων ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Πενθερᾷ οὕτως· Συμβουλεύω τ' ἐμ-
φαγεῖν ἄρτον γ' ἄρτι τυρῶντα τοῖς παιδίοισιν.... αλη *). Νί-
κανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώσσαις τὸν ἄζυμον ἄρτον
καλεῖ δάρατον. Πλάτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Νυκτὶ Μακρᾷ
τοὺς μεγάλους ἄρτους καὶ ῥυπαροὺς Κιλικίους ὀνομάζει διὰ τούτων·

Κᾆτ' ἄρτους ἧκε πριάμενος, μὴ τῶν καθαρυλλῶν, ἀλλὰ
μεγάλους Κιλικίους.

ἐν δὲ τῷ Μενελάῳ ἐπιγραφομένῳ ἀγελαίους τινὰς ἄρτους κα-
λεῖ. αὐτοπύρου δ' ἄρτου μέμνηται Ἄλεξις ἐν Κυπρίῳ·

Τὸν δ' αὐτόπυρον ἄρτον ἀρτίως φαγών.

Φρύνιχος δ' ἐν Ποαστρίαις αὐτοπυρίτας αὐτοὺς καλῶν φησιν·

Αὐτοπυρίταισί τ' ἄρτοις, καὶ λιπῶσι στεμφύλοις.

†) γρ. καὶ ἡμιάρτιον καὶ σταιτίταν. ††) γρ. Εἰς νύκτα μ'
ἐστιᾷ σὺν ἄρτῳ πλ. *) γρ. τοῖς παιδίοισι νεαλῆ.

ὀρυίδου *) δ' ἄρτου μέμνηται Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ, ἤτοι τοῦ ἐξ ὀρύζης γινομένου, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰθιοπίᾳ γιγνομένου σπέρματος, ὃ ἐστιν ὅμοιον σησάμῳ. κολλάβους δ' ἄρτους, ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς· Λαμβάνετέ τε κόλλαβον ἕκαστος. καὶ πάλιν· Ἡ δέλφακος ὀπωρινῆς, ἢ τρίχιναν φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν. γίνονται δ' οἱ ἄρτοι οὗτοι ἐκ νέου πυροῦ, ὡς Φιλύλλιος ἐν Αὔγῃ παρίστησιν· Αὐτὸς φέρων πάρειμι πυρῶν ἐκγόνους τριμήνων, γαλακτοχρῶτας κολλάβους θερμούς. μακωνίδων δ' ἄρτων μνημονεύει Ἀλκμὰν ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ οὕτως· Κλῖναι μὲν ἑπτὰ, καὶ τόσαι τρά- p. 111.
πεσδαι μακωνίδων ἄρτων ἐπιστέφοισαι σελίνῳ τε, σασάμῳ τε, κὴν πελίχναις πέδαισι. χρυσοκόλλα ἐστὶ βρωμάτιον διὰ μέλιτος καὶ λίνου. τῆς δὲ κολλύρας καλουμένου ἄρτου Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ·

Κολύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὕψον ἐπ' αὐτῇ.

καὶ ἐν Ὁλκάσι·

Καὶ κολύραν τοῖς περῶσι διὰ τὸν Μαραθῶνι τρόπαιον.

ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται, ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ πιπράσκεται, ὡς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὀπτᾶται. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς·

Εἶτ' ἄρτων ὀπτῶν τυγχάνει τις ὀβελιῶν.

Φερεκράτης Ἐπιλήσμονι· ὤλεν ὀβελίαν σποδιῇ, ἄρτου δὲ μὴ προτιμᾶν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ὀβελιαφόροι οἱ ἐν ταῖς πομπαῖς παραφέροντες αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων. Σωκράτης ἐν ἕκτῳ ἐπικλήσεως τὸν ὀβελίαν φησὶν ἄρτον Διόνυσον εὑρεῖν ἐν ταῖς στρατιαῖς. οὐνίτας ἄρτος ὁ προσαγορευόμενος λεκιθίτας, ὥς φησιν Εὐκράτης. πανὸς ἄρτος. Μεσσάπιοι καὶ τὴν πλησμονὴν πανίαν, καὶ πάνια τὰ πλήσματα. Βλαῖσος ἐν Μεσοτρίβᾳ, καὶ Ἀρχίλοχος ἐν Τηλέφῳ, Ῥίνθων τε ἐν Ἀμφιτρύωνι, καὶ Ῥωμαῖοι δὲ πᾶνα τὸν ἄρτον καλοῦσι. νασὸς ἄρτος ζυμίτης καλεῖται μέγας, ὥς φησι Πολέμαρχος καὶ Ἀρτεμίδωρος· Ἡρακλέων δὲ πλακοῦντος εἶδος. Νικόστρατος δ' ἐν Κλίνῃ·

Νασὸς τὸ μέγεθος τηλικοῦτος, δέσποτα,
Λευκός· τὸ γὰρ πάχος ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ.

*) γρ. ὀρίνδου.

Ὀσμὴ δὲ, τἀπίβλημ' ἐπεὶ περιῃρέθη,
Ἐβάδιζ' ἄνω, καὶ μέλιτι μεμιγμένη
Ἀτμίς τις εἰς τὰς ῥῖνας· ἔτι γὰρ θερμὸς ἦν.

C. 29. κυηςὸς ἄρτος ποιὸς παρὰ Ἴωσιν, Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιός φησι ἐν Ἰωνικοῖς Ὑπομνήμασι. θρόνος ἄρτυ ὄνομα. Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ τῶν Ἑλληνικῶν γράφων ὅτως· Ὁ δὲ Κόδρος τόμον ἄρτυ τὸν καλύμενον θρόνον *) λαμβάνει, καὶ κρέας, καὶ τῷ πρεσβυτάτῳ νέμυσι **). βάκχυλος δ' ἐςὶν ἄρτος σποδίτης παρ' Ἠλείοις καλύμενος, ὡς Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ Γλωσσῶν ἱςορεῖ. μνημονεύει δ' αὐτῦ καὶ Δίφιλος ἐν Διαμαρτανύσῃ ὅτως·

Ἄρτυς σποδίτας χρυσειρήτυς περιφέρει.

ἄρτυ δ' εἶδός ἐςι καὶ ὁ ἀποπυρίας καλύμενος, ἐπ' ἀνθράκων δ' ὀπτᾶται. καλεῖται δ' ὅτος ὑπό τινος ζυμίτης. Κρατῖνος Μαλθακοῖς· Πρῶτον ἀποπυρίαν ἔχω ζυμιταμιάδυ πλέως κνέφαλον †). Ἀρχέςρατος δ' ἐν τῇ Γαςρονομίᾳ περὶ ἀλφίτων καὶ ἄρτων ὅτως ἐκτίθεται·

Πρῶτα μὲν ἔν δώρων μεμνήσομαι ἠϋκόμοιο
Δήμητρος, φίλε Μόσχε, σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ἔςι γὰρ τὰ κράτιςα λαβεῖν βέλτιςά τε πάντων,
Εὐκάρπυ κριθῆς καθαρῶς ἠσκημένα πάντα,
Ἐν Λέσβῳ, κλεινῆς Ἐρέσυ περικύμονι ††) μαςῷ,
Λευκότερ' αἰθερίας χιόνος. θεοὶ εἴπερ ἔδυσιν
p. 112. Ἄλφιτ', ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει.
Ἔςι δὲ κἀν Θήβαις ταῖς ἑπταπύλοις ἐπιεικῆ,
Κἀν Θάσῳ, ἔν τ' ἄλλαις πόλεσίν τισιν, ἀλλὰ γίγαρτα
Φαίνονται πρὸς ἐκεῖνα. σαφεῖ τάδ' ἐπίςασο δόξῃ.
Στρογγυλοδίνητος δὲ, τετριμμένος εὖ κατὰ χεῖρα,
Κόλλιξ Θεσσαλικός σοι ὑπαρχέτω, ὃν καλέυσι
Κεῖνοι κριμματίαν, οἱ δ' ἄλλοι χόνδριβον ἄρτον.
Εἶτα τὸν ἐν Τεγέαις σεμιδάλεος υἱὸν ἐπαινῶ,
Ἐγκρυφίαν. τὸν δ' εἰς ἀγορὰν ποιεύμενον ἄρτον
Αἱ κλειναὶ παρέχυσι βροτοῖς κάλλιςον Ἀθῆναι.
Ἐν δὲ φερεςαφύλοις Ἐρυθραῖς ἐκ κλιβάνυ ἐλθὼν
Λευκὸς ἁβραῖς θάλλων ὥραις τέρψει παρὰ δεῖπνον.

*) γρ. τῦ καλυμένυ θρόνυ. **) γρ. νέμει. †) γρ. ἀποπυρίαν ἔχω ζυμίταν, μὰ Δί', ὁ πλέων κεκρύφαλον.
††) γρ. Ἐν Λέσβῳ κλεινῇ, κ' Ἐρέσυ π.

ταῦτ' εἰπὼν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος, καὶ τὸν τῦ ἄρτυ ποιητὴν ἔχειν συμβυλεύει Φοίνικα ἢ Λυδόν· ἠγνόει γὰρ τὺς ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας ἀρτοποιὺς ἀρίςους ὄντας. λέγει δ' ὅτως·

"Εςω δή σοι ἀνὴρ Φοίνιξ ἢ Λυδὸς ἐν οἴκῳ,
"Οςις ἐπιςήμων νόει ἔςαι σοῖο κατ' ἦμαρ,
Παντοίας ἰδίας τεύχων, ὡς ἂν σὺ κελεύῃς.

τῶν δὲ Ἀττικῶν ἄρτων ὡς διαφόρων μνημονεύει καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ὀμφάλῃ ὅτως·

Πῶς γὰρ ἄν τις εὐγενὴς γεγὼς
Δύναιτ' ἂν ἐξελθεῖν ποτε τῆσδ' ἐκ ςέγης,
Ὁρῶν μὲν ἄρτυς τούσδε λευκοσωμάτους,
Ἰπνὸν κατημπέχοντας ἐν πυκναῖς διεξόδοις,
Ὁρῶν δὲ μορφὴν κριβάνοις ἠλλαγμένας,
Μίμημα χειρὸς Ἀττικῆς, ὓς δὴ γοναῖς
Θεαρίων ἔδειξεν.

ὗτός ἐςι Θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς, ὗ μνημονεύει Πλάτων ἐν Γοργίᾳ, συγκαταλέγων αὐτῷ καὶ Μίθαικον, ὅτως γράφων· Οἵτινες ἀγαθοὶ γεγόνασιν, ἢ εἰσὶ σωμάτων θεραπευταὶ, ἔλεγές μοι πάνυ σπυδάζων, Θεαρίων, ὁ ἀρτοκόπος, καὶ Μίθαικος, ὁ τὴν ὀψοποιΐαν συγκαταγεγραφὼς τὴν Σικελικὴν, καὶ Σάραμβος ὁ Κάραβος, ὁ κάπηλος *), ὅτι ὗτοι θαυμάσιοι γεγόνασι σωμάτων θεραπευταὶ, ὁ μὲν ἄρτυς θαυμασοὺς παρασκευάζων, ὁ δὲ ὄψον, ὁ δὲ οἶνον. Ἀριςοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ καὶ Αἰολοσίκωνι διὰ τύτων·

"Ηκω Θεαρίων ὃς ἀρτοπώλιον λιπὼν,
"Ιν' ἔςι κριβάνων ἑδώλια **).

Κυπρίων δὲ ἄρτων μνημονεύει Εὔβυλος ὡς διαφόρων ἐν Ὀρθάνῃ διὰ τύτων·

Δεινὸν μὲν, ἰδόντα παριππεῦσαι Κυπρίυς ἄρτυς·
Μαγνῆτις γὰρ λίθος ὣς ἕλκει τὰς πεινῶντας.

τῶν δὲ κολλαίων ἄρτων, (οἱ αὐτοὶ δ' εἰσὶ τοῖς κολλάβοις) Ἔφιππος ἐν Ἀρτέμιδι μνημονεύει ὅτως· Παρ' Ἀλεξάνδρυ δ' ἐκ Θετταλίας κόλλικα φαγὼν κρίβανος ἄρτων ***). Ἀριςοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσιν·

Ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.

*) γρ. ἢ Σάραβος, ὁ κάπηλος. **) γρ. ἑδώλια. ***) fort. κριβάνιον ἄρτον, vel ἐκ κριβάνυ ἄρτον.

p. 113. Τούτων οὕτως λεχθέντων, ἔφη τις τῶν παρόντων γραμματικῶν, Ἀῤῥιανὸς ὄνομα· Ταῦτα σιτία Κρονικά ἐστιν, ὦ ἑταῖροι. ἡμεῖς γὰρ οὔτ' ἀλφίτοισι χαίρομεν, (πλήρης γὰρ ἄρτων ἡ πόλις) οὔτε τῷ τῶν ἄρτων τούτων καταλόγῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλῳ *) Χρυσίππου τοῦ Τυανέως συγγράμματι ἐνέτυχον ἐπιγραφομένῳ Ἀρτοποιϊκῷ, καὶ πεῖραν ἔσχον τῶν αὐτόθι ὀνομασθέντων παρὰ πολλοῖς τῶν φίλων, ἔρχομαι καὶ αὐτὸς λέγων **) τι περὶ ἄρτων. ὁ ἀρτοπτικίνος ἄρτος καλούμενος κλιβανικίου καὶ φουρνακίου διαφέρει· ἐὰν δὲ καὶ σκληρᾶς ζύμης ἐργάζῃ αὐτὸν, ἔσται καὶ λαμπρὸς καὶ εὔβρωτος πρὸς ξηροφαγίαν· εἰ δ' ἐξ ἀνειμένης, ἔσται μὲν ἐλαφρὸς, οὐ λαμπρὸς δέ. κλιβανίκιος δὲ καὶ φουρνίκιος χαίρουσι ἁπαλωτέρᾳ τῇ ζύμῃ. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι καλεῖταί τις ἄρτος ἁπαλὸς, ἀρτυόμενος γάλακτι ὀλίγῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ ἅλσιν ἀρκετοῖς· δεῖ δὲ τὴν ματερίαν ἀνειμένην ποιεῖν. οὗτος δὲ ὁ ἄρτος λέγεται Καππαδόκιος, ἐπειδὴ ἐν Καππαδοκίᾳ κατὰ τὸ πλεῖστον ἁπαλὸς ἄρτος γίνεται. τὸν δὲ τοιοῦτον ἄρτον οἱ Σύροι λαχμὰν προσαγορεύουσι, καὶ ἔστιν οὗτος ἐν Συρίᾳ χρηστότατος γινόμενος, διὰ τὸ θερμότατος τρώγεσθαι· καὶ ἔστιν ἄνθει παραπλήσιος. ὁ δὲ βωλητῖνος καλούμενος ἄρτος πλάττεται μὲν, ὡς βωλίτης, καὶ ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπασσομένης μήκωνος, ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται ἡ ματερία, καὶ ἐν τῷ ζυμοῦσθαι οὐ κολλᾶται τῇ καρδόπῳ· ἐπειδὰν δ' ἐμβληθῇ εἰς τὸν φοῦρνον, ὑποπάσσεται τῷ κεράμῳ χόνδρος τις, καὶ τότε ἐπιτίθεται ὁ ἄρτος, καὶ ἕλκει χρῶμα ἄριστον, οἷον τῷ φωκαΐσῳ τυρῷ. ὁ δὲ στρεπτίκιος ἄρτος συναναλαμβάνεται γάλακτι ὀλίγῳ, καὶ προσβάλλεται πέπερι καὶ ἔλαιον ὀλίγον· εἰ δὲ μὴ, στέαρ. εἰς δὲ τὸ καλούμενον ἀρτολάγανον ἐμβάλλεται οἰνάριον ὀλίγον καὶ πέπερι, γάλα τε καὶ ἔλαιον ὀλίγον, ἢ στέαρ. εἰς δὲ τὰ καπυρίδια καλούμενα τράκτα μίξεις, ὥσπερ καὶ εἰς ἄρτον. ταῦτ' ἐκθεμένου τ' Ἀριστάρχεια δόγματα τοῦ Ῥωμαίων μεγαλοσοφιστοῦ, ὁ Κύνουλκος ἔφη· Δάματερ σοφίας! οὐκ ἐτὸς ἄρα ψαμμακοσίους ἔχει μαθητὰς ὁ θαυμάσιος Βλεψίας, καὶ πλοῦτον ἀπηνέγκατο τοσοῦτον ἐκ τῆς καλῆς ταύτης σοφίας ὑπὲρ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν. ὅθεν ὀκνῶ, μὰ τὰς θεὰς, εἰπεῖν, πότερον αὐτὸς οὐ βλέπει, ἢ οἱ τοὺς μαθητὰς αὐτῷ

*) γρ. ἐπεὶ κἀγώ. **) γρ. λέξων.

παραδιδόντες πάντες ἕνα ἔχουσιν ὀφθαλμόν, ὡς μόλις διὰ τὸ πλῆθος ὁρᾶν. μακαρίους οὖν αὐτούς. μᾶλλον δὲ μακαρίτας εἶναί φημι. τοιαύτας δείξεις τῶν διδασκάλων ποιουμένων. πρὸς ὃν ὁ Μάγνος, φιλοτράπεζος ὤν, καὶ τὸν γραμματι- C.30.
κὸν τοῦτον ὑπερεπαινῶν διὰ τὴν ἐκτένειαν, ἔφη·

Οὗτοι ἀνιπτόποδες, χαμαιευνάδες, ἀερίοικοι.

κατὰ τὸν κωμικὸν Εὔβουλον ἀνόσιοι, λάρυγγες, ἀλλοτρίων κτεάνων παραδειπνίδες. οὐχ ὁ προπάτωρ ὑμῶν Διογένης, πλακοῦντά ποτε ἐσθίων ἐν δείπνῳ λάβρως, πρὸς τὸν πυνθανόμενον ἔλεγεν, ἄρτον ἐσθίειν καλῶς πεποιημένον; ὑμεῖς δ', ὦ λοπαδάγχναι †), κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν Εὔβουλον λευκῶν ὑπογαστριδίων ἑτέροις οὐ παραχωροῦντες φθέγγεσθε, τὰς ἡσυχίας οὐκ ἄγετε, ἕως ἄν τις ὑμῖν ὡς κυνιδίοις ἄρ- p.114.
των ἢ ὀστέων προστρίψῃ. πόθεν ὑμῖν εἰδέναι, ὅτι καὶ κύβοι, οὓς ἀεὶ μεταχειρίζεσθε, ἄρτοι εἰσὶ τετράγωνοι, ἡδυσμένοι ἀνήθῳ, καὶ τυρῷ, καὶ ἐλαίῳ, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ. παρεῖδεν δὲ τοῦτον ὁ Βλεψίας, ὥσπερ καὶ τὸν θάργηλον, ὅντινες καλοῦσι θαλύσιον. Κράτης δ' ἐν δευτέρᾳ Ἀττικῆς διαλέκτου, θάργηλον καλεῖσθαι τὸν ἐκ τῆς συγκομιδῆς πρῶτον γινόμενον ἄρτον, καὶ τὸν σαμίτην ††). οὐχ ἑώρακε δὲ οὐδὲ τὸν νάστον καλούμενον, ὃς ταῖς ἀρρηφόροις γίνεται †††). ἔστι δὲ καὶ ὁ πυραμοῦς ἄρτος διὰ σησάμων πεττόμενος, καὶ τάχα ὁ αὐτὸς τῷ σησαμίτῃ ὤν. μνημονεύει δὲ πάντων τούτων Τρύφων ἐν πρώτῳ Φυτικῶν, καθάπερ καὶ τῶν θιαγόνων ὀνομαζομένων· οὗτοι δ' εἰσὶν ἄρτοι θεοῖς πεττόμενοι ἐν Αἰτωλίᾳ. δράμικες δὲ καὶ ἄραξις παρ' Ἀθάμασιν ἄρτοι τινὲς οὕτως καὶ δηλοῦνται *). καὶ οἱ γλωσσογράφοι δὲ ἄρτων ὀνόματα καταλέγουσι. Σέλευκος μὲν δράμιν ὑπὸ Μακεδόνων, οὕτως καλούμενον δ' ἄρτον ὑπὸ Θεσσαλῶν. ἐνίταν **) δέ φησιν ἄρτον εἶναι λεκιθίτην, ἐρικίταν ***) τε καλεῖσθαι τὸν ἐξ ἐρηρειγμένου καὶ ἀσήστου πυροῦ γιγνόμενον καὶ χονδρώδους. Ἀμερίας δὲ καλεῖ ξηροπυρίταν τὸν αὐτόπυρον ἄρτον· ὁμοίως δὲ καὶ Τιμαχίδας. Νίκαν

†) γρ. λοπαδάγχαι. ††) γρ. καὶ τὸν σησαμίτην. †††) γρ. ὃς ταῖς ἀῤῥηφόροις γίνεται. *) γρ. εἰσί τε καὶ δηλοῦνται. **) γρ. ἐνίταν. ***) γρ. ἐρεικίταν.

δρος δὲ θιαγόνας φησὶν ἄρτους ὑπ' Αἰτωλῶν καλεῖσθαι τοὺς τοῖς θεοῖς γινομένους. Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσιν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι· Καὶ τὸν κυλλάστιν φθέγγου καὶ τὸν πετόσιριν. μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἑκαταῖος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ Φανόδημος ἐν ἑβδόμῃ Ἀτθίδος. ὁ δὲ Θυατειρηνὸς Νίκανδρος τὸν ἐκ τῆς κριθῆς ἄρτον γινόμενον ὑπὸ Αἰγυπτίων κύλλαστίν φησι καλεῖσθαι. τοὺς δὲ ξυπαροὺς ἄρτους φαιοὺς ὠνόμασεν Ἄλεξις ἐν Κυπρίῳ οὕτως·

Ἔπειτα πῶς ἦλθες; μόλις γ' ὀπτωμένους
Κατέλαβον. ἐξώλοι'. ἀτὰρ πόσους φέρεις;
Ἑκκαίδεκ' οἴσω δεῦρο, λευκοὺς μὲν ὀκτὼ, τῶν δὲ φαιῶν
τοὺς ἴσους.

βλῆμα †) δέ φησι καλεῖσθαι τὸν ἐντεθρυμμένον ἄρτον καὶ θερμὸν Σέλευκος. Φιλήμων δ' ἐν πρώτῳ παντοδαπῶν χρηστηρίων πυρνόν φησι καλεῖσθαι τὸν ἐκ πυρῶν ἀσήστων γινόμενον ἄρτον, καὶ πάντα ἐν ἑαυτῷ ἔχοντα. βλωμιλίους τε ἄρτους ὀνομάζεσθαι λέγει τοὺς ἔχοντας ἐντομὰς, οὓς Ῥωμαῖοι κοδράτους λέγουσι. βρωτίμην ††) τε καλεῖσθαι τὸν πιτυρίτην ἄρτον, ὃν εὔκονον ἢ τεύκονον ὀνομάζουσιν Ἀμερίας καὶ Τιμαχίδας. Φιλητᾶς δ' ἐν τοῖς Ἀτάκτοις, σπολέα καλεῖσθαί τινα ἄρτον, ὃν ὑπὸ τῶν συγγενῶν μόνον καταναλίσκεσθαι. καὶ μάζας δ' ἐστὶν εὑρεῖν ἀναγεγραμμένας παρά τε τῷ Τρύφωνι, καὶ παρ' ἄλλοις πλείοσιν. παρ' Ἀθηναίοις μὲν φύστην τὴν μὴ ἄγαν τετριμμένην, ἔτι δὲ καρδαμάλην †††), καὶ βήρηκα, καὶ τολύπας, καὶ Ἀχίλλειον· καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ Ἀχιλλείων κριθῶν γινομένη· θριδακίνας τε καὶ οἰνοῦτταν, καὶ μελιτοῦτταν, καὶ κρίνον, καλούμενον καὶ σχῆμά τι χορικῆς ὀρχήσεως παρ' Ἀπολλοφάνει ἐν Δαλνίδι. αἱ δὲ παρ' Ἀλκμᾶνι θριδακίσκαι λεγόμεναι αἱ αὐταί εἰσι ταῖς Ἀττικαῖς θριδακίναις. λέγει δὲ οὕτως ὁ Ἀλκμάν· Θριδακίσκας τε καὶ κριβανωτές *). Σωσίβιος δ' ἐν τρίτῳ περὶ
p.115. Ἀλκμᾶνος κρίβανά φησι λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας τῷ σχήματι μαστοειδεῖς. ὑγεία δὲ καλεῖται ἡ διδομένη ἐν ταῖς

†) γρ. βλῆθα. ††) γρ. βρωμίτην. †††) γρ. καρδαμύλην. *) γρ. Θριδακίσκα τε καὶ κριβανωτές.

θυσίαις μᾶζα, ἵνα ἀπογεύσωνται. καὶ Ἡσίοδος δὲ μᾶζάν τινα ἀμολγαίαν καλεῖ·

Μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,

τὴν ποιμενικὴν λέγων καὶ ἀκμαίαν· ἀμολγὸς γὰρ τὸ ἀκμαιότατον. παραιτητέον δὲ καταλέγειν, ὐδὲ γὰρ ὕτως εὐτυχῶς μνήμης ἔχω, ἃ ἐξέθετο πόπανα καὶ πέμματα Ἀρισομένης ὁ Ἀθηναῖος ἐν τρίτῳ τῶν πρὸς τὰς ἱερυργίας. ἔγνωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸν ἄνδρα τῦτον νεώτεροι πρεσβύτερον. ὑποκριτὴς δὲ ἦν ἀρχαίας κωμῳδίας, ἀπελεύθερος τῦ μυσικωτάτυ βασιλέως Ἀδριανῦ, καλέμενος ὑπ' αὐτῦ Ἀττικοπέρδιξ. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Ὁ δ' ἀπελεύθερος παρὰ τίνι κεῖται; εἰπόντος δέ τινος, καὶ δρᾶμα ἐπιγράφεσθαι Φρυνίχυ Ἀπελεύθερος, Μένανδρον δ' ἐν Ῥαπιζομένῳ καὶ ἀπελευθέραν εἰρηκέναι, καὶ ἐπισυνάπτοντος, πάλιν ἔφη· Τίνι δὲ διαφέρει ἐξελευθέρου; ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξε κατὰ τὸ παρὸν ἀναβαλέσθαι. καὶ ὁ Γαληνὸς, μελλόντων ἡμῶν ἐφάπτεσθαι τῶν ἄρτων, οὐ πρότερον, ἔφη, δειπνήσομεν, ἕως ἂν καὶ παρ' ἡμῶν ἀκύσητε, ὅσα εἰρήκασι περὶ ἄρτων, ἢ πεμμάτων, ἔτι τε ἀλφίτων Ἀσκληπιαδῶν παῖδες. Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνυσιν, ἄρτοι, φησὶν, οἱ ἐκ πυρῶν κριθίνων εἰσὶ πολυτροφώτεροι, καὶ εὐοικονομητότεροι, καὶ τὸ ὅλον κρείττονες. εἶθ' οἱ σεμιδαλῖται, μεθ' ὓς οἱ ἀλευρῖται, εἶθ' οἱ συγκομισοὶ ἐξ ἀσήσων ἀλεύρων γενόμενοι· ὗτοι γὰρ πολυτροφώτεροι εἶναι δοκῦσι. Φιλιςίων δ' ὁ Λοκρὸς τῶν χονδριτῶν τὺς σεμιδαλίτας πρὸς ἰσχὺν φησι μᾶλλον πεφυκέναι, μεθ' ὓς τὺς χονδρίτας τίθησιν, εἶτα τὺς ἀλευρίτας. οἱ δὲ ἐκ γυρέως ἄρτοι γινόμενοι κακοχυλώτεροί τέ εἰσι, καὶ ὀλιγοτροφώτεροί τε. πάντες δὲ οἱ θερμοὶ τῶν ἐψυγμένων εὐοικονομητότεροι, πολυτροφώτεροί τε καὶ εὐχυλώτεροι, ἔτι δὲ πνευματικοὶ, καὶ εὐανάδοτοι· οἱ δ' ἐψυγμένοι πλήσμιοι, δυσοικονόμητοι. οἱ δὲ τελέως παλαιοὶ καὶ κατεψυγμένοι ἀτροφώτεροι, ςατικοί τε κοιλίας, καὶ κακόχυλοι. ὁ δ' ἐγκρυφίας ἄρτος βαρὺς, δυσοικονόμητός τε, διὰ τὸ ἀνωμάλως ὀπτᾶσθαι. ὁ δὲ ἰπνίτης καλέμενος καὶ καμινίτης δύσπεπτος καὶ δυσοικονόμητος· ὁ δ' ἐσχαρίτης, καὶ ἀπὸ τηγάνυ διὰ τὴν

τοῦ ἐλαίου ἐπίμιξιν εὐεκκριτώτερος, διὰ δὲ τὸ κνισὸν, κακοσομαχώτεροι γάρ. ὁ δὲ κλιβανίτης πάσαις ταῖς ἀρεταῖς περιττεύει· εὔχυλος γὰρ, καὶ εὐσόμαχος, καὶ εὔπεπτος, καὶ πρὸς ἀνάδοσιν ῥᾷσος· οὔτε γὰρ ἰσάνει κοιλίαν, οὔτε παρατείνει. Ἀνδρέας δὲ ὁ ἰατρὸς ἄρτους τινάς φησιν ἐν Συρίᾳ γίνεσθαι ἐκ συκαμίνων, ὧν τοὺς φαγόντας τριχοῤῥυεῖν. Μνησίθεός φησι, τὸν ἄρτον τῆς μάζης εὐπεπτότερον εἶναι, καὶ τοὺς ἐκ τῆς τίφης μᾶλλον ἱκανῶς τρέφειν· πέπτεσθαι γὰρ αὐτοὺς, καὶ οὐ μετὰ πολλοῦ πόνου. τὸν δ' ἐκ τῶν ζειῶν ἄρτον ἄδην φασὶν ἐσθιόμενον βαρὺν εἶναι καὶ δύσπεπτον, διὸ οὐχ
p.116. ὑγιαίνειν τοὺς αὐτὸν ἐσθίοντας. εἰδέναι δὲ ἡμᾶς δεῖ, ὅτι τὰ μὴ πυρωθέντα ἢ τριφθέντα σιτία φύσας, καὶ βάρη, καὶ στρόφους, καὶ κεφαλαλγίαν ποιεῖ.

C.31. Μετὰ τοσαύτας διαλέξεις ἔδοξεν ἤδη ποτὲ καὶ δειπνεῖν. καὶ περιενεχθέντος τοῦ καλουμένου ὡραίου, ὁ Λεωνίδης ἔφη· Εὐθύδημος ὁ Ἀθηναῖος, ἄνδρες φίλοι, ἐν τῷ περὶ ταρίχων Ἡσίοδόν φησι περὶ πάντων τῶν ταριχευομένων τάδ' εἰρηκέναι·

Ἄμφακες μὲν πρῶτον στόμα, καὶ κριταίαν, καὶ θιόπην,
Γναθμῶν ἠνδάξαντο δυσείμονες, ἰχθυβελῆες,
Οἷς ὁ ταριπόλεως, ἄδε Βόσπορος *), οἱ πυθόγαστροι **)
Τμήσσοντες, τετράγωνα τὰ χητρία τεκταίνονται ***).
Ναὶ μὴν οὐκ ἀδαλὲς θνητοῖς γένος ὀξυρύγχου,
Ὃν καὶ ὅλον καὶ τμητὸν ἀλεστρηχεῖς †) ἐκόμισαν.
Θύννων δ' ὡραίων Βυζάντιον ἔπλετο μήτηρ,
Καὶ σκόμβρων βυθίων τε, καὶ εὐχόρτου λιβιβάττεω,
Καὶ Πάριον κολίων ††) κυδρὴ τροφὸς ἔσκε πολίχνη.
Ἰόνιον δ' ἀνὰ κῦμα φυγὸν Γαδείραθεν ἄξει.
Βρέττιος †††), ἢ Καμπανὸς, ἢ ἐξ ἀγαθοῖο Τάραντος,
Ὀρκύνοιο τρίγωνα, τά τ' ἐν στάμνοισι τεθέντα, ἀμφαλλὰξ † δείπνοισιν ὀπηδεῖ ††††).

ταῦτα ἔπη ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τινος μαγείρου εἶναι μᾶλλον, ἢ τοῦ μουσικωτάτου Ἡσιόδου. πόθεν γὰρ εἰδέναι δύναται Πάριον, ἢ

*) γρ. ταριχόπλεως ἄδε Βόσπ. **) γρ. πιθόγαστροι. ***) γρ. τετράγωνα ταρίχη τεκταίνονται, vel τὰ ἤτρια τ. †) γρ. ἀλιτρυχεῖς. ††) γρ. κολιῶν. †††) γρ. φυγὼν Γαδείραθεν ἄξει Βρέττιος. ††††) γρ. τά τ' ἐν στάμνοισι τεθέντα Ἀμφαλλὰξ . . . . . δ. ὀπ.

Βυζάντιον, ἔτι δὲ Τάραντα, καὶ Βρεττίες, καὶ Καμπανὲς, πολλοῖς ἔτεσιν τέτων πρεσβύτερος ὤν. δοκεῖ οὖν ἐμοὶ αὐτὲ τὲ Εὐθυδήμε εἶναι τὰ ποιήματα. καὶ ὁ Διονυσιοκλῆς ἔφη· Ὅτε μὲν ἐςι τὰ ποιήματα, ὦ ἀγαθὲ Λεωνίδη, ὑμῶν ἐςι κρίνειν τῶν δοκιμωτάτων γραμματικῶν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ περὶ ταρίχων ἐςὶν ὁ λόγος, περὶ ὧν οἶδα καὶ παροιμίαν μνήμης ἠξιωμένην ὑπὸ τὲ Σολέως Κλεάρχε,

Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ,

ἄρχομαι κἀγὼ λέξων τι περὶ αὐτῶν, τὰ τῆς τέχνης. Διοκλῆς μὲν ὁ Καρύςιος ἐν τοῖς Ὑγιεινοῖς ἐπιγραφομένοις τῶν ταρίχων φησὶ τῶν ἀπιμέλων κράτιςα εἶναι τὰ ὡραῖα, τῶν δὲ πιόνων τὰ θύννια. Ἱκέσιος δ᾽ ἱςορεῖ, οὐκ εἶναι εὐεκκρίτες κοιλίαις ὅτε πηλαμίδας, ὅτε τὰ ὡραῖα· τὰ δὲ νεώτερα τῶν θυννίων τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχειν τοῖς κυβίοις· μεγάλην τε εἶναι διαφορὰν πρὸς πάντα τὰ ὡραῖα λεγόμενα. ὁμοίως δὲ λέγει καὶ τῶν Βυζαντίων ὡραίων πρὸς τὰ ἀφ᾽ ἑτέρων τόπων λαμβανόμενα, καὶ ὁ μόνον τῶν θυννίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἁλισκομένων ἐν Βυζαντίῳ. τέτοις προσέθηκεν ὁ Ἐφέσιος Δάφνος· Ἀρχέςρατος μὲν, ὁ περιπλεύσας τὴν οἰκουμένην τῆς γαςρὸς ἕνεκα καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γαςέρα, φησί·

Καὶ Σικελὲ θύννου τέμαχος — —
Τμηθὲν, ὅ τ᾽ ἐν βίκοισι ταριχεύεσθαι ἔμελλεν.
Σαπέρδῃ δ᾽ ἐνέπω κλαίειν μακρὰ, Ποντικῷ ὄψῳ, p.117.
Καὶ τοῖς κεῖνον ἐπαινῦσιν· παῦροι γὰρ ἴσασιν
Ἀνθρώπων, ὅτι φαῦλον ἔφυ καὶ ἀκιδνὸν ἔδεσμα.
Ἀλλὰ τριταῖον ἔχειν σκόμβρον, πρὶν ἐς ἁλμυρὸν ὕδωρ
Ἐλθεῖν, ἀμφορέως ἐντὸς νέον ἡμιτάριχον.
Ἂν δ᾽ ἀφίκῃ κλεινὲ Βυζαντίε εἰς πόλιν ἁγνὴν,
Ὡραίε φάγε μοι τέμαχος πάλιν· ἔςι γὰρ ἐσθλὸν
Καὶ μαλακόν.

Παρέλιπεν ὁ τένθης Ἀρχέςρατος συγκαταλέξαι ἡμῖν καὶ τὸ παρὰ Κράτητι τῷ κωμῳδοποιῷ ἐν Σαμίοις λεγόμενον ἐλεφάντινον τάριχος, περὶ ὃ φησιν· Σκυτίνῃ ποτ᾽ ἐν χύτρᾳ τάριχος ἐλεφάντινον ἧψε Ποντιὰς χελώνη πευκίνοισι κύμασι *), καρκῖνοι ποδάνεμοί τε, καὶ τανύπτεροι λύκοι ὑσο-

*) γρ. πυκινοῖσι κ.

ριμαχεῖν ἄνδρες κρανȣ̃ καττύματα παῖε ἐκεῖνον, ἄγχε κεῖνον, ἐγκχιῷ τις ἡμέρα. ὅτι δὲ διαβόητον ἦν τὸ τȣ̃ Κράτητος ἐλεφάντινον τάριχος, μαρτυρεῖ Ἀριςοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζȣ́σαις διὰ τȣ́των· Ἡ μέγα τι βρῶμ᾽ ἐςιν ἡ τρυγῳδοποιομȣσική, Ἧν Κράτητι *) τάριχος ἐλεφάντινον λαμπρὸν ἐνόμιζεν **) ἀπόνως παραβεβλημένον. Ἄλλα τε τοιαῦθ᾽ ἕτερα μυρί᾽ ἐκιχλίζετο. ὠμοτάριχον δέ τινα κέκληκεν Ἄλεξις ἐν Ἀπευγλαυκωμένῳ. ὁ δ᾽ αὐτὸς ποιητὴς ἐν Πονήρᾳ περὶ σκευασίας ταρίχων μάγειρόν τινα παράγει λέγοντα τάδε·

Ὅμως λογίσασθαι πρὸς ἐμαυτὸν βȣ́λομαι,
Καθεζόμενος ἐνταῦθα, τὴν ὀψωνίαν,
Ὁμȣ̃ τε συντάξαι, τί πρῶτον οἰςέον,
Ἡδυντέον τε πῶς ἕκαςόν ἐςί μοι.
Τάριχός ἐςι πρῶτον ὡραῖον τοδί,
Ὀβολȣ̃ μόνον τȣτ᾽ ἔςι, πλυτέον εὖ μάλα,
Εἶτ᾽ εἰς λοπάδιον ὑποπάσας ἡδύσματα,
Ἐνθεὶς τὸ τέμαχος, λευκὸν οἶνον ἐπιχέας,
Ἐπεσκέδασα τȣ̃λαιον· εἶθ᾽ ἕψων ποτὲ
Μυελὸν, ἀφεῖλον †), ἐπιγανώσας σιλφίῳ.

C.32. ἐν δὲ τῷ Ἀπευγλαυκωμένῳ σύμβολά τις ἀπαιτȣ́μενός φησι·

C.33. Παρ᾽ ἐμȣ̃ δ᾽, ἐὰν μὴ καθ᾽ ἓν ἕκαςον πάντα δῷς,
Χαλκοῦ μέρος δωδέκατον οὐκ ἂν ἀπολάβοις.
Δίκαιος ὁ λόγος· ἀβάκιον ψῆφον λέγε ††).
Ἔς᾽ ὠμοτάριχος πέντε χαλκῶν. λέγ᾽ ἕτερον.
Μῦς ἑπτὰ χαλκῶν. ȣ̉δὲν ἀσεβεῖς οὐδέπω.
Λέγε τῶν ἐχίνων ὀβολός· ἁγνεύεις ἔτι †††).
Ἆρ᾽ ἦν μετὰ ταῦθ᾽ ἡ ῥάφανος, ἣν ἐβόα χρηςὴν, ȣ̉ γὰρ ἦν· ἔδωκα ταύτης δύ᾽ ὀβολȣ́ς.
Τί γὰρ ἐβοῶμεν; τὸ κύβιον τριωβόλȣ
p,118. Ὠνεῖν † κεχειρῶν γε οὐκ ἐπράξατ᾽ ȣ̉δὲ ἕν ††††),
Οὐκ οἶσθά γ᾽, ὦ μακάριε, τὴν ἀγοράν; ὅτι
Κατεδηδόκασιν τὰ λάχανα τρωξαλλίδες,
Διὰ τȣ̃το τάριχος τέθεικας διπλασίȣ.
Ὁ ταριχοπώλης ἐςὶν ἐλθὼν πυνθάνȣ;
Γόγγρος δέκ᾽ ὀβολῶν. ȣ̉χὶ πολλȣ̃. λέγ᾽ ἕτερον.

*) γρ. Ἡ Κράτητι. **) γρ. ἐκόμιζεν. †) γρ. ἕψων ποτ᾽ ἐς Πύελον ἀφ. ††) γρ. ἀβακίȣ ψῆφον λαβέ. †††) γρ. Λέγε. τῶν ἐχίνων ὀβολός. ἁγν. ἔ. ††††) γρ. Τῶν γοῦν κιχορείων ȣ̉κ ἔπραξά σ᾽ ȣ̉δὲ ἕν.

Τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν ἐπριάμην δραχμῆς. παπαῖ,
Ὥσπερ πυρετὸς ἀνῆκεν, εἶτ᾽ ἐν ἐπιτέλει *),
Πρόσθες τὸν οἶνον, ὃν μεθυόντων προσέλαβον
Ὑμῶν, χόας τρεῖς, δέκ᾽ ὀβολῶν ὁ χοῦς.

Ἱκέσιος δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ ὕλης πηλαμίδας κύβια εἶναί φησι μεγάλα. κυβίων δὲ μνημονεύει Ποσείδιππος ἐν Μεταφερομένῳ. Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ ταρίχων τὸν δελκανόν φησιν ἰχθὺν ὀνομάζεσθαι ἀπὸ Δέλκωνος τοῦ ποταμοῦ, ἀφ᾽ οὗπερ καὶ ἁλίσκεσθαι καὶ ταριχευόμενον εὐστομαχώτατον εἶναι. Δωρίων δ᾽ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὸν λεπτινὸν λεβιανὸν ὀνομάζων φησί, λέγειν τινάς, ὡς ὁ αὐτός ἐστι τῷ δελκανῷ, τόν τε κορακῖνον ὑπὸ πολλῶν λέγεσθαι σαπέρδην, καὶ εἶναι κράτιστον τὸν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης· θαυμαστὰς τε εἶναι λέγει καὶ τὰς περὶ Ἄβδηρα ἁλισκομένας κεστρεῖς, μεθ᾽ ἃς περὶ Σινώπην **), καὶ ταριχευομένας εὐστομάχους ὑπάρχειν. τὰς δὲ προσαγορευομένας φησὶ μύλλους ὑπὸ μέν τινων καλεῖσθαι γναθίδια, ὑπὸ δέ τινων πλατιστακούς, ὄντας τοὺς αὐτούς, καθάπερ καὶ τὸν χελλάρην· καὶ γὰρ τοῦτον, ἕνα ὄντα ἰχθύν, πολλῶν ὀνομασιῶν τετυχηκέναι· καλεῖσθαι γὰρ καὶ βάκχον, καὶ ὀνίσκον, καὶ χελλάρην. οἱ μὲν οὖν μείζονες αὐτῶν ὀνομάζονται πλατιστακοί· οἱ δὲ μέσην ἔχοντες ἡλικίαν μύλλοι· οἱ δὲ βαιοὶ τοῖς μεγέθεσιν ἀγνωτίδια. μνημονεύει δὲ τῶν μύλλων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκάσι· Σκόμβροι, κολίαι, λέβιοι, μύλλοι, σαπέρδαι, θυννίδες. ἐπὶ τούτοις σιωπήσαντος τοῦ Διονυσιοκλέους, ὁ γραμματικὸς ἔφη Οὔλπιος· Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφάνης ὁ ποιητὴς ἐν Δευκαλίωνι ταρίχων τῶνδε μέμνηται·

Τάριχος ἀντακαῖον εἴτις βούλεται,
Ἢ Γαδειρικόν, Βυζαντίας δὲ θυννίδος
Ὀσμαῖσι χαίρει.

καὶ ἐν Παρασίτῳ· Τάριχος ἀντακαῖον ἐν μέσῳ, πῖον, ὁλόλευκον, θερμόν. Νικόστρατός τε ἢ Φιλέταιρος ἐν Ἀντύλλῳ·

Βυζάντιον τέμαχος ἐπιβακχευσάτω,
Γαδειρικόν θ᾽ ὑπογάστριον παρεισίτω.

*) γρ. ἔτεινεν τ᾽ ἐπὶ τέλει. **) γρ. μεθ᾽ ἃς τὰς περὶ Σ.

καὶ προελθών·

'Αλλ' ἐπριάμην παρ' ἀνδρὸς, ὦ γῆ καὶ θεοὶ,
Ταριχοπώλου πάνυ καλοῦ τε κἀγαθοῦ
Τίλτον μέγιστον ἄξιον δραχμῆς, δυοῖν
'Οβολοῖν, ὃν οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμερῶν τριῶν,
῎Ηδη κατεσθίοντες, οὐ δώδεκά γ', ὑπερμέγεθες γάρ
ἐστιν †).

ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας εἰς τὸν Πλούταρχον ἔφη· Μήποτ' οὖν τις ἐν τούτοις, ὦ οὗτος, τοὺς παρ' ὑμῖν τοῖς 'Αλεξανδρεῦσι κατέλεξε Μενδησίους, ὧν οὐδ' ἂν μαινόμενος κύων γεύσαιτο ἄν ποτε, ἢ τῶν καλῶν ἡμινίρων, ἢ τῶν ταριχηρῶν σιλούρων. καὶ ὁ Πλούταρχος, ὁ μὲν ἡμί-
p.119. νιρος, ἔφη, τί διαφέρει τοῦ προκατειλεγμένου ἡμιταρίχου, ὃ καλὸς ὑμῶν 'Αρχέστρατος *) μέμνηται. ἀλλ' ὅμως ὠνόμασεν ἡμίνιρον ὁ Πάφιος Σώπατρος ἐν Μυσάκου Θητίῳ οὕτως·

'Εδέξατ' ἀντακαῖον, ὃν τρέφει μέγας
῎Ιστρος, Σκύθαισιν ἡμίνιρον ἡδονήν.

καὶ τὸν Μενδήσιον οὕτως ὁ αὐτὸς καταλέγει·

Μενδήσιός θ' ὡραῖος ἀκρόπαστος οὗ,
Ξανθαῖσιν ὀπτὸς κέφαλος ἀκτῖσιν πυρός.

ταῦτα δὲ τὰ βρώματα ὅτι πολλῷ ἡδίω ἐστὶ τῶν παρά σοι περιστπουδάστων κοττάνων καὶ λεπιδίων, πειραθέντες ἴσασι. λέγε οὖν ἡμῖν καὶ σὺ, εἰ καὶ ἀρσενικῶς ὁ τάριχος λέγεται παρ' 'Αττικοῖς· παρὰ γὰρ 'Επιχάρμῳ οἴδαμεν. ὃν ζητοῦντα προφθάσας ὁ Μυρτίλος ἔφη· Κρατῖνος μὲν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ·

'Εν σαργανοῖσιν ἄξω ταρίχους Ποντικούς.

Πλάτων Διῒ κακουμένῳ· ῏Ωσθ', ἅττ' ἔχω, ταῦτ' ἐστι, ταρίχους ἀπολέσω. 'Αριστοφάνης Δαιταλεῦσιν·

Οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονὶ
Πλύνων ἅπασιν, ὅσα σύνοιδ' αὐτῷ κακά.

Κράτης Θηρίοις· Καὶ τῶν ῥαφάνων ἕψειν χρὴ, ἰχθῦς τ'

†) γρ. — δυοῖν Τ' ὀβολοῖν, ὅ γ' οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμερῶν Τριῶν, ἀεὶ κατεσθίοντες. οὐ δυώ — δεκά γε. ὑπερμέγεθες γάρ ἐστι. *) γρ. οὐ ὁ καλὸς ὑμῶν 'Αρχ.

ὀπτᾶν, τὰς τε ταρίχας, ἡμῶν δ' ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι. Ἰδίως δ' ἐσχημάτισαι παρ' Ἑρμίππῳ ἐν Ἀρτοπώλισι· Καὶ τάριχος πίονα. Σοφοκλῆς τ' ἐν Φινεῖ ἔφη·

Νεκρὸς τάριχος, εἰσορᾶν Αἰγύπτιος.

ὑποκορισικῶς δ' εἴρηκεν Ἀριςοφάνης ἐν Εἰρήνῃ·

Ἀγόρασόν τι χρηςὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.

καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ὑΐ·

Κρεάδιόν τι φαῦλον ἢ ταρίχιον.

Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις· Ἡ γυνὴ δ' ἡμῶν ἑκάςῳ λέκιθον ἑψούσῃ φακῆν Ἀναμένει, καὶ σμικρὸν ὀπτῶσ' ὀρφανὸν ταρίχιον. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἀρσενικῶς εἴρηκεν ὁ τάριχος. Ἡρόδοτος δ' ἐν ἐννάτῃ ὅτως· Οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντο καὶ ἤσπαιρον. καὶ αἱ παροιμίαι δὲ κατὰ τὸ ἄῤῥεν λέγεσι·

Τάριχος ὀπτὸς εὐθὺς, ἂν ἴδῃ τὸ πῦρ.

Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ.

Οὐκ ἂν πάθοι τάριχος, ὥνπερ ἄξιος.

Ἀττικοὶ δὲ ὀδετέρως λέγεσι, καὶ γίνεται ἡ γενικὴ τῶ ταρίχας. Χιωνίδης Πτωχοῖς·

Ἆρ' ἂν φάγοιτ' ἂν καὶ ταρίχας, ὦ θεοί.

καὶ ἐπὶ δοτικῆς·

Ἐπὶ τῷ ταρίχει τῷδε τοίνυν κοπτέον.

ἡ δὲ δοτικὴ ταρίχει, ὡς ξίφει. Μένανδρος Τρέφεσιν C.34.

Ἐπίπασ' ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, ἂν ὅτω τύχῃ.

ὅτε δὲ ἀρσενικόν ἐςιν, ἡ γενικὴ ὀκέτι ἕξει τὸ σ. τοσαύτην δ' Ἀθηναῖοι σπεδὴν ἐποιοῦντο περὶ τὸ τάριχος, ὡς καὶ πολίτας ἀναγράψαι τὰς Χαιρεφίλε τῶ ταριχοπώλε υἱοὺς, ὥς φησιν Ἄλεξις ἐν Ἐπιδαύρῳ ὅτως·

Τὰς Χαιρεφίλε δ' υἱεῖς Ἀθηναίες, ὅτι
Εἰσήγαγε τάριχος, ὃς καὶ Τιμοκλῆς p.120.
Ἰδὼν ἐπὶ τῶν ἵππων, δύο σκόμβρας ἔφη
Ἐν τοῖς Σατύροις εἶναι.

μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ὑπερίδης ὁ ῥήτωρ. Εὐθύνε δὲ τῦ ταριχοπώλου μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Καρίδι ὅτως·

Ἐλθὼν τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε,
Παρ' ὃ φέρειν εἴωθα. κἂν ὅτω τύχῃ
Εὔθυνος ἀπολογίζων αὐτόθι *),
Χρησόν τι περίμεινον, κέλευσον μὴ τεμεῖν.

Φειδίππε δὲ, (καὶ γὰρ ὅτος ταριχοπώλης) Ἄλεξις δ' ἐν Ἰππίσκῳ·

Κἂν σωράκοις,
Φειδίππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος.

Ἐσθιόντων δ' ἡμῶν τὸ τάριχος, καὶ πολλῶν ὁρμὴν ἐχόντων ἐπὶ τὸ πίνειν, ὁ Δάφνος ἔφη ἀνατείνας τὼ χεῖρε· Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος, ἄνδρες φίλοι, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συμποσίῳ φησὶ, ληπτέον σύμμετρον τροφὴν πρὸ τῦ πίνειν, καὶ μάλιστα τὰς εἰθισμένας προπαρατίθεσθαι περιφοράς· ἐκ διαστήματος γὰρ εἰσφερομένας ἐναλλάττειν τὰ ἀπὸ τῦ οἴνε προσκαθίζοντα τῷ σομάχῳ καὶ δηγμῶν αἴτια καθιςάμενα. οἴονται δέ τινες, ταῦτα εἶναι καὶ κακοσόμαχα, λέγω δὴ λαχάνων καὶ ταρίχων γένη, δηκτικόν τι κεκτημένα, εὐθετεῖν δὲ τὰ κολλώδη, καὶ ἐπισύφοντα βρώματα, ἀγνοοῦντες, ὅτι πολλὰ τῶν τὰς ἐκκρίσεις ποιούντων εὐλύτες ἐκ τῶν ἐναντίων εὐσόμαχα καθέςηκεν, ἐν οἷς ἐςι καὶ τὸ σίσαρον καλέμενον, ὃ μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἀγρωςίνῳ, ἐν Γῇ καὶ Θαλάσσῃ. καὶ Διοκλῆς ἐν πρώτῳ Ὑγιεινῶν, ἀσπάραγος, τεῦτλον τὸ λευκόν· τὸ γὰρ μέλαν καθεκτικόν ἐςιν ἐκκρίσεως **)· κόγχαι, σωλῆνες, μύες θαλάττιοι, χῆμαι, κτένες, τάριχος τέλειος καὶ μὴ βρομώδης, καὶ ἰχθύων εὐχύλων γένη. προπαρατίθεσθαι δ' ἐςὶν ὠφέλιμον τὴν λεγομένην φυλλίδα καὶ τευτλίον, ἔτι δὲ τάριχος, εἰς τὰς ὁρμὰς εἰς ταῦτα μὴ ὁμοίως †) τῶν πολυτρόφων ἀπολαύειν. τὰς δὲ ἀθρόυς ἐν ἀρχῇ πόσεις ἐκκλιτέον· δύσκλητον γὰρ εἰς πλείονα τῶν ὑγρῶν προσφοράν. Μακεδόνες δ', ὥς φησιν Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρε

*) γρ. κἂν ὅπω τύχῃ Παρὼν Εὔθυνος ἀπολογίζων αὐτόθι.

**) γρ. ἐκκρίσεων. †) γρ. εἰς τὸ τὰς ὁρμὰς εἰς ταῦτα ἀποπαύειν, καὶ μὴ ὁμ.

καὶ Ἡφαιςίωνος ταφῆς, οὐκ ἠπίςαντο πίνειν εὐτάκτως, ἀλλ' εὐθέως ἐχρῶντο μεγάλαις προπόσεσιν, ὥςε μεθύειν ἔτι παρακειμένων τῶν πρώτων τραπεζῶν, καὶ μὴ δύνασθαι τῶν σιτίων ἀπολαύειν. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησι· Τὰ ταρίχη τὰ ἐκ τῶν θαλασσίων καὶ λιμναίων καὶ ποταμίων γινόμενά ἐςιν ὀλιγότροφα, ὀλιγόχυλα, καυσώδη, εὐκοίλια, ἐρεθιςικὰ ὀρέξεως. κράτιςα δὲ τῶν μὲν ἀπιόνων κύβια, καὶ ὡραῖα, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γένη· τῶν δὲ πιόνων τὰ θυνναῖα, καὶ κορδύλη. τὰ δὲ παλαιὰ κρείσσονα καὶ δριμύτερα, καὶ μάλιςα τὰ Βυζάντια. τὸ δὲ θύννιον, φησί, γίνεται ἐκ τῆς μείζονος πηλαμίδος, ὧν τὸ μικρὸν ἀναλογεῖ τῷ κυβίῳ, ἐξ οὗ γένους ἐςὶ καὶ τὸ ὡραῖον. ἡ δὲ σάρδα προσέοικεν τῷ κολίᾳ μεγέθει. ὁ δὲ σκόμβρος κοῦφος*) καὶ ταχέως ἀποχωρῶν τοῦ ςομάχου. ὁ κολίας δὲ κολλοσκιλλωδέςερος**), δηκτικώτερος, καὶ κακοχυλώτερος, τρόφιμος. κρείσσων δὲ ὁ Ἀμύκλανος, καὶ Ἱσπανὸς ὁ Σεξιτανὸς λεγόμενος· λεπτότερος γὰρ καὶ γλυκύτερος. Στράβων δ' ἐν τρίτῳ Γεωγραφικῶν πρὸς ταῖς Ἡρακλέους φησὶ νήσοις κατὰ Καρχηδόνα τὴν καινὴν πόλιν εἶναι Σεξιτανίαν, ἐξ ἧς καὶ τὰ ταρίχη ἐπωνύμως λέγεσθαι, καὶ ἄλλην Σκομβροαρίαν, ἀπὸ τῶν ἁλισκομένων σκόμβρων, ἐξ ὧν τὸ ἄριςον σκευάζεσθαι γάρον. οἱ δὲ λεγόμενοι μελανδρύαι, ὧν καὶ Ἐπίχαρμος μνημονεύει ἐν Αὐτομόλῳ Ὀδυσσεῖ οὕτως· Ποτὶ Φόρμιον †) τὸ τέμαχος ἦν ὑπομελανδρυῶδες. μέλανδρυς δὲ τῶν μεγίςων θύννων εἶδός ἐςιν, ὡς Πάμφιλος ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων παρίςησι. καὶ ἔςι τὰ τεμάχη αὐτοῦ λιπαρώτερα. τὸ δὲ ὠμοτάριχον, φησὶν ὁ Δίφιλος, κήτημά τινες λέγουσι, καὶ ἔςι βαρὺ καὶ γλοιῶδες, προσέτι δὲ καὶ δύσπεπτον. ὁ δὲ ποτάμιος κορακῖνος, ὃν πέλτην τινὲς καλοῦσιν, οἱ ἀπὸ τοῦ Νείλου, ὃν οἱ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως ἡμίνηρον ὀνομάζουσιν, ὑποπίμελος μέν ἐςι καὶ ἥκιςα κακόχυλος, σαρκώδης, τρόφιμος, εὔπεπτος, εὐανάδοτος, κατὰ πάντα τοῦ μύλλου κρείσσων. τὰ μέντοι τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ταρίχων ὠὰ πάντα δύσπεπτα, δύσφθαρτα· μᾶλλον δὲ τὰ τῶν λιπαρωτέρων καὶ μειζόνων. σκληρότερα γὰρ μένει καὶ ἀδιαίρετα. p. 121.

*) γρ. κοῦφος. **) γρ. σκιλλωδέςερος. †) γρ. Ποτιφόρμιον.

γίνεται δὲ εὔσομα μετὰ ἁλῶν σβεσθέντα καὶ ἐποπτηθέντα.
πάντας δὲ δεῖ τοὺς ταρίχους πλύνειν, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ
ἄνοσμον καὶ γλυκὺ γένηται. ὁ δ' ἐκ θαλάττης ἑψόμενος τά-
ριχος γλυκύτερος γίνεται· θερμοί τε οἱ τάριχοι ἡδίονές εἰσιν.
Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεσμάτων, οἱ ἁλυκοὶ,
φησὶ, καὶ γλυκεῖς χυμοὶ πάντες ὑπάγουσι τὰς κοιλίας. οἱ
δ' ὀξεῖς καὶ δριμεῖς λύουσι τὴν οὔρησιν. οἱ δὲ πικροὶ μᾶλλον
μέν εἰσιν οὐρητικοί· λύουσι δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ τὰς κοιλίας, οἱ
δὲ στρυφνοὶ τὰς ἐκκρίσεις *). Ξενοφῶν δὲ ὁ μουσικώτατος
ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι ἢ Τυραννικῷ, διαβάλλων τὰ
τοιαῦτα βρώματα, φησί· Τί γὰρ, ἔφη ὁ Ἱέρων, τὰ πολ-
λὰ ταῦτα μηχανήματα κατανενόηκας, ἃ παρατίθεται τοῖς
τυράννοις, ὀξέα, καὶ δριμέα, καὶ στρυφνά, καὶ τὰ τούτων
ἀδελφά; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμωνίδης, καὶ πάνυ γέ
μοι δοκοῦντα παρὰ φύσιν εἶναι ταῦτα ἀνθρώποις. ἄλλο τι
οἴει, ἔφη ὁ Ἱέρων, ταῦτα τὰ ἐδέσματα εἶναι, ἢ μὴ μα-
λακῆς καὶ ἀσθενούσης τρυφῇ ψυχῆς ἐπιθυμήματα; ἐπεὶ οἵ
γε ἡδέως ἐσθίοντες, καὶ σύ που οἶσθα, ὅτι οὐδὲν προσδέον-
ται τούτων τῶν σοφισμάτων.

Ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ Κύνουλκος πιεῖν ᾔτησε δικόνταν,
δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν.
πρὸς ὃν ὁ Οὐλπιανὸς σχετλιάσας καὶ τύψας τῇ χειρὶ τὸ
προσκεφάλαιον ἔφη· Μέχρι πότε βαρβαρίζοντες οὐ παύεσθε;
ἢ ἕως ἂν καταλιπὼν τὸ συμπόσιον οἴχωμαι, φέρειν τοιού-
τους †) λόγους οὐ δυνάμενος; καὶ ὅς· Ἐν Ῥώμῃ τῇ βασι-
λευούσῃ διατρίβων τὰ νῦν, ὦ λῷστε, ἐπιχωρίῳ κέχρημαι
κατὰ τὴν συνήθειαν φωνῇ. καὶ γὰρ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις
ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι τοῖς σφόδρα ἑλληνίζουσίν ἐστιν
p.122. εὑρεῖν καὶ Περσικὰ ὀνόματα κείμενα διὰ τὴν τῆς χρήσεως
συνήθειαν, ὡς τοὺς παρασάγγας, καὶ τοὺς ἀστάρους ††), καὶ
τὴν σχοῖνον ἢ τὸν σχοῖνον· μέτρον δ' ἐστὶ τοῦτο ὁδοῦ, μέ-
χρι νῦν οὕτω παρὰ πολλοῖς καλούμενον. μακεδονίζοντάς τ'
οἶδα πολλοὺς τῶν Ἀττικῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν. βέλτιον δ' ἦν
μοι αἷμα ταύρειον πιεῖν· ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρε-
τώτερος, ἢ εἰς σὲ ἐμπεσεῖν. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι ταύρειον ὕδωρ

*) γρ. τὰς ἐκκρίσεις ἴσχουσι. †) γρ. πέπτειν τ. ††) γρ.
ἀγγάρους vel ἀστάνδας.

πιεῖν, ὅπερ σὺ οὐκ οἶσθα, τί ἐστιν. οὐδὲ γὰρ ἐπίστασαι, ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων εὕρηταί τινα καὶ φαῦλα. Κηφισόδωρος γοῦν, ὁ Ἰσοκράτους τοῦ ῥή- C. 35. τορος μαθητὴς, ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει, ὅτι εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ποιητῶν ἢ καὶ σοφιστῶν ἓν ἢ δύο γ' οὖν πονηρῶς εἰρημένα· οἷα παρὰ μὲν Ἀρχιλόχῳ τὸ, πάντ' ἄνδρ' ἀποσκολύπτειν· Θεοδώρῳ δὲ τὸ, κελεύειν μὲν πλέον ἔχειν, ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον· Εὐριπίδῃ τε τὸ, τὴν γλῶτταν ὀμωμοκέναι, φάναι· καὶ Σοφοκλεῖ τὸ ἐν Αἰθίοψιν εἰρημένον·

Τοιαῦτα τοῖσι πρὸς χάριν τε κἀκ βίας
Λέγω, σὺ δ' αὐτὸς, ὥσπερ οἱ σοφοὶ,
Τὰ μὲν δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου.

καὶ ἀλλαχοῦ δ' ὁ αὐτὸς ἔφη, μηδὲν εἶναι ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν. Ὁμήρῳ δὲ τὸ, τὴν Ἥραν ἐπιβελεῦσαι τῷ Διῒ, καὶ τὸν Ἄρη μοιχεύειν. ἐφ' οἷς πάντες κατηγοροῦσιν αὐτῶν. εἰ οὖν κἀγώ τι ἥμαρτον, ὦ καλλίστων ὀνομάτων καὶ ῥημάτων θηρευτὰ, μὴ χαλέπαινε. κατὰ γὰρ τὸν Μιλήσιον Τιμόθεον, τὸν ποιητὴν,

Οὐκ ἀείδω τὰ παλαιά·
Καινὰ γὰρ ἅμα κρείσσω.
Νέος ὁ Ζεὺς βασιλεύει·
Τὸ παλαιὸν δ' ἦν Κρόνος ἄρχων.
Ἀπίτω μοῦσα παλαιά.

Ἀντιφάνης τ' ἐν Ἀλκήστιδι ἔφη·

Ἐπεὶ τὸ καινουργεῖν φέρε,
Οὕτως ἐκεῖνος τοῦτο γινώσκων †), ὅτι
Ἓν καινὸν ἐγχείρημα, κἂν τολμηρὸν ᾖ,
Πολλῶν παλαιῶν ἐστι χρησιμώτερον.

ὅτι δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι οἴδασι τὸ ἔσω λεγόμενον ὕδωρ, ἵνα μὴ πάλιν ἀγανακτήσῃς, διαίτην με λέγοντος, δείξω. κατὰ γὰρ τὸν Φερεκράτους Ψευδηρακλέα εἴποι τις ἂν τῶν πάνυ δοκησιδεξίων· —

Ἐγὼ δ' ἂν ἀντείποιμι, μὴ πολυπραγμόνει,
Ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, πρόσεχε τὸν νοῦν κἀκροῶ.

†) γρ. — ἐπεὶ τὸ καινουργεῖν φέρῃ; Οὕτως ἐκεῖνος, τοῦτο γ.

ἀλλὰ μὴ φθονήσῃς, ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς, δέομαι, μηδὲ τοῦ ταυρείου ὕδατος, ὁποῖόν ἐστι, δηλῶσαι. τῶν γὰρ τοιούτων φωνῶν ἐγὼ διψῶ. καὶ ὁ Κύνουλκος, ἀλλὰ προπίνω σοι. ἔφη, φιλοτησίαν. διψῶς γὰρ λόγων παρ' Ἀλέξιδος *) λαβὼν ἐκ Πυθαγοριζούσης,

> Ὕδατος ἀπέφθου κύαθον· ἂν δ' ὠμὸν πίῃ,
> Βαρὺ καὶ κοπῶδες.

τὸ δὲ ταύρειον ὕδωρ ὠνόμασεν, ὦ φίλε, Σοφοκλῆς ἐν γαι . . . ἀπὸ **) τοῦ περὶ Τροιζῆνα ποταμοῦ Ταύρου, παρ'
p.123. ᾧ καὶ κρήνη τις Ὑόεσσα καλεῖται. ἐπίστανται δ' οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ πάνυ ψυχρὸν ὕδωρ ἐν ταῖς προπόσεσιν. ἀλλ' οὐκ ἐρῶ, ἐὰν μὴ καὶ σύ με διδάξῃς, εἰ ἔπινον θερμὸν ὕδωρ ἐν ταῖς εὐωχίαις οἱ ἀρχαῖοι. εἰ γὰρ οἱ κρατῆρες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῆς ὀνομασίας ἔτυχον, οὗτοί τε κερασθέντες παρέκειντο πλήρεις, οὐ ζέον τὸ ποτὸν παρεῖχον, λεβήτων τρόπον ὑποκαιόμενοι. ὅτι γὰρ οἴδασι θερμὸν ὕδωρ, Εὔπολις μὲν ἐν Δήμοις παρίστησιν· Τὸ χαλκίειον θερμαίνεθ' ἡμῖν καὶ θύη τινὰ Πέττειν κέλευ', ἵνα σπλάγχνοισι συγγευώμεθα †). Ἀντιφάνης δ' ἐν Ὀμφάλῃ·

> Ἐν χύτρᾳ δέ μοι
> Ὅπως ὕδωρ ἕψοντα μηδέν' ὄψομαι.
> Οὐ γὰρ κακὸν ἔχω, μηδ' ἔχοιμ'. ἐὰν δ' ἄρα
> Στρέφῃ με περὶ τὴν γαστέρα ἢ τὸν ὀμφαλὸν,
> Παρὰ Φερτάτου δακτύλιός ἐστί μοι δραχμῆς.

ἐν δὲ Ἀλειπτρίᾳ, (φέρεται τὸ δρᾶμα καὶ ὡς Ἀλέξιδος)· Ἐὰν δὲ τοὐργαστήριον ποιῆτε περιβόητον, κατασκεδῶ, νὴ τὴν φίλην Δήμητρα, τὴν μεγίστην ἀρύταιναν ὑμῶν, ἐκ μέσου βάψασα τοῦ λέβητος ζέοντος ὕδατος. εἰ δὲ, μηδέποθ' ὕδωρ πίοιμ'
C.36. ἐλευθέριον ††). Πλάτων δ' ἐν πρώτῳ Πολιτείας· Ἐπιθυμία ἐν τῇ ψυχῇ εἴη, οἷον δίψα ἐστίν. δίψα ἄρα γε θερμοῦ ποτοῦ ἢ ψυχροῦ, ἢ πολλοῦ ἢ ὀλίγου, ἢ καὶ ἐν ὀλίγῳ ποιοῦ τινος πόματος, ἢ ἐὰν μέν τις θερμότης τῷ δίψει προσείη, τὴν τοῦ ψυχροῦ

*) γρ. φιλοτησίαν, (διψῶς γὰρ λόγων) παρ' Ἀλέξ. **) γρ. Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ ἀπό. †) γρ. — τὸ χαλκίον θέρμαινέ θ' ἡμῖν, καὶ θύη πέπτειν τινὰ Κέλευ', ἵνα σπλ. σ.
††) γρ. εἰ δὲ μὴ, μηδέποθ' ὕδωρ π. ἐλ.

ἐπιθυμίαν προσπαρέχοι ἄν; ἐὰν δὲ ψυχρότης, τὴν τῦ θερμῦ· ἐὰν δὲ διὰ πλῆθος παρκσίαν πολλὴ ἡ δίψα, ἡ ὅτι τὴν τῦ πολλῦ παρέξεται, ἐὰν δὲ ὀλίγη, τὴν τῦ ὀλίγυ; αὐτὸ δὲ τὸ διψῆν ἐ μή ποτε ἄλλη γένηται ἐπιθυμία, ἥπερ πέφυκεν, αὐτῦ πόματος, καὶ αὐτὸ πεινῆν βρώματος. Σῆμος δὲ ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Νησιάδος ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ φησὶ ψυχία κατεσκευάσθαι θέρυς ὀρυκτὰ, ἔνθα χλιαρῦ ὕδατος πλήρη κεράμια κατάθέντες ὕδατος, κομίζονται χιόνος ἐδὲν διάφορα. τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετάκερας καλῦσιν, ὡς Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. Ἄλεξις δ' ἐν Λοκροῖς·

> Αἱ δὲ παῖδες παρέχειν,
> Ἡ μὲν τὸ θερμὸν, ἡ δὲ ἑτέρα μετάκερας.

καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ. Ἄμφις δ' ἐν Βαλανείῳ·

> — — ἀνεβόησεν,
> Ὕδωρ ἐνεγκεῖν θερμὸν, ἄλλος μετάκερας.

μέλλοντος δὲ τῦ Κυνικῦ τύτοις ἐπισωρεύειν τινὰ, ὁ Ποντιανὸς ἔφη· Οἴδασιν, ὦ φίλτατοι ἀνδρῶν, οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὴν τῦ πάνυ ψυχρῦ πόσιν. Ἄλεξις γοῦν ἐν Παρασίτῳ φησί·

> Καὶ γὰρ βέλομαι
> Ὕδατός σε γεῦσαι. πρᾶγμα δ' ἐστί μοι μετὰ
> Φρέατος ἔνδον ψυχρότερον ἀραρότος †).

ὀνομάζει δὲ καὶ Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψι φρεατιαῖον ὕδωρ ἕτως· † ὅτι δὲ καὶ χιόνας ἔπινον, ἐν Μανδραγοριζομένῃ ἔφη Ἄλεξις·

> Εἶτ' ἐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτὸν,
> Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον;
> Ἐρῶμεν ἀλλοτρίων, παρορῶμεν συγγενεῖς.
> Ἔχοντες ἐδὲν, εὐπορῦμεν. τοῖς πέλας p.124.
> Ἐράνυς φέροντες, ἐ φέρομεν ἀλλ' ἢ κακῶς.
> Ἀκτῆς τροφῆς δὲ τῆς καθ' ἡμέραν *) πάλιν
> Γλιχόμεθα τὴν μάζαν, ἵνα λευκὴ παρῇ,
> Ζωμὸν δὲ ταύτῃ μέλανα μηχανώμεθα,
> Τὸ καλὸν δὲ χρῶμα τῷ διυσοποιῷ χρώζομεν.

†) γρ. ψυχροτέρα Ἀραρότος. *) γρ. Κἀκ τῆς τροφῆς δὲ τῆς καθ' ἡμ. vel: Κἂν τῇ τροφῇ δὲ τῇ καθ' ἡμ.

Καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν,
Τὸ δ' ὄψον ἐὰν μὴ θερμὸν ᾖ, διασύρομεν.
Καὶ τὸν μὲν ὀξὺν οἶνον ἐκπιτίζομεν,
Ἐπὶ ταῖς ἀβυρτάκαισι δ' ἐκβακχεύομεν.
Οὐκοῦν τὸ πολλοῖς τῶν σοφῶν εἰρημένον,
Τὸ μὴ γενέσθαι μὲν κράτιστον ἔς' ἀεὶ,
Ἐπὰν γένηται δ', ὡς τάχισ' ἔχειν τέλος.

Δεξικράτης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι φησιν· Εἰ δὲ μεθύω, καὶ χιόνα πίνω, καὶ μύρον ἐπὶ σόματος κράτισον Αἴγυπτος ποιεῖ. Εὐθυκλῆς δ' ἐν Ἀσώτοις ἢ Ἐπισολῇ·

Πρῶτος μὲν εἶδεν, εἰ χιὼν ἔς' ὠνία,
Πρῶτον δ' ἐκεῖνον σχαδόνα δεῖ πάντως φαγεῖν.

οἶδεν δὲ καὶ ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασι τὴν διὰ χιόνος πόσιν. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱσορίαις, καὶ ὅπως δεῖ χιόνα διαφυλάσσεσθαι, εἴρηκεν, διηγέμενος περὶ τῆς πολιορκίας τῆς ἐν Ἰνδοῖς πόλεως Πέτρας, ὀρύξαι φάσκων τὸν Ἀλέξανδρον ὀρύγματα τριάκοντα συχνὰ, ἃ πληρώσαντα χιόνος παρεμβαλεῖν δρυὸς κλάδας· ὅτω γὰρ παραμενεῖν πλείω χρόνον τὴν χιόνα. ὅτι δὲ καὶ τὸν οἶνον ἔψυχον ὑπὲρ τοῦ ψυχρότερον αὐτὸν πίνειν, Στράττις φησὶν ἐν Ψυχασαῖς·

Οἶνον γὰρ πιεῖν οὐκ ἂν εἷς
Δέξαιτο θερμὸν, ἀλλὰ πολὺ τοὐναντίον
Ψυχόμενον ἐν τῷ φρέατι, χιόνι μεμιγμένον.

καὶ ὁ Λύσιππος ἐν Βάκχαις·

Ἑρμῶν τί ἐστι; πῶς ἔχομεν; τί δ' ἄλλο γ', ἢ
Ὁ πατὴρ ἄνωθεν ἐς τὸ φρεῖαρ μὴ δοκεῖ
Ὥσπερ τὸν οἶνον τοῦ θέρους καθεικέναι.

Δίφιλος δ' ἐν Μνηματίῳ φησί·

Ψύξον τὸν οἶνον, Δωρίων.

Πρωταγορίδης δ' ἐν δευτέρῳ τῶν Κωμικῶν Ἱσοριῶν τὸν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν ποταμὸν διηγέμενος πλοῦν, λέγει τι καὶ περὶ ἐπιτεχνήσεως ψυχρῶν ὑδάτων ἐν τούτοις· Τὴν γὰρ ἡμέραν ἀνηλιάζοντες αὐτὸ, τῆς νυκτὸς ἀπηθοῦντες τὸ παχύτατον, τὸ λοιπὸν ἐξαιθριάζουσιν ἐν ὑδρείαις κε-

ῥαμείαις ἐπὶ τῶν μετεωροτάτων μερῶν τῆς οἰκήσεως. δι' ὅλης τῆς νυκτὸς δύο παῖδες ὕδατι τὰ τεύχη καταῤῥαίνουσιν. ὄρθρου δὲ καθαιροῦντες, καὶ τὴν ὑποστάθμην πάλιν ὑποσπῶντες, λεπτόν τε ποιοῦντες αὐτὸ καὶ πρὸς ὑγίειαν οἷον ἄριστον, ἐν ἀχύροις τιθέασι τὰς ὑδρείας. εἶθ' οὕτως χρῶνται, χιόνος οὐδ' ἥντιν' οὖν χρείαν ἔχοντες. λακκαίου δὲ ὕδατος μνημονεύει Ἀναξίλας ἐν Αὐλητῇ οὕτως·

> Ὕδατός τε λακκαίου παρ' ἐμοῦ τουτί γέ σοι γένοιθ' ὑπάρχειν.

καὶ πάλιν· Ἴσως τὸ λακκαῖόν γε ὕδωρ ἀπόλωλεν. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος καὶ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ὥσπερ ἡμεῖς λέγομεν, μνημονεύει ἐν Ἀπολιπούσῃ †) οὕτως· p.125.

> Ἀγωνιῶσα τόν τε τοῦ λάκκου κάδον
> Λύσασα καὶ τὸν τοῦ Φρέατος εὐτρεπεῖς
> Τὰς ἱμονιὰς πεποίηκας.

τούτων ὁ Μυρτίλος ἀκούσας ἔφη· Ἐγὼ δ' ὢν Φιλοτάριχος, ὦ ἑταῖροι, χιόνος πιεῖν βούλομαι κατὰ Σιμωνίδην. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, κεῖται μὲν ὁ Φιλοτάριχος, ἔφη, παρ' Ἀντιφάνῃ ἐν Ὀμφάλῃ οὕτως·

> Οὐ Φιλοτάριχος οὐδαμῶς εἰμ', ὦ κόρη.

Ἄλεξις δ' ἐν Γυναικοκρατείᾳ καὶ ζωμοτάριχόν τινα κέκληκεν ἐν τούτοις·

> — — ὁ δὲ Κίλιξ,
> Ὁδ' Ἱπποκλῆς ὁ ζωμοτάριχος ὑποκριτής.

τὸ δὲ κατὰ Σιμωνίδην τί ἐστιν, οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ μέλει σοι, ἔφη ὁ Μυρτίλος, ἱστορίας, ὦ γάστρων. κνισολοῖχος γάρ τις εἶ κατὰ τὸν Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον, τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον, καὶ κνισοκόλαξ *). Καλλίστρατος ἐν ἑβδόμῳ Συμμίκτων φησὶν, ὡς ἑστιώμενος παρά τισι Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς κραταιοῦ καύματος ὥραν, καὶ τῶν οἰνοχόων τοῖς ἄλλοις μισγόντων εἰς τὸ ποτὸν χιόνος, αὐτῷ δὲ οὔ, ἀπεσχεδίασε τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

> Τήν **) ῥά ποτ' Οὐλύμποιο περὶ πλευρὰς ἐκάλυψεν
> Ὠκὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης,

†) fort. Ἀπολιπούσῃ. *) γρ. κνισολοιχὸς γάρ τις εἶ, καὶ κατὰ τὸν Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον, τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον, κνισοκόλαξ. **) γρ. Τῇ.

'Ανδρῶν δ' ἀχλαίνων ἔδακε φρένας, αὐτὰρ ἐκάμφθη
Ζωὴ Πιερίην γῆν ἐπιεσσαμένη,
Ἔν τις ἐμοί γ' αὐτῆς χείτω μέρος. ὃ γὰρ ἔοικε,
Θερμὴν βαστάζειν ἀνδρὶ φίλῳ πρόποσιν.

πιόντος οὖν αὐτοῦ πάλιν, ἐζήτει ὁ Οὐλπιανὸς, τοῦ κεῖται ὁ
κνισολοῖχος, καὶ τίνα ἐστὶ τὰ τοῦ 'Ασίου ἔπη τὰ περὶ τοῦ κνισοκό-
C.37. λακος. τὰ μὲν οὖν τοῦ 'Ασίου, ἔφη ὁ Μυρτίλος, ἔπη ταῦτά ἐστι·

Χωλὸς, στιγματίης, πολυγήραος, ἶσος ἀλήτῃ
Ἦλθεν ὁ κνισοκόλαξ, εὖτε Μέλης ἐγάμει,
Ἄκλητος, ζωμοῦ κεχρημένος, ἐν δὲ μέσοισιν
Ἥρως εἱστήκει βορβόρου ἐξαναδύς.

ὁ δὲ κνισολοῖχός ἐστι παρὰ μὲν Σωφίλῳ ἐν Φιλάρχῳ οὕτως

'Οψοφάγος εἶ καὶ κνισολοῖχος.

ἐν δὲ τοῖς ἐπιγραφομένοις Συντρέχουσι κνισολοιχίαν εἴρηκεν ἐν τούτοις·

Ὁ πορνοβοσκὸς γάρ μ' ὑπὸ κνισολοιχίας
Χορδήν τιν' αἱματιάτιν αὐτῷ σκευάσαι
'Εκέλευσε ταυτηνὶ ἐμέ.

τοῦ κνισολοίχου δὲ καὶ 'Αντιφάνης μνημονεύει ἐν Βομβυλιῷ. ὅτι δ' ἔπινον καὶ γλυκὺν οἶνον μεταξὺ ἐσθίοντες, Ἄλεξίς φησιν ἐν Δρωπίδῃ·

Εἰσῆλθεν ἡ ἑταίρα φέρουσα τὸν γλυκὺν
'Εν ἀργυρῷ ποτηρίῳ πενταδράχμῳ τινί *),
'Αστειοτάτῳ τὴν ὄψιν, οὔτε τρυβλίῳ,
Οὔτε φιάλῃ, μετεῖχ' ἀμφοῖν τοῖν ῥυθμοῖν.

'Εξῆς ἐπεισηνέχθη πλακοῦς ἐκ γάλακτος, ἰτρίων τε
p.126. καὶ μέλιτος, ὃν 'Ρωμαῖοι λίβον καλοῦσι. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη·
'Εμπίπλασο, Οὐλπιανὲ, χεβροδλάψου πατρίου, ὃς παρ' οὐδενὶ
τῶν παλαιῶν, μὰ τὴν Δήμητρα, γέγραπται, πλὴν εἰ μὴ
ἄρα παρὰ τοῖς τὰ Φοινικὰ **) συγγεγραφόσι, Σουνιαίθωνι †)
καὶ Μόχῳ, τοῖς σοῖς πολίταις. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ἀλλ'
ἐμοὶ μὲν, ἔφη, ὦ κυνόμυια, μελιπήκτων ἅλις. ἡδέως δ' ἂν
χόνδρου φάγοιμι τῶν ὀστρακίδων, ἢ τῶν κοκκάλων, ἀφθό-

*) γρ. πιτάχνῳ τινί. **) γρ. Φοινικικά. †) γρ. Σαγχουνιάθωνι.

νως ἔχοντος καὶ κομισθέντος. δότε, ἔφη, μυσιλλήν †)· ἐ γὰρ ἂν εἴποιμι μύςρον, παρ' ἐδενί γε τῶν πρὸ ἡμῶν εἰρημένον. ἐπιλήσμων εἶ, ἔφη, ὦ θαυμάσιε, ὁ Αἰμιλιανός. ἐ σὺ μέντοι τὸν Κολοφώνιον Νίκανδρον ἀεὶ τεθαύμακας τὸν ἐποποιὸν ὡς φιλάρχαιον καὶ πολυμαθῆ, καὶ ὡς τὸ πεπέριον ††) ὀνομάσαντα παρέθε; ἔτος τοίνυν αὐτὸς ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Γεωργικῶν ἐμφανίζων τὴν τε χόνδρε χρῆσιν, καὶ μύςρον ὠνόμασε διὰ τέτων·

'Αλλ' ὁπότ' ἢ ἐρίφοιο νεοσφάγος, ἠέ κεν ἀρνός,
Ἢ αὐτε ὄρνιθος ἐφοπλίζεσθαι ἐδωδήν,
Χύδρα *) μὲν ἐκτρίψειας, ὑποφρώσας δ' ἐνὶ κοίλοις
Ἄγγισιν, εὐώδει δὲ μιγῆ ἅμα φῦρσον ἐλαίῳ·
Ζωμὸν δὲ βρομέοντα καταντλαὶς, πνῖγε δὲ πῶμα
'Αμφιβαλὼν **), φωκτὸν γὰρ ἀνοιδαίνει βαρὺ κρῖμνον·
Ἠρέμα δ' ἐν χλιάων κοίλοις ἐκδαίνεο μύςροις ***).

διὰ τέτων, ὦ θαυμασιώτατε, ὑπογράφει ὁ Νίκανδρος τὴν χρείαν τε τε χόνδρε καὶ τῆς ἐπτισμένης κριθῆς, ἐπιχεῖν κελεύων ἀρνὸς ἢ ἐρίφε ζωμὸν, ἢ ὄρνιθος. τὰ μὲν οὖν χίδρα, φησὶν, ἔκτριψον μὲν ἐν θυείᾳ, μίξας δ' ἔλαιον αὐτοῖς ἀναφύρασον. ἡνίκ' ἂν ἕψηται, τὸν ἐκ τῆς τοιᾶσδε σκευῆς ἀναβρομοῦντα ζωμὸν πυκνότερον τῇ ζωμηρύσει καταμίγνυε, μηδ' ἕτερον ἐπεγχέων, ἀλλ' αὐτὸν ἀπ' αὐτε ἀρυόμενος, πρὸς τὸ μηδὲν ὑπερζέσαι τε πιμελεςέρε. διὸ καὶ φησὶ, κατάπνιγε τὸ ὑπερζέον ἐπιθεὶς πῶμα· τὸ κριμνὸν ἔτω φωκτὸν γινόμενον διοιδεῖ. τελευταῖον δὲ πράως χλιαρὸν γενόμενον κοίλοις προσφέρε τοῖς μύςροις. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἱππόλοχος ὁ Μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα ἐπιςολῇ, δι' ἧς ἐμφανίζει Μακεδονικόν τι δεῖπνον πολυτελείᾳ τὰ πάντα πανταχε γενόμενα ὑπερβαλὸν, μνημονεύει, ὡς ἑκάςῳ τῶν δειπνούντων δοθέντων μύςρων χρυσῶν. ἐπεὶ δὲ φιλάρχαιος εἶναι θέλεις, καὶ ἐδὲν φὴς φθέγξασθαι, ὃ μὴ τῆς Ἀττικῆς ἐςὶ φωνῆς, ὦ φίλτατε, τί ἐςιν, ὃ λέγει Νικοφῶν, ὁ της ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς, ἐν τοῖς Χειρογάςορσιν; ἐγὼ γὰρ

†) γρ. μυσίλην. ††) γρ. πέπερι. *) γρ. Χίδρα. **) γρ. Ζωμὸν δὲ βρομέοντα κατάντλατον αὐτὸν ἀπ' αὐτε ἀρυόμενος, ἵνα μηδὲν ὑπερζῇ· πνῖγε δὲ πῶμα 'Αμφιβ. ***) γρ. Ἠρέμα δὲ χλιαρὸν (vel λιαρὸν) κοίλοις ἐξαίρεο μύςροις.

καὶ τοῦτον εὑρίσκω μνημονεύοντα τῶν μύστρων, ὅταν λέγῃ· Μεμβραδοπώλαις, ἀκρατοπώλαις, ἰσχαδοπώλαις, διφθεροπώλαις, ἀλφιτοπώλαις, μυστριοπώλαις, βιβλιοπώλαις, κοσκινοπώλαις, ἐγκριδοπώλαις, σπερματοπώλαις. τίνες γὰρ ἂν εἶεν οἱ μυστριοπῶλαι, ἢ οἱ τὰ μύστρα πωλοῦντες; μαθὼν οὖν ἐκ τούτων, ὦ καλέ μου Συραττικὲ, τὴν τοῦ μύστρου χρῆσιν, ἐμφορῶ τοῦ χόνδρου, ἵνα μὴ λέγῃς· Ἄκικύς εἰμι καὶ ὀλιγοδρανέω. τε-
p.127. θαύμακα δὲ καὶ, πῶς οὐκ ἐζήτησας, ὁ δὲ χόνδρος πόθεν, Μεγαρόθεν ἢ Θετταλικὸς, ὅθεν καὶ Μυρτίλος ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, παύομαι, ἔφη, ἐσθίων, ἄν με διδάξῃς, παρὰ τίσιν εἴρηνται οὗτοι οἱ χόνδροι. καὶ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη· Ἀλλ' οὐ φθονήσω σοι. ὁρῶν γὰρ λαμπροτάτην δεῖπνου παρασκευὴν, βούλομαι σε δίκην ἀλεκτρυόνος ἐμφορηθέντα τοῦ χόνδρου κορύξασθαι †), καὶ διδάσκειν ἡμᾶς, περὶ ὧν μέλλομεν ἐδεσμάτων μεταλαμβάνειν. καὶ ὃς δυσχεράνας ἔφη· Πόθεν σοι καὶ τὰ ἐδέσματα; μὴ γὰρ ἀναπαύσασθαί ἐστι ζητοῦντα ἀεί τι πρὸς τοὺς ὀψιμαθεῖς τούτους σοφιστάς. ἀλλὰ μὴν, ἔφη, καὶ περὶ τούτου σοι τὸν λόγον, ὁ Αἰμιλιανὸς, ἀποδώσω. λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ χόνδρου, Ἀντιφάνους παραθέμενος ἐξ Ἀντείας τάδε·

Ἐν ταῖς σπυρίσι δὲ τί ποτ' ἐστι, φίλτατε;
Ἐν ταῖς τρισὶ μὲν χόνδρος ἀγαθὸς Μεγαρικὸς,
Οὐ Θετταλικὸν τὸν χρηστὸν εἶναι, φασὶ δὲ ††).
Τῆς Φοινίκης σεμίδαλις ἐκ πολλῆς σφόδρα
Ἐξηττημένη *).

τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο δρᾶμα φέρεται καὶ ὡς Ἀλέξιδος, ἐν ὀλίγοις σφόδρα διαλλάττον. ἐν δὲ Πονήρᾳ πάλιν ὁ Ἄλεξις·

Καὶ χόνδρος ἔνδον ἐστὶ Θετταλικὸς πολύς.

χόνδρον δὲ εἴρηκε τὸ ῥόφημα Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν οὕτως·

Ἦ χόνδρον ἑψῶν, εἶτα μυῖαν ἐμβαλὼν
Ἐδίδου ῥοφεῖν ἄν.

†) γρ. κοκκύξασθαι. ††) γρ. χρηστὸν εἶναί φασι δέ;
*) γρ. Τῆς Φοινίκης σεμίδαλις ἐκ πολλῆς σφόδρ' ἐξ — ητημένη.

καὶ σεμιδάλεως δὲ μέμνηται, καὶ εἰ μὴ τὰ μαρτύρια κρατῶ. Στράττις ἐν Ἀνθρωπορέστῃ, καὶ Ἄλεξις ἐν Ἰσοστασίῳ. τὴν γενικὴν δὲ σεμιδάλιδος εἴρηκεν ὁ Στράττις ἐν τῷ αὐτῷ δράματι οὕτως·

Τῶν δὲ διδύμων ἐκγόνων σεμιδάλιδος.

τὰ δὲ ἐδέσματα ὠνόμασεν Ἀντιφάνης ἐν Διδύμοις οὑτωσί·

Ἀπέλαυσα πολλῶν καὶ καλῶν ἐδεσμάτων,
Πιών τε προπόσεις τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας,
Ἐστηνίων πως καταβεβρωκὼς σιτία
Ἴσως ἐλεφάντων τεττάρων.

Ἐχέτω τέλος ἥδε ἡ βίβλος, ἐπὶ τοῖς λόγοις τοῖς περὶ τῶν ἐδεσμάτων †) ἔχουσα τὴν καταστροφήν· ἀρχὴν γὰρ τοῦ δείπνου ἀπὸ τῶν ἑξῆς ποιησόμεθα. οὐ πρότερόν γε, ὦ Ἀθήναιε, πρὶν ἡμῖν διελθεῖν καὶ τὸ τοῦ Ἱππολόχου τὸ Μακεδονικὸν συμπόσιον. ἀλλ᾽ εἰ τοῦτό σοι φίλον, ὦ Τιμόκρατες, οὕτω παρασκευαζόμεθα.

†) γρ. περὶ τῶνδε τῶν ἐδεσμάτων.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΤΩΝ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

p.128. Ἱππόλοχος ὁ Μακεδὼν, ἑταῖρε Τιμόκρατες, τοῖς χρόνοις
C. 1. μὲν γέγονε κατὰ Λυγκέα καὶ Δοῦριν τοὺς Σαμίους, Θεοφράστου δὲ τοῦ Ἐρεσίου μαθητής· συνθήκας δ' εἶχε ταύτας πρὸς τὸν Λυγκέα, ὡς ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐστι μαθεῖν ἐπιστολῶν, πάντως αὐτῷ δηλοῦν, εἴ τινι συμπεριενεχθείη δείπνῳ πολυτελεῖ, τὰ ὅμοια κἀκείνου ἀντιπροπίνοντος αὐτῷ. ἑκατέρων οὖν σώζονται δειπνητικαί τινες ἐπιστολαί, Λυγκέως μὲν τὸ Λαμίας τῆς Ἀττικῆς αὐλητρίδος ἐμφανίζοντος δεῖπνον Ἀθήνησι γινόμενον Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ, ἐπίκλην δὲ Πολιορκητῇ, (ἐρωμένη δ' ἦν ἡ Λάμια τοῦ Δημητρίου) τοῦ δ' Ἱππολόχου τοὺς Καράνου τοῦ Μακεδόνος ἐμφανίζοντος γάμους. καὶ ἄλλαις δὲ περιετύχομεν τοῦ Λυγκέως ἐπιστολαῖς πρὸς τὸν αὐτὸν γεγραμμέναις Ἱππόλοχον, δηλούσαις τό τε Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως δεῖπνον Ἀφροδίσια ἐπιτελοῦντος Ἀθήνησι, καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως. δώσομεν δέ σοι ἡμεῖς καὶ αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ Ἱππολόχου σπανίως εὑρίσκεται, ἐπιδραμοῦμαί σοι τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα διατριβῆς ἕνεκα νῦν καὶ ψυχαγωγίας. ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς ἔφην, τοῦ Καράνου γάμους ἑστιῶντος, οἱ μὲν συγκεκλημένοι ἄνδρες ἦσαν εἴκοσιν *), οἷς καὶ κατακλιθεῖσιν εὐθέως ἐδόθησαν φιάλαι ἀργυραῖ ἑκάστῳ μία δωρεὰ †)· προεστεφανώθη δὲ καὶ ἕκαστος, πρὶν εἰσελθεῖν, στλεγγίδι χρυσῇ, πέντε δ' ἦν χρυσῶν ἑκάστη τι

*) γρ. ἦσαν ρ' καὶ εἴκοσι. †) γρ. δωρεάν.

τίμημα. ἐπεὶ δ' ἐξέπιον τὰς φιάλας, ἐν χαλκῷ πίνακι τῶν Κορινθίων κατασκευασμάτων ἄρτος ἑκάστῳ ἰσόπλατος ἐδόθη, ὄρνεις τε καὶ νῆσσαι, προσέτι δὲ καὶ φάτται, καὶ χὴν, καὶ τοιαύτη τις ἄλλη ἀφθονία σεσωρευμένη· καὶ ἕκαστος λαβὼν σὺν αὐτῷ πίνακι, τοῖς κατόπιν διεδίδου παισίν· ἄλλα δ' ἐδωδὰ (?) περιεφέρετο πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ μετὰ ταῦτα ἀργυροῦς πίναξ ἕτερος, ἐφ' ᾧ πάλιν ἄρτος μέγας, καὶ χῆνες, καὶ λαγωοὶ, καὶ ἔριφοι, καὶ ἕτεροι ἄρτοι πεπονημένοι, καὶ περιστεραὶ, καὶ τρυγόνες, πέρδικές τε, καὶ ὅσον ἄλλο πτηνῶν πλῆθος ἦν. ἐπεδώκαμεν οὖν, φησὶ, καὶ ταῦτα τοῖς δούλοις, καὶ ὡς ἅδην εἴχομεν βρώσεως, ἐχερνιψάμεθα. καὶ στέφανοι εἰσηνέχθησαν πολλοὶ παντοδαπῶν ἀνθέων· ἐπὶ πᾶσί τε χρυσαῖ στλεγγίδες, ὁλκὴν ἴσαι τῷ πρώτῳ στεφάνῳ. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰπὼν Ἱππόλοχος, ὡς Πρωτέας, ἀπόγονος p.129. ἐκείνου Πρωτέου, Λανίκης υἱοῦ, ἥτις ἐγεγόνει τροφὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, ἐπιπλεῖστον ἦν γὰρ πολυπότης †), καὶ ὡς ὁ πάππος αὐτοῦ Πρωτέας ὁ συγγενόμενος Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ὅτι πᾶσι προὔπιεν, ἑξῆς γράφει καὶ ταῦτα· Ἤδη δὲ ἡμῶν ἡδέως ἀπηλλοτριωμένων τοῦ σωφρονεῖν, ἐπεισβάλλουσιν αὐλητρίδες καὶ μουσουργοὶ καὶ σαμβυκίστριαί τινες Ῥόδιαι, ἐμοὶ μὲν γυμναὶ δοκῶ *), πλὴν ἔλεγόν τινες, ἔχειν χιτῶνας. ἀπαρξάμεναί τε ἀπῆλθον, καὶ ἐπεισῆλθον ἄλλαι φέρουσαι ληκύθους μύρου ἑκάστη δύο, συνδεδεμένας ἱμάντι χρυσῷ, τὴν μὲν ἀργυρᾶν, τὴν δὲ χρυσῆν, κοτυλιαίας, καὶ ἑκάστῳ προσέδωκαν. ἔπειτ' εἰσφέρεται πλοῦτος ἀντὶ δείπνου, πίναξ ἀργυροῦς ἐπὶ πάχος οὐκ ὀλίγον περίχρυσος ὅσος. ὥστε δέξασθαι μέγεθος χοίρου τινὸς ὀπτοῦ, καὶ σφόδρα μεγάλου, ὃς ὕπτιος ἐπέκειτο, τὴν γαστέρα δεικνὺς ἄνω πλήρη οὖσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἦσαν γὰρ ἐν αὐτῷ συνωπτημέναι κίχλαι, καὶ μῆτραι, καὶ συκαλλίδων πλῆθος ἄπειρον, καὶ ᾠῶν ἐπικεχυμέναι λέκιθοι, καὶ ὄστρεα, καὶ κτένες. καὶ ἑκάστῳ πεπυρωμένος αὐτοῖς πίναξιν ἐδόθη. μετὰ δὲ ταῦτα πιόντες ἐλάβομεν ἕκαστος ἔριφον ζέοντα ἐφ' ἑτέρῳ πάλιν πίνακι τοιούτῳ σὺν μύστροις χρυσοῖς. ὁρῶν οὖν τὴν δυσχωρίαν ὁ Κάρανος, κελεύει σπυρίδας ἡμῖν καὶ ἀρτοφόρα διὰ ἱμάντων ἐλεφαν-

†) γρ. ἐπὶ πλεῖστον ἔπινεν· ἦν γὰρ π. vel: ἔπινε πλεῖστον· ἦν γ. π.

*) γρ. ἐμοὶ μὲν δοκῶ, γυμναί.

τίνων πεπλεγμένα δοθῆναι, ἐφ' οἷς ἡσθέντες ἀνεκροτήσαμεν τὸν νυμφίον, ὡς καὶ τῶν δοθέντων ἡμῖν ἀναπεπτασμένων· ἔπειτα στέφανον πάλιν, καὶ διλήκυθον μύρου χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν, ἰσόσταθμον τοῖς προτέροις. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ἐπεισβάλλουσιν ἡμῖν οἱ κἀν τοῖς Χύτροις τοῖς Ἀθήνησι λειτουργήσαντες, μεθ' οὓς εἰσῆλθον ἰθύφαλλοι, καὶ σκληροπαῖκται, καί τινες καὶ θαυματουργοὶ γυναῖκες, εἰς ξίφη κυβιστῶσαι, καὶ πῦρ ἐκ τοῦ στόματος ἐκριπίζουσαι, γυμναί. ἐπεὶ δὲ καὶ τούτων ἀπηλλάγημεν, ἐκλαμβάνει πάλιν ἡμᾶς θερμός τις καὶ ζωρότερος ποτὸς οἴνων ὄντων ἡμῖν Θασίων, καὶ Μενδαίων, καὶ Λεσβίων, χρυσίδων πάνυ μεγάλων ἑκάστῳ προσ-
C. 2. ενεχθεισῶν. καὶ μετὰ τὸν πότον ὑέλους πίναξ δίπηχυς τὴν διάμετρον, ἐν θήκῃ κατακείμενος ἀργυρᾷ, πλήρης ἰχθύων ὀπτῶν πάντα γένη συνηθροισμένων, ἅπασί τε προσεδόθη, καὶ ἀργυροῦν ἀρτοφόρον ἄρτων Καππαδοκίων· ὧν τὰ μὲν ἐφάγομεν, τὰ δὲ τοῖς θεράπουσιν ἀποδεδώκαμεν †). καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας ἐστεφανούμεθα. καὶ πάλιν στλεγγίδας ἐλάβομεν χρυσᾶς, διπλασίους τῶν πρότερον, καὶ ἄλλο διλήκυθον μύρου. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ἐξαλλόμενος τῆς κλίνης ὁ Πρωτέας αἰτεῖ σκύφον χοαῖον, καὶ πληρώσας οἴνου Θασίου, ὀλίγον τε ἐπιῤῥάνας ὕδατος, ἐξέπιεν, ἐπειπών·

Ὁ πλεῖστα πίνων πλεῖστα κ' εὐφρανθήσεται.

καὶ ὁ Κάρανος ἔφη· Ἐπεὶ πρῶτος ἔπιες, ἔχε πρῶτος καὶ τὸν σκύφον δῶρον. τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι ἐὰν πίωσιν, ἔσται γέρας. ἐφ' οἷς λεχθεῖσιν

— ` — οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν

ἁρπάζοντες κἄλλος ἄλλον φθάνοντες. εἷς δὲ τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν, ἄθλιος, οὐ δυνάμενος πιεῖν, ἀνακαθίσας ἔκλαιεν ἄσκυφος γενόμενος. καὶ ὁ Κάρανος αὐτῷ χαρίζεται κενὸν τὸ
p.130. ἔκπωμα. ἐπὶ τούτοις χορὸς εἰσῆλθεν ἀνθρώπων ἑκατὸν ἐμμελῶς ᾀδόντων γαμικὸν ὕμνον· μεθ' οὓς ὀρχηστρίδες διεσκευασμέναι τρόπον Νηρηΐδων, αἱ δὲ Νυμφῶν. τοῦ ποτοῦ δὲ *) προϊόντος, καὶ τῆς ὥρας ὑποσκιαζούσης, ἀναπεταννύουσι τὸν οἶκον, ἐν ᾧ κύκλῳ ὀθόναις διείληπτο πάντα λευκαῖς. καὶ

†) γρ. ἐπιδεδώκαμεν. *) γρ. πότου δέ.

ἀναπετασθεισῶν, δᾳδες ἐφάνησαν, λάθρα κατὰ μηχανὰς σχασθέντων τῶν φραγμάτων, καὶ Ἔρωτες, καὶ Ἀρτέμιδες, καὶ Πᾶνες, καὶ Ἑρμαῖ, καὶ τοιαῦτα πολλὰ εἴδωλα, ἀργυροῖς δᾳδοῦχοῦντα λαμπτῆρσι. θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν τεχνιτείαν, Ἐρυμάνθειοι τῷ ὄντι σύαγροι κατὰ πινάκων τετραγώνων χρυσομίτρων σιγύναις ἀργυραῖς διαπεπερονημένοι περιεφέροντο ἑκάστῳ. καὶ τὸ θαυμάσιον, ὅτι παρειμένοι καὶ καρηβαροῦντες ὑπὸ τῆς μέθης, ὁπότε τι τῶν ἀγομένων θεασαίμεθα, πάντες ἐξενήφομεν, ὀρθοί, τὸ δὴ λεγόμενον, ἀνιστάμενοι. ἔνασσον οὖν οἱ παῖδες εἰς τὰς εὐτυχεῖς σπυρίδας, ἕως ἐσάλπισε τὸ εἰωθὸς τοῦ τελευταίου δείπνου σημεῖον· οὕτω γὰρ τὸ Μακεδονικὸν οἶσθα ἔθος ἐν ταῖς πολυανθρώποις εὐωχίαις γινόμενον. καὶ ὁ Κάρανος, ἄρξας ποτοῦ μικροῖς ἐκπώμασι, περισοβεῖν ἐκέλευε τοῖς παισίν. ἐπίνομεν οὖν εὐμαρῶς, ὥσπερ ἀντίδοτον ἐκ τῆς προτέρας ἀκρατοποσίας λαμβάνοντες. ἐν τούτῳ δὲ ὁ γελωτοποιὸς εἰσῆλθε Μανδρογένης, ἐκείνου Στράτωνος τοῦ Ἀττικοῦ, ὥς φασιν, ἀπόγονος, καὶ πολλοὺς κατέρρηξεν ἡμῶν γέλωτας. καὶ μετὰ ταῦτα ὠρχεῖτο μετὰ τῆς γυναικὸς ἔτη ἤδη οὔσης ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα. καὶ τελευταῖαι ἐπεισῆλθον ἐπιδόρπιαι τράπεζαι· τραγήματά τ' ἐν πλεκτοῖς ἐλεφαντίνοις ἐπεδόθη πᾶσι, καὶ πλακοῦντες ἅπασα γένη Κρητικῶν καὶ τῶν σῶν, ἑταῖρε Λυγκεῦ, Σαμιακῶν καὶ Ἀττικῶν, αὐταῖς ταῖς ἰδίαις τῶν πεμμάτων θήκαις. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναστάντες ἀπηλλαττόμεθα νήφοντες, νὴ τοὺς θεούς, διὰ τὸν φόβον τοῦ πλούτου, ὃν ἐλάβομεν. σὺ δὲ μόνον ἐν Ἀθήναις μένων εὐδαιμονίζεις *), τὰς Θεοφράστου θέσεις ἀκούων, θύμα καὶ εὔζωμα καὶ τοὺς καλοὺς ἐσθίων στρεπτούς, Λήναια καὶ Χύτρους θεωρῶν. ἡμεῖς δ' ἐκ τοῦ Καράνου δείπνου πλοῦτον ἀντὶ μερίδων εὐωχηθέντες, νῦν ζητοῦμεν, οἱ μὲν οἰκίας, οἱ δὲ ἀγρούς, οἱ δὲ ἀνδράποδ' ὠνήσασθαι. εἰς ταῦτα, ὦ ἑταῖρε Τιμόκρατες, ἀποβλέπων, τίνι συγκρῖναι ἔχεις τῶν Ἑλληνικῶν δείπνων τὸ προκείμενον τοῦτο συμπόσιον; ὁπότε καὶ Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Οἰνομάῳ ἢ Πέλοπι διαπαίζων ἔφη·

Τί δ' ἂν Ἕλληνες μικροτράπεζοι φυλλοτρῶγες δράσειαν· C. 3.
ὅπου τέτταρα λήψῃ

*) γρ. σεαυτὸν εὐδαιμονίζεις.

Κρέα μικρὰ ὀβολῶ. παρὰ δ' ἡμετέροις προγόνοισιν ὅλους βῶς
Ὀπτῶσιν, ἐλάφους, ἄρνας. τὸ τελευταῖον δ' ὁ μάγειρος
ὅλον
Τέρας ὀπτήσας μεγάλῳ βασιλεῖ, θερμὴν παρέθηκε κά-
μηλον.

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι, καὶ αὐτὸς τῶν βαρβάρων ἐμφανίζων τὴν μεγαλειότητα, φησίν·

Εἶτ' ἐξένιζε, παρετίθει δ' ἡμῖν ὅλους.
p.131. Ἐκ κριβάνου βῶς. καὶ τίς εἶδεν πώποτε
Βῶς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων!
Καί, καὶ μὰ Δί', ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
Παρέθηκεν ἡμῖν· ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πρωτεσιλάῳ, διασύρων τὸ τῶν Ἰφικράτους γάμων συμπόσιον, ὅτε ἤγετο τὴν Κότυος τοῦ Θρακῶν βασιλέως θυγατέρα, φησί· Κἂν ταῦτα ποιῇς, ὥσπερ φράζω, λαμπροῖς Δείπνοις δέχεθ' ὑμᾶς *), οὐδὲν ὁμοίως Τοῖς Ἰφικράτους τοῖς ἐν Θρᾴκῃ. καί τοι φασὶ φιλοκάλως αὐτὰ γενέσθαι· Κατὰ τὴν ἀγορὰν μὲν ὑπεστρῶσθαι Στρώματα μὲν ἁλουργὰ μέχρι τῆς ἄρκτου· Δειπνεῖν δ' ἄνδρας βουτυρόφαγ' αὐχμηροκόμας μυριοπληθεῖς· Τοὺς δὲ λέβητας χαλκοῦς εἶναι μείζους λάκκων δωδεκακλίνων· Αὐτὸν δὲ Κότυν περιεζῶσθαι, ζωμόν τε φέρειν ἐν χοῒ χρυσῇ, Καὶ γευόμενον τῶν κρατήρων, πρότερον μεθύειν τῶν πινόντων· Αὐλεῖν δ' αὐτοῖς Ἀντιγενίδαν, Ἀργᾶν δ' ᾄδειν, καὶ κιθαρίζειν Κηφισόδοτον τὸν Ἀχαρνῆθεν· μέλπειν δ' ᾠδαῖς τοτὲ μὲν Σπάρτην Τὴν εὐρύχορον, τοτὲ δ' αὖ Θήβας τὰς ἑπταπύλους, τὰς ἁρμονίας μεταβάλλειν **). Φερνάς τε λαβεῖν δύο μὲν ξανθῶν ἵππων ἀγέλας, χρυσοῦν τε σάκος, φιάλην τε λεπαστὴν †), χιόνος τε πρόχουν, κέγχρων τε χύτραν, βολβῶν τε σιρὸν ††) δωδεκάπηχυν, Καὶ πολυπόδων ἑκατόμβην. ταῦτα μὲν οὕτως φασὶ ποιῆσαι Κότυν ἐν Θρᾴκῃ γάμον Ἰφικράτει. τούτων δ' ἔσται πολὺ σεμνότερον καὶ λαμπρότερον παρὰ δεσποσύνοις τοῖς ἡμετέροις. τί γὰρ ἐκλείπει δόμος ἡμέτερος; ποίων ἀγα-

*) γρ. δέξεθ' ὑμᾶς, vel fort. ἡμᾶς. **) γρ. τάς θ' ἁρμονίας μ. †) γρ. φιάλην τε καὶ λεπ. ††) γρ. σειράν.

θεῶν; οὐ σμύρνης καὶ Συρίας †) ὀδμαὶ, λιβάνου τε πνοιαὶ, τερενοχρῶτες μαζῶν ὄψεις, ἄρτων, ἀμύλων, πολυποδείων, χολίκων, δημοῦ, φυσκῶν, ζωμοῦ, τεύτλων, θρίων, λεκίθου, σκορόδων, ἀφύης, σκόμβρων, ἐνθρυμματίδων, πτισάνης, ἀθάρης, κυάμων, λαθύρων ὤχρων, δολίχων μέλιτος ††), τυροῦ, χορίων, πυρῶν, καρύων, χόνδρου. κάραβοι ὀπτοὶ, τευθίδες ὀπταὶ, κεστρεὺς ἑφθὸς, σηπίαι ἑφθαὶ, μύραινα ἑφθὴ, κωβιοὶ ἑφθοὶ, θυννίδες ὀπταὶ, φυκίδες ἑφθαὶ, βάτραχοι, πέρκαι, συνόδοντες, ὄνοι, βατίδες, ψῆτται, γαλεὸς, κόκκυξ, θρίσσαι, νάρκαι, ῥείνης τεμάχη, σχαδόνες, βότρυες, σῦκα, πλακοῦντες, μῆλα, κράνειαι ῥοαὶ, ἕρπυλλος, μήκων, ἀχράδες, κνῆκος, ἐλάαι, στέμφυλα, ἀμητες, πράσα, γήτεια, κρόμμυα, φύση, βολβοὶ, καυλοὶ, σίλφιον, ὄξος, μάραθρον, φακῆ, τέττιγες ὀπτοὶ, κάρδαμα, σήσαμα, κήρυκες, ἅλες, πίνναι, λεπάδες, μύες, ὄστρεα, κτένες, ὄρκυνες· καὶ πρὸς τούτοις ὀρνιθαρίων ἀφάτων πλῆθος, νηττῶν, φαττῶν, χῆνες, στρουθοὶ, κίχλαι, κόρυδοι, κίτται, κύκνοι, πελεκὰν, κίγκλοι, γέρανος, ταοῦ τοῦ χάσκοντος διατειναμένη διὰ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν πλευρῶν διακόψεις τὸ μέτωπον. οἶνος δέ σοι λευκὸς, γλυκὺς, αὐθιγενὴς, ἡδὺς, καπνίας. Λυγκεὺς δ' ἐν Κενταύρῳ διαπαίζων τὰ Ἀττικὰ δεῖπνά φησι· C. 4.

> Μάγειρ', ὁ θύων ἐστὶν ὁ δειπνίζων τ' ἐμὲ
> Ῥόδιος· ἐγὼ δ' ὁ κεκλημένος Περίνθιος.
> Οὐδέτερος ἡμῶν ἥδεται τοῖς Ἀττικοῖς
> Δείπνοις· ἀηδία γάρ ἐστιν Ἀττικὴ,
> Ὥσπερ ξενική *). παρέθηκε πίνακα γὰρ μέγαν p.132.
> Ἔχοντα μικροὺς πέντε πινακίσκους, ἐν ᾧ
> Τούτων ὁ μὲν ἔχει σκόροδον, ὁ δ' ἐχίνους δύο,
> Ὁ δὲ θρυμματίδα γλυκεῖαν, ὁ δὲ κόγχας δέκα,
> Ὁ δ' ἀντακαίου μικρόν. ἐν ὅσῳ δ' ἐσθίω,
> Ἕτερος ἐκεῖν', ἐν ὅσῳ δ' ἐκεῖνος, τοῦτ' ἐγὼ
> Ἠφάνισα. βούλομαι δ' ἐγὼ, βέλτιστε, συγκαμεῖν
> Καὶ τοῦτό γ'. ἀλλ' ἀδύνατα βούλομαι·
> Οὔτε στόματα γὰρ, οὔτε χείλη πέντ' ἔχω.
> Ὄψιν μὲν ἔχει τὰ τοιαῦτα ποικίλην,

†) γρ. σμύρνης Συρίας. ††) γρ. λαθύρων, ὤχρων, δολίχων, μέλ. *) γρ. Ὡς πὰρ ξένοις γε.

'Αλλ' ὀυθὲν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν γαστέρα.
Κατέπλησα γὰρ τὸ χεῖλος, οὐκ ἐνέπλησα δέ.
Τί οὖν, ἔχεις ὄστρεια πολλά; πίνακά μοι
Τούτων παραθήσεις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ μέγαν.
Ἔχεις ἐχίνους; ἕτερος ἔσται σοι πίναξ.
Αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἐπριάμην ὀκτὼ ὀβολῶν.
'Οψάριον αὐτὸ τοῦτο παραθήσεις μόνον,
Ἵνα ταυτὰ πάντες, μὴ τὸ μὲν ἐγὼ, τὸ δ' ἕτερος.

Δρομέας δ' ὁ παράσιτος, ἐρωτήσαντός τινος αὐτὸν, ὥς φησιν ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρος, πότερον ἐν Ἄστει γίνεται βελτίω δεῖπνα, ἢ ἐν Χαλκίδι, τὸ προοίμιον εἶπε τῶν ἐν Χαλκίδι δείπνων χαριέστερον εἶναι τῆς ἐν Ἄστει παρασκευῆς· τὸ πλῆθος τῶν ὀστρέων καὶ τὴν ποικιλίαν προοίμιον εἰπὼν δείπνου. Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολειπούσῃ μάγειρόν τινα παράγων ποιεῖ τάδε λέγοντα·

Πόσοι τὸ πλῆθός εἰσιν οἱ κεκλημένοι
Εἰς τοὺς γάμους, βέλτιστε, καὶ πότερ' Ἀττικοὶ
Ἅπαντες, ἢ κἀκ τοῦ 'μπορίου τινές; τί δὲ
Τοῦτ' ἔστι πρός σε τὸν μάγειρον τῆς τέχνης;
Ἡγεμονία τίς ἐστιν αὐτῆς, ὦ πάτερ,
Τὸ τῶν ἐδομένων †) τὰ στόματα προειδέναι.
Οἷον, Ῥοδίους κέκληκας; εἰσιοῦσι δὸς
Εὐθὺς ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπάσαι
Ἀποζέσας σίλουρον ἢ λεβίαν, ἐφ' ᾧ
Χαριῇ πολὺ μᾶλλον, ἢ μυραίνην προσεγχέας.
Ἀστεῖον ὁ σιλουρισμός.. ἂν Βυζαντίους
Ἀψινθίῳ σφοδῷ δεῦσον ὅσ' ἂν παρατίθῃς ††),
Κάθαλα ποίησον πάντα κ' ἐσκοροδισμένα.
Διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἰχθύων
Πάντες βλιχανώδεις εἰσὶ καὶ μεστοὶ λάπης †††).

Μένανδρος δ' ἐν Τροφωνίῳ·

Ξένῳ τὸ δεῖπνόν ἐστιν ὑποδοχῆς τινος.
Ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείρῳ τοῦτο γάρ.
Οἷον τὰ μὲν νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια,

†) γρ. — τί δὲ Τοῦτ' ἔστι πρός σε τὸν μάγειρον; τῆς τέχνης Ἡγεμονία τίς ἐστιν αὕτη γ', ὦ πάτερ, Τὸ τῶν ἐδ. ††) γρ. σφι δεῦσον, ὅσα γ' ἂν παρατιθῇς. †††) γρ. βλιχώδεις εἰσὶ καὶ μεστοὶ λάπης.

Ἐν προσφάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα
Καὶ παντοδαποῖς, τοῖς ἀλμίοις μὲν οὐ πάνυ
Ἁλίσκετ᾽, ἀλλ᾽ οὕτως παρέργως ἅπτεται·
Τὰς δ᾽ ὀνθυλεύσεις καὶ τὰ κεκαρυκευμένα
Μᾶλλον προσεδέξατ᾽. εἰ δέ τις ἔρχεται
Ἀρκαδικὸς τοὐναντίον.
Ἀθάλασσος *) ἐν τοῖς λοπαδίοις ἁλίσκεται.
Ἰωνικὸς πλέταξ ὑποστάσεις ποιῶν,
Κάνδαυλον ὑποβινητιῶντα βρώματα.

ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀνασόμωσιν βρώμασιν, p.133.
ὥσπερ ταῖς ἀλμάσιν ἐλάαις, ἃς κολυμβάδας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Γήρᾳ φησίν·

Ὦ πρεσβῦτα, πότερα φιλεῖς τὰς δρυπετεῖς
Ἑταίρας, ἢ τὰς ὑποπαρθένους, ἁλμάδας ὡς ἐλάας στιφράς;

Φιλήμων δ᾽ ἐν Μετιόντι ἢ Ζωμίῳ·

Ἰχθύς τίς σοι ἐφαίνεθ᾽ ἑφθὸς, μικρὸς, ἣν ἀκήκοας,
Ἅλμη τε λευκὴ καὶ παχεῖ᾽ ὑπερβολῇ,
Κοὐχὶ λοπάδος προσῶζεν, οὐδ᾽ ἡδυσμάτων.
Ἐβόων ἅπαντες, ὡς ἀγαθὴν ἅλμην ποιεῖς!

εἴσθιον δὲ καὶ τέττιγας καὶ κέρκωπας ἀνασομώσεως χάριν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ· Πρὸς θεῶν, ἐρᾷς τέττιγα φαγεῖν καὶ κερκώπην θηρευσαμένη καλάμῳ λεπτῷ. ἔστι δ᾽ ἡ κερκώπη ζῶον ὅμοιον τέττιγι καὶ τρυγονίῳ, ὡς Σπεύσιππος παρίστησιν ἐν τετάρτῳ Ὁμοίων. μνημονεύει αὐτῶν Ἐπίλυκος ἐν Κωραλίσκῳ. Ἄλεξις ἐν Θράσωνί φησι·

Σοῦ δ᾽ ἐγὼ λαλιστέραν
Οὐπώποτ᾽ εἶδον οὔτε κερκώπην, γύναι,
Οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν᾽, οὐ τρυγόν᾽, οὐ τέττιγα.

Νικόστρατος δ᾽ ἐν Ἄβρᾳ·

Πίναξ ὁ πρῶτος τῶν μεγάλων ἡγήσεται,
Ἔχων ἐχῖνον, ὠμοτάριχον, κάππαριν,
Θρυμματίδα, τέμαχος, βολβὸν ἐν ὑποτρίμματι.

ὅτι δ᾽ εἴσθιον διὰ τὴν ἀνασόμωσιν καὶ τὰς δι᾽ ὄξους καὶ νά-

*) γρ. Ἐκ τῆς ὀρεινῆς, Ἀρκαδικὸς, τοὐναντίον Ἀθάλασσος.

πυος γογγυλίδας, σαφῶς παρίστησιν Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν, λέγων οὕτως·

Γογγυλίδος δισσὴ γὰρ ἰδ' ἐκ ῥαφάνοιο γενέθλη,
Μακρή τε, στιφρή τε, φαείνεται ἐν πρασιῇσι.
Καὶ τὰς μὲν κνύκοσον ἀποβλήνας βορέησι
Προσφιλέας χειμῶνι καὶ οἰκεροῖσιν ἀεργοῖς.
Θερμοῖς δ' ἰκμανθεῖσαι ἀναζωσσ' ὑδάτεσσι.
Τμῆγε δὲ γογγυλίδος ῥίζας καὶ ἀκαρφέα φλοιὸν,
Ἦκα καθηράμενος λεπταργέας, ἠελίῳ δὲ
Αὐήνας ἐπὶ τυτθὸν, ὅτ' ἐν ζεστῷ ἀποβάπτων
Ὕδατι ἱδρυμένην πολέας ἐμβάπτισον ἅλμῃ.
Ἄλλοτε δ' αὖ λευκὸν γλεῦκος συστάμνισον ὄξει,
Ἶσον ἴσῳ· τὰς δ' ἐντὸς ἐπιστύψας ἁλὶ κρύψαις.
Πολλάκι δ' ἀσαφίδος προχέας τριπτῆρι λεήνας,
Σπέρματά τ' ἐνδάκνοντα σινήπυος. εἰν ἑνὶ δὲ τρὺξ
Ὄξεος ἰκμάζουσα, καὶ ὠμοτέρην ἐπὶ κόρσην.
Ὥριον ἁλμαίην ἄμυσαι *) κεχρηόσι δαίτης.

Δίφιλος δ' ἢ Σώσιππος ἐν Ἀπολειπούσῃ·

Ἔστιν ἔν δ' ὄξος ὀξύ σοι,
Ὑπολαμβάνω, παιδάριον, ὅπου εἰλήφαμεν,
Ἄριστα τάτοις πάντα πιέσω, καὶ πυκνὰ,
Ἡ φυλὰς, ἣ δριμεῖα περιοισθήσεται.
Τῶν πρεσβυτέρων γὰρ ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων
Ἀναστομεῖ τάχιστα τ' αἰσθητήρια,
Τό τε νωκαρῶδες καὶ κατημβλυωμένον
Ἐσκέδασε, κἀποίησεν ἡδέως φαγεῖν.

p.134. Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις ἐν τοῖς συμποσίοις φησὶ τὰς Ἀττικὰς καὶ ὀρχεῖσθαι ὑποπιόντας·

Τοῦτο γὰρ νῦν ἐστί σοι
Ἐν ταῖς Ἀθήναις ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον·
Ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθὺς, ἂν οἴνα μόνον
Ὀσμὴν ἴδωσιν. συμφορὰν λέγεις, ἄρ' ἂν
Φαίνης ἂν, εἰς συμπόσιον εἰσελθὼν ἄφνω **).
Καὶ τοῖς μὲν ἀγενείοις ἴσως ἔπεστί τις
Χάρις· ἀλλ' ἐπὰν δὴ τὸν γόητα Θεόδοτον,
Ἢ τὸν παραμασύντην ἴδω τὸν ἀνόσιον,

*) γρ. ἄρυσαι. **) γρ. συμφορὰν σέ γ' εἰσορᾶν Φαίης ἂν εἰς συμπόσιον εἰσελθὼν ἄφνω.

Καυκιζόμενον τὰ λευκά, τὸν ἄβαλλόν θ' ἅμα †)
Ἥδιστον, ἀναπήξαιμ' ἂν αὐτὸν ἐπὶ τῶ ξύλω λαβών.

…ήποτε δὲ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Καρσὶ κατὰ τὸ Ἀττικὸν ἔθος …ῆς ὀρχήσεως κωμῳδεῖ τινα τῶν σοφῶν, ὡς παρὰ δεῖπνον …ρχέμενον, λέγων ἔτως·

— οὐχ ὁρᾷς ὀρχέμενον
Ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; ἐδ' αἰσχύνεται,
Ὁ τὸν Ἡράκλειτον πᾶσιν ἐξηγέμενος,
Ὁ τὴν Θεοδέκτε μόνος ἀνευρηκὼς τέχνην,
Ὁ τὰ κεφάλαια συγγράφων Εὐριπίδῃ.

…ύτοις ἐδ' ἀναρμόσως ἂν τις ἐπενέγκαι τὰ Ἐρίφῳ τῷ κω- …ικῷ ἐν Αἰόλῳ εἰρημένα τάδε·

Λόγος γάρ ἐς' ἀρχαῖος ἐ κακῶς ἔχων·
Οἶνον λέγεσι τὲς γέροντας, ὦ πάτερ,
Πείθειν χορεύειν ἐ θέλοντας.

Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰσοςάσιόν φησιν·

Ἀπὸ συμβολῶν ἔπινον, ὀρχεῖσθαι μόνον
Βλέποντες, ἄλλο δ' ἐδὲν, ὄψων ὀνόματα,
Καὶ σιτίων ἔχοντες ὄψον, κάραβος ††),
Καὶ κωβιὸς, καὶ σεμίδαλις.

Ἀττικὸν δὲ δεῖπνον οὐκ ἀχαρίςως διαγράφει Μάτρων C. 5. ὁ παρῳδὸς, ὅπερ διὰ τὸ σπάνιον οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι ὑμῖν, ἄνδρες φίλοι, ὁ Πλέταρχος ἔφη, ἀπομνημονεῦσαι·

Δεῖπνά μοι ἔννεπε, Μῦσα, πολύτροφα καὶ μάλα πολλά,
Ἃ Ξενοκλῆς ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις δείπνισεν ἡμᾶς.
Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λιμός.
Οὗ δὴ καλλίςες ἄρτες ἴδον ἠδὲ μεγίςες,
Λευκοτέρες χιόνος, ἔσθειν δ' ἀμύλοισιν ὁμοίες·
Τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο πεπτομενάων.
Αὐτὸς δὲ Ξενοκλῆς ἐπεπωλεῖτο ςίχας ἀνδρῶν.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' ἐδὸν ἰὼν, σχεδόθεν δέ οἱ ἦν παράσιτος
Χαιρεφόων, πεινῶντι λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
Νήςης *), ἀλλοτρίων εὖ εἰδὼς δειπνοσυνάων.
Τῷ δὲ μάγειροι μὲν φόρεον πλῆσάν τε τραπέζας,
Οἷς ἐπιτετράφαται μέγας ἐρανὸς ὀπτανιάων,

†) γρ. τὸ νάβλον θ' ἅμα. ††) γρ. ἄλλο δ' ἐδὲν. ὄψων ὀνόματα Καὶ σιτίων ἔχοντες, οἷον Κάραβος. *) γρ. Νῆςις.

Ἡμὶν ἐπισπεῦσαι δεῖπνα χρόνιον, ἠδ' ἀναμεῖναι.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες λαχάνοις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλον·
Ἀλλ' ἐγὼ ἐ πιθόμην, ἀλλ' οἴσθιον εἴδατα πάντα,
p.135. Βολβὰς, ἀσπάραγόν τε, καὶ ὄστρεα μυελόεντα,
Ὠμοτάριχον ἐῶν χαίρειν Φοινίκιον ὄψον.
Αὐτὰρ ἐχίνας ῥίψα καρηκομόωντας ἀκάνθαις·
Οἱ δὲ κυλινδόμενοι καναχὴν ἔχον ἐν ποσὶ παίδων,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠιόνος κλύζεσκε·
Πολλὰς δ' ἐκ κεφαλῆς προθελύμνας εἷλκον ἀκάνθας.
Ἡ δὲ Φαληρικὴ ἦλθ' ἀφύη, Τρίτωνος ἑταίρη,
Ἄντα παρειάων σχομένη ῥυπαρὰ κρήδεμνα.
Τὰς δ' ὁ Κύκλωψ ἐφίλει, καὶ ἐν ὄρεσιν ἐξεπεφύκει,
Πίννας ἦλθε φέρων καὶ ἄμυλα ἠχήεντα †),
Ἃς καταφυγότριχες πέτρης ††) λευκὸν τρέφει ὕδωρ.
Ψῆττά τε χονδροφυὴς καὶ τρίγλη μιλτοπάρῃος·
Τῇ γ' ἐγὼ ἐν πρώτοις ἐπέχον κρατερώνυχα χεῖρα,
Οὐδ' ἔφθην τρώσας ἵνα οἴασε Φοῖβος Ἀπόλλων*).
Ὡς δ' εἶδον Στρατοκλῆ, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
Τρίγλης ἱπποδάμοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχοντα,
Ἅψ δ' ἑλόμην χάρμῃ, λαιμὸν δ' ἄπληστον ἄμυξα.
Ἦλθε δὲ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Σηπίη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Ἡ μόνη ἰχθὺς ἐοῦσα τὸ λευκὸν καὶ μέλαν οἶδε.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον, λίμνης ἐρικυδέα γόγγρον,
Κείμενον ἐν λοπάδεσσ'· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τραπέζας.
Τῷ δὲ μετ' ἴχνια βαῖνε θεὰ λευκώλενος ἰχθὺς
Ἔγχελυς, ἣ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσι μιγῆναι,
Ἐγ κοιτῶν', ὅθεν ἐγχέλεων γένος ἀγροτεράων
Παμμεγέθης· ἣν οὐδὲ δύ' ἀνέρες ἀθλητῆρες,
Οἷοι ἄρ' Ἀστύαναξ τε καὶ Ἀντήνωρ ἐγένοντο,
Ῥηϊδίως ἐφ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
Τρισπίθαμοι γὰρ ταίγε, καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα κατὰ στέγας ἦλθ' ὁ μάγειρος,
Σείων ὀψοφόρας πίνακας κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι χύτραι ἕποντο·
Αὐτὰρ ἐπ' Εὔβοιαν**) λοπάδες τόσαι ἐσιχόωντο.

†) γρ. καὶ τήθη μυελόεντα, vel καὶ ὀσμύλι' ἠχήεντα.
††) γρ. Ἃ κατὰ φυκότριχος π. *) γρ. Οὐδ' ἔφθην τρώγειν, ἐπεὶ ἄασε Φοῖβος Ἀ. **) γρ. ἀπ' Εὐβοίας.

Ἶρις δ᾽ ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος, ὠκέα τευθὶς,
Πέρκη τ᾽ ἀνθεσίχρως, καὶ ὁ δημοτικὸς μελάνουρος,
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἕπετ᾽ ἰχθύσιν ἀθανάτοισιν.
Οἴη †) δ᾽ αὖ θύννα κεφαλὴ θαλαμηϊάδαο ††)
Νόσφιν ἀφειστήκει κεχολωμένη ἕνεκα τευχέων
Αἰρομένων· τὸ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι.
Ῥίνη, τὴν φιλέουσι περισσῶς τέκτονες ἄνδρες,
Τρηχεῖ᾽, ἀλλ᾽ ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἧς σαρκὸς δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ὀπτάλεος δ᾽ εἰσῆλθε πελώριος ἱππότα κεστρεὺς,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δυώδεκα σαργοὶ ἕποντο.
Κυανόχρως δ᾽ ἀμίας ἐπὶ τοῖς μέγας, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε Ποσειδάωνος ὑποδμώς.
Καρίδες θ᾽, αἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰσὶν ἀοιδοὶ· p.136
Αἳ δὴ ἰδεῖν κυφαὶ μὲν ἔσαν, χρησταὶ δὲ πάσασθαι.
Χρύσοφρυς, ὃς κάλλιστος ἐν ἄλλοις ἵσταται ἰχθὺς,
Κάραβος, ἀστακὸς αὖτε λιλαίετο θωρήσσεσθαι
Ἐν μακάρων δείπνοις· τοῖς δαιτυμόνες χέρ᾽ ἐφέντες,
Ἐν στόμασίν τ᾽ ἔθεσαν, καὶ ἀπήγαγον ἄλλυδις ἄλλον.
Τῶν δ᾽ ἄρ᾽ ἔλοψ κρείων δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οὗ πλήρης περ ἐὼν κρατερὸς †††) παλάμῃ ἐπορέχθη *),
Γεύσασθ᾽ ἱμείρων· τὸ δέ γ᾽ ἀμβροσίη μοι ἔδοξεν
Εἶν᾽, ἣν δαίονται μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
Μύραιναν δ᾽ ἐπέθηκε φέρων τὸ κάλυμμα τραπέζης,
Ζώνην δ᾽, ἣν φορέεσκεν ἀγαλλομένη περὶ δειρὴν,
Εἰς λέχος ἡνίκ᾽ ἔβαινε δρακοντιάδῃ μεγαθύμῳ.
Σάνδαλα δ᾽ αὖ παρέθηκαν ἀεὶ γενῆ **) ἀθανατάων,
Ὧν βάγλωσσος ἔναιεν ἐν ἅλμῃ μορμυρούσῃ.
Κίχλας δ᾽ ἐξείης ἡβήτορας ὑψιπετήεις,
Καὶ πέτρας καταβοσκομένας, θυάδας θ᾽ ὑδατίνας.
Ἐν δ᾽ ἀναμὶξ σάργοι τε, καὶ ἵππουροι, γλάνιές τε,
Μορμύρος ἄν τάδ᾽ ἔην, μεγάλη σπάρος, ἧς ὁ μάγειρος ***)
Σίζοντας παρέθηκε φέρων, κνίσσωσε δὲ δῶμα·
Τῶν ἔλεγεν δαίνυσθαι, ἐμοὶ δέ γε θηλυτεράων
Εἶναι βρώματ᾽ ἔδοξεν. ἐπεὶ δ᾽ ὥρμαινον ἐπ᾽ ἄλλα.
Κεῖτο δέ τις βοτάνη, ἧς οὐδεὶς ἥπτετο δείπνῳ,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι περ λοπάδων διεφαίνετο χῶρος.

†) γρ. Οἴη. ††) γρ. θαλαμωνιάδαο. †††) γρ. κρατερῶς. *) γρ. ἐπορέχθην. **) γρ. ἀειγενῆ. ***) γρ. Μορμύρος, ἄντα δ᾽ ἔην γαλέη, σπάρος, ἃς ὁ μ.

Ἑξῆς κόσσυφος ἦλθε μόνος, γεύσασθαι ἑτοῖμος·
Οὐ μὴν ἐδ' ἄρ' ἄθικτος ἔην, πόθεον δὲ καὶ ἄλλοι.
Κωλῆν δ' εἰσεῖδον, πῶς ἔτρεμεν, ἐν δὲ σίναπυ
Κεῖτ' ἀγχῦ γλυκὺ πλεῖονα, χρυσὸς ὧν ἀπεφύκων †).
Γευσάμενος δ' ἔκλαιον, ὅτ' αὔριον ἐκέτι ταῦτα
Ὄψομαι, ἀλλά με τυρώδει καὶ μάζῃ ὀτρηρῇ.
Νηλὴς δ' ἐχ ὑπέμεινε· βιάζετο γὰρ ῥακέεσσι·
Δάμνα μιν ζωμός τε μέλας ἀκροκώλιά θ' ἑφθά.
Παῖς δέ τις ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν τρεισκαίδεκα νήσσας,
Λίμνης ἐξ ἱερῆς, μάλα πίονας, ἃς ὁ μάγειρος
Θῆκε φέρων, ἵν' Ἀθηναίων κατέκειντο φάλαγγες.
Χαιρεφόων δ' ἐνόησεν ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα σιτίζεσθαι·
Ἤσθιε δ', ὥς τε λέων, παλάμῃ δ' ἔχετο σκέλος αὐτῶ,
Ὄφρα οἱ οἴκαδ' ἰόντι πάλιν ποτιδόρπιον εἴη.
Χόνδρος δ' ἡδυπρόσωπος, ὃν Ἥφαιστος κάμεν ἕψων
Ἀττικῷ ἐν κεράμῳ πέττων τρεισκαίδεκα μῆνας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δόρποιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Χεῖρας νιψαμένοισιν ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ὡραῖος παῖς ἦλθε φέρων μύρον ἠρινὸν ἡδύ.
p. 137. Ἄλλος δ' αὖ στεφάνες ἐπιδέξια πᾶσιν ἔδωκεν,
Οἳ ῥόδον ἀμφεπλέκοντο, διάνδιχα κοσμηθέντες.
Κρητὴρ δὲ Βρομίε ἐκεράννυτο· πίνετο δ' οἶνος
Λέσβιος, ἓ δὴ πλεῖστον ἀνὴρ ὑπὲρ ἄνδρα πεπώκει.
Δεύτεραι αὖτε τράπεζαι ἐφωπλίζοντο γέμεσαι.
Ἐν δ' αὐταῖσιν ἐπῆν ἄπιοι καὶ πίονα μῆλα,
Ῥοιαί τε, σταφυλαί τε, θεῆ Βρομίοιο τιθῆναι,
Πρόσφατος, ἥν θ' ἀμάμαξυν ἐπίκλησιν καλέεσιν·
Τῶν δ' ἐγὼ ἐδενὸς ἧσθόν ἁπλῶς, μεςὸς δ' ἀνεκείμην.
Ὡς δὲ ἴδον ξανθὸν γλυκερὸν μέγαν ἔγκυκλον ἄνδρες
Δήμητρος παῖδ' ὀπτὸν ἐπεισελθόντα πλακοῦντα,
Πῶς ἂν ἔπειτα πλακῦντος ἐγὼ θείε ἀπεχοίμην;
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν χεῖρες, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Γαςὴρ δ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη.
Πόρναι δ' εἰσῆλθον, πόρναι δύο θαυματοποιοί,
Ἃς Στρατοκλῆς ἤλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς.

C. 6. Ἄλεξις δ' ἐν Συντρέχεσιν ἐπισκώπτων τὰ Ἀττικὰ δεῖπνά φησιν·

Ἔγωγε δύο λαβεῖν μαγείρες βέλομαι,

†) γρ. Κεῖτ' ἀγχῦ κύλικι πλείῃ· χέρας ὧν ἀπέρυκον.

Οὓς ἂν σοφωτάτους δύνωμ᾽ ἐν τῇ πόλει,
Μέλλοντα δειπνίζειν †) γὰρ ἄνδρα Θετταλὸν,
Οὐκ Ἀττικηρῶς, οὐδ᾽ ἀπηκριβωμένως
Λιμῷ παρελθεῖν, ἀλλὰ δὴ καθ᾽ ἓν
Ἕκαστον ††) αὐτοῖς παρατιθέντα μεγαλίως.

εὐτράπεζοι δ᾽ εἰσὶν οὕτως †††) οἱ Θετταλοὶ, καθὰ καὶ Ἔριφός φησιν ἐν Πελταστῇ οὕτως·

Τὰ δ᾽ οὐ Κόρινθος, οὔτε Λαΐς, ὦ Σύρε,
Οὐδ᾽ εὐτραπέζων Θετταλῶν ξένων τροφαί,
Ὧν οὐκ ἄμοιρος ἥδε χεὶρ ἐγίνετο.

ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιωνίδην ἀναφερομένους Πτωχοὺς ποιήσας τοὺς Ἀθηναίους φησὶν, ὅταν τοῖς Διοσκούροις ἐν Πρυτανείῳ ἄριστον προτιθῶνται, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν τιθέναι τυρὸν, καὶ φύστην, δρυπετεῖς τ᾽ ἐλάας, καὶ πράσα, ὑπόμνησιν ποιουμένους τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς. Σόλων δὲ τοῖς ἐν Πρυτανείῳ σιτουμένοις μᾶζαν παρέχειν κελεύει, ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς προσπαρατιθέναι. μιμούμενος τὸν Ὅμηρον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοὺς ἀριστεῖς συνάγων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, Φύρετο δ᾽ ἄλφιτα, φησίν. ἐν Ἀθήναις δὲ ἱστοροῦσιν οὐ πάνυ ἀρχαίων δυοῖν γενομένων δείπνων ἐν Λυκείῳ τε καὶ Ἀκαδημίᾳ, τοῦ μὲν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν εἰσενέγκαντος ὀψοποιοῦ λοπάδα πρὸς ἑτέραν τινὰ χρείαν, τὸν κέραμον κατάξαι πάντας τοὺς ἱεροποιοὺς, ὡς μακρόθεν οὐκ ἀστείας παρεισδύσεως γινομένης, δέοντος ἀπέχεσθαι τῶν μακρόθεν· τὸν δ᾽ ἐν τῷ Λυκείῳ κρέας ταριχηρὸν εἰς τάριχος διασκευάσαντα μαστιγωθῆναι ὡς παρασοφιζόμενον πονηρῶς. Πλάτων δ᾽ ἐν δευτέρῳ πολιτείας οὕτως εἰσάγει τοὺς αὐτοῦ νεοπολίτας, γράφων· Ἄνευ ὄψου, ἔφη, ὡς ἔοικας, ποιεῖς τοὺς ἄνδρας ἑστιωμένους. ἀληθῆ, ἦν δ᾽ ἐγὼ, λέγεις· ἐπελαθόμην, ὅτι καὶ ὄψον ἕξουσιν, ἅλας τε δηλονότι, καὶ ἐλαίας, καὶ τυρὸν, καὶ βολβοὺς, καὶ λάχανά γε, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς· ἑψήματά τε ἑψήσονται, καὶ τραγήματά που παραθήσομεν αὐτοῖς, τῶν τε συκῶν, καὶ ἐρεβίνθων, καὶ κυάμων, καὶ μύρτα, καὶ φηγοὺς σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ, μετρίως ὑποπίνοντες, καὶ οὕτως διάγοντες τὸν βίον ἐν εἰρήνῃ ὑγιῶς, p.138.

†) γρ. Μέλλοντι δ.

††) γρ. † λιμῷ παρελθεῖν, ἀλλὰ δὴ καθ᾽ ἓν Ἕκαστον.

†††) γρ. ὄντως.

ὡς εἰκὸς, γηραιοὶ τελευτῶντες ἄλλον τοιοῦτον βίον τοῖς ἐκγόνοις παραδώσουσιν.

Ἑξῆς δὲ λεκτέον καὶ περὶ τῶν Λακωνικῶν συμποσίων. Ἡρόδοτος μὲν οὖν ἐν τῇ ἐννάτῃ τῶν ἱϛοριῶν, περὶ τῆς Μαρδονίου παρασκευῆς λέγων, καὶ μνημονεύσας Λακωνικῶν συμποσίων, Φησί· Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν παρασκευὴν κατέλιπε τὴν αὐτοῦ. Παυσανίαν οὖν ἰδόντα τὴν τοῦ Μαρδονίου παρασκευὴν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοις κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς ἀρτοποιοὺς καὶ ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ, καθὼς Μαρδονίῳ, δεῖπνον παρασκευάσαι. ποιησάντων δὲ τούτων τὰ κελευσθέντα, τὸν Παυσανίαν ἰδόντα κλίνας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς ἐϛρωμένας, καὶ τραπέζας ἀργυρᾶς, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπῆ δείπνου, ἐκπλαγέντα, καὶ τὰ προκείμενα, κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. καὶ παρασκευασθέντος, γελάσας ὁ Παυσανίας μετεπέμψατο τῶν Ἑλλήνων τοὺς ϛρατηγούς. καὶ ἐλθόντων, ἐπιδείξας ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευὴν, εἶπεν· Ἄνδρες Ἕλληνες, συνήγαγον ὑμᾶς, βουλόμενος ἐπιδεῖξαι τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην, ὃς τοιαύτην δίαιταν ἔχων ἦλθεν ὡς ἡμᾶς οὕτω ταλαίπωρον ἔχοντας. Φασὶ δέ τινες, καὶ ἄνδρα Συβαρίτην ἐπιδημήσαντα τῇ Σπάρτῃ καὶ συνεϛιασθέντα ἐν τοῖς Φειδιτίοις εἰπεῖν· Εἰκότως ἀνδρειότατοι ἁπάντων εἰσὶ Λακεδαιμόνιοι· ἕλοιτο γάρ τις εὖ Φρονῶν μυριάκις ἀποθανεῖν, ἢ οὕτως εὐτελοῦς διαίτης μεταλαβεῖν. Πολέμων δ' ἐν τῷ παρὰ Ξενοφῶντι κανάθρῳ τοῦ παρὰ Λάκωσι καλουμένου δείπνου κοπίδος μνημονεύοντα Κρατῖνον ἐν Πλούτοις λέγει·

Ἆρ' ἀληθῶς τοῖς ξένοισίν ἐϛιν, ὡς λέγουσ', ἐκεῖ
Πᾶσι τοῖς ἐλθοῦσιν ἐν τῇ κοπίδι θοινᾶσθαι καλῶς·
Ἐν δὲ ταῖς λέσχαισι Φύσκαι προσπεπατταλευμέναι
Κατακρέμανται τοῖσι πρεσβύταισιν ἀποδάκνειν ὀδάξ.

καὶ Εὔπολις ἐν Εἵλωσι· Καὶ γένηται τοῖςδε σάμερον κοπίς. δεῖπνον δ' ἐϛιν ἰδίως ἔχον ἡ κοπὶς, καθάπερ καὶ τὸ καλούμενον αἶκλον. ἐπὴν δὲ κοπίζωσι, πρῶτον μὲν δὴ σκηνὰς ποιοῦνται παρὰ τὸν θεόν· ἐν δὲ ταύταις ϛιβάδας ἐξ ὕλης· ἐπὶ δὲ τούτων δάπιδας ὑποϛρωννύουσιν, ἐφ' αἷς τοὺς κατακλιθέντας εὐωχοῦσιν, οὐ μόνον τοὺς ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἀφικνου-

μένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιδημήσαντας τῶν ξένων. θύουσι δ'
ἐν ταῖς κοπίσιν αἶγας, ἄλλο δ' οὐδὲν ἱερεῖον. καὶ τῶν κρεῶν p.139.
διδόασι μοίρας πᾶσι· καὶ τὸν καλούμενον Φυσίκιλλον, ὅς ἐστιν
ἀρτίσκος ἐγκρίδι παραπλήσιος, γογγυλώτερος δὲ τὴν ἰδέαν.
διδόασι τῶν συνιόντων ἑκάστῳ τυρὸν χλωρὸν, καὶ γαστρὸς καὶ
φύσκης τόμον, καὶ τραγήματα, σῦκά τε ξηρὰ, καὶ κυάμους, καὶ
φασήλους χλωρούς. κοπίζει δὲ καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν
ὁ βουλόμενος. ἐν δὲ τῇ πόλει κοπίδας ἄγουσι καὶ τοῖς Τιθη-
νιδίοις καλουμένοις ὑπὲρ τῶν παίδων. κομίζουσι γὰρ αἱ τίτ-
θαι τὰ ἄρρενα παιδία κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ἀγρὸν, καὶ
πρὸς τὴν Κορυθαλλίαν καλουμένην Ἄρτεμιν, ἧς τὸ ἱερὸν
παρὰ τὴν καλουμένην Τίασσόν †) ἐστιν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Κλή-
ταν μέρεσι, τὰς κοπίδας παραπλησίως ταῖς λελεγμέναις
ἐπιτελοῦσι· θύουσι δὲ καὶ τοὺς γαλαθηνοὺς ὀρθαγορίσκους, καὶ
παρατιθέασιν ἐν τῇ θοίνῃ τοὺς ἰπνίτας ἄρτους. τὸ δὲ αἶκλον
καλούμενον ὑπὸ μὲν τῶν ἄλλων Δωριέων καλεῖται δεῖπνον. Ἐπί-
χαρμος γοῦν ἐν Ἐλπίδι φησίν· Ἐκάλεσε γάρ τοί τις ἐπ' αἶκλον
ἑκών· τὸ δὲ ἑκὼν ᾤχετο τρέχων ††). τὰ αὐτὰ εἴρηκεν καὶ ἐν
Περιάλλῳ. ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ φειδίτιον
μετὰ δεῖπνον τὸ καλούμενον αἶκλον, εἰσφέρουσιν †††) ἄρτους ἐν
ἀρριχίδι καὶ κρέας ἑκάστῳ· καὶ τῷ νέμοντι τὰς μοίρας ἀκολου-
θῶν ὁ διάκονος κηρύττει τὸ αἶκλον, προστιθεὶς τοῦ πέμψαν-
τος τὴν ὀνομασίαν. ταῦτα μὲν ὁ Πολέμων. πρὸς ὃν ἀντιλέ- C. 7.
γων Δίδυμος ὁ γραμματικὸς, (καλεῖ δὲ τοῦτον Δημήτριος ὁ
Τροιζήνιος Βιβλιολάθαν διὰ τὸ πλῆθος, ὧν ἐκδέδωκε συγ-
γραμμάτων· ἔστι γὰρ τρισχίλια πρὸς τοῖς πεντακοσίοις·)
φησὶ τάδε· Πολυκράτης ἐν τοῖς Λακωνικοῖς ἱστορεῖ, ὅτι τὴν
μὲν τῶν Ὑακινθίων θυσίαν οἱ Λάκωνες ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας
συντελοῦσιν, καὶ διὰ τὸ πένθος τὸ γενόμενον περὶ τὸν Ὑά-
κινθον οὔτε στεφανοῦνται ἐπὶ τοῖς δείπνοις, οὔτε ἄρτον εἰσφέ-
ρουσιν, ἀλλὰ πέμματα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα διδόασι, καὶ
τὸν εἰς τὸν θεὸν παιᾶνα οὐκ ᾄδουσιν, οὐδ' ἄλλο τι τοιοῦτον
εἰσάγουσιν οὐδὲν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις θυσίαις ποιοῦσιν,
ἀλλὰ μετ' εὐταξίας πολλῆς δειπνήσαντες ἀπέρχονται. τῇ

†) γρ. Τιάσσαν. ††) γρ. Ἐκάλεσε γάρ τύ τις ἐπ' αἶκλον
ἑκών· τὺ δὲ ἑκὼν ᾤχεο τρέχων. †††) γρ. τὸ καλούμενον
αἶκλον εἰσφ.

δὲ μέσῃ τῶν τριῶν ἡμερῶν γίνεται θέα ποικίλη, καὶ πανήγυρις ἀξιόλογος καὶ μεγάλη. παῖδές τε γὰρ κιθαρίζουσιν, ἐν χιτῶσιν ἀνεζωσμένοι, καὶ πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες, πάσας ἅμα τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἐπιτρέχοντες, ἐν ῥυθμῷ μὲν ἀναπαίστῳ, μετ' ὀξέος δὲ τόνου τὸν θεὸν ᾄδουσιν. ἄλλοι δ' ἀφ' ἵππων κεκοσμημένων τὸ θέατρον διεξέρχονται, χοροί τε νεανίσκων παμπληθεῖς εἰσέρχονται, καὶ τῶν ἐπιχωρίων τινὰ ποιημάτων ᾄδουσιν, ὀρχησταί τε ἐν τούτοις ἀναμεμιγμένοι τὴν κίνησιν ἀρχαϊκὴν ὑπὸ τὸν αὐλὸν καὶ τὴν ᾠδὴν ποιοῦνται. τῶν δὲ παρθένων αἱ μὲν ἐπὶ κανάθρων, καμαρωτῶν ξυλίνων ἁρμάτων, φέρονται πολυτελῶς κατεσκευασμένων· αἱ δ' ἐφ' ἁμίλλαις ἁρμάτων ἐζευγμένων πομπεύουσιν. ἅπασα δ' ἐν κινήσει καὶ χαρᾷ τῆς θεωρίας ἡ πόλις καθέστηκεν. ἱερεῖά τε παμπλήθη θύουσι τὴν ἡμέραν ταύτην· καὶ δειπνίζουσιν οἱ πολῖται πάντας τοὺς γνωρίμους καὶ τοὺς δούλους τοὺς ἰδίους. οὐδεὶς δ' ἀπολείπει τὴν θυσίαν, ἀλλὰ κενοῦσθαι συμβαίνει τὴν πόλιν πρὸς τὴν θέαν. τῆς δὲ κοπίδος μνημονεύει
p.140. καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πόλεσιν, Ἐπίλυκός τε ἐν Κωραλίσκῳ, λέγων οὕτως· Πότ' ἂν κοπιδοιώσωμαι ἐναμικλαῖον, παραγγέλλωσι βάρακες πολλὰ οἱ κάρτα καὶ δαδέμασοι μάλα ἀδεῖς †). διαῤῥήδην λέγων μάζας ἐν ταῖς κοπίσι παρατίθεσθαι. τοῦτο γὰρ οἱ βάρακες δηλοῦσιν. οὐχὶ τολύπας, ὥς φησι Λυκόφρων, ἢ τὰ προφυράματα τῶν μαζῶν, ὡς Ἐρατοσθένης. καὶ ἄρτους δὲ, καὶ ζωμόν τινα καθηδυσμένον περιττῶς. τίς δέ ἐστιν ἡ κοπὶς, σαφῶς ἐκτίθεται Μόλπις ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, γράφων οὕτως· Ποιοῦσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας κοπίδας. ἔστι δ' ἡ κοπὶς δεῖπνον, μᾶζα, ἄρτος, κρέας, λάχανον ὠμὸν, ζωμὸς, σῦκον, τράγημα, θέρμος.
c. 8. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὀρθαγορίσκοι λέγονται, ὥς φησιν ὁ Πολέμων, οἱ γαλαθηνοὶ χοῖροι, ἀλλ' ὀρθραγορίσκοι, ἐπεὶ πρὸς τὸν ὄρθρον πιπράσκονται, ὥσπερ Σαῖος ἱστορεῖ ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ, καὶ Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ πολιτείας, καὶ Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ προτέρῳ καὶ οὗτος τῆς Λακώνων πολιτείας. ἔτι φησὶν ὁ Πολέμων, καὶ τὸ δεῖπνον ὑπὸ τῶν Λακεδαι-

†) γρ. Ὁπόταν κοπίδα οἴσωμαι ἐν Ἀμυκλαῖον ἱερὸν, ὅπερ ἀγγέλλουσι βάρακες πολλοὶ, καὶ ἄρτοι, καὶ ζωμὸς μάλα ἀδύς.

μονίαν αἶκλον προσαγορεύεσθαι, παραπλησίως ἁπάντων Δωριέων οὕτως αὐτὸ καλούντων. Ἀλκμὰν μὲν γὰρ οὕτω φησί· Κἤπειτα, μύλαι, δρυφῆται κἠπὶ ταῖς συναικλείαις †). οὕτω τὰ συνδείπνια καλῶν. καὶ πάλιν· Αἶκλον Ἀλκμάων ἁρμόξατο. αἶκλον δ' οὐ λέγουσιν οἱ Λάκωνες τὴν μετὰ τὸ δεῖπνον μοῖραν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ διδόμενα τοῖς φειδιτίοις μετὰ τὸ δεῖπνον· ἄρτος γάρ ἐστι καὶ κρέας. ἀλλ' ἐπαΐκλα μὲν λέγεται ταῦτα, ὄντα οἷον ἐπιχορηγήματα τοῦ συντεταγμένου τοῖς φειδίταις αἴκλου· παρὰ γὰρ τοῦτο οἶμαι τὴν φωνὴν πεποιῆσθαι. καὶ ἔστιν ἡ παρασκευὴ τῶν λεγομένων ἐπαΐκλων οὐχ ἁπλῆ, καθάπερ ὁ Πολέμων ὑπείληφεν, ἀλλὰ διττή. ἣν μὲν γὰρ τοῖς παισὶ παρέχουσι, πάνυ τις εὔκολός ἐστι καὶ εὐτελής· ἄλφιτα γάρ ἐστιν ἐλαίῳ δεδευμένα, ἅ φησι Νικοκλῆς ὁ Λάκων κάπτειν αὐτοὺς μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν φύλλοις δάφνης, παρὸ καὶ καμματίδας μὲν προσαγορεύεσθαι τὰ φύλλα, αὐτὰ δὲ τὰ ψαιστὰ κάμματα. ὅτι δὲ ἔθος ἦν τοῖς πάλαι, φύλλα δάφνης τραγηματίζεσθαι, Καλλίας ἢ Διοκλῆς ἐν τοῖς Κύκλωψίν φησιν οὕτως· Φύλλα σὺ δείπνων καταλύσεις. ἡ δὲ καθάπερ σχημάτων ††)· ἣν δ' εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν φειδίτια κομίζουσι, σκευοποιεῖται ἔκ τινων ζώων ὡρισμένων, παραχορηγοῦντος αὐτὰ τοῖς φειδίταις ἑνὸς τῶν εὐπορούντων, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πλειόνων. ὁ δὲ Μόλπις καὶ ματτύην φησὶ προσαγορεύεσθαι τὰ ἐπαΐκλα. περὶ δὲ τῶν ἐπαΐκλων Περσεὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ οὑτωσὶ γράφει· Καὶ εὐθὺς τοὺς μὲν εὐπόρους ζημιοῖ εἰς ἐπαΐκλα· ταῦτα δ' ἐστὶ μετὰ δεῖπνον τραγήματα· τοῖς δ' ἀπόροις ἐπιτάττει κάλαμον, ἢ στιβάδα, ἢ φύλλα δάφνης φέρειν, ὅπως ἔχωσι τὰ ἐπαΐκλα κάπτειν μετὰ δεῖπνον. γίνεται γὰρ ἄλφιτα ἐλαίῳ ἐῤῥαμένα. τὸ δ' ὅλον ὥσπερ πολίτευμά τι τοῦτο δὴ συνίσταται μικρόν. καὶ γὰρ ὅντινα δεῖ πρῶτον κατακεῖσθαι, ἢ δεύτερον, ἢ ἐπὶ τοῦ σκιμποδίου καθῆσθαι, πάντα τοιαῦτα ποιοῦσιν εἰς ἐπαΐκλα. τὰ ὅμοια ἱστορεῖ καὶ Διοσκουρίδης. περὶ δὲ p.141.
τῶν καμματίδων καὶ τῶν καμμάτων Νικοκλῆς οὕτως γράφει· Διακούσας δὲ πάντων ὁ ἔφορος, ἤτοι ἀπέλυσεν, ἢ κατεδίκασεν·

†) γρ. Κἠπὶ τά τ' ἀνδρεῖα φοιτᾷ, κἠπὶ τὰς συναικλείας.

††) γρ. Φύλλα σὺ δείπνων καταλύσεις ἡδέα τῶν τραγημάτων;

ὁ δὲ νικήσας ἐζημίωσεν †) ἐλαφρῶς, ἤτοι κάμμασιν, ἢ καμματίσιν. ἔστι δὲ τὰ μὲν κάμματα ψαιστά· αἱ δὲ καμματίδες, αἷς κάπτουσιν τὰ ψαιστά. περὶ δὲ τοῦ τῶν Φειδιτίων δείπνου Δικαίαρχος τάδε ἱστορεῖ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τριπολιτικῷ· Τὸ δεῖπνον πρῶτον μὲν ἑκάστῳ χωρὶς παρατιθέμενον, καὶ πρὸς ἕτερον κοινωνίαν οὐδεμίαν ἔχον, εἶτα μᾶζαν μὲν, ὅσην ἂν ἕκαστος ᾖ βουλόμενος, καὶ πιεῖν πάλιν ὅταν ᾖ θυμὸς ἑκάστῳ, καθ' ὃν παρακείμενός ††) ἐστι. ὄψον δὲ ταὐτὸν ἀεί ποτε πᾶσίν ἐστιν, ὕειον κρέας ἑφθὸν, ἐνίοτε δὲ τι μόνον πλὴν †††) ὄψον τι μικρὸν, ἔχον σταθμὸν ὡς τέταρτον μάλιστα *). καὶ παρὰ τοῦτο ἕτερον οὐδέν· πλὴν ὅ γε ἀπὸ τούτων ζωμὸς, ἱκανὸς ὢν παρ' ἅπαν τὸ δεῖπνον ἅπαντας αὐτοὺς παραπέμπειν· κἂν ἄρα ἐλάα τις, ἢ τυρὸς, ἢ σῦκον, ἀλλὰ κἂν τι λάβωσιν ἐπιδόσιμον ἰχθὺν, ἢ λαγὼν, ἢ φάτταν, ἤ τι τοιοῦτον, εἶτ' ὀξέως ἤδη δεδειπνηκόσιν ὕστερα περιφέρεται ταῦτα τὰ ἐπάϊκλα καλούμενα. συμφέρει δὲ ἕκαστος εἰς τὸ φειδίτιον ἀλφίτων μὲν ὡς τρία μάλιστα ἡμιμέδιμνα Ἀττικὰ, οἴνου δὲ χόας ἕνδεκά τινας ἢ δώδεκα· παρὰ δὲ ταῦτα τυροῦ σταθμόν τινα καὶ σύκων· ἔτι δὲ εἰς ὀψωνίαν περὶ δέκα τινὰς Αἰγιναίους ὀβολούς. Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ Λακωνικῆς πολιτείας γράφει· Φέρουσι δὲ καὶ ἐπάϊκλα αὐτοῖς οἱ φειδίται, καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολλοί· οὐ μὴν ἀλλ' οἵ γε πλούσιοι καὶ ἄρτον, καὶ ἂν ἐν ὥρα, ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν νομίζοντες, καὶ τὰ πλείονα **) τῶν ἱκανῶν παρασκευάζειν, περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε προσφέρεσθαι. Μόλπις δέ φησι· Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον εἴωθεν ἀεί τι παρά τινος κομίζεσθαι, (ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων) παρ' αὐτοῖς κατ' οἶκον ἠρτυμένα ματτύην, ὃ καλοῦσιν ἐπάϊκλον ***). τῶν δὲ κομιζομένων οὐδεὶς οὐθὲν ἀγοράσας εἴωθε φέρειν. οὔτε γὰρ ἡδονῆς, οὐδ' ἀκρασίας γαστρὸς ἕνεκεν κομίζουσιν, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν

†) γρ. ὁ δὲ νικήσας τὸν νικηθέντα ἐζημ. ††) γρ. κώθων π.
†††) γρ. ἐνίοτε δὲ οὐδ' ὁτιοῦν πλήν. *) γρ. ὡς τέταρτον μνᾶς μ. **) γρ. ὅσον εἰς αὐτὴν ἀρκεῖν τὴν συνουσίαν νομίζονται· τὰ γὰρ πλ. ***) γρ. Μετὰ τὸ δεῖπνον εἴωθεν ἀεὶ παρά τινος κομίζεσθαι, (ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων) παρ' αὐτοῖς κατ' οἶκον ἠρτυμένη ματτύη, ὃ καλοῦσιν ἐπάϊκλον.

ἀρετῆς ἀπόδειξιν τῆς κατὰ τὴν θήραν ποιούμενοι. πολλοὶ δὲ
καὶ ποίμνια αὐτῶν τρέφοντες, ἀφθόνως μεταδιδόασι τῶν
ἐκγόνων. ἔστι δὲ ἡ ματτύα φάτται, χῆνες, τρυγόνες, κί-
χλαι, κόσσυφοι, λαγῳ, ἄρνες, ἔριφοι. οἱ δὲ μάγειροι ση-
μαίνουσι τοὺς ἀεί τι κομίζοντας εἰς μέσον, ἵνα πάντες ἴδωσι
τὴν τῆς θήρας φιλοπονίαν, καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐκτένειαν.
Δημήτριος δὲ ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακό- C. 9.
σμου τὴν τῶν Καρνείων φησὶ ἑορτὴν παρὰ Λακεδαιμονίοις μί-
μημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς. τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν
τῷ ἀριθμῷ· σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηναῖς ἔχοντες πα-
ραπλήσιόν τι· καὶ ἐννέα καθ' ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι, πάν-
τα τε ἀπὸ προστάγματος κηρύσσεται· ἔχει τε ἑκάστη σκιὰ
φρατρείας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν Καρνείων ἑορτὴ ἐπὶ
ἡμέρας ἐννέα. τὴν δὲ τῆς διαίτης τῆς τοιαύτης σκληρότητα
ὕστερον καταλύσαντες οἱ Λάκωνες ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν.
Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστο-
ριῶν τάδε γράφει περὶ αὐτῶν· Λακεδαιμόνιοι εἰς μὲν τὰ
φειδίτια οὐκ ἤρχοντο κατὰ τὸ πάτριον ἔθος· ὅτε δὲ καὶ p.142.
παραγένοιντο, μικρὰ συμπεριενεχθεῖσιν ὅμως χάριν παρε-
σκευάζετο. καὶ πάλιν· Αὐτοῖς στρωμναί *) τε τοῖς μεγέθε-
σιν οὕτως ἐξησκημέναι πολυτελῶς καὶ τῇ ποικιλίᾳ διαφόρως,
ὥστε τῶν ξένων ἐνίους τῶν παραληφθέντων ὀκνεῖν τὸν ἀγ-
κῶνα ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ἐρείδειν· οἱ δὲ πρότερον ἐπὶ τοῦ
κλιντηρίου ψιλοῦ διακαρτεροῦντες **) τῆς κλίνης παρ' ὅλην
τὴν συνουσίαν, ὅτε τὸν ἀγκῶνα ἅπαξ ἐρείσειαν. εἰς δὲ τὴν
προειρημένην τρυφὴν ἦλθον, ποτηρίων τε ἐκθέσεις πολλῶν
καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν †) πεποιημένων παραθέσεις, ἔτι
δὲ μύρων ἐξηλλαγμένων, ὡς δ' αὔτως οἴνων καὶ τραγημά-
των. καὶ τούτων ἦρξαν οἱ μικρὸν πρὸ Κλεομένους βασιλεύ-
σαντες, Ἀρεὺς καὶ Ἀκρότατος, αὐλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσαν-
τες, οὓς τοσοῦτον ὑπερῇράν τινες τῶν ἰδιωτῶν τῶν ἐν Σπάρ-
τῃ γενομένων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῇ πολυτελείᾳ τῇ
καθ' αὐτούς, ὥστε δοκεῖ τὸν Ἀρέα καὶ τὸν Ἀκρότατον εὐτε-

*) γρ. ὅταν δὲ καὶ παραγένοιντο, μικρὰ συμπεριενεχθεῖσι νό-
μου χάριν παρεσκευάζετο καὶ ἄλλα αὐτοῖς, στρ. **) γρ.
διεκαρτέρουν, vel διακαρτεροῦντες ἦσαν. †) γρ. παντοδα-
πῶς.

λεία πάντας ὑπερβεβληκέναι τοὺς ἀφελεστάτους τῶν πρότερον. Κλεομένης δὲ, πολὺ διενέγκας τῷ τε συνιδεῖν πράγματα, καίτοι νέος ὤν, καὶ κατὰ τὴν δίαιταν ἀφελέστατος γέγονεν. ἤδη γὰρ τηλικούτων πραγμάτων ἡγούμενος, ἔμφασιν τοῖς παραλαμβανομένοις πρὸς τὴν θυσίαν ἐποίει, διότι τὰ παρὰ ἐκείνοις τῶν παρ' αὐτὸν οὐδὲν καταδεέστερα εἴη παρασκευαζόμενα. πολλῶν δὲ πρεσβειῶν παραγινομένων πρὸς αὐτὸν, οὐδέποτε ἐνωρίστερον τοῦ κατειθισμένου συνῆγε καιροῦ, πεντάκλινόν τε διεστρώννυτο, οὐδέποτε πλεῖον· ὅτε δὲ μὴ παρείη πρεσβεία, τρίκλινον· καὶ πρόσταγμα οὐκ ἐγίνετο δι' ἐδεάτρου, τίς εἴσεται, καὶ κατακλιθήσεται πρῶτος, ἀλλ' ὁ πρεσβύτατος ἡγεῖτο ἐπὶ τὰς κλίνας, εἰ μή τιν' αὐτὸς προσκαλέσαιτο. κατελαμβάνετο δὲ ἐπὶ πολὺ μετ' ἀδελφοῦ κατακείμενος. ἢ μετά τινος τῶν ἡλικιωτῶν. ἐπί τε τῷ τρίποδι ψυκτὴρ χαλκοῦς ἐπέκειτο, καὶ κάδος, καὶ σκαφίον ἀργυροῦν δύο κοτύλας χωροῦν, καὶ κύαθος †). ἡ δ' ἐπίχυσις χαλκῆ. πιεῖν δὲ οὐ προσεφέρετο, εἰ μή τις αἰτήσει. ἐνεδίδοτο *) δὲ κύαθος εἷς πρὸ τοῦ δείπνου. τὸ δὲ πολὺ πρῶτον καὶ ὅτε προσνεύσειεν ἐκεῖνος, οὕτως ᾔτουν καὶ οἱ λοιποί **). τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος· τὰ δὲ λοιπὰ, ὥστε μὴ ὑπεραίρειν, μήτε λείπειν, ἀλλ' ἱκανὰ ἅπασι γίνεσθαι, καὶ μὴ προσδεῖσθαι τοὺς παρόντας. οὔτε γὰρ οὕτως ᾤετο δεῖν, ὥσπερ ἐν τοῖς φειδιτίοις, δέχεσθαι ζωμῷ καὶ κρεαδίοις ἀφελῶς· οὔτε πάλιν οὕτως ὑπερτείνειν, ὡς εἰς τὸ μηθὲν δαπανᾶν, ὑπερβάλλοντα τὸ σύμμετρον τῆς διαίτης. τὸ μὲν γὰρ ἀνελεύθερον ἐνομίζετο, τὸ δ' ὑπερήφανον. ὁ δ' οἶνος ἦν μικρῷ βελτίων, ὅτε παρείησάν τινες. ἐπεὶ δὲ δειπνήσειαν, ἐσιώπων πάντες. ὁ δὲ παῖς ἐφεστήκει κεκραμένον ἔχων τὸ ποτὸν, καὶ τῷ αἰτοῦντι προσέφερε. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον οὐ πλεῖον ἐδίδοτο δύο κυάθων, καὶ τοῦτο προσνεύσαντι προσεφέρετο. ἀκρόαμα δὲ οὐδὲν οὐδέποτε παρεπορεύετο· διετέλει δ' αὐτὸς προσομιλῶν πρὸς ἕκαστον, καὶ πάντας ἐκκαλούμενος εἰς τὸ τὰ μὲν ἀκούειν, τὰ

†) γρ. κύαθοι. *) γρ. αἰτήσειεν. ἐδίδοτο. **) γρ. τὸ δὲ πολὺ πρῶτον αὐτὸς ᾔτει, καὶ ὅτε προσνεύσειεν ἐκεῖνος, οὕτως ᾔτουν καὶ οἱ λοιποί.

δὲ λέγειν αὐτοὺς, ὥστε τεθηρευμένους ἀποτρέχειν ἅπαντας. διακωμῳδῶν δ' Ἀντιφάνης τὰ Λακωνικὰ δεῖπνα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἄρχων, φησὶν οὕτως·

Ἐν Λακεδαίμονι γέγονας; †) ἐκείνων τῶν νόμων μεθε- P.143.
κτέον
Ἐστίν· βάδιζ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὰ φειδίτια,
Ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, φόρει τοὺς βύσακας,
Μὴ καταφρόνει ††), μηδ' ἕτερ' ἐπιζήτει καλὰ,
Ἐν τοῖς δ' ἐκείνων ἔθεσιν ἴσθ' ἀρχαϊκός.

περὶ δὲ τῶν Κρητικῶν συσσιτίων Δωσιάδας ἱστορῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Κρητικῶν γράφει οὕτως· Οἱ δὲ Λύκτιοι συνάγουσι μὲν τὰ κοινὰ συσσίτια οὕτως. ἕκαστος τῶν γινομένων καρπῶν ἀναφέρει τὴν δεκάτην εἰς τὴν ἑταιρίαν, καὶ τὰς τῆς πόλεως προσόδους, ἃς διανέμουσιν οἱ προεστηκότες τῆς πόλεως εἰς τοὺς ἑκάστων οἴκους. τῶν δὲ δούλων ἕκαστος Αἰγιναῖον φέρει στατῆρα κατὰ κεφαλήν. διῄρηνται δ' οἱ πολῖται πάντες καθ' ἑταιρίας· τήν τε ἐπιμέλειαν ἔχει τοῦ συσσιτίου γυνὴ, τρεῖς ἢ τέτταρας τῶν δημοτικῶν προσειληφυῖα πρὸς τὰς ὑπηρεσίας. ἑκάστῳ δ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσι δύο θεράποντες ξυλοφόροι· καλοῦσι δ' αὐτοὺς καλοφόρους. εἰσὶ δὲ πανταχοῦ κατὰ τὴν Κρήτην οἶκοι δύο ταῖς συσσιτίαις· ὧν τὸν μὲν καλοῦσιν ἀνδρεῖον, τὸν δ' ἄλλον, ἐν ᾧ τοὺς ξένους κοιμίζουσι, κοιμητήριον προσαγορεύουσι. κατὰ δὲ τὸν συσσιτικὸν οἶκον πρῶτον μὲν κεῖνται δύο τράπεζαι ξενικαὶ καλούμεναι, αἷς προκαθίζουσι τῶν ξένων οἱ παρόντες· ἑξῆς δ' εἰσὶν αἱ τῶν ἄλλων· παρατίθεται δὲ τῶν παρόντων ἴσον μέρος ἑκάστῳ, τοῖς δὲ νεωτέροις ἥμισυ δίδοται κρέας, τῶν δ' ἄλλων οὐθενὸς ἅπτονται. εἶτα ποτήριον ἐν ἑκάστῃ τραπέζῃ παρατίθεται κεκραμένον ὑδαροῦς *)· τοῦτο κοινῇ πάντες πίνουσιν οἱ κατὰ τὴν κοινὴν τράπεζαν· καὶ δειπνήσασιν ἄλλο παρατίθεται. τοῖς δὲ παισὶ κοινὸς κέκραται κρατήρ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, ἐὰν βούλωνται πλεῖον πιεῖν, ἐξουσία δέδοται. ἀπὸ δὲ τῆς τραπέζης τὰ βέλτιστα τῶν παρακειμένων ἡ προεστηκυῖα τῆς συσσιτίας γυνὴ φανερῶς ἀφαιροῦσα παρατίθησι τοῖς κατὰ τὸν

†) γρ. — ἐν Λακεδαίμονι Γέγονας; ††) γρ. — φορεῖν τοὺς βύσακας Μὴ κατ. *) γρ. ὑδαροῦς.

πόλεμον ἢ κατὰ σύνεσιν δεδοξασμένοις. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου
πρῶτον μὲν εἰώθασι βουλεύεσθαι περὶ τῶν κοινῶν, εἶτα με-
τὰ ταῦτα μέμνηνται τῶν κατὰ πόλεμον πράξεων, καὶ τοὺς
γενομένους ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦσι, προτρεπόμενοι τοὺς νέους
εἰς ἀνδραγαθίαν. Πυργίων δ' ἐν τρίτῳ Κρητικῶν Νομίμων,
ἐν τοῖς συσσιτίοις, φησὶν, οἱ Κρῆτες καθήμενοι συσιτοῦσι.
καὶ ὅτι ἀβαμβάκευστα τοῖς ὀρφανοῖς παρατίθεται· καὶ ὅτι
οἱ νεώτατοι αὐτῶν ἐφεστᾶσι διακονοῦντες· καὶ ὅτι μετ' εὐ-
φημίας σπείσαντες τοῖς θείοις μερίζουσι τῶν παρατιθεμένων
ἅπασιν. ἀπονέμουσι δὲ καὶ τοῖς υἱοῖς κατὰ τὸν θᾶκον τὸν τοῦ
πατρὸς ἐφιζάνουσιν ἐξ ἡμισείας τῶν τοῖς ἀνδράσι παρατιθε-
μένων. τοὺς δ' ὀρφανοὺς ἰσομερεῖς εἶναι. παρατίθεται δ' αὐ-
τοῖς ἀβαμβάκευστα τῇ κράσει καθ' ἕκαστα τῶν νενομισμέ-
νων. ἦσαν δὲ καὶ ξενικοὶ θᾶκοι, καὶ τράπεζα τρίτη δε-
ξιᾶς *) εἰσιόντων εἰς τὰ ἀνδρεῖα, ἣν ξενίου τε Διὸς ξενίαν
τε προσηγόρευον. Ἡρόδοτος δὲ συγκρίνων τὰ τῶν Ἑλλήνων
συμπόσια πρὸς τὰ παρὰ Πέρσαις φησίν· Ἡμέρην δὲ Πέρ-
σαι ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐ-
γένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δικαιοῦσι προ-
τίθεσθαι. ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ὄνον καὶ ἵππον
p. 144. καὶ κάμηλον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοις· οἱ δὲ πέ-
νητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων τίθενται, σίτοισί τε
ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐ καλοῖσι.
καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας
παύεσθαι, ὅτι σφίσιν ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου
ἄξιον· εἰ δέ τι παραφέροιτο, ἐσθιόντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἴ-
νῳ δὲ κάρτα προσκέαται. καί σφιν οὐκ ἐμέσαι ἔξεστιν, οὐκ
οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μὲν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκό-
μενοι δὲ εἰώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα αὐτῶν πρά-
γματα· τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφίσι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ
νήφουσι προτιθεῖ ὁ στεγέαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται.
καὶ ἢν μὲν ἅδῃ καὶ νήφουσι, χρέονται αὐτῷ· εἰ δὲ μὴ,
μετιᾶσι. τὰ δ', ἃ νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι
ἐπιδιαγινώσκουσι. περὶ δὲ τῆς τρυφῆς τῶν ἐν Πέρσαις βασι-
λέων Ξενοφῶν ἐν Ἀγησιλάῳ οὕτω γράφει· Τῷ μὲν γὰρ
Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται μαστεύοντες, τί ἂν ἡδέως

*) γρ. ἐκ δεξιᾶς, vel ἐν δεξιᾷ.

πίοι, μυρίοι δὲ τεχνῶνται, τί ἂν ἡδέως φάγοι· ὅπως γε μὴν καταδάρθοι, ὐδ' ἂν εἴποι τις, ὅσα πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ, διὰ τὸ φιλόπονος εἶναι, πᾶν μὲν τὸ παρὸν ἡδέως ἔπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυχὸν ἡδέως ἤσθιεν· εἰς δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι πᾶς τόπος ἱκανὸς ἦν αὐτῷ. ἐν δὲ τῷ Ἱέρωνι ἐπιγραφομένῳ λέγων περὶ τῶν τοῖς τυράννοις παρασκευαζομένων καὶ τῶν τοῖς ἰδιώταις εἰς τροφὰς, φησὶν ὅτως· Καὶ οἶδά γε, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, ὅτι τέτῳ κρίνεσιν οἱ πλεῖςοι, ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιωτῶν, ὅτι δοκᾶσι καὶ αὐτοὶ ἥδιον ἂν δειπνῆσαι τὸ ἡμῖν παρατιθέμενον δεῖπνον, ἢ τὸ ἑαυτοῖς. τὸ γὰρ τὰ εἰωθότα ὑπερβάλλειν, τῦτο παρέχει τὰς ἡδονάς. διὸ καὶ πάντες ἄνθρωποι ἡδέως προσδέχονται τὰς ἑορτὰς, πλὴν οἱ τύραννοι. ἔκπλεῳ γὰρ αὐτοῖς ἀεὶ παρεσκευασμέναι ὐδεμίαν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐπίδοσιν ἔχυσιν αὐτῶν αἱ τράπεζαι· ὥςε ταύτῃ πρῶτον τῇ εὐφροσύνῃ τῆς ἐλπίδος μειονεκτᾶσι τῶν ἰδιωτῶν. ἔπειτα, ἔφη, ἐκεῖνο εὖ οἶδα, ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ, ὅτι, ὅσῳ ἂν τις πλέω παραθῆται τὰ περιττὰ τῶν ἱκανῶν, τοσούτῳ καὶ θᾶσσον κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς, ὥςε καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατιθέμενος πολλὰ τῶν μετρίως διαιτωμένων. ἀλλὰ, ναὶ μὰ Δία, ἔφη ὁ Σιμωνίδης, ὅσον ἂν χρόνον ἡ ψυχὴ προσίηται, τῦτον πολὺ μᾶλλον ἥδονται οἱ ταῖς πολυτελεςέραις παρασκευαῖς τρεφόμενοι τῶν τὰ εὐτελέςατα παρατιθεμένων. Θεόφραςος δ' ἐν τῷ πρὸς Κάσσανδρον περὶ βασιλείας, (εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα· πολλοὶ γὰρ αὐτὸ φασιν εἶναι Σωσιβίυ, εἰς ὃν Καλλίμαχος ὁ ποιητὴς ἐπινίκιον ἐλεγειακὸν ἐποίησεν,) τὰς Περσῶν φησι βασιλεῖς ὑπὸ τρυφῆς προκηρύττειν τοῖς ἐφευρίσκυσί τινα καινὴν ἡδονὴν ἀργυρίυ πλῆθος. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ τριακοςῇ καὶ πέμπτῃ τῶν ἱςοριῶν τὸν Παφλαγόνων φησὶ βασιλέα Θῦν ἑκατὸν πάντα παρατίθεσθαι δειπνοῦντα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ βοῶν ἀρξάμενον· καὶ ἀναχθέντα αἰχμάλωτον ὡς βασιλέα καὶ ἐν φυλακῇ ὄντα πάλιν τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι, ζῶντα λαμπρῶς. διὸ καὶ ἀκούσαντα Ἀρταξέρξην εἰπεῖν, ὅτι ἕτος *) αὐτῷ δοκοίη ζῆν, ὡς ταχέως ἀπολύμενος. ὁ δ' αὐτὸς Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν p.145.

*) γρ. ὅτως.

Φιλιππικῶν, ὅταν, φησὶ, βασιλεὺς εἴς τινας ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων, εἰς τὸ δεῖπνον αὐτοῦ δαπανᾶσθαι εἴκοσι τάλαντα, ποτὲ δὲ καὶ τριάκοντα· οἱ δὲ καὶ πολὺ πλείω δαπανῶσιν. ἑκάσταις γὰρ τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος, ὥσπερ ὁ φόρος, καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Κυμαῖος, ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων Παρασκευαστικῶν, καὶ οἱ θεραπεύοντες, φησὶ, τοὺς Περσῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας ἅπαντες λελουμένοι διακονοῦσιν, ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες. καὶ διατρίβουσι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ δεῖπνον. τῶν δὲ τοῦ βασιλέως συνδείπνων οἱ μὲν ἔξω δειπνοῦσιν, οὓς καὶ ὁρᾶν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ· οἱ δὲ εἴσω μετὰ βασιλέως. καὶ οὗτοι δὲ οὐ συνδειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἔστιν οἰκήματα δύο κατ' ἀντικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνους ὁρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ ἐπὶ τῇ θύρᾳ, ἐκεῖνοι δ' αὐτὸν οὐχ ὁρῶσιν. ἐνίοτε μέντοι, ἐπειδὰν ἑορτὴ ᾖ, ἐν ἑνὶ οἰκήματι ἅπαντες δειπνοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ. ὅταν δὲ βασιλεὺς πότον ποιῆται, (ποιεῖ δὲ πολλάκις) συμπόται αὐτῷ εἰσιν ὡς μάλιστα δώδεκα· καὶ ὅταν δειπνήσωσιν, ὅ τε βασιλεὺς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν καὶ οἱ σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τις τῶν εὐνούχων, καὶ ὅταν συνέλθωσι, συμπίνουσι μετ' αὐτοῦ, οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον κἀκεῖνοι· καὶ οἱ μὲν χαμαὶ καθήμενοι, ὁ δ' ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμενος· καὶ ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖστα ὁ βασιλεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνδειπνεῖ, καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι, καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ᾄδουσί τε καὶ ψάλλουσιν αἱ παλλακαὶ αὐτῷ· καὶ μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δὲ ἄλλαι ἀθρόως ᾄδουσι. τὸ δὲ δεῖπνον, φησὶ, τοῦ βασιλέως καλούμενον ἀκούσαντι μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶναι, ἐξεταζόμενον δὲ φανεῖται οἰκονομικῶς καὶ ἀκριβῶς συντεταγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατακοπτόμενα· τούτων δ' εἰσὶ καὶ ἵπποι, καὶ κάμηλοι, καὶ βόες, καὶ ὄνοι, καὶ ἔλαφοι, καὶ τὰ πλεῖστα πρόβατα· πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἵ τε στρουθοὶ οἱ Ἀράβιοι, (ἔστι δὲ τὸ ζῶον μέγα)

καὶ χῆνες, καὶ ἀλεκτρυόνες· καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρα-
τίθεται ἑκάστῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως, καὶ ἀποφέρεται
ἕκαστος αὐτῶν, ὅ τι ἂν καταλίπηται ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ· τὰ δὲ
πλεῖστα τούτων τῶν ἱερείων, καὶ τῶν σιτίων, ἃς τρέφει βα-
σιλεὺς, τῶν τε δορυφόρων καὶ τῶν πελταστῶν τούτοις ἐκφέ-
ρεται εἰς τὴν αὐλὴν, οὗ ἰδεῖν *) ἅπαντα, μερίδας ποιήσαν-
τες τῶν κρεῶν, καὶ τῶν ἄρτων ἴσας διαιροῦνται. ὥσπερ δὲ
οἱ μισθοφόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν,
οὕτως οὗτοι τὰ σιτία παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον λαμ-
βάνουσιν. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυ-
ναστείᾳ οὖσιν ἀθρόα πάντα τὰ σιτία ἐπὶ τὴν τράπεζαν πα-
ρατίθεται. ἐπειδὰν δὲ οἱ σύνδειπνοι δειπνήσωσι, τῶν ἀπὸ
τῆς τραπέζης παραλειπομένων, (καταλείπεται δὲ τὰ πλεῖστα
κρέα καὶ ἄρτοι) ὁ τῆς τραπέζης ἐπιμελούμενος δίδωσιν ἑκά-
στῳ τῶν οἰκετῶν· καὶ ταῦτα λαβὼν τῆς καθ᾽ ἡμέραν ἔχει
τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα φοιτῶσιν οἱ ἐντιμότατοι τῶν p.146
συνδείπνων ἐπὶ τὸ ἄριστον μόνον, διὰ τὸ παρῃτῆσθαι, ἵνα
μὴ δὶς πορεύωνται· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς συνδείπνους ὑποδέ-
χονται. Ἡρόδοτος δέ φησιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ, ὡς οἱ ὑποδε-
χόμενοι Ἑλλήνων τὸν βασιλέα καὶ δειπνίζοντες Ξέρξην ἐς
πᾶν κακὸν ἀφίκοντο οὕτως, ὥστε ἐκ τῶν οἴκων ἀνάστατοι ἐγί-
νοντο· ὅκου Θασίοισιν ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ἠπείρῳ πολίων τῶν
σφετέρων δεξαμένοις τὴν Ξέρξεω στρατιὰν καὶ δειπνίσασι,
τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ
ἐδαπάνησε. καὶ γὰρ ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρα-
τῆρας παρετίθεντο, καὶ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖπνον †). εἰ δὲ
Ξέρξης δὶς ἐσιτεύετο μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι
ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις. καὶ ἐν τῇ ἐννάτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν
φησι· Βασιλήϊον δεῖπνον βασιλεὺς προτίθεται. τοῦτο δὲ πα-
ρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ, τῇ ἐγένετο ὁ
βασιλεύς. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ Περσιστὶ μὲν τυκτὰ, Ἑλλη-
νιστὶ δὲ τέλειον. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μόνον, καὶ
Πέρσαις δωρέεται. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος δειπνῶν ἑκάστοτε
μετὰ τῶν φίλων, ὡς ἱστορεῖ Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ
περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς, ἀνήλι-

*) γρ. οὐ οἱ ἰδιάτροι. †) γρ. καὶ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖπνον ἔλαβον.

σκε τῆς ἡμέρας μνᾶς ἑκατὸν, δειπνούντων ἴσως ἑξήκοντα ἢ
ἑβδομήκοντα φίλων. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησι Κτη-
σίας καὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ἐδείπνει μετὰ ἀνδρῶν
μυρίων πεντακισχιλίων, καὶ ἀνηλίσκετο εἰς τὸ δεῖπνον τά-
λαντα τετρακόσια. γίνεται δὲ ταῦτα Ἰταλικοῦ νομίσματος
ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα· αὗται δὲ εἰς μυρίους
πεντακισχιλίους μεριζόμεναι, ἑκάστῳ ἀνδρὶ γίνονται ἀνὰ ἑκα-
τὸν ἑξήκοντα Ἰταλικοῦ νομίσματος, ὥστ' εἰς ἴσον καθίστασθαι
τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναλώματι· ἑκατὸν γὰρ μνᾶς ἀνήλισκεν,
C. 11. ὡς Ἔφιππος ἱστόρησεν. Μένανδρος δ' ἐν Μέθῃ τοῦ μεγίστου
δείπνου δαπάνημα τάλαντον τίθησιν, λέγων οὕτως·

Εἶτ' οὐχ ὅμοια πράττομεν καὶ θύομεν·
Ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δώδεκα *),
Αὐλητρίδας δὲ, καὶ μύρον, καὶ ψαλτρίας
Ταύτας, τὸ Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρὸν, μέλι,
Μικροῦ τάλαντον γίνεται τὸ κατὰ λόγον.

ὡς γὰρ ὑπερβολῆς τινος ἀναλώματος τάλαντον ὠνόμασε.
καὶ ἐν Δυσκόλῳ δέ φησιν οὕτως·

— ὡς θύουσι δ' οἱ τοιχωρύχοι
Κοίτας **) φέροντες σταμνί' †), οὐχὶ τῶν θεῶν
Ἕνεκ', ἀλλ' ἑαυτῶν. ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς,
Καὶ τὸ πόπανον. τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ
Ἅπαν ἐπιτεθέν. οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν
Καὶ τὴν χολὴν ἔτ' ἐς τὰ βρώματα τοῖς θεοῖς ††)
Ἐπιθέντες αὐτοὶ τἄλλα καταπίνουσι.

Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ, (εἴ-
περ τούτου καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Πλάτων ἐν τῷ Φάωνι ἐμνήσθη,
καὶ μὴ τοῦ Λευκαδίου Φιλοξένου) τοιαύτην ἐκτίθεται παρα-
σκευὴν δείπνου· Εἰς δ' ἔφερον διπλόοι παῖδες λιπαρῶπα
τράπεζαν, Ἄμμι δ' ἑτέραν δ' ἕτεροι, ἄλλοι δ' ἑτέραν, μέχρι οὗ
p. 147. πλήρωσαν οἶκον, ταὶ δὲ πρὸς ὑψιλύχνους ἔστιλβον αὐγὰς αἳ στε-
φάνοις, λαχάνοις, παροψίσι τε ὀξυβάφων πλήρεις. σύν τε
χλιδῶσαι παντοδαπαῖς τέχνας εὑρήματι πρὸς βιοτὰν ψυχᾶς,
δελεασματίοισι παρέφερον ἐν κανέοισι μάζας χιονοχρόας.

*) γρ. δέκα. **) γρ. Κίστας. †) γρ. καὶ σταμνί'.
††) γρ. Καὶ τὴν χολὴν, ὀστᾶ τ' ἄβρωτα τοῖς θεοῖς.

ἄλλοι δ' ἐπεὶ πρῶτα παρῆλθεν ὁ κάκκαβος, ὦ Φιλότας, ἀλλὰ λοπὰς, ἧς τὸ μέγιστον πάντη ἔπεθεν λιπαρόν τ' ἐς ἐγχέλεάς τινες ἄριστον, γογγροιτοιωνυττευών πλῆρες θεοτερπές. ἐπ' αὐτῷ δ' ἄλλο παρῆλθε τό σον βασισνέην ἰσόκυκλος. μικρὰ δὲ κακκάβι' ἔχοντα· τὸ μὲν γαλεκτινάρκιον ἄλλο παρῆς ἕτερον. πίων ἀπὸ τευθιάδα, καὶ σηπὶς πολυποδίων ἀπαλοπλοκάμων θερμός. μετὰ ταῦτα παρῆλθεν ἰσοτράπεζος ὅλος μυίσης συνόδων πυρὸς, ἔπειτα βαθμὸς ἀτμίζων, ἐπὶ τῷ δ' ἐπίπυσαι τευθίδες, ὦ Φίλαι, καὶ ξανθαὶ μελικαρίδες αἱ κῦφαι παρῆλθον, θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι, χλωραί τε ἡδυφάρυγγες. πηρίων τε ςεγναὶ βύσαι μέγαθος κακκάβου γλυκὺ ὄξιος ὀμφαλὸς θοινάας, καλεῖται παράγευιν κάπιν σαφύοιδα † ἐσαδαναιμαθέας ὑπερμέγεθος τίθεμος θυγμὸν μόλεν ὀπτὸν ἐκεῖθεν τερμὸν, ὅθεν γλυφὶς τέμενον εὐθὺς ἐπ' αὐτὰς τὰς ὑπογαςρίδας διανεκέος ἐπάμυνε πέμπτε μελδικαίτιν μάλα κενκεχαροίμεθα, ἀλλ' οὐθὲν ἐλλείπομεν θοιναπαρέας, ὅτε παλάξαι δύνατ' ἐπικρατέως. ἔγω γετικὸν, καὶ λέγοι τις, πάντα παρῆν ἑτοίμως ὔμμιν, παρέπεσσε δὲ θερμὸν σπλάγχον, ἔπειτα δὲ νῆςις δέλφακος οἰκετικᾶς, καὶ νώτιος εἴληφε, καὶ ὀσφὺς, καὶ μινυρίγματα θερμά, καὶ κεφάλαιον ὅλον διάπτυχες ἐφθὸν, ἀπερπευθηνὸς ἀλεκτοτρόφου, πνικτᾶς ἐρίφου παρέθηκε, εἶτα διεφθα κρόκῳ. λασχελίδας τε μετ' αὐτῶν λευκοφορινοχρόας, ῥύγχη, καὶ κεφαλαὶ, ἄποδος τεχνὰ ματ' ἰόντες ἐσιφωμένον. ἐφθά τ' ἔπειτα κρέα, ὀπτὰ ἀλλ' ἐρίφων τε, καὶ ἀρνῶν ἀθυπέρκομα καρὸς χορδή· γλυκὺς ταμιξεριφαρνογένης ἀνδηφιλέοντι θεοὶ τέτῳ Φιλέτας ἔσθοις. καὶ λαγωά τ', ἔπειτ' ἀλεκτρυόνων τε νεοσσοὶ, περδίκων, φάσεων τε χύδαν. ἤδη δὲ παρεβάλλετο θερμὰ πολλὰ, καὶ μαλακοπτυχέων ἄρτων. ὁ μοσσύζυγα δὲ, ξανθόν τ' ἐπεισῆλθε μέλι, καὶ γάλα σύμπακτον, τὸ καὶ τυρονάπασις, ἡ μὲν ἔφασκεν ἀπαλὸν, κήγὼν ἐφάμαν. ὅτε δ' ἤδη βρωτύος ἦθε ποτᾶτος ἐς κόρον, ἑταῖροι, ἤσμεν, τῆνα μὲν ἐξαπαείρεον δμῶες. ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρός. Σωκράτης δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τρίτῳ Ἐμφυλίου Πολέμου τὸ Κλεοπάτρας ἀναγράφων συμπόσιον, τῆς τελευταίας Αἰγύπτου βασιλευσάσης, γημαμένης δ' Ἀντωνίῳ Ῥωμαίων ςρατηγῷ, ἐν Κιλικίᾳ, φησὶν οὕτως·

'Απαντήσασα τῷ 'Αντωνίῳ ἡ Κλεοπάτρα ἐν Κιλικίᾳ, παρε-
σκεύασεν αὐτῷ βασιλικὸν συμπόσιον, ἐν ᾧ πάντα χρύσεα
καὶ λιθοκόλλητα περιττῶς ἐξειργασμένα ταῖς τέχναις. ἦ-
σαν δὲ, Φησὶ, καὶ οἱ τοῖχοι ἁλουργέσι καὶ διαχρύσοις ἐμπε-
πετασμένοι ὕφεσι καὶ δώδεκα τρίκλινα διαςρώσασα, ἐκά-
p.145. λεσε τὸν 'Αντώνιον, μεθ' ὧν ἐβούλετο, ἡ Κλεοπάτρα. τοῦ
δὲ τῇ πολυτελείᾳ τῆς ὄψεως ἐκπλαγέντος, ὑπομειδιάσασα,
ταῦτ' ἔφη πάντα δωρεῖσθαι αὐτῷ, καὶ εἰς αὔριον παρε-
κάλει συνδειπνῆσαι πάλιν ἥκοντα μετὰ τῶν Φίλων καὶ τῶν
ἡγεμόνων· ὅτε καὶ πολλῷ κρεῖττον διακοσμήσασα τὸ συμπό-
σιον, ἐποίησε Φανῆναι τὰ πρῶτα μικρά. καὶ πάλιν καὶ ταῦ-
τα ἐδωρήσατο, τῶν δ' ἡγεμόνων, ἐφ' ᾗ ἕκαςος κατέκειτο κλί-
νη, καὶ τὰ κυλίκια, καθὼς ταῖς ςρωμναῖς ἐμεμέριςο, ἑκάςῳ
Φέρειν ἐπέτρεψε· καὶ κατὰ τὴν ἄφοδον τοῖς μὲν ἐν ἀξιώ-
μασι Φορεῖα σὺν τοῖς κομίζουσι, τοῖς πλείοσι δὲ καταργύροις
σκευαῖς κεκοσμημένους ἵππους, πᾶσι δὲ λαμπτηροφόρους παῖ-
δας Αἰθίοπας παρέςησε. τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν τα-
λαντιαίους εἰς ῥόδα μισθοὺς δέδωκε· καὶ κατεςρώθη ἐπὶ πή-
χυια βάθη τὰ ἐδάφη ἐμπεπετασμένων δικτύων τοῖς ἕλι-
C.12. ξιν †). ἱςορεῖ δὲ καὶ, αὐτὸν τὸν 'Αντώνιον ἐν 'Αθήναις μετὰ
ταῦτα διατρίψαντα, περίοπτον ὑπὲρ τὸ θέατρον κατασκευά-
σαντα σχεδίαν χλωρᾷ πεπυκασμένην ὕλῃ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν
Βακχικῶν ἄντρων γίνεται, ταύτης τύμπανα, καὶ νεβρίδας,
καὶ παντοδαπὰ ἄλλα ἀθύρματα Διονυσιακὰ ἐξαρτήσαντα με-
τὰ τῶν Φίλων, ἐξ ἑωθινοῦ κατακλινόμενον μεθύσκεσθαι, λει-
τουργούντων αὐτῷ τῶν ἐξ 'Ιταλίας μεταπεμφθέντων ἀκροα-
μάτων, συνηθροισμένων ἐπὶ τὴν θέαν τῶν Πανελλήνων. μετέ-
βαινε δ' ἐνίοτε, Φησὶ, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, ἀπὸ τῶν τεγῶν
λαμπάσι δαδουχουμένης πάσης τῆς 'Αθηναίων πόλεως. καὶ
ἔκτοτε ἐκέλευσεν ἑαυτὸν Διονύσιον ἀνακηρύττεσθαι κατὰ τὰς
πόλεις ἁπάσας. καὶ Γάϊος δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ Καλλίπολα
προσαγορευθεὶς, διὰ τὸ ἐν ςρατοπέδῳ γεννηθῆναι, οὐ μόνον
ὠνομάζετο νέος Διόνυσος, ἀλλὰ καὶ τὴν Διονυσιακὴν πᾶ-
σαν ἐνδύνων ςολὴν προῄει, καὶ οὕτως ἐσκευασμένος ἐδίκα-
ζεν. εἰς ταῦτά ἐςιν ἀποβλέποντα τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ἀγαπᾷν
τὴν 'Ελληνικὴν πενίαν, λαμβάνοντα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὰ

†) γρ. τοῖς κάλυξι.

παρὰ Θηβαίοις δεῖπνα. περὶ ὧν Κλείταρχος ἐν πρώτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν διηγέμενος, καὶ ὅτι πᾶς αὐτῶν πλῦτος ηὑρέθη μετὰ τὴν ὑπ' Ἀλεξάνδρε τῆς πόλεως κατασκαφὴν ἐν ταλάντοις τετρακοσίοις τεσσαράκοντα, φησὶν, ὅτι τε μικρόψυχοι ἦσαν, καὶ τὰ περὶ τὴν τροφὴν λίχνοι, παρασκευάζοντες ἐν τοῖς δείπνοις θρῖα, καὶ ἑψητὰς, καὶ ἀφύας, καὶ ἐγκρασιχόλες, καὶ ἀλλᾶντας, καὶ σχελίδας, καὶ ἔτνος. οἷσι Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Αὔταμνος †) ὁ Φρύνωνος, ὅν φησι Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ μεγάλως πλέτῳ παρεσκευάσθαι. ἡγῦμαι δ', ὅτι οὐκ ἂν περιεγένοντο, ἐδ' ἂν ἐδέησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Πλάταιαν παρατάττεσθαι ἀπολωλόσιν ἤδη ὑπὸ τῶν τοιέτων τροφῶν. Ἀρκαδικὸν δὲ δεῖπνον διαγράφων ὁ Μιλήσιος Ἑκαταῖος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Γενεαλογιῶν, μάζας φησιν εἶναι καὶ ὕεια κρέα. Ἁρμόδιος δὲ ὁ Λεπρεάτης C.13.
ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγάλιαν νομίμων, ὁ κατασαθεὶς, φησὶ, παρὰ Φιγαλεῦσι σίταρχος ἔφερε τῆς ἡμέρας οἴνε τρεῖς χόας, καὶ ἀλφίτων μέδιμνον, καὶ τυρῦ πεντάμνουν, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν ἄρτυσιν τῶν ἱερείων ἁρμόττοντα. ἡ δὲ πόλις παρεῖχεν ἑκατέρῳ τῶν χορῶν τρία πρόβατα, p.149.
καὶ μάγειρον, ὑδριαφόρον τε, καὶ τραπέζας, καὶ βάθρα πρὸς τὴν καθέδραν, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν παρασκευὴν, πλὴν τῶν περὶ τὸν μάγειρον σκευῶν ὁ χορηγός. τὸ δὲ δεῖπνον ἦν τοιῦτον, τυρὸς, καὶ φύση, μᾶζα νόμε χάριν ἐπὶ χαλκῶν κανῶν, τῶν παρά τισι καλεμένων μαζονόμων, ἀπὸ τῆς χρείας εἰληφότων τὴν ἐπωνυμίαν. ὁμῦ δὲ τῇ μάζῃ καὶ τῷ τυρῷ σπλάγχνον καὶ ἅλες προφαγεῖν. καθαγισάντων δὲ ταῦτα, ἐν κεραμείῳ *) κοτταβίδι πιεῖν ἑκάσῳ μικρόν. καὶ ὁ προσφέρων ἂν εἶπεν, εὖ δειπνήσεις **). εἶτα δ' εἰς τὸ κοινὸν ζωμὸς καὶ περίκομμα. πρόσχερα δὲ ἑκάσῳ δύο κρέα. ἐνέμιζον δ' ἐν ἅπασι τοῖς δείπνοις, μάλισα δὲ τοῖς λεγομένοις μάζωσι, (τῦτο γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἡ Διονυσιακὴ σύνοδος ἔχει τὄνομα) τοῖς ἐσθίεσι τῶν νέων ἀνδρικώτερον ζωμόν τ' ἐγχεῖν πλείω, καὶ μάζας καὶ ἄρτες παραβαλεῖν· γενναῖος γὰρ ὁ τοιῦτος ἐκρίνετο καὶ ἀνδρώδης ὑπάρχειν. θαυμασὸν γὰρ ἦν καὶ περιβόητον παρ'

†) γρ. Ἀτταγῖνος. *) γρ. κεραμέῳ. **) γρ. δειπνήσειας.

αὐτοῖς ἡ πολυφαγία. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιοῦντο οὐκ ἀπονιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἀλλ' ἀποματτόμενοι τοῖς ψωμοῖς, καὶ τὴν ἀπομαγδαλίαν ἕκαστος ἀπέφερε, τοῦτο ποιοῦντες ἕνεκα τῶν ἐν ταῖς ἀμφόδοις γινομένων νυκτερινῶν φόβων. ἀπὸ δὲ τῶν σπονδῶν παιὰν ᾄδεται. ὅταν δὲ τοῖς Ἥρωσι θύωσι, βουθυσία μεγάλη γίνεται, καὶ ἑστιῶνται πάντες μετὰ τῶν δούλων. οἱ δὲ παῖδες ἐν ταῖς ἑστιάσεσι μετὰ τῶν πατέρων, ἐπὶ λίθων καθήμενοι, γυμνοὶ συνδειπνοῦσιν. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν, οἱ Ἀρκάδες, φησὶν, ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν ὑποδέχονται τοὺς δεσπότας καὶ τοὺς δούλους, καὶ μίαν πᾶσι τράπεζαν παρασκευάζουσι, καὶ τὰ σιτία πᾶσιν εἰς τὸ μέσον παρατιθέασι, καὶ κρατῆρα τὸν αὐτὸν πᾶσι κιρνῶσι. παρὰ δὲ Ναυκρατίταις, ὥς φησιν Ἑρμείας ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ τοῦ Γρυνείου Ἀπόλλωνος, ἐν τῷ Πρυτανείῳ δειπνοῦσι Γενεθλίοις Ἑστίας Πρυτανίτιδος, καὶ Διονυσίοις, ἔτι δὲ τῇ τοῦ Κωμαίου Ἀπόλλωνος πανηγύρει, εἰσιόντες πάντες ἐν στολαῖς λευκαῖς, ἃς μέχρι καὶ νῦν καλοῦσι πρυτανικὰς ἐσθῆτας, καὶ κατακλιθέντες ἐπανίστανται εἰς γόνατα, τοῦ ἱεροκήρυκος τὰς πατρίους εὐχὰς καταλέγοντος, συσπένδοντες. μετὰ δὲ ταῦτα κατακλιθέντες λαμβάνουσιν ἕκαστος οἴνου κοτύλας δύο, πλὴν τῶν ἱερέων τοῦ τε Πυθίου Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Διονύσου· τούτων γὰρ ἑκατέρῳ διπλοῦς ὁ οἶνος μετὰ καὶ τῶν ἄλλων μερίδων δίδοται. ἔπειτα ἑκάστῳ παρατίθεται ἄρτος καθαρὸς εἰς πλάτος πεποιημένος, ἐφ' ᾧ ἐπίκειται ἄρτος ἕτερος, ὃν κριβανίτην καλοῦσι, καὶ κρέας ὕειον, καὶ λεκάριον πτισάνης, ἢ λαχάνου τοῦ κατὰ καιρὸν γινομένου, ᾠά τε δύο, καὶ τυροῦ τροφαλὶς, σῦκά τε ξηρὰ, καὶ πλακοῦς, καὶ στέφανος. καὶ ὃς ἂν ἔξω τι τούτων ἱεροποιὸς παρασκευάσῃ, ὑπὸ τῶν τιμούχων ζημιοῦται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῖς σιτουμένοις ἐν Πρυτανείῳ ἔξωθεν προσεισφέρειν τι βρώσιμον ἔξεστι. μόνα δὲ ταῦτα κατα-
p.150. ναλίσκουσιν, τὰ ὑπολειπόμενα τοῖς οἰκέταις μεταδιδόντες. ταῖς δ' ἄλλαις ἡμέραις πάσαις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔξεστι τῶν σιτουμένων τῷ βουλομένῳ ἀνελθόντι εἰς τὸ Πρυτανεῖον δειπνεῖν, οἴκοθεν παρασκευάσαντα αὐτῷ λάχανόν τι, ἢ τῶν ὀσπρίων, καὶ τάριχος, ἢ ἰχθὺν, κρέως δὲ χοιρείου βραχύτατον, καὶ τούτων μεταλαμβάνων κοτύλην οἴνου. γυναικὶ δὲ οὐκ ἔξεστιν

εἰσιέναι εἰς τὸ Πρυτανεῖον, ἢ μόνῃ τῇ αὐλητρίδι. ἐκ εἰσφέρεται δὲ ἐδὲ ἀμὶς εἰς τὸ Πρυτανεῖον. ἐὰν δέ τις Ναυκρατιτῶν γάμες ἑςιᾷ, ὡς ἐν τῷ γαμικῷ νόμῳ γέγραπται, ἀπείρηται ὠὰ καὶ μελίπηκτα δίδοσθαι. τίς δὲ ἡ τέτων αἰτία, Οὐλπιανὸς ἡμᾶς διδάσκειν δίκαιος. Λυγκεὺς δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς, προκρίνων τὰ Αἰγυπτιακὰ δεῖπνα τῶν Περσικῶν, Αἰγυπτίων ἐπιςρατευσάντων, φησὶν, ἐπὶ Ὦχον τὸν Περσῶν βασιλέα, καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγένετο αἰχμάλωτος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὁ Ὦχος αὐτὸν φιλανθρώπως ἄγων ἐκάλεσε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς οὖν παρασκευῆς γενομένης λαμπρᾶς, ὁ Αἰγύπτιος κατεγέλα, ὡς εὐτελῶς τῷ Πέρσῃ διαιτωμένῳ. εἰ δὲ θέλεις, ἔφη, εἰδέναι, ὦ βασιλεῦ, πῶς δεῖ σιτεῖσθαι τὰς εὐδαίμονας βασιλέας, ἐπίτρεψον τοῖς ἐμοῖς ποτε γενομένοις μαγείροις παρασκευάσαι σοι Αἰγύπτιον δεῖπνον. καὶ κελεύσαντος, ἐπεὶ παρεσκευάσθη, ἡσθεὶς ὁ Ὦχος τῷ δείπνῳ, κακὸν κακῶς σε, ἔφη, ὦ Αἰγύπτιε, ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ, ὅςις δεῖπνα τοιαῦτα καταλιπὼν ἐπεθύμησας θοίνης εὐτελεςέρας. τίνα δ' ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς, λέγων ὅτως· Τρίτη δὲ ἐςιν ἰδέα δείπνων Αἰγυπτιακὴ, τραπεζῶν μὲν ἐ παρατιθεμένων, πινάκων δὲ περιφερομένων. παρὰ δὲ Γαλάταις φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ ἐν ταῖς τραπέζαις ἄρτες πολλὲς κατακεκλασμένες παρατίθεσθαι χύδην, καὶ κρέατα ἐκ τῶν λεβήτων, ὧν ἐδεὶς γεύεται, εἰ μὴ πρότερον θεάσηται τὸν βασιλέα, εἰ ἥψατο τῶν παρακειμένων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ὁ αὐτὸς Φύλαρχος Ἀριάμνην φησὶ τὸν Γαλάτην πλεσιώτατον ὄντα ἀπαγγείλασθαι ἑςιάσαι Γαλάτας πάντας ἐνιαυτὸν, καὶ τῦτο συντελέσαι ποιήσαντα ὅτως. κατὰ τόπες τῆς χώρας τὰς ἐπικαιροτάτες τῶν ὁδῶν διέλαβε ςαθμοῖς, ἐπί τε τύτοις ἐκ χαράκων καὶ τῶν καλάμων τῶν τε οἰσύων ἐπεβάλλετο σκηνὰς χωρύσας ἀνὰ τετρακοσίες ἄνδρας, καὶ πλείες ἔτι, καθὼς ἂν ἐκποιῶσιν οἱ τόποι τό τε ἀπὸ τῶν πόλεων δέξασθαι καὶ τῶν κωμῶν μέλλον ἐπιῤῥεῖν πλῆθος. ἐνταῦθα δὲ λέβητας ἐπέςησε κρεῶν παντοδαπῶν μεγάλες, ὃς πρὸ ἐνιαυτῦ καὶ πρὸ τῦ μέλλειν †) μεταπεμψάμενος τεχνί-

†) γρ. πρὸ τῦ ἐπαγγέλλειν.

τας ἐξ ἄλλων πόλεων ἐχαλκεύσατο. θύματα δὲ καταβάλλεσθαι ταύρων καὶ συῶν καὶ προβάτων τε καὶ λοιπῶν κτηνῶν ἑκάστης ἡμέρας πολλά. πίθους τε οἴνου παρασκευάζεσθαι, καὶ πλῆθος ἀλφίτων πεφυραμένων. καὶ οὐ μόνον, φησὶν, οἱ παραγινόμενοι τῶν Γαλατῶν ἀπὸ τῶν κωμῶν καὶ τῶν πόλεων ἀπήλαυον, ἀλλὰ καὶ οἱ παριόντες ξένοι ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων παίδων οὐκ ἠφίεντο, ἕως ἂν μεταλάβωσι τῶν παρασκευασθέντων. Θρακίων δὲ δείπνων μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἕκτῃ Ἀναβάσεως, τὸ παρὰ Σεύθῃ
p.151. διαγράφων συμπόσιον ἐν τούτοις· Ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον πάντες, τὸ δὲ δεῖπνον ἦν καθημένοις κύκλῳ, ἔπειτα δὲ τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν. οὗτοι δὲ ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμῖται μεγάλοι προσπεπερονημένοι ἦσαν πρὸς τοῖς κρέασι. μάλιστα δὲ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο· νόμος γὰρ ἦν. καὶ πρῶτος τοῦτ᾽ ἐποίει Σεύθης· ἀνελόμενος τοὺς παρ᾽ αὐτῷ κειμένους ἄρτους διέκλα κατὰ μικρά· καὶ ἐῤῥίπτει, οἷς αὐτῷ ἐδόκει, καὶ τὰ κρέα ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύσασθαι, ἑαυτῷ καταλιπών. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐποίουν, καθ᾽ οὓς αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις Ἀρύσας ὄνομα, φαγεῖν δεινὸς, τὸ μὲν διαῤῥιπτεῖν εἴα χαίρειν, λαβὼν δ᾽ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον, καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα, ἐδείπνει. κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο. ὁ δὲ Ἀρύσας, ἐπεὶ παρ᾽ αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἦν, εἶπεν, ἰδὼν τὸν Ξενοφῶντα οὐκ ἔτι δειπνοῦντα, ἐκείνῳ, ἔφη, δός· σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ᾽ οὔπω. ἐνταῦθα μὲν ἤδη γέλως ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ προὐχώρει ὁ πότος, εἰσῆλθεν ἀνὴρ Θρᾷξ, ἵππον ἔχων λευκὸν, καὶ λαβὼν κέρας μεστὸν, προπίνω σοι, ὦ Σεύθη, ἔφη, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι, ἐφ᾽ οὗ καὶ διώκων, ὃν ἂν ἐθέλῃς, αἱρήσεις, καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον. ἄλλος παῖδα εἰσαγαγὼν, οὕτω ἐδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικί. καὶ Τιμασίων προπίνων φιάλην τε ἀργυρᾶν, καὶ τάπιδα ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ τις Ἀθηναῖος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτι ἀρχαῖος εἴη νόμος κάλλιστος, τοὺς μὲν ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς ἕνεκα, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι διδόναι τὸν βασι-

λέα. Ξενοφῶν δὲ ἀνέστη θαρσαλέως, καὶ δεξάμενος τὸ κέρας εἶπεν· Ἐγώ σοι, ὦ Σεύθη, δίδωμι ἐμαυτὸν, καὶ τοὺς ἐμοὺς τούτους ἑταίρους φίλους εἶναι πιστοὺς, καὶ οὐδένα ἄκοντα· καὶ νῦν πάρεισιν οὐδὲν προσαιτοῦντες, ἀλλὰ καὶ πονεῖν ὑπὲρ σοῦ καὶ προκινδυνεύειν βουλόμενοι. καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς συνέπιε, καὶ συγκατεσκέδασε τῷ μετ᾽ αὐτοῦ τὸ κέρας. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθον Κερασουνταῖοι, οἳ αὐλοῖς σημαίνουσιν, καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοΐναις, ῥυθμοὺς τε καὶ οἱονεὶ μαγάδι σαλπίζοντες. Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἃς συνέθηκεν, οὐκ ἀλλοτρίως ἧς προῄρητο φιλοσοφίας πολλὰ παρὰ πολλοῖς ἔθιμα καὶ νόμιμα ἀναγράφων, Κελτοὶ, φησὶ, τὰς χοὰς †) προτίθενται, χόρτον ὑποβάλλοντες, καὶ ἐπὶ τραπεζῶν ξυλίνων, μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπηρμένων. ἡ τροφὴ δ᾽ ἐστὶ ἄρτοι μὲν ὀλίγοι, κρέα δὲ πολλὰ ἐν ὕδατι καὶ ὀπτὰ ἐπ᾽ ἀνθράκων ἢ ὀβελίσκων. προσ- p.152. φέρονται δὲ ταῦτα καθαρίως μὲν, λεοντωδῶς δὲ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις αἴροντες ὅλα μέλη, καὶ ἀποδάκνοντες, ἐὰν δὲ ᾖ τι δυσαπόσπαστον, μαχαιρίῳ μικρῷ παρατέμνοντες, ὃ τοῖς κολεοῖς ἐν ἰδίᾳ θήκῃ παράκειται. προσφέρονται δὲ καὶ ἰχθῦς, οἵ τε παρὰ τοὺς ποταμοὺς οἰκοῦντες, καὶ παρὰ τὴν ἐντὸς καὶ τὴν ἔξω θάλασσαν· καὶ τούτους δὲ ὀπτοὺς μετὰ ἁλῶν, καὶ ὄξους, καὶ κυμίνου. τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ ποτὸν ἐμβάλλουσιν. ἐλαίῳ δὲ οὐ χρῶνται διὰ σπάνιν, καὶ διὰ τὸ ἀσύνηθες ἀηδὲς αὐτοῖς φαίνεται. ὅταν δὲ πλείονες συνδειπνῶσιν, κάθηνται μὲν ἐν κύκλῳ, μέσος δὲ ὁ κράτιστος, ὡς ἂν κορυφαῖος χοροῦ, διαφέρων τῶν ἄλλων ἢ κατὰ τὴν πολεμικὴν εὐχέρειαν, ἢ κατὰ τὸ γένος, ἢ κατὰ πλοῦτον· ὁ δ᾽ ὑποδεχόμενος παρ᾽ αὐτὸν, ἐφεξῆς δ᾽ ἑκατέρωθε, κατ᾽ ἀξίαν ἧς ἔχουσι ὑπεροχῆς. καὶ οἱ μὲν τοὺς θυρεοὺς ὁπλοφοροῦντες ἐκ τῶν ὀπίσω παρεστᾶσιν, οἱ δὲ δορυφόροι κατὰ τὴν ἀντικρὺ καθήμενοι κύκλῳ, καθάπερ οἱ δεσπόται, συνευωχοῦνται. τὸ δὲ ποτὸν οἱ διακονοῦντες ἐν ἀγγείοις περιφέρουσιν, ἐοικόσι μὴν ἀμβίκοις, ἢ κεραμέοις, ἢ ἀργυροῖς· καὶ γὰρ τοὺς πίνακας, ἐφ᾽ ὧν τὰς τροφὰς προτίθενται, τοιούτους ἔχουσιν, οἱ δὲ χαλκοῦς, οἱ δὲ κάνεα ξύλινα καὶ πλεκτά. τὸ

†) γρ. τὰς τροφάς.

δὲ πινόμενόν ἐςι παρὰ μὲν τοῖς πλȣτȣ̃σιν οἶνος ἐξ Ἰταλίας καὶ τῆς Μασσαλιητῶν χώρας παρακομιζόμενος· ἄκρατος δ' ȣ̓͂τος· ἐνίοτε δὲ ὀλίγον ὕδωρ παραμίγνυται· παρὰ δὲ τοῖς ὑποδεεςέροις ζῦθος πύρινον μετὰ μέλιτος ἐσκευασμένον· παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς καθ' αὑτὸ καλεῖται δέρκομα †). ἀποῤῥοφȣ̃σι δὲ ἐκ τȣ̃ αὐτȣ̃ ποτηρίȣ κατὰ μικρὸν, ȣ̓ πλεῖον κυάθȣ, πυκνότερον δὲ τȣ̃το ποιȣ̃σι. περιφέρει δὲ ὁ παῖς ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ τὰ λαιά. οὕτως διακονȣ̃νται, καὶ τȣ̀ς θεȣ̀ς προσκυνȣ̃σιν ἐπὶ τὰ δεξιὰ ςρεφόμενοι. ἔτι ὁ Ποσειδώνιος διηγȣ́μενος καὶ τὸν Λȣερνίȣ τȣ̃ Βιτύιτος πατρὸς πλȣ̃τον, τȣ̃ ὑπὸ Ῥωμαίων καθαιρεθέντος, φησὶ, δημαγωγȣ̃ντα αὐτὸν τȣ̀ς ὄχλȣς ἐν ἅρματι φέρεσθαι διὰ τῶν πεδίων, καὶ σπείρειν χρυσὸν καὶ ἄργυρον ταῖς ἀκολȣθȣ́σαις τῶν Κελτῶν μυριάσι, φράγμα τε ποιεῖν δωδεκαςάδιον τετράγωνον, ἐν ᾧ πληροῦν ληνȣ̀ς πολυτελȣ̃ς πόματος, παρασκευάζειν τε τοσȣ̃το βρωμάτων πλῆθος, ὥςε ἐφ' ἡμέρας πλείονας ἐξεῖναι τοῖς βȣλομένοις εἰσερχομένοις τῶν παρασκευασθέντων ἀπολαύειν, ἀδιαλείπτως διακονȣμένȣς. ἀφορίσαντος δ' αὐτȣ̃ προθεσμίαν ποτὲ τῆς θοίνης, ἀφυςερήσαντά τινα τῶν βαρβάρων ποιητὴν ἀφικέσθαι, καὶ συναντήσαντα μετὰ ᾠδῆς ὑμνεῖν αὐτȣ̃ τὴν ὑπεροχὴν, ἑαυτὸν δ' ὑποθρηνεῖν, ὅτι ὑςέρηκε· τὸν δὲ τερφθέντα θυλάκιον αἰτῆσαι χρυσίȣ, καὶ ῥίψαι αὐτῷ παρατρέχοντι· ἀνελόμενον δ' ἐκεῖνον πάλιν ὑμνεῖν λέγοντα, διότι καὶ τὰ ἴχνη τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἁρματηλατεῖ, χρυσὸν καὶ εὐεργεσίας ἀνθρώποις φέρει. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοςῇ ἱςόρησεν. ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ περὶ Παρθυαίων διηγȣ́μενος, φησίν· Ὁ δὲ καλȣ́μενος φίλος τραπέζης μὲν ȣ̓ κοινωνεῖ, χαμαὶ δ' ὑποκαθήμενος ἐφ' ὑψηλῆς κλίνης κατακειμένῳ τῷ βασιλεῖ, τὸ παραβληθὲν ὑπ' αὐτȣ̃ κυνιςὶ σιτεῖται, καὶ πολλάκις, διὰ τὴν τυχȣ̃σαν αἰτίαν ἀποσπασθεὶς τȣ̃ χαμαιπετȣ̃ς δείπνȣ,
p.153. ῥάβδοις καὶ ἱμᾶσιν ἀςραγαλωτοῖς μαςιγȣ̃ται, καὶ γενόμενος αἱμόφυρτος τὸν τιμωρησάμενον ὡς εὐεργέτην ἐπὶ τὸ ἔδαφος πρηνὴς προσπεσὼν προσκυνεῖ. ἐν δὲ τῇ ἑκκαιδεκάτῃ περὶ Σελεύκȣ διηγȣ́μενος τȣ̃ βασιλέως, ὡς εἰς Μηδίαν

†) γρ. καθ' αὑτό· καλεῖται δὲ κόρμα.

ἀνελθὼν καὶ πολεμῶν Ἀρσάκει ᾐχμαλωτίσθη ὑπὸ τῦ βαρβάρε, καὶ ὡς πολὺν χρόνον παρὰ τῷ Ἀρσάκει διέτριψεν, ἀγόμενος βασιλικῶς, γράφει καὶ ταῦτα· Παρὰ Πάρθοις ἐν τοῖς δείπνοις ὁ βασιλεὺς τήν τε κλίνην, ἐφ' ἧς μόνος κατέκειτο, μετεωροτέραν τῶν ἄλλων καὶ κεχωρισμένην εἶχε, καὶ τὴν τράπεζαν μόνῳ, καθάπερ ἥρω †), πλήρη βαρβαρικῶν θοινημάτων παρακειμένων. Ἱϛορῶν δὲ καὶ περὶ Ἡρακλέωνος τῦ Βεροιαίυ, ὃς ὑπὸ τῦ Γρυπῦ καλεμένυ Ἀντιόχυ τῦ βασιλέως προαχθεὶς μικρῦ δεῖν τῆς βασιλείας ἐξέβαλεν τὸν εὐεργέτην, γράφει ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱϛοριῶν τάδε· Ἐποιεῖτό τε τῶν ϛρατιωτῶν τὰς κατακλίσεις ἐπὶ τῦ ἐδάφυς ἐν ὑπαίθρῳ ἀνὰ χιλίυς δειπνίζων. τὸ δὲ δεῖπνον ἦν ἄρτος μέγας καὶ κρέας· τὸ δὲ ποτὸν κεκραμένος οἶνος οἷος δήποτε ὕδατι ψυχρῷ. διηκόνουν δὲ ἄνδρες μαχαιροφόροι, καὶ σιωπὴ ἦν εὔτακτος. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἐν τῇ Ῥωμαίων, φησί, πόλει ὅταν εὐωχῶνται ἐν τῷ τῦ Ἡρακλέυς ἱερῷ, δειπνίζοντος τῦ κατὰ καιρὸν θριαμβεύοντος, καὶ ἡ παρασκευὴ τῆς εὐωχίας Ἡρακλεωτική ἐϛι. διοινοχεῖται μὲν γὰρ οἰνόμελι, τὰ δὲ βρώματα ἄρτοι μεγάλοι, καὶ καπνιϛὰ ἐφθὰ κρέα, καὶ τῶν προσφάτων *) καθιερωθέντων ὀπτὰ δαψιλῆ. παρὰ δὲ Τυῤῥηνοῖς δὶς τῆς ἡμέρας τράπεζαι πολυτελεῖς παρασκευάζονται, ἄνθιναί τε ϛρωμναί, καὶ ἐκπώματα ἀργυρᾶ παντοδαπά, καὶ δέλων πλῆθος εὐπρεπῶν παρέϛηκεν, ἐσθήσεσι πολυτελέσι κεκοσμημένων. Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱϛοριῶν καὶ τὰς θεραπαίνας φησὶ παρ' αὐτοῖς, μέχρις ἂν αὐξηθῶσι, γυμνὰς διακονεῖσθαι. Μεγασθένης δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἰνδικῶν τοῖς Ἰνδοῖς φησιν ἐν τῷ δείπνῳ παρατίθεσθαι ἑκάϛῳ τράπεζαν· ταύτην δ' εἶναι ὁμοίαν ταῖς ἐγγυθήκαις· καὶ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῇ τρυβλίον χρυσῦν, εἰς ὃ ἐμβαλεῖν αὐτὺς πρῶτον μὲν τὴν ὄρυζαν ἑφθήν, ὡς ἄν τις ἑψήσειε χόνδρον, ἔπειτα ὄψα πολλὰ κεχειρυργημένα ταῖς Ἰνδικαῖς σκευασίαις. Γερμανοὶ δέ, ὡς ἱϛορεῖ Ποσειδώνιος ἐν τῇ τριακοϛῇ, ἄριϛον προσφέρονται κρέα μεληδὸν ὠπτημένα, καὶ ἐπιπίνυσι γάλα, καὶ τὸν οἶνον ἄκρατον. Καμπανῶν δέ τινες παρὰ τὰ συμπόσια μονομαχῦσι. Νικό-

†) γρ. μόνος, καθάπερ ἥρως. *) γρ. προσφάτως.

λαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς, εἷς τῶν ἀπὸ τῦ περιπάτε Φιλοσόφων, ἐν τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν Ἱςοριῶν Ῥωμαίȣς ἱςορεῖ παρὰ τὸ δεῖπνον σύμβάλλειν μονομαχίας, γράφων ὅτως· Τὰς τῶν μονομάχων θέας ȣ̓ μόνον ἐν πανηγύρεσι καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι, παρὰ Τυῤῥηνῶν παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ κἀν ταῖς ἑςιάσεσιν. ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δεῖπνον τȣ̀ς φίλȣς ἐπί τε ἄλλοις, καὶ ὅπως ἂν δύο ἢ τρία ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων· ὅτε καὶ κορεσθέντες δείπνȣ καὶ μέθης εἰσεκάλουν τȣ̀ς μονομάχȣς. καὶ ὁ μὲν ἅμα ἐσφάττετο, αὐτοὶ δ' ἐκρότουν ἐπὶ τȣ́τῳ
p.154 ἡδόμενοι. ἤδη δέ τις κἀν ταῖς διαθήκαις γέγραφε, γυναῖκας εὐπρεπεςάτας μονομαχῆσαι, ἃς ἐκέκτητο, ἕτερος δὲ, παῖδας ἀνήβȣς ἐρωμένȣς ἑαυτȣ̃· ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ' ἄκυρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. Ἐρατοσθένης δ' ἐν πρώτῳ Ὀλυμπιονικῶν τȣ̀ς Τυῤῥηνȣ̀ς φησι πρὸς αὐλὸν πυκτεύειν. Ποσειδώνιος δ' ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοςῇ τῶν ἱςοριῶν, Κελτοὶ, φησὶν, ἐνίοτε παρὰ τὸ δεῖπνον μονομαχȣ̃σιν· ἐν γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀγερθέντες σκιαμαχȣ̃σι, καὶ πρὸς ἀλλήλȣς ἀκροχειρίζονται· ποτὲ δὲ καὶ μέχρι τραύματος προΐασιν, καὶ ἐκ τȣ́τȣ ἐρεθισθέντες, ἐὰν μὴ ἐπισχῶσιν οἱ παρόντες, καὶ ἕως ἀναιρέσεως ἔρχονται. τὸ δὲ παλαιὸν, φησὶν, ὅτι παρατεθέντων κωλήνων τὸ μηρίον ὁ κράτιςος ἐλάμβανεν· εἰ δέ τις ἕτερος ἀντιποιήσαιτο, συνίςαντο μονομαχήσοντες μέχρι θανάτου. ἄλλοι δ' ἐν θεάτρῳ λαβόντες ἀργύριον ἢ χρυσίον, οἱ δὲ οἴνου κεραμίων ἀριθμόν τινα, καὶ πιςωσάμενοι τὴν δόσιν, καὶ τοῖς ἀναγκαίοις φίλοις διαδωρησάμενοι, ὕπτιοι ἐκταθέντες ἐπὶ θυρεῶν κεῖνται· παραςὰς δέ τις ξίφει τὸν λαιμὸν ἀποκόπτει. Εὐφορίων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν Ἱςορικοῖς Ὑπομνήμασιν ȣ̓́τω γράφει· Παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προτίθεσθαι πέντε μνᾶς τοῖς ὑπομένειν βȣλομένοις τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι πελέκει, ὥςε τȣ̀ς κληρονόμȣς κομίσασθαι τὸ ἆθλον· καὶ πολλάκις ἀπογραφομένȣς πλείȣς δικαιολογεῖσθαι, καθ' ὃ δικαιότατός ἐςιν ἕκαςος αὐτὸς ἀποτυμπανισθῆναι. Ἕρμιππος δ' ἐν πρώτῳ περὶ νομοθετῶν τῶν μονομαχούντων εὑρετὰς ἀποφαίνει Μαντινεῖς. Δημώνακτος ἑνὸς τῶν πολιτῶν συμβȣλεύσαντος, καὶ ζηλωτὰς τȣ́τȣ γενέσθαι

Κυρηναΐκς. Ἔφορος δ' ἐν ἕκτῃ ἱϛοριῶν, ἤσκουν, Φησὶ, τὰ πολεμικὰ οἱ Μαντινεῖς καὶ Ἀρκάδες, τήν τε ϛολὴν πολεμικὴν, καὶ τὴν ὅπλισιν τὴν ἀρχαίαν, ὡς εὑρόντων ἐκείνων, ἔτι καὶ νῦν Μαντινικὴν ἀποκαλȣ̃σι. πρὸς δὲ τȣ́τοις καὶ ὁπλομαχίας μαθήσεις ἐν Μαντινείᾳ πρῶτον εὑρέθησαν, Δημέȣ τὸ τέχνημα καταδείξαντος. ὅτι δὲ ἀρχαῖον ἦν τὸ περὶ τȣ̀ς μονομάχȣς, Ἀριϛοφάνης εἴρηκεν ἐν Φοινίσσαις ἕτως·

> Ἐς Οἰδίπȣ δέτται δὲ διπτύχῳ κόρῳ
> Ἄρης κατέσκηψέ τε μονομάχȣ πάλης, ἀγῶνα νῦν ἑϛᾶσιν †).

ἔοικεν δὲ πεποιῆσθαι τὸ ὄνομα οὐκ ἐκ τȣ̃ μάχῃ, ἀλλ' ἐκ τȣ̃ ῥήματος τȣ̃ μάχεσθαι μᾶλλον συγκεῖσθαι. ὁπότε γὰρ τὸ μάχη ϛυντιθέμενον τὸ τέλος ἴσως τρέπει, ὡς ἐν τῷ σύμμαχος, πρωτόμαχος, ἐπίμαχος, ἀντίμαχος, Φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέως, παρὰ Πινδάρῳ, τηνικαῦτα προπαροξύνεται. ὁπότε δὲ παροξύνεται, τὸ μάχεσθαι ῥῆμα περιέχει, ὡς ἐν τῷ πυγμάχος, ναυμάχος· αὐτόν σε, πυγμάχε, πρῶτον, παρὰ Στησιχόρῳ· ὁπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. ὁ δὲ κωμῳδοποιὸς Ποσείδιππος ἐν Πορνοβοσκῷ Φησιν·

> Ὁ μὴ πεπλευκὼς ȣ̓δὲν ἑώρακεν κακόν.
> Τῶν μονομαχȣ́ντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι. p.155.

ὅτι δὲ καὶ οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐμονομάχȣν, καὶ ἐκ προκλήσεως τȣ̃τ' ἐποίουν, ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν. Διϋλλος *) δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱϛοριῶν Φησιν, ὡς Κάσσανδρος ἐκ Βοιωτίας ἐπανιὼν, καὶ θάψας τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν ἐν Αἰγαῖς, καὶ μετ' αὐτῶν τὴν Κύνναν, τὴν Εὐρυδίκης μητέρα, καὶ τοῖς ἄλλοις τιμήσας, οἷς προσήκει, καὶ μονομαχίας ἀγῶνα ἔθηκεν, εἰς ὃν κατέβησαν τέσσαρες τῶν ϛρατιωτῶν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τȣ̃ Τρωϊκȣ̃ διακόσμȣ, παρὰ Ἀντιόχῳ, Φησὶ, τῷ βασιλεῖ, τῷ μεγάλῳ προσα- C.14.

†) — ἐς Οἰδίπȣ δὲ διπτύχω κόρω Ἄρης κατέσκηψ'· οἵγε μονομάχȣ πάλης Ἀγῶνα νῦν ἑϛᾶσι. *) γρ. Δίϋλλος.

γαρευθέντι, ἐν τῷ δείπνῳ πρὸς ὅπλα ὠρχοῦντο οὐ μόνον οἱ βασιλέως φίλοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς Ἡγησιάνακτα τὸν Ἀλεξανδρέα ἀπὸ Τρωάδος, τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα, ἡ τῆς ὀρχήσεως τάξις ἐγένετο, ἀναστὰς εἶπεν· Πότερον, ὦ βασιλεῦ, κακῶς ὀρχούμενον ἐμὲ θεάσασθαι βούλει, ἢ καλῶς ἀπαγγέλλοντός μου ἴδια ποιήματα θέλεις ἀκροᾶσθαι; κελευσθεὶς οὖν λέγειν, οὕτως ἤσε*) τὸν βασιλέα, ὥστ' ἐράνου τε ἀξιωθῆναι, καὶ τῶν φίλων εἷς γενέσθαι. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν ἑπτακαιδεκάτῃ Πολυσπέρχοντά φησιν, εἰ μεθυσθείη, καίτοι πρεσβύτερον ὄντα, ὀρχεῖσθαι, οὐδενὸς Μακεδόνων ὄντα δεύτερον, οὔτε κατὰ τὴν στρατηγίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀξίωσιν καὶ ἐνδυόμενον αὐτὸν κροκωτὸν, καὶ ὑποδούμενον Σικυώνια, διατελεῖν ὀρχούμενον. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν ὀγδόῃ Ἀσιατικῶν ἱστορεῖ, ὡς οἱ ἑστιῶντες Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τῶν φίλων τὸ μέλλον κατατεθήσεσθαι τῶν τραγημάτων περιεχρύσουν. ὅτε δὲ θέλοιεν ἀναλίσκειν, περιελόντες τὸν χρυσὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐξέβαλον, ἵνα τῆς μὲν πολυτελείας οἱ φίλοι θεαταὶ γένωνται, οἱ δ' οἰκέται κύριοι. ἐπιλελησμένοι δ' ἦσαν οὗτοι, ὡς καὶ Δοῦρις ἱστορεῖ, ὅτι καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ ποτήριον χρυσοῦν, ὁλκὴν ἄγον πεντήκοντα δραχμὰς, κεκτημένος, τοῦτο ἐλάμβανε κοιμώμενος ἀεὶ, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ κατετίθετο. Σέλευκος δὲ Θρᾳκῶν φησί τινας ἐν τοῖς συμποσίοις ἀγχόνην παίζειν, βρόχον ἀρτήσαντας ἔκ τινος ὕψους στρογγύλου, πρὸς ὃν κατὰ κάθετον προστίθεσθαι λίθον εὐπερίτρεπτον τοῖς ἐπιβαίνουσι. διαλαγχάνειν οὖν αὐτοὺς, καὶ τὸν λαχόντα ἔχοντα δρεπάνιον ἐπιβαίνειν τῷ λίθῳ, καὶ τὸν τράχηλον εἰς τὸν βρόχον ἐντιθέναι· παρερχόμενον δὲ ἄλλον ἐγείρειν τὸν λίθον. καὶ ὁ κρεμάμενος, ἐπιτρέχοντος τοῦ λίθου, ἐὰν μὴ ταχὺ φθάσας ἀποτέμῃ τῷ δρεπάνῳ, τέθνηκε. καὶ οἱ ἄλλοι γελῶσι, παιδιὰν ἔχοντες τὸν ἐκείνου θάνατον. ταῦτα εἰπεῖν εἶχον, ἄνδρες φίλοι καὶ συμπόται, τῶν Ἑλλήνων πολὺ πρῶτοι, περὶ ἀρχαίων συμποσίων ἐπιστάμενοι †). ἀκριβῶς δ' ὁ σοφὸς Πλάτων ἐν τῷ πρώτῳ Νόμων περὶ συμ-

*) γρ. ᾖσε. †) γρ. ἐπιστάμενος.

ποσίων διηγεῖται, λέγων ὅτως· Καὶ ἔτ' ἂν ἐπ' ἀγρῶν ἴδοις, ἔτ' ἐν ἄςεσιν, ὅσων Σπαρτιάταις μέλει, συμπόσια, ἐδ' ὁπόσα τέτοις ξυνεπόμενα πάσας ἡδονὰς κινεῖ κατὰ δύναμιν. ἐδ' ἔςιν ὅςις ἂν ἁπαντῶν κωμάζοντί τινι μετὰ μέθης οὐκ p.156. ἂν τὴν μεγίςην δίκην εὐθὺς ἐπιθείη· καὶ ἔτ' ἂν Διονύσια πρόφασιν ἔχοντ' αὐτὸν ῥύσαιτο, ὥσπερ ἐν ἁμάξαις ἴδον παρ' ἡμῖν ἐγὼ, καὶ ἐν Τάραντι δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀποίκοις πᾶσαν τὴν πόλιν ἐθεασάμην περὶ τὰ Διονύσια μεθύεσαν. ἐν Λακεδαίμονι οὐκ ἔς' ἐδὲν τοιῦτον. καὶ ὁ Κύνελκος, μᾶλλον ὤφελον, ἔφη, τὴν Θρᾴκιον ταύτην παίξας παιδιὰν διεφθάρην, ἢ τῇδε παρ' ὑμᾶς ὥσπερ νηςείαν ἄγοντας, καὶ περιμένοντας τὸ ἀνατέλλον ἄςρον, ὃ φασι μὴ φανέντος οἱ τὴν χρηςὴν ταύτην φιλοσοφίαν εὑρόντες νόμιμον εἶναι μηδενὸς γεύεσθαι. ἐγὼ δ' ὁ τάλας κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν Δίφιλον

Κεςρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηςείας ἄκρας.

ἐπελάθεσθε δὲ καὶ ὑμεῖς τῶν τῷ ποιητῷ καλῶν, ὅς ἔφη·

Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.

καὶ ὁ καλὸς δ' Ἀριςοφάνης ἐν Κωκάλῳ ἔφη·

Ἀλλ' ἔςιν, ὦ πάτερ, κομιδῇ μεσημβρία,
Ἡνίκα καὶ τὰς νεωτέρας δειπνεῖν χρεών.

ἐμοί τε πολλῷ ἦν ἄμεινον, κατὰ τὸ Παρμενίσκε τῶν Κυνικῶν συμπόσιον δειπνεῖν, ἢ ἐνθάδε πάντα, ὥσπερ τὰς πυρέσσοντας, περιφερόμενα ὁρᾷν. γελασάντων δὲ ἡμῶν, ἔφη τις· Ἀλλ', ὦ λῷςε ἀνδρῶν, μὴ φθονήσῃς ἡμῖν τὸ Παρμενίσκειον ἐκεῖνο διελθεῖν συμπόσιον. καὶ ὃς μετέωρον αὐτὸν παραναςήσας ἔφη·

Ὄμνυμι δ' ὑμῖν, ἄνδρες, αὐτὸν τὸν θεὸν *),
Ἐξ ὃ τὸ μεθύειν πᾶσιν ὑμῖν γίνεται,
Ἡμῖν ἑλέσθαι †) τῶτον ἂν ζῆν τὸν βίον,
Ἢ τὴν Σελεύκε τῷ βασιλέως ὑπεροχήν.
Ῥοφεῖν φακῆν ἔσθ' ἡδὺ μὴ δεδοικότα·
Μαλακῶς καθεύδειν ἄθλιον δεδοικότα.

*) γρ. ὄμνυμι δ' ὑμῖν, ἄνδρες, κατὰ τὸν ἡδὺν Ἀντιφάνη, ὃς ἐν τῇ Παρεκδιδομένῃ ἔφη, αὐτὸν τὸν θεόν. †) γρ. Ἦ μὴν ἑλ.

ἀλλ' ὅ γε Παρμενίσκος οὕτως ὑπήρξατο· Παρμενίσκος Μολπίδι χαίρειν. πλεονάζων ἐν ταῖς προσφωνήσεσι πρός σε περὶ τῶν ἐπιφανῶν κλήσεων, ἀγωνιῶ, μή ποτε εἰς πληθώραν ἐμπεσὼν μεμψιμοιρήσῃς. διὸ καὶ μεταδοῦναί σοι βούλομαι τοῦ παρὰ Κέβητι τῷ Κυζικηνῷ δείπνου. προπιὼν δ' ὑποσώπου τὴν ὥραν, ἐπάναγε ἐπὶ τὴν ἑστίασιν. Διονυσίων γὰρ ὄντων Ἀθήνῃσι, παρελήφθην πρὸς αὐτόν. κατέλαβον δὲ Κυνικοὺς μὲν ἀνακειμένους ἕξ, ἕνα δὲ Κύνουλκον Καρνεῖον τὸν Μεγαρικόν. τοῦ δείπνου δὲ χρονίζοντος, λόγος ἐγένετο, ποῖον τῶν ὑδάτων ἥδιστόν ἐστιν. καὶ τῶν μὲν ἐγκωμιαζόντων τὸ ἀπὸ τῆς Λέρνης, ἄλλων δὲ τὸ ἀπὸ τῆς Πειρήνης, ὁ Καρνεῖος κατὰ Φιλόξενον εἶπεν τὸ κατὰ χειρῶν. καὶ τῆς τραπέζης παρατεθείσης ἐδειπνοῦμεν, καὶ τὴν μὲν ἐξηντλοῦμεν φακὴν, ἡ δ' ἐπεισρέει. εἶτα πάλιν φακοῖ προσηνέχθησαν ὄξει βεβρεγμένοι, καὶ ὁ διϊτρεφὴς δραξάμενος ἔφη·

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε, τῶνδ' ὃς αἴτιος φακῶν.

καὶ ἄλλος ἑξῆς ἀνεβόησε·

Φακός σε δαίμων καὶ φακὴ τύχη λάβοι.

ἐμοὶ δὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Δίφιλον, φησὶ δ' οὗτος ἐν Πελιάσι,

Τὸ δειπνάριον ἀνθηρὸν, γλαφυρὸν ἦν σφόδρα,
Φακῆς κατ' ἄνδρα τρυβλίον μεστὸν μέγα.
p.157. Πρώτιστον οὐκ ἀνθηρὸν ἐπὶ ταύτῃ φέρων.
Εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης μέγας
Ὑπό τι δυσώδης *) οὗτος ἦρος ἀνθίαν
Ὃν πολλὰ ταῖς κίχλαις †) ἤδη λέγειν.

γέλωτος οὖν ἐπιῤῥαγέντος παρῆν ἡ θεατροτορύνη Μέλισσα καὶ ἡ κυνάμυια Νίκιον· αὗται δ' ἦσαν τῶν οὐκ ἀσήμων ἑταιρίδων. ἀποβλέψασαι οὖν αὗται εἰς τὰ παρακείμενα καὶ θαυμάσασαι, ἐγέλων. καὶ ἡ Νίκιον ἔφη· Οὐδεὶς ὑμῶν, ἄνδρες γενειοσυλλεκτάδαι, ἰχθὺν ἐσθίει. ἢ καθάπερ ὁ πρόγονος ὑμῶν, Μελέαγρος ὁ Γαδαρεὺς, ἐν ταῖς Χάρισιν

*) γρ. B. Πρώτιστον οὐκ ἀνθηρόν. A. ἐπὶ ταύτῃ φέρων Εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης μέγας, Ὑπό τι δ. †) γρ. Ὡς πολλὰ χαίρειν ταῖς κ.

ἐπιγραφομένοις ἔφη, τὸν Ὅμηρον Σύρον ὄντα τὸ γένος κατὰ τὰ πάτρια ἰχθύων ἀπεχομένους ποιῆσαι τοὺς ἀρχαίους, δαψιλείας πολλῆς οὔσης κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον; ἢ μόνον ἀνέγνωτε σύγγραμμα αὐτοῦ τὸ περιέχον λεκίθου καὶ φακῆς σύγκρισιν; ὁρῶ γὰρ πολλὴν παρ' ὑμῖν τῆς φακῆς τὴν σκευήν. εἰς ἣν ἀποβλέπουσα συμβουλεύσαιμ' ἂν ὑμῖν κατὰ τὸν Σωκρατικὸν Ἀντισθένην, ἐξάγειν ἑαυτοὺς τοῦ βίου τοιαῦτα σιτουμένους. πρὸς ἣν ὁ Καρυστῖος ἔφη· Εὐξίθεος ὁ Πυθαγόρικος, ὦ Νίκιον, ὥς φησι Κλέαρχος ὁ περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ βίων, ἔλεγεν, ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δεῦρο βίῳ τὰς ἁπάντων ψυχὰς τιμωρίας χάριν, καὶ διείπασθαι τὴν θεὸν *), ὡς, εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις, ἕως ἂν ἑκὼν αὐτοὺς λύσῃ, πλέοσι καὶ μείζοσιν ἐμπεσοῦνται τότε λύμαις. διὸ πάντας εὐλαβουμένους τὴν τῶν κυρίων ἀνάςασιν †) φοβεῖσθαι τοῦ ζῆν ἑκόντες ἐκβῆναι, μόνον τε τὸν ἐν τῷ γήρᾳ θάνατον ἀσπασίως προΐεσθαι ††), πεπεισμένους, τὴν ἀπόλυσιν τῆς ψυχῆς μετὰ τῆς τῶν κυρίων γίγνεσθαι γνώμης. τούτοις τοῖς δόγμασιν ἡμεῖς πειθόμεθα. ὑμῖν δὲ φθόνος οὐδὲ εἷς, ἑλέσθαι ἕν τι τῶν τριῶν ἔχειν κακῶν. οὐ γὰρ ἐπίςασθε, ὦ ταλαίπωροι, ὅτι αἱ βαρεῖαι αὗται τροφαὶ φράττουσι τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ οὐκ ἐῶσι τὴν φρόνησιν ἐν αὐτῇ εἶναι. Θεόπομπος οὖν ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν φησι· Τὸ γὰρ ἐσθίειν πολλὰ καὶ κρέα φαγεῖν τοὺς μὲν λογισμοὺς ἐξαιρεῖ, καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας, ὀργῆς δὲ καὶ σκληρότητος καὶ πολλῆς σκαιότητος ἐμπίπλησι. καὶ ὁ θαυμάσιος δὲ Ξενοφῶν φησιν, ἡδὺ μὲν μᾶζαν καὶ κάρδαμα φαγεῖν πεινῶντι, ἡδὺ δὲ ὕδωρ ἀρυσάμενον ἐκ ποταμοῦ διψῶντα πιεῖν. Σωκράτης δὲ καὶ πολλάκις κατελαμβάνετο διαπεριπατῶν ἑσπέρας βαθείας πρὸ τῆς οἰκίας· καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους, τί τηνικάδε, ἔλεγεν, ὄψον συνάγειν πρὸς τὸ δεῖπνον. ἡμῖν δὲ αὐτάρκης μερὶς, ἣν ἂν παρ' ὑμῶν λάβωμεν, καὶ οὐ χαλεπαίνομεν ὡς ἔλαττον φερόμενοι, καθάπερ ὁ παρὰ Ἀντικλείδῃ Ἡρακλῆς. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Νόςων, μετὰ τὸ συντελέσαι τοὺς ἄθλους Ἡρακλέα, Εὐρυσθέως θυσίαν τινὰ ἐπιτελοῦντος, συμπαρακληθέντα, καὶ τῶν τοῦ

*) γρ. τὸν θεόν. †) γρ. ἀνάτασιν. ††) γρ. προσίεσθαι.

Εὐρυσθέως τὰς μερίδας ἑκάστῳ παρατιθέντων, τῷ δ' Ἡρα-
κλεῖ ταπεινοτέραν παραθέντων, ὁ Ἡρακλῆς ἀτιμάζεσθαι
p.158. ὑπολαβὼν ἀπέκτεινε τρεῖς τῶν παίδων, Περιμήδην, Εὐρύ-
βιον, Εὐρύπυλον. ȣ τοιȣτοι οὖν τὸν θυμὸν ἡμεῖς, εἰ καὶ
C.15. πάντα Ἡρακλέȣς ζηλωταί. τραγικὸν γὰρ ἡ φακῆ ἐστιν.
Ἀρχάγαθος ἔφη πω γεγραφέναι ῥοφοῦντα Ὀρέστην †) τῆς
νόσȣ πεπαυμένον, φησὶ Σώφιλος ὁ κωμῳδοποιός. Στωϊ-
κὸν δὲ δόγμα ἐστὶν, ὅτι πάντα εὖ ποιήσει ὁ σοφὸς, καὶ φα-
κῆν φρονίμως ἀρτύσει. διὸ καὶ Τίμων ὁ Φλιάσιος ἔφη·

Καὶ Ζηνώνειόν γε φακῆν ἕψειν, ὃς μὴ φρονίμως μεμάθηκεν.

ὡς οὐκ ἄλλως δυναμένης ἑψηθῆναι φακῆς, εἰ μὴ κατὰ τὴν Ζηνώνειον ὑφήγησιν. ὃς ἔφη·

Εἰς δὲ φακῆν ἔμβαλλε δυωδέκατον κορίαννον.

καὶ Κράτης δ' ὁ Θηβαῖος ἔλεγεν· Μὴ πρὸ φακῆς λοπάδ' αὔξων εἰς στάσιν ἄμμε βάλῃς. Χρύσιππός τε ἐν τῷ περὶ τȣ καλȣ γνώμας τινὰς ἡμῖν εἰσφέρων φησί· Μή ποτ' ἐλαίαν ἔσθι' ἀκαλήφην ἔχων χειμῶνος ὥρα, βολβοφακῆν βαβαὶ βαβαί, βολβοφακὴ δ' οἷον ἀμβροσίη ψύχȣς κρυόεντος. ὁ χαρίεις τε Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ ἔφη·

Πτισάνην διδάσκεις σαυτὸν ††) ἕψειν ἢ φακήν.

καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ·

Ὅστις φακῆν, ἥδιστον ὄψων, λοιδορεῖς.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Διονύσοις· Χύτρα δὲ φακέας ἥψετο. Ἀντιφάνης δ' Ὁμοίαις· Εὖ δὲ γίνεθ' ἢ φακὴν ἕψειν με δίδασκε τῶν ἐπιχωρίων τί εἷς *). οἶδα δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσέως τȣ φρονιμωτάτȣ καὶ συνετωτάτȣ ἀδελφὴν Φακὴν καλȣμένην, ἣν ἄλλοι τινὲς Καλλιστὼ ὀνομάζȣσιν, ὡς ἱστορεῖν Μνασέαν τὸν Πατρέα ἐν τρίτῳ Εὐρωπιακῶν φησι Λυσίμαχος ἐν τρίτῳ Νόστων. ἐπὶ τȣτοις γελάσαντος πάνυ ἐκλαμπρον τȣ Πλȣτάρχȣ, οὐκ ἐνέγκας ὁ κύων παροραθεῖσαν τὴν περὶ τῆς φακῆς

†) γρ. τραγικὸν γὰρ ἡ φακῆ ἐστιν, Ἀρχάγαθος ἔφη. ἧς γε καὶ ῥοφȣντα Ὀρ. ††) γρ. αὐτόν, *) forſ. εὖγε γίνεται. ἢ φακῆν ἕψε, ἤ με δίδασκε, τῶν ἐπιχωρίων τίς εἶ.

πολυμαθίαν, ἀλλ' ὑμεῖς γε, ἔφη, οἱ ἀπὸ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας, ὦ Πλέταρχε, σύντροφοί ἐςε τῷ φακίνῳ βρώματι, καὶ πᾶσα ὑμῶν ἡ πόλις πλήρης ἐςὶ φακίνων. ὧν καὶ Σώπατρος ὁ Φάκιος παρῳδὸς μέμνηται ἐν δράματι Βακίδῃ, λέγων ὅτως·

> Οὐκ ἂν δυναίμην εἰσερῶν χαλκήλατον
> Μέγαν κολοσσὸν, φάκινον ἄρτον ἐσθίειν *).

ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι, κατὰ τὸν σὸν Εὐριπίδην, γραμματικώτατε, πλὴν δυοῖν μόνον;

> Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου,
> Ἅπερ πάρεςι, καὶ πέφυχ' ὑμᾶς τρέφειν.
> Ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονῆς, τρυφῇ γέ τοι
> Ἄλλων ἐδεςῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

κἂν ἄλλοις δέ φησιν ὁ σκηνικὸς ἕτος φιλόσοφος· Ἀρκεῖ μέτρια βιοτά μοι σώφρονος τραπέζης· τὸ δ' ἄκαιρον ἅπαν ὑπερβάλλον τε μὴ προσείμαν. καὶ ὁ Σωκράτης δ' ἔλεγεν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν, καθόσον οἱ μὲν ζῶσιν, ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δ' ἐσθίει, ἵνα ζῇ. Διογένης τε πρὸς τὲς ἐγκαλῦντας αὐτῷ ἀποτριβομένῳ ἔλεγεν· Εἴθ' ἠδυνάμην καὶ τὴν γαςέρα τρίψας τῆς πείνης καὶ τῆς ἐνδείας παύσασθαι. ὁ δ' Εὐριπίδης ἐν Ἱκέτισιν περὶ τῦ Καπανέως φησίν·

> Καπανεὺς ὅδ' ἐςὶν, ᾧ βίος μὲν ἦν πολύς· p.159.
> Ἥκιςα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, φρόνημα δὲ
> Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν, ἢ πένης ἀνήρ,
> Ψέγων, τραπέζαις εἴ τις ἐξογκοῖτ' ἄγαν,
> Τ' ἀρκοῦν ἐπαινῶν. ὁ γὰρ ἐν γαςρὸς βορᾷ
> Τὸ χρηςὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.

ὐκ ἦν γὰρ τοιῦτος, ὡς ἔοικεν, ὁ Καπανεὺς, οἷον ὁ καλὸς Χρύσιππος διαγράφει ἐν τῷ περὶ τῶν μὴ δι' αὑτὰ αἱρετῶν, λέγων ὧδε· Ἐπὶ τοσῦτόν τινες ἐκπίπτυσιν πρὸς τὸ ἀργύριον, ὥςε ἱςορῆσθαι πρὸς τῇ τελευτῇ τινα μὲν καταπιόντα οὐκ ὀλίγυς χρυσῦς ἀποθανεῖν, τὸν δὲ ἕτερον ῥαψάμενον εἴς τινα χιτῶνα καὶ ἐνδύντα αὐτὸν, ἐπισκῆψαι τοῖς οἰκείοις, θάψαι ὅτως, μήτε καύσαντας μήτε θεραπεύσαντας.

*) γρ. κολοσσὸν φάκινον, ἄρτ. ἐσθ.

ὗτοι γὰρ καὶ οἱ τοιοῦτοι μονονουχὶ βοῶντες ἀποθνήσκουσιν·

Ὦ χρυσέ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
Ὡς οὔτε μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλος πατὴρ,
Οἵας σύ χ' οἱ σὲ δώμασιν κεκτημένοι.
Εἰ δ' ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θαῦμ', ἔρωτας μυρίους αὐτὴν ἔχειν.

τοιαύτη τις ἦν ἡ φιλοχρηματία παρὰ τοῖς τότε, περὶ ἧς Ἀνάχαρσις, πυνθανομένου τινὸς, πρὸς τί οἱ Ἕλληνες χρῶνται τῷ ἀργυρίῳ, εἶπεν· Πρὸς τὸ ἀριθμεῖν. Διογένης δ' ἐν τῇ ἑαυτοῦ πολιτείᾳ νόμισμα εἶναι νομοθετεῖ ἀστραγάλους. καλῶς δὲ καὶ ταῦτα ὁ Εὐριπίδης εἴρηκε·

Μὴ πλοῦτον εἴπῃς. οὐχὶ θαυμάζω θεὸν,
Ὃν χὡ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

Χρύσιππος δ' ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς εἰς τὴν †) περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείας ††) νεανίσκον φησί τινα ἐκ τῆς Ἰωνίας σφόδρα πλούσιον ἐπιδημῆσαι ταῖς Ἀθήναις πορφυρίδα ἠμφιεσμένον ἔχουσαν χρυσᾶ κράσπεδα· πυνθανομένου δέ τινος αὐτοῦ, ποδαπός ἐστιν, ἀποκρίνασθαι, ὅτι πλούσιος. μή ποτε τοῦ αὐτοῦ μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Θηβαίοις, λέγων οὕτως·

Ἔστιν δὲ ποδαπὸς τὸ γένος οὗτος; πλούσιος.
Τούτους δὲ πάντες φασὶν εὐγενεστάτους.
Πένητας εὐπατρίδας οὐδὲ εἷς ὁρᾷ,

φησί που Φερεκράτης. ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κύνουλκος, ἐπεὶ μὴ ἐκροταλίσθη, θυμωθεὶς, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι, ἔφη, ὦ συμποσίαρχε, ὑπὸ λογοδιαῤῥοίας ἐνοχλούμενοι μὴ πεινῶσιν, ἢ τὰ περὶ τῆς φακῆς λεχθέντα χλευάζουσιν, (ἐν νῷ ἔχοντες τὰ εἰρημένα Φερεκράτει ἐν Κοριαννοῖ·

Φέρε δὴ κατακλινῶ. σὺ δὲ τράπεζαν φέρε,
Καὶ κύλικα, κἂν τραγεῖν *), ἵν' ἥδιον πίω.
Ἰδοὺ κύλιξ σοι καὶ τράπεζα καὶ φακοί.
Μή μοι φακοὺς, μὰ τὸν Δί', οὐ γὰρ ἥδομαι.
Ἢν γὰρ τράγῃ τις, τοῦ στόματος ὄζει κακόν.)

†) γρ. τῇ εἰς τήν. ††) γρ. πραγματειῶν. *) γρ. κἀντραγεῖν.

ἐπεὶ οὖν διὰ τοῦτο φυλάττονται οἱ σοφοὶ ἤτοι τὰς φακὰς, C.16.
ἀλλ' ἡμῖν γε ποίησον δοθῆναι ἄρτον, μεθ' οὗ μηδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλὰ κἂν τὴν πολυθρύλλητον ἔχῃς φακῆν, ἢ τὸν καλέμενον κόγχον. γελασάντων δὲ πάντων, καὶ ἐπὶ τῷ κόγχῳ μάλιστα, ἀπαίδευτοί ἐστε, ἔφη, ἄνδρες δαιτυμόνες, οὐκ ἀναγινώσκοντες βιβλία, ἃ μόνα παιδεύει τοὺς ἐπιθυμοῦντας p.160.
τῶν καλῶν· λέγω δὲ τὰ Τίμωνος τοῦ Πυῤῥωνίου τῶν Σίλλων. οὗτος γάρ ἐστιν, ὅς καὶ τοῦ κόγχου μνημονεύει ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Σίλλων, λέγων οὕτως·

Οὔτε μοι ἐκταίη μᾶζ' *) ἁνδάνει, οὔτε καρύκη
Ἡ Λυδῶν, λιτῇ δὲ καὶ ἀυσταλέῃ ἐνὶ κόγχῳ
Ἑλλήνων ἡ πᾶσα περισσοτρύφητος ὀϊζύς.

διαφόρων γὰρ οὐσῶν καὶ τῶν ἐκταίων μαζῶν, ὡς καὶ τῶν ἐξ Ἐρετρίας, ὡς Σώπατρος ἐν Βάκχιδος Μνηστῆρσι· φησὶ γάρ·

Ἐρέτριαν ὡρμήθημεν εἰς λευκάλφιτον·

καὶ τῶν Λυδίων καρυκῶν προκρίνει ἀμφοτέρων ὁ Τίμων τὸν κόγχον. πρὸς ταῦτα ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος καὶ αὐτὸς ἔφη· Ὦ ἄνδρες κύνες, οἱ κατὰ τὴν Στράττιδος τοῦ κωμῳδοποιοῦ Ἰοκάστην, ἥτις ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Φοινίσσαις φησί·

Παραινέσαι σφῷν τι βέλομαι σοφόν·
Ὅτ' ἂν φακῆν ἕψητε, μὴ 'πιχεῖν μύρον.

καὶ ὁ Σώπατρος δὲ, οὗ τὰ νῦν μέμνησαι, ἐν Νεκυΐᾳ μνημονεύει οὕτως·

Ἴθακος Ὀδυσσεὺς, τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον
Πάρεστι· θάρσει, θυμέ.

Κλέαρχος δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ περιπάτου ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν ὡς παροιμίαν ἀναγράφει τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον· ἧς μέμνηται καὶ ὁ ἐμὸς προπάτωρ Οὐάῤῥων, ὁ Μενίππιος ἐπικαλέμενος. καὶ οἱ πολλοὶ τῶν γραμματικῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν, οὐχ ὁμιλήσαντες πολλοῖς Ἑλληνικοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν, οὐκ ἴσασιν, ὅθεν εἴληφεν ὁ Οὐάῤῥων τὸ ἰαμβεῖον. σὺ δέ μοι δοκεῖς, ὦ Κύνελκε, (τούτῳ γὰρ χαίρεις τῷ ὀνόματι,

*) γρ. ἡ Τηΐη (vel Τεΐη) μ.

ἐ λέγων, ὃ ἐκ γενετῆς σε ἡ μήτηρ κέκληκεν,) κατὰ τὸν σὸν Τίμωνα εἶναί μοι καλός τε μέγας τε, οὐκ ἐπιςάμενος ὅτι κόγχος παρ' ὁποτέρῳ μνήμης τετύχηκεν, Ἐπιχάρμῳ ἐν τῇ Ἑορτῇ καὶ Νάσοις, Ἀντιφάνει τε τῷ κωμικῷ· ὃς ὑποκοριστικώτερον αὐτὸν ὠνόμασεν ἐν Γάμῳ ἔτως·

Κογχίον τε μικρὸν, ἀλλᾶντος τε προστετμημένον.

ἑξῆς ἁρπάσας τὸν λόγον ὁ Μάγνος, ὁ μὲν πάντα ἄριςος, ἔφη, Λαρήνσιος ὀξέως καὶ καλῶς ἀπήντησεν τῷ γάςριδι κυνὶ περὶ τῦ κόγχυ. ἐγὼ δὲ κατὰ τὲς τῦ Παφίυ Σωπάτρυ Γαλάτας, παρ' οἷς ἔθος ἐςὶν, ἡνίκ' ἂν προτέρημά τι ἐν τοῖς πολέμοις λάβωσι, θύειν τοῖς θεοῖς τὲς αἰχμαλώτυς, Γαλάτας μιμέμενος,

Κἀγὼ κατακαύσειν ηὀξάμην τοῖς δαίμοσι
Διαλεκτικὲς τρεῖς τῶν παρεγγεγραμμένων.
Καὶ μὴν φιλοσοφεῖν φιλολογεῖν τ' ἀκηκοὼς
Ὑμᾶς ἐπιμελῶς καρτερεῖν θ' αἱρεμένες,
Τὴν πεῖραν ὑγιῆ λήψομαι τῶν δογμάτων
Πρόσθ' . . . . τοι, τὸν καπνίζων †) εἶτ' ἐὰν ὀπτωμένων
Εἴδω τιν' ὑμῶν συσπάσαντα τὸ σκέλος,
Ζηνωνικῷ παραθήσεθ' ††) ἔτος κυρίῳ
Ἐπ' ἐξαγωγῇ, τὴν φρόνησιν ἀγνοῶν.

μετὰ παῤῥησίας γὰρ ἐρῶ πρὸς αὐτές· Εἰ αὐτάρκειαν ἀσπά-
p.161. ζῃ, φιλόσοφε, τί ἐ τὲς Πυθαγορικὲς ἐκείνες ζηλοῖς,
περὶ ὧν φησιν Ἀντιφάνης μὲν ἐν Μνήμασι τάδε·

Τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τυχὸν ἄθλιοί τινες
Ἐν τῇ χαράδρᾳ τρώγοντ' ἄλιμμα καὶ κακὰ

C.17. τοιαῦτα συλλέγοντες *). κἀν τῷ Κυρίῳ Καρύκῳ δ' ἐπιγραφομένῳ φησί·

Πρῶτον μὲν ὥσπερ πυθαγορίζων ἐσθίει
Ἔμψυχον ἐδὲν, τῆς δὲ πλείςης τῦ βόλυ **)
Μάζης μελαγχρῆ μερίδα λαμβάνων λέπει.

Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις·

Οἱ πυθαγορίζοντες γὰρ, ὡς ἀκέομεν,
Οὔτ' ὄψον ἐσθίεσιν, ἔτ' ἄλλ' ἐδὲ ἓν

†) γρ. Πρὸς πῦρ καπνίζων. ††) γρ. πραθήσεθ'.
*) γρ. — ἄλιμα, καὶ κακὰ Τοιαῦτα σ. **) γρ. τῦ βολῦ.

Ἔμψυχον, οὐδέν τ' ἔχ' ὅ,τι [illegible].
Ἐπιχαρίδης μὲν τὰς κύνας κατεσθίειν,
Τῶν Πυθαγορείων εἷς, κατακτείνας γε πε *)
Οὐκ ἔτι γὰρ ἔστ' ἔμψυχον.

προελθὼν δέ φησι·

Πυθαγορισμοὶ, καὶ λόγοι
Λεπτοὶ, διεσμιλευμέναι τε φροντίδες
Τρέφουσ' ἐκείνους. τὰ δὲ καθ' ἡμέραν τάδε·
Ἄρτος καθαρὸς εἷς ἑκατέρῳ, ποτήριον
Ὕδατος. τοσαῦτα ταῦτα. δεσμωτηρίου
Λέγεις δίαιταν. πάντες οὕτω γ' οἱ σοφοὶ
Διάγουσι, καὶ τοιαῦτα κακοπαθοῦσί πῃ;
Τρυφῶσιν ἕτεροι πρὸς ἑτέρους. ἆρ' οἶσθ', ὅτι
Μελανιππίδης ἑταῖρός ἐστι, καὶ Φάων,
Καὶ Φυρόμαχος, καὶ Φανός; οἳ δι' ἡμέρας
Δειπνοῦσι πέμπτης ἀλφίτων κοτύλην μίαν.

καὶ ἐν Πυθαγοριζούσῃ·

Ἡ δ' ἑστίασις ἰσχάδες, καὶ στέμφυλα,
Καὶ τυρὸς ἔσται· ταῦτα γὰρ θύειν νόμος
Τοῖς Πυθαγορείοις, νὴ Δί', ἱερεῖον μὲν οὖν
Ὁποῖον κάλλιστον, ὦ βέλτιστ', ἔχει.

καὶ μετ' ὀλίγα·

Ἔδει δ' ὑπομεῖναι μικρὰν ἀσιτίαν, ῥύπον,
Ῥῖγος, σιωπὴν, στυγνότητ', ἀλουσίαν.

τούτων δ' ὑμεῖς, ὦ φιλόσοφοι, οὐδὲν ἀσκεῖτε, ἀλλὰ καὶ, τὸ πάντων χαλεπώτερον, λαλεῖτε, περὶ ὧν οὐκ οἴδατε. καὶ ὡς κοσμίως ἐσθίοντες ποιεῖτε τὴν ἔνδεσιν κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνη. οὗτος γὰρ ἐν Δραπεταγωγῷ λέγει·

— κοσμίως ποιῶ τὴν ἔνδεσιν,
Μικρὰς μὲν ἐκ τοῦ πρόσθεν, μεστὴν δ' ἔνδοθεν
Τὴν χεῖρα.

καθάπερ αἱ γυναῖκες, καταφάγετε πάμπολλα καὶ ταχύτατα. ἐξὸν, κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον ποιητὴν ἐν Θουμβυκίωνι λέγοντα, δραχμῆς ἀνήπτασθαι τὰς προσφόρους ἡμῖν τροφὰς, σκόροδα, τυρὸν, κρόμμυα, κάππαριν· πάντα ταῦτ' ἐστὶ δραχμῆς. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Πυθαγορείοις·

Τί, πρὸς θεῶν, οἰόμεθα, τοὺς πάλαι ποτὲ

*) γρ. μὲν ἦν.

Πυθαγοριστὰς γινομένους ὄντως ῥυπᾶν
Ἑκόντας, ἢ φορεῖν τρίβωνας ἡδέως;
Οὐκ ἔστι τούτων οὐδὲν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ·
Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, οὐκ ἔχοντες οὐδὲ ἕν,
Τῆς εὐτελείας πρόφασιν εὑρόντες καλὴν,
Ὅρους ἔπηξαν τοῖς πένησι χρησίμους.
Ἐπεὶ παράθες αὐτοῖς ἰχθῦς, ἢ κρέας,
Κἂν μὴ κατεσθίωσι καὶ τοὺς δακτύλους,
Ἐθέλω κρέμασθαι δεκάκις.

p.162. οὐκ ἄκαιρον δ' ἐστι μνημονεῦσαι καὶ τοῦ εἰς ὑμᾶς ποιηθέντος ἐπιγράμματος, ὅπερ παρέθετο ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρος ἐν ἕκτῳ Ὑπομνημάτων·

Ὀφρυανασπασίδαι, ῥινεγκαταπηξιγένειοι,
Σακκογενειοτρόφοι, καὶ λοπαδαρπαγίδαι,
Ἡματανωπερίβαλλοι, νηλιποκαιβλεπέλαιοι,
Νυκτιλαθραιοφάγοι, νυκτιπαταιπλάγιοι,
Μειρακιεξαπάται, καὶ συλλαβοπευσιλαβηταὶ,
Δοξοματαιόσοφοι, ζηταρετησιάδαι.

Ἀρχέστρατός τε ὁ Γελῷος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ, ἣν μόνην ὑμεῖς ῥαψῳδίαν οἱ σοφοὶ ἀσπάζεσθε, μόνον τοῦτο πυθαγορίζοντες τὸ σιωπᾶν, δι' ἀσθένειαν λόγων τοῦτο ποιοῦντες· ἔτι τε τοῦ Σφοδρίου τοῦ Κυνικοῦ τέχνην ἐρωτικὴν, καὶ τὰς Πρωταγορίδου ἀκροάσεις ἐρωτικὰς, Περσαίου τε τοῦ καλοῦ φιλοσόφου συμποτικοὺς διαλόγους, συντεθέντας ἐκ τῶν Στίλπωνος καὶ Ζήνωνος ἀπομνημονευμάτων, ἐν οἷς ζητεῖ, ὅπως ἂν μὴ κατακοιμηθῶσιν οἱ συμπόται, καὶ πῶς ταῖς ἐπιχύσεσι χρηστέον, πηνίκα τε εἰσακτέον τοὺς ὡραίους καὶ τὰς ὡραίας εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ πότε αὐτοὺς προσδεκτέον ὡραϊζομένους, καὶ πότε παραπεμπτέον ὡς ὑπερορῶντας, καὶ περὶ προσοψημάτων, καὶ περὶ ἄρτων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα τε περιεργότερον περὶ φιλημάτων εἴρηκεν ὁ Σωφρονίσκου φιλόσοφος. ὃς περὶ ταῦτα τὴν διάνοιαν ἀεὶ στρέφων, πιστευθεὶς, ὥς φησιν Ἕρμιππος, ὑπ' Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόρινθον, κωθωνιζόμενος ἐξέπεσεν καὶ αὐτῆς τῆς Κορίνθου, καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ Σικυωνίου Ἀράτου· ὁ πρότερον ἐν τοῖς διαλόγοις πρὸς Ζήνωνα διαμιλλώμενος, ὡς ὁ σοφὸς πάντως ἂν εἴη, καὶ στρατηγὸς ἀγαθὸς, μόνος τοῦτο διὰ τῶν ἔργων

διαβεβαιωσάμενος ὁ καλὸς τȣ̃ Ζήνωνος οἰκιτιεύς. χαριέντως γὰρ ἔφη Βίων ὁ Βορυσθενίτης, θεασάμενος αὐτοῦ χαλκῆν εἰκόνα, ἐφ' ἧς ἐπεγέγραπτο, ΠΕΡΣΑΙ˜ΟΝ ΖΗ'ΝΩΝΟΣ ΚΙΤΙΕ'Α, πεπλανῆσθαι εἶπε τὸν ἐπιγράψαντα· δεῖν γὰρ ὅτως ἔχειν, ΠΕΡΣΑΙ˜ΟΝ ΖΗ'ΝΩΝΟΣ ΟΙ'ΚΙΤΙΕ'Α. ἦν γὰρ ὅτος οἰκέτης γεγονὼς τȣ̃ Ζήνωνος, ὡς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱϛορεῖ ἐν τῇ περὶ τῶν φιλοσόφων ἱϛορίᾳ, καὶ Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ταῖς Διαδοχαῖς. δύο δὲ συγγράμμασι τȣ̃ Περσαίȣ ἀπηντήκαμεν τῆς σοφῆς ταύτης πραγματείας, τοιȣ̃τον ἔχȣσι τὸ ἐπίγραμμα, Συμποσιακῶν Διαλόγων. Κτησίβιος δ' ὁ Χαλκιδεὺς, ὁ Μενεδήμȣ γνώριμος, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς Βίοις, ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, τί περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας αὐτῷ, ἔφη, ἀσυμβόλως δειπνεῖν. διὸ καὶ ὁ Τίμων πȣ πρὸς αὐτὸν ἔφη·

Δειπνομανὲς, νεκρȣ̃ ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἀκύλιστον.

ἦν δ' εὔςοχος ὁ Κτησίβιος καὶ χαρίεις περὶ τὸ γελοῖον· διὸ καὶ πάντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ συμπόσια παρεκάλουν· οὐχ p.163. ὥσπερ σὺ, Κυνικὲ, ὁ μηδέποτε ταῖς Χάρισιν, ἀλλ' ȣ̓δὲ ταῖς Μȣ́σαις θύσας. φυγȣ̃σα γ' οὖν σὲ καὶ τὰς σοὶ παραπλησίȣς ἡ ἀρετὴ ἡδονῇ παρακάθηται, ὥς φησι Μνασάλκης ὁ Σικυώνιος ἐν ἐπιγράμμασιν·

Ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῇδε κάθημαι
Ἡδονῇ, αἰσχίςως κειραμένη πλοκάμȣς,
Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, εἴπερ ἅπασιν
Ἁ κακόφρων τέρψις κρεῖσσον ἐμȣ̃ κέκριται.

Βάτων δ' ὁ κωμικὸς ἐν Ἀνδροφόνῳ φησί·

Τῶν φιλοσόφων τὰς σώφρονας ἐνταυθοῖ καλῶ,
Τȣ̀ς ἀγαθὸν αὑτοῖς ȣ̓ διδόντας ȣ̓δὲ ἕν,
Τὰς τὸν φρόνιμον ζητȣ̃ντας ἐν τοῖς περιπάτοις
Καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα.
Ἄνθρωπ' ἀλάςωρ, διὰ τί συμβολὰς ἔχων
Νήφεις; τί τηλικȣ̃τον ἀδικεῖς θεȣ̀ς;
Τί τἀργύριον, ἄνθρωπε, τιμιώτερον
Σαυτȣ̃ τέθεικας, ἢ πέφυκε τῇ φύσει;
Ἀλυσιτελὴς εἶ τῇ πόλει πίνων ὕδωρ·
Τὸν γὰρ γεωργὸν καὶ τὸν ἔμπορον κακοῖς,
Ἐγὼ δὲ τὰς προσόδας μεθύων καλὰς ποιῶ.

Ἐπειθ' ἕωθεν περιάγεις τὴν λήκυθον
Καταμανθάνων τοὔλαιον, ὥστε περιφέρειν
Ὡρολόγιον δόξει τις, οὐχὶ λήκυθον.

Ἀρχέστρατος δὲ, ὦ Κύνουλκε, ὃν ἀντὶ τοῦ Ὁμήρου προσκυνεῖς διὰ τὴν γαστέρα, ἧς οὐ λαμυρώτερον οὐδὲν ὁ Τίμων σου †) περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ θαλαττίου ἱστορῶν, γράφει καὶ ταῦτα·

Ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδεσμα,
Οὐδ' ἔσθειν ἐθέλουσ', ὅσσοι κούφην τελεβώδη
Ψυχὴν *) κέκτηνται θνητῶν, εἰσὶν δ' ἀπόπληκτοι,
Ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος. ἅπας δὲ
Ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέην, ἄνπερ περικύρσῃ.
Ὥστε πρέπει καθαρῶς, ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσι,
Τοῖς λαχάνοις προσάγειν, καὶ πρὸς Διόδωρον ἰόντας
Τὸν σοφὸν ἐγκρατέως μετ' ἐκείνου πυθαγορίζειν.

ἦν δ' ὁ Διόδωρος οὗτος τὸ μὲν γένος Ἀσπένδιος, Πυθαγο-
ρικὸς δὲ δόξας εἶναι, ὑμῶν τῶν Κυνικῶν τρόπον ἔζη, κο-
μῶν, καὶ ῥυπῶν, καὶ ἀνυποδητῶν, ὅθεν καὶ Πυθαγορικὸν
τὸ τῆς κόμης ἔδοξαν εἶναί τινες ἀπὸ τοῦ Διοδώρου προαχθὲν,
C. 18. ὥς φησιν Ἕρμιππος. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐννά-
τῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ αὐτοῦ γράφει οὕτως· Διοδώρου τοῦ τὸ γένος
Ἀσπενδίου τὴν ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευὴν, καὶ
τοῖς Πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθέντος. πρὸς ὃν
ἐπιστέλλων ὁ Στρατόνικος, ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τὸ ῥη-
θὲν ἀπαγγεῖλαι τῷ περὶ θηροπέπλου μανίας, ὕβρεώς τε πέ-
ρι, στάσιμον **) στοὰν ἔχοντι Πυθαγόρου πελάτῃ. Σωσικρά-
της δ' ἐν τρίτῳ Φιλοσόφων Διαδοχῆς βαθεῖ πώγωνι χρή-
σασθαι τὸν Διόδωρον ἱστορεῖ, καὶ τρίβωνα ἀναλαβεῖν, κό-
μην τε φορῆσαι, καὶ κατά τινα τῦφον τὴν ἐπιτήδευσιν
ταύτην προσαγαγόντα τῶν πρὸ αὐτοῦ Πυθαγορικῶν, λαμ-
p. 164. πρᾷ τε ἐσθῆτι ἀμφιεννυμένων, καὶ λουτροῖς καὶ ἀλείμμασι
κουρᾷ τε τῇ συνήθει χρωμένων. εἰ δ' ὑμεῖς οὕτως, ὦ φιλό-
σοφοι, τὴν αὐτάρκειαν ἀσπάζεσθε καὶ τὰ τῶν δείπνων εὐ-
τελῆ, τί ἐνταῦθα παραγίνεσθε μηδὲ κληθέντες; ἢ ὡς εἰς
ἀσώτιον μαγειρικὰ σκεύη καταλέγειν μαθησόμενοι; ἢ ὡς τὸν

†) γρ. ὁ Τίμων σοῦ φησί που. *) coni. κούφην κ' ἐρεβώδη Ψυχ. vel: οἱ κούφην κ' ἐλλεβορώδη Ψυχ. **) γρ. περιστάσιμον.

'Αθηνογένες Κεφαλίωνα ἀποσοματιοῦντες; κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέες Κηδαλίωνα ἐςε μαςιγίαι, κέντρωνες, ἀλλοτριοφάγοι. ὅτι δ' ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι περὶ τὰ δεῖπνα ἀεὶ τὸν νοῦν ἔχετε, (δέον ὑμᾶς ἐπιφαγεῖν τι αἰτῆσαι, ἢ ἐπεσθίειν τι τῶν κυνικῶν βρωμάτων· ὅτε γὰρ χαριτογλωσσεῖν ὑμᾶς θέμις) δῆλον ἐξ ὧν καὶ Ἄλεξις ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Λίνῳ ἱςορεῖ. ὑποτίθεται δὲ τὸν Ἡρακλέα παρὰ τῷ Λίνῳ παιδευόμενον καὶ κελευσθέντα ἀπὸ βιβλίων πολλῶν παρακειμένων λαβόντα ἐντυχεῖν. κεῖνος δ' ὀψαρτυτικὸν λαβὼν βιβλίον ἐν χεροῖν, περισπυδάσως ἐκράτει. λέγει δὲ ὅτως ὁ Λῖνος·

Βιβλίον
Ἐντεῦθεν, ὅ τι βόλει, προσελθὼν γὰρ λάβε,
Ἔπειτ' ἀναγνώσει πάνυ γε διασκοπῶν
Ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ἀτρέμα τε καὶ σχολῇ.
Ὀρφεὺς ἔνεςιν, Ἡσίοδος, τραγῳδία,
Χοίριλλος, Ὅμηρος, Ἐπίχαρμος, συγγράμματα
Παντοδαπά. δηλώσεις γὰρ ὅτω τὴν φύσιν,
Ἐπὶ τί μάλισθ' ὥρμησε. τετὶ λαμβάνω.
Δεῖξον, τί ἐςι, πρῶτον. ὀψαρτυσία,
Ὥς φησι τἀπίγραμμα. φιλόσοφός τις εἶ,
Εὔδηλον, ὃς παρεὶς τοσαῦτα γράμματα
Σίμα τέχνην ἔλαβες. ὁ Σῖμος δ' ἐςὶ τίς;
Μάλ' εὐφυὴς ἄνθρωπος. ἐπὶ τραγῳδίαν
Ὥρμηκε νῦν, καὶ τῶν μὲν ὑποκριτῶν πολὺ
Κράτιςός ἐςιν ὀψοποιός, ὡς δοκεῖ
Τοῖς χρωμένοις, τῶν δ' ὀψοποιῶν ὑποκριτής
Βέλιμός ἐς' ἄνθρωπος ὅ τι βόλει, λέγε.
Πεινῶ γάρ, εὖ τἄτ' ἴσθι.

ταῦτα τῶ Μάγνυ ἑξῆς καταδραμόντος, ἀποβλέψας ὁ Κύνυλκος εἰς τὲς παρόντας τῶν φιλοσόφων, ἔφη·

Εἴδετε τὴν Θασίαν ἅλμην, οἵ' ἄττα βαΰζει,
Ὡς εὖ καὶ ταχέως ἀπετίσατο καὶ παραχρῆμα.
Οὐ μέντοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι,

ὡς ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς Ἀρχιλόχοις ἔφη. ἐπιλανθανόμενος γάρ, ἐν οἷς ποιεῖται δικαςηρίοις τῶν καλῶν ἰάμβων αὐτῶ τὰς ἐπιδείξεις, ὑπὸ τῆς ἐμφύτυ γαςριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολάρυς ἀναγινώσκει, καὶ μέλη πάρχυλα, καὶ ἀκρότητα κύμβαλα. καὶ μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ἀμυσολογίας

περιέρχεται τὰς οἰκίας, ἐξετάζων, ὅπου δεῖπνα λαμπρὰ παρασκευάζεται, ὑπὲρ τὸν Ἀθηναῖον ΧαιρεΦῶντα ἐκεῖνον, περὶ οὗ Φησιν Ἄλεξις ἐν Φυγάδι·

Ἀεί γ' ὁ ΧαιρεΦῶν τιν' εὑρίσκει τέχνην,
Καὶ νῦν πορίζεται γε δεῖπν' ἀσύμβολα.
Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος
Ὁ τοῖς μαγείροις, εὐθέως ἐξ ἑωθινοῦ
Ἕστηκεν ἐλθὼν, κἂν ἴδῃ μισθούμενον
p.165. Εἰς ἑστίασιν, τοῦ μαγείρου πυθόμενος,
Τῶν ἐσθιόντων τῆς θύρας χασμωμένης
Ἂν ἐπιλάβηται, πρῶτος εἰσελήλυθεν.

οὐκ ὀκνεῖ δ' ἀνὴρ οὗτος, καθάπερ καὶ ὁ καλὸς Μάγνος, καὶ ὑπερορίας ἀποδημίας ποιεῖσθαι τῆς γαστρὸς χάριν· ὡς αὐτὸς Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Συναποθνήσκουσιν·

Ἐπὶ δεῖπνον εἰς Κόρινθον ἐλθὼν ΧαιρεΦῶν
Ἄκλητος· ἤδη γὰρ πέτεται διαπόντιος.
Οὕτω τι τἀλλότρι' ἐσθίειν ἐστὶ γλυκύ.

καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔΦη·

Εὐριπίδου τ' ἄριστον οὐ κακῶς ἔχον,
Τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

γελασάντων οὖν πάντων ἐπὶ τούτοις, ὁ Οὐλπιανὸς ἔΦη· Πόθεν δὲ καὶ ἡδυλογία τοῖς ἡδονικοῖς τούτοις ἁμαρτολόγοις; πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος· Ἀλλ', ὦ χοιρίον εὐάρτυτον, Φρύνιχος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἘΦιάλτῃ μνημονεύει τοῦ ἡδυλόγου διὰ τούτων·

Ἔστι δ' αὐτοὺς γε Φυλάττεσθαι τῶν νῦν χαλεπώτατον ἔργον.
Ἔχουσι γάρ τι κέντρον ἐν τοῖς δακτύλοις
Μισάνθρωπον ἄνθος ἥβης. εἶθ' ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν
Ἀεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιόντες ἐπὶ τοῖς βάθροις, ὅταν ὦσιν
Ἐκεῖ τούτοις, οἷς ἡδυλογοῦσι, μεγάλας ἀμυχὰς
Καταμύξαντες καὶ συγκρύψαντες, ἅπαντα γελῶσι.

τὸ δὲ χαριτογλωσσεῖν Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Προμηθεῖ Δεσμώτῃ·

Γνώσει τάδ', ὡς ἔτυμά γ'· οὐδὲ γὰρ μάτην
Χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι,

πάλιν τε εἰπόντος τῦ Οὐλπιανῦ· Τίνα δ' ἐςιν, ἄνδρες φίλοι, τὰ μαγειρικὰ σκεύη; τέτων γὰρ ἐμνημόνευσαν ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς δείπνοις μνήμης ἠξιωμένων. καὶ τὸ ἀσώτιον πῦ κεῖται; ἀσώτυς μὲν γὰρ οἶδα διαβοήτυς· ἕνα μὲν, ὃ μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Κνιδίᾳ·

> Διόδωρος ὁ περίτριπτος ἐν ἔτεσιν δύο
> Σφαῖραν ἀπέδειξε τὴν πατρῴαν ὀσίαν·
> Οὕτω ἰταμῶς ἅπαντα κατεμασήσατο.

ἐν δὲ Φαίδρῳ φησίν·

> Σχολῇ γε, νὴ τὸν Ἥλιον, σχολῇ λέγεις.
> Ἐπιχαρίδης ὁ μικρὸς ἐν πένθ' ἡμέραις
> Σφαῖραν ἐποίησεν τὴν πατρῴαν ὀσίαν·
> Οὕτω συνεςρόγγυλλεν ἰταμῶς καὶ ταχύ.

καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίυ υἱὸς εἰς τοσῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τῦ μνήματος τῦ πατρὸς, εἰς ὃ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμὰς, τὺς λίθυς πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. Δίφιλος γ' οὖν ἐν τοῖς Ἐναγίζυσί φησιν·

> Εἰ μὴ συνήθης Φαιδίμῳ τ' ἐτύγχανεν
> Ὁ Χαβρίυ Κτήσιππος, εἰσηγησάμην
> Νόμον τιν' οὐκ ἄχρηςον, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ·
> Ὥς' ἐπιτελεσθῆναί ποτ' αὐτῷ τῦ πατρὸς
> Τὸ μνῆμα κατ' ἐνιαυτὸν ἕνα λίθον †)
> Ἀμαξιαῖον καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Δημοσατύροις φησίν·

> Οὐδ' ὁ Χαβρίυ Κτήσιππος ἔτι τρὶς κείρεται,
> Ἐν ταῖς γυναιξὶν λαμπρὸς, οὐκ ἐν ἀνδράσιν. p.166.

καὶ Μένανδρος δ' ἐν Ὀργῇ περὶ αὐτῦ τάδε λέγει·

> Καίτοι νέος ποτ' ἐγενόμην κἀγὼ, γύναι,
> Ἀλλ' οὐκ ἐλάμην πεντάκις τῆς ἡμέρας.
> Τότ', ἀλλὰ νῦν· ὀδὲ χλανίδ' εἶχον, ἀλλὰ νῦν·
> Οὐδὲ μύρον εἶχον, ἀλλὰ νῦν· καὶ βάψομαι,
> Καὶ παρατιλῦμαι, νὴ Δία, καὶ γενήσομαι
> Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ·
> Καθὼς ἐκεῖνος, κατέδομαι καὶ τὺς λίθους
> Ἀπαξάπαντας, ὀ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνην.

†) γρ. Τὸ μνῆμα, κατ' ἐνιαυτὸν ἕνα πωλεῖν λίθον.

τάχ᾽ οὖν διὰ τὴν πολλὴν ταύτην ἀσωτίαν καὶ κιναιδείαν τοὔνομα αὐτοῦ παρέλιπε Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ ἀτελειῶν. χρὴ δὲ τοὺς πατρῷα κατεδηδοκότας κατὰ τὸν Μενάνδρου Ναύκληρον οὕτως κολάζεσθαι. Φησὶ γάρ·

Ὦ φιλτάτη γῆ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ᾽ εἶ
Τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα, πολλοῦ τ᾽ ἄξιον!
Ὡς δῆτ᾽ ἐχρῆν, εἴ τις πατρῴαν παραλαβὼν
Γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους,
Καὶ μηδ᾽ ἐπιβαίνειν γῆς, ἵν᾽ οὕτως ᾔσθετο,
Οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο.

C. 19. Πυθοδήλου δέ τινος ἀσώτου μνημονεύει Ἀξιόνικος ἐν Τυῤῥηνῷ οὕτως·

Ὁ Πυθόδηλος οὗτος ἰσοβαλλίων
Προσέρχετ᾽ ἐπικαλούμενος ἀσωτότατος *).
Μεθύουσά τ᾽ ἐξόπισθεν ἡ σοφωτάτη
Ἀποτυμπανισχὰς κατὰ πόδας πορεύεται.

Πολυεύκτου δ᾽ Ἀναξανδρίδης **) ἐν Τηρεῖ καμῳδῶν·

Ὄρνις κεκλήσῃ, φησί. διὰ τί, πρὸς τῆς Ἑστίας;
Πότερον καταφαγὼν τὴν πατρῴαν ἑστίαν,
Ὥσπερ Πολύευκτος ὁ καλός; οὐ δῆτ᾽· ἀλλ᾽ ὅτι
Ἄῤῥην ὑπὸ θηλειῶν κατεκόπης.

Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἀφ᾽ ἧς τινες τὸ τελευταῖον μέρος χωρίσαντες †), ἐν ᾧ ἐστι τὰ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, Εὔβουλόν φησι τὸν δημαγωγὸν ἄσωτον γενέσθαι. τῇ λέξει δὲ ταύτῃ ἐχρήσατο· Καὶ τοσοῦτον ἀσωτίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ διενήνοχε τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὁ μὲν περὶ τὰς ἑστιάσεις εἶχε μόνον ἀκρατῶς, ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε. Καλλίστρατος δὲ, φησὶν, ὁ Καλλικράτους, δημαγωγὸς καὶ αὐτὸς, πρὸς μὲν τὰς ἡδονὰς ἦν ἀκρατὴς, τῶν δὲ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν ἐπιμελής. περὶ δὲ τῶν Ταραντίνων ἱστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ πεντακοστῇ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως· Ἡ πόλις ἡ τῶν Ταραντίνων σχεδὸν καθ᾽ ἕκαστον μῆνα βουθυτεῖ, καὶ δημοσίᾳ ἑστιάσεις ποιεῖται· τὸ δὲ τῶν ἰδιω-

*) γρ. ἀσωτότατος ἐπικαλούμενος. **) γρ. Πολύευκτον δ᾽ Ἀναξ. †) γρ. χωρίσαντές εἰσι.

ῶν πλῆθος ἀεὶ περὶ συνεσίας καὶ πότες ἐςί. λέγεσι δὲ
αἰ τινα τοιῦτον λόγον οἱ Ταραντῖνοι, τὲς μὲν ἄλλες ἀν-
ρώπες διὰ τὸ Φιλοπονεῖσθαι καὶ περὶ τὰς ἐργασίας διατρίβειν παρασκευάζεσθαι ζῆν, αὐτὲς δὲ διὰ τὰς συνεσίας
καὶ τὰς ἡδονὰς ἐ μέλλειν, ἀλλ᾽ ἤδη βιῶναι. περὶ δὲ τῆς
σωτίας καὶ τῆ βίε Φιλίππε καὶ τῶν ἑταίρων αὐτῆ ἐν τῇ
εσσαρακοςῇ ἐνάτῃ τῶν ἱςοριῶν ὁ Θεόπομπος τάδε γράφει· p.167.
Φίλιππος ἐπεὶ ἐγκρατὴς πολλῶν ἐγένετο χρημάτων, οὐκ
νάλωσεν αὐτὰ ταχέως, ἀλλ᾽ ἐξέβαλε καὶ ἔρριψε, πάντων
νθρώπων κάκισος ὢν οἰκονόμος ἐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ
ἱ περὶ αὐτόν. ἁπλῶς γὰρ ἐδεὶς αὐτῶν ἠπίςατο ζῆν ὀρθῶς,
δὲ σωφρόνως οἰκεῖν οἰκίαν. τῆ δ᾽ αὐτὸς αἴτιος ἦν, ἄπλησος
αὶ πολυτελὴς ὢν, προχείρως ἅπαντα ποιῶν, καὶ κτώμε-
ος, καὶ διδές. ςρατιώτης γὰρ ὢν καὶ λογίζεσθαι τὰ προσ-
όντα καὶ τἀναλισκόμενα δι᾽ ἀσχολίαν οὐκ ἠδύνατο. ἔπει-
α δ᾽ οἱ ἑταῖροι αὐτῆ ἐκ πολλῶν τόπων ἦσαν συνερρυηκότες·
ἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας, οἱ δὲ ἐκ Θετταλίας, οἱ
δὲ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οὐκ ἀριςίνδην ἐξειλεγμένοι, ἀλλ᾽
ἴ τις ἦν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἢ τοῖς βαρβάροις λάσαυρος, ἢ
βδελυρὸς, ἢ θρασὺς τὸν τρόπον, ἔτι σχεδὸν ἅπαντες εἰς
Μακεδονίαν ἀθροισθέντες ἑταῖροι Φιλίππε προσηγορεύοντο.
ἰ δὲ μὴ καὶ τοιῦτός τις ἐληλύθει, ὑπὸ τῆ βίε καὶ τῆς
διαίτης τῆς Μακεδονικῆς ταχέως ἐκείνοις ὅμοιος ἐγίνετο.
ὰ μὲν γὰρ οἱ πόλεμοι καὶ αἱ ςρατεῖαι καὶ αἱ πολυτέλειαι
θρασεῖς αὐτὲς εἶναι προετρέποντο, καὶ ζῆν μὴ κοσμίως,
ἀλλ᾽ ἀσώτως καὶ τοῖς λῃςαῖς παραπλησίως. Δῆρις δ᾽ ἐν
ἑβδόμῳ Μακεδονικῶν περὶ Πασικύπρου λέγων τῆ ἐν Κύπρῳ
βασιλέως, ὅτι ἄσωτος ἦν, γράφει καὶ τάδε· Ἀλέξανδρος
μετὰ τὴν Τύρε πολιορκίαν Πνυταγόραν ἀποςέλλων, ἄλλας
τε δωρεὰς ἔδωκε, καὶ χωρίον, ὃ ᾐτήσατο. πρότερον δὲ
τῆτο Πασίκυπρος ὁ βασιλεύων ἀπέδοτο δι᾽ ἀσωτίαν πεντή-
κοντα ταλάντων Πυμάτῳ τῷ Κιτιεῖ, ἅμα τὸ χωρίον καὶ
τὴν αὐτῆ βασιλείαν· καὶ λαβὼν τὰ χρήματα κατεγήρασεν
ἐν Ἀμαθοῦντι. τοιῦτος ἐγένετο καὶ Αἴθίοψ ὁ Κορίνθιος,
ὥς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος, ὃ μνημονεύει Ἀρχίλοχος.
ὑπὸ Φιληδονίας γὰρ καὶ ἀκρασίας καὶ ἔτος μετ᾽ Ἀρχίε
πλέων εἰς Σικελίαν, ὅτ᾽ ἔμελλε κτίζειν Συρακέσας, τῷ

ἑαυτοῦ συσσίτῳ μελιτάττης ἀπέδοτο τὸν κλῆρον, ὃν ἐν Σα-
ρακούσαις λαχὼν ἔμελλεν ἕξειν. εἰς τοσοῦτον δ' ἀσωτίας ἐλη-
λύθει καὶ Δημήτριος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπόγονος, ὥς
Φησιν Ἡγήσανδρος, ὥστε Ἀρισταγόραν μὲν ἔχειν τὴν Κορινθία
ἐρωμένην, ζῆν δὲ πολυτελῶς. ἀνακαλεσαμένων δ' αὐτὸν τῶν
Ἀρεοπαγιτῶν, καὶ κελευόντων βέλτιον ζῆν, ἀλλὰ καὶ νῦν,
εἶπεν, ἐλευθερίως ζῶ. καὶ γὰρ ἑταίραν ἔχω τὴν καλλίστην.
καὶ ἀδικῶ οὐδένα, καὶ πίνω Χῖον οἶνον, καὶ τἄλλα ἀρκοῦντως
παρασκευάζομαι, τῶν ἰδίων μου προσόδων εἰς ταῦτα ἐκποιου-
σῶν· οὐ, καθάπερ ὑμῶν ἔνιοι, δεκαζόμενος ζῶ, καὶ μοι-
χεύων. καὶ τῶν τὰ τοιαῦτα πραττόντων καὶ ἐπ' ὀνόματός τι-
νας κατέλεξε. ταῦτα δ' ἀκούσας Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς Θεσμο-
θέτην αὐτὸν κατέστησεν. τοῖς δὲ Παναθηναίοις ὕπαρχος †) ὢν
ἰκρίον ἔστησε πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς Ἀρισταγόρᾳ μετεωρότερον τῶν
Ἑρμῶν, Ἐλευσῖνί τε μυστηρίων ὄντων ἔθηκεν αὐτῇ θρόνον
p.168. παρὰ τὸ Ἀνάκτορον, οἰμώξεσθαι Φήσας τοὺς κωλύσοντας. ὅτι
δὲ τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ
παλαιὸν ἐκάλουν τε οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ ἐκόλαζον, ἱστόρη-
σαν Φανόδημος καὶ Φιλόχορος, ἄλλοι τε πλείους. Μενέδη-
μον γοῦν καὶ Ἀσκληπιάδην τοὺς Φιλοσόφους, νέους ὄντας
καὶ πενομένους, μεταπεμψάμενοι ἠρώτησαν, πῶς ὅλας τὰς
ἡμέρας τοῖς Φιλοσόφοις συσχολάζοντες, κεκτημένοι δὲ μη-
δὲν, εὐεκτοῦσιν οὕτω τοῖς σώμασι. καὶ οἱ ἐκέλευσαν μετα-
πεμφθῆναί τινα τῶν μυλωθρῶν. ἐλθόντος δὲ ἐκείνου καὶ εἰ-
πόντος, ὅτι νυκτὸς ἑκάστης κατιόντες εἰς τὸν μύλωνα καὶ
ἀλοῦντες δύο δραχμὰς ἀμφότεροι λαμβάνουσι, θαυμάσαντες
οἱ Ἀρεοπαγῖται διακοσίαις δραχμαῖς ἐτίμησαν αὐτούς. καὶ
Δημόκριτον δ' Ἀβδηρῖται δημοσίᾳ κρίνοντες ὡς κατεφθαρ-
κότα τὰ πατρῷα, ἐπεὶ ἀναγνοὺς αὐτοῖς τὸν μέγαν διάκο-
σμον καὶ τὰ περὶ τῶν ἐν Ἅιδου, εἰπὼν ††) εἰς ταῦτα ἀνηλω-
κέναι, ἀφείθη. οἱ δὲ μὴ οὕτως ἄσωτοι κατὰ τὸν Ἄμφιν

Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δύ' ἡμέρας *),
Διασειόμενοι τοὺς κροτάφους ὑπὸ τοῦ ἀκράτου,

καὶ κατὰ τὸν Δίφιλον κεφαλὰς ἔχοντες τρεῖς, ὥσπερ Ἀρ-
τεμίσιον, πολέμιοι τῆς οὐσίας ὑπάρχοντες, ὡς Σάτυρος ἐν

†) γρ. ἵππαρχος. ††) γρ. εἶπεν. *) conj. δι' ἡμέρας.

τοῖς περὶ χαρακτήρων εἴρηκε, κατατρέχοντες τὸν ἀγρὸν, διαρπάζοντες τὴν οἰκίαν, λαφυροπωλοῦντες τὰ ὑπάρχοντα, σκοποῦντες, ὁ τί δεδαπάνηται, ἀλλὰ τί δαπανηθήσεται, οὐδὲ τί περιέσαι, ἀλλὰ τί ὁ περιέσαι, ἐν τῇ νεότητι τὰ τοῦ γήρως ἐφόδια προκαταναλίσκοντες, χαίροντες τῇ ἑταίρᾳ, οὐ τοῖς ἑταίροις, καὶ τῷ οἴνῳ, ὁ τοῖς συμπόταις. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ ὀγδόῃ πρὸς τῇ εἰκοσῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, Γνώσιππον, φησὶν, ἄσωτον γενόμενον ἐν τῇ Σπάρτῃ ἐκώλυον οἱ ἔφοροι συναναστρέφειν τοῖς νέοις. παρὰ δὲ Ῥωμαίοις μνημονεύεται, ὥς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ ἐνάτῃ καὶ τεσσαρακοσῇ τῶν ἱςοριῶν, Ἀπίκιόν τινα ἐπὶ ἀσωτίᾳ πάντας ἀνθρώπυς ὑπερηκοντικέναι. ἕτος δ' ἐςιν Ἀπίκιος ὁ καὶ τῆς φυγῆς αἴτιος γενόμενος Ῥυτιλίῳ τῷ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱςορίαν ἐκδεδωκότι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ. περὶ δὲ Ἀπικίυ τῦ καὶ αὐτῦ ἐπὶ ἀσωτίᾳ διαβοήτυ ἐν τοῖς πρώτοις εἰρήκαμεν. Διογένης δ' ὁ Βαβυλώνιος ἐν τοῖς περὶ εὐγενείας, τὸν Φωκίωνος υἱὸν, φησὶ, Φῶκον ἐκ ἦν ὅς ἐκ ἐμίσει Ἀθηναίων. καὶ ὁπότε ἀπαντήσειέ τις αὐτῷ, ἔλεγεν· Ὦ καταισχύνας τὸ γένος. πάντα γὰρ ἀνήλωσε τὰ πατρῷα εἰς ἀσωτίαν· καὶ μετὰ ταῦτα ἐκολάκευε τὸν ἐπὶ τῆς Μυνυχίας, ἐφ' ᾧ πάλιν ὑπὸ πάντων ἐπεῤῥαπίζετο. ἐπιδόσεων δέ ποτε γινομένων, παρελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔφη· Ἐπιδίδωμι κἀγώ. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν· Εἰς ἀκολασίαν. ἦν δ' ὁ Φῶκος καὶ φιλοπότης. νικήσαντος γοῦν αὐτῦ ἵπποις Παναθηναίοις, ὡς ὁ πατὴρ εἱςία τὰς ἑταίρυς, συνελθόντων εἰς τὸ δεῖπνον, λαμπρὰ μὲν ἦν ἡ παρασκευὴ, καὶ τοῖς εἰσιῦσι προσεφέροντο ποδονιπτῆρες οἴνυ δι' ἀρωμάτων· ὃς ἰδὼν ὁ πατὴρ, καλέσας τὸν Φῶκον, οὐ παύσεις, ἔφη, p.169. τὸν ἑταῖρον διαφθείροντά σε τὴν νίκην; οἶδα δὲ καὶ ἄλλυς ἀσώτυς πολλὺς, περὶ ὧν ὑμῖν καταλείπω ζητεῖν, πλὴν Καλλίυ τῦ Ἱππονίκυ, ὃν καὶ οἱ τῶν παίδων οἶδασι παιδαγωγοί. περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὧν φθάνω προβεβληκὼς, εἴ C.20. τι λέγειν ἔχετε, ἀναπεπταμένας ἔχω τῶν ὤτων τὰς πύλας· ὥςε λέγετε, ἐπιζητῶ γάρ. καὶ Μάγνος εἴρηκε τὸ *) ἐπεσθίειν καὶ τὸ ἐπιφαγεῖν. καὶ Αἰμιλιανὸς ἔφη· Τὸ μὲν ἀσώ-

*) γρ. ἐπιζητῶ γάρ, καὶ ὁ Μάγνος εἴρηκε, τ.

τιου ἔχεις παρὰ Στράττιδι ἐν Χρυσίππῳ λέγοντι οὕτως·

Εἰ μηδὲ χέσαι γ' αὐτῷ σχολὴ γενήσεται,
Μηδ' εἰς ἀσώτιον τραπέσθαι, μηδέ γ', ἂν
Αὐτῷ ξυναντᾷ τις, λαλῆσαι μηδενί.

μαγειρικὰ δὲ σκεύη καταριθμεῖται Ἀνάξιππος ἐν Κιθαρῳδῷ οὕτως·

Ζωμήρυσιν φέροις, ὀβελίσκους δώδεκα,
Κρεάγραν, θυίαν, τυρόκνηστιν παιδικήν,
Στελεὸν, σκαφίδας τρεῖς, δορίδα, κοπίδας τέτταρας.
Οὐ μὴ πρότερον νεύσεις, θεοῖσιν ἐχθρέ. σὺ
Τὸ λεβήτιον κἀκ τοῦ χύτρας πάλιν ὑστερεῖς,
Καὶ τὴν κύβηλον τὴν ἀγωνιστηρίαν.

τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Σκηναῖς Καταλαμβανούσαις κακκάβην εἴρηκεν οὕτως·

Τὴν κακκάβην γὰρ Καρύστου διδάσκαλον.

κἀν Δαιταλεῦσιν·

Κἄγειν ἐκεῖθεν κακκάβην.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Φιλοθηβαίῳ·

Πάντ' ἐστιν ἡμῖν. ἥ τε γὰρ συνώνυμος
Τῆς ἔνδον οὔσης ἔγχελυς Βοιωτίας *),
Μιχθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης,
Χλιαίνετ', αἴρεθ', ἕψεται, παφλάζεται.

βατάνειον δ' εἴρηκεν Ἀντιφάνης ἐν Εὐθυδίκῳ·

Ἔπειτα πολύπους τετμημένος,
Ἐν βατάνοισιν **) ἑφθός.

Ἄλεξις ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ·

Οὕτως δ' ὀψοποιεῖν εὐφυῶς
Περὶ Σικελίαν †) αὐτὸς ἔμαθον, ὥστε τοὺς
Δειπνοῦντας εἰς βατάνειά γ' ἐμβαλεῖν ποιῶ
Ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

πατάνειον δὲ διὰ τὸ π Ἀντιφάνης ἐν Σάμῳ·

Πατάνεια, σεῦτλον, σιλφίον, χύτρας, λύχνους,
Κορίαννα, κρόμμυ', ἅλες, ἔλαιον, τρυβλίον.

*) γρ. ἔγχελυς Βοιωτία. **) γρ. βατανείοισιν. †) γρ. τὴν Σικ.

Φιλέταιρος Οἰνοπίωνι·

'Ο μάγειρος ουτος πατανείων προσελθέτω.

καὶ πάλιν·

Πλείους Στρατονίκου τοὺς μαθητάς μοι δοκεῖ
Ἔξειν πατανείων.

ἐν δὲ Παρασίτῳ Ἀντιφάνης καὶ τάδε εἴρηκεν·

Ἄλλος ἐπὶ τούτῳ μέγας
Ἕξει †) τις ἰσοτράπεζος εὐγενής. τίνα
Λέγεις; Καρύστου θρέμμα γηγενὴς ζέων.
Εἶτ' οὐκ ἂν εἴποις; ὕπαγε. κάκκαβον λέγω.
Σὺ δ' ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ'. ἐμοὶ δὲ τοὔνομα
Οἴει διαφέρειν, εἴτε κάκκαβόν τινες
Χαίροντες ὀνομάζουσιν, εἴτε σίττυβον;
Πλὴν ὅτι λέγεις ἀγγεῖον, οἶδα.

Εὔβουλος δ' ἐν Ἴωνι καὶ βατάνεια καὶ πατάνεια λέγει ἐν τούτοις·

Τρυβλία δέ, καὶ βατάνεια, καὶ κακκάβια,
Καὶ λοπάδια, καὶ πατάνεια πυκνὰ ταρφέα,
Κοὐδ' ἂν λέγων λέξαιμι.

ἡδυσμάτων δὲ κατάλογον Ἄλεξις ἐποιήσατο ἐν Λέβητι οὕτως· p.170. C.21.

Καὶ μὴ προφάσεις ἐνταῦθά μοι, μηδ', Οὐκ ἔχω.
Ἀλλά γε λέγ', ου δεῖ *). λήψομαι γὰρ πάντ' ἐγώ.
Ὀρθῶς τὸ πρῶτον μὲν λάβ' ἐλθὼν σήσαμα.
Ἀλλ' ἔστιν ἔνδον. ἀσταφίδα κεκομμένην,
Μάραθρον, ἄνηθον, νάπυ, καυλόν, σίλφιον,
Κορίαννον αὖον, ῥοῦν, κύμινον, κάππαριν,
Ὀρίγανον, γήτειον, σκορόδιον, θύμον, σφακόν, σίραιον,
Σέσελι, πήγανον, πράσον **).

ἐν δὲ Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις μάγειρον δὲ ποιεῖ λέγοντα·

Κύκλῳ δεήσει περιτρέχειν με καὶ βοᾶν,
Ἄν τι δέωμαι. δεῖπνον αἰτήσεις με σὺ
Ἤδη παρελθών· οὐκ ἔχων δὲ τυγχάνω

†) γρ. Ἥξει. *) γρ. Ἀλλ' ἄγε, λέγ', οὗ δεῖ. **) γρ. Ὀρίγανον, γήτιον, ἄνισον, θύμον, σφάκον, Τότ' αὖ σίραιον, σέσελι, (vel πέπερι,) πήγανον, πράσον.

Οὐκ ὄξος, οὐκ ἄνηθον, οὐκ ὀρίγανον,
Οὐ θρίον, οὐκ ἔλαιον, οὐκ ἀμυγδαλάς,
Οὐ σκόροδον, ὀ σίραιον, ὀχὶ γήτειον,
Οὐ βολβὶν, ὀ πῦρ, ὀ κύμινον, ὀχ ἅλας,
Οὐκ ὠὸν, ὀ ξύλον, ὀ σκάφην, ὀ τήγανον,
Οὐχ ἱμονιὰν, ὀ λάκκον εἶδον, ὀ φρέαρ,
Οὐ σάμνος ἐσί· διακενῆς δ' ἕσηκ' ἐγὼ
Ἔχων μάχαιραν, προσέτι περιεζωσμένος.

καὶ ἐν Πονηρᾷ·

Τῆς ὀριγάνε
Πρώτισον ὑποτιθεὶς *) εἰς λοπάδα νεανικὴν,
Τὸ τρίμμ' ἐπιπολῆς εὐρύθμως διειμένον
Ὄξει σιραίῳ χρωματίσας, καὶ σιλφίῳ
Πυκνῷ πατάξας.

ἐπεσθίειν εἴρηκε Τηλεκλείδης Πρυτάνεσιν ἔτως· Τυρίον ἐπεσθίοντα. ἐπιφαγεῖν δ' Εὔπολις Ταξιάρχοις· Ἐπιφαγεῖν μηδὲν, ἀλλ' ἢ κρόμμυον βλέποντα καὶ τρεῖς ἀλμάδας. καὶ Ἀριςοφάνης Πλέτῳ·

Πρὸ τῶ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντ' ἐπήσθιον.

τῶν δὲ μαγείρων διάφοροί τινες ἦσαν οἱ καλέμενοι τραπεζοποιοί. εἰς ὃ δὲ ἔτοι παρελαμβάνοντο, σαφῶς παρίςησιν Ἀντιφάνης ἐν Μετοίκῳ·

Προσέλαβον ἐλθὼν τετονὶ
Τραπεζοποιὸν, ὃς πλυνεῖ σκεύη, λύχνες
Θ' ἑτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει τ' ἄλλ' ὅσα.
Τέτοις προσήκει †).

ζητητέον δὲ, εἰ καὶ ὁ τραπεζοκόμος ὁ αὐτός ἐςι τῷ τραπεζοποιῷ. Ἰόβας γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς Ὁμοιότησι τὸν αὐτὸν εἶναί φησι τραπεζοκόμον καὶ τὸν ὑπὸ Ῥωμαίων καλέμενον ςρέκτορα, παρατιθέμενος ἐκ δράματος Ἀλεξάνδρε, ᾧ ἐπιγραφὴ Πότος·

Εἰς αὔριόν με δεῖ λαβεῖν αὐλητρίδα·
Τραπεζοποιὸν δημιεργὸν λήψομαι.
Ἐπὶ τετ' ἀπέςειλ' ἐξ ἀγρῶ μ' ὁ δεσπότης.

*) γρ. ὑποθείς. †) γρ. Θ' ἑτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει, τ' ἄλλ', ὅσα Τέτοις πρ.

ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητὴν καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων Παρεισιόντι·

Περὶ τἀπτανεῖον ἐ γίνεθ' ἡ σκεπτωρία.
Τραπεζοποιός ἐςιν ἐπὶ τῷ διακονεῖν.

ἔλεγον δὲ καὶ ἐπιτραπεζώματα τὰ ἐπιτιθέμενα τῇ τραπέζῃ βρώματα. Πλάτων Μενελάῳ·

Ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων. p.171.

ἐκάλουν δὲ καὶ ἀγοραςὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνέμενον, νῦν δ' ὀψωνάτορα· ὡς Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων ἐτωσὶ λέγων· Διάκονον δ' ἂν καὶ ἀγοραςὴν τὸν τοιῦτον θέλοιμεν προῖκα λαβεῖν. παρὰ δὲ Μενάνδρῳ ἐςὶ κοινότερον ἐν Φανίῳ·

*Φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραςής *).*

ὀψώνην δ' εἴρηκεν Ἀριςοφάνης ἐν Ταγηνιςαῖς διὰ τέτων·

Ὡς οὐκ ὀψώνης διατρίβειν ἡμῶν τὸ ἄριςον ἔοικε.

παροψωνεῖν δ' ἔφη Κρατῖνος ἐν Κλεοβελίναις ἕτως ..... παραγοράζειν δ' Ἄλεξις ἐν Δρωπίδῃ. ἐλέατροι δὲ καλοῦνται, ὥς φησι Πάμφιλος, οἱ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν καλοῦντες τράπεζαν, παρὰ τὸν ἐλεόν. Ἀρτεμίδωρος δ' αὐτὲς δειπνοκλήτορας ὀνομάζει. ἐκάλουν δὲ, φησὶ, καὶ τὲς προγεύςας ἐλεάτρες, ὅτι προήσθιον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν· νῦν δὲ ὁ ἐλέατρος ἐπιςάτης γέγονε τῆς ὅλης διακονίας. ἦν δ' ἐπιφανὴς καὶ ἔντιμος ἡ χρεία. Χάρης γοῦν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱςοριῶν Πτολεμαῖόν φησι τὸν Σωτῆρα ἐλέατρον ἀποδειχθῆναι Ἀλεξάνδρε. μήποτε δὲ καὶ, ὃν νῦν καλῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι προγεύςην, τότε οἱ Ἕλληνες προτένθην ὠνόμαζον· ὡς Ἀριςοφάνης ἐν Προτέραις Νεφέλαις διὰ τέτων·

Πῶς ἐ δέχονται δῆτα τῇ νεμηνίᾳ
Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἔνῃ τε καὶ νέᾳ;
Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκῦσί μοι παθεῖν·
Ἵν' ὡς τάχιςα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
Διὰ τῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.

*) γρ. Φειδωλὸς ἦν τε καὶ ἀγοραςὴς μέτριος.

μνημονεύει αὐτῶν καὶ Φερεκράτης ἐν Ἀγρίοις·

— Μὴ θαυμάσῃς,
Τῶν γὰρ προτενθῶν ἐσμεν. ἀλλ' οὐκ οἶδα συ *).

καὶ Φιλύλλιος ἐν Ἡρακλεῖ·

Βούλεσθε δῆτ', ἐγὼ φράσω, τίς εἰμ' ἐγώ;
Ἡ τῶν προτενθῶν δορπία καλουμένη.

εὑρίσκω δὲ καὶ ψήφισμα ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος Ἀθήνησι γενόμενον, ἐν ᾧ ὥσπερ τι σύστημα οἱ προτένθαι εἰσὶ, καθάπερ καὶ οἱ παράσιτοι ὀνομαζόμενοι, ἔχον οὕτως· Φῶκος εἶπεν, ὅπως ἂν ἡ βουλὴ ἄγῃ τὰ Ἀπατούρια μετὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων κατὰ τὰ πάτρια, ἐψηφίσθαι τῇ βουλῇ, ἀφεῖσθαι τοὺς βουλευτὰς τὰς ἡμέρας, ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι βουλαὶ διαφίενται, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς οἱ προτένθαι ἄγουσι, πέντε ἡμέρας.. ὅτι δ' εἶχον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς προγεύστας καλουμένους, Ξενοφῶν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι ἢ Τυραννικῷ φησιν· Ὁ τύραννος οὔτε σίτοις καὶ ποτοῖς πιστεύων διάγει, ἀλλὰ καὶ τούτων, ἀντὶ τοῦ ἀπάρχεσθαι θεοῖς, τοῖς διακονοῦσι πρῶτον κελεύουσιν ἀπογεύεσθαι, διὰ τὸ ἀπιστεῖν, μὴ ἐν τούτοις κακόν τι φάγωσιν ἢ πίωσιν. Ἀναξίλας δ' ἐν Καλυψοῖ φησιν·

p.172. Προγεύσεταί σοι πρῶτον ἡ γραῦς τοῦ ποτοῦ.

τοὺς **) δὲ τὰ πέμματα, προσέτι τε τοὺς πλακοῦντας ποιοῦντας ***) οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ καταμεμφόμενος τοὺς μαγείρους ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ, φησίν·

Μάγειρ', ἀηδής μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα.
Πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν, τρίτον
Ἤδη μ' ἐρωτᾷς. χοιρίδιον ἓν θύομεν.
Ὀκτὼ ποίησον τὰς τραπέζας, δύο, μίαν.
Τί σοι διαφέρει τοῦτο; παράθες σὺ μίαν.
Οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν, οὐδ' οἷα σὺ
Εἴωθας, εἰς ταὐτὸν καρυκεύειν μέλι,
Σεμίδαλιν, ᾠά. πάντα γὰρ τἀναντία
Νῦν ἐστιν. ὁ μάγειρος γὰρ ἐν Πιχηχέτα ποιεῖ

*) γρ. ἀλλ' οὐκ οἶσθα σύ, vel οἴδασι. **) γρ. τούς. ***) γρ. ποιοῦσας.

Πλακοῦντας, ὀπτᾷ *), χόνδρον ἕψει, καὶ φέρει
Μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρῖον καὶ βότρυς.
Ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη
Κρεάδι' ὀπτᾷ **), καὶ κίχλας, καὶ τραγήματα.
Ἔπειθ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται,
Μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν
Δειπνεῖ τὰ μελίπηκτα ***) ταῖς κίχλαις.

ὅτι δὲ ἐκεχώριστο τὰ τῆς ὑπουργίας, πεμμάτων μὲν προνοουσῶν τῶν δημιουργῶν, ὀψαρτυτικῆς δὲ τῶν μαγείρων, Ἀντιφάνης διεσάφησεν ἐν Χρύσιδι οὕτως·

Τέτταρες δ' αὐλητρίδες
Ἔχουσι μισθὸν, καὶ μάγειροι δώδεκα,
Καὶ δημιουργοὶ μέλιτος αἰτοῦσαι σκάφας.

Μένανδρος Δημιουργῷ·

Τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς γὰρ νὴ Δία
Προελήλυθας. ναί, πλάττομεν γὰρ πλάσματα,
Τὴν νύκτα τ' ἠγρυπνήκαμεν, καὶ νῦν ἔτι
Ἀποίητα πάμπολλ' ἐστιν ἡμῖν.

πεμμάτων δὲ πρῶτόν φησι μνημονεῦσαι Πανύασιν Σέλευκος, ἐν οἷς περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρωποθυσίας διηγεῖται, πολλὰ μὲν ἐπιθεῖναι λέγων πέμματα, πολλὰς δὲ νοσσάδας ὄρνεις· προτέρου Στησιχόρου ἢ Ἰβύκου ἐν τοῖς Ἄθλοις ἐπιγραφομένοις εἰρηκότος·

Φέρεσθε τῇ παρθένῳ δῶρ' ἀσαμίδας †),
Χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας,
Ἄλλα τε πέμματα, καὶ μέλι χλωρόν.

ὅτι δὲ τὸ ποίημα τοῦτο Στησιχόρου ἐστὶν, ἱκανώτατος μάρτυς Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς, ὃς περὶ τοῦ Μελεάγρου τὸν λόγον ποιούμενός φησιν·

Ὃς δουρὶ πάντας νίκασε νέους
Δινάεντα βαλὼν Ἄναυρον ὕπερ
Πολυβότρυος ἐξ Ἰωλκοῦ.
Οὕτω γὰρ Ὅμηρος ἠδὲ Στασίχορος ἄεισε λαοῖς.

*) γρ. ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτας ποιεῖ Πλακοῦντας, ὀπτᾷ.
) vel Κρέα διοπτᾷ. *) γρ. Δειπνεῖ . . . . τὰ μελ.
†) γρ. Φέρεσθε τῇ παρθένῳ δῶρα σησαμίδας.

ὁ γὰρ Στησίχορος οὕτως εἴρηκεν ἐν τῷ προκειμένῳ ᾄσματι, τοῖς Ἄθλοις·

> Θρώσκων μὲν γὰρ Ἀμφιάραος,
> Ἄκοντι δὲ νίκασεν Μελέαγρος.

C. 22. οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος
εἴρηκεν, ὅτι μαγείρων καὶ τραπεζοποιῶν παρείχοντο χρείας
τοῖς παραγινομένοις πρὸς τὰς ἱερουργίας, καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς
p. 173. ἀπὸ τῶν πράξεων ὀνόματα, Μάγαδις καὶ Γόγγυλος. ἐπειδὴ
τὰς μάζας, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἐν ταῖς θοίναις δι' ἡμέρας τρίβοντες παρεῖχον, ὥσπερ ἐν γυναιξὶ γογγύλας μεμαγμένας*). καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινες αὐτῶν Χοίρακοι, καὶ Ἀμνοὶ, καὶ Ἀρτυσίλαοι, καὶ Σήσαμοι, καὶ Ἀρτυσίτραγοι, καὶ Νεωκόροι, καὶ Ἰχθυβόλοι· τῶν δὲ γυναικῶν Κυμινάνθαι· κοινῇ δὲ πάντες Ἐλεοδύται, διὰ τὸ τοῖς ἐλεοῖς ὑποδύεσθαι, διακονοῦντες ἐν ταῖς θοίναις. ἐλεὸς δ' ἐστὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. Ὅμηρος·

> Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε.

ὅθεν καὶ Πολυκράτων ὁ Κρίθωνος Ῥηναιεὺς δίκην γραφόμενος οὐ Δηλίους αὐτοὺς ὀνομάζει, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῶν ἐλεοδυτῶν ἐπῃτιάσατο. καὶ ὁ τῶν Ἀμφικτυόνων δὲ νόμος κελεύει ὕδωρ παρέχειν ἐλεοδύτας, τοὺς τραπεζοποιοὺς καὶ τοὺς τοιούτους διακόνους σημαίνων. Κρίτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Φιλοπαίγμονι παρασίτους τοῦ θεοῦ καλεῖ τοὺς Δηλίους διὰ τούτων·

> Φοίνικα μεγάλα κύριον βαλλάντια
> Ναύκληρον ἐν τῷ λιμένι ποιήσας ἄπλουν,
> Καὶ Φορμιῶσαι †) ναῦς ἀναγκάσας δύο,
> Εἰς Δῆλον ἐλθεῖν ἠθέλησεν ἐκ Πειραιῶς,
> Πάντων ἀκούων, διότι παρασίτῳ τόπος
> Οὗτος τρία μόνον ††) ἀγαθὰ κεκτῆσθαι δοκεῖ·
> Εὔοψον ἀγορὰν, παντοδαπὸν οἰκοῦντ' ὄχλον,
> Αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους.

Ἀχαιὸς δ' ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίωνι τῷ Σατυρικῷ καρυκοποιοὺς καλεῖ τοὺς Δελφοὺς διὰ τούτων·

> Καρυκοποιοὺς προβλέπων βδελύττομαι.

*) γρ. ὥσπερ οἱ Γόγγυλοι γογγύλας μ. vel: ὥσπερ καὶ γυναιξὶ Γογγύλους γογγύλας μ. †) γρ. Καὶ ἀφορμίσασθαι.
††) γρ. μόνος.

παρόσον τὰ ἱερεῖα περιτέμνοντες, δῆλον, ὡς ἐμαγείρευον
αὐτὰ καὶ ἐκαρύκευον. εἰς ταῦτα δὲ ἀποβλέπων καὶ Ἀριστο-
φάνης ἔφη·

> Ἀλλ' ὦ Δελφῶν πλείστας ἀκονῶν Φοῖβε μαχαίρας,
> Καὶ προδιδάσκων τοὺς σοὺς προπόλους.

κἀν τοῖς ἑξῆς δ' ὁ Ἀχαιός φησιν·

> Τίς ὑποκεκρυμμένος μένει σαραβάκων κοπίδων συνωνύμος †).

ἐπισκώπτουσι γὰρ οἱ Σατύρειοι ††) τοὺς Δελφοὺς ὡς περὶ τὰς θυ-
σίας καὶ τὰς θοίνας διατρίβοντας. Σῆμος δ' ἐν τετάρτῳ Δη-
λιάδος, Δελφοῖς, φησὶ, παραγινομένοις εἰς Δῆλον παρεῖχον
Δήλιοι ἅλας, καὶ ὄξος, καὶ ἔλαιον, καὶ ξύλα, καὶ στρώματα.
Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι περὶ Μα-
γνήτων λέγων τῶν ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ, ὅτι Δελφῶν
εἰσιν ἄποικοι, τοσαύτας ἐπιτελοῦντας αὐτοὺς ποιεῖ χρείας
τοῖς παραγιγνομένοις τῶν ξένων, λέγων οὕτως· Μάγνητες οἱ
ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ κατοικοῦντες, ἱεροὶ τοῦ θεοῦ, Δελ-
φῶν ἄποικοι, παρέχουσι τοῖς ἐπιδημοῦσι στέγην, ἅλας, ἔλαιον,
ὄξος, ἐπίλυχνον, κλίνας, στρώματα, τραπέζας. Δημήτριος
δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου ἐν τῇ
Λακωνικῇ φησιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Ὑακινθίδος ἱδρῦ-
σθαι ἥρωας Δαίτωνα καὶ Κεράωνα ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς Φειδιτίοις p.174.
ποιούντων τε τὰς μάζας καὶ κεραννύντων τὸν οἶνον δια-
κόνων. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κἀν τῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τῆς
αὐτῆς πραγματείας Δαίταν ἥρωα τιμώμενον παρὰ τοῖς Τρω-
σὶν, οὗ μνημονεύειν Μίμνερμον. κἀν Κύπρῳ δέ φησι τιμᾶ-
σθαι Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς Δί' Εἰλαπιναστήν τε καὶ Σπλαγ-
χνοτόμον.

Πολλῶν δὲ τοιούτων λεγομένων, ἐκ τῶν γειτόνων τις C.23.
ἐξηκούσθη ὑδραύλεως ἦχος πάνυ τις ἡδὺς καὶ τερπνὸς,
ὡς πάντας ἡμᾶς ἐπιστραφῆναι θελχθέντας ὑπὸ τῆς ἐμ-
μελείας. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν μου-
σικὸν Ἀλκείδην, ἀκούεις, ἔφη, μουσικώτατε ἀνδρῶν, τῆς
καλῆς ταύτης εὐφωνίας, ἥτις ἡμᾶς ἐπέστρεψε πάντας κα-

†) γρ. Τί δ' ὑποκεκρυμμένος μένεις σαλάκων, κοπίδων σύ γ' ὁμώνυμος;   ††) γρ. οἱ Σάτυροι.

τακηληθέντας ὑπὸ τῆς μουσικῆς; καὶ οὐχ ὡς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι πολὺς ὁ μόναυλος, ἀλγηδόνα μᾶλλον τοῖς ἀκούουσι παρέχων, ἢ τινα τέρψιν μουσικήν. καὶ Ἀλκείδης ἔφη· Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο ὕδραυλις, εἴτε τῶν ἐντατῶν αὐτὸ θέλεις, εἴτε τῶν ἐμπνευστῶν, Ἀλεξανδρέως ἐστὶν ἡμεδαποῦ εὕρημα, κουρέως τὴν τέχνην· Κτησίβιος δ' αὐτῷ τοὔνομα. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ περὶ χορῶν, οὑτωσί πως λέγων· Ζητεῖται, πότερα τῶν ἐμπνευστῶν ἐστιν ὀργάνων ἡ ὕδραυλις, ἢ τῶν ἐντατῶν. Ἀριστόξενος μὲν οὖν τοῦτο οὐκ οἶδε. λέγεται δὲ, Πλάτωνα μικράν τινα ἔννοιαν δοῦναι τοῦ κατασκευάσματος. νυκτερινὸν ποιήσαντα ὡρολόγιον ἐοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ, οἷον κλεψύδραν μεγάλην λίαν. καὶ τὸ ὑδραυλικὸν δὲ ὄργανον δοκεῖ κλεψύδρας†) εἶναι. ἐντατὸν οὖν καὶ καθαπτὸν οὐκ ἂν νομισθείη. ἐμπνευστὸν ἂν ἴσως ῥηθείη διὰ τὸ ἐμπνεῖσθαι τὸ ὄργανον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. κατεστραμμένοι γάρ εἰσιν οἱ αὐλοὶ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἀρασσομένου τοῦ ὕδατος ὑπό τινος νεανίσκου, ἔτι δὲ διϊκνουμένων ἀξόνων διὰ τοῦ ὀργάνου, ἐμπνέονται οἱ αὐλοὶ, καὶ ἦχον ἀποτελοῦσι προσηνῆ. ἔοικε δὲ τὸ ὄργανον βωμῷ στρογγύλῳ. καί φασι, τοῦτο εὑρῆσθαι ὑπὸ Κτησιβίου κουρέως ἐνταῦθα οἰκοῦντος ἐν τῇ Ἀσπενδίᾳ ††) ἐπὶ τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου. διαπρέψαι τέ φασι μεγάλως· τουτονὶ οὖν καὶ τὴν αὐτοῦ διδάξαι γυναῖκα Θαΐδα. Τρύφων δ' ἐν τρίτῳ περὶ ὀνομασιῶν, (ἔστι δὲ τὸ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων,) συγγράψαι φησὶ περὶ τῆς ὑδραύλεως Κτησίβιον τὸν μηχανικόν. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα, εἴπερ τὸ ὄνομα †††) σφάλλεται. ὁ μέντοι Ἀριστόξενος προκρίνει τὰ ἐντατὰ καὶ καθαπτὰ τῶν ὀργάνων τῶν ἐμπνευστῶν, ῥᾴδια εἶναι φάσκων τὰ ἐμπνευστά· πολλοὺς γὰρ μὴ διδαχθέντας αὐλεῖν τε καὶ συρίζειν, ὥσπερ τοὺς ποιμένας. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔχω σοι ἐγὼ λέγειν περὶ τοῦ ὑδραυλικοῦ ὀργάνου, Οὐλπιανέ. γιγραίνοισι *) γὰρ οἱ Φοίνικες, ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν, ἐχρῶντο αὐλοῖς, σπιθαμιαίοις τὸ μέγεθος, ὀξὺ καὶ γοερὸν φθεγγομένοις. τούτοις δὲ καὶ οἱ Κᾶρες χρῶνται ἐν τοῖς θρήνοις· εἰ μὴ ἄρα καὶ ἡ Καρία Φοινίκη ἐκαλεῖτο, ὡς παρὰ Κορίννῃ καὶ Βακχυλί-

†) γρ. κατὰ κλέψυδραν. ††) γρ. Ἀλεξανδρείᾳ. †††) γρ. εἰ περὶ τὸ ὄν. *) γρ. γιγγραίνοις.

ὂν ἐςὶν εὑρεῖν. ὀνομάζονται δὲ οἱ αὐλοὶ γίγγροι ὑπὸ τῶν Φοινίκων ἀπὸ τῶν περὶ Ἄδωνιν θρήνων. τὸν γὰρ Ἄδωνιν Γίγγρην καλεῖτε ὑμεῖς οἱ Φοίνικες, ὡς ἱςορεῖ Δημοκλείδης. μνημονεύει τῶν γίγγρων αὐτῶν Ἀντιφάνης ἐν Ἰατρῷ, καὶ p.175.
Μένανδρος ἐν Καρίνῃ, Ἄμφις τε ἐν Διθυράμβῳ λέγων ὅτως·

Ἐγὼ δὲ τὸν γίγγραν τε τὸν σοφώτατον.
Τίς δ' ἐσθ' ὁ γίγγρας; καινὸν ἐξεύρημά τι
Ἡμέτερον. ὃν θεάτρῳ μὲν ὀδὲ πώποτ' ἐ-
δείχθη γ' Ἀθήνησιν δὲ κατακεχρημένον
Ἐν συμποσίοις ἥδιςον. διὰ τί δ' οὐκ ἄγεις *)
Εἰς τὸν ὄχλον αὐτό; διότι φυλὴν περιμένω
Σφόδρα φιλονεικῆσαν λαχεῖν τιν'· οἶδα γάρ,
Ὅτι πάντα πράγματ' ἀνατριαίνωσι †) κρότοις.

καὶ Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ·

Οὕτω γὰρ ἐπὶ τοῖς μέλεσι τοῖς Εὐριπίδȣ
Ἄμφω νοσȣ͂σιν, ὥςε τἄλλ' αὐτοῖς δοκεῖν
Εἶναι μέλη γιγγραντὰ καὶ κακὸν μέγα.

πόσῳ δὲ κρεῖττον, ὦ Οὐλπιανὲ σοφώτατε, τὸ ὑδραυλικὸν τȣ͂το ὄργανον τȣ͂ καλȣμένȣ νάβλα, ὅν φησι Σώπατρος ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Πύλαι Φοινίκων εἶναι καὶ τȣ͂τον εὕρημα; λέγει δ' ὅτως·

Οὔτε τȣ͂ Σιδωνίȣ νάβλα
Λαρυγγόφωνος ἐκκεχόρδωται τύπος.

καὶ ἐν μυςακȣ͂ δὲ Θητίῳ φησίν·

Νάβλας ἐν ἄρθροις γραμμάτων, οὐκ εὐμελής,
Ὧι λωτὸς ἐν πλευροῖσιν ἄψυχος παγὶς ††)
Ἔμπνουν ἀνίει μȣ͂σαν· ἐγείρει δέ τις
Τὸν ἡδονῆς μελῳδὸν εὐάζων χορόν.

Φιλήμων ἐν Μοιχῷ·

Ἔδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ' ἢ
Νάβλαν τιν'. ὁ δὲ νάβλας τί ἐςίν †††);
Οὐκ οἶδας, ἐμβρόντητε σύ; μὰ Δί', ȣ̓. τί φής;

*) γρ. Ἐν συμποσίοις ἐςί. τί δ' ȣ̓κ ἄγ. †) γρ. ἀνατριαινῶσι. ††) γρ. παγείς. †††) γρ. τί ἐςίν; εἰπέ μοι.

Οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν ἂν οἶσθ' ἀγαθὸν †)
Σύ γ', οὐδὲ σαμβυκίστριαν.

καὶ τὸ τρίγωνον δὲ καλούμενον ὄργανον Ἰόβας ἐν τετάρτῳ Θεατρικῆς Ἱστορίας Σύρων εὕρημά φησιν εἶναι, ὡς καὶ τὴν καλουμένην λυροφοίνικα σαμβύκην. τοῦτο δὲ τὸ ὄργανον Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν πρώτῳ Ὡρῶν εὕρημα εἶναι λέγει Ἰβύκου τοῦ Ῥηγίνου ποιητοῦ, ὡς καὶ Ἀνακρέοντος τὸ βάρβιτον. ἐπεὶ δὲ ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων κατατρέχεις ὡς ἀμούσων, καὶ τὸν μόναυλον συνεχῶς ὀνομάζεις ἐπιχωριάζοντα παρ' ἡμῖν, ἄκουε καὶ περὶ αὐτοῦ, ἃ νῦν ἔχω σοι λέγειν ἐν προχείρῳ. Ἰόβας μὲν γὰρ ἐν τῷ προειρημένῳ συγγράμματι Αἰγυπτίους φησὶ λέγειν τὸν μόναυλον Ὀσίριδος εἶναι εὕρημα, καθάπερ καὶ τὸν καλούμενον φώτιγγα πλαγίαυλον, οὗ καὶ αὐτοῦ παραστήσομαι μνημονεύοντα ἐλλόγιμον ἄνδρα· ἐπιχωριάζει γὰρ καὶ ὁ φῶτιγξ αὐλὸς παρ' ἡμῖν. τοῦ δὲ μοναύλου μνημονεύει Σοφοκλῆς μὲν ἐν Θαμύρᾳ οὕτως·

Οἴχωκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη,
Λύρα μόναυλος, ἥ τε χειμώνων πλέως
Ναὸς στέρημα κωμώσης.

Ἀραρὼς δ' ἐν Πανὸς Γοναῖς·
Ἁρπάσας μόναυλον εὐθύς, πῶς δοκεῖς;
p.176. Κούφως ἀνήλλετο.

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Θησαυρῷ·
Ἀναλαβὼν μόναυλον ηὔλει τὸν ὑμέναιον.

καὶ ἐν Φιαληφόρῳ·
Τὸν μόναυλον ποῖ τέτροφας, οὗτος Σύρε;
Ποῖον μόναυλον; τὸν κάλαμον.

Σώπατρος Βακχίδι·
Καὶ τὸν μόναυλον μέλος ἤχησε.

Πρωταγορίδης δ' ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων φησιν· Παντὸς δὲ ὀργάνου κατάμιτου ἧπται κροτάλων ὑπὸ φανοῦ πανδόρου ††), τῷ τε ἡδεῖ μοναύλῳ τὰς ἡδίστας ἁρμονίας ἀναμινυρίζει. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ

†) γρ. οἶσθα ἀγαθόν. ††) γρ. κατὰ μίτον ἧπται, καὶ κροτάλων, ἡδυφώνου τε πανδόρου.

τῆς στοᾶς Φιλόσοφος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ τοῦ Ἀπαμέων πρὸς Λαρισσαίους πολέμου γράφει τάδε· Παραζωνίδια καὶ λογχάρι' ἀνειληφότες ἰῷ καὶ ῥύπῳ κεκρυμμένα, πετασὰ †) δ' ἐπιτεθειμένοι καὶ προσώπια, σκιὰν μὲν ποιοῦντα, καταπνεῖσθαι δ' οὐ κωλύοντα τοὺς τραχήλους, ὄνους ἐφελκόμενοι γέμοντας οἴνου ††) καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν, οἷς παρέκειτο φωτίγγια καὶ μοναύλια, κώμων, οὐ πολέμων ὄργανα. οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς Γλώσσαις τιτύρινόν φησι καλεῖσθαι τὸν μόναυλον. ἴδε ἀπέχεις, καλὲ Οὐλπιανὲ, καὶ τὸν τῆς φώτιγγος μνημονεύοντα. ὅτι δὲ ὁ μόναυλος ἦν ὁ νῦν καλούμενος καλαμαύλης, C. 24.
σαφῶς παρίστησιν Ἡδύλος ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν, οὑτωσὶ λέγων·

> Τοῦτο Θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἠρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ
> Αὐλητὴς, μίμῳ κὴν θυμέλῃσι χάρις,
> Τυφλὸς ὑπαὶ γήρως εἶχε, καὶ Σκίρπαλον υἱὸν †††),
> Νήπιόν τ' ἐκάλει Σκίρπαλον εὐπαλάμου
> Ἀείδειν αὐτοῦ τὰ γενέθλια *)· τοῦτο γὰρ εἶχε
> Πᾶν μαρπᾶν † ἥδυμα σημανέων **).
> Ηὔλει δὴ γλαύκης ***) μεμεθυσμένα παίγνια Μουσῶν,
> Νὴ τὸν ἐν ἀκρήτοις Βάτταλον ἡδυπότην,
> Ἢ καὶ Κώταλον, ἢ καὶ Πάγκαλον. ἀλλὰ Θέωνα
> Τὸν καλαμαυλήτην εἴπατε, Χαῖρε Θέων.

ὥσπερ οὖν τοὺς τῷ καλάμῳ αὐλοῦντας καλαμαύλας λέγουσι νῦν, οὕτως καὶ ῥαπαύλας ****), ὥς φησιν Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς Γλώσσαις, τοὺς τῇ καλάμῃ *****) αὐλοῦντας. γιγνώσκειν δὲ βούλομαί σε, ἀνδρῶν λῷστε Οὐλπιανὲ, ὅτι Ἀλεξανδρέων μουσικώτεροι ἄλλοι γενέσθαι οὐχ ἱστόρηνται. καὶ οὐ λέγω περὶ κιθαρῳδίαν μόνην, ἧς καὶ ὁ εὐτελέστατος παρ' ἡμῖν ἰδιώτης, προσέτι τε καὶ ἀναλφάβητος, οὕτως ἐστὶ συνήθης, ὡς τάχιστα ἐλέγχειν τὰ περὶ τὰς κρούσεις ἁμαρτήματα γινόμενα· ἀλλὰ καὶ περὶ αὐλοὺς εἰσὶ μουσικώτατοι, οὐ μόνον τοὺς παρθενίους καλουμένους καὶ παιδικοὺς, ἀλλὰ καὶ

†) γρ. πετάσους. ††) γρ. καὶ γέμοντας ἀσκοὺς οἴνου.
†††) γρ. Τυφλὸς ὑπαὶ γήρως· εἶχεν τὸν Σκίρπαλος υἱόν. *) γρ. Νηπίαχόν τ' ἐκάλει Σκίρπαλος Εὐπάλαμον, Ἀείδων αὐτοῦ τὰ γ. **) γρ. τοῦτο γὰρ εἶπε Τοὔνομα, τᾶν μολπᾶν ἥδυμα σημανέων. ***) γρ. γλεύκους. ****) γρ. ῥαπταύλας. *****) γρ. ῥαπάτῃ.

τοὺς ἀνδρείους, οἵτινες καλοῦνται τέλειοί τε καὶ ὑπερτέλειοι, καὶ τοὺς καθαριστηρίους δὲ, καὶ τοὺς δακτυλικούς. τοὺς γὰρ ἐλύμους αὐλοὺς, ὧν μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ τε κἀν Τυμπανισταῖς, οὐκ ἄλλους τινὰς εἶναι ἀκούομεν ἢ τοὺς Φρυγίους· ὧν καὶ αὐτῶν ἐμπείρως ἔχουσιν Ἀλεξανδρεῖς. οἴδασι δὲ καὶ τοὺς διόπους, ἔτι τε μεσοκόπους, καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους. τῶν δ' ἐλύμων αὐλῶν μνημονεύει καὶ Καλλίας ἐν Πε-
p.177. δήταις. Ἰόβας δὲ τούτους Φρυγῶν εἶναι εὕρημα, ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ σκυταλίας κατ' ἐμφέρειαν τοῦ πάχους. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς καὶ Κυπρίους φησὶ Κρατῖνος ὁ νεώτερος ἐν Θηραμένῃ. οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡμιόπους καλουμένους, περὶ ὧν φησιν Ἀνακρέων· Τίς ἐρασμίην θρέψας θυμὸν ἐσέβην τέ-
C.25. ρεν' ὡς ἡμίοπον ὑπ' αὐλὸν ὀρχεῖσθαι †). εἰσὶν δ' οἱ αὐλοὶ οὗ-
τοι ἐλάσσονες τῶν τελείων.

C.26. Αἰσχύλος γ' οὖν κατὰ μέτρα σπουδάζοντας εἰσήγαγε· Ξενοφῶν δὲ καί τινας ἰδιώτας συνανέμιξεν. πολλῷ τοίνυν κάλλιον Ὅμηρος ἐποίησε, καὶ διάφορα παρατιθέμενος ††) συμπόσια· πάλιν γὰρ ἐξ ἀντιπαραβολῆς †††) ὁρᾶται μᾶλλον. ἔστι γὰρ αὐτῷ τὸ μὲν τῶν μνηστήρων, οἷον ἂν γένοιτο νεανίσκων μέθαις καὶ ἔρωσιν ἀνακειμένων· τὸ δὲ τῶν Φαιάκων, εὐσταθέστερον μὲν τούτων, φιλήδονον δέ. τούτοις δ' ἀντέθηκε τὰ μὲν ἐπὶ στρατιᾶς, τὰ δὲ πολιτικώτερον τελούμενα σωφρόνως. καὶ πάλιν αὖ διεῖλε τὰ μὲν δημοθοινίαν ἔχοντα, τὰ δ' οἰκείων σύνοδον. Ἐπίκουρος δὲ συμπόσιον φιλοσόφων μόνων πεποίηται. ἐδίδαξε δ' Ὅμηρος καὶ οὓς οὐ δεῖ καλεῖν, ἀλλ' αὐτομάτους ἰέναι, ἐξ ἑνὸς τῶν ἀναγκαίων δεικνὺς τὴν τῶν ὁμοίων παρουσίαν·

Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.

δῆλον γὰρ, ὡς οὔτε ἀδελφὸν, οὔτε γονέας, οὔτε γυναῖκα κλητέον, οὔτ' εἴ τις ἰσοτίμως τινὰς τούτοις ἄγοι· καὶ γὰρ ἂν ψυχρὸν εἴη καὶ ἄφιλον. καίτοι τινὲς εἶχον προσέγραψαν τὴν αἰτίαν προστιθέντες·

Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.

†) γρ. Τίς ἐρασμίη σ', ὦ θέραψ, θυμὸν ἐσέβη, τερένων ἡμιόπων ὑπ' αὐλῶν ὀρχεῖσθαι; ††) γρ. πολλὰ καὶ διάφορα π. †††) γρ. τὸ καλὸν γὰρ ἐξ ἀντ.

ὥσπερ δέον εἰπεῖν αἰτίαν, δι' ἣν ἀδελφὸς αὐτόματος ἂν
ἥκοι πρὸς δεῖπνον, πιθανῆς τῆς αἰτίας ἀποδιδομένης. πότερον
γάρ φησιν, ὡς οὐκ ᾔδει τὸν ἀδελφὸν ἐσιῶντα; καὶ πῶς ἐ
γελοῖον, ὁπότε περιφανὴς ἦν βυθυσία καὶ πᾶσι γνώριμος;
πῶς δ' ἂν ἦλθεν, εἰ μὴ ᾔδει; ἤ, νὴ Δία, περισπώμενον, φησίν,
αὐτὸν εἰδὼς, συνεγνωμόνει τῷ †) μὴ κεκληκέναι, καὶ συμ-
περιφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος; ὥσπερ ὁ φήσας ††), ἄκλη-
τον ἥκειν, ἵνα μὴ πρωίας ὑποβλέπωσιν ἀλλήλως, ὁ μὲν αἰδέμε-
νος, ὁ δὲ μεμφόμενος. ἀλλὰ γελοῖον ἦν ἐπιλαθέσθαι τὸν
Ἀγαμέμνονα τῶ ἀδελφῶ, καὶ ταῦτα δι' ἐκεῖνον ἐ μόνον εἰς τὸ
παρὸν θύοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν πόλεμον ἀναδεδεγμένον, καὶ
κεκληκότα τὰς μήτε γένει προσήκοντας, μήτε πατρίδι προσ-
ῳκειωμένως. Ἀθηνοκλῆς δ' ὁ Κυζικηνὸς μᾶλλον. Ἀρισάρ- C.27.
χω κατακέων τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν, εὐτα.δευτότερον ἡμῖν
φησὶ τὸν Ὅμηρον καταλιπεῖν, ὡς τῆς ἀνάγκης ὁ Μενέλεως
οἰκειοτέρως ἔχειν †††). Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς ὀπαρίσε-
ρον τὴν τῶ σίχω παράληψιν ὀπειπὼν καὶ τῆς ποιήσεως ἀλ-
λότριον, τῶ,

Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο,

μικρολογίαν *) ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν. οἶμαι γὰρ, φησὶν,
ἕκαστον τῶν χαριέντων ἀνθρώπων ἔχειν καὶ οἰκεῖον καὶ p.178.
φίλον, πρὸς ὃν ἂν ἔλθοι θυσίας ἔσης, τὸν καλῶντα μὴ
περιμείνας. Πλάτων δ' ἐν τῷ Συμποσίῳ περὶ τῶν αὐτῶν λέ-
γει ὅτως· Ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν, φησὶ, διαφθείρωμεν
μεταβάλλοντες, ὡς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν αὐτό-
ματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει ὀ μόνον δια-
φθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς αὐτήν. ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγα-
μέμνονα ἀγαθὸν τὰ πολέμια, τὸν Μενέλαον δὲ μαλακὸν
αἰχμητὴν, θυσίαν ποιεμένω τῶ Ἀγαμέμνονος, ἄκλητον
ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν χείρονα ἐπὶ τὴν τῶ ἀμείνονος δίαιταν.
Βακχυλίδης δὲ περὶ τῶ Κήϋκος οἴκω φησίν·

Ἔση δ' ἐπὶ λάινον ὀδόν·
Τοὶ δὲ θοίνας ἔντυνον· ὧδέ τ' ἔφασ'·

†) γρ. τό. ††) ὡσπερεὶ φ. †††) γρ. εἶχεν.
*) γρ. καὶ ὅτι μικρ.

Αὐτόματοι δ' ἀγαθῶν δαῖτας εὐόχθας
Ἐπέρχονται δίκαιοι φῶτες.

αἱ δὲ παροιμίαι, ἡ μέν φησιν·

Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν.

ἡ δέ·

Αὐτόματοι ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν.

οὐ δεόντως γοῦν Πλάτων τὸν Μενέλαον ἐνόμισεν εἶναι δειλὸν, ὃν ἀρηΐφιλον Ὅμηρος λέγει, καὶ μόνον ὑπὲρ Πατρόκλου ἀριστεύσαντα, καὶ τῷ Ἕκτορι πρὸ πάντων πρόθυμον μονομαχεῖν, καίπερ ὄντα τῇ ῥώμῃ καταδεέςερον· ἐφ' οὗ μόνου τῶν ςρατευσαμένων εἴρηκεν·

Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς.

εἰ δὲ ὁ ἐχθρὸς βλασφημῶν αὐτὸν εἴρηκε μαλθακὸν αἰχμητὴν, καὶ διὰ τοῦτο Πλάτων τῷ ὄντι μαλθακὸν αὐτὸν ὑπολαμβάνει, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τιθεὶς ἐν τοῖς φαύλοις, ὃν αὐτός φησιν εἶναι ἀγαθόν; εἴπερ εἰς αὐτὸν εἴρηται τοῦτο τὸ ἔπος·

Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο.

οὐ γὰρ, εἴ τι λέγεται παρ' Ὁμήρῳ, τοῦθ' Ὅμηρος λέγει. πῶς γὰρ ἂν εἴη μαλθακὸς Μενέλαος, ὁ τὸν Ἕκτορα μόνος ἀπείρξας τοῦ Πατρόκλου καὶ Εὔφορβον ἀποκτείνας τε καὶ σκυλεύσας ἐν μέσοις τοῖς Τρωσί; τὸ δὲ μηδὲ τὸν ςίχον, ὃν ᾐτιᾶτο, τελείως κατανοῆσαι, ἄτοπον, δι' οὗ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος λέγεται. τοῖς γὰρ ἀνδρειοτάτοις Ὅμηρος εἴωθεν ἐπιφωνεῖν, καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον βοήν. πάντα δ' ὢν ἀκριβὴς Ὅμηρος, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο οὐ παρέλιπε, τὸ δεῖν θεραπεύσαντα τὸ σωμάτιον καὶ λουσάμενον ἰέναι πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπί τ' οὖν τοῦ Ὀδυσσέως εἶπε πρὸ τῆς παρὰ Φαίαξι θοίνης·

Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν.

ἐπὶ δὲ τῶν περὶ Τηλέμαχον·

Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐΰξέςας λούσαντο.

ἀπρεπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριςοτέλης, ἥκειν εἰς τὸ συμπό-

σιον σὺν ἱδρῶτι πολλῷ καὶ κονιορτῷ. δεῖ γὰρ τὸν χαρίεντα μήτε ῥυπᾶν, μήτε αὐχμεῖν, μήτε βορβόρῳ χαίρειν, καθ' Ἡράκλειτον. δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐρχόμενον ἐπὶ δεῖπνον μὴ γαστριζόμενον εὐθὺς ἐπὶ τὸ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλά τι δοῦναι πρότερον τῷ φιλοθεάμονι, καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν. οὐδὲ γὰρ τοῦτο παρέλιπεν ὁ ποιητής· p.179.

> Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες,
> Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
> Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
> Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.

καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξὶ ποιεῖ τὸν ἄγριον γέροντα καὶ φιλοδικαστὴν καταρυθμιζόμενον εἰς βίον ἥμερον ὑπὸ τοῦ παιδός·

> Παῦ', ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προσμάνθανε
> Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.

διδάξας τε αὐτὸν, ὡς δεῖ κατακλίνεσθαι, φησίν·

> Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων,
> Ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.

καὶ πρὸ τοῦ θοινᾶσθαι δὲ ἃ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, διδάσκει πάλιν Ὅμηρος, ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων νέμειν τοῖς θεοῖς. οἱ γοῦν περὶ τὸν Ὀδυσσέα, καίπερ ὄντες ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ,

> Ἔνθάδε πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
> Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν.

καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, καίπερ ἐπειγομένων τῶν πρέσβεων, ὡς ἐν μέσαις νυξὶν ἡκόντων, ὅμως

> Θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
> Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.

καὶ σπονδοποιεῖταί γε τοὺς δαιτυμόνας·

> Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
> Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
> Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσαντο.

ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον· μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τέ φησιν ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν παιωνί-

σαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. παραπλησίως δὲ καὶ Ξενοφῶν. παρὰ δ' Ἐπικούρῳ οὐ σπονδὴ, οὐκ ἀπαρχὴ θεοῖς, ἀλλ', ὥσπερ Σιμωνίδης ἔφη περὶ τῆς ἀκόσμου γυναικὸς,

"Αθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει.

τὴν γὰρ σύμμετρον κρᾶσιν τοῦ οἴνου ὑπὸ Ἀμφικτύονος βασιλεύσαντος διδαχθῆναί φησιν Ἀθηναίους, καὶ διὰ τοῦτο ἱερὸν Διονύσου Ὀρθοῦ ἱδρύσασθαι. τότε γὰρ ὀρθός ἐστι τῷ ὄντι καὶ οὐ σφαλερὸς, ὅταν συμμέτρως καὶ κεκραμένως πίνηται.

— Οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεὸς, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄῤῥητον ἄμεινον.

τὸν γὰρ οἶνον Ὅμηρος οὐκ ἠλεὸν, ὥσπερ ἠλίθιον, καλεῖ, καὶ ματαιοποιὸν, οὐδὲ κελεύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ᾄδοντα, μήτε γελῶντα, μήτ' εὐρύθμως ποτὲ καὶ πρὸς ὄρχησιν τρεπόμενον· οὐχ οὕτως ἀγροῖκος, οὐδ' ἐπαρίστερός ἐστιν. ἀλλ' ᾔδει τούτων ἑκάστου καὶ ποσότητος καὶ ποιότητος διαφοράν. ὅθεν οὐκ εἶπεν, ὡς ἄρα τὸν πολύφρονα ὁ οἶνος
p.180. ποιεῖ ᾆσαι, ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, τοῦτ' ἔστιν ἀμέτρως καὶ ἐπὶ πλεῖον ὥσπερ προσοχλεῖν· οὐδ' ἔτι γελάσαι, μὰ Δί', οὐδ' ὀρχήσασθαι, κοινὸν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων λαβὼν τὸ ἁπαλὸν, τὴν ἄνανδρον εἰς τοῦτο πρόπτωσιν ἐπισομίζει.

Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.

παρὰ δὲ τῷ Πλάτωνι τούτων οὐδὲν ἔμμετρον· ἀλλὰ πίνουσι μὲν τοσοῦτον, ὥστε μηδὲ τοῖς ἰδίοις ποσὶν ἵστασθαι. ὅρα γὰρ ἐπὶ κῶμον †) Ἀλκιβιάδην, ὡς ἀσχημονεῖ· οἱ δ' ἄλλοι τὸν ὀκτακότυλον ψυκτῆρα πίνουσι, προφάσεως λαβόμενοι, ἐπείπερ αὐτοὺς προείλκυσεν Ἀλκιβιάδης. οὐχ ὥσπερ οἱ παρ' Ὁμήρῳ·

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός.

τούτων οὖν ἃ μὲν καθάπαξ περιγραπτέον, οἷς δὲ συμμέτρως χρηστέον, ὥσπερ ἀναθήμασί τισι μικρὸν προσαποβλέψαντας, καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν·

Μολπή τ' ὀρχηστύς τε, τά γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

†) γρ. ἐπίκωμον.

τὸ δ' ὅλον τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα νενευκὸς τοῖς μνηςῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν ἔνειμεν, ἀλλ' οὐχὶ Νέςορι, οὐδὲ Μενελάῳ· οὐ ἐν τῇ γαμοποιΐᾳ μὴ οὐ συνέντες οἱ περὶ Ἀρίςαρχον, ὅτι συνεχοῦς †) οὔσης τῆς ἑςιάσεως καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν, ἐν αἷς παρείληπτο μὲν ἡ γαμουμένη πρὸς τοῦ νυμφίου, πέρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος, αὐτοὶ δὲ μονάζοντες διῃτῶντο, ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη· μὴ συνέντες, ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ πρώτου ἔπους,

Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν,

προσσυνῆψαν τοιούτους τινὰς ςίχους·

Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιςητῆρε κατ' αὐτὰς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

μετενεγκόντες ἐκ τῆς ὁπλοποιΐας σὺν αὐτῷ γε τῷ περὶ τὴν λέξιν ἁμαρτήματι. οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιςητῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ᾠδοῦ πάντως ὠρχοῦντο. τὸ γὰρ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος ἴδιον. διόπερ ὁ μὲν Ἡσίοδός φησιν ἐν τῇ Ἀσπίδι·

— θεαὶ δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς
Μοῦσαι Πιερίδες.

καὶ ὁ Ἀρχίλοχος·

Αὐτὸς ἐξάρχων πρὸς αὐλὸν Λέσβιον παιήονα.

καλεῖ δὲ Στησίχορος μὲν τὴν Μοῦσαν ἀρχεσίμολπον, Πίνδαρος δ' ἀγησίχορα τὰ προοίμια. Διόδωρος δ' ὁ Ἀριςοφάνειος ὅλον τὸν γάμον περιέγραψε, τοπάζων πρώτας ἡμέρας εἶναι, καὶ τὸ λῆγον αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ τὸ ὅλον τῆς συμποσίας οὐκ ἐπιλογιζόμενος. ἔπειτα κελεύει γράφειν·

— δοιὼ δὲ κυβιςητῆρε καθ' αὐτούς·

ἐν τῷ δασεῖ γράμματι σολοικίζειν ἀναγκάζων. τὸ μὲν γὰρ κατ' αὐτοὺς κατὰ σφᾶς ἐςιν αὐτούς· τὸ δὲ λέγειν ἑαυτοὺς σόλοικον. ἀλλ', ὅπερ εἶπον, ἡ τῶν ἀκροαμάτων εἰς τὸ σῶφρον τοῦτο συμπόσιον εἰσαγωγὴ παρέγγραφός ἐςιν, ἐκ τοῦ

†) γρ. οὐκ ἔτι συν,

p.181. Κρητικοῦ χοροῦ μετενηνεγμένη, περὶ οὗ φησι ἐν ὁπλοποιΐᾳ·

> Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
> Τῷ ἴκελον, οἷόν ποτ᾽ ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ
> Δαίδαλος ἤσκησε καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ·
> Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
> Ὀρχεῦντ᾽, ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.

τούτοις γὰρ ἐπιβάλλει·

> Πολλὸς δ᾽ ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ᾽ ὅμιλος
> Τερπόμενος· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ᾽ αὐτοὺς
> Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

τοῖς μὲν οὖν Κρησὶν ἥ τε ὄρχησις ἐπιχώριος, καὶ τὸ κυβιστᾶν. διό φησι πρὸς τὸν Κρῆτα Μηριόνην·

> Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα
> Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε, διαμπερὲς εἴ σ᾽ ἔβαλόν περ.

ὅθεν καὶ Κρητικὰ καλοῦσι τὰ ὑπορχήματα. Κρῆτα μὴν καλοῦσι τρόπον, τὸ δ᾽ ὄργανον Μολοσσόν. οἱ δὲ λεγόμενοι Λακωνισαί, φησὶν ὁ Τίμαιος, ἐν τετραγώνοις χοροῖς ᾖδον. καθόλου δὲ διάφορος ἦν ἡ μουσικὴ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τῶν μὲν Ἀθηναίων τοὺς Διονυσιακοὺς χοροὺς καὶ τοὺς κυκλίους προτιμώντων, Συρακουσίων δὲ τοὺς ἰαμβιστάς, ἄλλων δ᾽ ἄλλο
C.28. τι. ὁ δ᾽ Ἀρίσταρχος οὐ μόνον εἰς τὸ τοῦ Μενελάου συμπόσιον ἐμβαλὼν, οὓς οὐ προσῆκε στίχους, καὶ τῆς Λακώνων παιδείας ἀλλότριον ἐποίησε, καὶ τῆς τοῦ βασιλέως σωφροσύνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρητικοῦ χοροῦ τὸν ᾠδὸν ἐξεῖλεν, ἐπιτεμὼν τὰ ποιήματα τὸν τρόπον τοῦτον·

> Πολλὸς δ᾽ ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ᾽ ὅμιλος
> Τερπόμενος· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ᾽ αὐτοὺς
> Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

ὥστ᾽ ἀνίατον γίνεσθαι παντάπασι τὸ ἐξάρχοντες, μηκέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. διότι δὲ οὐ πιθανὸν, ἀκρόαμα παρὰ τῷ Μενελάῳ τυγχάνειν, δῆλον ἐκ τοῦ δι᾽ ὁμιλίας ὅλον τὸ συμπόσιον περαίνεσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους, ὄνομα δὲ μηδὲν εἰρῆσθαι τοῦ ᾠδοῦ, μὴ ᾠδὴν, ἣν ᾖδε, μηδὲ προσέχειν τοὺς περὶ Τηλέμαχον αὐτῷ, καθάπερ δ᾽ ἐν σιωπῇ τινι καὶ ἠρεμίᾳ κατανοεῖν μᾶλλον τὸν οἶκον. καίτοι γε πῶς οὐκ ἀπίθανον, τοὺς τῶν φρονιμωτάτων

υἱέας Ὀδυσσέως καὶ Νέϛορος ἐπαριϛέρους εἰσάγεσθαι, ὥστε τρόπον ἀγροίκων τινῶν μὴ προσέχειν τοῖς παρεσκευασμένοις ἀκροάμασιν; ὁ γοῦν Ὀδυσσεὺς προσέχει τοῖς τῶν Φαιάκων ᾀσματοποιοῖς·

> · Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
> Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.

καίπερ ἔχων πολλὰ τὰ περιέλκοντα, καὶ δυνάμενος εἰπεῖν·

> Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσίν, ἤπερ ἀοιδαί,

πῶς οὖν οὐκ ἂν ἀβέλτερος εἴη ὁ Τηλέμαχος, ὧδε παρόντος καὶ κυβιϛητῆρος, προσκύπτων πρὸς τὸν Πεισίϛρατον, καὶ τῶν σκευῶν διατιθέμενος; ἀλλ᾽ Ὅμηρος, ὥσπερ ἀγαθὸς ζωγράφος, πάντα ὅμοιον τῷ πατρὶ τὸν Τηλέμαχον παρίϛησι. πεποίηκεν γοῦν ἀμφοτέρους, τὸν μὲν τῷ Ἀλκινόῳ, τὸν δὲ τῷ Μενελάῳ διὰ δακρύων γνωριζομένους. ἐν δὲ τῷ Ἐπικούρου Συμποσίῳ κολάκων ἐϛὶν ἄγυρις ἀλλήλους ἐπαινούντων. τὸ δὲ Πλάτωνος πλῆρές ἐϛι μυκτηριϛῶν ἀλλήλους τωθαζόντων· τὸν γὰρ περὶ Ἀλκιβιάδου λόγον σιωπῶ. παρὰ δ᾽ Ὁμήρῳ κεκρότηται τὰ σώφρονα συμπόσια· καὶ ποτὲ μὲν ἐπῄνεσέ τις φήσας πρὸς τὸν Μενέλαον, ὡς οὐ τολμῶ λέγειν p.182.

> Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὣς τερπόμεθ᾽ αὐδῇ.

ὁ δ᾽ ἐπελάβετό τινος τῶν οὐκ ὀρθῶς λεγομένων ἢ γιγνομένων·

> Καὶ νῦν, εἴ τι που ἐϛί, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
> Τέρπομ᾽ ὀδυρόμενος μεταδόρπιος.

ὁ δὲ πάλιν·

> Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

Κατὰ μεταφορὰν Ἴξίων φησί *)· C.25.

> Τὸν δ᾽ ἡμίσπον καὶ τὸν ἐλάσσονα ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

εἰσὶ δ᾽ οἱ αὐτοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις, οἷς οὐκ ἦσαν ἐνα-

*) γρ. Ἴων φησί, vel; Ἰξίων φησίν, εἰρηκέναι Ἴωνα τὸν Χῖον.

γωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται· διὸ καὶ τέρενας αὐτὰς κέκληκεν ὁ Ἀνακρέων. οἶδα δὲ καὶ ἄλλα γένη αὐλῶν, τραγικῶν τε καὶ λυσιῳδῶν, καὶ κιθαριστηρίων, ὧν μνημονεύουσιν Εὔφορός τ' ἐν τοῖς Εὑρήμασι, καὶ Εὐφράνωρ ὁ Πυθαγορικὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν. ὁ δὲ καλάμινος αὐλὸς τιτύρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἱστορεῖ ὁ Ἀριστοφάνειος ἐν δευτέρῳ περὶ Δωρίδος. ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλὸς, ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος, ἐν ταὐτῷ ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται, ὡς Ἀλεξανδρίδης ἐν Ὁπλομάχῳ φησίν·

Μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγαν*).

οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοὶ, οὗτοί εἰσιν οἱ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλούμενοι φώτιγγες, κατασκευάζονται δ' ἐκ τοῦ καλουμένου λωτοῦ· ξύλον δ' ἐστὶ τοῦτο γινόμενον ἐν Λιβύῃ. Θηβαίων δ' εὕρημά φησιν εἶναι Ἴοβας τὸν ἐκ νεβροῦ κώλων κατασκευαζόμενον αὐλόν. ὁ δὲ Τρύφων φησὶ, καὶ τοὺς καλουμένους ἐλεφαντίνους αὐλοὺς παρὰ Φοίνιξιν ἀνατρηθῆναι. οἶδα δὲ, ὅτι καὶ μάγαδις ὄργανόν ἐστιν ἐντατὸν, καθάπερ καὶ κιθάρα, λύρα, βάρβιτον. Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων, οἱ νῦν, φησὶ, καλούμενοι ναβλισταὶ καὶ πανδουρισταὶ καὶ σαμβυκισταὶ καινῷ μὲν οὐδενὶ χρῶνται ὀργάνῳ. τὸν γὰρ βάρωμον καὶ βάρβιτον, ὧν Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέων μνημονεύουσι, καὶ τὴν μάγαδιν καὶ τὰ τρίγωνα καὶ τὰς σαμβύκας ἀρχαῖα εἶναι. ἐν γοῦν Μιτυλήνῃ μίαν τῶν Μουσῶν πεποιῆσθαι ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ἔχουσαν σαμβύκην. Ἀριστόξενος δ' ἔκφυλα ὄργανα καλεῖ Φοινικικὰς †), καὶ πηκτίδας, καὶ μαγαδίδας, σαμβύκας τε, καὶ τρίγωνα, καὶ κλεψιάγγους, καὶ σκινδαψοὺς, καὶ τὸ ἐννεάχορδον καλούμενον. Πλάτων δ' ἐν τρίτῳ Πολιτείας φησίν· Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγὼ, πολυχορδίας γε οὐδὲ παναρμονίου ἡμῖν δεήσει ἐν ταῖς
p.183. ᾠδαῖς τε καὶ μέλεσιν. οὔ μοι, ἔφη, φαίνεται. τριγώνων ἄρα καὶ πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων, ὅσα πολύχορδα καὶ παναρμόνια. ἔστιν δ' ὁ σκινδαψὸς τετράχορδον ὄργανον, ὡς

*) γρ. Μάγαδις λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγα. †) γρ. καλεῖ φοίνικας.

ὁ παρῳδός φησι Μάτρων ἐν τούτοις·

> Οὐδ᾽ ὑπὸ πασσαλόφιν κρέματαν, ὅθι περ τετάνυστο
> Σκινδαψὸς τετράχορδος ἀνηλακάτοιο γυναικός.

μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Θεόπομπος ὁ Κολοφώνιος ἐποποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁρματίῳ·

> Σκινδαψὸν λυρόεντα μέγαν χείρεσσι τινάσσων
> Ὀξυίνον *), προμάλοιο τετυγμένον αἰζήεντος.

καὶ Ἀναξίλας ἐν Λυροποιῷ·

> Ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους, πηκτίδας,
> Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμην.

Σώπατρος δ᾽ ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Μύσαι δίχορδον εἶναί φησι τὴν πηκτίδα, λέγων οὕτως·

> Πηκτὶς δὲ Μούση γαυριῶσα βαρβάρῳ
> Δίχορδος, εἰς τὴν χεῖρα πῶς κατεστάθη.

τῶν δὲ παριαμβίδων Ἐπίχαρμος ἐν Περιάλλῳ μνημονεύει οὕτως· Σεμέλα δὲ χορεύει, καὶ ὑπαλίσφιν σοφὸς κιθάρα περιαμβίδας **)· ἁ δὲ γεγαθεῖ πυκινῶν κρεγμῶν ἀκροαζομένα. τὸ δὲ ψαλτήριον, ὥς φησιν Ἰόβας, Ἀλέξανδρος ὁ Κυθήριος συνεπλήρωσε χορδαῖς, καὶ ἐγγηράσας τῇ Ἐφεσίων πόλει, ὡς σοφώτατον τῆς ἑαυτοῦ τέχνης τοῦτο τὸ εὕρημα ἀνέθηκεν ἐν Ἀρτεμίδος. μνημονεύει δ᾽ ὁ Ἰόβας καὶ τοῦ λυροφοίνικος, καὶ τοῦ Ἐπιγονίου, ὃ νῦν εἰς ψαλτήριον ὄρθιον μετασχηματισθὲν διασώζει τὴν τοῦ χρησαμένου προσηγορίαν. ἦν δ᾽ ὁ Ἐπίγονος φύσει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποίητος δὲ Σικυώνιος· μουσικώτατος δ᾽ ὢν κατὰ χεῖρα, δίχα πλήκτρου ἔψαλλεν. πάντων οὖν τούτων τῶν προειρημένων ὀργάνων καὶ αὐλῶν ἐμπείρως ἔχουσι καὶ τεχνικῶς Ἀλεξανδρεῖς. ἐν οἷς ἂν μου θέλῃς ἀποπειραθῆναι, ἐπιδείξομαί σοι ἐγὼ αὐτὸς, πολλῶν ἄλλων μουσικωτέρων μου ἐν τῇ πατρίδι ὑπαρχόντων. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ πολίτης μου, οὗτος δ᾽ οὐ πρὸ πολλοῦ τετελεύτηκε, δημοσίᾳ ἐπιδειξάμενος ἐν τῷ τριγώνῳ ἐπικαλουμένῳ ὀργάνῳ, οὕτως ἐποίησε πάντας Ῥωμαίους μουσομανεῖν, ὡς τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπομνημονεύειν αὐτοῦ τὰ κρούσματα. μνημονεύει

*) γρ. Ὀξύϊνον. **) γρ. Σεμέλα δὲ χορεύει ὑπ᾽ αὐλόφιν καὶ κιθάρᾳ καὶ παριαμβίδεσσι.

δὲ τοῦ τριγώνου τούτου καὶ Σοφοκλῆς, ἐν μὲν Μυσοῖς οὕτως·

Πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος αὐτισπαστά τε †)
Λύδης ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία.

καὶ ἐν Θαμύρᾳ, Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι, καὶ Θεόπομπος ἐν Πηνελόπῃ. Εὔπολις δ' ἐν Βάπταις φησίν·

Ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει, καὶ διαψάλλει τριγώνοις.

τοῦ δὲ καλουμένου πανδούρου Εὐφορίων μὲν, ὡς προείρηται, καὶ Πρωταγορίδης ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ δάφνῃ πανηγύρεων. Πυθαγόρας δὲ ὁ γεγραφὼς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης
P.184. τοὺς Τρωγλοδύτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδούραν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένης δάφνης. Τυῤῥηνῶν δ' ἐστὶν εὕρημα κέρατά τε καὶ σάλπιγγες. Μητρόδωρος δ' ὁ Χῖος ἐν Τρωϊκοῖς, σύριγγα μὲν, φησὶν, εὗρε Μαρσύας καὶ αὐλὸν ἐν Κελαιναῖς, τῶν πρότερον ἑνὶ καλάμῳ συριζόντων. Εὐφορίων δ' ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ μελοποιϊῶν, τὴν μονοκάλαμον σύριγγα Ἑρμῆν εὑρεῖν· τινὰς δ' ἱστορεῖν, Σεύθην καὶ Ῥωνάκην τοὺς Μήδους· τὴν δὲ πολυκάλαμον Σιληνόν· Μαρσύαν δὲ τὴν κηρόδετον. ταῦτα ἔχεις παρ' ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, Οὐλπιανὲ ὀνοματοθήρα, τῶν περὶ τοὺς μοναύλους ἐσπουδακότων. οὐ γὰρ οἶδας ἱστοροῦντα Μενεκλέα τὸν Βαρκαῖον συγγραφέα, ἔτι τε Ἄνδρωνα ἐν τοῖς Χρονικοῖς τὸν Ἀλεξανδρέα, ὅτι Ἀλεξανδρεῖς εἰσιν οἱ παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, ἐκλειπούσης ἤδη τῆς ἐγκυκλίου παιδείας διὰ τὰς γενομένας συνεχεῖς κινήσεις ἐν τοῖς κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου διαδόχους χρόνοις; ἐγένετο οὖν ἀνανέωσις πάλιν παιδείας ἁπάσης κατὰ τὸν ἕβδομον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου Πτολεμαῖον, τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων καλούμενον Κακεργέτην. οὗτος γὰρ πολλοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων ἀποσφάξας, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ φυγαδεύσας τῶν κατὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐφηβησάντων, ἐποίησε πλήρεις τάς τε νήσους καὶ πόλεις ἀνδρῶν γραμματικῶν, φιλοσόφων, γεωμετρῶν, μουσικῶν, ζωγράφων, παιδοτριβῶν τε καὶ ἰατρῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν, οἳ διὰ τὸ πένεσθαι διδάσκοντες, ἃ ἠπίσταντο, πολλοὺς κατεσκεύασαν ἄνδρας ἐλλογίμους. ἔμελε δὲ τοῖς πάλαι πᾶσιν Ἕλλησι μουσικῆς· διόπερ καὶ

†) γρ. ἀντίσπαστά τε.

ἡ αὐλητικὴ περισπέδασος ἦν. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Προτρεπτικῷ Λακεδαιμονίες φησὶ καὶ Θηβαίες πάντας αὐλεῖν μανθάνειν, Ἡρακλεώτας τε τὲς ἐν τῷ Πόντῳ καθ' ἑαυτὸν ἔτι, Ἀθηναίων τε τὲς ἐπιφανεσάτες, Καλλίαν τε τὸν Ἱππονίκε, καὶ Κριτίαν τὸν Καλλαίσχρε. Δῦρις δ' ἐν τῷ περὶ Εὐριπίδε καὶ Σοφοκλέες Ἀλκιβιάδην φησὶ μαθεῖν τὴν αὐλητικὴν, ἐ παρὰ τῦ τυχόντος, ἀλλὰ Προνόμε τῦ μεγίςην ἐσχηκότος δόξαν. Ἀριςόξενος δὲ, καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Θηβαῖον αὐλεῖν μαθεῖν παρὰ Ὀλυμπιοδώρῳ καὶ Ὀρθαγόρᾳ. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ πολλοὶ τὴν αὐλητικὴν ἤσκησαν; ὡς Εὐφράνωρ τε, καὶ Ἀρχύτας; Φιλόλαός τε, ἄλλοι τε οὐκ ὀλίγοι. ὁ δ' Εὐφράνωρ καὶ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν κατέλιπεν· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρχύτας. ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἀριςοφάνης ἐν τοῖς Δαιταλεῦσι τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα τῦτο σπεδὴν; ὅταν λέγῃ· Ὅςις δ' αὐτὴν αὐλοῖς *) καὶ λύραις κατατέτριμμαι χρώμενος, εἶτά με σκάπτειν κελεύεις. Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ·

Οὐ τετονὶ μέντοι σὺ καθαρίζειν ποτὲ αὐλεῖν τ' ἐδίδαξας.

καὶ τὴν Ἀθηνᾶν δέ φησιν Ἐπίχαρμος ἐν Μέσαις ἐπαυλῆσαι τοῖς Διοσκέροις τὸν ἐνόπλιον. Ἴων δ' ἐν Φοίνικι ἢ Καινεῖ ἀλέκτορα τὸν αὐλὸν καλεῖ ἐν τέτοις·

Ἐπῆδ' αὐλὸς ἀλέκτωρ Λύδιον ὕμνον Ἀχαιῶν.

ἐν δὲ Φρεροῖς τὸν ἀλεκτρυόνα Ἰδαῖον εἴρηκε σύριγγα †) p.185. διὰ τέτων·

Προθεῖ δέ τοι σύριγξ Ἰδαῖος ἀλέκτωρ.

ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ αὐτὸς Ἴων φησίν·

Ἔκτυπεν ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ·

ἔτω λέγων τῷ Φρυγίῳ· βαρὺς γὰρ ἔτος. παρ' ὃ καὶ τὸ κέρας αὐτῷ προσάπτεσιν, ἀναλογοῦν τῷ τῶν σαλπίγγων κώδωνι.

Ἐπὶ τέτοις τέλος ἐχέτω καὶ ἥδε ἡ βίβλος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, ἱκανὸν εἰληφυῖα μῆκος.

*) γρ. Ὅςις δ' αὐλοῖς. †) γρ. εἴρηκε καὶ ε.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΤΩΝ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

C. 1. Ἀλλ' ἐπεὶ πολὺς οὗτως λόγος *) συμποσίων προδιήντληται, ὦ Τιμόκρατες, ἐν τοῖς πρὸ τούτων, παρελίπομεν δὲ αὐτῶν τὰ χρησιμώτατα καὶ οὐ βαροῦντα τὴν ψυχὴν, ὠφελοῦντα δὲ καὶ τρέφοντα κατὰ πανδαισίαν, ἅπερ ὁ θεῖος Ὅμηρος παρεισήγαγε, μνημονεύσω καὶ τὰ περὶ τούτων λεχθέντα ὑπὸ τοῦ πάντα ἀρίστου Μασουρίου. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα

> Τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὣς ποιούμεθα,
> Τὸ δ' ἔργον ὡς πάρεργον ἐκπονούμεθα.

Φησὶ δ' οὖν ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Μενελάου τὸν λόγον ποιούμενος·

> Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
> Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

ὡς νενόμισται ἄγειν συμπόσια περὶ τοὺς γάμους, τῶν τε γαμηλίων θεῶν ἕνεκα καὶ τῆς οἱονεὶ μαρτυρίας. τὸ δὲ πρὸς τοὺς ξένους συμπόσιον ὁ τῆς Λυκίας βασιλεὺς διδάσκει, οἷον εἶναι δεῖ, τὸν Βελλεροφόντην μεγαλοπρεπῶς δεξάμενος·

> Ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσε.

δοκεῖ γὰρ ἔχειν πρὸς φιλίαν τι ὁ οἶνος ἑλκυστικὸν, παρα-

*) γρ. οὗτος λ

θερμαίνων τὴν ψυχὴν καὶ διαχέων. διόπερ ἐδὲ πρότερον ἠρώτων, οἵτινες εἶεν, ἀλλ' ὕςερον, ὡς τὴν ξενίαν αὐτὴν τιμῶντες, ἀλλ' ἐ τὰς ἐν μέρει καὶ καθ' ἕκαςον ἡμῶν. τῶν δὲ νῦν δείπνων προνοοῦντες οἱ νομοθέται τά τε Φυλετικὰ δεῖπνα καὶ τὰ δημοτικὰ προσέταξαν, ἔτι δὲ τὰς θιάσες, καὶ τὰ Φρατρικὰ, καὶ πάλιν ὀργεωνικὰ λεγόμενα. πολλῶν γοῦν εἰσι Φιλοσόφων ἐν ἄςει σύνοδοι, τῶν μὲν Διογενιςῶν, p.186. τῶν δὲ Ἀντιπατριςῶν λεγομένων, τῶν δὲ Παναιτιαςῶν. κατέλιπε δὲ καὶ Θεόφραςος εἰς τὴν τοιαύτην σύνοδον χρήματα, μὰ Δί', ἐχ ἵνα ἀκολαςαίνωσι συνιόντες, ἀλλ' ἵνα τὰ κατὰ τἒ συμποσίε λόγε σωφρόνως *) καὶ πεπαιδευμένως διεξάγωσι. συνεδείπνεν δ' ὁσημέραι οἱ περὶ πρύτανιν σώφρονα καὶ σωτήρια τῶν πόλεων σύνδειπνα. πρὸς γοῦν τοιἒτο C. 2. συμπόσιόν Φησιν ὁ Δημοσθένης ἀνενηνέχθαι τὴν Ἐλατείας κατάληψιν. Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἧκε δὲ ἀγγέλλων τις ὡς τὰς πρυτάνεις, ὡς Ἐλάτεια κατείληπται. καὶ τοῖς Φιλοσόφοις δὲ ἐπιμελὲς ἦν συνάγουσι τὰς νέες μετ' αὐτῶν πρός τινα τεταγμένον νόμον εὐωχεῖσθαι. τἒ γοῦν Ξενοκράτες ἐν Ἀκαδημίᾳ, καὶ πάλιν Ἀριςοτέλες συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. τὰ δ' ἐν Σπάρτῃ Φειδίτεια καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶν ἀνδρεῖα μετὰ πάσης ἐπιμελείας αἱ πόλεις συνῆγον. διὸ καί τις ἐ κακῶς ἔΦη·

Οὐ χρὴ συμποσίοισι †) Φίλες ἀπέχεσθαι ἑταίρευς
Δηρόν· ἀνάμνησις δὲ πέλει χαριεςάτη αὕτη.

Ἀντίπατρος δ' ὁ Φιλόσοφος συμπόσιόν ποτε συνάγων, συνέταξε τοῖς ἐρχομένοις, ὡς περὶ σοφισμάτων ἐρἒσιν. Ἀρκεσίλαον δέ Φασιν εἰς συμπόσιον παρακληθέντα καὶ συγκατακλιθέντα ἑνὶ τῶν βορῶς ἐσθιόντων, αὐτὸν δὲ μηδενὸς ἀπολαῦσαι δυνάμενον, ἐπεί τις αὐτῷ τῶν παρόντων ἐξέτεινε, Φάναι·

Εὖ σοὶ γένοιτο, Τηλέφῳ δ', ἃ 'γὼ νοῶ.

ἔτυχε δ' ὁ κατοψοφαγῶν Τήλεφος καλέμενος. ὁ δὲ Ζήνων, ἐπεί τις τῶν παρόντων ὀψοφαγῶν ἀπέτυρεν ἅμα τῷ παρατεθῆναι τὸ ἐπάνω τἒ ἰχθύος, ςρέψας καὶ αὐτὸς τὸν ἰχθὺν,

*) γρ. τὰς κατὰ τὸ συμπόσιον λόγες σ. †) γρ. συμποσίοιο.

ἀπέσυρεν, ἐπιλέγων·

Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο.

Σωκράτης δ' ἰδών τινα ἀμέτρως τῇ ἐποψήσει χρώμενον, ὦ παρόντες, ἔφη, τίς ὑμῶν τῷ μὲν ἄρτῳ ὡς ὄψῳ χρῆται, τῷ δ' ὄψῳ ὡς ἄρτῳ; ἡμεῖς δὲ νῦν περὶ τῶν Ὁμηρικῶν συμποσίων λέξομεν. ἀφορίζει γὰρ αὐτῶν ὁ ποιητὴς χρόνους, πρόσωπα, αἰτίας. τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἀπεμάξατο ὁ Ξενοφῶν καὶ Πλάτων, οἳ καταρχὰς τῶν ξυγγραμμάτων ἐκτίθενται τὴν αἰτίαν τοῦ συμποσίου, καὶ τίνες οἱ παρόντες. Ἐπίκουρος δὲ οὐ τόπον, οὐ χρόνον ἀφορίζει, οὐ προλέγει οὐδέν. δεῖ οὖν μαντεύσασθαι, πῶς ποτ' ἄνθρωπος ἐξαπίνης ἔχων κύλικα προβάλλει ζητήματα, καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων Ἀριστοτέλης, ἄλουτον †) καὶ κονιορτοῦ ἥκειν πλήρη τινὰ ἐπὶ τὸ συμπόσιόν φησιν ††). ἔπειθ' ὁ μὲν Ὅμηρος ἐκδιδάσκει, τίνας κλητέον, εἰπών, ὡς τοὺς ἀρίστους τε καὶ ἐντίμους χρὴ καλεῖν·

Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν.

οὐχ ὃν τρόπον Ἡσίοδος· οὗτος γὰρ ἀξιοῖ καὶ τοὺς γείτονας μάλιστα καλεῖν,

— ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει.

τοῦτο γὰρ ὡς ἀληθῶς βρωτικῆς *) ἐστιν ἀναισθησίας συμπόσιον, καὶ τῇ μισανθρωποτάτῃ τῶν παροιμιῶν ἁρμόττον·

p.187. Τηλοῦ φίλοι ναίοντες οὐκ εἰσὶν φίλοι.

πῶς γὰρ οὐκ ἄλογον, τόπῳ τὴν φιλίαν, καὶ οὐ τρόπῳ κρίνεσθαι; τοιγαροῦν παρ' Ὁμήρῳ μετὰ τὸ πιεῖν

Τοῖς δ' ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν.

παρὰ δὲ τοῖς οὐ τὰ σώφρονα συμπόσια συνάγουσι

Τοῖς δ' ὁ κόλαξ πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῶκον.

ἔτι δὲ ὁ μὲν Ὅμηρος ἡλικίαις εἰσάγει διαφέροντας καὶ ταῖς προαιρέσεσι τοὺς κεκλημένους, Νέστορα καὶ Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα· τὸ μὲν καθόλου σύμπαντας τῆς ἀρετῆς ἀντεχομένους, ἤδη δὲ διαφόροις ὁδοῖς ὡρμηκότας ἐπ' αὐτήν. ὁ δ' Ἐπίκου-

†) γρ. ὅς γε ἄλουτον. ††) γρ. ἀπρεπὲς εἶναί φησιν.
*) γρ. ἀροτικῆς.

ρος ἅπαντας εἰσήγαγεν προφήτας ἀτόμων, καὶ ταῦτ', ἔχων
παραδείγματα τήν τε τοῦ ποιητοῦ τῶν συμποσίων ποικιλίαν
καὶ τὴν Πλάτωνός τε καὶ Ξενοφῶντος χάριν· ὧν ὁ μὲν
Πλάτων τὸν μὲν Ἐρυξίμαχον ἰατρὸν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη
ποιητὴν, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἐδόντων. οὔτε γὰρ
κόλακα πρέπον ἐστὶν εἶναι, οὔτε μυκτηριστήν. πάλιν Ἐπίκου-
ρος ἐν τῷ Συμποσίῳ ζητεῖ περὶ δυσπεψίας, ὥστ' οἰωνίσα-
σθαι, εἶθ' ἑξῆς περὶ πυρετῶν. τὴν μὲν γὰρ ἐπιτρέχουσαν
τῇ λέξει ἀῤῥυθμίαν τί δεῖ καὶ λέγειν; Πλάτων δὲ τὸν μὲν
ὑπὸ τῆς λυγγὸς ὀχλούμενον καὶ θεραπευόμενον ἀνακογχυλια-
σμοῖς ὕδατος· ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους, ἵνα τὴν ῥῖνα
κινήσας πτάρῃ, παρίημι· κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε, καὶ διασύρει,
χλευάζει *) τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ τὰ ἀντίθε-
τα. καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δὲ παράγει λέγοντα, ὅτι πασχη-
τιῶ. ἀλλ' ὅμως τοιαῦτα γράφοντες τὸν Ὅμηρον ἐκβάλλουσι
τῶν πόλεων. Ἀλλ' οὔτε ἐκ θύμβρας, ἔφη Δημοχάρης,
λόγχη, οὔτ' ἐκ τοιούτων λόγων ἀνὴρ ἀγαθὸς γίνεται. οὐ μό-
νον δ' Ἀλκιβιάδην διασύρει, ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην, καὶ Εὐ-
θύδημον, καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν νέων. τοῦτο δὲ κωμῳδοῦντός C. 3.
ἐστι τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἣν ὁ μὲν
Πίνδαρος Ἑλλάδος ἔρεισμα ἔφη, Θουκυδίδης δ' ἐν τῷ εἰς
Εὐριπίδην ἐπιγράμματι Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος
ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. διότι τοίνυν κατέψευ-
σαι τῶν νεανίσκων, πάρεστι σκοπεῖν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος.
τὸν μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδην φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ
παρακμάσαντα τότε πρῶτον ἄρξαντα Σωκράτει λαλεῖν, ὅτε
πάντες αὐτὸν κατέλιπον οἱ τοῦ σώματος ἐπιθυμηταί· λέγει
γὰρ ταῦτα κατ' ἀρχὰς τοῦ διαλόγου. τὰ δ' ἐν τῷ Χαρμίδῃ
ἐναντιώματα ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαλόγου ὁ βουλόμενος εἴσεται. ποι-
εῖ γὰρ αὐτὸν ἀσυμφώνως ποτὲ μὲν σκοτοδινιῶντα, καὶ με-
θυσκόμενον τῷ τοῦ παιδὸς ἔρωτι, καὶ γινόμενον ἔξεδρον,
καὶ καθάπερ νεκρὸν †) ὑποπεπτωκότα λέοντος ἀλκῇ· ἅμα δὲ
καταφρονεῖν φησι τῆς ὥρας αὐτοῦ. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Ξενο-

*) γρ. Πλάτων δὲ, (τὸν μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς λυγγὸς ὀχλούμενον καὶ θεραπευόμενον ἀνακογχυλιασμοῖς ὕδατος, σὺν ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους, ἵνα τὴν ῥῖνα κινήσας πτάρῃ, παρίημι· κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασύρειν) χλ. †) γρ. νεβρόν.

φῶντος Συμπόσιον, καίπερ ἐπαινέμενον, οὐκ ἐλάττες
ἔχει τέτων ἐπιλήψεις. Καλλίας μὲν γὰρ συνάγει τὸ συμ-
πόσιον, ἐπειδήπερ τὰ παιδικὰ αὐτῦ Αὐτόλυκος Παναθή-
ναια παγκράτιον ἐξεφανώθη. καὶ εὐθὺς οἱ κατακλιθέντες
τῷ παιδὶ προσέχεσι τὸν νοῦν, καὶ ταῦτα τῦ πατρὸς παρα-
p.188. καθημένε. ὥσπερ γὰρ, ὅταν φέγγος ἐν νυκτὶ παρῇ, πάν-
των προσάγεται τὰ ὄμματα, ὕτω καὶ τὸ Αὐτολύκε κάλ-
λος πάντων ἐφέλκεται ὄψεις ἐφ᾽ ἑαυτό. ἔπειτα τῶν παρ-
όντων ὐδεὶς ἦν, ὃς ὐκ ἔπασχέ τι τὴν ψυχὴν ὑπ᾽ ἐκείνε.
οἱ μέν γε σιωπηλότεροι ἐγίγνοντο, οἱ δὲ καὶ ἐσχηματίζοντό
πως. ἀλλ᾽ ὐχ Ὅμηρος τοιῦτόν τι εἰπεῖν ἐπεχείρησε. καὶ
περὶ †). τῆς Ἑλένης παρέσης περὶ τῦ κάλλες τις τῶν ἐναν-
τίων αὐτῇ τοιαῦτ᾽ εἶπεν ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐκνικώμενος·

Οὐ νέμεσις, Τρῶας τε καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιὲς
Τοιῆδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.

εἶτά φησιν·

Ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐῦσ᾽, ἐν νηυσὶ νεέσθω.

τὰ δὲ μειράκια τὰ ὡς τὸν Μενέλαον παραγενόμενα, ὁ Νέσορος υἱὸς καὶ ὁ Τηλέμαχος, ἐν οἴνῳ ὄντες καὶ ἐν γαμικῷ συμποσίῳ διατρίβοντες, καὶ τῆς Ἑλένης παρακαθημένης, ὡς πρέπον ἐσὶν, ἡσυχίαν ἄγεσι, πρὸς τὸ περιβόητον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. ὁ δὲ Σωκράτης τίνος χάριν τῶν αὐλητρίδων ἀνεχόμενος καὶ τῦ ὀρχεμένε παιδὸς καὶ κιθαρίζοντος, ἔτι δὲ καὶ τῆς κυβισώσης γυναικὸς ἀπρεπῶς τὸ μύρον ἀπείπατο; ὐ γὰρ ἂν αὐτῦ ἀγελαςὶ ἠνέσχετο κατὰ νοῦν ἔχων ταῦτα τὰ ἔπη·

Τὲς ὠχριῶντας τὲς ἀνυποδήτες λέγεις,
Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

καὶ μὴν ἀσύμφωνα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα τῇ αὐςηρότητι. ὁ γὰρ δὴ Κριτόβελος, μειράκιον ἀςεῖον, γέροντα καὶ διδάσκαλον αὐτῦ τὸν Σωκράτη σκώπτει, πολὺ τῶν Σειληνῶν αἰσχίω λέγων εἶναι· ὁ δὲ αὐτῷ διαμορφοσκοπεῖται, καὶ κριτὰς ἑλόμενος τόν τε παῖδα καὶ τὴν ὀρχηςρίδα, προτι-

†) γρ. καίπερ.

φησι νικητήρια φιλήματα τῶν κριτῶν. τίς οὖν τῶν νέων ἐντυχὼν τούτοις οὐκ ἐπιτριβήσεται μᾶλλον, ἤπερ εἰς ἀρετὴν προαχθείη; παρὰ δ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ τοῦ Μενελάου συμποσίῳ προβάλλουσιν ἀλλήλοις, ὥσπερ ἐν διατριβῇ, ζητήματα, καὶ πολιτικῶς ὁμιλοῦντες τέρπουσιν ἀλλήλους καὶ ἡμᾶς. ὁ γοῦν Μενέλαος, παραγενομένων ἐκ τοῦ λουτρῶνος τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον καὶ τῶν περὶ τὴν ἐδωδὴν πραχθέντων, παρακαλεῖ μεταλαμβάνειν, λέγων τάδε·

Σίτου δ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἵτινές ἐστον.

ἔπειτα προσεπιδίδωσι τῶν παρακειμένων αὐτῷ φιλανθρωπευόμενος·

Ὣς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
Ὀπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.

φαγόντες δ' ἐκεῖνοι μετὰ σιωπῆς, ὡς πρέπει νέοις ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν, ἠρέμα προσκύψαντες, οὐ περὶ ἐδεσμάτων, φησὶν, οὐδὲ περὶ θεραπαινῶν τοῦ κεκληκότος, ὑφ' ὧν ἐλούσαντο, περὶ δὲ τῶν κτημάτων τοῦ ὑποδεξαμένου·

Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.

βέλτιον γὰρ οὕτως φησὶν ὁ Σέλευκος γράφεσθαι. Ἀρίσταρχος δὲ οὐ δεόντως γράφει·

Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. p.189.

οὐ γὰρ τῆς οἰκίας τὸ κάλλος μόνον ἀποθαυμάζουσι. πῶς γὰρ ἤλεκτρον καὶ ἄργυρος καὶ ἐλέφας ἐν τοῖς τοίχοις ἦν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τοῦ οἴκου εἰρήκασιν, ὡς ἐστι δώματα ἠχήεντα· τοιαῦτα γὰρ δὴ τὰ ὑψόροφα καὶ μεγάλα. περὶ δὲ τῶν σκευῶν τὸ,

Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.

οἷς εἰκότως ἐπιφέρεται·

Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά. σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

οὐκ ἔστιν δ' ἀκόλουθον τῷ,

Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,

ἐπιφέρειν·

"Οσσα τάδ' ἄσπετα πολλά — —

σόλοικον ἐν τῷ ἀσυνήθει τῆς ἀναγνώσεως. ἔτι τοίνυν ἐδ' ἡ αὐλὴ ἁρμόττει ἐπὶ τῆ οἴκε. ὁ γὰρ διαπνεόμενος τόπος αὐλὴ λέγεται· καὶ διαυλωνίζειν Φαμὲν τὸ δεχόμενον ἐξ ἑκατέρε πνεῦμα χωρίον. ἔτι δὲ αὐλὸς μὲν τὸ ὄργανον, ᾧ διέρχεται τὸ πνεῦμα, καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα αὐλὸν καλῆμεν· ὥσπερ τὸ ςάδιον καὶ τὸν κρενὸν τῆ αἵματος·

— Αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε·

καὶ τὴν περικεΦαλαίαν, ὅταν ἐκ τῆ μέσε πρὸς ὀρθὸν ἀνατείνῃ, αὐλῶπιν. λέγονται δὲ Ἀθήνησι καὶ ἱεροί τινες αὐλῶνες, ὧν μέμνηται Φιλόχορος ἐν τῇ ἐννάτῃ. καλῆσι δ' ἀρσενικῶς τὰς αὐλῶνας, ὥσπερ Θεκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῃ, καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγγραΦεῖς· οἱ δὲ ποιηταὶ Θηλυκῶς. Καρκῖνος μὲν Ἀχιλλεῖ·

Βαθεῖαν εἰς αὐλῶνα περίδρομον σρατῆ.

καὶ ΣοΦοκλῆς Σκύθαις:

Κρημνούς τε καὶ σήραγγας, ἠδ' ἐπακτίας
Αὐλῶνας,

ἐκδεκτέον οὖν καὶ τὸ παρὰ Ἐρατοσθένει ἐν τῷ Ἑρμῇ Θηλυκῶς εἰρῆσθαι·

— Βαθὺς διαΦύεται αὐλών·

ἀντὶ τῆ βαθεῖα, καθάπερ λέγεται Θῆλυς ἐέρση. πᾶν οὖν τὸ τοιῆτον αὐλή τε καὶ αὐλὼν λέγεται, νῦν δὲ τὰ βασίλεια λέγεσιν αὐλάς. ὥσπερ Μένανδρος· Αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας. καὶ ΔίΦιλος:

Αὐλὰς θεραπεύειν ἐςὶν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Ἢ Φυγάδος, ἢ πεινῶντος, ἢ μαςιγίε.

ἤτοι διὰ τὸ μεγάλας ἔχειν τὰς πρὸ τῶν οἴκων ὑπαιθρίες τόπες· ἢ τῷ παραυλίζεσθαι καὶ παρακοιμᾶσθαι τὰς δορυΦόρες τοῖς βασιλείοις. Ὅμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων, ἔνθα ἦν ὁ τῆ Ἑρκείε Ζηνὸς βω-

μός. ὁ μέντοι γε Πηλεὺς καταλειφθέντα

> Αὐλῆς ἐν χόρτῳ, ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
> Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.

ὁ δὲ Πρίαμος

> Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.

καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φήμιον·

> Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων εὖ ναιεταόντων
> Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν. p. 190.

ὅτι δὲ ὁμοῦ τόν τε οἶκον καὶ τὰ κτήματα ἐπῄνεσεν ὁ Τηλέμαχος, ἐμφανίζει ὁ Μενέλαος·

> Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
> Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασι.

ἀλλὰ γὰρ ἐπανιτέον ἐπὶ τὸ συμπόσιον, ἐν ᾧ Ὅμηρος ἐπιδεξίως ἀφορμὴν εὗρε λόγων, ὥστε κτῆσιν συγκρῖναι φίλων. οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει, ἀλλ' ἐπιχαρίτως παρενείρας ὁ Μενέλαος, ἐπειδὴ ἤκουσε τῶν ἐπαίνων, τὸ μὲν εἶναι πλούσιος οὐκ ἀρνεῖται, κἀνταῦθά γε περιελὼν τὸν φθόνον· πολλὰ γάρ φησι παθὼν ἔχειν αὐτόν· οὐ μέντοι ἀξιοῖ ἑαυτὸν θεοῖς συγκρίνειν·

> Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασι.

ἐνδειξάμενος δὲ φιλάδελφον ἦθος καὶ μετ' ἀνάγκης φήσας ζῆν τε καὶ πλουτεῖν, ἀντιπαρέθηκε τὸν τῆς φιλίας λόγον·

> Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
> Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
> Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.

τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου τεθνηκότων οὐκ ἂν ἀνταξίαν †) δόξειεν τὴν ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς λύπην τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ διορθουμένην; ὅπως δὲ μὴ δόξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας τοὺς παραπλησίως αὐτῷ τὴν εὔνοιαν ἐνδεδειγμένους, ἐπήνεγκεν· C. 4.

> Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ,
> Ὡς ἑνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδήν,

†) γρ. ἀνταξίως.

ἵνα δὲ μὴ φαίνηται μηδενὸς τῶν ἐκείνȣ παραμελῶν, ἐμνήσθη κατ᾽ ὄνομα·

— Ὀδύρονταί νύ πȣ αὐτὸν
Λαέρτης θ᾽ ὁ γέρων, καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ᾽, ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ᾽ ἐνὶ οἴκῳ.

τȣ͂ δὲ δακρύσαντος πρὸς τὴν μνήμην, ὁ μὲν ἐφίστησι. κἀν τοσȣ́τῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδῳ †), κἀκείνης ἐκ τῆς ὁμοιότητος τεκμηραμένης, (πάνυ γὰρ αἱ γυναῖκες διὰ τὸ παρατηρεῖσθαι τὴν ἀλλήλων σωφροσύνην δειναὶ τὰς ὁμοιότητας τῶν παίδων πρὸς τȣ̀ς γονέας ἐλέγξαι,) παρεμβάλλοντός τινα λόγον καὶ τȣ͂ Πεισιστράτȣ, (χρὴ γὰρ καὶ τȣ͂τον μὴ παρεῖναι δορυφορήματος τρόπον,) καὶ διαλεχθέντος εὐσχημόνως περὶ τῆς αἰδȣ͂ς τȣ͂ Τηλεμάχȣ, πάλιν ἐπιβάλλει ὁ Μενέλαος περὶ τῆς τȣ͂ Ὀδυσσέως φιλίας, ὅτι μετὰ μόνȣ καταγηράναι μάλις᾽ ἂν ἤθελε μετ᾽ ἐκείνȣ. κατὰ δὲ τὸ εἰκὸς οἱ μὲν δακρύȣσιν, ἡ δ᾽ Ἑλένη, Διὸς ȣ̓͂σα θυγάτηρ, καὶ παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σοφῶν μεμαθηκυῖα πολλȣ̀ς λόγους, εἰς τὸν οἶνον ἐμβάλλει πάνακες τῷ ὄντι φάρμακον, καὶ ἄρχεται διηγεῖσθαι τὰ περὶ τȣ͂ Ὀδυσσέως μεταξὺ ταλασιουργίας ἁπτομένη, ȣ̓ δι᾽ ἀρέσκειαν τȣ͂το πράττȣσα, ἀλλ᾽ οἴκοθεν ἔχουσα τὴν
p.191. τοιαύτην αἵρεσιν. ἡ γοῦν Ἀφροδίτη ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὸ μονομαχεῖον εἰκάζεται,

Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιετάσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά.

ἐμφανίζεται δ᾽ αὐτῆς ȣ̓ παρέργως τὸ φιλεργον κἀκ τȣ́των·

Τῇ δ᾽ ἄρ᾽ ἅμ᾽ Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκε,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακȣ͂ ἐρίοιο,
Φυλὼ δ᾽ ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ — —
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρȣσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχȣσα.

ἔοικε δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς φιλοτεχνίαν συνορᾶν. τῷ

†) γρ. κἀν τȣ́τῳ τὸ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδιον.

γοῦν Τηλεμάχῳ πέπλον τινὰ δωρεμένη, φησί·

> Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τῦτο δίδωμι,
> Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτε εἰς γάμε ὥρην,
> Σῇ δ' ἀλόχῳ φορέειν.

αὕτη δ' ἡ φιλεργία τὴν σωφροσύνην αὐτῆς καταμηνύει· ἐ χλιδῶσα γὰρ ἐδὲ θρυπτομένη διὰ τὸ κάλλος εἰσάγεται. εὑρίσκεται γοῦν περὶ ἱσὸν ὑφαίνεσα καὶ ποικίλλεσα·

> Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱσὸν ὕφαινε
> Δίπλακα, μαρμαρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλες
> Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
> Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.

διδάσκει δ' ἡμᾶς Ὅμηρος, ὅτι δεῖ καὶ τὲς κεκλημένες ἐφ' ἑςίασιν παρακαλεῖν ἀπανίςασθαι τὲς κεκληκότας. ὁ μὲν Τηλέμαχος τὸν Μενέλαον·

> Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
> Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.

ἡ δὲ προσποιεμένη Μέντωρ εἶναι Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν Νέςορα·

> Ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσεσθε δὲ οἶνον,
> Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
> Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.

ἐν δὲ ταῖς τῶν θεῶν ἑορταῖς ἐδ' ὅσιον εἶναι δοκεῖ πλείω χρόνον παραμένειν. γνωμικῶς γοῦν φησι παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ Ἀθηνᾶ·

> Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, ἐδὲ ἔοικε
> Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.

καὶ νῦν δὴ νόμος ἐκ θυσιῶν τινῶν πρὸ ἡλίε δύνοντος ἀπιέναι. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος, καθάπερ εἴρηκεν Ἀπολλώνιος περὶ τέτων γεγραφώς. καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνεν τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι, καὶ οἴνῳ τοσέτῳ, ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν, ἣν ὁ Πίνδαρος αἰτεῖται παρὰ τῦ Διός· Τί δ' ἔρδων φίλος σοί τε, καρτεροβρόντα Κρονίδα, φίλος δὲ Μοίσαις εὐθυμίᾳ τε μελῶν εἴην, τῦτ' αἰτεῦμαί σε. τὸ δὲ Πλάτωνος συμπόσιον ἐ συνέδριόν ἐςιν, ἐ βελευτήριον, ἐ λέσχη φιλοσόφων. Σωκρά- p. 192.

της γὰρ οὐδὲ τῦ συμποσίυ ἀποςῆναι θέλει, καίτοι Ἐρυξιμάχυ καὶ Φαίδρυ καὶ ἄλλων τινῶν ἀποξάντων, ἀλλ' ἐγρήγορε μετ' Ἀγάθωνος καὶ Ἀριςοφάνυς, καὶ πίνει ἐξ ἀργυρῦ Φρέατος· καλῶς γάρ τις τὰ μεγάλα ποτήρια ὅτως ὠνόμασε· πίνει τ' ἐκ τῆς φιάλης ἐπιδέξια. Φησὶ δὲ καὶ μετὰ τῦτο τὺς μὲν δύο νυςάζειν, καταδαρθεῖν δὲ πρότερον τὸν Ἀριςοφάνη· ἤδη δὲ ἡμέρας ὑποφαινόσης τὸν Ἀγάθωνα· καὶ τὸν Σωκράτην κατακοιμήσαντα ἐκείνυς, ἀναςάντα ἀπιέναι εἰς τὸ Λύκειον, ἐξὸν, φησὶν ὁ Ἡρόδικος, εἰς τὺς Ὁμήρυ Λαιςρυγόνας,

Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιὺς ἐξήρατο μισθύς.

πᾶσα δὲ συμποσίυ συναγωγὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς θεὸν ἀνέφερε, καὶ ςεφάνοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις τῶν θεῶν, καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς. καὶ δῦλος ὐδεὶς ἦν ὁ διακονήσων, ἀλλ' οἱ νέοι τῶν ἐλευθέρων ᾠνοχόυν, ὡς ὁ τῦ Μενελάυ υἱὸς, καίτοι νυμφίος ὑπάρχων, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις. παρὰ δὲ τῇ καλῇ Σαπφοῖ καὶ ὁ Ἑρμῆς οἰνοχοεῖ τοῖς θεοῖς. καὶ τἄλλα δὲ πάντα παρεσκεύαζον τοῖς δειπνῦσιν ἐλεύθεροι. καὶ οἱ δειπνήσαντες ἀπελύοντο φωτὸς ὄντος. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ τῶν Περσικῶν συμποσίων ἐγίνοντό τινες καὶ βυλαὶ, καθάπερ ἐν τῷ τῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν ςρατείαν. τὸ δὲ τῦ Ἀλκινόυ συμπόσιον, πρὸς ὃ ἀποτέταται τῦ Ὀδυσσέως ὁ λόγος·

Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέςερον εἶναι,
Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδῦ·

ξένυ ὑποδοχὴν ἔχει, ὄντων καὶ αὐτῶν τῶν Φαιάκων τρυφερῶν. ὅπερ συμβάλλων τις πρὸς τὰ τῶν φιλοσόφων συμπόσια κοσμιώτερον ἂν εὕροι, καίτοι τῦτο περιέχον καὶ ἱλαρότητα καὶ παιδιὰν εὐσχήμονα. μετὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν ᾄδει ὁ ᾠδὸς ἀμφ' Ἄρεως φιλότητα μῦθόν τινα χλεύῃ κεκραμένον, καίτοι εἰς τὴν μνηςηροφονίαν ὑποθηκῶν ὑποτιθεμένων τῷ Ὀδυσσεῖ, ὡς τῦ Ἡφαίςυ καὶ τῦ Κυλλοποδίωνος τὸν ἀνδρειότατον Ἄρη καταγωνισαμένυ. ἐκαθέζοντο δὲ καὶ δειπνῦντες οἱ τότε. πολλαχῦ γῦν ὁ Ὅμηρός φησιν·

Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμύς τε θρόνυς τε.

ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸ μόνον ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ, ὅπερ θρῆνυν καλοῦντες, ἐντεῦθεν αὐτὸν ὠνόμασαν θρόνον τῆ θρήσασθαι χάριν, ὅπερ ἐπὶ τῆ καθέζεσθαι τάσσουσιν, ὡς Φιλητᾶς·

Θρήσασθαι πλατάνῳ γαίῃ ὑπό.

ὁ δὲ κλισμὸς περιττοτέρως κεκόσμηται ἀνακλίσει. τῦτων δ' εὐτελέστερος ἦν ὁ δίφρος. τῷ γοῦν Ὀδυσσεῖ ἐπαίτῃ εἶναι δοκοῦντι,

Δίφρον ἀεικέλιον (φησὶ) καταθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν.

οἱ δὲ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τὔνομα, κεκραμένοι παρεστήκεσαν. ἐξ ὧν οἱ κῦροι διακονύμενοι, τοῖς μὲν ἐντιμοτάτοις ἀεὶ πλῆρες παρεῖχον τὸ ποτήριον, τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἴσυ διένεμον. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα φησί·

Σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ p.193.
Ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοί, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.

προέπινον δ' ἀλλήλοις ὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, (τῦτο γὰρ προεκπιεῖν ἐστι,) ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον·

Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα.

ὁσάκις δὲ καὶ τροφὰς ἐλάμβανον, προειρήκαμεν ἤδη, ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν, διὰ τὸ τὸ αὐτὸ ποτὲ μὲν ἄριστον, ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. γελοῖοι γὰρ εἰσιν οἱ φάσκοντες, ὅτι καὶ τέσσαρας ἐλάμβανον, ἐπεὶ ὁ ποιητὴς ἔφη·

— Σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·

ὐ νοῦντες, ὅτι λέγει τὸν δειλινὸν διατρίψας χρόνον. ὅμως δὲ ὐδεὶς δείξει παρὰ τῷ ποιητῇ τρίς †) τινα λαμβάνοντα τροφάς. ἁμαρτάνυσι δὲ οἱ ἐφεξῆς τιθέντες τύτυς τὺς στίχυς·

Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρυσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας.

εἰ γὰρ εἴδατα παρέθηκεν ἡ ταμίη, δῆλον ὡς κρεάτων λείψανα τυγχάνοντα τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παρεισφέρειν, διόπερ τὸ δίστιχον ἀπαρκεῖ. ἀπαλλαγέντων δὲ τῶν δειπνούντων αἱ

†) γρ. τρεῖς.

τράπεζαι ἐβαστάζοντο, ὥσπερ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν, ἐφ' ὧν καὶ λέγει·

Ἀμφιπόλοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

δῆλον ὡς τὰ ἀγγεῖα· καὶ γὰρ τῶν ὅπλων τὰ σκεπαστικὰ θώρακα καὶ κνημῖδας καὶ τὰ τούτοις ἐμφερῆ, λέγουσιν ἔντη, καθάπερ αἴτια *) τῶν τοῦ σώματος μερῶν ὄντα. τῶν δὲ ἡρωϊκῶν οἴκων τοὺς μείζονας Ὅμηρος μέγαρα καλεῖ καὶ δώματα καὶ κλισίας· οἱ δὲ νῦν ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας νομίζουσι **. τί οὖν ὀνομάσομεν, ἄνδρες φίλοι, τὸ συμπόσιον, ὅπερ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς μὲν κληθεὶς, Ἐπιμανὴς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθεὶς, (βασιλεὺς δ' ἦν οὗτος τῶν Συριακῶν τῶν ἀπὸ Σελεύκου εἷς,) περὶ οὗ φησι Πολύβιος τάδε. ὡς ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεραπεύοντας οὗ τύχοι τῆς πόλεως αὐτῶν ἐφαίνετο †) δεύτερος καὶ τρίτος. μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπείοις εὑρίσκετο καὶ χρυσοχοΐοις εὑρησιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν πρὸς τοὺς τορευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας. ἔπειτα καὶ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταβαίνων ὡμίλει, ᾧ τύχοι. καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων συνέπινε τῶν εὐτελεστάτων. ὅτε δὲ τῶν νεωτέρων αἴσθοιτό τινας συνευωχουμένους, οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιήσας, παρῆν ἐπικωμάζων μετὰ κεραμίου καὶ συμφωνίας, ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον ἀφισταμένους ††) φεύγειν. πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων, καὶ τοὺς μὲν δεξιούμενος, τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων παρεκάλει φέρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον, ποτὲ μὲν ὡς ἀγορανόμος γένηται, ποτὲ δὲ καὶ ὡς δήμαρχος. τυχὼν δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ καθίσας ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον κατὰ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος, διήκουε τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γενομένων συναλλαγμάτων, καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας. ἐξ ὧν εἰς ἀπορίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιεικεῖς· οἱ μὲν γὰρ ἀφε-
C. 5. λῆ τινα αὐτὸν εἶναι ὑπελάμβανον, οἱ δὲ μαινόμενον. καὶ
p.194. γὰρ περὶ τὰς δωρεὰς ἦν παραπλήσιος. ἐδίδου γὰρ τοῖς μὲν

*) γρ. ἀντία. **) γρ. ὀνομάζουσι. †) γρ. ἀλύων ἐφ. ††) γρ. ἀνισταμένους.

ἀςραγάλας δορκαδείας, τοῖς δὲ Φοινικοβαλάνας, ἄλλοις δὲ χρυσίον· καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ τισι τυγχάνων, οὓς μὴ ἑωράκει ποτὲ, ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκήτους. ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις καὶ ταῖς πρὸς τὰς θεὰς τιμαῖς πάντας ὑπερέβαλλε τὰς βεβασιλευκότας. τᾶτο δ' ἄν τις τεκμήραιτο ἔκ τε τᾶ παρ' Ἀθηναίοις Ὀλυμπιείου καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. ἐλᾶετο δὲ κἂν τοῖς δημοσίοις βαλανείοις, ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλανεῖα πεπληρωμένα, κεραμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων τῶν πολυτελεςάτων. ὅτε καὶ τινος εἰπόντος· Μακάριοί ἐςε ὑμεῖς οἱ βασιλεῖς, οἱ καὶ τάτοις χρώμενοι, καὶ ὄλωδότες ἡδύ· καὶ μηδὲν τὸν *) ἄνθρωπον προσειπὼν, ὅπα κεῖνος τῇ ἑξῆς ἐλᾶετο, ἐπεισελθὼν, ἐποίησεν αὐτᾶ καταχυθῆναι τῆς κεφαλῆς μέγιςον κεράμιον πολυτελεςάτα μύρου, τῆς ςακτῆς καλαμένης, ὡς πάντας ἀναςάντας κυλίεσθαι λαομένας τῷ μύρῳ, καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα καταπίπτοντας γέλωτα παρέχειν, καθάπερ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα. ὁ δ' αὐτὸς ἅτος βασιλεὺς ἀκάσας τὰς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ συντετελεσμένας ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμιλία Παύλα τᾶ Ῥωμαίων ςρατηγᾶ, βαλόμενος τῇ μεγαλοεργίᾳ δωρεᾶ ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωρὰς εἰς τὰς πόλεις καταγγελᾶντας τὰς ἐσομένας ἀγῶνας ὑπ' αὐτᾶ ἐπὶ Δάφνης· ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων σπαδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφιξιν. ἀρχὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπεῖαν ἅτως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἁλυσιδωτοῖς, ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι· μεθ' ὃς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι συνεχεῖς ἦσαν· Κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσᾶς ἔχοντες ςεφάνας· ἐπὶ δὲ τάτοις Θρᾶκες τρισχίλιοι, καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι. τάτοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισμύριοι, καὶ χαλκάσπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες· οἷς ἐπηκολάθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τεσσαράκοντα. τάτων κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς Πισαῖοι †) μὲν χίλιοι, πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι· ὧν οἱ μὲν πλεῖςς ἦσαν χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοςέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι

*) γρ. ἡδύ· μηδὲν τ. †) γρ. Νισαῖοι.

ἀργυροφάλαροι. μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι
ἱππεῖς· οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους, πάντες χρυσοφάλαροι.
τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν Φίλων σύνταγμα, ἴσον καὶ κατὰ
τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι
χίλιοι. οἷς ἐπηκολούθει τὸ καλούμενον ἄγημα, κράτιστον εἶναι
δοκοῦν σύστημα τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. τελευταία δ' ἦν
ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων
καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκευασμένων τοῖς ὅπλοις· ἦσαν δὲ καὶ
αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δ' οἱ προειρημένοι εἶ-
χον πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ
ζωωτάς. ἑξίππα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τεσσαρά-
κοντα, ἔπειτα ἐλεφάντων ἅρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἕνα δὲ
εἵποντο ἐλέφαντες διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἕξ. τὴν
δὲ ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ
p.195. δὲ λεκτέον· ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους,
χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους, βόες δ' εὐτραφεῖς περὶ χιλίους,
θεωρίαι †) δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσίων, ἐλεφάντων δὲ
ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος οὐ δυνα-
τὸν ἐξηγήσασθαι· πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγο-
μένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων,
εἴδωλα διήγετο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἠμφιεσμένα
στολαῖς διαχρύσοις· καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι
κατὰ τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτελέσι
παρέκειντο· εἵπετο δ' αὐτοῖς καὶ Νυκτὸς εἴδωλον καὶ Ἡμέ-
ρας, Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ καὶ Ἠοῦς καὶ Μεσημβρίας. τὸ δὲ
τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος οὕτως ἄν τις
ὑπονοήσειεν, ὅσον ἦν. ἑνὸς γὰρ τῶν Φίλων Διονυσίου τοῦ
ἐπιστολογράφου χίλιοι παῖδες ἐπόμπευσαν, ἀργυρώματα ἔχον-
τες, ὧν οὐδὲν ἔλαττον ὁλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. βα-
σιλικοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι, χρυσώματα ἔχοντες.
ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις ἔρραινον εἰς
διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμπευον ἐν χρυσόποσι μὲν
φορείοις ὀγδοήκοντα γυναῖκες, ἀργυρόποσι δὲ πεντακόσιαι
καθήμεναι πολυτελῶς διεσκευασμέναι. καὶ τῆς μὲν πομ-
πῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν. ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν

†) γρ. θεωρίδες.

ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς τὰς θέας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὁλκίων ἠλείφοντο κροκίνῳ μύρῳ· ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κιναμωμίνῳ τὰ ἴσα καὶ ναρδίνῳ. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο τήλινον, ἀμαράκινον, ἴρινον, πάντα διαφέροντα ταῖς εὐωδίαις. ἔςρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια μετὰ τῆς πολυτελεςάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγίνετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ἵππον γὰρ ἔχων εὐτελῆ, παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπήν, τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δὲ ἐπέχειν. κατὰ δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιςάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δ' ἀνέκλινε. καὶ τοὺς διακόνους δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσήγαγεν. καὶ περιπορευόμενος, οὗ μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμὸν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα, καὶ μετανίςατο. καὶ περιῄει τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. προϊούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο, ὡς εἷς ὢν δῆτα τῶν μίμων· καὶ τῆς συμφωνίας προκαλουμένης, ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο, καὶ ὑπεκρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν, ὥςε πάντας αἰσχυνομένους φεύγειν. ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο παρασπονδήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων· ἱεροσυλήκει δὲ καὶ τὰ πλεῖςα τῶν ἱερῶν.

Θαυμασάντων δὲ τῶν δαιτυμόνων τήν τε τοῦ βασιλέως p.196. διάνοιαν, ὡς οὐκ ἐπιφανὴς, ἀλλ' ὄντως ἐπιμανὴς ὑπῆρχε, προσέθηκεν ὁ Μασούριος περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεγενημένης ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίςου Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ βασιλέως πομπῆς Καλλίξενον τὸν Ῥόδιον ἱςοροῦντα ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας, ὅς φησι· Πρὸ δὲ τοῦ ἄρξασθαι C. 6. τὴν κατασκευασθεῖσαν σκηνὴν ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ χωρὶς τῆς τῶν ςρατιωτῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ παρεπιδήμων ὑποδοχῆς ἐξηγήσομαι· καλὴ γὰρ εἰς ὑπερβολὴν ἀξία τε

ἀκοῆς ἐγενήθη. τὸ μὲν οὖν μέγεθος αὐτῆς ἑκατὸν τριάκοντα κλίνας ἐπιδεχόμενον κύκλῳ, διασκευὴν δὲ ἔχει τοιαύτην. κίονες διεστάθησαν ξύλινοι, πέντε μὲν κατὰ πλευρὰν ἑκάστην, τοῦ μήκους πεντήκοντα πήχεις πρὸς ὕψος, ἑνὶ δὲ ἐλάττους κατὰ πλάτος· ἐφ᾽ ὧν ἐπιστύλιον καθηρμόσθη τετράγωνον ὑπερεῖδον τὴν σύμπασαν τοῦ συμποσίου στέγην. αὕτη δ᾽ ἐνεπετάσθη κατὰ μέσον οὐρανίσκῳ κοκκινοβαφεῖ περιλεύκῳ, καθ᾽ ἑκάτερον δὲ μέρος εἶχε δοκοὺς μεσολεύκους ἐν πετάσμασι †) πυργωτοῖς κατειλημμένας, ἐν αἷς φατνώματα γραπτὰ κατὰ μέσον ἐτέτακτο. τῶν δὲ κιόνων οἱ μὲν τέσσαρες ὡμοίωντο φοίνιξιν, οἱ δ᾽ ἀνὰ μέσον θύρσων εἶχον φαντασίαν. τούτων δ᾽ ἐκτὸς περίστυλος ἐπεποίητο σύριγξ ταῖς τρισὶ πλευραῖς καμαρωτὴν ἔχουσα στέγην, ἐν ᾗ τὴν τῶν κατακειμένων ἀκολουθίαν ἑστάναι συνέβαινεν. ἧς τὸ μὲν ἐντὸς αὐλαίαις περιείχετο φοινικίναις· ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον χώρων ††) δοραὶ θηρίων παράδοξοι καὶ τῇ ποικιλίᾳ καὶ τοῖς μεγέθεσιν ἐκρέμαντο. τὸ δὲ περιέχον αὐτὴν ὕπαιθρον μυῤῥίναις τε καὶ δάφναις καὶ ἄλλοις ἐπιτηδείοις ἔρνεσιν ἐγεγόνει συνηρεφές. τὸ δ᾽ ἔδαφος πᾶν ἄνθεσι κατεπέπασο παντοίοις. ἡ γὰρ Αἴγυπτος καὶ διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ἀέρος εὐκρασίαν καὶ διὰ τοὺς κηπεύοντας τὰ σπανίως καθ᾽ ὥραν ἐνεστηκυῖαν ἐν ἑτέροις φυόμενα τόποις ἄφθονα γεννᾷ καὶ διὰ παντός· καὶ οὔτε ῥόδον, οὔτε λευκόϊον, οὔτ᾽ ἄλλο ῥᾳδίως ἄνθος ἐκλιπεῖν οὐθὲν οὐδέποτ᾽ εἴωθε. διὸ δὴ καὶ κατὰ μέσον χειμῶνα τῆς ὑποδοχῆς τότε γενηθείσης, παράδοξος ἡ φαντασία τότε τοῖς ξένοις κατέστη. τὰ γὰρ εἰς μίαν εὑρεθῆναι στεφάνωσιν οὐκ ἂν δυνηθέντα ἐν ἄλλῃ πόλει ῥᾳδίως, ταῦτα καὶ τῷ πλήθει τῶν κατακειμένων ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς στεφάνους ἀφθόνως, καὶ εἰς τὸ τῆς σκηνῆς ἔδαφος κατεπέπασο χύδην, θείου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἀποτελοῦντα λειμῶνος πρόσοψιν. διέκειτο δὲ ἐπὶ μὲν τῶν τῆς σκηνῆς παραστάδων ζῶα μαρμάρινα τῶν πρώτων τεχνιτῶν, ἑκατόν· ἐν δὲ ταῖς ἀνὰ μέσον χώραις πίνακες τῶν Σικυωνιακῶν ζωγράφων· ἐναλλὰξ δ᾽ ἐπίλεκτοι εἰκασίαι παντοῖοι, καὶ χιτῶνες χρυσοϋφεῖς, ἐφαπτίδες τε κάλλι-

†) γρ. μεσολεύκοις ἱμπ. ††) γρ. χωρῶν.

σαι, τινὲς μὲν εἰκόνας ἔχουσαι τῶν βασιλέων ἐνυφασμένας,
αἱ δὲ μυθικὰς διαθέσεις. ὑπεράνω δὲ τούτων θυρεοὶ περιέ-
κειντο ἐναλλὰξ ἀργυραῖ τε καὶ χρυσαῖ. ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω του-
των χώραις οὔσαις ὀκταπήχεσιν ἄντρα κατεσκεύαστο, κατὰ
μὲν τὸ μῆκος τῆς σκηνῆς ἐξ ἑκατέρᾳ †) πλευρᾷ, κατὰ
πλάτος δὲ τέτταρα. συμπόσιά τε ἀντία ἀλλήλων αὐτοῖς ††)
τραγικῶν τε καὶ κωμικῶν καὶ σατυρικῶν ζώων, ἀληθινὸν p. 197.
ἐχόντων ἱματισμὸν, οἷς παρέκειτο καὶ ποτήρια χρυσᾶ.
κατὰ μέσον δὲ τῶν ἄντρων Νύμφαι ἐλείφθησαν *), ἐν αἷς
ἔκειντο Δελφικοὶ χρυσοῖ τρίποδες, ὑποστήματα ἔχοντες. κα-
τὰ δὲ τὸν ὑψηλότατον τόπον τῆς ὀροφῆς ἀετοὶ κατὰ προσ-
ωπον ἦσαν ἀλλήλων χρυσοῖ, πεντεκαιδεκαπήχεις τὸ μέ-
γεθος. ἔκειντο δὲ καὶ κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες ἐν ταῖς
δυσὶ πλευραῖς, ἑκατόν· ἡ γὰρ κατὰ πρόσωπον ὄψις ἀφεῖ-
ται ἀναπεπταμένη. ταύταις δ' ἀμφίταποι ἁλουργεῖς ὑπέ-
στρωντο τῆς πρώτης ἐρέας, καὶ περιστρώματα ποικίλα δια-
πρεπῆ ταῖς τέχναις ἐπῆν. ψιλαὶ δὲ Περσικαὶ τὴν ἀνὰ μέ-
σον τῶν ποδῶν χώραν ἐκάλυπτον, ἀκριβῆ τὴν εὐγραμμίαν
τῶν ἐνυφασμένων ἔχουσαι ζωδίων. παρετέθησαν δὲ καὶ τρί-
ποδες τοῖς κατακειμένοις χρυσοῖ, διακόσιοι τὸν ἀριθμὸν,
ὥστ' εἶναι δύο κατὰ κλίνην, ἐπ' ἀργυρῶν διέδρων. ἐκ δὲ
τῶν ὄπισθεν πρὸς τὴν ἀπόψιν ἑκατὸν ἀργυραῖ λεκάναι καὶ
καταχύσεις ἴσαι παρέκειντο. ἐπεπήγει δὲ τοῦ συμποσίου κατ'
ἀντικρὺ καὶ ἑτέρα κλίνη πρὸς τὴν τῶν κυλικίων καὶ ποτη-
ρίων τῶν τε λοιπῶν τῶν πρὸς τὴν χρῆσιν ἀνηκόντων καὶ
κατασκευασμάτων **) ἔκθεσιν· ἃ δὴ πάντα χρυσᾶ τε ἦν
καὶ διάλιθα, θαυμαστὰ ταῖς τέχναις. τούτων δὲ τὴν μὲν κα-
τὰ μέρος κατασκευὴν καὶ τὰ γένη μακρὸν ἐπεφαίνετό μοι ***)
δηλοῦν. τὸ δὲ τοῦ σταθμοῦ πλῆθος εἰς μυρία τάλαντα ἀργυ-
ρίου τὴν σύμπασαν εἶχε κατασκευήν. ἐπεὶ δὲ τῆς σκηνῆς C. 7.
τὴν κατασκευὴν διεληλύθαμεν, ποιησόμεθα καὶ τῆς πομπῆς
ἐξήγησιν. ἤγετο γὰρ διὰ τοῦ κατὰ τὴν πόλιν σταδίου. πρώτη
δ' ἐβάδιζεν Ἑωσφόρου· καὶ γὰρ ἀρχὴν εἶχεν ἡ πομπὴ,

†) γρ. ἐν ἑκατ. ††) γρ. ἐν αὐτοῖς, vel παρ' αὐτοῖς.
*) γρ. νυμφαῖ' ἐλείφθ. **) γρ. ἀνηκόντων κατασκ.
***) γρ. διεφαίνετό μοι.

καθ' ὃν ὁ προειρημένος ἀστὴρ φαίνεται χρόνον. ἔπειθ' ἡ
τοῖς τῶν βασιλέων γονεῦσι κατωνομασμένη. μετὰ δὲ ταύτας
αἱ τῶν θεῶν ἁπάντων οἰκείαν ἔχουσαι τῆς περὶ ἑκάστων αὐ-
τῶν ἱστορίας διασκευήν. τὴν δὲ τελευταίαν Ἑσπέρου συνέβαι-
νεν εἶναι, τῆς ὥρας εἰς τοῦτο συναγούσης τὸν καιρόν. τὰ
δὲ κατὰ μέρος αὐτῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεντ-
ετηρίδων γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπείτω. τῆς δὲ Διονυσιακῆς
πομπῆς πρῶτοι μὲν προῄεσαν οἱ τὸν ὄχλον ἀνείργοντες Σει-
ληνοὶ πορφυρᾶς χλανίδας, οἱ δὲ φοινικίδας ἠμφιεσμένοι. τού-
τοις δ' ἐπηκολούθουν Σάτυροι καθ' ἕκαστον τοῦ σταδίου μέρος
εἴκοσι, λαμπάδας φέροντες κισσίνας *) διαχρύσους. μεθ'
οὓς Νῖκαι χρυσᾶς ἔχουσαι πτέρυγας· ἔφερον δ' αὗται θυ-
μιατήρια ἑξαπήχη κισσίνοις καὶ χρυσοῖς κλωσι † **) διακε-
κοσμημένα, ζωωτοὺς ἐνδεδυκυῖαι χιτῶνας, αὗται δὲ πο-
λὺν κόσμον χρυσοῦν περικείμεναι. μετὰ δὲ ταύτας εἵπετο
βωμὸς ἑξάπηχυς διπλοῦς κισσίνῃ φυλλάδι διαχρύσῳ πεπυ-
κασμένος, ἔχων ἀμπέλινον χρυσοῦν στέφανον μεσολεύκοις
μίτραις κατειλημμένον. ἐπηκολούθουν δ' αὐτῷ παῖδες ἐν χι-
τῶσι πορφυροῖς λιβανωτὸν καὶ σμύρναν, ἔτι δὲ κρόκον ἐπὶ
χρυσῶν μαζονόμων φέροντες, ἑκατὸν εἴκοσι. μεθ' οὓς Σά-
τυροι τεσσαράκοντα ἐστεφανωμένοι κισσίνοις χρυσοῖς στεφά-
νοις· τὰ δὲ σώματα οἱ μὲν ἐκέχρωντο ὀστρείῳ, τινὲς δὲ
p.198. μίλτῳ καὶ χρώμασιν ἑτέροις· ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφα-
νον χρυσοῦν ἐξ ἀμπέλου καὶ χρυσοῦ εἰργασμένον. μεθ' οὓς
Σειληνοὶ δύο ἐν πορφυραῖς χλαμύσι καὶ κρηπῖσι λευκαῖς· εἶ-
χε δ' αὐτῶν ὁ μὲν πέτασον καὶ κηρύκιον χρυσοῦν, ὁ δὲ σάλ-
πιγγα. μέσος δὲ τούτων ἐβάδιζεν ἀνὴρ μείζων τετράπηχυς ἐν
τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ, φέρων χρυσοῦν ἀμαλθείας
κέρας, ὃς προσηγορεύετο Ἐνιαυτός. ᾧ γυνὴ περικαλλεστά-
τη κατὰ τὸ μέγεθος εἵπετο, πολλῷ χρυσῷ καὶ διαπρεπεῖ
κεκοσμημένη, φέρουσα τῇ μὲν μιᾷ τῶν χειρῶν στέφανον περ-
σαίας, τῇ δ' ἑτέρᾳ ῥάβδον φοίνικος· ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη
Πεντετηρίς. ταύτῃ δ' ἐπηκολούθουν Ὧραι τέσσαρες διεσκευα-
σμέναι, καὶ δύο κίσσινα ἐκ χρυσοῦ ἑξαπήχη, καὶ βωμὸς
ἀνὰ μέσον τούτων τετράγωνος χρυσοῦ. καὶ πάλιν Σάτυροι

*) γρ. βυσσίνας. **) coni. κανόσι.

ςεφάνας ἔχοντες κισσίνας χρυσᾶς, Φοινικίδας περιβεβλημένοι· ἔφερον δ' οἱ μὲν οἰνοχόην χρυσῆν, οἱ δὲ καρχήσιον. μεθ' ἃς ἐπορεύετο Φιλίσκος ὁ ποιητής, ἱερεὺς ὢν Διονύσε, καὶ πάντες οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται. τέτων δ' ἐφεξῆς ἐφέροντο Δελφικοὶ τρίποδες, ἆθλα τοῖς τῶν ἀθλητῶν χορηγοῖς, ὁ μὲν παιδίσκων, ἐννέα πηχῶν τὸ ὕψος, ὁ δὲ πηχῶν δώδεκα, ὁ τῶν ἀνδρῶν. μετὰ τέτας τετράκυκλος πηχῶν τεσσαρεσκαίδεκα, ὀκτὼ δὲ τὸ πλάτος, ἤγετο ὑπὸ ἀνδρῶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπῆν ἄγαλμα Διονυσίε δεκάπηχυ, σπένδον ἐκ καρχησίε χρυσᾶ, χιτῶνα πορφυροῦν ἔχον διάπεζον, . καὶ ἐπ' αὐτᾶ κροκωτὸν διαφανῆ, περιεβέβλητο δὲ ἱμάτιον πορφυροῦν χρυσοποίκιλον. προέκειτο δὲ αὐτῶν κρατὴρ Λακωνικὸς χρυσᾶς μετρητῶν δεκαπέντε, καὶ τρίπας χρυσᾶς, ἐφ' ᾧ θυμιατήριον χρυσοῦν, καὶ φιάλαι δύο χρυσαῖ κασίας μεσαὶ καὶ κρόκε. περιέκειτο δ' αὐτῷ καὶ σκιὰς ἐκ κισσοῦ καὶ ἀμπέλε καὶ τῆς λοιπῆς ὀπώρας κεκοσμημένη. προσήρτηντο δὲ καὶ ςέφανοι καὶ ταινίαι καὶ θύρσοι καὶ τύμπανα καὶ μίτραι, πρόσωπά τε Σατυρικὰ καὶ κωμικὰ καὶ τραγικά. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι. καὶ πέρσης τελεταὶ καὶ θίασοι παντοδαποὶ καὶ τὰ λίκνα φέρεσαι †). μετὰ δὲ ταῦτα αἱ Μακέται, αἱ καλέμεναι Μιμαλλόνες, καὶ Βασσάραι, καὶ Λυδαὶ κατακεχυμέναι τὰς τρίχας καὶ ἐςεφανωμέναι, τινὲς μὲν ὄφεσιν, αἱ δὲ σμίλαξι καὶ ἀμπέλῳ καὶ κισσῷ· κατεῖχον δὲ ταῖς χερσὶν αἱ μὲν ἐγχειρίδια, αἱ δὲ ὄφεις. μετὰ δὲ ταύτας ἤγετο τετράκυκλος, πηχῶν ὀκτὼ πλάτος, ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξήκοντα, ἐφ' ἧς ἄγαλμα Νύσσης ὀκτάπηχυ καθήμενον, ἐνδεδυκὸς μὲν θάψινον χιτῶνα χρυσοποίκιλον, ἱμάτιον δὲ ἠμφίεσο Λακωνικόν. ἀνίςατο δὴ τᾶτο μηχανικῶς, ἐδενὸς τὰς χεῖρας προσάγοντος, καὶ σπεῖσαν ἐκ χρυσῆς φιάλης γάλα, πάλιν ἐκάθητο. εἶχε δὲ ἐν τῇ ἀριςερᾷ θύρσον ἐςεμμένον μίτραις. αὕτη δ' ἐςεφάνωτο κισσίνῳ χρυσῷ καὶ βότρυσι διαλίθοις πολυτελέσιν, εἶχε δὲ σκιάδα. καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς τετρακύκλε κατεπεπήγεσαν λαμπά-

†) γρ. ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ Ὀρφεοτελεςαί, καὶ θίασοι παντοδαποί, καὶ αἱ τὰ λίκνα φέρ.

p.199. δες διάχρυσοι τέτταρες. ἑξῆς εἵπετο ἄλλη τετράκυκλος, μῆκος πηχῶν εἴκοσι, πλάτος ἑκκαίδεκα, ὑπὸ ἀνδρῶν τριακοσίων. ἐφεξῆς †)' κατεσκεύαστο ληνὸς πηχῶν εἰκοσιτεσσάρων, πλάτος πεντεκαίδεκα, πλήρης σαφυλῆς. ἐπάτουν δὲ ἑξήκοντα Σάτυροι πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες μέλος ἐπιλήνιον. ἐφεστήκει δ' αὐτοῖς Σειληνός. καὶ δι' ὅλης τῆς ὁδοῦ τὸ γλεῦκος ἔῤῥει. ἑξῆς ἐφέρετο τετράκυκλος, μῆκος πηχῶν κέ, πλάτος τεσσαρεσκαίδεκα· ἤγετο δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων· ἐφ' ἧς ἦν ἀσκὸς τρισχιλίους ἔχων μετρητὰς, ἐκ παρδαλῶν δερμάτων ἐῤῥαμμένος· ἔῤῥει δὲ καὶ οὗτος, κατὰ μικρὸν ἀνιέμενος, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν. ἠκολούθουν δ' αὐτῷ Σάτυροι καὶ Σειληνοὶ ἑκατὸν εἴκοσι ἐστεφανωμένοι, φέροντες οἱ μὲν οἰνοχόας, οἱ δὲ φιάλας, οἱ δὲ Θηρικλείους μεγάλας, πάντα χρυσᾶ. ἐχομένως ἤγετο κρατὴρ ἀργυροῦς, ἑξακοσίους χωρῶν μετρητὰς, ἐπὶ τετρακύκλου ἑλκόμενος ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων· εἶχε δὲ καὶ ὑπὸ τὰ χείλη καὶ τὰ ὦτα καὶ ὑπὸ τὴν βάσιν ζῶα τετορνευμένα, καὶ διὰ μέσου ἐστεφάνωτο χρυσῷ διαλίθῳ. ἑξῆς ἐπεφέρετο κυλίκια ἀργυρᾶ δωδεκαπήχη δύο, ὕψος πηχῶν ἕξ· ταῦτα δ' εἶχεν ἄνω τε ἀκρωτήρια καὶ ἐν ταῖς γάστραις κύκλῳ, καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῶα τρία ἡμιπήχη, καὶ πηχυαῖα πλήθει πολλά. καὶ λουτῆρες μεγάλοι δέκα, καὶ κρατῆρες ἑκκαίδεκα, ὧν οἱ μείζους ἐχώρουν μετρητὰς τριάκοντα, οἱ δ' ἐλάχιστοι πέντε. εἶτα λέβητες ἕξ· βανωτοὶ εἰκοσιτέσσαρες *), ἐπ' ἐγγυθήκαις πέντε, καὶ ληνοὶ ἀργυραῖ δύο, ἐφ' ὧν ἦσαν βίκοι εἰκοσιτέσσαρες, τράπεζά τε ὁλάργυρος δωδεκάπηχυς, καὶ ἄλλαι ἑξαπήχεις τριάκοντα· πρὸς δὲ τούτοις τρίποδες τέσσαρες, ὧν εἷς μὲν εἶχε τὴν περίμετρον πηχῶν ἑκκαίδεκα, κατάργυρος ὢν ὅλος, οἱ δὲ τρεῖς ἐλάττονες ὄντες διάλιθοι κατὰ μέσον ὑπῆρχον. μετὰ δὲ τούτους ἐφέροντο Δελφικοὶ τρίποδες ἀργυροῖ, ὀγδοήκοντα τὸν ἀριθμὸν, ἐλάττους τῶν προειρημένων, ὧν αἱ γωνίαι τετράμετροι· ὑδρίαι εἴκοσι καὶ ἕξ· ἀμφορεῖς Παναθηναϊκοὶ δεκαέξ· ψυκτῆρες ἑκατὸν ἑξήκοντα· τούτων ὁ μέγιστος ἦν μετρητῶν

†) γρ. ἐφ' ἧς.

*) γρ. λέβητες ἓξ ὦτα ἔχοντες (vel ἀμφωτίδες), ἄωτοι ἕξ.

ἓξ, ὁ δὲ ἐλάχιστος δύο. ταῦτα μὲν οὖν ἦν ἅπαντα ἀργυ-
ρᾶ. ἐχόμενα δὲ τούτων ἐπόμπευον οἱ τὰ χρυσώματα φέρον-
τες κρατῆρας Λακωνικοὺς τέτταρας, ἔχοντας στεφάνους ἀμ-
πελίνους. τετραμέτρητοι ἕτεροι, Κορινθιουργεῖς, δύο· οὗτοι
δ' εἶχον ἄνωθεν καθήμενα περιφανῆ τετορνευμένα ζῶα,
καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ καὶ ἐν ταῖς γάστραις πρόστυπα ἐπιμε-
λῶς πεποιημένα, ἐχώρει δ' ἕκαστος μετρητὰς ὀκτὼ, ἐπ'
ἐγγυθήκαις. καὶ ληνὸς, ἐν ᾗ ἦσαν βίκοι δέκα, ὁλκεῖα
δύο, ἑκάτερον χωροῦν μετρητὰς πέντε, κώθωναι διμέτρη-
τοι δύο, ψυκτῆρες εἴκοσι δύο, ὧν ὁ μέγιστος ἐχώρει με-
τρητὰς τριάκοντα, ὁ δὲ ἐλάχιστος ἐχώρει μετρητήν. ἐπόμ-
πευσαν δὲ τρίποδες χρυσοῖ μεγάλοι τέτταρες, καὶ χρυσω-
ματοθήκη χρυσῆ διάλιθος πηχῶν δέκα, ὕψος ἔχουσα βα-
σμοὺς ἕξ· ἐν οἷς καὶ ζῶα τετραπάλαιστα, ἐπιμελῶς πεποιη-
μένα, πολλὰ τὸν ἀριθμόν· καὶ κυλίκια δύο, καὶ ὑάλινα
διάχρυσα δύο. ἐγγυθῆκαι χρυσαῖ τετραπήχεις δύο, ἄλλαι
ἐλάττους τρεῖς. ὑδρίαι δέκα, βωμὸς τρίπηχυς, μαζονο- p.200.
μίαι †) εἰκοσιπέντε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπορεύοντο παῖδες χί-
λιοι καὶ ἑξακόσιοι, ἐνδεδυκότες χιτῶνας λευκοὺς, ἐστεφανω-
μένοι, οἱ μὲν κισσῷ, οἱ δὲ πιτυΐνῳ *). διακόσιοι δὲ καὶ
πεντήκοντα χοεῖς εἶχον χρυσοῦς, τετρακόσιοι δὲ ἀργυροῦς,
ἕτεροι δὲ τριακόσιοι καὶ εἴκοσι ψυκτήρια ἔφερον χρυσᾶ,
οἱ δὲ ἀργυρᾶ. μεθ' οὓς ἄλλοι παῖδες ἔφερον κεράμια πρὸς
τὴν τοῦ γλυκισμοῦ χρείαν· ὧν εἴκοσι μὲν ἦν χρυσᾶ, πεν-
τήκοντα δὲ ἀργυρᾶ, τριακόσια δὲ κεκηρογραφημένα χρώ-
μασι παντοίοις. καὶ κερασθέντων ἐν ταῖς ὑδρίαις καὶ πί-
θοις πάντες κοσμίως ἐγλυκάνθησαν οἱ ἐν τῷ σταδίῳ. ἑξῆς
τούτοις καταλέγει τετραπήχεις τραπέζας, ἐφ' ὧν πολλὰ
θέας ἄξια πολυτελῶς κατεσκευασμένα περιήγετο θεάματα.
ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Σεμέλης θάλαμος, ἐν ᾧ ἔχουσι χιτῶνάς
τινες διαχρύσους καὶ λιθοκολλήτους τῶν πολυτιμήτων. οὐκ
ἄξιον δ' ἦν παραλιπεῖν τήνδε τὴν τετράκυκλον, μῆκος οὖσαν
πηχῶν εἰκοσιδύο, πλάτος δεκατεσσάρων, ὑπὸ ἀνδρῶν ἑλ-
κομένην πεντακοσίων, ἐφ' ἧς ἄντρον ἦν βαθὺ καθ' ὑπερ-

†) γρ. μαζονόμια. *) γρ. ἐστεφανωμένοι, οἱ μὲν κισσί-
νῳ, οἱ δὲ π.

βολὴν κισσῷ καὶ μίλτῳ. ἐκ τούτου περιστεραὶ καὶ Φάσσαι καὶ
τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπταντο τὴν ὁδὸν, λιμνίσκοις *)
τοὺς πόδας δεδεμέναι, πρὸς τὸ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν θεατῶν
ἁρπάζεσθαι. ἀνέβλυζον δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ κρουνοὶ δύο, ὁ
μὲν γάλακτος, ὁ δὲ οἴνου. πᾶσαι δ' αἱ περὶ αὐτὸν νύμφαι
στεφάνους εἶχον χρυσοῦς, ὁ δὲ Ἑρμῆς καὶ κηρύκειον χρυ-
σοῦν, ἐσθῆτας δὲ πολυτελεῖς. ἐπὶ δὲ ἄλλης τετρακύκλου,
ἣ περιεῖχε τὴν ἐξ Ἰνδῶν κάθοδον Διονύσου, Διόνυσος ἦν
δωδεκάπηχυς, ἐπ' ἐλέφαντος κατακείμενος, ἠμφιεσμένος
πορφυρίδα καὶ στέφανον κισσοῦ καὶ ἀμπέλου χρυσοῦν ἔχων,
εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶ θυρσόλογχον χρυσοῦν, ὑπεδέδετο δὲ
ἐμβάδας χρυσοβαφεῖς †). προσεκάθητο δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τρα-
χήλῳ τοῦ ἐλέφαντος Σατυρίσκος πεντάπηχυς, ἐστεφανωμέ-
νος πίτυος στεφάνῳ χρυσῷ, τῇ δεξιᾷ χειρὶ αἰγείῳ κέρατι
χρυσῷ σημαίνων. ὁ δὲ ἐλέφας σκευὴν εἶχε χρυσῆν καὶ
περὶ τῷ τραχήλῳ κίττινον χρυσοῦν στέφανον. ἠκολούθουν
δὲ τούτῳ παιδίσκαι πεντακόσιαι, κεκοσμημέναι χιτῶσι πορ-
φυροῖς, χρυσῷ διεζωσμέναι· ἐστεφάνωντο δὲ αἱ μὲν ἡγού-
μεναι ἑκατὸν εἴκοσι χρυσοῖς πιτυΐνοις στεφάνοις. ἠκολούθουν
δὲ αὐταῖς Σάτυροι ἑκατὸν εἴκοσι, πανοπλίας, οἱ μὲν ἀρ-
γυρᾶς, οἱ δὲ χαλκᾶς, ἔχοντες. μετὰ δὲ τούτους ἐπορεύον-
το ὄνων ἶλαι πέντε, ἐφ' ὧν ἦσαν Σειληνοὶ καὶ Σάτυροι
ἐστεφανωμένοι· τῶν δὲ ὄνων οἱ μὲν χρυσᾶς, οἱ δὲ ἀργυρᾶς
προμετωπίδας καὶ σκευασίας εἶχον. μετὰ δὲ τούτους ἐλεφάν-
των ἅρματα ἀφείθη εἰκοσιτέσσαρα, καὶ συνωρίδες τράγων
ἑξήκοντα, κώλων δεκαδύο, ὀρύγων ἑπτὰ, καὶ βουβάλων δε-
C. 8. καπέντε. στρουθῶν συνωρίδες ὀκτὼ, ἐλάφων ἑπτά. καὶ συν-
ωρίδες τέσσαρες ὄνων ἀγρίων ἅρματα τέσσαρα. ἐπὶ δὲ
πάντων τούτων ἀναβεβήκει παιδάρια, χιτῶνας ἔχοντα ἡνιο-
χικοὺς καὶ πετάσους. παρανεβεβήκει δὲ παιδισκάρια διεσκευ-
ασμένα πελταρίοις καὶ θυρσολόγχοις, κεκοσμημένα ἱμα-
τίοις καὶ χρυσίοις. ἐστεφάνωτο δὲ τὰ μὲν ἡνιοχοῦντα παι-
δάρια πίτυϊ, τὰ δὲ παιδισκάρια κισσῷ. ἐπῆσαν δὲ συνωρί-
p.201. δες καμήλων ἐξ ἑκατέρου μέρους τρεῖς, αἷς ἐπηκολούθουν
ἀπῆναι ὑφ' ἡμιόνων ἀγόμεναι. αὗται δ' εἶχον σκηνὰς βαρ-

*) γρ. λινίσκοις. †) γρ. χρυσογράμμους.

βαρικὰς, ἐφ' ὧν ἐκάθηντο γυναῖκες Ἰνδαὶ καὶ ἕτεραι, κεκοσμημέναι ὡς αἰχμάλωτοι. κάμηλοι δ' αἱ μὲν ἔφερον λιβανωτᾶ μνᾶς τριακοσίας, κρόκα καὶ κασίας καὶ κινναμώμα καὶ εἴριδος καὶ τῶν λοιπῶν ἀρωμάτων διακοσίας. ἐχόμενοι τέτων ἦσαν Αἰθίοπες δωροφόροι, ὧν οἱ μὲν ἔφερον ὀδόντας ἑξακοσίας, ἕτεροι δὲ ἐβένα κορμὰς δισχιλίας, ἄλλοι χρυσᾶ καὶ ἀργυρία κρατῆρας ἑξήκοντα, καὶ ψήγματα χρυσία. μεθ' ἃς ἐπόμπευσαν κυνηγοὶ δύο ἔχοντες σιβύνας ἐπιχρύσας. ἤγοντο δὲ καὶ κύνες δισχίλιοι τετρακόσιοι, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, οἱ λοιποὶ δὲ Ὑρκανοὶ καὶ Μολοσσοὶ, καὶ ἑτέρων γενῶν. ἑξῆς ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα, φέροντες δένδρα, ἐξ ὧν ἀνήρτητο θηρία παντοδαπὰ καὶ ὄρνεα. εἶτ' ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοὶ, καὶ ταοὶ, καὶ μελεαγρίδες, καὶ φασιανοὶ ὄρνιθες, καὶ ἄλλαι Αἰθιοπικαὶ πλήθει πολλαί. εἰπὼν δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ καταλέξας ζώων ἀγέλας, ἐπιφέρει πρόβατα Αἰθιοπικὰ ἑκατὸν τριάκοντα, Ἀράβια τριακόσια, Εὐβοϊκὰ εἴκοσι. καὶ ὅλοι λευκοὶ βόες Ἰνδικοὶ εἴκοσι ἕξ, Αἰθιοπικοὶ ὀκτὼ, ἄρκτος μὲν λευκὴ μεγάλη μία, παρδάλεις δεκατέσσαρες, πάνθηροι *) δεκαέξ, λυγκία τέσσαρα, ἄρκηλοι †) τρεῖς, καμηλοπάρδαλις μία, ῥινόκερως Αἰθιοπικὸς εἷς. ἑξῆς ἐπὶ τετρακύκλα Διόνυσος περὶ τὸν τῆς Ῥέας βωμὸν καταπεφευγὼς, ὅτε ὑπὸ Ἥρας ἐδιώκετο, σέφανον ἔχων χρυσᾶν, Πριάπα αὐτῷ παρεσῶτος ἐσεφανωμένα χρυσῷ κισσίνῳ· τὸ δὲ τῆς Ἥρας ἄγαλμα σεφάνην εἶχε χρυσῆν. Ἀλεξάνδρα δὲ καὶ Πτολεμαία ἀγάλματα ἐσεφανωμένα σεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσᾶ, τὸ δὲ τῆς Ἀρετῆς ἄγαλμα, τὸ παρεσὸς τῷ Πτολεμαίῳ, σέφανον εἶχεν ἐλαίας χρυσᾶν. καὶ Πρίαπος δ' αὐτοῖς συμπαρῆν ἔχων σέφανον κισσὸν ἐκ χρυσᾶ. Κόρινθος δὲ πόλις, παρεσῶσα τῷ Πτολεμαίῳ, ἐσεφάνωτο διαδήματι χρυσῷ. παρέκειντο δὲ πᾶσι τέτοις κυλίκιον μεσὸν χρυσωμάτων, κρατήρ τε χρυσᾶς μετρητῶν πέντε. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ταύτῃ ἠκολέθουν γυναῖκες ἔχεσαι ἱμάτια πολυτελῆ καὶ κόσμον· προσηγορεύοντο δὲ πόλεις, αἵ τε ἀπ' Ἰωνίας καὶ λοιπαὶ Ἑλληνίδες, ὅσαι τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς νήσας κατοικᾶσαι,

*) γρ. πάνθηρες. †) γρ. ἄρκιλοι.

ὑπὸ τοὺς Πέρσας ἐτάχθησαν· ἐφέρουν δὲ πᾶσαι στεφάνους
χρυσοῦς. ἐφέρετο καὶ ἐπ' ἄλλης τετρακύκλου θύρσος ἐνενη-
κοντάπηχυς χρυσοῦς, καὶ λόγχη ἀργυρᾶ ἑξηκοντάπηχυς,
καὶ ἐν ἄλλῃ φαλλὸς χρυσοῦς πηχῶν ἑκατὸν εἴκοσι, διαγε-
γραμμένος καὶ διαδεδεμένος στέμμασι διαχρύσοις, ἔχων ἐπ'
ἄκρου ἀστέρα χρυσοῦν, οὗ ἦν ἡ περίμετρος πηχῶν ἕξ. πολ-
λῶν οὖν καὶ ποικίλων εἰρημένων ἐν ταῖς πομπαῖς ταύταις.
μόνα ἐξελεξάμεθα, ἐν οἷς ἦν χρυσὸς καὶ ἄργυρος. καὶ
γὰρ διαθέσεις πολλαὶ ἀκοῆς ἦσαν ἄξιαι, καὶ θηρίων πλή-
θη καὶ ἵππων, καὶ λέοντες παμμεγέθεις εἴκοσι καὶ τέσσα-
ρες. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι τετράκυκλοι, οὐ μόνον εἰκόνας βα-
σιλέων φέρουσαι, ἀλλὰ καὶ θεῶν πολλαί. μεθ' ἃς χορὸς ἐπόμ-
πευσεν ἀνδρῶν ἑξακοσίων, ἐν οἷς κιθαρισταὶ συνεφώνουν
τριακόσιοι, ἐπιχρύσους ἔχοντες ὅλας κιθάρας καὶ στεφάνους
p.202. χρυσοῦς. μεθ' οὓς ταῦροι διῆλθον δισχίλιοι, ὁμοιοχρώματοι,
χρυσόκερῳ, προμετωπίδας χρυσᾶς καὶ ἀνὰ μέσον στεφάνους,
ὅρμους τε καὶ αἰγίδας πρὸ τῶν στηθῶν ἔχοντες· ἦν δ' ἅπαν-
τα ταῦτα χρυσᾶ. καὶ μεταταῦτα Διὸς ἤγετο πομπή, καὶ
ἄλλων παμπόλλων θεῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν Ἀλεξάνδρου, ὃς
ἐφ' ἅρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶν *) ἐφέρετο χρυσοῦς, Νί-
κην καὶ Ἀθηνᾶν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔχων. ἐπόμπευσαν δὲ
καὶ θρόνοι πολλοὶ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ κατεσκευασμέ-
νοι, ὧν ἐφ' ἑνὸς ἔκειτο στεφάνη χρυσῆ, ἐπ' ἄλλου δ' ἦν
κέρας χρυσοῦν, ἐπ' ἄλλου δὲ ἦν στέφανος χρυσοῦς, καὶ ἐπ'
ἄλλου δὲ κέρας ὁλόχρυσον. ἐπὶ δὲ τὸν Πτολεμαίου τοῦ Σω-
τῆρος θρόνον στέφανος ἐπέκειτο ἐκ μυρίων κατεσκευασμένος
χρυσῶν. ἐπόμπευσε δὲ καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τριακόσια
καὶ πεντήκοντα, καὶ βωμοὶ δὲ ἐπίχρυσοι ἐστεφανωμένοι
χρυσοῖς στεφάνοις, ὧν ἑνὶ παρεπεπήγεσαν δᾷδες χρυσαῖ
δεκαπήχεις τέσσαρες. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ ἐσχάραι ἐπίχρυ-
σοι δώδεκα, ὧν ἡ μὲν δώδεκάπηχυς τῇ περιμέτρῳ, τεσ-
σαρακοντάπηχυς ὕψει, ἡ δὲ πηχῶν δεκαπέντε. ἐπόμπευ-
σαν δὲ καὶ Δελφικοὶ τρίποδες χρυσοῖ ἐννέα, ἐκ πηχῶν
τεσσάρων· ἄλλοι ὀκτώ, πηχῶν ἕξ· ἄλλος πηχῶν τριά-
κοντα, ἐφ' οὗ ἦν ζῶα χρυσᾶ πεντάπηχη, καὶ στέφανος

*) γρ. ἀληθινῶς.

κύκλῳ χρυσοῦς ἀμπέλινος. παρῆλθον δὲ καὶ Φοίνικες ἐπί-
χρυσοι ὀκταπήχεις ἑπτὰ, καὶ κηρύκειον ἐπίχρυσον πηχῶν
τεσσαράκοντα πέντε, καὶ κεραυνὸς ἐπίχρυσος πηχῶν τεσ-
σαράκοντα, ναός τε ἐπίχρυσος, οὗ ἡ περίμετρος πηχῶν τεσ-
σαράκοντα, δίκερας πρὸς τούτοις ὀκτάπηχυ. πολὺ δὲ καὶ
ζώων πλῆθος ἐπιχρύσων συνεπόμπευεν, ὧν ἦν τὰ πολλὰ
δωδεκαπήχη, καὶ θηρία ὑπεράγοντα τοῖς μεγέθεσι, καὶ ἀε-
τοὶ πηχῶν εἴκοσι. στέφανοί τε χρυσοῖ ἐπόμπευσαν τρισχί-
λιοι διακόσιοι, ἕτερός τε μυστικὸς χρυσοῦς, λίθοις πολυτε-
λέσι κεκοσμημένος ὀγδοηκοντάπηχυς· οὗτος δὲ περιετίθετο
τῷ τοῦ Βερενικείου θυρώματι· αἰγίς τε ὁμοίως χρυσῆ. ἐπόμ-
πευσαν δὲ καὶ στεφάναι χρυσαῖ πάνυ πολλαὶ, ἃς ἔφερον
παιδίσκαι πολυτελῶς κεκοσμημέναι, ὧν μία δίπηχυς εἰς
ὕψος, τὴν δὲ περίμετρον ἔχουσα ἑκκαίδεκα πηχῶν. ἐπόμ-
πευσε δὲ καὶ θώραξ χρυσοῦς πηχῶν δώδεκα, καὶ ἕτερος
ἀργυροῦς πηχῶν ὀκτωκαίδεκα, ἔχων ἐφ' ἑαυτὸν κεραυνοὺς
χρυσοῦς δωδεκαπήχεις δύο, καὶ στέφανον δρυὸς διάλιθον, ἀ-
σπίδες χρυσαῖ εἴκοσι, πανοπλίαι χρυσαῖ ἑξήκοντα τέσσα-
ρες, κνημῖδες χρυσαῖ τριπήχεις δύο, λεκάναι χρυσαῖ δυο-
καίδεκα, Φιάλαι πολλαὶ πάνυ τὸν ἀριθμὸν, οἰνοχόαι τριά-
κοντα ἓξ, ἄλειπτρα μεγάλα δέκα, ὑδρίαι δώδεκα, μαζονό-
μια πεντήκοντα, τράπεζαι διάφοροι, κυλίκια χρυσωμάτων
πέντε, κέρας ὁλόχρυσον πηχῶν τριάκοντα. ταῦτα δὲ τὰ
χρυσώματα ἐκτὸς ἦν τῶν ἐν τῇ τοῦ Διονύσου πομπῇ διενε-
χθέντων. εἶτ' ἀργυρωμάτων ἅμαξαι τετρακόσιαι, καὶ χρυσω-
μάτων εἴκοσι, ἀρωμάτων δὲ ὀκτακόσιαι. ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐπόμ-
πευσαν αἱ δυνάμεις αἱ ἱππικαὶ καὶ πεζικαὶ πᾶσαι καθω-
πλισμέναι θαυμασίως· πεζοὶ μὲν ἐς πέντε μυριάδας καὶ
ἑπτακισχιλίους καὶ ἑξακοσίους, ἱππεῖς δὲ δισμύριοι τρισχίλιοι
διακόσιοι. πάντες δ' οὗτοι ἐπόμπευσαν τὴν ἁρμόζουσαν ἑκά- p.203.
στῳ ἠμφιεσμένοι στολὴν, καὶ τὰς προσηκούσας ἔχοντες πανο-
πλίας. ἐκτὸς δ' ὧν πάντες οὗτοι εἶχον πανοπλιῶν, καὶ ἄλ-
λαι πλεῖσται ἦσαν ἀποκείμεναι, ὧν οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἀνα-
γράψαι ῥᾴδιον. κατέλεξε δ' αὐτὸν ὁ Καλλίξενος. ἐστεφανώ-
θησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στεφάνοις χρυσοῖς εἴκοσι. Πτολε-

μα~ς δὲ ὁ πρῶτος καὶ Βερενίκη εἴκοσι τρισὶν *) ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν καὶ τεμένεσιν ἐν Δωδώνῃ. καὶ ἐγένετο ἀνάλωμα τοῦ νομίσματος τάλαντα δισχίλια διακόσια τριακονταεννέα, μναῖ πεντήκοντα. καὶ ταῦτ' ἠριθμήθη πάντα παρὰ τοῖς οἰκονόμοις διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυμίαν **) πρὸ τοῦ τὰς θέας παρελθεῖν. ὁ δὲ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος υἱὸς αὐτῶν εἴκοσι χρυσαῖς· δυσὶ μὲν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν, ἐπὶ δὲ κιόνων ἑξαπήχει μιᾷ, πενταπήχεσι πέντε, τετραπήχεσιν ἕξ. ποία οὖν, ἄνδρες δαιτυμόνες, *βασιλεία* οὕτως γέγονε πολύχρυσος; οὐ γὰρ τὰ ἐκ Περσῶν ***) καὶ Βαβυλῶνος λαβοῦσα μέταλλα ἢ χρήματα ἐργασαμένη, ἢ Πακτωλὸν ἔχουσα χρυσοῦν ψῆγμα καταφέροντα. μόνος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ Χρυσοῤῥόας καλούμενος Νεῖλος μετὰ τροφῶν ἀφθόνων καὶ χρυσὸν ἀκίβδηλον καταφέρει ἀκινδύνως γεωργούμενον, ὡς πᾶσιν ἐξαρκεῖν ἀνθρώποις, δίκην Τριπτολέμου πεμπόμενον εἰς πᾶσαν γῆν· διόπερ αὐτὸν καὶ ὁ Βυζάντιος ποιητὴς Παρμένων ἐπικαλούμενος, Αἰγύπτιε Ζεῦ, φησὶ,

C. 9. Νεῖλε. πολλῶν δὲ ὁ Φιλάδελφος βασιλέων πλούτῳ διέφερε, καὶ περὶ πάντα ἐσπουδάκει τὰ κατασκευάσματα φιλοτίμως, ὥστε καὶ πλοίων πλήθει πάντας ὑπερέβαλλεν. τὰ γοῦν μέγιστα ἦν τῶν πλοίων παρ' αὐτῷ τριακοντήρεις δύο, εἰκοσήρης μία, τέσσαρες δὲ τρισκαιδεκήρεις, δωδεκήρεις δύο. ἑνδεκήρεις δεκατέσσαρες, ἐννήρεις τριάκοντα, ἑπτήρεις τριάκοντα ἑπτὰ, ἑξήρεις πέντε, πεντήρεις ἑπτακαίδεκα· τὰ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας διπλάσια τούτων. τὰ δ' εἰς τὰς νήσους πεμπόμενα καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, ὧν ἦρχε, καὶ τὴν Λυκίην πλείονα ἦν τῶν τετρακισχιλίων. περὶ δὲ βιβλίων πλήθους καὶ βιβλιοθηκῶν κατασκευῆς καὶ τῆς εἰς τὸ μουσεῖον συναγωγῆς τί δεῖ καὶ λέγειν, πᾶσι τούτων ὄντων κατὰ μνήμην; ἐπεὶ δὲ περὶ νεῶν κατασκευῆς εἰρήκαμεν, φέρ' εἴπωμεν, ἀκοῆς γάρ ἐστιν ἄξια, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως κατεσκευασμένα σκάφη, περὶ ὧν ὁ αὐτὸς Καλλίξενος ἱστορεῖ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας, λέγων

*) γρ. χρυσοῖς, εἴκοσι μὲν Πτολεμαῖος ὁ πρῶτος, ἡ δὲ Βερενίκη εἴκοσι τρισίν. **) γρ. προμήθειαν. ***) γρ. οὐ γὰρ ἡ τὰ Π.

λέγων· Τὴν τεσσαρακοντήρη ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ, τὸ μῆκος ἔχουσαν διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὀκτὼ
δὲ καὶ τριάκοντα ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον, ὕψος δὲ ἕως
ἀκροστολίου τεσσαράκοντα ὀκτὼ πηχῶν. ἀπὸ δὲ τῶν πρυμνητικῶν ἀφλάστων ἐπὶ τὸ τῇ θαλάσσῃ *) μέρος αὐτῆς τρεῖς
πρὸς τοῖς πεντήκοντα πήχεις. πηδάλια δ' εἶχε τέσσαρα,
τριακονταπήχη, κώπας δὲ θρανητικὰς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα
πηχῶν τὰς μεγίστας, αἳ διὰ τὸ μόλυβδον ἔχειν ἐν τοῖς ἐγ- p.204.
χειριδίοις καὶ γεγονέναι λίαν εἴσω βαρεῖαι κατὰ τὴν ζύγωσιν εὐήρεις ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς χρείας. δίπρωρος δ' ἐγεγόνει
καὶ δίπρυμνος, καὶ ἔμβολα εἶχεν ἑπτά· τούτων ἓν μὲν ἡγέμενον, τὰ δ' ὑποστέλλοντα· τινὰ δὲ κατὰ τὰς ἐπωτίδας.
ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα· ἑξακοσίων δ' ἦν ἕκαστον
πηχῶν. εὔρυθμος δ' ἦν καθ' ὑπερβολήν. θαυμαστὸς δ' ἦν
καὶ ὁ ἄλλος κόσμος τῆς νεώς. ζῶα μὲν γὰρ εἶχεν οὐκ
ἐλάττω δώδεκα πηχῶν κατὰ πρύμναν τε καὶ πρώραν, καὶ
πᾶς τόπος αὐτῆς κηρογραφίᾳ κατεπεποίκιλτο, τὸ δὲ ἐγκώπιον ἅπαν μέχρι τῆς τρόπεως κισσίνην φυλλάδα καὶ θύρσους εἶχε πέριξ. πολὺς δ' ἦν καὶ ὁ τῶν ὅπλων κόσμος·
ἀνεπλήρου δὲ τὰ προσδεόμενα **) τῆς νεὼς μέρη. γενομένης δὲ ἀναπείρας, ἐδέξατο ἐρέτας πλείους τῶν τετρακισχιλίων· εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας τετρακοσίους· εἰς δὲ τὸ κατάστρωμα ἐπιβάτας τρισχιλίους ἀποδέοντας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· καὶ χωρὶς ὑπὸ τὰ ζύγια πλῆθος ἀνθρώπων ἕτερον
ἐπισιτισμοὺς †) τε οὐκ ὀλίγον. καθειλκύσθη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ ἐσχαρίου τινός, ὅ φασι παγῆναι πεντήκοντα πλοίων πεντηρικῶν ξυλείᾳ, ὑπὸ δὲ ὄχλου μετὰ βοῆς καὶ σαλπίγγων κατήγετο. ὕστερον δὲ τῶν ἀπὸ Φοινίκης τις ἐπενόησε τὴν καθολκήν, τάφρον ὑποστησάμενος ἴσην τῇ νηῒ κατὰ
μῆκος, ἣν πλησίον τοῦ λιμένος ὤρυξε. ταύτῃ δὲ τοὺς θεμελίους κατῳκοδόμησε λίθῳ στερεῷ πρὸς πέντε πήχεις τὸ βάθος, καὶ διὰ τούτων φάλαγγας ἐπικαρσίους κατὰ πλάτος τῆς
τάφρου διώσας, συνεχεῖς, τετράπηχυν εἰς βάθος τόπον
ἀπολιπούσας, καὶ ποιήσας εἴσρουν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἐνέ-

*) γρ. ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ θ. **) γρ. προσδεόμενα ἀεί.

†) γρ. ἐπισιτισμοῦ vel ἐπισιτισμόν.

πλησεν αὐτῆς πάντα τὸν ὀρυχθέντα τόπον, εἰς ὃν ῥᾳδίως
ἀπὸ τῶν τυχόντων ἀνδρῶν εἰσήγαγε τὴν ναῦν, τὸ ἀνοι-
χθὲν *) καταρχὰς ἐμφράξας, μετεξήντλησε πάλιν τὴν θά-
λασσαν ὀργάνοις. τούτου δὲ γενομένου, ἐδρασθῆναι τὸ πλοῖον
ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν προειρημένων φαλάγγων. κατεσκεύασε δὲ
ὁ Φιλοπάτωρ καὶ ποτάμιον πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλου-
μένην, τὸ μῆκος ἔχουσαν ἡμισταδίου, τὸ δ' εὖρος, ᾗ πλα-
τύτατον, τριάκοντα πηχῶν· τὸ δὲ ὕψος σὺν τῷ τῆς σκη-
νῆς ἀναστήματι μικρὸν ἀπέδει **) τεσσαράκοντα πηχῶν. τὸ
δὲ σχῆμα αὐτῆς οὔτε ταῖς μακραῖς ναυσὶν, οὔτε ταῖς στρογ-
γύλαις ἐοικὸς, ἀλλὰ παρηλλαγμένον τε καὶ πρὸς τὴν χρεί-
αν τοῦ ποταμοῦ τὸ βάθος. κάτωθεν μὲν γὰρ ἁλιτενὴς καὶ
πλατεῖα, τῷ δ' ὄγκῳ μετέωρος, τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐ-
τῆς μέρη καὶ μάλιστα τὰ κατὰ πρώραν παρέτεινεν ἐφ' ἱκα-
νὸν, τῆς ἀνακλάσεως εὐγράμμου φαινομένης. δίπρωρος δὲ
ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος, καὶ πρὸς ὕψος ἀνέτεινε διὰ τὸ μετ-
έωρον ἄγαν ἵστασθαι πολλάκις ἐν τῷ ποταμῷ τὸ κῦμα.
κατεσκεύαστο δ' αὐτῆς κατὰ μὲν μέσον τὸ κῦτος τὰ συμπό-
σια καὶ οἱ κοιτῶνες καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν διαγωγὴν
χρηστήρια. πέριξ δὲ τῆς νεὼς περίπατοι κατὰ τὰς τρεῖς
πλευρὰς ἐγεγόνεισαν διπλοῖ, ὧν ἡ μὲν περίμετρος ἦν πέντε
πλέθρων οὐκ ἐλάττων, ἡ δὲ διάθεσις τοῦ μὲν καταγείου πε-
p.205. ριστύλῳ παραπλήσιος, τοῦ δ' ὑπερῴου κρυπτῇ, δρυφάκτοις
καὶ θυρίσι περιεχομένη πάντοθεν. πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ
πρύμναν ἐτέτακτο πρὸς ἐξεναντιούμενα ἀναπεπταμένη κύ-
κλῳ δὲ περίπατος †), ἧς ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ τῆς πρώρας
μέρει προπύλαιον κατεσκεύαστο δι' ἐλέφαντος καὶ τῆς πολυ-
τελεστάτης ὕλης γεγονός. τοῦτο δὲ διελθοῦσιν ὡσανεὶ προ-
σκήνιον ἐπεποίητο, τῇ διαθέσει κατάστεγον ἄνω πάλιν. ὁ-
μοίως κατὰ μὲν τὴν μέσην πλευρὰν πρὸς τὰ ἕτερα παρέ-
κειτο ὄπισθεν, καὶ τετράθυρος ἔφερεν εἰς αὐτὴν πυλών. ἐξ
ἀριστερῶν δὲ καὶ δεξιῶν θυρίδες ὑπέκειντο εὐαερίαν παρέχου-
σαι. συνήγετο δὲ τούτοις ὁ μέγιστος οἶκος. περίπτερος δ' ἦν

*) γρ. καὶ τὸ ἀνοιχθὲν, vel εἶτα τὸ ἀν. **) γρ. μικροῦ ἀπ. †) γρ. πρὸς τὰ ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπεπταμένη κύκλῳ δὲ περίπτερος.

εἴκοσι κλίνας ἐπιδεχόμενος. κατεσκευάσθη δ' αὐτῷ τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ κέδρου σχιστῆς καὶ κυπαρίσσου Μιλησίας. αἱ δὲ τῆς περιστάσεως θύραι τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι οὖσαι θυΐναις κατεκεκόλληντο σανίσιν, ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τοὺς κόσμους. ἡ δ' ἐνήλωσις ἡ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ῥόπτρα ἐξ ἐρυθροῦ γεγονότα χαλκοῦ τὴν χρύσωσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφασιν. τῶν δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα ἦν κυπαρίσσινα, αἱ δὲ κεφαλαὶ Κορινθιουργεῖς, ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ διακεκοσμημέναι. τὸ δὲ ἐπιστύλιον ἐκ χρυσοῦ τὸ ὅλον, ἐφ' οὗ διάζωσμα ἐφήρμοστο, περιφανῆ ζώδια ἔχον ἐλεφάντινα, μείζω πηχυαίων, τῇ μὲν τέχνῃ μέτρια, τῇ χορηγίᾳ δ' ἀξιοθαύμαστα. ἐπέκειτο δὲ καὶ στέγη καλὴ τῷ συμποσίῳ τετράγωνος κυπαρισσίνη. γλυπτοὶ δ' αὐτῆς ἦσαν οἱ κόσμοι, χρυσῆν ἔχοντες τὴν ἐπιφάνειαν. παρέκειτο δὲ τῷ συμποσίῳ τούτῳ καὶ κοιτὼν ἑπτάκλινος, ᾧ συνῆπτο στενὴ σύριγξ κατὰ πλάτος τοῦ κύτους χωρίζουσα τὴν γυναικωνῖτιν. ἐν δὲ ταύτῃ συμπόσιον ἐννεάκλινον ἦν, παραπλήσιον τῇ πολυτελείᾳ τῷ μεγάλῳ, καὶ κοιτὼν πεντάκλινος. καὶ τὰ μὲν ἄχρι τῆς πρώτης στέγης κατεσκευασμένα τοιαῦτ' ἦν. ἀναβάντων δὲ τὰς παρακειμένας πλησίον τῷ προειρημένῳ κοιτῶνι κλίμακας, οἶκος ἦν ἄλλος πεντάκλινος, ὀρόφωμα ῥομβωτὸν ἔχων· καὶ πλησίον αὐτῷ ναὸς Ἀφροδίτης θολοειδής, ἐν ᾧ μαρμάρινον ἄγαλμα τῆς θεοῦ. κατεναντίον δὲ τούτου ἄλλο συμπόσιον πολυτελὲς περίπτερον· οἱ γὰρ *) κίονες αὐτῷ ἐκ λίθων Ἰνδικῶν συνέκειντο. παρὰ δὲ καὶ τούτῳ τῷ συμποσίῳ κοιτῶνες ἀκόλουθον τὴν κατασκευὴν τοῖς προδεδηλωμένοις ἔχοντες. προάγοντι δὲ ἐπὶ τὴν πρώραν οἶκος ὑπέκειτο Βακχικὸς τρισκαιδεκάκλινος, περίπτερος, ἐπίχρυσον ἔχων τὸ γεῖσον ἕως τοῦ περιτρέχοντος ἐπιστυλίου. στέγη δὲ τῆς τοῦ θεοῦ διαθέσεως οἰκεία. ἐν δὲ τούτῳ κατὰ μὲν τὴν δεξιὰν πλευρὰν ἄντρον κατεσκεύαστο, οὗ χρῶμα μὲν ἦν ἔχον τὴν πετροποιίαν ἐκ λίθων ἀληθινῶν καὶ χρυσοῦ δεδημιουργημένον. ἵδρυτο δ' ἐν αὐτῷ τῆς τῶν βασιλέων συγγενείας ἀγάλματα εἰκονικὰ λίθου λυχνέως. ἐπιτερπὲς δ' ἱκανῶς καὶ ἄλλο συμπόσιον ἦν, ἐπὶ τῇ τοῦ μεγίστου οἴκου στέγῃ

*) γρ. οἱ γοῦν.

κείμενον, σκηνῆς ἔχον τάξιν, ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν, δια-
τοναίᾳ δὲ τοξοειδεῖ διὰ ποσοῦ τινος ἐνετέτακτο διαστήμα-
p.206, τος *). ἐφ' ὧν αὐλαῖαι κατὰ τὸν ἀνάπλουν ἁλουργεῖς ἐν-
πετάννυντο. μετὰ δὲ τὸν αἴθριον ἐξεδέχετο τὴν ἐπάνω τῆς
ὑποκειμένης προστάδος τάξιν κατέχον, ᾧ κλίμαξ τε ἑλικτὴ
φέρουσα πρὸς τὸν κρυπτὸν περίπατον παρέκειτο, καὶ συμ-
πόσιον ἐννεάκλινον τῇ διαθέσει τῆς κατασκευῆς Αἰγύπτιον·
οἱ γὰρ γεγονότες αὐτόθι κίονες ἀνήγοντο στρογγύλοι, διαλ-
λάττοντες τοῖς σπονδύλοις, τοῦ μὲν μέλανος, τοῦ δὲ λευ-
κοῦ, παράλληλα τιθεμένων. εἰσὶ δ' αὐτῶν καὶ αἱ κεφαλαὶ
τῷ σχήματι περιφερεῖς, ὧν ἡ μὲν ὅλη περιγραφὴ παρα-
πλησία ῥόδοις ἐπὶ μικρὸν ἀναπεπταμένοις ἐστίν. περὶ δὲ τὸν
προσαγορευόμενον κάλαθον οὐχ ἕλικες, καθάπερ ἐπὶ τῶν
Ἑλληνικῶν, καὶ φύλλα τραχέα περίκειται, λωτῶν δὲ πο-
ταμίων κάλυκες καὶ φοινίκων ἀρτιβλάστων καρπός· ἔστι δ'
ὅτε καὶ πλειόνων ἄλλων ἀνθέων γέγλυπται γένη. τὸ δ' ὑπὸ
τὴν ῥίζαν, ὃ δὴ τῷ συνάπτοντι πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐπίκει-
ται σπονδύλῳ, κιβωρίων ἄνθεσι καὶ φύλλοις ὡσανεὶ κατα-
πεπλεγμένοις ὁμοίαν εἶχε τὴν διάθεσιν. τοὺς μὲν οὖν κί-
ονας οὕτως Αἰγύπτιοι κατασκευάζουσι, καὶ τοὺς τοίχους δὲ
λευκαῖς καὶ μελαίναις διαποικίλλουσι πλινθίσιν, ἐνίοτε δὲ
καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς ἀλαβαστρίτιδος προσαγορευομένης πέτρας.
πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα κατὰ μέσον τῆς νεὼς τὸ κύτος ἐν
κοίλῃ καὶ κατὰ πᾶν αὐτῆς μέρος οἰκήματα ἦν. ὁ δὲ ἱστὸς
ἦν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα πηχῶν, βύσσινον ἔχων ἱστίον, ἁ-
λουργεῖ παρασείρῳ κεκοσμημένον. πᾶς δὲ ὁ τοῦ βασιλέως τοῦ
Φιλαδέλφου πλοῦτος φυλαχθεὶς κατελύθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου
Πτολεμαίου, τοῦ καὶ τὸν Γαβινιακὸν συστησαμένου πόλεμον,
οὐκ ἀνδρὸς γενομένου, ἀλλ' αὐλητοῦ καὶ μάγου. περὶ δὲ τῆς
ὑπὸ Ἱέρωνος τοῦ Συρακουσίου κατασκευασθείσης νεώς, ἧς
καὶ Ἀρχιμήδης ἦν ὁ γεωμέτρης ἐπόπτης, οὐκ ἄξιον εἶναι
κρίνω σιωπῆσαι, σύγγραμμα ἐκδόντος Μοσχίωνός τινος, ᾧ
C.10, οὐ παρέργως ἐνέτυχον ὑπογυίως. γράφει οὖν ὁ Μοσχίων οὕ-
τως· Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς

*) γρ. ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν οὐδὲν, διατόνιαια δὲ τοξοειδῆ διὰ ποσοῦ τινος ἐνετέτακτο (vel ἐνετέτατο) διαστ.

τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς τείχεσιν ἑλεπόλει· Τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατασκευασθείσῃ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ, καὶ Ἱερώνυμος ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς ἁρμαμάξης, ᾗ συνέβαινε κατακομισθῆναι τὸ Ἀλεξάνδρου σῶμα· Πολύκλειτος δ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ τῷ κατασκευασθέντι τῷ Πέρσῃ. ὁ δ' Ἱέρων ὁ Συρακουσίων βασιλεὺς, ὁ πάντα Ῥωμαίοις φίλος, ἐσπουδάκει μὲν καὶ περὶ ἱερῶν καὶ γυμνασίων κατασκευάς· ἦν δὲ καὶ περὶ ναυπηγίας φιλότιμος, πλοῖα σιτηγὰ κατασκευαζόμενος, ὧν ἑνὸς τῆς κατασκευῆς μνησθήσομαι. εἰς ὕλην μὲν ξύλων ἐκ τῆς Αἴτνης παρεσκεύασε ἑξήκοντα τριηρικῶν σκαφῶν πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένην. ὡς δὲ ταῦτα ἡτοιμάσατο, γόμφους τε καὶ ἐγκοίλια καὶ σαμίνας, καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρείαν ὕλην, τὴν μὲν ἐξ Ἰταλίας, τὴν δ' ἐκ Σικελίας, εἰς δὲ σχοινία λευκαίαν *) μὲν ἐξ Ἰβηρίας, κάνναβιν δὲ καὶ κίττον ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ, καὶ τἄλλα πάντα τὰ χρειώδη πολλαχόθεν. συνήγαγε δὲ καὶ ναυπηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας, καὶ καταστήσας ἐκ πάντων Ἀρχίαν τὸν Κορίνθιον ἀρχιτέκτονα, παρεκάλεσε προθύμως ἐπιλαβέσθαι τῆς κατασκευῆς, προσκαρτερῶν καὶ αὐτὸς τὰς ἡμέρας. τὸ μὲν οὖν ἥμισυ τῦ παντὸς τῆς νεὼς ἐν μησὶν p.207
ἓξ εἰργάσατο, καὶ ταῖς ἐκ μολίβδυ ποιηθείσαις κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπηγηθείη μέρος προσελαμβάνετο, ὡς ἂν τριακοσίων ὄντων τῶν τὴν ὕλην ἐργαζομένων τεχνιτῶν, χωρὶς τῶν ὑπηρετούντων. τῦτο μὲν ὖν τὸ μέρος εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν προσετέτακτο τὴν λοιπὴν κατασκευὴν, ἵν' ἐκεῖ λαμβάνῃ. ὡς δὲ περὶ τὸν καθελκυσμὸν αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν θάλασσαν πολλὴ ζήτησις ἦν, Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ κατήγαγε δι' ὀλίγων σωμάτων· κατασκευάσας γὰρ ἕλικα, τὸ τηλικοῦτον σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατήγαγε. πρῶτος δ' Ἀρχιμήδης εὗρε τὴν τῆς ἕλικος κατασκευήν. ὡς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς νεὼς ἐν ἄλλοις ἓξ μησὶ κατεσκευάσθη, καὶ τοῖς χαλκοῖς ἥλοις πᾶσα περιελήφθη, ὧν οἱ πολλοὶ δεκάμναιοι ἦσαν, οἱ δ' ἄλλοι τούτων ἡμιόλιοι· διὰ τρυπάνων δ' ἦσαν ὗτοι ἡρμοσμένοι, τὺς

*) γρ. λευκέαν.

σαμίνας συνέχοντες· μολυβδίναις δὲ κεραμίσιν ἀπεσεσήκεντο
πρὸς τὸ ξύλον ὑποτιθεμένων ὀθονίων μετὰ πίττης· ὡς ἐν
τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο, τὴν ἐντὸς διασκευὴ
ἐξεπονεῖτο. ἦν δ' ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκόσορος, τρι-
πάροδος δὲ, τὴν μὲν κατωτάτω ἔχων ἐπὶ τὸν γόμον, ἐφ'
ἣν διὰ κλιμάκων πυκνῶν ἡ κατάβασις ἐγίνετο· ἡ δ' ἑτέρα
τοῖς εἰς τὰς διαίτας βουλομένοις εἰσιέναι μεμηχάνητο· μεθ'
ἣν ἡ τελευταία τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις τεταγμένοις. ἦσαν δὲ
τῆς μέσης παρόδου παρ' ἑκατέρου τῶν τοίχων δίαιται τε-
τράκλινοι τοῖς ἀνδράσι, τριάκοντα τὸ πλῆθος. ἡ δὲ ναυ-
κληρικὴ δίαιτα κλινῶν μὲν ἦν πεντεκαίδεκα, θαλάμους δὲ
τρεῖς εἶχε τρικλίνους, ὧν ἦν τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ὀπτα-
νεῖον. ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις συγ-
κείμενον ἐκ παντοίων λίθων, ἐν οἷς ἦν κατεσκευασμένος
πᾶς ὁ περὶ τὴν Ἰλιάδα μῦθος θαυμασίως ταῖς τε κατα-
σκευαῖς καὶ ταῖς ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι δὲ πάντα ἦν ταῦ-
τα πεποιημένα †). κατὰ δὲ τὴν ἀνωτάτω πάροδον γυμνά-
σιον ἦν, καὶ περίπατοι σύμμετρον ἔχοντες τὴν κατασκευὴν
τῷ τοῦ πλοίου μεγέθει, ἐν οἷς κῆποι παντοῖοι θαυμασίως ἦ-
σαν περιβάλλοντες ταῖς φυτείαις διὰ κεραμίδων ἢ μολυ-
C. 11. βδινῶν *), ἔτι δὲ σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ καὶ ἀμπέλων, ὧν
αἱ ῥίζαι τὴν τροφὴν ἐν πίθοις εἶχον γῆς πεπληρωμένοις,
τὴν αὐτὴν ἄρδευσιν λαμβάνουσαι, καθάπερ καὶ οἱ κῆποι·
αὗται δὲ αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους. ἑξῆς δὲ τού-
των Ἀφροδίσιον κατεσκεύαστο τρίκλινον, δάπεδον ἔχον ἐκ
λίθων ἀχατῶν τε καὶ ἄλλων χαριεστάτων, ὅσοι κατὰ τὴν
νῆσον ἦσαν· τοὺς τοίχους δ' εἶχε καὶ τὴν ὀροφὴν κυπαρίττου,
τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος καὶ θυίου γραφαῖς καὶ ἀγάλμασιν,
ἔτι δὲ ποτηρίων κατασκευαῖς ὑπερβαλλόντως κατεσκεύαστο.
τούτου δ' ἐφεξῆς σχολαστήριον ὑπῆρχε πεντάκλινον, ἐκ πύ-
ξου τοὺς τοίχους καὶ τὰ θυρώματα κατεσκευασμένον, βιβλιο-
θήκην ἔχον ἐν αὐτῷ, κατὰ δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον, ἐκ τοῦ
κατὰ τὴν Ἀχραδινὴν ἀπομεμιμημένον ἡλιοτροπίου. ἦν δὲ

†) γρ. θαυμασίως ταῖς κατασκευαῖς· κἀν ταῖς ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι δὲ πάντα ἦν ταυτὰ π. *) γρ. κεραμίδων μολυβδίνων.

καὶ βαλανεῖον τρίκλινον, πυρίας χαλκᾶς ἔχον τρεῖς, καὶ
λουτῆρα πέντε μετρητὰς δεχόμενον, ποικίλον, τοῦ Ταυρομε-
νίτου λίθου. κατεσκεύαστο δὲ καὶ οἰκήματα πλείω τοῖς ἐπι-
βάταις καὶ τοῖς τὰς ἀντλίας φυλάττουσι. χωρὶς δὲ τούτων
ἱππῶνες ἦσαν ἑκατέρου τῶν τοίχων δέκα. κατὰ δὲ τούτους
ἡ τροφὴ τοῖς ἵπποις ἔκειτο, καὶ τῶν ἀναβατῶν καὶ τῶν
παίδων τὰ σκεύη. ἦν δὲ καὶ ὑδροθήκη κατὰ τὴν πρώραν p.208.
κλειστή, δισχιλίους μετρητὰς δεχομένη, ἐκ σανίδων καὶ πίτ-
της καὶ ὀθονίων κατεσκευασμένη. παρὰ δὲ ταύτην κατε-
σκεύαστο διὰ μολιβδώματος καὶ σανίδων κλειστῶν ἰχθυοτρο-
φεῖον· τοῦτο δ' ἦν πλῆρες θαλάττης, ἐν ᾧ πολλοὶ ἰχθύες
εὖ ἐτρέφοντο. ὑπῆρχον δὲ καὶ τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν
τρόποι προεωσμένοι, διάστημα σύμμετρον ἔχοντες· ἐφ' ὧν
κατεσκευασμέναι ἦσαν ξυλοθῆκαι, καὶ κρίβανοι, καὶ ὀπτα-
νεῖα, καὶ μύλοι, καὶ πλείους ἕτεραι διακονίαι. ἄτλαντές τε
περιέτρεχον τὴν ναῦν ἐκτὸς ἑξαπήχεις, οἳ τοὺς ὄγκους ὑπει-
λήφεισαν τοὺς ἀνωτάτω καὶ τὸ τρίγλυφον, πάντες ἐν διαστή-
ματι βεβῶτες. ἡ δὲ ναῦς πᾶσα οἰκείαις γραφαῖς ἐπεπό-
νητο. πύργοι τε ἦσαν ἐν αὐτῇ ὀκτὼ σύμμετροι τὸ μέγεθος
τοῖς τῆς νεὼς ὄγκοις· δύο μὲν κατὰ πρύμναν, οἱ δ' ἴσοι
κατὰ πρώραν, οἱ λοιποὶ δὲ κατὰ μέσην ναῦν. τούτων δὲ
ἑκάστῳ παρεδέδεντο κεραῖαι δύο, ἐφ' ὧν κατεσκεύαστο φατνώ-
ματα, δι' ὧν ἠφίεντο λίθοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν
πολεμίων. ἐπὶ δὲ τῶν πύργων ἕκαστον ἀνέβαινον τέτταρες
μὲν καθωπλισμένοι νεανίσκοι, δύο δὲ τοξόται. πᾶν δὲ τὸ
ἐντὸς τῶν πύργων λίθων καὶ βελῶν πλῆρες ἦν. τεῖχος
δὲ ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεὼς ἐπὶ κιλλιβάν-
των κατεσκεύαστο· ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφειστήκει *) τριτάλαν-
τον λίθον ἀπ' αὐτοῦ ἀφιεὶς καὶ δωδεκάπηχυ βέλος. τοῦτο
δὲ τὸ μηχάνημα κατεσκεύασεν Ἀρχιμήδης· ἑκάτερον δὲ
τῶν βελῶν ἔβαλλεν ἐπὶ στάδιον. μετὰ δὲ ταῦτα παρατρή-
ματα †) ἐκ τρόπων παχέων συγκείμενα διὰ ἁλύσεων χαλ-
κῶν κρεμάμενα. τριῶν τε ἱστῶν ὑπαρχόντων, ἐξ ἑκάστου κε-

*) γρ. διὰ νεὼς κατεσκεύαστο· ἐφ' ὧν ἐπὶ κιλλιβάντων λιθο-
βόλος ἐφ. †) γρ. παραρτήματα, aut παραῤῥύ-
ματα.

ραῖαι λιθοφόροι ἐξήρτηντο δύο· ἐξ ὧν ἁρπαγές τε καὶ πλίνθοι μολίβδου πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐφίεντο. ἦν δὲ καὶ χάραξ κύκλῳ τῆς νεὼς σιδήρου πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας ἀναβαίνειν, κόρακές τε σιδηροῖ κύκλῳ τῆς νεὼς, οἳ δι᾽ ὀργάνων ἀφιέμενοι τὰ τῶν ἐναντίων ἐκράτουν σκάφη, καὶ παρέβαλλον εἰς πληγήν. ἑκατέρῳ δὲ τῶν τοίχων ἑξήκοντα νεανίσκοι πανοπλίας ἔχοντες ἐφειστήκεσαν, καὶ τούτοις ἴσοι περί τε τοὺς ἱστοὺς καὶ τοὺς λιθοφόρους κεραίας. ἦσαν δὲ καὶ κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐν τοῖς καρχησίοις οὖσι χαλκοῖς· ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου τρεῖς ἄνδρες, εἶθ᾽ ἑξῆς καθ᾽ ἕνα λειπόμενοι· τούτοις δ᾽ ἐν πλεκτοῖς γυργάθοις διὰ τροχηλίων εἰς τὰ θωράκια λίθοι παρεβάλλοντο καὶ βέλη διὰ τῶν παίδων. ἄγκυραι δὲ ἦσαν ξύλιναι μὲν τέτταρες, σιδηραῖ δ᾽ ὀκτώ. τῶν δὲ ἱστῶν ὁ μὲν δεύτερος καὶ τρίτοις εὑρέθησαν· δυσχερῶς δὲ ὁ πρῶτος εὑρέθη ἐν τοῖς ὄρεσιν τῆς Βρεττανίας *) ὑπὸ συβώτου ἀνδρός. κατήγαγεν δ᾽ αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν Φιλέας ὁ Ταυρομενίτης μηχανικός. ἡ δὲ ἀντλία, καίπερ βάθος ὑπερβάλλον ἔχουσα, δι᾽ ἑνὸς ἀνδρὸς ἐξηντλεῖτο διὰ κοχλίου, Ἀρχιμήδους εὑρόντος. ὄνομα δ᾽ ἦν τῇ νηὶ Συρακουσία· ὅτε δ᾽ αὐτὴν ἐξέπεμπεν Ἱέρων, Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν μετωνόμασεν. ἐφόλκια δ᾽ ἦσαν αὐτῇ τὸ μὲν πρῶτον κέρκουρος, τρισχίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος· πᾶς δ᾽ ἦν οὗτος ἐπίκωπος· μεθ᾽ ὧν χίλια πεντακόσια βαστάζουσαι ἁλιάδες τε καὶ σκάφαι πλείους. ὄχλος δ᾽ ἦν οὐκ ἐλάττων μετὰ τοὺς προειρημένους,, ἄλλοι γε ἑξακόσιοι, παρὰ τὴν πρῷραν ἐπι-
p. 209. τηροῦντες τὰ παραγγελλόμενα. τῶν δὲ κατὰ ναῦν ἀδικημάτων δικαστήριον καθειστήκει ναύκληρος, κυβερνήτης καὶ πρωρεὺς, οἵπερ ἐδίκαζον κατὰ τοὺς Συρακουσίων νόμους. σίτου δὲ ἐνεβάλλοντο εἰς τὴν ναῦν μυριάδας ἕξ, ταρίχων δὲ Σικελικῶν κεράμια μύρια, κρεῶν τάλαντα δισμύρια, καὶ ἕτερα δὲ φορτία δισμύρια· χωρὶς δὲ τούτων ὁ ἐπισιτισμὸς ἦν τῶν ἐπιπλεόντων. ὁ δ᾽ Ἱέρων ἐπεὶ πάντας τοὺς λιμένας ἤκουε τοὺς μὲν, ὡς δυνατοί †) εἰσι τὴν ναῦν δέχεσθαι, τοὺς δὲ καὶ ἐπικινδύνους ὑπάρχειν, διέγνω δῶρον αὐτὴν ἀποστεῖλαι Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ γὰρ ἦν

*) γρ. τῆς Βρεττίας. †) γρ. ὡς οὐ δ.

σπάνις σίτε κατὰ τὴν Αἴγυπτον· καὶ ὕτως ἐποίησε. καὶ ἡ ναῦς κατήχθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα καὶ ἐνεωλκήθη. ὁ δ' Ἱέρων καὶ Ἀρχίμηλον τὸν τῶν ἐπιγραμμάτων ποιητὴν, γράψαντα εἰς τὴν ναῦν ἐπίγραμμα, χιλίοις πυρῶν μεδίμνοις, ὓς καὶ παρέπεμψεν ἰδίοις δαπανήμασιν εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐτίμησεν. ἔχει δ' ὕτως τὸ ἐπίγραμμα·

Τίς τόδε σέλμα πέλωρον ἐπὶ χθονὸς εἵσατο; ποῖος C.12
 Κοίρανος ἀκαμάτοις πείσμασιν ἠγάγετο;
Πῶς δὲ κατὰ δρυόχων ἐπάγη σανίς; ἢ τίνι γόμφοι
 Τμηθέντες πελέκει τῦτ' ἔκαμον τὸ κύτος,
Ἢ κορυφαῖς Αἴτνας παρισέμενον, ἤ τινι νάσων,
 Ἃς Αἰγαῖον ὕδωρ Κυκλάδας ἐνδέχεται,
Τοίχοις ἀμφοτέρωθεν ἰσοπλατές; ἦ ῥα Γίγαντες
 Τῦτο πρὸς ὠρανίας ἔξεσαν ἀτραπιτάς.
Ἄστρων γὰρ ψαύει καρχήσια, καὶ τριελίκτυς
 Θώρακας μεγάλων ἐντὸς ἔχει νεφέων.
Πείσμασιν ἀγκύρας ἀπερείδεται, οἷσιν Ἀβύδυ
 Ξέρξης καὶ Σηστοῦ δισσὸν ἔδησε πόρον.
Μανύει στιβαρᾶς κατ' ἐπωμίδος ἀρτιχάρακτον
 Γράμμα, τίς ἐκ χέρσυ τάνδ' ἐκύλισσε τρόπιν·
Φασὶ γὰρ, ὡς Ἱέρων Ἱεροκλέος Ἑλλάδι πάσῃ
 Καὶ νάσοις καρπῶν πίονα δωροφόρον *),
Σικελίας σκαπτῦχος, ὁ Δωρικός. ἀλλὰ, Πόσειδον,
 Σῶζε κατὰ γλαυκῶν σέλμα τόδε ῥοθίων.

Παρέλιπον δ' ἑκὼν ἐγὼ τὴν Ἀντιγόνυ ἱερὰν τριήρη, ἣ ἐνίκησε τὺς Πτολεμαίυ στρατηγὺς περὶ Λεύκωλλαν **) τῆς Κώας. ἐπειδὴ καὶ †) τῷ Ἀπόλλωνι αὐτὴν ἀνέθηκεν, ἥτις ὐδὲ τὸ τρίτον, τάχα δὲ ὐδὲ τὸ τέταρτον εἶχε τῆς Συρακυσίας ἢ Ἀλεξανδρίδος ταύτης νεώς. τοσαῦτ' οὖν καὶ περὶ τῦ τῶν νεῶν καταλόγυ, οὐκ ἀπὸ Βοιωτῶν ἀρξάμενοι, κατελέξαμεν, ἀλλ' ἀπὸ πανηγυρικῶν πομπῶν. καὶ ἐπεὶ τὸν καλὸν Οὐλπιανὸν οἶδα πάλιν προσβαλοῦντα ††) ἡμῖν, τίς αὕτη ἡ παρὰ τῷ Καλλιξένῳ ἐγγυθήκη, φαμὲν αὐτῷ, ὅτι καὶ λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα, περὶ ἐγγυθήκης ἐπιγραφόμενος, ὗ ἡ ἀρχή· Εἰ μὲν δίκαιον ἐλε-

*) γρ. δωροφορῶν. **) γρ. Λεύκωλαν. †) γρ. ἔπειτα δὲ καί. ††) γρ. προβαλοῦντα.

γεν ἢ μέτριον, ἄνδρες δικασαὶ, Λυσιμένης. ἐν ᾧ προελ-
θὼν φησιν· Οὐκ ἂν ἐσπέδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης
p.210. δικαιολογεῖσθαι, ἢ οὐκ ἔςιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. ὅτι
δὲ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, ἑξῆς φησι· Πέρυσιν δὲ ἐπι-
σκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος, ἐξέδωκα εἴς τι χαλκεῖον. ἔςι
γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλεια.
ἄλλο ὅτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ
σκεύη ταυτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται. ἐν τούτοις ὁ Λυσίας εἰ-
πὼν, ὅτι καὶ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, σαφῶς παρίςησιν,
ὡς καὶ ὁ Καλλίξενος εἴρηκε λεβήτων αὐτὰς ὑποθήματα εἶ-
ναι. οὕτως γὰρ καὶ Πολέμων ὁ περιηγητὴς εἶπεν ἐν τρίτῳ
τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον, ἐξηγούμενος διάθεσιν ἐν
Φλιοῦντι κατὰ τὴν πολεμάρχειον ςοὰν γεγραμμένην ὑπὸ Σίλ-
λακος τοῦ Ῥηγίνου, οὗ μνημονεύουσιν Ἐπίχαρμος καὶ Σιμωνί-
δης, λέγων οὕτως· Ἐγγυθήκη, καὶ ἐπ' αὐτῆς κύπελλον.
Ἡγήσανδρος δὲ ὁ Δελφὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὑπομνήμα-
τι ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων, Γλαύκου, φησὶ, τοῦ Χίου
τὸ ἐν Δελφοῖς ὑπόςημα, οἷον ἐγγυθήκην τινὰ σιδηροῦν, ἀ-
νάθημα Ἀλυάττου, οὗ ὁ Ἡρόδοτος μνημονεύει, ὑποκριτηρί-
διον *) αὐτὸ καλῶν. καὶ Ἡγήσανδρος ταῦτα λέγει. εἴδο-
μεν δ' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ἀνακείμενον ἐν Δελφοῖς ὡς ἀληθῶς
θέας ἄξιον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐντετορευμένα ζωδάρια, καὶ
ἄλλα τινὰ ζωΰφια, καὶ φυτάρια ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῷ δυ-
νάμενα, καὶ κρατῆρας καὶ ἄλλα σκεύη. ἡ δ' ὑπ' Ἀλεξαν-
δρέων καλουμένη ἀγγοθήκη τρίγωνός ἐςι, κατὰ μέσον κοίλη,
δέχεσθαι δυναμένη ἐντιθέμενον κεράμιον. ἔχουσι δὲ ταύ-
την οἱ μὲν πένητες ξυλίνην, οἱ δὲ πλούσιοι χαλκῆν ἢ ἀρ-
γυρᾶν. εἰπόντες οὖν περὶ ἐγγυθήκης, ἑξῆς πάλιν μνησθη-
σόμεθα φιλοδείπνων βασιλέων. ὁ γὰρ τῷ προειρημένῳ Ἀν-
τιόχῳ ὁμώνυμος βασιλεὺς, Δημητρίου δ' υἱὸς, ὡς ἱςορεῖ Πο-
σειδώνιος, ὑποδοχὰς ποιούμενος καθ' ἡμέραν ὀχλικὰς, χω-
ρὶς τῶν ἀναλισκομένων σωρεύματα ἑκάςῳ ἀποφέρειν ἐδίδου
τῶν ἑςιατόρων ὁλομερῆ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν καὶ
θαλαττίων ζώων, ἀδιαίρετα, ἐσκευασμένα, ἅμαξαν πλη-
ρῶσαι δυνάμενα, καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ ςεφάνων

*) γρ. ὑποκρητηρίδιον.

ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ σὺν ἀνδρομήκεσι λημνίσκων πιλήμασι χρυσοῖς *) πλῆθη. καὶ ἄλλος δ' Ἀντίοχος βασιλεὺς ἐπιτελῶν τοὺς ἐν Δάφνῃ ἀγῶνας, ἐποιήσατο καὶ αὐτὸς ὑποδοχὰς λαμπράς, ὡς αὐτός φησι Ποσειδώνιος. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀναδόσεις ἐποιήσατο κατ' ἄνδρα ὁλομελῶν βρωμάτων, μετὰ δὲ καὶ ζώντων χηνῶν, λαγωῶν, καὶ δορκάδων. ἀνεδίδοντο δὲ καὶ χρυσοῖ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι, καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος, καὶ θεραπόντων καὶ ἵππων καὶ καμήλων. καὶ ἔδει ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον πιεῖν ἕκαστον, καὶ λαβεῖν τὴν κάμηλον καὶ τὸν παρεστῶτα παῖδα. καὶ οἱ κατὰ τὴν Συρίαν δὲ πάντες, φησί, διὰ τὴν τῆς χώρας εὐβοσίαν ἀπὸ τῆς περὶ τἀναγκαῖα κακοπαθείας συνόδους ἔνεμον πλείους, ἵνα εὐωχοῖντο συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις ὡς βαλανείοις χρώμενοι, ἀλειφόμενοι δὲ ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις, τοῖς δὲ γραμματείοις, (οὕτως γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συνδείπνων) ὡς οἰκητηρίοις ἐνδιαιτώμενοι, καὶ τὸ πλεῖον μέρος τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ βρώμασιν· ὥστε προσαποφέρειν πολλά, καὶ καταυλέμενοι πρὸς χελιδόνος πολυκρότου ψόφους **), ὥστε τὰς πόλεις ὅλας τοῖς τοιούτοις κελάδοις συνηχεῖσθαι. ἐπαινῶ δέ γε, ὦ p.211. ἄνδρες φίλοι, τὸ γενόμενον παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ τῆς Συρίας συμπόσιον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτος ὢν †) Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ὑποβληθείς· διὸ ††) εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι εἰς Δημήτριον, περὶ οὗ ἱστόρησεν ὁ ἑταῖρος ἡμῶν Ἀθήναιος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων. τὸ οὖν συμπόσιον τοῦτο τοιόνδε τι ἐγένετο. Διογένης ὁ Ἐπικούρειος ἕξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο λόγοις, τὸ μὲν γένος ἦν ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυλῶνι. ἀναδοχῆς δ' ἐτύγχανε παρὰ τοῦ βασιλέως καίτοι τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς λόγοις χαίροντι. ἐπολυωρει οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καίπερ ὄντα τῷ βίῳ φαῦλον, ἔτι δὲ βλάσφημον καὶ βάσκανον, ἕνεκά τε τοῦ γελοίου μηδὲ τῶν βασιλέων ἀπεχόμενον. καὶ αἰτησαμένῳ αὐτῷ φιλοσοφίας ἀλλοτρίαν αἴτησιν, ὅπως

*) γρ. χρυσῶν. **) γρ. καὶ αὐτοὺς ἀποφέρεσθαι καταυλημένους πρὸς χελωνίδος ψόφους. †) γρ. ἦν. ††) γρ. δι' ὅ.

πορφυροῦν τε χιτωνίσκον φορῇ καὶ χρυσοῦν στέφανον, ἔχοντα πρόσωπον Ἀρετῆς κατὰ μέσον, ἧς ἱερεὺς ἠξίου προσαγορεύεσθαι, συνεχώρησε, καὶ τὸν στέφανον προσχαρισάμενος· ὅπερ ὁ Διογένης ἐρασθείς τινος Λυσιῳδοῦ γυναικὸς, ἐχαρίσατο αὐτῇ. ἀκούσας δ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ συναγαγὼν φιλοσόφων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν συμπόσιον, ἐκάλεσε καὶ τὸν Διογένη· καὶ παραγενόμενον ἠξίουν κατακλίνεσθαι ἔχοντα τὸν στέφανον καὶ τὴν ἐσθῆτα. ἄκαιρον δ' εἶναι εἰπόντος, νεύσας εἰσαγαγεῖν ἐκέλευσε τὰ ἀκούσματα, ἐν οἷς καὶ ἡ Λυσιῳδὸς εἰσῆλθεν ἐστεφανωμένη τὸν τῆς Ἀρετῆς στέφανον, ἐνδῦσα καὶ τὴν πορφυρᾶν ἐσθῆτα. γέλωτος οὖν πολλοῦ καταῤῥαγέντος, ἔμενεν ὁ φιλόσοφος, καὶ τὴν Λυσιῳδὸν ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. τοῦτον τὸν Διογένη ὁ μεταλαβὼν τὴν βασιλείαν Ἀντίοχος, οὐκ ἐνέγκας αὐτοῦ τὴν κακολογίαν, ἀποσφαγῆναι ἐκέλευσεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος προσηνὴς ἦν ἐν πᾶσι, καὶ φιλολόγος ἐν ταῖς ὁμιλίαις, καὶ οὐχ ὅμοιος Ἀθηνίωνι τῷ περιπατητικῷ φιλοσόφῳ, τῷ καὶ διατριβῆς προστάντι φιλοσόφου, Ἀθήνησί τε καὶ ἐν Μεσσήνῃ, ἔτι δὲ καὶ ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θετταλίας, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἀθηναίων πόλεως τυραννήσαντι, περὶ οὗ καθ' ἕκαστον ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεύς· ἅπερ, εἰ καὶ μακρότερά ἐστιν, ἐκθήσομαι, ἵν' ἐπιμελῶς πάντας ἐξετάζωμεν τοὺς φάσκοντας εἶναι φιλοσόφους, καὶ μὴ τοῖς τριβωνίοις καὶ τοῖς ἀκάρτοις πώγωσι πιστεύωμεν. κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα,

Εἰ μὲν φράσω τἀληθὲς, οὐχί σ' εὐφρανῶ.
Εἰ δ' εὐφρανῶ τί σ', οὐχὶ τἀληθὲς φράσω.

ἀλλὰ, φίλη, φασὶν, ἡ ἀλήθεια, ἐκθήσομαι τὰ περὶ τὸν ἄνδρα, ὡς ἐγένετο. ἐν τῇ Ἐρυμνέως τοῦ περιπατητικοῦ σχολῇ διέτριβέ τις Ἀθηνίων προσκαρτερῶν τοῖς λόγοις, ὅστις Αἰγυπτίαν ὠνησάμενος θεράπαιναν ἐπεπλέκετο αὐτῇ. ταύτης οὖν εἴτ' ἐξ αὐτοῦ τεκούσης, εἴτ' ἐξ ἄλλου τινὸς, ὁμώνυμος Ἀθηνίωνι τῷ δεσπότῃ παρετρέφετο· γράμματα δὲ μαθὼν, καὶ πρεσβύτην γενόμενον τὸν δεσπότην μετὰ τῆς μητρὸς ἐχειραγώγει. καὶ ἀποθανόντα κληρονομήσας παρέγγραφος Ἀθηναίων πολίτης ἐγένετο· γήμας τε παιδισκάριον εὔμορφον, μετὰ τούτου πρὸς τὸ σοφιστεύειν ὥρμησε, μειράκια

σχολασικὰ θηρεύων. καὶ σοφισεύσας ἐν Μεσσήνῃ καὶ ἐν Λα- p.212.
ρίσσῃ τῇ Θετταλικῇ καὶ πολλὰ ἐργασάμενος χρήματα, ἐπ-
ανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀ-
θηναίων πρεσβευτὴς, ὅτε εἰς Μιθριδάτην τὰ πράγματα
μετέῤῥει, ὑποδραμὼν τὸν βασιλέα, τῶν φίλων εἷς ἐγένετο,
μεγίσης τυχὼν προσαγωγῆς. διόπερ μετεώριζε τοὺς Ἀθη-
ναίους δι᾽ ἐπισολῶν, ὡς τὰ μέγισα παρὰ τῷ Καππαδόκῃ
δυνάμενος, ὥσε μὴ μόνον τῶν ἐπιφερομένων ὀφλημάτων
ἀπολυθέντας ἐν ὁμονοίᾳ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν
ἀνακτησαμένους, καὶ δωρεῶν μεγάλων τυχεῖν ἰδίᾳ καὶ δη-
μοσίᾳ. ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι διεκόμπουν τὴν Ῥωμαίων ἡγεμο-
νίαν καταλελύσθαι πεπισευκότες. ἤδη οὖν τῆς Ἀσίας μετα-
βεβλημένης, ὁ Ἀθηνίων ἐπανῆκεν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ
ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχληθεὶς, εἰς τὴν Καρυσίαν κατηνέχθη.
τοῦτο μαθόντες οἱ Κεκροπίδαι, ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν ἀνακομι-
δὴν αὐτοῦ ναῦς μακρὰς, καὶ φορεῖον ἀργυρόπουν. ἀλλ᾽ εἰσ-
εισιν ἤδη, καὶ σχεδὸν τὸ πλεῖσον μέρος τῆς πόλεως ἐπὶ
τὴν ἐκδοχὴν αὐτοῦ ἐξεκέχυτο. συνέτρεχον δὲ πολλοὶ καὶ
ἄλλοι θεαταὶ, τὸ παράδοξον τῆς τύχης θαυμάζοντες, εἰ ὁ
παρέγγραφος Ἀθηνίων εἰς Ἀθήνας ἐπ᾽ ἀργυρόποδος κατα-
κομίζεται φορείου, καὶ πορφυρῶν σρωμάτων, ὁ μηδέποτε
ἐπὶ τοῦ τρίβωνος ἑωρακὼς πορφύραν πρότερον, οὐδενὸς οὐδὲ
Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ καταχλιδῶντος τῆς Ἀττι-
κῆς. συνέτρεχον οὖν πρὸς τὴν θέαν ταύτην ἄνδρες, γυναῖ-
κες, παῖδες, τὰ κάλλισα προσδοκῶντες παρὰ Μιθριδάτου,
ὁπότε Ἀθηνίων ὁ πένης καὶ τὰς ἐρανικὰς ποιησάμενος ἀ-
κροάσεις, διὰ τὸν βασιλέα σιληπορδῶν διὰ τῆς χώρας καὶ
πόλεως πομπεύει. συνήντησαν δ᾽ αὐτῷ καὶ οἱ περὶ τὸν Διό-
νυσον τεχνῖται, τὸν ἄγγελον τοῦ νέου Διονύσου καλοῦντες ἐπὶ
τὴν κοινὴν ἑσίαν καὶ τὰς περὶ ταύτην εὐχάς τε καὶ σπον-
δάς. ὁ δὲ πρότερον ἐκ μισθωτῆς οἰκίας ἐξιὼν εἰς τὴν Διευσ-
οικίαν, τοῦ τότε πλουτοῦντος ἀνθρώπου ταῖς ἐκ Δήλου προσό-
δοις, εἰσενέχθη κεκοσμημένην σρωμναῖς τε καὶ γραφαῖς
καὶ ἀνδρᾶσι καὶ ἀργυρωμάτων ἐκθέσει· ἀφ᾽ ἧς ἐξῄει χλα-
μύδα λαμπρὰν ἐπισύρων καὶ περικείμενος δακτύλιον χρυσίου
ἐγγεγλυμμένην ἔχοντα τὴν Μιθριδάτου εἰκόνα. προεπόμπευον
δ᾽ αὐτοῦ καὶ ἐφείποντο θεράποντες πολλοί. ἐν δὲ τῷ τε-

μένει τῶν τεχνιτῶν θυσίαι τε ἐπετελοῦντο ἐπὶ τῇ Ἀθηνίω-
νος παρουσίᾳ, καὶ μετὰ κήρυκος προκαναφωνήσεως σπονδαί.
καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὶ μὲν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντες, ἀνέ-
μενον αὐτοῦ τὴν πρόσοδον *). πλήρης δ' ἦν καὶ ὁ Κε-
ραμεικὸς ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ αὐτόκλητος εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν τῶν ὄχλων συνδρομή. ὁ δὲ μόλις προῆλθε δορυφορού-
μενος ὑπὸ τῶν εὐδοκιμεῖν παρὰ τῷ δήμῳ θελόντων, ἑκά-
στου σπεύδοντος κἂν προσάψασθαι τῆς ἐσθῆτος. ἀναβὰς οὖν
ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ πρὸ τῆς Ἀττάλου στοᾶς ᾠκοδομημένον τοῖς
Ῥωμαίων στρατηγοῖς, στὰς ἐπὶ τούτου καὶ περιβλέψας κυκλη-
δὸν τὸ πλῆθος, ἔπειτα ἀναβλέψας, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔ-
φη, τὰ πράγματά με βιάζεται καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμ-
φέρον ἀπαγγέλλειν, ἃ οἶδα· τὸ δὲ μέγεθος τῶν μελλόν-
των λέγεσθαι διὰ τὸ παράδοξον τῆς περιστάσεως ἐμποδίζει
με. ἀθρόως δ' ἐπιβοησάντων αὐτῷ τῶν περιεστώτων θαῤῥεῖν
p.213. καὶ λέγειν, Λέγω τοίνυν, ἔφη, τὰ μηδέποτε ἐλπισθέντα,
μηδὲ ἐν ὀνείρῳ φαντασθέντα. βασιλεὺς Μιθριδάτης κρατεῖ
μὲν Βιθυνίας καὶ τῆς ἄνω Καππαδοκίας· κρατεῖ δὲ τῆς
συνεχοῦς Ἀσίας ἁπάσης ἄχρι Παμφυλίας καὶ Κιλικίας.
καὶ βασιλεῖς μὲν αὐτῷ Ἀρμενίων καὶ Περσῶν δορυφοροῦσι,
δυνάσται δὲ τῶν περὶ τὴν Μαιῶτιν καὶ τὸν ὅλον Πόντον κατ-
C.14. ῳκισμένων ἐθνῶν ἐν περιμέτρῳ τρισμυρίων σταδίων. Ῥω-
μαίων δὲ στρατηγὸς μὲν Παμφυλίας Κόϊντος ὁ Ὄππιος πα-
ραδοθεὶς ἀκολουθεῖ δέσμιος, Μάνλιος †) δὲ Ἀκύλλιος ὁ ὑ-
πατευκὼς, ὁ τὸν ἀπὸ Σικελίας καταγαγὼν θρίαμβον, συν-
δέτην ἔχων ἁλύσει μακρᾷ Βαστάρνην πεντάπηχυν, πεζὸς
ὑπὸ ἱππέως ἕλκεται. τῶν δ' ἄλλων Ῥωμαίων οἱ μὲν θεῶν
ἀγάλμασι προσπεπτώκασιν, οἱ δὲ λοιποὶ μεταμφιεσάμενοι
τετράγωνα ἱμάτια, τὰς ἐξ ἀρχῆς πατρίδας πάλιν ὀνομά-
ζουσι. πᾶσα δὲ πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶ-
σα καταναλεῖται τὸν θεὸν βασιλέα. χρησμοὶ δὲ πάντο-
θεν τὸ κράτος τῆς οἰκουμένης θεσπιῳδοῦσι. διὸ καὶ πρὸς τὴν
Θρᾴκην καὶ τὴν Μακεδονίαν μεγάλα πέμπεται στρατόπεδα,
καὶ τὰ τῆς Εὐρώπης ἅπαντα μέρη ἀθρόα εἰς αὐτὸν με-
ταβέβληται. πάρεισι γὰρ πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, οὐ μόνον

*) γρ. πρόοδον. †) γρ. Μάνιος.

ἐκ τῶν Ἰταλικῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ Καρχηδονίων, συμμαχεῖν ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν τῆς Ῥώμης ἀναίρεσιν. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐάσας τοὺς πολλοὺς συλλαλῆσαι περὶ τῶν παραδόξως προηγγελμένων, τρίψας τὸ μέτωπον, Τί οὖν, εἶπε, συμβουλεύω; μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν, ἕως αὐτὴ δοκιμάσῃ περὶ τοῦ, πῶς ὑμᾶς πολιτεύεσθαι δεῖ. καὶ μὴ περιίδωμεν τὰ ἱερὰ κεκλεισμένα, αὐχμῶντα δὲ τὰ γυμνάσια, τὸ θέατρον ἀνεκκλησίαστον, ἄφωνα δὲ τὰ δικαστήρια, καὶ τὴν θεῶν χρησμοῖς καθωσιωμένην Πνύκα ἀφῃρημένην τοῦ δήμου. μὴ περιίδωμεν δὲ, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἱερὰν τοῦ Ἰάκχου φωνὴν κατασεσιγασμένην, καὶ τὸ σεμνὸν Ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν κεκλεισμένον, καὶ τῶν φιλοσόφων τὰς διατριβὰς ἀφώνους. πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων τοιούτων λεχθέντων ὑπὸ τοῦ οἰκότριβος, συλλαλήσαντες αὑτοῖς οἱ ὄχλοι καὶ συνδραμόντες εἰς τὸ θέατρον, εἵλοντο τὸν Ἀθηνίωνα στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων. καὶ παρελθὼν ὁ περιπατητικὸς εἰς τὴν ὀρχήστραν, ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ, εὐχαρίστησέ τε τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἔφη, διότι νῦν ὑμεῖς ἑαυτῶν στρατηγεῖτε, προέστηκα λέγων *), καὶ ἂν συνεπισχύσητε, τοσοῦτον δυνήσομαι, ὅσον κοινῇ πάντες ὑμεῖς. ταῦτ' εἰπὼν συγκατέστησεν ἑαυτῷ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας, ὧν ἠβούλετο, ὑποβάλλων τὰ ὀνόματα. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τύραννον αὑτὸν ἀναδείξας ὁ φιλόσοφος, τὸ τῶν Πυθαγορικῶν ἀναδείξας δόγμα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τί ἠβούλετο αὐτοῖς ἡ φιλοσοφία, ἣν ὁ καλὸς Πυθαγόρας εἰσηγήσατο, καθάπερ ἱστόρησε Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν, ἀλλ' Ἕρμιππος †) ὁ Καλλιμάχειος, εὐθέως καὶ οὗτος τοὺς μὲν εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν παρὰ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεο- p.214.
φράστου δόγματα, ὡς ἀληθῆ εἶναι τὴν παροιμίαν τὴν λέγουσαν, Μὴ παιδὶ μάχαιραν, ἐκποδὼν εὐθὺς ἐποιήσατο. φύλακας δ' ἐπὶ τὰς πύλας κατέστησεν, ὡς νύκτωρ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εὐλαβουμένους τὸ μέλλον διὰ τῶν τειχῶν αὐτοὺς καθιμήσαντας φεύγειν. καὶ ὁ Ἀθηνίων ἱππέας ἐπαποστεί-

*) γρ. προέστηκα δ' ἐγώ.

†) γρ. καὶ Ἕρμιππος, vel ἄλλοι τε καὶ Ἕρμιππος.

λας, οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ καὶ δεδεμένους κατήγαγεν. δορυφόρους ἔχων πολλοὺς τῶν Φρακτικῶν καλουμένων, συνάγων δὲ καὶ ἐκκλησίας, πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο. καὶ πολλοῖς αἰτίας ἐπιφέρων ὡς διαπεμπομένοις πρὸς τοὺς φυγάδας καὶ νεωτερίζουσιν, ἐφόνευσεν αὐτούς. καὶ τὰς πύλας τριάκοντα καταστήσας ἐφ' ἑκάστης *), οὔτ' εἰσιέναι τὸν βουλόμενον, οὔτ' ἐξιέναι εἴα. ἀνελάμβανε δὲ καὶ τὰς οὐσίας πολλῶν, καὶ τοσαῦτα χρήματα συνήθροισεν, ὡς καὶ φρέατα πληρῶσαι πλείονα. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ἐπὶ τὴν χώραν ὥσπερ ὁδοιδόκους τῶν ἀποχωρούντων, οἵτινες αὐτοὺς ἀνῆγον ὡς αὐτὸν, καὶ ἀκρίτους ἀπώλλυε προσβασανίσας καὶ στρεβλώσας. πολλοῖς δὲ καὶ προδοσίας δίκας ἐπῆγεν, ὡς τοῖς φυγάσι περὶ καθόδου συνεργοῦσιν· ὧν οἱ μὲν διὰ τὸν φόβον πρὸ τῆς κρίσεως ἔφευγον, οἱ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις κατεδικάζοντο, αὐτοῦ καὶ ψήφους φέροντος. ἐνειργάσατο δ' ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἔνδειαν, κριθίδια καὶ πυροὺς ὀλίγους διαμετρῶν. ἐξέπεμπε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς χώρας ὁπλίτας τοὺς θηρεύσοντας, εἴ τις τῶν ἀνακεχωρηκότων ἐντός ἐστι τῶν ὅρων, ἢ τῶν Ἀθηναίων τις εἰς ὑπερόριον ἀποδημεῖ, καὶ τὸν ληφθέντα ἀπετυμπάνιζεν· ὧν ἐνίους καὶ προκατηνάλισκε ταῖς βασάνοις. ἐκήρυσσέν τε. δύνοντος ἡλίου πάντας οἰκουρεῖν, καὶ μετὰ λυχνοφόρου μηδένα φοιτᾶν. καὶ οὐ μόνον τὰ τῶν πολιτῶν διήρπαζεν. ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ τῶν ξένων, ἐκτείνας τὰς χεῖρας καὶ ἐπὶ τὰ εἰς Δῆλον τοῦ θεοῦ χρήματα. ἐκπέμψας γοῦν εἰς τὴν νῆσον Ἀπελλικῶντα τὸν Τήϊον, πολίτην δὲ Ἀθηναίων γενόμενον, ποικιλώτατόν τινα καὶ ἀψίκορον ζήσαντα βίον. ὅτε μὲν γὰρ ἐφιλοσόφει, καὶ τὰ περιπατητικὰ, καὶ τὴν Ἀριστοτέλους βιβλιοθήκην καὶ ἄλλας συνηγόραζε συχνάς· ἦν γὰρ πολυχρήματος. τά τ' ἐκ τοῦ Μητρῴου τῶν παλαιῶν αὐτόγραφα ψηφίσματα ὑφαιρούμενος ἐκτᾶτο. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων, εἴ τι παλαιὸν εἴη καὶ ἀπόθετον· ἐφ' οἷς φωραθεὶς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐκινδύνευσεν ἂν, εἰ μὴ ἔφυγεν. καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν κατῆλθε θεραπεύσας πολλοὺς, καὶ συναπεγράφετο τῷ

*) γρ. καὶ τὰς πύλας, τριάκοντα καταστήσας ἐφ' ἑκ.

Ἀθηνίωνι ὡς ἂν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὴ αἱρέσεως ὄντι. Ἀθηνίων δ' ἐπιλαβόμενος *) τῶν δογμάτων τῶν τοῦ περιπάτου χοίνικα κριθῶν εἰς τέσσαρας ἡμέρας διεμέτρει τοῖς ἀνοήτοις Ἀθηναίοις, ἀλεκτορίδων τροφὴν. καὶ οὐκ ἀνθρώπων αὐτοῖς διδούς. Ἀπελλικῶν δὲ μετὰ δυνάμεως ἐξορμήσας εἰς Δῆλον, καὶ πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατιωτικῶς ἀναστρεφόμενος, καὶ προφυλακὴν ἀμελεστέραν πρὸς τὴν Δῆλον μερίσας, μάλιστα δὲ τὰ ἐξόπισθεν τῆς νήσου ἐάσας ἀφύλακτα, καὶ οὐδὲ χάρακα βαλλόμενος, ἐκοιμᾶτο. τοῦτο δὲ ἐπιγνοὺς ὁ Ὀρόβιος, στρατηγὸς Ῥωμαίων, καὶ φυλάσσων p.215.
τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα, καὶ ἐκβιβάσας τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας, κοιμωμένοις καὶ μεθύουσιν ἐπιπεσὼν, κατέκοψε τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν συστρατευομένους ὡς βοσκήματα, ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν· ἐζώγρησε δὲ καὶ περὶ τετρακοσίους. καὶ ὁ καλὸς στρατηγὸς Ἀπελλικῶν ἔλαθε φυγὼν ἐκ Δήλου. πολλοὺς δὲ καὶ συμφυγόντας κατιδὼν ὁ Ὀρόβιος εἰς ἐπαύλεις, συγκατέφλεξεν αὐταῖς οἰκίαις, καὶ πάντα αὐτῶν τὰ πολιορκητικὰ ὄργανα σὺν τῇ ἑλεπόλει, ἣν εἰς Δῆλον ἐλθὼν κατεσκευάκει. στήσας οὖν τρόπαιον ἐπὶ τῶν τόπων ὁ Ὀρόβιος καὶ βωμὸν, ἐπέγραψε·

Τούσδε θανόντας ἔχει ξείνους τάφος, οἳ περὶ Δῆλον
    Μαρνάμενοι ψυχὰς ὤλεσαν ἐν πελάγει,
Τὴν ἱερὰν ὅτε νῆσον Ἀθηναῖοι κεράϊζον,
    Κοινὸν Ἄρη βασιλεῖ Καππαδόκων θέμενοι.

καὶ Ταρσοῦ δὲ Ἐπικούρειος φιλόσοφος ἐτυράννησε, Λυσίας ὄνομα. ὃς ὑπὸ τῆς πατρίδος στεφανηφόρος αἱρεθεὶς, τουτ' ἔστιν ἱερεὺς Ἡρακλέους, οὐκ ἀπετίθετο τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν, πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκὼς, χλαμύδα δὲ ἐφεστρίδα περιβεβλημένος πολυτελῆ, καὶ ὑποδούμενος λευκὰς Λακωνικὰς, στέφανον δάφνης χρυσῆς ἐστεμμένος, καὶ διανέμων τὰ τῶν πλουσίων τοῖς πένησι, πολλοὺς φονεύων τῶν οὐ διδόντων. τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἀπὸ φιλοσοφίας στρατηγοὶ, περὶ ὧν Δημοχάρης ἢ Κράτης ἔλεγεν· Ὥσπερ ἐκ θύμβρας οὐδεὶς ἂν δύναιτο κατασκευάσαι λόγχην,

*) γρ. ἐπιλαθόμενος.

C. 15. ἐδ' ἐκ Σωκράτες ϛρατιώτην ἐμεμπτον. ὁ γὰρ Πλάτων Φησί, τρεῖς ϛρατείας ϛρατεύσασθαι Σωκράτην· τὴν μὲν εἰς Ποτίδαιαν, τὴν δὲ εἰς Ἀμφίπολιν, τὴν δὲ εἰς Βοιωτὲς, ὅτε καὶ συνέβη τὴν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην γενέσθαι. μηδενὸς δὲ τᾶθ' ἱϛορηκότος, αὐτὸς καὶ ἀριϛείων Φησὶν αὐτὸν τετυχηκέναι, πάντων Ἀθηναίων Φυγόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἀπολλυμένων. πάντα δὲ ταῦτα ἐψευδολόγηται. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ Ἀμφίπολιν ϛρατεία γέγονεν ἐπὶ Ἀλκαίε ἄρχοντος, Κλέωνος ἡγεμένε, ἐξ ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, ὥς Φησι Θεκυδίδης. τέτων ἒν τῶν ἐπιλέκτων ἀνάγκη εἶναι καὶ Σωκράτην, ᾧ πλὴν τρίβωνος καὶ βακτηρίας ἐδὲν ἦν. τίς οὖν εἶπεν ἱϛοριογράφος ἢ ποιητὴς, ἢ πε Θεκυδίδης τὸν Σωκράτην παρενέχρωσε τὸν Πλάτωνος ϛρατιώτην; τί γὰρ ἀσπίδι ξύνθημα καὶ βακτηρίᾳ; πότε δὲ καὶ εἰς Ποτίδαιαν ἐϛρατεύσατο, ὡς ἐν τῷ Χαρμίδῃ εἴρηκεν ὁ Πλάτων, Φάσκων, αὐτὸν καὶ τῶν ἀριϛείων τότε Ἀλκιβιάδῃ παραχωρῆσαι. τᾶτο ἔτε Θεκυδίδε, ἀλλ' ἔτ' Ἰσοκράτες εἰρηκότος ἐν τῷ περὶ τᾶ ζεύγες; ποίας δὲ καὶ μάχης γενομένης ἔλαβε τὰ ἀριϛεῖα Σωκράτης, καὶ τί πράξας ἐπιφανὲς καὶ διάσημον καθόλε, μάχης μηδεμιᾶς συμπεσέσης, ὡς ἱσόρηκε Θεκυδίδης; οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ ταύτῃ τῇ τερατολογίᾳ ὁ Πλάτων, ἐπάγει καὶ τὴν ἐπὶ Δηλίῳ γενομένην, μᾶλλον δὲ πεπλασμένην ἀνδραγαθίαν. εἰ γὰρ καὶ τὸ Δήλιον ἔφυγε Σωκράτης, ὡς ἱϛορεῖ Ἡρόδικος ὁ Κρατήττιος ἐν τοῖς πρὸς τὸν Φιλοσωκράτην, ἅμα τοῖς πολλοῖς ἀσχημόνως αν ἔφευγε, Παγώνδε δύο τέλη περιπέμψαντος τῶν ἱππέων ἐκ τᾶ ἀφανᾶς

p. 216. περὶ τὸν λόφον. τότε γὰρ οἱ μὲν πρὸς τὸ Δήλιον τῶν Ἀθηναίων ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ θάλατταν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ Ὠρωπὸν, οἱ δὲ Πάρνηθα τὸ ὄρος· Βοιωτοὶ δ' ἐφεπόμενοι ἔκτεινον, καὶ μάλιϛα οἱ ἱππεῖς, οἵ τε ἑαυτῶν καὶ Λοκρῶν. τοιούτου οὖν κυδοιμοῦ καὶ φόβου καταλαβόντος τοὺς Ἀθηναίους, μόνος Σωκράτης βρενθυόμενος καὶ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλων, εἱϛήκει ἀνασέλλων τὸ Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν ἱππικόν. καὶ ταύτης τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ οὐ Θουκυδίδης μέμνηται, οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ποιητής; πῶς δὲ καὶ τῶν ἀριϛείων Ἀλκιβιάδῃ παρεχώρει, τῷ μηδ' ὅλως κεκοινωνηκότι ταύτης της ϛρατείας; ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι ὁ τῇ μνημοσύνῃ

τον νεωσὶ τετελευτηκότα. εἰ δὲ νεωσὶ τετελεύτηκε Περικλῆς, Ἀρχέλαος ἔπω κύριός ἐςι τῆς ἀρχῆς· εἰ δ' ἔτος βασιλεύει, πρὸ πολλȣ̃ πάνυ χρόνȣ ἀπέθανε Περικλῆς. Περδίκκας τοίνυν πρὸ Ἀρχελάȣ βασιλεύει, ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιός Φησι Νικομήδης, ἔτη μά· Θεόπομπος δέ Φησι λέ· Ἀναξιμένης μ'· Ἱεράνυμος κή· Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος κγ'. τούτων οὖν διαφόρως ἰσορȣμένων, λάβωμεν τὸν ἐλάχιςον ἀριθμὸν, τὰ κγ' ἔτη. Περικλῆς δ' ἀποθνήσκει κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τȣ̃ Πελοποννησιακȣ̃ πολέμȣ, ἄρχοντος Ἐπαμείνονος, ἐφ' ȣ̃ τελευτᾷ *) Περδίκκας, καὶ τὴν βασιλείαν Ἀρχέλαος διαδέχεται. πῶς οὖν νεωσὶ κατὰ Πλάτωνα τελευτᾷ Περικλῆς; ἐν δὲ τῷ αὐτῷ Γοργίᾳ ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτη ποιεῖ λέγοντα· Καὶ πέρυσι βȣλεύειν λαχὼν, ἐπειδὴ ἡ Φυλὴ ἐπρυτάνευε, καὶ ἔδει με ἐπιψηΦίζειν, γέλωτα παρεῖχον, καὶ οὐκ ἠδυνάμην ἐπιψηΦίσαι. τȣ̃το ȣ̓ Σωκράτης ȣ̓ μᾶλλον κατὰ ἀνδραγαθίαν **)· ȣ̓ γὰρ ἠβέλετο λύειν δημοκρατίας νόμȣς. παρίςησι δὲ τȣ̃το σαφῶς ὁ ΞενοΦῶν ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν ἐκτιθεὶς ἔτως· Τῶν δὲ πρυτανεών τινων ȣ̓ Φασκόντων προθήσειν τὴν διαψήΦισιν παρὰ τȣ̀ς νόμȣς, αὖθις Καλλίξεινος ἀναβὰς κατηγορεῖ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐβόων καλεῖν τȣ̀ς p.218.
ȣ̓ Φάσκοντας. οἱ δὲ πρυτάνεις ΦοβηΘέντες, ὡμολόγουν ἅπαντες προθήσειν πλὴν Σωκράτους τȣ̃ ΣωΦρονίσκȣ· ἔτος δὲ ȣ̓κ ἔΦη, ἀλλὰ κατὰ τȣ̀ς νόμȣς πάντα ποιήσειν. ἔτός ἐςιν ὁ διαψηΦισμὸς ὁ γενόμενος κατὰ τῶν περὶ Ἐρασινίδην ςρατηγῶν, ὅτι τȣ̀ς ἐν Ἀργινȣ́σαις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἀπολομένȣς ȣ̓κ ἀνείλοντο. ἐγένετο δὲ ἡ ναυμαχία ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίȣ, τῆς Περικλέȣς τελευτῆς ὕςερον ἔτεσιν εἴκοσι καὶ τέτταρσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ διαλόγῳ μετὰ τὴν Ἱππονίκου τελευτὴν γενομένῳ, παρειληΦότος ἤδη τὴν ȣ̓σίαν Καλλίȣ, τȣ̃ Πρωταγόρȣ παραγεγονότος †) τὸ δεύτερον ȣ̓ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις. ὁ δ' Ἱππόνικος ἐπὶ μὲν

*) γρ. Ἐπαμείνωνος ἄρχοντος, ἐφ' ȣ̃ τελευτᾷ Ἀλέξανδρος, καὶ τὴν βασιλείαν Περδίκκας διαδέχεται· ὃς ἐβασίλευεν ἕως Καλλίȣ, ἐφ' ȣ̃ τελ. **) γρ. τȣ̃το δ' ὁ Σωκράτης ȣ̓ δι' ἄγνοιαν ἐποίει, μᾶλλον δὲ κατ' ἀνδρ. †) γρ. τȣ̃ Πρωταγόρȣ μέμνηται παραγ.

Εὐθυδήμου ἄρχοντος στρατηγῶν παρατέτακται μετὰ Νικίου πρὸς Ταναγραίους καὶ τοὺς παραβοηθοῦντας Βοιωτῶν, καὶ τῇ μάχῃ νενίκηκε. τέθνηκε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' Ἀλκαίου διδασκαλίας τῶν Εὐπόλιδος Κολάκων οὐ πολλῷ χρόνῳ κατὰ τὸ εἰκός· πρόσφατον γάρ τινα τοῦ Καλλίου τὴν παράληψιν τῆς οὐσίας ἐμφαίνει τὸ δρᾶμα. ἐν οὖν τούτῳ τῷ δράματι Εὔπολις τὸν Πρωταγόραν ὡς ἐπιδημοῦντα εἰσάγει. Ἀμειψίας δ' ἐν τῷ Κόννῳ δύο πρότερον ἔτεσιν διδαχθέντι οὐ καταριθμεῖ αὐτὸν ἐν τῷ τῶν φροντιστῶν χορῷ. δῆλον οὖν, ὡς μεταξὺ τούτων τῶν χρόνων παραγέγονεν. ὁ δὲ Πλάτων καὶ τὸν Ἠλεῖον Ἱππίαν συμπαρόντα ποιεῖ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ μετά τινων ἰδίων πολιτῶν, οὓς οὐκ εἰκὸς ἐν Ἀθήναις ἀσφαλῶς διατρίβειν, πρὸ τοῦ τὰς ἐνιαυσίους ἐπὶ Ἰσάρχου ἐλαφηβολιῶνος συντελεσθῆναι σπονδάς. ὁ δὲ τὸν διάλογον ὑφίσταται γινόμενον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους, καθ' οὓς προσφάτως ἐγεγόνεσαν. λέγει *) γοῦν· Εἰ γὰρ εἶεν ἄνθρωποι ἄγριοι, οἵους πέρυσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς ἐδίδαξεν ἐπὶ Ληναίῳ **). ἐδιδάχθησαν δὲ οἱ Ἄγριοι ἐπ' Ἀριστίωνος ἄρχοντος, ἀφ' οὗ ἐστι ἄρχων Ἀστύφιλος, πέμπτος ὢν ἀπὸ Ἰσάρχου, καθ' ὃν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. Ἴσαρχος γάρ, εἶτ' Ἀμεινίας, μεθ' ὃν Ἀλκαῖος, εἶτ' Ἀριστίων, εἶτ' Ἀστύφιλος. παρὰ τὴν ἱστορίαν οὖν ὁ Πλάτων ἐν τῷ διαλόγῳ εἰς τὰς Ἀθήνας παράγει πολεμίους ὄντας τοὺς περὶ τὸν Ἱππίαν, μὴ τῆς ἐκεχει-

C.19. ρίας αὐτῆς μενούσης. κἂν ἄλλοις δ' ὁ Πλάτων φησὶ, Χαιρεφῶντα ἐρωτῆσαι τὴν Πυθίαν, εἴ τις εἴη Σωκράτους σοφώτερος· καὶ τὴν ἀνελεῖν, μηδένα. κἂν τούτοις δὲ μὴ ξυμφωνῶν Ξενοφῶντί φησι †)· Χαιρεφῶντος γάρ ποτε ἐπερωτήσαντος ἐν Δελφοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων, παρόντων μηδένα ††) εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μήτε δικαιότερον, μήτε σωφρονέστερον. πῶς οὖν εὔλογον ἢ πιθανὸν, Σωκράτη, τὸν ὁμολογοῦντα μηδὲν ἐπίστασθαι, σοφώτατον ἁπάντων ὑπὸ τοῦ πάντα ἐπισταμένου θεοῦ ἀναῤῥηθῆναι; εἰ γὰρ τοῦτό ἐστι σοφία, τὸ μηδὲν εἰδέναι, τὸ πάντα εἰδέναι φαυ-

*) γρ. οὐ περὶ τοὺς καιροὺς, καθ' οὓς προσφάτως ἐγεγόνεσαν, ἀλλὰ πολὺ ὕστερον. λ. **) γρ. ἐπὶ Ληναίῳ. †) γρ. Ξενοφῶντι, ὅς φησι. ††) γρ. πολλῶν παρόντων, μ.

φίλος Πλάτων οὐδὲ ποιήσασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτην ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας εἴρηκε. καὶ Ἀντισθένης δ' ὁ Σωκρατικὸς περὶ τῶν ἀριστείων τὰ αὐτὰ τῷ Πλάτωνι ἱστορεῖ. οὐκ ἔστιν δ' ἔτυμος ὁ λόγος οὗτος· χαρίζεται γὰρ καὶ ὁ κύων οὗτος πολλὰ τῷ Σωκράτει. ὅθεν οὐδὲ ἑτέρῳ αὐτῶν δεῖ πιστεύειν σκοπὸν ἔχοντας Θουκυδίδην· ὁ γὰρ Ἀντισθένης καὶ προστάγει τῇ ψευδογραφίᾳ, λέγων οὕτω· Ἡμεῖς δὲ ἀκούομεν κὰν τῇ πρὸς Βοιωτοὺς *) τὰ ἀριστεῖά σε λαβεῖν. εὐφήμει, ὦ ξένε, Ἀλκιβιάδου τὸ γέρας, οὐκ ἐμόν. σοῦ γε δόντος, ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν. ὁ δὲ Πλάτωνος Σωκράτης εἰς Ποτίδαιαν λέγει παρεῖναι, καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρακεχωρηκέναι. προτερεῖ δὲ κατὰ πάντας τοὺς ἱστορικοὺς τῆς ἐπὶ Δήλιον στρατείας ἡ περὶ Ποτίδαιαν, ἧς Φορμίων ἐστρατήγει. πάντ' οὖν ψεύδονται οἱ C.16. φιλόσοφοι, καὶ πολλὰ παρὰ τοὺς χρόνους γράφοντες οὐκ αἰσθάνονται. καθάπερ οὐδ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν, ὃς ἐν τῷ C.17. Συμποσίῳ ὑποτίθεται Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου Αὐτολύκου τοῦ Λύκωνος ἐρῶντα, καὶ νενικηκότος αὐτοῦ παγκράτιον ἑστίασιν ποιούμενον, καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυμόσι παρόντα, τὸν ἴσως μηδὲ γεννηθέντα †), ἢ περὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντα. ἔστι δὲ οὗτος ὁ καιρὸς, καθ' ὃν Ἀριστίων ἄρχων ἦν· ἐπὶ τούτου γὰρ Εὔπολις τὸν Αὐτόλυκον διδάξας διὰ Δημοστράτου χλευάζει τὴν νίκην τοῦ Αὐτολύκου. πάλιν ὁ Ξενοφῶν ποιεῖ τὸν Σωκράτην λέγοντα ἐν τῷ Συμποσίῳ ταυτί· Καίτοι Παυσανίας γε ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστὴς, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκαλινδουμένων, εἴρηκεν, ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν καὶ ἐραστῶν. τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι μάλιστα ἂν αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολιπεῖν· θαυμαστὰ λέγων, εἴγε οἱ ψόγου τε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὗτοι μάλιστα αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν. ὅτι μὲν οὖν τούτων οὐδὲν εἴρηκε Παυσανίας, ἔξεστι μαθεῖν ἐκ τοῦ Πλάτωνος Συμποσίου. Παυσανίου γὰρ οὐκ οἶδα σύγγραμμα, οὐδ' εἰσῆκται παρ' ἄλλῳ λαλῶν ἔτος

*) γρ. πρὸς Ποτιδαιάτας.

†) γρ. παρόντα ἑαυτὸν, ἴσως μηδὲ γ.

περὶ χρήσεως ἐραςῶν καὶ παιδικῶν, ἢ παρὰ Πλάτωνι. πλὴν
εἴτε κατέψευςαι τῦτο Ξενοφῶν, εἴτ' ἄλλως γεγραμμένῳ τῷ
Πλάτωνος ἐνέτυχε Συμποσίῳ, παρείσθω. τὸ δὲ κατὰ τὲς
χρόνες ἀςόχημα λεκτέον. Ἀριςίων, ἐφ' ἓ τὸ συμπόσιον
ὑπόκειται ἀνηγμένον *), πρὸ τεσσάρων ἐτῶν Εὐφήμου πρό-
p.217. τερος ἦρξεν, καθ' ὃν Πλάτων τὰ Ἀγάθωνος νικητήρια γέ-
γραφεν, ἐν οἷς Παυσανίας τὰ περὶ τῶν ἐρωτικῶν διεξέρ-
χεται. θαυμαςὸν οὖν καὶ τερατῶδες, εἰ τὰ μήπω ῥηθέν-
τα, μετὰ δὲ τέτταρα ἔτη ἐπιχειρηθέντα παρ' Ἀγάθωνι,
Σωκράτης παρὰ Καλλίᾳ δειπνῶν εὐθύνει ὡ δεόντως ῥηθέν-
C. 18. τα. ὅλως δὲ λῆρός ἐςι τῷ Πλάτωνι τὸ Συμπόσιον. ὅτε γὰρ
Ἀγάθων ἐνίκα, Πλάτων ἦν δεκατεσσάρων ἐτῶν. ὁ μὲν γὰρ
ἐπὶ ἄρχοντος Εὐφήμε ςεφανῦται Ληναίοις· Πλάτων δὲ
γεννᾶται ἐπὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ μεθ' Εὐθύδημον ἄρξαντος,
δύο δὲ καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, μετήλλαξεν ἐπὶ Θεο-
φίλου τοῦ μετὰ Καλλίμαχον, ὅς ἐςιν ὀγδοηκοςὸς καὶ δεύ-
τερος. ἀπὸ δὲ Ἀπολλοδώρου καὶ τῆς Πλάτωνος γενέσεως
τεσσαρεσκαιδέκατός ἐςιν ἄρχων Εὔφημος, ἐφ' ἓ τὰ ἐπινί-
κια Ἀγάθωνος ἑςιῶνται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πλάτων δηλοῖ τὴν
συνουσίαν ταύτην πρὸ πολλοῦ γεγονέναι, λέγων οὕτως ἐν
τῷ Συμποσίῳ· Εἰ νεωςὶ ἡγῇ τὴν συνουσίαν γεγονέναι, ὥςε
κἀμὲ παραγενέσθαι. ἐγὼ γάρ, ἔφη. πόθεν, ἦν δ' ἐγώ,
Λύκων; οὐκ οἶσθ', ὅτι πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδε οὐκ
ἐπιδεδήμηκε; καὶ προελθὼν φησίν· Ἀλλ' εἰπέ μοι, πότ' ἐ-
γένετο ἡ συνουσία αὕτη. κἀγὼ εἶπον, ὅτι, παίδων ἔτι ὄν-
των ἡμῶν, ὅτε τῇ τραγωδίᾳ ἐνίκησεν ὁ Ἀγάθων. ὅτι δὲ
πολλὰ ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνει, δῆλόν
ἐςιν ἐκ πολλῶν. κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητήν, ὅττι κεν
ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, τῦτο μὴ διακρίνας γράφει.
οὐ γὰρ ἀγράφως **) τι ἔλεγεν, ἀλλὰ πάνυ ἐσκεμμένως,
ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ †) γράφων φησίν· Ἄθλιος ἄρα ἔτος ὁ
Ἀρχέλαός ἐςι κατὰ τὸν σὸν λόγον. εἴπερ γε, ὦ φίλε, ἄ-
δικος. εἶτα ῥητῶς εἰπών, ὡς κατέχοντος τὴν Μακεδόνων
ἀρχὴν Ἀρχελάε, προβὰς γράφει τάδε· Καὶ Περικλέα τῦ-

*) γρ. συνηγμένον. **) γρ. ἀκαίρως. †) γρ. ἐ-
σκεμμένως; ὃς ἐν τῷ Γ.

περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας σπουδάσοντος. Ἀντισθένης δ' ἐν θατέρῳ τῶν Κύρων κακολογῶν Ἀλκιβιάδην καὶ παράνομον εἶναι λέγων καὶ εἰς γυναῖκας καὶ εἰς τὴν ἄλλην δίαιταν· συνεῖναι γάρ φησιν αὐτὸν καὶ μητρὶ καὶ θυγατρὶ καὶ ἀδελφῇ, ὡς Πέρσας. ὁ δὲ πολιτικὸς αὐτοῦ διάλογος ἁπάντων καταδρομὴν περιέχει τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, ὁ δ' Ἀρχέλαος Γοργίου τοῦ ῥήτορος, ἡ δ' Ἀσπασία τῶν Περικλέους υἱῶν, Ξανθίππου καὶ Παράλου, διαβολήν. τούτων γὰρ τὸν μὲν Ἀρχεστράτου φησὶν εἶναι συμβιώτην, τοῦ παραπλήσια ταῖς ἐπὶ τῶν μιαρῶν οἰκημάτων ἐργαζομένου, τὸν δ' Εὐφήμου συνήθη καὶ γνώριμον, τοῦ φορτικὰ σκώπτοντος καὶ ψυχρὰ τοὺς συναντῶντας. καὶ Πλάτωνα δὲ μετονομάσας Σάθωνα, ἀκύρως καὶ φορτικῶς τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἐξέδωκε κατ' αὐτοῦ. τούτοις γὰρ τοῖς ἀνδράσιν οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος εἶναι δοκεῖ, οὐ στρατηγός, οὐ μῖμος *), οὐ σοφιστὴς ἀξιόλογος, οὐ ποιητὴς ὠφέλιμος, οὐ δῆμος εὐλόγιστος, ἀλλὰ Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας αὐλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίστωνι τῷ θωρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεοδότην διδάσκων τὴν ἑταίραν, ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῇ Θεοδότῃ λέγοντα, ἃ οὔτε Νικὼ ἡ Σαμία, ἢ Καλλιστράτη ἡ Λεσβία, ἢ Φιλαινὶς ἡ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόνικος συνεωράκασι πόθων θέλγητρα· οὗτοι γὰρ περὶ ταῦτα ἠσχόληντο περισσῶς. ἐπιλείποι δ' ἄν με πᾶς χρόνος, εἰ ἐκτίθεσθαι βουληθείην τὰς σεμνὰς τῶν φιλοσόφων μέμψεις. κατὰ γὰρ αὐτὸν δὴ τὸν Πλάτωνα ἐπιῤῥεῖ δὴ ὄχλος μοι τοιούτων Γοργόνων καὶ Πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων πλήθει τε καὶ ἀτοπίᾳ τερατολογιῶν τινων φύσεως **). διόπερ κατασιωπήσομαι. p.221.

Τοσαῦτα τοῦ Μασουρίου εἰπόντος, καὶ ὑπὸ πάντων θαυμασθέντος διὰ σοφίαν, ὁ Οὐλπιανός, σιωπῆς γενομένης,

*) γρ. οὐ στρατηγὸς νόμιμος vel φρόνιμος. **) γρ. τερατολόγων τινῶν φύσεων.

ἔφη· Δοκεῖτέ μοι, ἄνδρες δαιτυμόνες, σφοδροῖς κατηντλῆσθαι λόγοις παρὰ προσδοκίαν, βεβαπτίσθαι τε τῷ ἀκράτῳ.

'Ανὴρ γὰρ ἕλκων οἶνον, ὡς ὕδωρ ἵππος,
Σκυθιςὶ φωνεῖ, ὀδὲ κόππα γινώσκων,
Κεῖται δ' ἄναυδος *) ἐν πίθῳ κολυμβήσας,
Κάθυπνος, ὡς μήκωνα φάρμακον πίνων,

φησὶν ὁ Βυζάντιος Παρμένων. ἢ ἀπολελίθωσθε ὑπὸ τῶν προειρημένων Γοργόνων, περὶ ὧν, ὡς ὄντως γεγόνασί τινα ζῶα ἀπολιθώσεως ἀνθρώποις αἴτια, ἱςορεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἐν δευτέρῳ Κτηνῶν Ἱςορίας ὅτως· Τὴν Γοργόνα τὸ ζῷον καλῦσι οἱ ἐν Λιβύῃ Νομάδες, ὅπυ καὶ γίνεται, κάτω βλέπον. ἔςι δὲ, ὡς οἱ μὲν πλεῖςοι λέγυσιν, ἐκ τῆς δορᾶς σημειύμενοι, προβάτῳ ἀγρίῳ ὅμοιον, ὡς δ' ἔνιοί φασι, μόσχῳ. ἔχειν δὲ λέγυσιν αὐτὸ τοιαύτην ἀναπνοὴν, ὥςε πάντα τὸν ἐντυχόντα τῷ ζώῳ διαφθείρειν, φέρειν δὲ χαίτην ἀπὸ τῦ μετώπυ καθημένην ἐπὶ τὺς ὀφθαλμὺς, ἣν ὁπόταν μόγις διασεισαμένη διὰ τὴν βαρύτητα ἐμβλέψῃ, κτείνει τὸν ὑπ' αὐτῆς θεωρηθέντα, ὐ τῷ πνεύματι, ἀλλὰ τῇ γιγνομένῃ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων φύσεως φορᾷ, καὶ νεκρὸν ποιεῖ. ἐγνώσθη δὲ ὅτως. τῶν μετὰ Μαρίυ τινὲς ἐπὶ Ἰογόρθαν ςρατευσαμένων, ἰδόντες τὴν Γοργόνα, δόξαντές τε διὰ τὸ κάτω νενευκέναι βραδέως τε κινεῖσθαι ἄγριον εἶναι πρόβατον, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸ, ὡς κατεργασόμενοι, οἷς εἶχον ξίφεσι. τὸ δὲ, πτοηθὲν διασεισάμενόν τε τὴν τοῖς ὄμμασιν ἐπικειμένην χαίτην, παραχρῆμα ἐποίησε τὺς ὁρμήσαντας ἐπ' αὐτὸ νεκρύς. πάλιν δὲ καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ποιησάντων ἑτέρων, καὶ νεκρῶν γενηθέντων, ἀεὶ τῶν προσφερομένων ἀπολλυμένων, ἱςορήσαντές τινες παρὰ τῶν ἐπιχωρίων την τῦ ζώυ φύσιν, μακρόθεν ἐνεδρεύσαντες αὐτὸ ἱππεῖς τινες Νομάδες, Μαρίυ κελεύσαντος, κατηκόντισαν, ἧκόν τε φέροντες πρὸς τὸν ςρατηγὸν τὸ θηρίον. τῦτο μὲν ὖν ὡς ἦν ἄρα τοιῦτο, ἡ δορὰ ἥ τε Μαρίυ ςρατεία μηνύει.

*) γρ. ἄναυλος.

λότης ἂν εἴη. τίς δ' ἦν χρεία τῷ Χαιρεφῶντι παρενοχλεῖν τὸν θεὸν περὶ Σωκράτους πυνθανόμενον; αὐτὸς γὰρ ἦν ἀξιόπιστος ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, ὡς οὐκ ἔστι σοφός. βλὰξ γὰρ p.219.
τις ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεὸν, ὡς ἂν εἰ καὶ τοιαῦτά τινα· τῶν Ἀττικῶν ἐρίων ἄλλ' ἔστι μαλακώτερα *), ἢ τῶν ἐν Βάκτροις καὶ Μήδων εἰσί τινες δυνατώτεροι **), ἢ εἰ Σωκράτους ἐστί τις σιμότερος. τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθανομένους, εὐστόχως ἐπιῤῥαπίζει ὁ θεὸς, ὡς καὶ τὸν πυθόμενον, ἤτοι Αἴσωπός ἐστι ὁ λογοποιὸς, ἢ ἄλλος τις. πῶς ἂν πλουτήσαιμι †), Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ; χλευάζων ἀπεκρίνατο· Εἰ τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὧν ὁ Πλάτων εἴρηκε περὶ Σωκράτους, τῶν κωμικῶν τις εἴρηκεν, οὔθ' ὅτι μαίας Βλοσυρᾶς υἱὸς ἦν, οὔθ' ὅτι Ξανθίππη χαλεπὴ ἦν γυνή· ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς· οὔθ' ὡς Ἀλκιβιάδης συνεκοιμήθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος χλαῖναν. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ἐκκωμῳδηνισθῆναι ὑπὸ Ἀριστοφάνους, τοῦ καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ κατὰ Πλάτωνα· οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησε τοῦτ' Ἀριστοφάνης ὡς τοὺς νέους διαφθείροντος. Ἀσπασία μέντοι, ἡ σοφὴ τοῦ Σωκράτους διδάσκαλος τῶν ῥητορικῶν λόγων, ἐν τοῖς φερομένοις ὡς αὐτῆς ἔπεσιν, ἅπερ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτιος παρέθετο, φησὶν οὕτως·

Σώκρατες, οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς φρένα τὴν σὴν
Παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίου. ἀλλ' ὑπάκουσον,
Εἰ βούλει σοι ἔχειν εὖ παιδικὰ, μηδ' ἀπιθήσῃς
Ἀγγέλῳ, ἀλλὰ πιθοῦ· καί σοι πολὺ βέλτιον ἔσται.
Κἀγὼ ὅπως ἤκουσα, χαρᾶς ὕπο σῶμα λιπαίνω
Ἱδρῶτι, βλεφάρων δὲ γόος πίπτει οὐκ ἀθελήτως,
Στέλλου πλησάμενος θυμὸν μούσης κατόχοιο,
Ἧι τόνδ' αἱρήσεις ᾠδῶν δεινοῖσι πόθοισιν.
Ἀμφοῖν γὰρ φιλίας ἥδ' ἀρχή· τῇδε καθέξεις
Αὐτὸν, προσβάλλων ἀκοαῖς ὀπτήρια θυμοῦ.

κυνηγεῖ οὖν ὁ καλὸς Σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν Μιλησίαν, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται, ὡς ὁ Πλάτων ἔφη,

*) γρ. εἰ ἄλλ' ἔστι μαλακώτερα. **) γρ. εἴ εἰσί τινες δ.
†) γρ. (ἤτοι Αἴσωπός ἐστιν ὁ λογοποιὸς, ἢ ἄλλος τις) Πῶς ἂν πλ.

λινοςατέμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ μὴν οὐ διαλείπει γε δα-
κρύων, ὡς ἄν, οἶμαι, διςημερῶν. ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν, ἐν
οἵῳ ἦν καταςήματι, Ἀσπασία φησίν·

> Τίπτε δεδάκρυσαι, φίλε Σώκρατες; ἦ σ᾽ ἀνακινεῖ
> Στέρνοις ἐνναίων σκηπτὸς πόθος ὄμμασι θραυσθεὶς
> Παιδὸς ἀνικήτου, τὸν ἐγὼ τιθασόν σοι ὑπέςην
> Ποιῆσαι;

ὅτι δὲ ὄντως ἤρα τοῦ Ἀλκιβιάδου, δῆλον ποιεῖ Πλάτων ἐν
τῷ Πρωταγόρᾳ. καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν τριάκοντα
ἐτῶν. λέγει δ᾽ οὕτως· Πόθεν; ὦ Σώκρατες, φαίνῃ; ἢ δη-
λαδὴ ἀπὸ κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν; καὶ
μὴν μοι καὶ πρώην ἰδόντι καλὸς ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ ἔτι. ἀνὴρ
μέν τοι, ὦ Σώκρατες, ὥς γε ἐν ἡμῖν αὐτοῖς εἰρῆσθαι,
p.220. καὶ πώγωνος ἤδη ὑποτιμπλάμενος. εἶτα τί δὴ τοῦτο; σὺ
μέν τοι Ὁμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεςάτην ἥβην εἶ-
C.20. ναι τοῦ ὑπηνήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης αὐτὸς ἔχει. πεφύ-
κασι δ᾽ οἱ πλεῖςοι τῶν φιλοσόφων τῶν κωμικῶν κακήγοροι
μᾶλλον εἶναι· εἴγε καὶ Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικὸς ἐν μὲν τῷ
Τηλαύγει Κριτόβουλον τὸν Κρίτωνος ἐπ᾽ ἀμαθίᾳ καὶ ῥυπα-
ρότητι βίου κωμῳδεῖ, τὸν δὲ Τηλαύγην αὐτὸν ἱματίου μὲν
φορήσεως καθ᾽ ἡμέραν ἡμιωβόλιον κναφεῖ τελοῦντα μισθὸν,
κωδίᾳ δὲ ἐζωσμένον *), καὶ τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐννη-
μένον **) σαπροῖς. καὶ τελέσχυντα †) τὸν ῥήτορα οὐ μετρίως
διαγελᾷ, ἐν δὲ τῇ Ἀσπασίᾳ Ἱππόνικον μὲν τὸν Καλλίου κο-
άλεμον προσαγορεύει, τὰς δὲ ἐκ τῆς Ἰωνίας γυναῖκας συλ-
λήβδην μοιχάδας καὶ κερδαλέας. ὁ δὲ Καλλίας αὐτοῦ περι-
έχει τὴν τοῦ Καλλίου πρὸς τὸν πατέρα διαφορὰν, καὶ τὴν
Προδίκου καὶ Ἀναξαγόρου τῶν σοφιςῶν διαμώκησιν. λέγει
γὰρ, ὡς ὁ μὲν Πρόδικος Θηραμένην μαθητὴν ἀπετέλεσεν,
ὁ δ᾽ ἕτερος Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος καὶ Ἀριφράδην τὸν
ἀδελφὸν Ἀριγνώτου τοῦ κιθαρῳδοῦ, θέλων ἀπὸ τῆς τῶν δη-
λωθέντων μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας ††) ἐμ-
φανίσαι τὴν τῶν παιδευσάντων διδασκαλίαν. ἐν δὲ τῷ Ἀ-
ξιόχῳ πικρῶς Ἀλκιβιάδου κατατρέχει, ὡς οἰνόφλυγος καὶ

*) γρ. κωδίῳ δὲ ἐζ. **) γρ. ἐνημμένον. †) γρ. Τελέσαντα. ††) γρ. σπαδῆς καὶ λ.

ἐκεῖνο μέν τοι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἱστοριογράφου οὐκ ἔτι πιστόν, ὥς εἰσί τινες κατὰ τὴν Λιβύην ὀπισθονόμοι καλούμενοι βόες, διὰ τὸ μὴ ἔμπροσθεν αὐτοὺς πορευομένους νέμεσθαι, ἀλλ' εἰς τοὐπίσω ὑποχωροῦντας τοῦτο ποιεῖν· εἶναι γὰρ αὐτοῖς ἐμπόδιον πρὸς τὴν τοῦ κατὰ φύσιν νομὴν τὰ κέρατα οὐκ ἄνω ἀνακεκυφότα, καθάπερ τὰ τῶν λοιπῶν ζώων, ἀλλὰ κάτω νενευκότα καὶ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὄμμασι. τοῦτο γὰρ ἄπιστόν ἐστιν, οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιμαρτυροῦντος ἱστορικοῦ.

Ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰπόντος, ἐπιμαρτυρῶν ὁ Λαρήνσιος καὶ συγκατατιθέμενος τῷ λόγῳ ἔφη, τὸν Μάριον τῶν ζώων τούτων δορὰς εἰς τὴν Ῥώμην ἀναπεπομφέναι, ἃς μηδένα εἰκάσαι δεδυνῆσθαι, τίνος εἰσί, διὰ τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως· ἀνατεθεῖσθαι δὲ τὰς δορὰς ταύτας ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, ἐν ᾧ οἱ τοὺς θριάμβους κατάγοντες στρατηγοὶ ἑστιῶσι τοὺς πολίτας, καθάπερ πολλοὶ τῶν ἡμεδαπῶν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς εἰρήκασιν. ὑμεῖς οὖν, ὦ γραμματικοί, p.228. κατὰ τὸν Βαβυλώνιον Ἡρόδικον, μηδὲν τῶν τοιούτων ἱστοροῦντες,

Φεύγετ', Ἀριστάρχειοι, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάττης
  Ἑλλάδα, τῆς ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος,
Γωνιοβόμβυκες, μονοσύλλαβοι, οἷσι μέμηλε
  Τὸ Σφὶν, καὶ Σφῶιν, καὶ τὸ Μὶν, ἠδὲ τὸ Νίν.
Τοῦθ' ὑμῖν εἴη, δυσπέμφελοι· Ἡροδίκῳ δὲ
  Ἑλλὰς ἀεὶ μίμνοι καὶ θεόπαις Βαβυλών.

κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδοποιὸν Ἀναξανδρίδην,

— — — — ἡδονὴν ἔχει,
Ὅταν τις εὕρῃ καινὸν ἐνθύμημά τι,
Δηλοῦν ἅπασιν· οἱ δέ γ' αὐτοῖσι σοφοὶ
Πρῶτον μὲν οὐκ ἔχουσι τῆς τέχνης κριτὴν,
Εἶτα φθονοῦνται. χρὴ γὰρ εἰς ὄχλον φέρειν
Ἅπανθ', ὅσ' ἄν τις καινότητ' ἔχειν δοκῇ.

Ἐπὶ τέτοις τοῖς λόγοις ἀναχωροῦντες οἱ πολλοὶ λελη-θότως, διέλυσαν τὴν συνεσίαν.

FINIS TOMI I. PARTIS I.